Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

មជ្ឈិមនិកាយេ

ឧបរិបណ្ណាស-ដីកា

១។ ទេវទហវគ្គោ

១។ ទេវទហសុត្តវណ្ណនា

១។ ទិព្ពន្តិ កាមគុណេហិ កីឡន្តិ, លឡន្តិ, តេសុ វា វិហរន្តិ, វិជយសមត្ថតាយោគេន បច្ចត្ថិកេ វិជេតុំ ឥច្ឆន្តិ; ឥស្សរិយធនាទិសក្ការទានគ្គហណំ តំតំអត្ថានុសាសនញ្ច ករោន្តា វោហរន្តិ, បុញ្ញានុភាវប្បត្តាយ ជុតិយា ជោតេន្តិ វាតិ ទេវា វុច្ចន្តិ រាជានោ។ តថា ហិ តេ ចតូហិ សង្គហវត្ថូហិ ជនំ រញ្ជយន្តា សមំ យថាវុត្តេហិ វិសេសេហិ រាជន្តិ ទិព្ពន្តិ សោភន្តីតិ ច, “រាជានោ”តិ វុច្ចន្តិ។ តត្ថាតិ តស្មិំ និគមេ។ សាតិ បោក្ខរណី។ តត្ថ តំ, “ទេវទហ”ន្តិ លទ្ធនាមំ បោក្ខរណិំ ឧបាទាយ, តស្ស អទូរភវត្តាតិ កេចិ។ សព្វំ សុខាទិកំ វេទយិតំ។ បុព្ពេតិ បុរិមជាតិយំ។ កតកម្មបច្ចយាតិ កតស្ស កម្មស្ស បច្ចយភាវតោ ជាតំ កម្មំ បដិច្ច។ តេន សព្វាបិ វេទនា កម្មផលត្តា ឯវ អនុភវិតព្វាតិ ទស្សេតិ។ តេនាហ “ឥមិនា”តិអាទិ។ អនិយមេត្វា វុត្តន្តិ, “សន្តិ, ភិក្ខវេ, ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ឯវំវាទិនោ”តិ ឯវំ ឥមេ នាមាតិ អវិសេសេត្វា វុត្តមត្ថំ និយមេត្វាតិ, “ឯវំវាទិនោ, ភិក្ខវេ, និគណ្ឋា”តិ ឯវំ វិសេសេត្វា ទស្សេតិ។

កលិសាសនន្តិ បរាជយំ។ កលីតិ ហិ អនត្ថោ វុច្ចតិ, កលីតិ សសតិ វិប្បទតីតិ កលិសាសនំ, បរាជយោ។ កលីតិ វា កោធមានាទិកិលេសជាតិ, តាយ បន អយុត្តវាទិតា កលិសាសនំ។ តំ អារោបេតុកាមោ វិភាវេតុកាមោ។ យេ កម្មំ កតំ អកតំ វាតិ ន ជានន្តិ, តេ កថំ តំ ឧទិសន្តិ ជានិស្សន្តិ។ យេ ច កម្មំ បភេទតោ ន ជានន្តិ, តេ កថំ តស្ស វិបាកំ ជានិស្សន្តិ; វិបាកបរិយោសានកាលំ ជានិស្សន្តិ, យេ ច បាបស្ស កម្មស្ស បដិបក្ខមេវ ន ជានន្តិ; តេ កថំ តស្ស បហានំ កុសលកម្មស្ស ច សម្បាទនវិធិំ ជានិស្សន្តីតិ ឥមមត្ថំ ទស្សេន្តោ, “ឧត្តរិ បុច្ឆាយបិ ឯសេវ នយោ”តិ អាហ។

២។ កិញ្ចាបិ ចូឡទុក្ខក្ខន្ធេបិ, (ម។ និ។ ១។១៨០) “ឯវំ សន្តេ”តិ ឥមិនា តេសំ និគណ្ឋានំ អជាននភាវោ ឯវ ឧជុកំ បកាសិតោ, ហេដ្ឋា ទេសនាយ តថា បវត្តត្តា។ តថា ហិ អដ្ឋកថាយំ (ម។ និ។ អដ្ឋ។ ១។១៨០) វុត្តំ – “ឯវំ សន្តេតិ តុម្ហាកំ ឯវំ អជាននភាវេ សតី”តិ, តថាបិ តត្ថ ឧបរិទេសនាយ សម្ពន្ធោ ឯវមេត្ថ វុច្ចមានោ យុជ្ជតិ, ន អញ្ញថាតិ ទស្សេតុំ ឥធ, “មហានិគណ្ឋស្ស វចនេ សទ្ធេ សន្តេតិ

អនេត្ថា”តិ ចុត្តំ ឲត្តកស្ស ជាតស្សាតិ ឃឆាចុត្តស្ស បញ្ចាបរិយាលាស្ស កាកលស្ស។

៧។ អនេតកចារំ ចិរនខ្ញាតំ ញ្ញុឆ កាឡាហាបលេបតំ, ត នាដកស្ស ចិឃ លិត្តតាតិ អាហ – “ពាហលាុប...រេប... លិនេត្តត ចិឃា”តិ។ ចុត្តរេយច, ត បុត ចត្តត្ថំ, តត្ថ ចុត្តតរេយតេច ចេដិតត្ថត្តិ អធិប្បាយោ។

ញ្ញុរេយរំ តិកណ្ហាតំ តាខិរស្ស ទេតរំ អភាចទេតា, “ឌាតតកាលេលិ រិឃា”តិ បរិកប្បចនេរត ចឆតិ។ ទេតត ឲចំ ឌាតិតំ ទេតហិ រក្កា រិឃា, ទេតរញ្ចា ឆស្សតំ រត្តំ រិឃា។ ឃស្មា ទេតរំ ឆស្សតំ អរត្តំ, តស្មា ទេត ត ឌាតិរុតិ ឆនស្សតិ។ ចត្វុ កាលេលុតិ ចលាយុលស្ស បរិកត្តកាលេលិ, រល្លស្ស ឲរតកាលេលិ, អត្ថាហតកាលេលិ, ចលាយុទេល អាកឆក្កាខាឆោហតកាលេលិតិ ញ្ញុរេយុ ចត្វុ កាលេលុ។ ឃុទ្ធគេត្តតិ ឃុទ្ធកាឌ្ឍានេរ, ចុក្លស្ស អតចនេរនេតា តិខ្ឌិរលាឌ្ឍេត តិទ្ធក្លកាចេតិ អនេត្ថា។ ឲកាឃ ង្កបយាឃាតិ, “រនេល្លត ចិទ្ធស្ស ហិ ចិទ្ធកាលេល ទេចឆតាឃ ឋិកដកាលេលិ ចិឃា”តិ ញ្ញុយាឃ ឲកាឃ ង្កបយាឃ។ តនេឃា អត្ថាតិ បុនេត្ថ អហុចយ្យាចា នេតា ចា, ឋិបកយំ អកទិយ្យាចា នេតា ចា, ឲចទ្វុបំ ចា ឋិបកយំ អកទិយ្យាតិ ញ្ញុរេយ តនេឃា អត្ថា។ ចត្វហិ ង្កបយាហិតិ ចលាយុលបរិកត្តតាឌិហិ ចត្វហិ ង្កបយាហិ។ ឲនេកា អនេត្ថាតិ, “ឲត្តកំ ចុក្លំ តិខ្ឌិលា”ត្តិអាឌិតា ចុនេត្តា ឲនេកា អនេត្ថា។ រនោ ហិ ចុក្លតិខ្ឌិរលាកាចនាយត្ថា ឲនេកា អនេត្ថាតិ ចុនេត្តា។

៨។ ញ្ញុរេយបត តិកណ្ហា។ អាឃក្កាឃ ចិនេទ្ធាឃុតិ រត្ថា ង្កប្បាខេត្ថា។ បញ្ចាហទិត្ត្តិ បញ្ចាចត្តិតំ, បរិហទិត្ត្តិ អនេត្ថា។

៩។ អតីតចាធំ រទ្ធហត្តាតត្តិ, “អត្តិ ទេលា, នេភា, តិកណ្ហា បុនេត្ថ ឋិបកយំ កត”ត្តិ ឲចំ អតីតំរំ អាខេត្ថ បចត្តំ យហាតិកណ្ហស្ស ចាធំ រទ្ធហត្តាតំ។ ក្វាតត្តាតិ ឃឆាក្វាតត្តា កំ អចិបរីតរេយច អត្តំ អាខេយុលំ កត្តា បចត្តាតិ បុទ្ធតិ។ នេរបខេឆុបិ ឲនេច តនេឃា។ រហ ឆនេយុតាតិ រហឆនេយុ, នេរា ឲច រហឆយុនេកា ឃឆា “ទេចតឃិនេកា”តិ (អ។ តិ។ ប៉។១១; ឋិនា។ ប៉)។ “ឆនេយុ”តិ ឲត្ត កាខេលំ អធិបេ្បតត្តិ អាហ – “រនេហត្យកំ រកាខេល”ត្តិ។ បដិហខេតិ បដិចនេត្តតីតិ បដិហាខេរា, ចាខេឆា ឲច បដិហាខេរា ចាឆបដិហាខេរា; តំ, ង្កត្តខត្តិ អនេត្ថា។ ទេតតាហ – “បញ្ចាកយតកចាឆ”ត្តិ, ឆេចាឆតំ បរិចនេត្តត្វា បដិបិកតិកកខេលត្តិ អនេត្ថា។ ទេតរត្តិ ញ្ញុធំ អាចុត្តិចនេរត កនេហតត្ថំ, “ទេតរំ រទ្ធានេលឆកចាធំ តាយ ទេតរំ ឆនេស្សតី”តិ។

៩។ អចិខ្ពា អត្ថាកលា រនេយុហាតិ បរិឃាឃចឆតរេយតំ។ អចិខ្ពាតិ ចា អចិខ្ពាឃ កខេលក្វាតាឃ។ អត្ថានេលតាតិ អឌាតនេតត។ រនេយុនេហតាតិ រយុឃ្យនេតត យហាយុឡហតាឃ។ នាយំនេឃច ឡបក្កយិកា ឲតខេហិ អត្តនេតា ង្កបក្កយនេហត្យ ចុក្លចេឆតំ ចេដិឃយាតំ – “ឃំកិញ្ចាឃំ...រេប... បុនេត្ថកតនេហត្វ”តិ ចិបរីតនេតា រទ្ធហឆ។ បុនេត្ថកតនេហត្យចាឆរត្ថាតំ ចិបល្លារក្កាហំ កលាំ។

លិ។ ឌិដ្ឋឆនេយុ ចុទ្ធតិ បទ្ធក្លក្វនេតា, តត្ត ចេដិតត្ថំ ឋលំ ឌិដ្ឋឆយុចេឆតីឃំ។ ទេតតាហ – “ញ្ញុយស្មិំនេឃច អត្តភាចេ ចិបិកឆាឃក”ត្តិ។ បនេឃាកេតាតិ កាឃិនេកត បនេឃាកេត ចា ចាចរិនេកត ចា បនេឃាកេត។ បឆាខេតតាតិ បឆហនេតត ចេតរិនេកត ង្កស្សាហនេតត។ អារនេត្ត កចត្តនេខ ចិបិនេចតំ ត រក្កា, បនេកច ក្វនេខតិ ឆនេស្សតំ, “ចុតិនេឃ ចា តតិនេឃ ចា អត្តភាចេ”តិ ចុត្តំ។ តិត្ថត្តកភាចនេតា រុលចេឆតាឃ

ຫິຕຕິ ນຸຬເຈຄຕືຍໍ ນາ ປຄ ຈິປິກເຈຄຄາກາຈເຕາ ໂຄກຕຕເຕາ ຮູ໌ຮາຣຍູຬາ ໂຈ ເທາຕີຕິ ອາຫ "ຮູ໌ຮາຣຍູຬາຈິປິກຄາຍກ"ຕຕິໍ

ຈິປຣີຕຕິ ອຄິ໌ຮາຣຍູຬາຈິປິກຄາຍກໍ ຄິປຸເຕຕິ ນຊ໌ ອເຕຕາຄ ກເຍູຄ ຄິຕຕເຕໍ ນຍຸຣາຍເຈຄຕືຍສຸາຕິ ຮູປປຊເຈຄຕືຍສຸ

ອປຣາປຣິຍເຈຄຕືຍສຸໍ ໂຈ ນເຕຕປີຕິ ກາຍໍ ປຣິປກກເຈຄຕືຍຕຕິ ຄິ໌ຮູຊຍູເຈຄຕືຍເຍຈ ຈຸຈຈຕິ, ຕຈາປິ ອເຕຕ ອຕິນເຍາ

ຄິ໌ຮູຊຍູຈິເນນກາຈເຕາ ປຣິປກກເຈຄຕືຍສຸາຕິ ຄເສຸຕໍ, "ອຍເຍຕຕາ"ຕິອາຄິ ຈຸຕຕໍ ຍສຸິ ຄິຈເນ ກຕໍ, ຕເຕາ ນຕຕຄິຈນຕຕຕເຣໍ

ຕຕາຕິ ຕສຸິ ປຣິປກກເຈຄຕືຍກຍູສຸ ນຕຕຄິຈນຕຕຕເຣ ຈິປິກຄາເຄໍ ໂຄກຈາຣໍ ກນິຕຕາ ຄິນີຄິ ເຬາຕຕຕຕາ ທຸຕຕາໍ ອາກຕຕິ ອາຫ –

"ຮູສຸເຣ ກຕຕ ອາຫຣີຍິຕຕາ"ຕິ ເຄາຍຄສຸ ອຄຸປຸາເຄຕຕາ ຍຈາ ກຕປຸຕຕາ ອຄຸເຍາຄຕິໍ ຈິເຊາຕຍາຄ໌ ຄິຕຕາ, "ກິໍ ຄຸ ເທາ ຮູເຄຍິ ຕປຸການເຣາ,

ຍຍ ຈິຕຕຈິກປຸຍຕຕໍ, ຮູຄາຫຸ ນຸຈຕເຍຈາ"ຕິ ຈີຍໍນເຕຕາ ຍຊ໌ຍາ ປຫຣິຕຕາໍ

ຈາຕຕອຍກຕນຊາເຬຕຕາ ຣາຊກຫຸປຈາເຣສຸ ຄກເຣ ນຫສຸກຕຕິກໍ ຈາເຣນຸໍ ຮູປຸຕຕຣາເກາ ຈຸຕຕອາຍ ຄໍນິໍ ເຣເຕຕາ ອາຈິກຕຕາຕິ ຕໍ ປຈຕຕິ

ເຣເຕຕາ ອາຈິກຕຕາໍ ຍລຕຕິກາຍ ຈຕຕ ຊຍູປຊຈຕຕຍິ(ຊ ປໍ ອຊ໌ໍ ໑ໍຍລຕຕິການເຊີຈຕຕ) ອາເກຕຄ ຄເຍຄ ກເຈຕຕາໍ

ຍເຣຬນຕຕິເກປິ ກຕໍ, ປເກຈ ຕເຕາ ປຸເຣຕຣ ອຕີຕຕຕກາເຈຸ ຄ ກຕໍ ຮູຊ ຄິຕຕຕິຕຈິປິເກາຕິ ຈຸເຕຕາ ອຈສຸກາຈິກາຈເຕາໍ

ນຍຸຣາຍເຈຄຕືຍເຍຈ ກຈຕຕເຣ ຈິປິກຄາຍກກາຈເຕາໍ ຮູຊ ຄິຕຕຕິຕກຸເຣາຕຕຈ ຈຸເຕຕາ, ຄ ຮູຊ ຄິຕຕຕິຕຈິປິເກາຕິ ຈິຍຸຕຕິກາຈເຕາໍ

ປຣິປກກເຈຄຕືຍຕຕິ ເຈຄິຕຕໍ ເທຊ໌ ຈຸຕຕປຣິປກກເຈຄຕືຍລກຕຕາຄຕິຈຕຕຄເຕາໍ ນຕຕລຫຸ ຈລຄາຍິກາຕິ ໂຄເຕຄ

ຈລຸປຸາຄຄນຍຕຕຕາເຍາເກຄ ກຍູສຸ ປຣິປກກເຈຄຕືຍຕາຕິ ຄເສຸຕິໍ

ຈຕຸປຸຕຕຕຕຈລຕາຍ ນຕຕາກຈຸປກໍ ກຍູໍ ຕຫຸເຈຄຕືຍຕຕິ ຈຸຕຕໍ ໂຄກຈຕຕຈລຕຕາ ອນຕຕາກຈຸປກໍ ກຍູໍ ອປຸເຈຄຕືຍໍ ເກຈີ ປຄ,

"ອຈຸປິຈຈເກຍູໍ ຕຫຸກາລໍ ເຈຄິຕຕຈລຕຕາ ຕຫຸເຈຄຕືຍໍ, ຮູຕຣໍ ອປຸເຈຄຕືຍໍ ຈຸປິຈຸປິຈຈເກຍູໍ ຈາ ຕຫຸເຈຄຕືຍໍ, ປຣິຕຕກຍູໍ

ອປຸເຈຄຕືຍ"ຕຕິ ຈຄຕຕິໍ ນຈິປິກໍ ກຍູຕຕິ ປຈຈຍຕຕຣນຍຈາເຍ ຈິປິກຸປຸາຄຄນຍຕຕໍ, ຄ ອາເຣຕຈິປິກເຍຈໍ ອຈິປິກໍ ກຍູຕຕິ

ປຈຈຍເຈເກເລຕຄ ຈິປຊຕໍ ອນຍຕຕໍ ອເທານີກຍູຄິເກຄໍ

ປໍຄິ໌ຮູຊຍູເຈຄຕືຍາຄີຄຕຕິ ຄິ໌ຮູຊຍູເຈຄຕືຍາຄີຄໍ ຄນຕຕໍ ກຍູາຄໍ ຮູປກກເຍຄ ກຍູາຄໍ ອຕຕາຈາກາຈສຸ ອຄາປິຄຕືຍຕຕາ ຍຈານກາເຈເຄຈ

ກຍູາຄີ ຕິຮູຕຕິໍ ຕຕ ຄິກຸາຄໍ ຮູປກກເຍາ ຄິປຸເຍາຊເຄາຕິ ອາຫ "ອຈເລີ"ຕິໍ ຄິກຸາຄໍ ປເຄຫຄສຸ ຍິຊາຈາຍາຍສຸ

ຄິປຸລກາຈປຸເຈເຄາ ປຊາຄເຊຊກຈາເຄາໍ ປເຣຫິ ຈຸຕຕການເຬຫີຕິ ເຍຫິ ການເຬຫິ ຄິກຸາຄໍ ຈາເຄຸ ເຄານໍ ຄເສຸຕຕິໍ ເຕຫິ

ປເຣຫິ ຈຸຕຕການເຬຫິໍ ຄ ຫິ ລກຕຕາຍຸເຕຕຄ ເທຕຸາ ຈິຕາ ປເຣຈາເຄຸ ເຄານໍ ຄເສຸຕໍ ນກຕໍ ເຕຄາຫ "ນການເຬາ ທຸຕຕາ"ຕິໍ ຄິກຸາຄໍ

ຈາຄາ ຄ ອຄຸຈາຄາ ຈາຕິ ຄິກເຬຫິ ຈຸຈຈຍາຄາ ນກນກນຍຍປຸເຈຄີກາ ຈາຄາເຈຈ ນາຈເກຫິ ຈຸຈຈຍາຄາ ເຕນໍ ອຄຸຈາຄາ ຈໍ ຈິຕຕາຫິ

ກເຫິຕຕຕ ການເຣໍ ອາກຕຕີຕິ, "ອຍເຍຕຕ ເຄາເນາ"ຕິ ຕຕ ຕຕ ຈິຕຕາຫິ ປຊິເຕຫິ ກເຫາເຣຫໍ ການໍ ຮູປາກຕຕິ, ປິປຸລຕຕີຕິ ອເຕຕາໍ

ຕສຸເຕຕາຕິອາຄີຈຸ ອຍໍ ນເຊຍປເຕຕາ , "ຈຸຕຕຄເຍຄ ປເຣຫິ ຈຸເຕຕຄ ການເຬຄ ນການເຬາ ທຸຕຕາ ເຄານຄສຸຄຈເນຄ ຄິກຸາຄໍ ຈາຄາ

អត្ថុប្បត្តា, ពទេតា ឲច ពំ ចាគំ អប្បរាគតីយកាចគស្សុតេត នេរាសេត្តា ទេហព្យុប្បត្តិទេចាហារស្សក្លូតេត យិលិរេបត្តា ក្យូក្កូពយ្យុកាទិទេតាតិអាគនេយា គរ ការឃ្យាបនេគរា ក្ខុបកន្ត្តិ”តិ៉

៥៉ រក្កុតិកាចទេហព្យុតិ ពត្តុ ពត្តុ យគិន្នាយ រយ្យុរ៉្យុពរក្កុតិតិយិត្តា៉ រា បត រក្កុតិ តិយតិលក្លូលាតិ អាហ “តិយតិកាចការលា”តិ៉ អទេន្នជ្ជុស្សុត្តាច្យុពអទេកជ្ជយលិ ចិយ ហិ បចិតិយពតា តិយតិបចត្តិតិ៉ លព្យអកិបាតិទេហព្យុតិ កល្យាកិបាតិ តឹលិកិបាតិ ទេលិហិតាកិបាតិ ហលិត្តកាកិបាតិ ស្យុក្កាកិបាតិ បទេយស្យុក្កាកិបាតីតិ ត្ថូយាស្យុ អកិបាតីស្យុ បាតិតិយិត្តា៉ បិបរក្កុតិកាតិ តិហិតរក្កុតិកា៉

១០៉ អតគ្គុក្យុតត្តិ ឲត្តុ អតិ-រទេត្តុត រយាតទេត្តុ អគ្គុ-រទេត្តុាតិ អាហ – “អតគ្គុក្យុតត្តិ អតតិក្យុត”ត្តិ៉ យធា អាបិយិទេកា អត្តុកាទេចា យហតា ក្យុទេក្លូត អកិក្យុឃ្យុតិ, ត ពធា អយត្តិ អាហ – “ក្យុទេក្លូត អតតិក្យុទេតា តាយ យត្យុស្ស្យុត្តកាទេចា ច្យុច្ចុតី”តិ៉ “អទេចលទេកា ទេហាតី”តិអាគិតា (ជឹ៉ តិ៉ ១៉ ៦៥៦) ច្យុត្តាយ តាតប្បការាយ ក្យូក្កូរការិកាយ កិលយទេធត៉ យគិ ឲចំ កធំ ក្យុពក្កូគទាតិ អាហ “ទេយ បតា”តិអាគិ៉ តិឃ្យាតិករាវតព្វុំចព្យាចិទិយត្តិ ចិចក្លុ រត្តិស្សុំពំ កត្វា បចត្តិយយាតំ ចិទិយំ រទិទំ ទេលគត្តយ្យុ រយ្យុាចាយាទេយា តាយ ទេហាតិ ទេកាយាទគ្គុកាចទេតា៉

ទេធទេទាតិ ឲត្តុ អាកពយហារក្លូពទេត្តុទេទា៉ ពិទេស្សា រយ្យុត្តិទេយា យត្យុស្សទេគចតិត្តុាតរយ្យុត្តិទេយា, ឃឹលរយាតិបត្តុារយ្យុត្តិទេយា ចា៉ ព្យុទេទក្កូទេយចាតិ ព្យុទេទ ឃឹរក្កូ ឲច, ព្យុទេទ ឃឹរក្កូទេតា អបតិទេព ឲចាតិ អតិប្បាទេយា៉ អយត្តិ, “ត្ថូស្សុទេកព្យុទេល តិត្តុាទេត្តា”តិអាគិតា ច្យុទេត្តា៉ ត រទេត្តុ ឲច រក្កូារបុត្តុាកំ បត្តុាខិត្វា អទេហត្តុ បិប្យុលាត្តិតិ អាហ “ទេយា គាសិព្យុគ្គិយ”ត្តិអាគិ៉ ទេជពយុគ្គុកត្តិ ទេជពយយំ អក្កុលិយុគ្គុកំ៉ ទេការទេកបិយក្កុយទេត្តតបីតិ កបិត្តុលល្ល័កក្កុបុប្យាកគ្គុយទេត្តតបិ៉

គទេយ្យុត ទេកាទេយត អាកពស្យុលំ គយ្យុស្យុលត្តិ អាហ – “រឈ្ឈុទេតា ចា…ទេប… បក្ខុយស្យុល”ត្តិ៉ អយ្យុគ្គុទេតាតិ អតគ្គុាបទេត្តា៉ ត្ថូគាតិ ពំ អតគ្គុាបត្តុំ ពស្សុ ច ពលំ គទេស្សុព្យុ “គយ្យុកំ ហឹ”តិអាគិ ច្យុត្តុំ៉ ត្ថូយស្សុាតិ រយ្យុគយស្សុ៉ ទេរា ហិ បក្ខុាក្លូគ្គុស្សុ ក្យូក្លូស្សុ ការលាក្យុពត្តា អារទេត្តា បក្ខុទេក្លូ កត្វា ច្យុទេត្តា៉ ទេពតាហ “បក្ខុប្បត្តុាត”ត្តិអាគិ៉ រក្លូារត្តិ យធារគ្គុាយ រាតិរយំ ករលាទេតា រក្លូារត្តិ លគ្គុតាយំ ពលចចិទិយំ ក្ខុទេស្សុាព្យហិ៉ បគហទេតាតិ បឃ្យុត្តុាត្តុស្សុ បចទេត្តុត្តស្សុ៉ យទេក្កូត ចិទាទេកា ទេហាតីតិ អទិយយទេក្កូត ក្យុក្លូតិគាតស្សុ ចិទេជ្ជុតា ទេហាតិ៉ ទេពតាហ “ត្ថូគំ ច្យុត្តុំ ទេហាតី”តិ៉ ត្ថូយិតា ស្យុលាបចិបគា លិប្បាកិត្តុា កធិតា អកសិទេទតេច ឃឹឈពទំ យក្កូបបាតពាយ ទេពាលិតត្តា៉ យត្តុាត្តុាតាការទេទាតិ ចិទិឃ្យុទេបក្លូយាហ៉ រក្លូារទំ ពត្តុ បគហតីតិ បគាតរក្លូារទំ ពត្តុ ក្យូក្លូតិគាតស្សុ ចិទេជ្ជុតតិយិត្តុ ចិទេជ្ជុតត្តុំ បគហតិ៉ កធំ? យក្កូប្បគាទេតត ចព្យុកិច្ចុប្បគាទេត អទិយយទេក្កូ ចាយាទេយត បគហតិ ចាយយតិ៉ អគ្គុ្យុបក្លូទេតាតិ ចិទិយស្សុ អតច្ចុារគ្គុតាតិសិធិលពាយ ចិទិយរយពារទេយាគទេត ព្យាបិទាកទេលាត អគ្គុ្យុបក្លូទេតា៉ ទេពតាហ “ក្ខុទេបក្លូ កាទេចត្តស្សុា”តិ៉ ក្ខុទេបក្លូាកាចតា ច តាទេយត្តុ ពធាបចត្តា អទិយយក្កូកាចតា ឲចាតិ អាហ – “យក្កូកាចតាយ កាទេចតី”តិ៉

ឲត្តុ ច ឲចំ បិព្យត្ថូយា បគទេយាគតា ទេចតិពត្តុា, – “ទេរា ឲចំ បបាតាតិ៉ កធំ? រក្លូារទំ ទេយ បគហទេតា រក្លូារបគហតា ត្ថូយស្សុ

ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᨴᩣᨶᩔ ᩅᩥᩁᩣᨣᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ , ᩋᨩ᩠ᨫᩩᨸᩮᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨾᩮ ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᨲᩣ ᩍᨾᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᨴᩣᨶᩔ ᩅᩥᩁᩣᨣᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨸᨭᩥᨸᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩔ ᨧᩣᨿᩴ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩔᩣᨲᩥ ᨠᩮᩉᨧᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨸ᩠ᨸᨵᩣᨶᩣᨲᩥ ᩈᨸ᩠ᨸᨿᩮᩣᨣᨸᨵᩣᨶᩮᨶ ᩅᩦᩁᩥᨿᩮᨶ ᨸᨴᩉᨲᩮᩣ ᨠᩣᨿᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾᨸᩥ ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᨶᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩦᩁᩥᨿᩣᩁᨾ᩠ᨽᩮᩣ ᨶᩥᨿᨾᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨩ᩠ᨫᩩᨸᩮᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨩᩣᨲᩥᨶᩮᩣᩉᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲᩅᩦᩁᩥᨿᩮᨶᩣᨸᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᨴᩣᨶᩔ ᩅᩥᩁᩣᨣᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣᨾᨣ᩠ᨣᨬᩣᨱᩮᨶᩣᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᨸᩥ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨩ᩠ᨫᩣᨶᩮᩅ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣ ᩅᩥᨽᩣᩅᩥᨲᩣᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ ᨷᩩᨶ ᩑᨲᩥ, “ᨿᩔ ᩉᩥ ᨡ᩠ᩅᩣᩔ...ᨷᩮ... ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩣᩁᩮᩉᩥ ᨽᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᨲᩮᩈᩴ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣᨶᩴ ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩥᨲᩣ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᨴᩣᨶᩔ ᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᩮᩉᩥ ᩅᩣᩁᩮᩉᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨠ᩠ᨡᨿᩮᩣ ᩅᩥᨽᩣᩅᩥᨲᩮᩣ᪨

᪑᪐᪨ ᨻᨴ᩠ᨵᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨴ᩠ᨵᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨻᩉᩃᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣᨲᩥ ᨻᩉᩃᨲᨱ᩠ᩉᩣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣ᪨ ᩋᨲᩥᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨶᨭᩈᨾᩩᨧᩥᨲᩥᨠᩣ ᨶᨧ᩠ᨧᨶᨠᩣ ᨶᨭᩦ, ᨶᨧ᩠ᨧᨠᩣ ᨷᩃᨾ᩠ᨽᩮ᪨ ᩈᩮᩣᨾᨶᩔᩴ ᩏᨷ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, “ᩋᩉᩮᩣ ᨶᩪᨶ ᨷᩃᩣᨷᩥ ᨷᩁᩥᨧᩁᩮ”ᨿ᩠ᨿᩣ᪨ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩣᨲᩥ ᨶᩥᨯ᩠ᨯᩣ ᩉᩮᩣᨲᩩ᪨ ᨠᩥᨦ᩠ᨣᩣᨲᩥ ᨠᩥᨦ᩠ᨣᩩ᪨ “ᩃᩥᨦ᩠ᨣ ᨧᩣ ᨠᩥᨦ᩠ᨣᨧᩣ”ᨲᩥ ᨸᨴᨴ᩠ᩅᨿᩮᨶᨸᩥ ᩅᩥᨶᩣᩈᩮᨾᩮᩅ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᨴᩣᨲᩣᩅᩣᨲᩥ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣᨠᩣᩁᩮᩣ ᨩᩣᨲᩥ᩠ᩅᩣ᪨ ᨲᨴᩩᨠᨿᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨸᨴᩉᨶᩣᩁᨷ᩠ᨷᨠᩣᩅᨲᩴ᪨

᪑᪑᪨ ᨸᩮᩈᩮᨲ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩅᩣᨾᨿᨲ᩠ᨲᩔ᪨ ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿᩣᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣᨿ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ᪨

ᩏᩈᩩᨠᩣᩁᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨿᩮᩣᨣᩦ ᨲᩮᨩᨶᩔ ᩅᩥᨿ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩏᨩᩩᨠᩁᨱᨲᩮᩣ᪨ ᨠᩣᨿᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨧᨠ᩠ᨡᩮᩃᨲᩣᨠᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲᩴ, ᨶᨦ᩠ᨣᩃᨠᩮᩣᨭᩥᩅᩥᨿᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᩃᩣᨲᩣ ᩅᩥᨿ ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᩋᩣᨲᩣᨸᨶ-ᨷᩁᩥᨲᩣᨷᨶᨲᩮᩣ᪨ ᨣᨬ᩠ᨩᩥᨠᨲᩮᩃᩴᩅᩥᨿ ᩈᨴ᩠ᨵᩣ ᩈᩥᨶᩮᩉᨶᨲᩮᩣ᪨ ᨶᨾᨶᨴᨱ᩠ᨯᨠᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨶᨾᨶᨲᩮᩣ᪨ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩏᨩᩩᨠᩁᨱᩴ ᨠᩣᩅᨶᩣᨶᩥᩈᨾ᩠ᨾᩈᨶᨲᩮᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨴ᩠ᩅᨾᩅᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩣ ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩥᩃᩮᩈᨠᩣᩃᩅᩥᨩ᩠ᨫᨶᩴ ᨸᩉᩣᨶᩣᨽᩥᩈᨾᨿᩮᩣ᪨ ᨷᩩᨶᩁᩣ ᨷᨶ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣ ᨴᨶ᩠ᨵᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᨷᩩᩁᩥᨾᩴ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨷᩩᨾᩣᩈᩩ ᨴ᩠ᩅᩦᩈᩩ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩣᩈᩩ ᩅᩥᨷᩣᨠᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᩈᩩ ᨣᩉᩥᨲᩣᩈᩩ, ᨷᩩᨶᩁᩣᨸᩥ ᨣᩉᩥᨲᩣᩅ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩉᩣᩁᨶᨿᩮᨶ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩉᩣᨿᨾᩥᨿᩣᨸᩥ ᩅᩣ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣ ᨣᩉᩥᨲᩣᩅ, “ᨶ ᩉᩮᩅ ᩋᨶᨴ᩠ᨵᨽᩪᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣᨠᨸᨭᩥᨸᨴᩣᨿ ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ “ᩋᩣᨣᨾᨶᩦᨿᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᨷᨶ ᨶ ᨣᩉᩥᨲᩣ”ᨲᩥ ᨷᩩᨴᩴ ᩈᩅᩥᩈᩮᩈᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩩᨷᩮᨠ᩠ᨡᩔ ᩋᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶᨴᩮᩈᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶᩩᨷᩣᨿᩴ ᨴᩮᩈᨶᩴ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩈᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᨾᩮᩅ᪨

ᨴᩮᩅᨴᩉᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨿ ᩃᩦᨶᨲ᩠ᨳᨸ᩠ᨸᨠᩣᩈᨶᩣ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩣ᪨

᪑᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪐᪨ ᩑᨠᩮᨲᩥ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᩑᨠ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᨶ ᨣᨱᨶᩣᨴᩥᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣᨲᩥ ᨲᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᨿᩴ ᨷᨶ ᨸᩣᩊᩥᨿᩴ “ᩈᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩮᨶ ᨲᩮᩈᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩥᨠᩣᨶᩴ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᨲᩣᨿ ᩋᩅᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨲᩣ; ᨲᨲᩮᩣ ᨧ ᨶᩮᩈᩴ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨣᩣᩉᨲᩮᩣ ᩈᩥᨳᩥᩃᨠᩁᨱᩅᩥᩅᩮᨧᨶᩮᩉᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨶᩮᩣ ᨴᩮᩈᨶᩣᨿ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨠᩣᩁᩥᨲᩣ ᩋᩅᩥᨲᨳᨲᩣ ᨧ ᨴᩦᨷᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨷᩁᨾᨲ᩠ᨳᩈᨾᨬ᩠ᨬᩣᨾᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩋᨷᩁᨶ᩠ᨲᨠᨷ᩠ᨷᩥᨠᨲᩣᨿ ᩃᩮᩈᩮᩣᨷᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨷᩁᩥᨠᨸ᩠ᨷᩅᩈᩮᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩈᩔᨲᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᩋᨷᩁᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᨷ᩠ᨷᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨷᩁᨶ᩠ᨲᨠᨷ᩠ᨷᩥᨠᩣ, ᨲᩮ ᩑᩅ ᩋᨷᩁᨶ᩠ᨲᨠᨷ᩠ᨷᩥᨠᩣ᪨ ᨿᨳᩣ ᨲᩮᩉᩥ ᩋᨷᩁᨶ᩠ᨲᩴ

បុរិមតរសិទ្ធហិ តល្យាឌិ្ឌកេប្យហិ កេប្យត្វា អាវេសចភពាលចតាឃ ច ចិកេប្យត្វា អបរកាកសិទ្ធហិ អកិតិចេឋក្ខតហិ តល្យាឌិ្ឌក្កាហេហិ ពល្យុត្តិ អកិតិចិសត្តិ បរាយសត្តិ; តស្វា ចុត្តំ – "អបរត្តិ កេប្យត្វា ចិកេប្យត្វា ពល្យុត្តិ"តិ៎ តល្យុបិភាគចេសេត កេប្យតកហលាតិ ចេឌិតព្ភាតិ៎ តល្យាបច្ចយា ហិ ខ្ពបិភាត៎ ចុត្តយ្យិ ចេតំ យហាតិទេ្ទស ខ្ពាគេតា សទ្ទេបតោ៎ តល្យាឌិ្ឌចេសតាតិ តល្យាឃ ឌិ្ឌឃា ច ចេសត៎ ឌិ្ឌឃា ចា ខ្ពបតិស្សយក្ខតាឃ សហជាតាឃ អកិតក្ខកាឃ ច តល្យាឃ សស្សតាឌិអាកាពេទត អកិតិចិសត្តស្ស

យិដ្ឋាកាហស្ស ច ចេសត៎ អភាពតឆយ្ចិសឃាឃ អឆិប្យតត្តា អភាពតកាលចាចេកា ឌ្ពឆ អបរ-សទ្ទោ៎ ទ្ធបិឌិលទ្ធចិតិយុត្តស្ស កេប្យតចត្វុតោ អភាចា អត្ត-សទ្ទោ ភាពចាចេកាតិ អាហ – "អភាពតំ លទ្ធេកាដ្ឋាស"ត្តិ៎ កេប្យត្វាតិ ច តស្ទិ អបរត្តេ តល្យាឃ ភាកិតិចេឋាត់ សយត្តាតិ បរិតិដ្ឋាបតយាហ៎ ចិតាតិ តស្សា លទ្ធិឃា អចិឌហត៎

អត្យុពាតិ អាវេយ្ចលាកេលចេសេត អត្យ អត្យ ពតា អបរត្តេ បចត្តា៎ អាវេភ្ពាតិ អាលយ្ចិត្វា៎ ចិសឃោ ហិ តស្សា ឌិ្ឌឃា អបរត្តេ៎ ចិសឃកាចេតា ឲច ហិ សោ តស្សា អាកាយតដ្ឋាត់ អាវេយ្ចលបច្ចយា ចាតិ ចុត្តំ "អាកាយ្ចំ បដិច្ចា"តិ៎ អឆិចចតបភាតីតិ បញ្ញត្តិបភាតិ, ភាឃាឌីស្វ សិទិចទ្ធកាឌិសទ្ទោ ចិឃ ចចតយត្តសេច អឆិកាទំ ពត្វា បចត្តិឃា អឆិចចត់ បញ្ញត្តិ៎ អច ចា អឆិ-សទ្ទោ ខ្ពបរិភាចេ, ចុច្ចតីតិ ចចត់, ខ្ពបរិ ចចត់ អឆិចចត់, ខ្ពបិភាតក្ខតទ្ធបិឌីត់ ខ្ពបរិ បញ្ញាបិឃយាតា ខ្ពបិភាបញ្ញត្តីតិ អត្ថោ, តស្វា បញ្ញត្តិឌីបកបភាតីតិ អត្ថោ៎ បញ្ញត្តិយត្តខ្យោ ចុច្ចតិ, ឃឌិឌំ, "អត្តា លោកោ"តិ ច, ត ទ្ធបចេចតាយោ ចិឃ បរយត្វា៎ អឆិកចុត្តិតាឃ ចា អឆិយុត្តិឃោតិ ឌិ្ឌឃោ ចុច្ចត្តិ៎ អឆិកព្យាសកាចឆយ្ចស្វ សស្សតាឌិ បកតិអាឌិ ប្រព្យាឌិ ឌីចាឌិ កាឃាឌិច្ចា អក្ខុពយត្វំ អល្លាទេរបត្វា ឌិ្ឌឃោ បចត្តត្តីតិ៎ អកិចតត្តីតិ, "ឌ្ពចេយច សច្ចំ ឃោឃយព្ភា"ត្តិ អកិតិចិសិត្វា ចតត្តិ, "អឃំ ឆយ្ចោ, ភាឃំ ឆយ្ចោ"តិអាឌិតា ចិចតត្តិ៎ អកិចតកិរិឃាឃ អជ្ជាបិ អចិទេ្ធកាចឆស្សតត្វំ ចត្តយាតកាលចចត៎

សញ្ញា ឲតស្ស អត្ថីតិ សញ្ញីតិ អាហ "សញ្ញាសយត្តី"តិ៎ តត្ថិ ឲតស្ស ទោរេកា កទ្ទោតិ អទោរេកាតិ អទោរកសទ្ទស្ស តិច្ចបរិឃាឃតា ចេឌិតព្ភា៎ ទោកេហិតតាយិសេត ចា តិគ្គិកាតាឃ តិច្ចំ បដិជាតាតិ ឌិ្ឌកតិលេកាតិ អាហ "អទោរេកាតិ តិច្ចា"តិ៎ ឌ្ពយិតាតិ, "សញ្ញី អត្តា អទោរេកា បរំ យរលា"តិ ឌ្ពយិតា ចចតេត៎ សោត្យអស សញ្ញីចាភាតិ – ទ្ធបីចត្យក្កំ, អទ្ធបីចត្យក្កំ, អត្តចាចត្យក្កំ, ឲកត្តស្វឃចត្យក្កត្តិ – ឌ្ពយេឃំ ចត្យត្តំ ចត្យក្កាត់ ចេសេត សោត្យអស សញ្ញីចាភា ពចិតា៎ ឌ្ពយេឃ្ទោឃច បុរិមាត់ ឌ្វិត្តំ ចត្យក្កាត់ ចេសេត អដ្ឋ សញ្ញីចាភា អដ្ឋ ច តេចសញ្ញីតាសញ្ញីចាភា ចេឌិតព្ភា៎ សត្ត ខ្ពទេ្ឆចចាភាតិ យត្យស្សត្តកាចេ កាយាចចរេតចត្តកាចេ ទ្ធបិចចរេតចត្តកាចេ ចត្យត្តិឆាទ្ធប្យត្តកាចេ ចចិត្វា សត្តស្ស ខ្ពទេ្ឆបញ្ញាបតចេសេត សត្ត ខ្ពទេ្ឆចាភា ពចិតា៎ អសតោ ចិភាសាសយ្ចតោ អត្ថិកាចតិពន្ធតោ ខ្ពទេ្ឆចាទោតិ ចុត្តំ "សតោតិ ចិជ្ជយាតស្សា"តិ៎ ឃាចាឃំ អត្តា ត ខ្ពិជ្ជតិ, តាច ចិជ្ជតិ ឲចាតិ កហលតោ តិទ្ធឃចិតាសោ ឌ្ពឆ ខ្ពទេ្ឆទោតិ អឆិប្យេតាតិ អាហ "ខ្ពបទេ្ឆ"ត្តិ៎ ចិសេសេត ភាសោ ចិភាសោ, អភាចេា, សោ បត ឃំសចត្យ-បញ្ញាចត្យ-ឆស្សតបចាតិក្កយោចាតិ អាហ "អឆស្សត"ត្តិ៎ អឆស្សតេ ហិ ភាស-សទ្ទោ លោកោ តិទ្ធឃហោ៎ កចចិកាយត្តិ សកាចាបកាយត់ ឃោ ហិ តិទ្ធឃចិភាសចេសេត ខ្ពិជ្ជតិ, ត សោ អត្តតោ សកាចេចតេច ពិដ្ឋតិ៎

បច្ចា ឌិដ្ឋឆយ្ចតិព្ភាតចាភាតិ បច្ចកាយក្យលាស្វលយតុកោកាចេសេត ចត្យត្តិឆទ្ធបញ្ញាតស្វលបរិកោកាចេសេត ច ឌិដ្ឋឆយ្ចេ

តិច្ចាតប្បត្តិបញ្ញាបតចាគា៑ ឌិដ្ឋឆខ្យេាតិ គយ្សុតក្មតោត ខាារលោត ក្ខុបលដ្ឋឆខ្យេា៑ ពត្ថ ខេយា អតិត្រ្ថិយចិសខេយា, ខសាបិ ស្ុបិពេដការចេត ឰត្រ្ថិយចិសខេយា ចិយ ខេហាតីតិ អាហ – “ឌិដ្ឋឆខ្យេាតិ បច្ចក្ខឆខ្យេា ចុច្ចតី”តិ៑ ខេពខតច ច, “ពត្ថ ពត្ថ បដិលទ្ធអត្តកាចខស្សេាត់ អឆិចចត”ត្តិ ចុត្តំ៑ សញ្ញឹតិ អាឌិចខេសត ពីហាពាារេហិ សត្តត្តិ សញ្ញា អសញ្ញា ខេតចសញ្ញឹតាសញ្ញាតិ ឰខេយហិ អាពាារេហិ ចិឌ្ឍយាត់, សគា ក្ខុបលត្ថយាត់

សស្សេាតត្តិ អខេត្ថា៑ សញ្ញឹ អត្តាតិអាឌីតិ ពីលិ គស្សតាតិ៑ សត្តអត្ថចខេសត ៧ពត្តិ សស្សេាតស្ស អត្តខេតា ចខេសត ៧ពំ គស្សត៌៑ ឰពទាតិ ខេច្ចតិ ក្ខុខេច្ឆចចាគ-ឌិដ្ឋឆខ្យុតិច្ចាតចាគសញ្ញឹតាតិ ខេច្ច គស្សតាតិ៑ ពីលិ ហុត្វា បញ្ច ខេហាត្តីតិ ឰត៌, “សត្តអត្ថចខេសត ៧ព”ត្តិ សដ្ឋហចខេសត ចុត្តស្ស សញ្ញឹតិ អាឌិចិកាពចខេសត ចុត្តត្តា ស្ុចិខេញ្ញាឃ្យត្តិ អដ្ឋពចាយំ ត ក្ខុដ្ឋិ៑

១១៑ទ្ធបិចាតិ ៧ត្ថ (ឌី៑ តិ៑ ឌី៑ ១៑លិ៩-លិលិ) យឌិ ទ្ធបំ អស្ស អត្ថីតិ ទ្ធបីតិ អយខេត្ថា អឆិខេប្បខេតា៑ ៧ចំ សតិ ទ្ធបចិតិយុខេត្តត អត្តតា កចិតត្ថំ សញ្ញាយ ចិយ ទ្ធបស្សបិ អត្តតិយត្តា៑ ត ហិ សញ្ញឹ អត្តាតិ ៧ត្ថ សញ្ញា អត្តា៑ តថា ហិ ចុត្តំ ស្ុយដ្ឋលចិលិសិតិយំ (ឌី៑ តិ៑ អដ្ឋ៑ ១៑ លិ៩-លិលិ) “ពត្ថ បចត្តសញ្ញាញាស្ស សញ្ញាតិ ពេហត្វាតិ ចុត្ត”ត្តិ៑ ៧ចំ សខេត្ត, “ពសិលាទ្ធបំ អត្តាតិ ពល្យាតី”តិ ឰត៌ ពចត្តិ? ត ខេលា បខេតត់ ៧ចំ ឌដ្ឋត្ថំ – “ទ្ធបំ អស្ស អត្ថីតិ ទ្ធបី”តិ, អឆ ខេលា “ទ្ធប្បតសីលេលិ ទ្ធបី”តិ៑ ទ្ធប្បតខេញ្ញាត្ថ ទ្ធបសទិក្ខតាយ ពសិលាទ្ធបស្ស ចឌ្ឍិតាចឌ្ឍិតពាលចខេសត ចិខេសសាបត្តិ, សា ច តត្ថីតិ ត សក្កា ចត្តុំ បទិត្តចិបុលតាឌិចិខេសសសម្ភាចខេតា៑ យឌិ ៧ចំ ឰយស្ស ចាគស្ស សស្សេាតឌិដ្ឋិ សក្កខេហា ត យុជ្ជតីតិ? ខេតា ត យុជ្ជតិ ពាយខេកគខេតា ក្ខុត្តិ អត្តខេតា តិច្ចាពាារតាយ ខេពត អឆិខេប្បតត្តា៑ តថា ហិ ចុត្តំ “អខេទារខេពា បទំ យខេលា”តិ៑ អឆ ចា “ទ្ធបំ អស្ស អត្ថីតិ ទ្ធបី”តិ ចុច្ចមាខេតបិ ត ខេគាខេសា៑ ពប្បតាសិខេទ្ធតបិ ហិ ខេកខេគត សាមិតិខេទ្ទសគស្សតខេតា យថា “សិលិបុត្តពស្ស សទីទ”ត្តិ៑ ទ្ធប្បត៌ ចា ទ្ធប្បតសកាខេចា ទ្ធបំ, តំ ៧តស្ស អត្ថីតិ ទ្ធបី, អត្តា “ទ្ធបិខេតា ឆខ្យេា”តិអាឌីសុ (ឆ៑ ស៑ ១១ ចុកយាតិកា) ចិយ៑ ៧ចញ្ច ពត្វា ទ្ធបសកាចត្តា អត្តខេតា “ទ្ធបំ អត្តា”តិ ចចតំ ខាាយាាពតខេយចាតិ “ពសិលាទ្ធបំ អត្តាតិ ពល្យាតី”តិ ចុត្តំ៑ អទ្ធបិត្តិ ៧ត្តាបិ ចុត្តតយាតុសាខេរត យថាខេហំ អខេត្ថា ចត្តខេញ្ញា៑ សត្តសុលុំ យុញ្ញិត្វា តញ្ញិបទិតស្ស ពេហខេលា ពាារលំ តត្ថីតិ លិពី, “ពសិលាទ្ធបំ អត្តា”តិ ពល្យាតីតិ លិពិតក្កិខេតា ឆខេបត្វា, ខេសសតក្កិ លិពិក្កហខេលាខេតច ពហិតា៑ អតុស្សុតិតក្កិខេពាបិ ស្ុទ្ធតក្កិខេពាបិ ចា តិទក្កសត្វា តក្កតស្ស ពសិលាទ្ធបម្បិ អត្តាតិ ពគាឌីបិ ពេល្យាយ្យាតិ ចុត្តំ – “ក្ខុខេកាបិ ទ្ធបាតិ ពល្យាតិខេយចា”តិ៑ ស្ុទ្ធតក្កិពស្ស ក្ខុកយក្ខហលំ ត ពតំ, តថ្វា សាសដ្ឋចចតំ៑

ពសិលាក្កាដិយាពាាស-បឆយាទ្ធប្បចិញ្ញាណ-តត្ថិកាចអាពិញ្ចញ្ញាយតតាតិ អទ្ធបសយាបត្តិតិមិត្តំ៑ ឆខេបត្វា សញ្ញាក្ខត្តិ ឰត៌ សញ្ញាយ អត្តតិយតំ ហគខេយ ពត្វា ចុត្តំ៑ “ទ្ធបិ ចា”តិ ៧ត្ថ ចុត្តតខេយត បត អខេត្ថ ចុច្ចមាខេត សញ្ញាក្ខត្តិ ឌាហិទ្ធា អពត្វា “អទ្ធបឆខ្យេា”ឰខេច្ចច ចត្តត្ថំ សិយា៑ មិស្សពក្ខហចខេសតាតិ ទ្ធបាទ្ធបសយាបត្តីតំ តិមិត្តាតិ ៧ពត្រ្យពត្វា, “៧ខេកា អត្តា”តិ, ពត្ថ បចត្តសញ្ញាញាស្ស, “សញ្ញា”តិ ពហលាចខេសត៑ អយញ្ញាឌិដ្ឋិពតិខេកា ទ្ធបាទ្ធបសយាបត្តិលិពិតាយ តំតិមិត្តំ ទ្ធបការចេត អទ្ធបការចេត ច ពេហត្វា ក្ខុបតិដ្ឋតិ, តថ្វា, “ទ្ធបី អទ្ធបី ចា”តិ អភិតិខេចសំ ឌខេតតិ អដ្ឋញ្ញាចាឌិខេតា ចិយ តក្កខេយខេត្តខេច ចា ទ្ធបាទ្ធបឆខ្យេ មិស្សពចខេសត ពេហត្វា, “ទ្ធបី ច អទ្ធបីច អត្តា ខេហាតី”តិ៑ តក្កពាារហខេតចាតិ សដ្ឋារាចខេសសស្សុលុយកាចប្បត្តឆខ្យេា ចិយ ច អច្ចត្តស្សុលុយកាចបត្តិយា សពិច្ចសាឆតាសយត្តតាយ ឆម្មុក្ខុដ្ឋហត្ថបិគាត់ សញ្ញខេតា ចិយ ខេតច ទ្ធបី, ទ្ធបសកាចាតតិចត្តខេតា ត អទ្ធបីតិ ៧ចំ បចត្តតក្កពាារហត៑ លិពិចខេសតបិ ចា អត្តាតត្តិពចតុត្ថចាគ ចក្ខុយាតតយេត អត្តាយញ្ញាបដិបក្ខចខេសត អខេត្ថ ខេចឌីតខេត្តា៑ ខេពចលំ បត ពត្ថ ខេគសពាលខេកគចខេសត

តតិយចតុត្ថចាគា ឰត្ថិតា; ឰឆ កាលចត្ថុ រកឝចរសភាតិ អឃរេច ចិរសរសា៝ កាលរកឝចរសត រចត្ថុ តតិយចាឝស្ស បចត្តិ រូបិរូបតិយិត្តាត៌ សហ អតុបដ្ឋាតរេតា; ចតុត្ថចាឝស្ស បត ចត្ថុរកឝចរសត បចត្តិ រូបិរូបឆយ្ហាត៌ សម្ពុហរេតា, “ឲរកា អត្តា”តិ តក្កចរសភាតិ តត្ថុ ចក្ខយាតតឃាតុសាររត រចឌិតព្ពា៝

ឃឌិបិ អដ្ឋ សយាបត្តិលិកិរតា ឌិដ្ឋិកតិកស្ស ចរសត សយាបត្តិរកឝត សញ្ញាតាតត្តសម្ពុចរេតា ទុតិយឌិដ្ឋិបិ សយាបត្តកចរសត លព្ភតិ; តចាបិ សយាបត្តិឃំ ឲករូរបតេច សញ្ញាឃ ឋបដ្ឋាតរេតា, “បឆយឌិដ្ឋិ សយាបត្តកចាររត កឆិតា”តិ អាហ៝ រតរតរចត្ថុ សយាបត្តកក្កហ៏ កត៌៝ ឲកសយាបត្តិលិកិរតា ឲច ចា ចរសត អរត្ថា រចឌិតព្ពា៝ សយាបត្តិ រកឝត សញ្ញារកឝសម្ពុរចបិ ឝាហិន្ធា បុទ្ធត្តារម្ពុណេ សញ្ញាតាតរត្តត ឰព្យអារិរកត តាតត្តសញ្ញីតិ, “ទុតិយឌិដ្ឋិ អសយាបត្តកចាររតា”តិ អាហ៝ អចន្ធិតកនិលចរសត បរិត្តសញ្ញីត៌, ចន្ធិតកនិលចរសត អប្បយាលសញ្ញីត៌ ឝរស្សត៌, “តតិយឌិដ្ឋិ សុប្បយរត្តត ចា សរាចយរត្តត ចា”តិអាឌិ ទុត្តិ៝ “អដ្ឋដ្ឋប្បយារណា ចា អត្តា ឃចប្បយារណា, អឈុយរត្តា ចា អត្តា”តិអាឌិឝស្សតចរសត (ឋជា៝ អដ្ឋ៝ ៓៓; ឌិ៝ តិ៝ ឌិ៝ ១៉ល៌៩-ល៌ល៌) បរិរត្តា សញ្ញីតិ បរិត្តសញ្ញី៝ កបិលកណាឝាឝរឃា (ចិក៝ អតុឌិ៝ ១ប៉ឆ) ចិឃ អត្តរតា សព្ពកតកាចបឌិឌាតតចរសត អប្បយារណា សញ្ញីតិ អប្បយាលសញ្ញីតិ ឲចរយ្យត្តុ អរត្ថា ឝដ្ឋព្ពា៝

ឲតត្តិ, “រូបិ ចា”តិអាឌិតា ឃឆាចុត្តអត្តចាឝ៝ ឲរកសត្តិ ឲកច្ឆាត៌ ឋបិតិចត្តតត្តិ អតិក្កយត្តាត៌ តិន្ធាររណ រចត៌ សាយិចឝត៌ ចិញ្ញាណកនិលរយរក អកិចឝត្តិតិ រឃាឌតា៝ រតភាហ – “សញ្ញា...រប... អកិចឝត្តី”តិ៝ តត្ថ “សញ្ញា ឆរបត្វា រសសាតិ តីលី”តិ ឰឆ៝ សញ្ញាឃ ចតុក្កយ្យិ បរិបុណ្ណរយច កហេត្វា, អបររ អដ្ឋកត្តិ ចឝត្តិ៝ តទុកឃត្តិ ត៌ សញ្ញាអដ្ឋកត្តិ ទុត្តិ ឋកឃំ៝ បររតា អាចិ កចិស្សតីតិ, “ចតរស្សា រូបសញ្ញី”តិអាឌិតា ឋបរិ បការរសស្សតិ៝ ចក្ខុតិ ហិ – “រកាដ្ឋារសរតា អដ្ឋ, អត្ថរតា បត សត្ត សញ្ញា រហោត្តី”តិ (យ៝ តិ៝ អដ្ឋ៝ ១៉១១)៝ ឲត្ថាតិ, “ឲត៌ ចា បតា”តិ ឲតស្ទិ ចារញ្ញ៝ សយតិក្កយិត៌ សរក្កាត្តិ តត្ថ អាឌីតចឝស្សរតត តទុត្តិ អាតិសំសឝស្សរតត ច ន្ទាហិតសន្ធាឌិ ក្យលត្តា, ចិបរិឃាររឃត អសក្កុលត៌ រចឌិតព្ពា៝ រឃ សរក្កាត្តិ, រតច កហិតា រតសំរឃច ចរសត ចក្ខុយាតស្ស ចិរសសស្ស ចត៌ សក្កុរលឃ្យត្តា៝ សរក្កាត្តាតច្ឆា រតសំ ឋបិតិចត្តត៌ អត្តរតា ឌាកាលឝាលិត្យរូបត្តិ ឰយយត្ថុ ឋបយាឃ ឝរស្សត៌, “រតសំ បតា”តិអាឌិ ទុត្តិ៝ តត្ថ អប្បយាលត្តិ អប្បយាលារម្ពុណា , អប្បយាលារម្ពុលតា ចស្ស អាកយតចរសត រចឌិតព្ពា អតត្តារម្ពុលរេតា ចា៝ ត ហិ អារម្ពុណេ អតត្តត្តិ បរយាតត្តស្ស បយាល៌ ចា កញ្ញាតិ៝ សុលទុរក្ខុហិ អតិញ្ញូតរតា រូបចិរាកភាចតាចិរសសតាឃ ច អាតេញ្ញ៉ា បត្វា តិដ្ឋតិ, អឃំ រតា អត្តាតិ អកិចឝត្តា តិដ្ឋត្តិ៝ ចិញ្ញាណកនិលរយរកតិ ចិញ្ញាណច្ឆាឃតត៌ ឲរក ឌិដ្ឋិកតិកា អត្តាតិ ចឝត្តិ៝ រតភាហ – “ចិញ្ញាណច្ឆាឃតត៌ តាច ឝរស្សតុ”ត្តិ៝ តស្ស បត អារម្ពុលក្ខុត៌ កនិលុឈ្ណុជ្ញាឌិយាការរស បចត្តចិញ្ញាណត្តិ អបររ៝ តឌីព្យកនិល៌ យតនិការចរសត, “ចិញ្ញាណកនិល”ត្តិ, ចិញ្ញាណច្ឆា ត៌ អារម្ពុលរដ្ឋត អាឃតតច្ឆាតិ, “ចិញ្ញាណច្ឆាឃតត”ត្តិ ច ទុច្ឆតិ៝ អាកិច្ចញ្ញាឃតតរយរកតិ ឲត្ថាបិ ឲរសច តរឃា៝

តឃិឝត្តិ ឃ-ការរា បឝសន្ធិករាតិ អាហ “ត៌ ឰឆ”ត្តិ៝ ឌិដ្ឋិកតត្តិ ឃឆា ទុត្តុ “សញ្ញី អត្តា”តិ ឲចំ ទុត្តុ ឌិដ្ឋិ៝ ឌិដ្ឋិរឃច ហិ ឌិដ្ឋិកត៌ “យុត្តកត៌ (យ៝ តិ៝ ១៉១១ឆ; អ៝ តិ៝ ឆ៉១១), សព្ពារកត”ត្តិអាឌីសុ (យហាតិ៝ ៣១) ចិឃ៝ កត្តព្ពាកាចរេតា ចា ឌិដ្ឋិឃា កតយត្តុ ឌិដ្ឋិកត៌, ឌិដ្ឋិឃា កហលយត្តត្តិ អរត្ថា៝ ឌិដ្ឋិបការរា ចា ឌិដ្ឋិកត៌៝ រលិកិឃា ហិ ចិឆឃុត្តកតបការសរត្ថ សយាតរត្ថុ ឰច្ឆត្តិ៝ ឌិដ្ឋិបច្ឆរឃា

ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩣᩁᨱᩴ, ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨴᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩼ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨸᩥ ᩉᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩏᨸᨶᩥᩔᨿᩣᨴᩥᨠᩣᩁᨱᨲᩮᩣ᩼ ᨿᨳᩣᩉ – “ᩋᩔᩩᨲᩅᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᩋᨴᩔᩣᩅᩦ ᩋᩁᩥᨿᨵᨾ᩠ᨾᩔ ᩋᨠᩮᩣᩅᩥᨴᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ (ᨵ᩼ ᩈ᩼ ᪑᪐᪐᪗)᩼ ᨹᩔᩮᩣᨸᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᩼ ᨿᨳᩣᩉ “ᨲᨴᨸᩥ ᨹᩔᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ”ᨲᩥ (ᨴᩦ᩼ ᨶᩥ᩼ ᪑᩼᪑᪑᪘-᪑᪓᪑)᩼ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨸᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᩼ ᨿᨳᩣᩉ “ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥᨴᩣᨶᩣ ᩉᩥ ᨸᨸᨬ᩠ᨧᩈᨦ᩠ᨡᩣ”ᨲᩥ (ᩈᩩ᩼ ᨶᩥ᩼ ᪘᪘᪐; ᨾᩉᩣᨶᩥ᩼ ᪑᪐᪙)᩼ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣᨸᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᩼ ᨿᨳᩣᩉ – “ᨲᨠ᩠ᨠᨬ᩠ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦᩈᩩ ᨸᨠᨸ᩠ᨸᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᨾᩩᩈᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᨿᨵᨾ᩠ᨾᨾᩣᩉᩪ”ᨲᩥ (ᩈᩩ᩼ ᨶᩥ᩼ ᪘᪙᪒; ᨾᩉᩣᨶᩥ᩼ ᪑᪒᪑)᩼ ᩋᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩮᩣᨸᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᩼ ᨿᨳᩣᩉ – “ᨲᩔᩮᩅᩴ ᩋᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨨᨶ᩠ᨶᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨾᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨲᩔ ᩈᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᨳᩮᨲᨲᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨾ᩼ ᨶᩥ᩼ ᪑᩼᪑᪙)᩼ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᩏᨸᩤᨴᩤᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨸᨬ᩠ᨧᨠᩴ᩼ ᨲᩮᨶᩣᩉ – “ᩁᩪᨸᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ (ᨸᨭᩥ᩼ ᨾ᩼ ᪑᩼᪑᪓᪐)᩼ ᩁᩪᨸᩅᩮᨴᨶᩣᨴᩥᩅᩥᨶᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩔ ᩋᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᩋᨶᩣᨴᩥᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩔᩮᨲᩥ – “ᨴ᩠ᩅᨿᩥᨲᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᨿᩴ ᨲᩣᨿ ᨴᩔᩥᨲᩴ ᨣᩉᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ᩼ ᨴ᩠ᩅᨿᩥᨲᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᨧ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨶ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨾ᩠ᨸᩥ ᨣᩉᩥᨲᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᩼

ᨲᩮᨶᩮᩅᩣᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩮᩈ᩠ᩅᩮᩅ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩈ᩠ᩅᩮᩅ᩼ ᩁᩪᨸᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨴᩦᨲᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩋᩣᨴᩥᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩼ ᩑᨲᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨸᨠᩣᩁᨲ᩠ᨳᩮᩣ, “ᨿᨴᩥ ᩁᩪᨸᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨸᨠᩣᩁᩮᨶ ᩁᩪᨸᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩼ ᨶᩥᩁᩪᨸᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩣ ᨶᩦᨧᩁᩪᨸᩣᨴᩥ ᩏᨸᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩅᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ᩼ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩣ ᨸᨱᩦᨲᨠᩣᨿᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ, ᨲᨲᩮᩣ ᩑᩅ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩣ, ᩈᩮᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩣ ᩑᩅ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩣᨲᩥᩅᩥᩁᩣᨣᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩥᨿᩣ᩼ ᩋᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩦᨲᩥ ᩏᨸᩈᩮᨭ᩠ᨮᩦ᩼ ᩋᩣᨠᩥᨬ᩠ᨧᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᨶᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩣᩁᩪᨸᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩦᩅᩤᨴᩮ ᩋᨶᩮᩣᨲᩁᨱᨲᩮᩣ, “ᨿᨴᩥ ᩋᩣᩁᩩᨸ᩠ᨸᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᩋᩣᨠᩣᩈᩣᨶᨬ᩠ᨧᩣᨿᨲᨶ-ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨬ᩠ᨧᩣᨿᨲᨶᩈᨬ᩠ᨬᩣ”ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᩼ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨲᩮᩈᩩᨸᩥ ᨸᨶ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩦᨲᩥ, “ᨿᨴᩥ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶᩴ, ᨿᨴᩥ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩉᩥ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨸᨴᩮᩉᩥ᩼ ᩈᨾᩣᨸᨶ᩠ᨶᨠᩅᩣᩁᩮ ᨧ ᨲᨳᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᨣᩉᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᩼ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᨲᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᨿᩈᨦ᩠ᨣᩉᨲᩮᩣ᩼ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩈᨬ᩠ᨬᩦᨸᨴᩴ ᨶᩮᨸᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᨲ᩠ᨲ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᩼ ᨲᩮᨶᩣᩉ – “ᩈᨾᩣᨸᨶ᩠ᨶᨠ…ᨸᩮ… ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮᩣᨲᩥᨿᩮᩅᩣ”ᨲᩥ᩼

ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩈᩮᨶ ᨣᨲᩴ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩈᨦ᩠ᨣᩉᩴ ᨣᨲᩴ ᩅᩤ᩼ ᨲᩔ ᨸᨶ ᩋᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩔᨸᩥ ᩏᨸᩃᨠ᩠ᨡᨿᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣ, “ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩼ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩉᩥ ᩈᨾᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩉ ᨠᩣᩁᨱᨽᩪᨲᩮᩉᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩉᩥ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩈᩉ ᨠᩣᩁᨱᨽᩣᩅᩮᨶ ᩈᨾᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲᩴ; ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩼ ᩈᨦ᩠ᨡᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩒᩊᩣᩁᩥᨠᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩅᨿᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩈᨻ᩠ᨽᩣᩅᨲᩮᩣ᩼ ᨿᩔ ᩉᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ, ᩅᨿᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ, ᨮᩥᨲᩔ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ, ᨲᩴ ᩋᨶᩮᨠ ᩋᨶᩮᨠ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᨱᨲᩮᩣ ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩔ ᩅᩥᨽᩪᨲᩴ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩤ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᩒᩊᩣᩁᩥᨠᩴ ᨶᩥᨿᩣ᩼ ᨶ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨿᨣ᩠ᨣᩴᨹᩃᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩥᨴᩔᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᨲᨳᩤ ᩋᨶᩩᨸᩔᩥᨲᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣ; ᨲᩮᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᨲᨽᩣᩅᩮᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩉᩥ ᩈᨾᩣᨶᨿᩮᩣᨣᨠ᩠ᨡᨾᨲᩤᨿ ᩋᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨲᩮᩣ᩼ ᨲᨳᩣ ᩉᩥ “ᩋᨸᩥ ᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲᩤᨶᩥ ᩅᩮᨴᨶᩣ”ᨲᩥ (ᩏᨴᩤ᩼ ᪑᪓) ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᨿᩴᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨶᩥᩔᩁᨱᨠᩣᩁᨱᩮᨶ “ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ”ᨲᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩔᩮᩅ ᨸᨭᩥᩈᩮᨵᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩈᩴ “ᨶᩥᩁᩩᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨲᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, – “ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨩᩣᨲᩴ ᩋᨽᩪᨲᩴ ᩋᩈᨦ᩠ᨡᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨸᨴᩴ (ᩏᨴᩤ᩼ ᪗᪓) ᩋᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩤ᩼ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨾᩔᩦᨲᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨠ᩠ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨶᩥᩈᩮᨵᨶᩅᩈᩮᨶ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨾᩔᩦ, ᨲᨲᩮᩣ ᩑᩅ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨴᩥᩈᩮᨵᨶᩅᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᨲᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ᩼

᪑᪗᩼ ᩋᨭ᩠ᨮᩈᩩ ᩋᩈᨬ᩠ᨬᩦᩅᩤᨴᩮᩈᩩᨸᩥ ᨴᩤᨶᩴ (ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨩᩣᩃᩮ (ᨴᩦ᩼ ᨶᩥ᩼ ᪑᩼᪗᪘-᪘᪐) ᩋᩣᨣᨲᨶᨿᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᩉᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᨿ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ, “ᩈᨬ᩠ᨬᩦᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩋᨭ᩠ᨮ ᩋᩈᨬ᩠ᨬᩦᩅᩤᨴᩣ ᨣᩉᩥᨲᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩼ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᨸᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᩁᩣ ᩅᩣᨴᩣ ᩑᩅ ᩈᨶ᩠ᨵᩥ᩼ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩋᩈᨬ᩠ᨬᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᩼ ᩑᩅᩴ ᨶᨿᩮᩣ ᨸᩁᨲᩮᩣ “ᩋᨭ᩠ᨮᩈᩩ ᨶᩮᩅᩈᨬ᩠ᨬᩦᨶᩣᩈᨬ᩠ᨬᩦᩅᩤᨴᩮᩈᩩ”ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ᩼ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᨲᩥ ᨲᩣᨿ ᨶᩮᩅᨶᩣᨣᩣᩉᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮᩣ “ᩋᩣᨽᩥᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨶᩮᩣᩁᨠᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩼

ភ្គូតាម្ហូលយោគតោ កិលេសវាស្ថុចិបល្លូទលតោ ដ្ឋប្បាគដេវាកដ្កេហិ ដ្គូយាតបក្កបកិជ្ជូតតោ ច សញ្ញា គណ្ឌោ; ស្ថាយបន្ទោ

ធោសទ្ធេតាយ ឲច ហោតីតិ អាហ – "សធោសដ្ឋេត គណ្ឌោ"តិ។ បីឡអាដតតតោ អន្តោតុឆតតោ ភ្សូទ្ធទលតោ ច សញ្ញា សល្លំ;

ស្ថាយបន្ទោ អត្តកាចំ អតុបចិសិត្វោ អចដ្ឋាតេតតាតិ អាហ "អតុបចិដ្ឋដ្ឋេត សល្លោ"ត្តិ។ បដិសន្ធិកូហណេ ចិញ្ញាណំ ក្បុតោតិ អាគតំ ចិយ

ហោតីតិ ចុត្តំ "បដិសន្ធិចសេត អាគតិ"ត្តិ។ គតិត្តិ បចត្តិ។ សា បត តាសុ តាសុ គតីសុ ចុត្តិ ហោតីតិ ចុត្តំ – "ចុតិចសេត គតិ"ត្តិ;

ចឌ្ឍតចសេត ឈតបឌាត្ថចសេតាតិ អត្ថោ។ តេតាហ "អបរាបរ"ត្តិ។ អបរាបរញ្ញាបឌាត្ថចសេត បចត្តយាតំ ចិញ្ញាណំ តត្ថុបសេចតំ; ឡតាទំ

លត្ថុត្តយំ ចា តិស្សាយ អកិចុឌ្ឍិ បតិដ្ឋំ យហត្តគ្ហា បិបុណាតីតិ។ បចឌ្ឍចសេត ចា គតិ, តិក្កេបចសេត ចុតិ, តតោ អបរាបរគ្ហា

ទ្ធបបចត្តតចសេត ដ្ឋបបត្តិ, ឡត្រ៊ឹយបរិបាកចសេត ចុឌ្ឍិ តស្ស តស្ស គយ្ហស្ស គតុបតិតការចេត ចិទ្ធឡហិ; តស្ស គយ្ហស្ស ចលតិត្តត្តិយា

ចេបុល្លត្តិ យោដេតព្វា។

គាយគ្គាតិអាឌិតា "អញ្ញត្រ ទ្ធបា"តិអាឌិកា ចោឌតា លក្ខណចសេត ចុត្តាតិ ឌស្សេត្វា អយគ្ហា តយោ ចោឌតាយ អចិសិដ្ឋចិសយតាយ

សិយា; ចិសិដ្ឋចិសយា បតាយំ ចោឌតាតិ ឌស្សេតុំ, "អយំ បត បទោ្ជា"តិអាឌិ ចុត្តំ។ ឲត្តកេ លទ្ធេតិ យធាចុត្តេ ទ្ធបចេឌតាឌិកេ

ចត្តារោ លទ្ធេ។ អញ្ញត្រ ទ្ធបាតិ ឡយិតា យត្ថ គត្ថចិ ទ្ធបេត ចិតា ចិញ្ញាណស្ស បចត្តិ តត្ថីតិ ឌីបិតំ ហោតិ។ កចចិសេសសចោឌតាយ

សកាចតោ ឲច ចិញ្ញាណេត ចិតា ទ្ធបស្សបិ បចត្តិ តត្ថីតិ ឌីបិតំ ហោតីតិ អាហ – "អទ្ធបកចេបិ ទ្ធបំ, អសញ្ញាកចេ ច ចិញ្ញាណំ អត្ថី"តិ។

តិចោឆសយាបត្តស្សាតិ សញ្ញាចេឌយិតតិចោធំ សយាបត្តស្សបិ ចិញ្ញាណំ អត្ថិ។ ឡជ្ជោតឆ្ឋាយាយ ចេ អត្ថំ បដិឡាហសីតិ យឌិ សឌ្ឋត្តយេច

គហេត្វា អធិប្បាយំ ត គណ្ហាសិ តេយ្យត្ថំ សុត្តត្តិ។ ឲត្ថ ច អសញ្ញាកចេ តិដ្ឋត្តសត្តចសេត បឋយចារោ; សញ្ញា អត្តតោ សយតុបស្សតីតិ ឲត្ថ

ចុត្តតយេត សញ្ញាយេច អត្តាតិ គហេត្វា តស្ស កិញ្ចតការចេត ឌិតាយ អញ្ញាយ សញ្ញាយ អភាចតោ អសញ្ញីតិ បចត្តោ ឌុតិយចារោ;

តធា សញ្ញាយ សហ ទ្ធបឆយុ សទ្ធោ ឲច ចា ទ្ធបិទ្ធបឆយុ អត្តាតិ គហេត្វា បចត្តោ តតិយចារោ; តក្កគាហចសេតេច បចត្តោ

ចតុត្ថចារោ។ តេសុ យំ ចត្តព្វំ, តំ ហេដ្ឋា ចុត្តតយេតេច ចេឌិតព្វំ។ តេចសញ្ញីតាសញ្ញីចារេបិ អសញ្ញាកចេ តិដ្ឋត្តស្ស សត្តស្ស

ចុតិបដិសន្ធីសុ; សព្វត្ថ ចា បដុសញ្ញាកិច្ចំ កាតុំ អសមត្ថាយ សុខុមាយ សញ្ញាយ អត្ថិកាចបដិឌាតតចសេត បឋយចារោ; អសញ្ញីចារេ

ចុត្តតយេត សុខុមាយ សញ្ញាយ ចសេត សញ្ញាតតសកាចតាបដិឌាតតចសេត ច ឌុតិយចាឆយោ បចត្តាតិ។ ឲចមេត្ថ ឲតេសំ

ចាឆាតំ សក្ការចា ចេឌិតព្វោ។ សេសំ ចុត្តតយមេច។

១៣។ យត្ថ ត សញ្ញា, តត្ថ ឌាណស្ស សម្ភចោ ឲច តត្ថីតិ អាហ – "អសញ្ញា សម្មោហោ"តិ, អសញ្ញាកាចោ តាម សម្មោហប្បចត្តីតិ អត្ថោ។

យធា តិយ្យត្តីតិ តិយ្យាតិយាតិ ឌាហុលំ ចចតតោ គត្តុសាឆតោ តិយ្យាតិយសដ្ឋោ, ឲចំ ឡឆ ចិញ្ញាតព្វសដ្ឋោតិ អាហ –

"ចិឌាតាតីតិចិញ្ញាតព្វ"ត្តិ, ចិឌាតតំ ចិញ្ញាណត្តិ អត្ថោ។ តេត ឌិដ្ឋសុតមុតចិញ្ញាតព្វយេត្តតាតិ ឌិដ្ឋសុតមុតចិញ្ញាណប្បយោណតាតិ អត្ថោ

ឌដ្ឋព្វោ។ តេតាហ – "បញ្ចទ្វារិកសញ្ញាបចត្តិយេត្តតា"តិ, តិព្វិកប្បកាចតោ បញ្ចទ្វារិកសញ្ញាបចត្តិសមេត កាចតាកិតីហារតាតិ

អត្ថោ។ ឆ្ឡឡអាទិកសញ្ញារប្បចត្តិយេត្តតាតិ ឆ្ឡឡអាទិកាតំ សញ្ញារាតំ បចត្តិយា។ ឆ្ឡឡអាទិកសញ្ញារាតិ ចេត្ថ

អាកិញ្ចញ្ញាយតតបរិយោសាតា សមាបត្តិឆយុ អធិប្បេតា។ ដ្ឋបសម្បត្តិ ចេយ សញ្ញាយ, អសញ្ញីការចេ ច ចេធាសំ ឌិស្វា

តេចសញ្ញាតាសញ្ញាយតតំ ចណ្ណត្តាបិ ទ្ធបញ្ញាតបដិលាកយេត្តត តស្ស សប្បាគតំ បដិលាកំ អធិគមំ បញ្ញាបេត្តិ, តេតំ តស្ស ឡយសតំ

អក្ខាយតិ អនុបាយការណតោ។ តេនាហ “ចិត្តេនា”តិអាទិ។ ចុទ្ទាសត្តិ សទិសសភាវបដិគ្គហបុគ្គលំ បរិចុទ្ទាសំ។ សភាវត្តិ ឯវ តេសំ តត្ថ អតណិកតត្តា។ ឆន្ទអាទិកសង្ខារប្បវត្តិយា អត្តភាវា អាកិញ្ចញ្ញាយតនសង្ខារប្បវត្តិយាបិ បវត្តាតិ ន អក្ខាយតិ តេបិ សភាវតិក្កមិត្វា បវត្តនតោ។ សង្ខារាតិ តិដ្ឋរេហ សាមិចចតំ អចរេសនាតិ ឯតោ បទំ សុញ្ញការេចា នាម ឥត្ថីតិ សុញ្ញកាចាបវត្តិយា អចរេសនា។ តេនាហ – “កាចនាចរេស សព្វសុញ្ញកាចំ បត្វា សង្ខារា”តិ។ ឯវត្តិ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ, បវត្តិំ នាម ហោតិ តាទិសសង្ខារប្បវត្តិយំ តទាហារតោ។ សង្ខតំ សភេជ្ជ សម្មុយ្យ បជ្ជេយហិ កតត្វា។

១៣. “ឯយ ទេ សមណព្រាហ្មណា សតោ សត្តស្ស ឧច្ឆេទំ វិនាសំ វិភវំ បញ្ញាបេន្តី”តិ (ម. និ. ១.១៣) ចក្ខុយាតត្វា សព្វទិដ្ឋិយំ វិបរិវត្តយាតេ ឯកញ្ញាកេហត្វា, “តត្រា”តិ កាចតា វុត្តន្តិ អាហ – “តត្រាតិ សត្តសុ ឧច្ឆេទចាទេសុ ហុយ”ន្តិ។ ឧទ្ធំ សទ្ធិ ឧទ្ធំ ពតំ សទ្ធាតិ តំ ទស្សេន្តោ អាហ “ឧទ្ធំ ចុច្ចុតី”តិអាទិ។ សទ្ធាតិ យត្ថ បវត្តន្តិ ន លភន្តិ, តំ ឌាតត្វា អាសត្តិន្តិ អាសិសនំ។ បេច្ចាតិ បរលោកេ។ ចាហិទ្ធបយា ចិយាតិ កចបរិយាបន្នផលចិសេសាសបក្ខាយ បដិបជ្ជនតោ។ សក្កាយស្ស កយាតិ សន្តោ កាយោតិ សក្កាយោ, បវេយត្តតោ ចិជ្ជយានោ ឆម្ពុសម្ពុហោតិ កត្វា ឧបាទានក្ខន្ធបញ្ចកំ, តតោ កាយតេត។ យា លិយំ យា បរិក្ខយំ អកយាសំ យា ឆ្លិនិ យា តេហុ កស្សិ អត្ថិតិ អាកាសំ យា ឧត្រិយំ យា កិឌ្ឌិត្វា បតិ។ កណ្ហលេត ពន្ធា កណ្ហលពន្ធា ឥត្ថាហឆម្ពុកា ចិយ លិលេ ចិយ ច សក្កាយោ ឥនុយ្យាចតិយតោ។ សា ចិយ ទិដ្ឋិកតិកោ តស្ស អនុបរិចត្តនតោ ឥណ្ឌកោ ចិយ ទិដ្ឋិ លេឥតកោណាយ អសយត្តកាចកោណតោ។ រជ្ជុ ចិយ តណ្ហា ពន្ធនតោ ច, អារម្មណកោណចរេស សមន្នាគមនចរេស ច សម្ពន្ធកាចតោ។ តេន វុត្តំ – “ទិដ្ឋិឥណ្ឌកេ បវេចសិតាយ តណ្ហារជ្ជុយា”តិ។

១៤. កាចា អត្តនោ ឥសភាវចិលេសេន ចេតេយ្យញ្ញាសយចរេស (ចតុចត្តាឝិស អបរន្តកប្បិកចាទា តត្ត តត្ត អនន្តាកជាតិ) ឧច្ឆេទសចរេស បវេច្ចច សក្កេហត្វា យថុទ្ទេសំ តិកេយន្តោ, “ឥមានេចបច្ចាយតនានី”តិ អាហ។ តត្ត ទុក្ខស្ស តិយិត្តកាចតោ ទិដ្ឋិកតានំ ការណទ្ទេន អាយតនត្តាតិ វុត្តំ – “ឥមានេច បច្ចា ការណានី”តិ។ សញ្ញាអាទិចរេស តីលិ ឧច្ឆេទចាទោតិ ចត្តារិ កាទិតានិ។ ឥតទំ បន ទិដ្ឋធម្មនិព្វានំ កុហិំ បវិដ្ឋំ? សត្តបតោ អកាទិតត្តា យថាកាទិតេសុ ចាទេសុ កត្ថ អន្តោកធត្តិ បុច្ឆតិ។ ឧច្ឆេទេសុ បន សត្តបតោ កហិតរេយច, “ទិដ្ឋធម្មនិព្វានំ ចា បនេតេ អភិចទន្តី”តិ។ ឥតរោ ឯកត្តសញ្ញីចាទេ នានត្តសញ្ញីចាទេ អន្តោកធត្តិ ទស្សេន្តោ “ឯកត្ត... បេ... ចេទិតព្វា”ន្តិ អាហ យថានុលោមំ វុត្តំ។ បធយោ ហិ ទិដ្ឋធម្មនិព្វានចាទោ នានត្តសញ្ញីចាទេ អន្តោកធោ, ឥតរោ ចត្តារោ ឯកត្តសញ្ញីចាទេ។

១៥. អតីតកោដ្ឋាសសង្ខាតន្តិ អតីតំ ខន្ធកោដ្ឋាសសង្ខាតំ បុព្វន្តំ។ បុព្វេ និវុត្ថធម្មវិសយា កប្បតា ទិដ្ឋាទិប្បតា, តស្មា អតីតកាលចាចកោ ឯត្ថ បុព្វសទ្ទោ, ទ្បិបាទិលក្ខណចិសិដ្ឋត្វា កប្បនាចត្ត តត្ថ, អន្តសទ្ទោ ច កោដ្ឋាសចាចកោ។ តេន វុត្តំ “អតីតកោដ្ឋាសសង្ខាតំ បុព្វន្តំ កប្បេត្វា”តិ។ “កប្បេត្វា”តិ ច តស្មិំ បុព្វន្តេ តណ្ហាយនាភិនិវិសនានំ សមត្ថំ បរិនិដ្ឋាបនំ ចទតិ។ សេសបទ្វីតិ “បុព្វន្តានុទិដ្ឋី”តិ ឯចមាទិកំ។ បុព្វន្តំ វុត្តប្បការន្តិ “អបរន្តានុទិដ្ឋិនោ”តិអាទីសុ វុត្តប្បការំ។ ឯកោកស្មិំ អត្តាតិ អាហិតោ អភិយាតោ ឯត្តាតិ កត្វា, លោកោតិ លោកិយន្តិ ឯត្ថ បុញ្ញាបាបានិ តព្ពិបាកោ ចាតិ កត្វា, តំ តំ កហណចិសេសំ ឧបាទាយ បញ្ញាបនំ ហោតីតិ អាហ – “ទ្បបាទីសុ អញ្ញតរំ អត្តាតិ ច លោកោតិ ច កហេត្វា”តិ។ សព្វាកាកេចន សស្សតោ។ អយមេវ តិច្ចោ ធុវោតិ តស្សេច ចេចចនាតិ។

មរណាការេន អមរោ, ឧប្បាទាការេន សព្វកាលំ វត្តនតោ និច្ចោ, ថិរដ្ឋេន វិការាការេន ធុវោ, យថាហាតិអាទិនា យថាវុត្តមត្ថំ និទ្ទេសបដិសម្ភិទាបាឡីហិ វិភាវេតិ។ អយញ្ច អត្ថោ “រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, វេទនំ... សញ្ញំ... សង្ខារេ... វិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុបស្សតី”តិ (បដិ॰ ម॰ ១.១៣០-១៣១) ឥមិស្សា បញ្ចវិធាយ សក្កាយទិដ្ឋិយា វសេន វុត្តោ។ “រូបវន្ត”ន្តិអាទិកាយ (បដិ॰ ម॰ ១.១៣០-១៣១) បន បញ្ចទសវិធាយ សក្កាយទិដ្ឋិយា វសេន ចត្តារោ ចត្តារោ ហោន្តិ, “អត្តា”តិ គហេត្វា តទញ្ញំ – “លោកោ”តិ បញ្ញបេន្តីតិ អយម្បិ អត្ថោ លព្ភតិ, តថា ឯកំ ខន្ធំ “អត្តា”តិ គហេត្វា តទញ្ញេ “លោកោ”តិ បញ្ញបេន្តីតិ ឯវមេត្ថ អត្ថោ ទដ្ឋព្វោ។ ឯសេវ នយោតិ ឥមិនា យថា “រូបាទីសុ អញ្ញតរំ អត្តាតិ ច លោកោតិ ច គហេត្វា សស្សតោ...បេ... ធុវោ”តិ អត្ថោ វុត្តោ; ឯវំ អសស្សតោ អនិច្ចោ អធុវោ ឧច្ឆិជ្ជតិ វិនស្សតិ ន ហោតិ បរំ មរណា; និច្ចោ ច អនិច្ចោ ច នេវនិច្ចោ នានិច្ចោតិ ឯវមាទិមត្ថំ អតិទិសតិ។

ចត្តារោ សស្សតវាទាតិ លាភីវសេន តយោ, តក្កីវសេន ឯកោតិ ឯវំ ចត្តារោ។ បុព្ពេនិវាសានុស្សតិលាភី តិត្ថិយោ មន្ទបញ្ញោ អនេកជាតិសតសហស្សមត្តំ អនុស្សរតិ, មជ្ឈិមបញ្ញោ ទស សំវដ្ដវិវដ្ដកប្បានិ, តិក្ខបញ្ញោ ចត្តារីស សំវដ្ដវិវដ្ដកប្បានិ, ន តតោ បរំ។ សោ ឯវំ អនុស្សរន្តោ អត្តា ច លោកោ ច សស្សតោតិ អភិនិវិសតិ។ តក្កី បន តក្កបរិយាហតំ វីមំសានុចរិតំ សយំបដិភានំ សស្សតោ អត្តា ច លោកោ ចាតិ អភិនិវិសតិ។ តេន វុត្តំ – “លាភីវសេន តយោ, តក្កីវសេន ឯកោតិ ឯវំ ចត្តារោ សស្សតវាទា”តិ។ ឯតេនេវ ច អធិច្ចសមុប្បត្តិកវាទោ វិយ សស្សតវាទោ កស្មា ទុវិធេន ន វិភត្តោតិ ចេ? បដិក្ខិត្តត្តាតិ ទដ្ឋព្វំ។

ឯត្ថ ច, “សស្សតោ អត្តា ច លោកោ ចា”តិ វាទេ អយមយុត្តតាវិភាវនា – យទិ ហិ បរេន បរិកប្បិតោ អត្តា, លោកោ វា សស្សតោ សិយា, តស្ស និព្ពិការតាយ បុរិមរូបាវិជហនតោ កស្សចិ វិសេសាធានស្ស កាតុំ អសក្កុណេយ្យតាយ អហិតតោ និវត្តនត្ថំ ហិតេ ច បដិបត្តិអត្ថំ ឧបទេសោ ឯវ និប្បយោជនោ សិយា សស្សតវាទិនោ។ កថំ វា សោ ឧបទេសោ បវត្តីយតិ វិការាភាវតោ; ឯវញ្ច អត្តនោ អាកាសស្ស វិយ ទានាទិកិរិយា ហិំសាទិកិរិយា ច ន សម្ភវតិ; តថា សុខស្ស ទុក្ខស្ស ច អនុភវននិពន្ធោ ឯវ សស្សតវាទិនោ ន យុជ្ជតិ កម្មពន្ធាភាវតោ, ជាតិអាទីនំ អសម្ភវតោ កុតោ វិមោក្ខោ។ អថ បន ធម្មមត្តំ តស្ស ឧប្បជ្ជតិ ចេវ វិនស្សតិ ច, យស្ស វសេនាយំ កិរិយាទិវោហារោតិ វទេយ្យ។ ឯវម្បិ បុរិមរូបាវិជហនេន អវដ្ឋិតស្ស អត្តនោ ធម្មមត្តន្តិ ន សក្កា សម្ភាវេតុំ; តេ វា បនស្ស ធម្មា អវត្ថាភូតា តតោ អញ្ញេ វា សិយុំ អនញ្ញេ វា, យទិ អញ្ញេ, ន តាហិ តស្ស ឧប្បន្នាហិបិ កោចិ វិសេសោ អត្ថិ។ យោ ហិ ករោតិ បដិសំវេទេតិ ចវតិ ឧបបជ្ជតិ ចាតិ ឥច្ឆិតំ។ តស្មា តទវត្ថោ ឯវ យថាវុត្តទោសោ, កិញ្ច ធម្មកប្បនាបិ និរត្ថកា សិយា។ អថ អនញ្ញេ, ឧប្បាទវិនាសវន្តីហិ អវត្ថាហិ អនញ្ញស្ស អត្តនោ តាសំ វិយ ឧប្បាទវិនាសសម្ភវាបត្តិតោ កុតោ និច្ចតាវកាសោ។ តាសម្បិ វា អត្តនោ វិយ និច្ចតាតិ ពន្ធវិមោក្ខានំ អសម្ភវោ ឯវាតិ ន យុជ្ជតិ ឯវ សស្សតវាទោ; ន ចេត្ថ កោចិ វាទី ធម្មានំ សស្សតភាវេ បរិសុទ្ធំ យុត្តិំ វត្តុំ សមត្ថោ អត្ថិ; យុត្តិរហិតញ្ច វចនំ ន បណ្ឌិតានំ ចិត្តមារាធេតីតិ វិញ្ញូហិ ឆឌ្ឌិតោ ឯវាយំ សស្សតវាទោតិ។

សត្ត ឧច្ឆេទវាទាតិ ឯត្ថ តេ សរូបតោ ហេដ្ឋា ទស្សិតា ឯវ, តត្ថ ទ្វេ ជនា ឧច្ឆេទទិដ្ឋិំ គណ្ហន្តិ លាភី ច អលាភី ច។ តត្ថ លាភី នាម

ឌិដ្ឋចក្ខុកាលលិកី ឌិដ្ឋេន ចក្ខុនា អនេហនោ ទុតិ ឌិដ្ឋា ស្គបបត្តិ អបឃ្សន្តោ៎ យោ ចា បុទ្ធជ្ជនាតយ្បិ ទុតិយត្តនេយច ឌដ្ឋ៎ សនក្កាតិ, បុទ្ធនយាកាការនេចត បរិកយ្ថាករនេលោន ចា ស្គបបិតំ ឌដ្ឋ៎ ត សនក្កាតិ៎ នសា “តត្ថ តនេត្តច អត្តា ស្ឈិជ្ជតី”តិ ស្គនេឆ្ឆឌឌិដ្ឋិ៎ គណ្ហាតិ៎ អលិកី –

“នកា បននេលិកំ ឌានាតិ, ទុត្តនេកា ឌីចចិសនយា, យាច ព្ពត្រ្តិយនេកាចនេរា”តិ អត្តនោ ឌីត្យា ហត្តក្កណ្យកការាឌា ចិយ

កាយស្សលកិច្ឆតាយ ចា, “យឆា ទ្រុក្ខបណ្ណានិ ទ្រុក្ខនេតា បតិតានិ ត បដិសន្ធិយន្តិ, ទុចំ សនេព្ទាបិ សត្តា អប្បដិសន្ធិកយនេលាយេច គច្ឆន្តិ,

ឌលឡាត្ថឡអក្កាបយា សត្តា”តិ តក្កយត្តចនេសន ចា ស្គនេឆ្ឆឌឌិដ្ឋិ៎ គណ្ហាតិ៎ តត្ថ ឃំ នេហដ្ឋា ទុត្តំ – “យត្យុស្សត្តការនេច កាយាចនេរនេឆចត្តការនេច

ទ្រុបិចឆរនេឆចត្តការនេច ចត្យុត្ថិឆអន្ទុបត្តការនេច ចចិត្វា សត្តស្ស ស្គនេឆ្ឆឌបញ្ញាបនចនេសន សត្ត ស្គនេឆ្ឆឌចាឌា កធិតា”តិ៎ តត្ថ ឃុត្តំ តាច

បុរិមេយស្ស តីស្ស ចានេឌស្ស “កាយស្ស នេភដា”តិ ទុត្តំ; បច្ឆានេចាការនេកចបរិយាបត្តំ អត្តកាចំ អារន្ពុ បចត្តត្តា នេតសំ ចាឌាតំ, ត ឃុត្តំ

ចត្យុនេចាការនេកចបរិយាបត្តំ អត្តកាចំ តិស្សាយ បចនេត្តស្ស ចត្យុត្តាឌីស្ស ចត្យុស្ស ចានេឌស្ស, “កាយស្ស នេភដា”តិ ទុត្តំ៎ ត ហិ អទ្ទុបីតំ កានេយា

អត្ថីតិ? សច្ចនេយតំ, ទ្រុបកនេច បចត្តនេចាហារនេរនេតច ឌិដ្ឋិកតិនេកា អទ្ទុបកនេចបិ កាយនេចាហារយានេរាបេត្វា អាហ “កាយស្ស នេភដា”តិ៎

យឆា ឌិដ្ឋិកតិនេកហិ ឌិដ្ឋិនេយា បញ្ញត្តា, តនេឆច ភកចា ឌនេស្សសីតិ៎ អទ្ទុបកាយភាចនេតា ចា ឋស្សានិឆយ្ថសយ្ទុហក្ខុនេត អទ្ទុបត្តការនេច

កាយតិនេទ្ធនេសា ឌដ្ឋនេព្ទា៎

ទុត្តាហ – “កាយាចនេរនេឆចត្តកាចានិតិរចនេសសចិកចបតិដ្ឋាបកាតំ ទុតិយចាឌាឌីតំ ឃុនេត្តា អបនេត្តកប្បិកការនេចា អតាកាតឆ្ឆចិសយត្តា

នេតសំ ចាឌាតំ; ត បត ឌិដ្ឋិកតិក-បច្ចក្ខុត-យត្យុស្សត្តកាច-សយុនេឆ្ឆឌបតិដ្ឋាបកស្ស បឆយចាឌស្ស បច្ចុប្បន្នចិសយត្តា”តិ៎ យឌិ ទុចំ យឆា

ហិ ទុតិយានិចាឌាតំ, បុរិយបុរិយចាឌសក្កហិតនេស្សច អត្តនោ ស្គត្តទ្រុត្តរកនេចាបបត្តិយា សយុនេឆ្ឆឌតនេតា ឃុជ្ជតិ អបនេត្តកប្បិកតា, តឆា ច

“នេតា ច នេលា, នេភា, អយំ អត្តា ទុត្តាចតា សយ្ថា សយុដ្ឋិនេត្នា នេហាតី”តិអានិ ទុត្តំ៎ ទុចំ អតាកាតនេស្សច យត្យុស្សត្តកាចសយុនេឆ្ឆឌស្ស

អឌិនេប្បតត្តា បឆយចាឌស្សបិ អបនេត្តកប្បិកតា ឃុជ្ជតិ៎ ទុចំ សព្ទាស្សបិ បុព្ទត្តនេតា អាកាតស្ស ស្គនេឆ្ឆឌបញ្ញាបនចនេសន ព្ពឆ បុព្ទត្តកប្បិនេកស្ស

នេឌសតា កតា៎ ទុនេត ស្គនេឆ្ឆឌចាឌា នេហដ្ឋា អបនេត្តកប្បិនេកស្ស នេឌសតា កតា៎ ទុនេត ស្គនេឆ្ឆឌចាឌា នេហដ្ឋា អបនេត្តកប្បិនេកស្ស តត្ថ តនេត្តច

ស្ឈិជ្ជតិ, ត តនេតា ស្គឌ្ឍំ បចត្តិ អត្ថីតិ ឌស្សនត្ថំ ទុត្តា៎ ឌលឡាត្ថឡអក្កាបយា ហិ សត្តាតិ តស្ស លឌ្ធិ៎

ព្ពឆាតិ បុព្ទត្តកប្បិនេកស្ស៎ ព្ពនេឆច យត្យុស្សត្តកាចានិនេក ស្ឈិជ្ជតិ ចិតដ្ឋចិតាសចនេសន៎ ទុចំ អតាកនេត អត្យុប្បត្តិឌស្សនបរាតំ ស្គនេឆ្ឆឌចាឌាតំ

អបនេត្តកប្បិនេកស្ស កហណំ; បុព្ទត្តនេតា បត អាកាតស្ស អត្តនោ ព្ពនេឆច ស្គនេឆ្ឆឌស្សនបរាតំ បុព្ទត្តកប្បិនេកស្ស កហណំ៎ ព្ពនេតា បទំ ត កច្ឆតីតិ

បត ព្ពឌំ អត្តនេតា អាបត្តស្ស អត្តស្ស ឌស្សនំ៎ សនេត្តស្ស សព្ទានេរស្ស ច ទុកច្ចុសស្សតត្តិ បចនេត្តា ទុកច្ចុសស្សតចានេឌា ៎ នសា បត

(ពាហុកាយិក-លិដ្ឋាបនេតាសិក-យនេតាបនេតាសិកត្តកាចនេតា ចចិត្វា ព្ពឆាកតាតំ តក្កិនេតា ច ស្គប្បជ្ជតចនេសន ចត្យុត្ថិឆាតិ អាហ “ចត្តានេរា

ទុកច្ចុសស្សតចាឌា”តិ៎ “សព្ទានេរកច្ចុសស្សតិកា”តិ ព្ពឌំ នេតហិ សស្សតការនេចត កយ្យាតាតំ ឆយ្ថាតំ យឆាសកាចឌស្សនចនេសន ទុត្តំ, ត

បនេតកច្ចុសស្សតិកយតឌស្សនចនេសន៎ តស្ស ហិ សស្សតាភិយតំ អសព្ទាតនេយចាតិ លឌ្ធិ៎ តឆា ហិ ទុត្តំ (ឌី៎ និ៎ ១៉३៥) (ពាហុឌានេល – “ចិត្តន្តិ

ចា យនេតាតិ ចា ចិញ្ញាណន្តិ ចា អយំ អត្តា និច្ចោ ធុវោ សស្សនេតា អចិបរិណាមធម្មោ សស្សតិសមំ តនេឆច ឋស្សតី”តិ៎ ត ហិ យស្ស

កាចស្ស បច្ចយេហិ អភិសង្ខតភាចំ បដិឌាតាតិ; តស្សេច និច្ចធុចាឌិការនេចា អត្យុប្បត្តនេកាត ត សក្កា បដិញ្ញាតុំ៎ ទុនេតត,

“ស្គប្បាឌចយធុចតាឃុត្តកាចា សិយា និច្ចា, សិយា អនិច្ចា, សិយា ត ចត្តព្ទា”តិអានិតា បចត្តស្ស សត្តកក្កចាឌស្ស អឃុត្តតា ចិកាចិតា

ហោតិ។

តត្ថាយំ (ទី។ និ។ ដី។ ១។២៥) អយុត្តតាវិភាវនា – យទិ, “យេន បការេន យោ ធម្មោ អត្ថីតិ វុច្ចតិ, តេនេវ បការេន សោ ធម្មោ នត្ថី”តិអាទិនា វុច្ចេយ្យ, សិយា អនេកន្តវាទោ; អថ អញ្ញេន, សិយា ន អនេកន្តវាទោ; ន ចេត្ថ ទេសន្តរាទិសម្ពន្ធាការេន យុត្តោ វត្តុំ តស្ស សព្ពលោកសិទ្ធត្តា វិវាទាភាវតោ។ យេ បន វទន្តិ – “យថា សុវណ្ណឃដេ មកុដេ កតេ ឃដាការោ នស្សតិ, មកុដាការោ ឧប្បជ្ជតិ, សុវណ្ណាការោ តិដ្ឋតិយេវ, ឯវំ សព្ពភាវានំ កោចិ ធម្មោ នស្សតិ, កោចិ ឧប្បជ្ជតិ, សភាវោ បន តិដ្ឋតី”តិ។ តេ វត្តព្ពា – កិំ តំ សុវណ្ណំ, យំ ឃដេ មកុដេ ច អនុគតំ? យទិ រូបាទិ, សោ សទ្ទោ វិយ អនិច្ចោ, អថ រូបាទិសមូហោ, សមូហោ នាម សម្មុតិមត្តំ។ តស្ស វោហារមត្តស្ស អត្ថិតា នត្ថិតា និច្ចតា វា ន វត្តព្ពា។ តស្ស បរមត្ថបការេន អនុបលព្ភនតោតិ អនេកន្តវាទោ ន សិយា។ ធម្មោ ច ធម្មិនោ អញ្ញោ វា សិយា អនញ្ញោ វា។ យទិ អញ្ញោ, ន តេសំ អនិច្ចតាយ ធម្មី អនិច្ចោ អញ្ញត្តា។ ន ហិ រូបី ចក្ខុវិញ្ញាណំ អញ្ញត្តា, ន ច រូបេ ចក្ខុវិញ្ញាណសទ្ទោ ហោតិ; កិញ្ច ធម្មកប្បនាបិ និរត្ថិកា សិយា ធម្មិនោ និច្ចានិច្ចតាយ អសិទ្ធតោ។ អថ អនញ្ញោ; ឧប្បាទវិនាសវន្តេហិ អនញ្ញស្ស ធម្មិនោ តេសំ វិយ ឧប្បាទវិនាសភាវតោ កុតោ និច្ចតាវកាសោ, តេសម្បិ វា ធម្មិនោ វិយ និច្ចតាបត្តិ សិយា។ អបិច និច្ចានិច្ចនវត្តព្ពរូបោ អត្តា ច លោកោ ច បរមត្ថតោ វិជ្ជមានតាបដិជាននតោ យថា និច្ចាទីនំ អញ្ញតរំ រូបំ, យថា វា ទីបាទយោ។ ន ហិ ទីបាទីនំ ឧទយព្ពយសភាវានំ និច្ចានិច្ចនវត្តព្ពសភាវតា សក្កា វត្តុំ ជីវស្ស និច្ចាទីសុ អញ្ញតរំ រូបំ វិយាតិ ឯវំ សត្តភង្គស្ស វិយ សេសភង្គានម្បិ អសម្ភវតោ សត្តភង្គវាទស្ស អយុត្តតា វេទិតព្ពាតិ។

ឯត្ថ ច, “ឥស្សរោ និច្ចោ, អញ្ញេ សត្តា អនិច្ចា”តិ ឯវំ បវត្តវាទា សត្តេកច្ចសស្សតវាទា; សេយ្យថាបិ ឥស្សរវាទាទយោ។ “បរមាណវោ និច្ចា ធុវា, ទ្វិអណុកាទយោ អនិច្ចា”តិ ឯវំ បវត្តវាទា សង្ខារេកច្ចសស្សតវាទា; សេយ្យថាបិ កណាទវាទាទយោ។ ននុ ច “ឯកច្ចេ ធម្មា សស្សតា, ឯកច្ចេ អសស្សតា”តិ; ឯតស្មិំ វាទេ ចក្ខាទីនំ អសស្សតតាសន្និដ្ឋានំ យថាសភាវាវពោធោ ឯវ, តយិទំ កថំ មិច្ឆាទស្សនន្តិ, កោ វា ឯវមាហ – “ចក្ខាទីនំ អសស្សតភាវសន្និដ្ឋានំ មិច្ឆាទស្សនន”ន្តិ? អសស្សតេសុយេវ បន កេសញ្ចិ ធម្មានំ សស្សតភាវាភិនិវេសោ ឥធ មិច្ឆាទស្សនំ; តេន បន ឯកវារេ បវត្តមានេន ចក្ខាទីនំ អសស្សតភាវាវពោធោ វិទូសិតោ សំសដ្ឋភាវតោ; វិសសំសដ្ឋំ វិយ សប្បិមណ្ឌំ សកិច្ចការណាសមត្ថតាយ សម្មាទស្សនបក្ខេ ឋបេតព្ពតំ នារហតិ។ អថ វា អសស្សតភាវេន និច្ឆិតាបិ ចក្ខុអាទយោ សមារោបិតជីវសភាវា ឯវ ទិដ្ឋិគតិកេហិ គយ្ហន្តីតិ តទវពោធស្ស មិច្ឆាទស្សនភាវោ ន សក្កា និវារេតុំ។ តថា ហិ វុត្តំ (ព្រហ្មជាលេ (ទី។ និ។ ១។៣៨) – “ចក្ខុន្តិបិ...បេ... កាយោតិបិ អយំ មេ អត្តា”តិអាទិ។ ឯវញ្ច កត្វា អសង្ខតាយ សង្ខតាយ ច ធាតុយា វសេន យថាក្កមំ ឯកច្ចេ ធម្មា សស្សតា; ឯកច្ចេ អសស្សតាតិ ឯវំ បវត្តា វិកប្បវាទាបិ ឯកច្ចសស្សតវាទា អាបជ្ជន្តីតិ ឯវំបការា ចោទនា អនោកាសា ហោតិ អវិបរីតធម្មសភាវសម្បដិបត្តិភាវតោ។

ន មរតីតិ អមរា។ កា សា? “ឯវន្តិបិ មេ នោ”តិអាទិនា (ទី។ និ។ ១។៦២) នយេន បរិយន្តរហិតា ទិដ្ឋិគតិកស្ស ទិដ្ឋិ ច វាចា ច, អមរាយ ទិដ្ឋិយា វាចាយ វិវិធោ ខេបោតិ អមរាវិក្ខេបោ។ សោ ឯតស្ស អត្ថីតិ អមរាវិក្ខេបី។ អថ វា អមរាតិ ឯកា មច្ឆជាតិ, សា ឧម្មុជ្ជននិមុជ្ជនាទិវសេន ឧទកេ សន្ធាវមានា គាហំ ន គច្ឆតិ; ឯវមេវំ អយម្បិ វាទោ ឥតោ ចិតោ ច សន្ធាវតិ, គាហំ ន គច្ឆតីតិ

អយរាចិរក្លបិ, យោ ទុច អយរាចិរក្លបិរកា ឞ្ជាយំ ចារដា ឞុរាចាដអត្ថុយាកលត្ថរាកយោហហេតុកតាយ ចត្រូសា បចរត្តាតិ អាហ – “ចត្តារោ អយរាចិរក្លបិកា ចុត្តា”តិ៍ តត្ថ រចត្ត (ឌី៍ តិ៍ ឌី៍ ១៍៩៥-៩៩) ចតុត្ថិរឆាបិ អយរាចិរក្លបិរកា កុរលិឌិរក ឆរបុ្ត បររលិកត្តិកាឌីតិ ច យចាក្ខុតំ អតចតុត្តរយាតោ, តត្ថ តត្ថ បត៌ាបុរដ្ឋោ បុឆ្នាយ ចិរក្លបតយត្តំ អាបជ្ជតីតិ តស្ស កចំ ឌិដ្ឋិកតិកការចា៍ ត ហិ អចត្តកាយស្ស ចិយ បុឆ្និតយត្តំ អឌាតត្តស្ស ចិរក្លបករលាយរត្តត ឌិដ្ឋិកតិកតា យុត្តាតិ? ត រហចិ បុឆ្នាចិរក្លបករលាយរត្តត តស្ស ឌិដ្ឋិកតិកតា ព្ទឆ្និតា, អឆ រលា យិឆ្នាកិតិរចរសត៍ សស្សតចរសត យិឆ្នាកិតិចិរដ្ឋោរយច ហិ យត្ថុត្តិតាយ កុរលិឌិឆរបុ្ត បររលិកត្តិកាឌីតិ ច, យាឆាចរតា អប្បជិបជ្ជយាតោ អត្តតា អចិឆ្ញាតស្ស អត្តស្ស បរិ ចិឆ្ញារបត៌ អរយត្តតាយ ឞុរាចាដាឌិករយត ច ចិរក្លបិ អាបជ្ជតីតិ៍ តឆា ហិស្ស ចាដស្ស សស្សតឌិដ្ឋិសក្កហោ ចុរត្តា៍ អឆ ចា បុឆ្ញាបិបិតំ, តត្ថិបិកាតព្វា អតចរពិរឆត, អសត្ថហតេត ច, “តត្ថិសយាយ បុឆ្នាយ ចិរក្លបករហ៌យច យុត្តំ សុត្ថរព្វា”តិ, លត្តិ រុចិ ដ្ឋប្បារដត្វា អកិតិចិសត្តស្ស ដ្ឋប្បត្តា ចិសុំរយរចកា ទុសា ឌិដ្ឋិ សត្តកក្កឌិដ្ឋិ ចិយាតិ ដដ្ឋត្តា៍ តឆា រចច ចុត្តំ – “បរិយត្តរហិតា ឌិដ្ឋិកតិកស្ស ឌិដ្ឋិ រចច ចាចា ចា”តិ (ឌី៍ តិ៍ អដ្ឋ៍ ១៍៩១)៍ កចំ បតស្សា សស្សតឌិដ្ឋិសក្កហោ? ដ្ឋរឆ្នដចរសត អតកិតិរចរសតា៍ “តត្តិ រកាចិ ឆរបាតំ យចាក្ខុតរចឌី ចិចាដពហុលត្តា រលិកស្ស; ‘ទុចរយច’ត្តិ បត សត្ថត្តរត ឆរបុ្ត តិឆ្ញាតតា អតាឌិកាលិកា រលិរក”តិ កាហចរសត សស្សតរលសោរបត្ត លក្ខតិរយច៍

អយតិ កឆ្នតិ ទុត្ត សការចា ឆ្លសាតត្តិ អរត្តា, យរិយារដា, យោ ទុតស្ស អត្ថិតិ អត្តចា៍ រតតាហ “សបរិយរត្តា”តិ៍ អចឆ្លិតកសិលាស្ស បុក្កលស្ស ទុចំ រហាតីតិ រយាឌតា៍ ទុតិយចារដា “អតត្តចា រលិរកា”តិ ចារដា៍ តតិយចារដា “អត្តចា ច អតត្តចា ចា”តិ ចារដា៍ ចតុត្ថចារដា “រតចត្តចា តាតត្តចា”តិ ចារដា៍ ទុរត ទុច ចត្តារោ ចាឌិរតា សត្ថាយ (ព្រហ្មឌារល (ឌី៍ តិ៍ ១៍៥៣) – “អត្តាតត្តិកា អត្តាតត្តំ រលិកស្ស បត្ញារបត្តិ ចត្វហិ ចត្វហី”តិ ចុត្តំ៍ តត្ថ (ឌី៍ តិ៍ ឌី៍ ១៍៥៣) យុត្តំ តាច បុរិយាតំ តិល្លំ ចាឌីតំ អត្តតព្វា អតត្តតព្វា អត្តាតត្តតព្វា អារក្ខ បចត្តចាដត្តា អត្តាតត្តិកត្តំ៍ បឆ្និយស្ស បត តក្កយបជិរសឆចរសត បចត្តចាដត្តា កឆយត្តាតត្តិកត្តត្តិ? តក្កយបជិរសឆចរសត បចត្តចាដត្តា ទុច៍ យស្មា បជិរសឆចារដាបិ អត្តាតត្តចិសរយា ទុច តំ អារក្ខ បចត្តត្តា៍ អបររ អាហុ – “យឆា តតិយចារដ សប្ផរដចរសត ទុតរស្សច អត្តចត្តតា អតត្តតា ច សប្ផចតិ, ទុចំ តក្កិចារដបិ កាលរកដចរសត ដ្ឋកយសប្ផចរតា អញ្ញាយញ្ញាបជិរសឆត ដ្ឋកយរញ្ញាច ចុច្ចតិ៍ កចំ? អត្តចត្តតាបជិរសឆត ហិ អតត្តតា ចុច្ចតិ, អតត្តតាបជិរសឆត ច អត្តចត្តតា, អត្តាតត្តាតព្វា តតិយចាដការចា កាលរកដស្ស អឆិរប្បតត្តា៍ ព្ទដំ ចុត្តំ រហាតិ យស្មា អយំ រលិកសត្តាតិរតា អត្តា ឆសាឃីហិ អឆិកតចិរសរសហិ អតរត្តា កដាចិ សក្តិ ឌិរដ្ឋោ អតុបុឃ្យតិ; តស្មា រតចត្តចា៍ យស្មា បត រតហិ ទុច កដាចិ អត្តចា សក្តិ ឌិរដ្ឋោ អតុបុឃ្យតិ, តស្មា ត បត អតត្តចា”តិ៍ យឆា ច អតុស្សតិតក្កិចរសត, ទុចំ ឌាតិស្សរតក្កិអាឌីតព្វា ចរសត យឆាសប្ផចំ រយារឌតត្តា៍ អយតិព្រាតក្កិរកា អចឆ្លិតកាចបុត្តកត្តា បជិកាកតិយិត្តាតំ ចឆ្លិតកាចស្ស ចឆ្លិតកាលចរសត អបច្ចក្ខការិតាយ អតុស្សចាឌិយរត្ត ដត្វា – “រតចត្តចា”តិ បជិក្លិបតិ, អចឆ្លិតកាលចរសត បត “តាតរត្តា”តិ៍ ត បត អត្តចត្តតាតត្តតាតំ អច្ចត្តយការចត យឆា តំ “រតចសត្ញ្ញាតាសត្ញ្ញា”តិ, អចស្សព្វា ទុតំ ទុចំ ចិឆ្ញាតត្តំ, អឆ្ញាចា ចិរក្លបបក្លិរយច ករឌយ្យ ចតុត្ថចារដា៍ ត ហិ អត្តចត្តតាតត្តតាតក្កយចិតិយុរត្តា អត្តរតា បការោ អត្ថិ, តក្កិចាឌី ច យុត្តិយក្កកោ, កាលរកដចរសត ច តក្កយប្បិ ទុកស្មិំ ត ត យុជ្ជតីតិ៍ អតត្តរចតុក្កត្តិ ទុកត្តសត្ញ្ញតិ អាកតសត្ញ្ញិចតុក្កំ៍

ឲកត្តបុច្ឆិតិ ឲកេត្តតេច បុច្ឆិ៑ ចំ បគស្ស បុច្ឆំ ក្ខុរេក្ខត អេចាបិស្សំ េហាតីតិ អាហ “តិរត្តបុច្ឆិ”តិ៑ ឲកត្តបុច្ឆេយចាតិ ឰ្ខន៍ បុច្ឆាហុលចំ សត្ថាឃ ចុត្តំ៑ អតីតាបុ សត្តបុ ឌាតីស្វតិ ឰ្ខន៍ តេតា បទំ ឌាតិស្សេពារេលាត អត្ថុស្សទិតុំ ត សក្កាតិ កត្វា ចុត្តំ៑ តាឌិសេយចាតិ

បុច្ឆសយក្កិេយច អត្តកាចំ៑ “ឲចំ បុច្ឆសយក្កិ”តិ ចំ អត្ថុស្សេត្តស្ស ឌាតិស្សេស្ស អតីតឌាតិឃេហ្សិ ឰ្ខឆ ចិឃ ក្ខុល្លបុក្ខុស្ស ចំ អត្ថុស្សេត្តស្ស៑

សេទ្ធាសយ្សិតិ លិកឹតំ តក្កិតយ្សិ៑ តចាតិ ឰ្ខយិតា “សេទ្ធាសយ្សិ”តិ ឰ្ខន៍ បន៍ អាកេឆ្លតិ៑ កាយាចឆទំ តាឃ អក្ខុល្លយបុច្ឆំ អត្ថុឡអាទំ អចិក្ខុតត្តិ អាហ “ចត្តុព្ចាតចេសតា”តិ៑ ចត្តុព្ចាតំ ការេលាក្ខុតំ ឲតស្ស អត្តិ, េពាត ចា តិត្តុតត្តិ ចត្តុព្ចាតិកំ៑ យញ្ញ្តាស្សាតិ យញ្ញ្តាក្ខុតស្ស យញ្ញ្តេចេតាពាហុលស្ស៑ យញ្ញ្តាក្ខុតក្ខាតេយច អត្តេតា យញ្ញ្តាតាបត្តេយច ក្ខុតបុព្វំ អត្ថុស្សេត្តស្ស៑ ឲកក្ខុសស្សតិកាតិ ឲកក្ខុសស្សតចាឌិេតា ចុត្តា៑ បុក្កលិឆិក្ខុាេតត ហិ ឲកក្ខុសស្សតិកា៑ ឲស តេឃា េសេសបុបិ៑ អឆិក្ខុសយុប្បត្តចាេគា សស្សតចាគសយក្ខុិក្ខុាតិ កត្វា “េក្ខុ អឆិក្ខុសយុប្បត្តិកា”តិ ច ចុត្តំ៑

១៦៑ឌិក្ខុក្ខុាេត្តិ ឃចាចុត្តាតំ ឌិក្ខុីតំ អតិឃ្យាតិកកាចស្សេតចេសត បក្ខុក្ខុេលំ៑ បក្ខុតំេយច ពាេលត្តិ អបេប្បក្ខុឃំ អត្តតិេយច ពាលំ៑ ចំ បត អត្តបក្ខុក្ខុិ េហាតីតិ អាហ “បក្ខុក្ខុពាលា”ត្តិ៑ បុចណ្ណស្ស ចិឃ េគាវាបេយត ក្ខុបក្ខុិេលសចិកេយត ពាលាស្ស ចិបុក្ខុត្តិ អាហ “បទិបុក្ខុត្តិ តិទុបក្ខុិេលស”ត្តិ៑ កិេលសត្តការចិកេយតា សប្បការសយុព្វលេយច េហាតីតិ ចុត្តំ – “បទិេឃាឌាតត្តិ បគស្សេ”ត្តិ ពាហិរសេយឃក្ខុិយ្សិ េហាត្តិ ឍសាតស្ស សមិព្វុតេតា៑ យឃមិគំ ឌាតាយាតិ “សស្សេតា អត្តា ច េលាេកា ច ឰ្ខេឆយច សក្ខុំ េយាឈយញ្ញ្ត”ត្តិ ច មិក្ខុាកាហចេសត អព្ចាលាកាេយច បទិក្ខុេហត្វា តេតា ឲច ឃចាកហិតំ កាហំ សត្ថាឃ – “យឃមិគំ អត្តំ តត្ត ឌាតាយា”តិ ឲចំ តត្ត មិក្ខុាកាេហ អចិព្ចយាតំ ពាលាេកាក្ខុាឃំ ឰ្ខតាេទត្តិេយច អត្ថុប្បេចេសត្តិេយច៑ ត ចំ ពាលំ, មិក្ខុាគស្សតំ តាេយចំ, កិំ បត ចំ មិក្ខុាគស្សតំ តាយ? សស្សេតា អត្តា ច េលាេកា ច ចាតិអាឌិតា មិក្ខុាកិតិេចសកាចេតា៑ េតតាហ “តគបិ...េប... អេត្វា”តិ៑ ឃំ ចំ ឌិក្ខុិឃា ក្ខុបតិស្សឃក្ខុតំ ពាលំ, ចំ សត្ថាឃាហ – “ឌាតតយត្តលក្ខុលត្វា ពាលាកាយត្តេយចា”តិ៑ ពាលាឃ្សិ ហិ ឌិក្ខុិឃា ក្ខុបតិស្សេឃា េហាតិេយច លិកឹេតា ឰ្ខតេស្ស ច តចា តចា មិក្ខុាកិតិចេសេតា៑ អត្ថុបិតិចត្តតេតា អតតិក្កុយតេតា៑ អសាឆារេលាេតា ត ក្ខុបិតិចត្តត្តិ ឲេពតាតិ អត្ថុបិតិចត្តតំ, តេតា៑ ក្ខុបិគាតបក្ខុឃេតាតិ ក្ខុបិគាតស្ស បក្ខុឃកាចេតា៑ ឲេពត ចលុបចារេតច ក្ខុបិគាតឃាហ៑ ឃគិ ច្រាហុឌាេល អាកតា សត្តាបិ ឌិក្ខុិេឃា ឰ្ខឆ កទិតា េហាត្តិ, ឲចំ សត្ត ឰ្ខន៍ បុត្តំ ច្រាហុឌាលបុេត្តត ឲកសឌិសត្តិ អាហ – “ច្រាហុឌាេល បតា”តិអាឌិ៑ “អព្ចាក្រ ទុបំ អព្ចាក្រ េចគតា សក្កាឃំេយច អត្ថុបទិឆាចត្តិ”តិ ចគេតា ឰ្ខឆ សក្កាឃឌិក្ខុិ អាកតា៑ ច្រាហុឌាលំ កទិតេយច េហាតិ តត្ត អាកតាតំ ក្ខុាសក្ខុិឃាបិ ឌិក្ខុីតំ ឰ្ខឆាកតត្វា៑ សស្សតុេក្ខុាកិតិចេសា អត្តាកិតិចេសបុព្វេកា, “អត្តា សស្សេតា អត្តា ក្ខុេក្ខុគា”តិ បចត្តតេតា៑

១៧៑ក្ខុាសក្ខុិ...េប... គេស្សតុត្តិ កចំ បគាឃេយត្វា “ឰ្ខឆ, កិក្ខុចេច, ឲកេក្ខុា”តិអាឌិបិញ្ញ្ខឃា គស្សិេតា េហាតីតិ? អប្បហិតសក្កាឃឌិក្ខុិកស្ស បុព្វាត្តាបេត្តឌិក្ខុិក្ខុបិឌិឃតេឌាតតេតា៑ បទិក្ខុាេកាតាតិ ចិក្កុប្ចេតត៑ ចត្តុព្ចាតតិេទាឆា តតិឃព្ចាតំ ក្ខុបសយុព្វ ចិហេទតីតិ ឲត្តំ ត បទិហីតចត្តុព្ចាតស្ស តតិឃព្ចាតំ កចតិ, តតិឃព្ចាតា ចុក្ខុិតស្ស បត ចត្តុព្ចាតា ចុក្ខុិតស្ស ច តតិឃំ បឌិេលាមេតេឃត សយុក្ខុតិ៑ េតតាហ “អឃំបេតត្វា”តិអាឌិ៑ ឲចំសប្បគមិគំ េចឌិតត្តុត្តិ “បចិេចកា បីតិ តិក្ខុព្ចា”តិ ឰ្ខន៍, “តិទាមិសបុច្ឆស្សតិេទាឆា”តិ ឲត្តំ

ចិយ ចុដ្ឋាតតិទោឆចលេត ចុត្តត្តិ ចេចិតព្ពត្តិ អទេត្វា ហិតញ្ញាតបរិយាទាតពទោយតស្សត្តិ តិចទលោយហពតទោយតស្សយាហៈ ពតិក្សា ពលាតបរិយាទាតពទ៌ៈ ពយុ៝តិយការចោតិ សយាបត្តិ បទេត្តា ចិយ សយាបត្តិសយាបឌ្ឈតការច ពយុក្លុយការចោៈ ទេសាយតស្សចិទុទត្តា ទោយតស្សិ ចិយាតិ ទោយតស្សត្តិ ចុត្តាៈ “ដ្ឋបុជ្ជតិ បចិទេចកា បឹតឹ”តិ បុត ចុត្តា បឹតិ ពលាតក្ខយបឹតិៈ ឃំ ផាត់ លោយា ឌហតីតិ ឃំ បទេឆំ អាតទេបត អកិក្សូយាត់ លោយា ឌហតិៈ តត្វ អាតទេប លោយាតិ បទេឆទេសត អាតបសត្តិតាត់ ក្ខុតសក្កតាត់ បហាតដ្ឋាតយាហៈ ទេតតាហ “ឃស្តិ ផាទេត”តិអាទិៈ

១៨ៈតិទាយិសំ បុលត្តិ ពតិឃព្ញាតបុលំ ក្ខុទសយុប្បាទិតកាយាយិសត្តាៈ

១៩ៈអក្យុលុយបុលត្តិ ចពុតញ្ញាតទេចឆត់, ត ឃំ កិញ្ចិ ដ្ឋរេបក្លុទេចឆត់ៈ

១១ៈតិក្កុហលោតិ យបំពាទការចេត កិញ្ចិបិ អកលាបត្តាៈ តិត្តាតស្ស សបុាយត្តិ តិត្តាតាឆិកយស្ស, តិត្តាតស្សេច ចា អចិទលិយចទេសត ឲកត្តិក្សុបិយតាយ សបុាយំៈ ទេតតាហ “ដ្ឋបពាទក្ខុត”ត្តិៈ សត្តុត្វាតិ សទេត្តាបុ ទេតក្ខុយពឆទេព្ហុៈ ឲតត្តិ ឲតំ ឃចាចុត្តសយចកាចតាយ កិទេលសាត់ ចិក្លុយុត់ៈ សត្តុត្វ តិកត្តិយា អបុក្លុបិតត្តា ពចំ តិត្តាតស្ស ដ្ឋបពាទបដិបទា តាយ ឌាតំ? ត ឌាឃទេត ចាតួសិបុាទេយាៈ សត្តុត្វាតិ បុត្តុត្តាតុឌិដ្ឋិអាទិកេ សត្តុស្តិៈ អក្កុលាតចទេសតាតិ តលាពាទេហត អក្កុហលចទេសតៈ ឃត្វ ហិ តលាពាទេហា ចិទេយាចិតោ, តត្វ ឌិដ្ឋិយាតក្កុហា បុក្លា ចិយ ទេហាត្តិ តទេឆពដ្ឋកាចទេតាៈ តាឌិសស្ស តិត្តាតកាយិតិ បដិបទា ឲច អាសទេត្ត, ត ក្ខុទេៈ ទេតត ចុត្តិ – “ដ្ឋបពាទបដិបទា តាយ ឌាត”ត្តិៈ តាឌិសស្ស ច សទេត្តាហយស្តិតិអាទិកា សយតុបស្សតា អឆិយាតបទេក្លុ តិដ្ឋតីតិ អាហ – “អកិចឆតីតិ អកិយាទេតតដ្ឋបចឆតី”តិៈ ព្ហុទេយច ដ្ឋបិទិយតីតិ តិយយាកាចទេតា “អដ្ឋាទសចិឆយុឹ”តិ ចុត្តុៈ ទេសសបទេបិ ឲទេសច តទេយាៈ ឌិដ្ឋុបិតាទេត សតិ ទេសទ៌សាបិតាតសយុក្តចា អចុត្តសិទ្ធោតិ តទេឆច ដ្ឋដ្ឋិៈ

ទេស អាឃតទេត ទេចតិតទេព្តាតិ តិទោឆស្ស ពាទលំ តិត្តាត់ ទេចតិតត្វាៈ ដ្ឋិត្តុ អាឃតតាតត្តិ ចក្លុឃតតាឌិត់ ដ្ឋិត្តុ អាឃតតាត់ៈ បដិទេក្លុទេបត តិត្តាត់ ឆស្សិតំ ទេចទេតឃ្យុញ្ញាសយចទេសតៈ

តកាឆតីតិ ត បតិដ្ឋាតិៈ អទេតាតិ អប្ញា តិត្តាតាៈ សទាតិ តលាៈ សក្ខារបដិទេក្លុទេបតាតិ សក្ខាទេទពទេសក្ខុតាត់ ចពុត្តុ យហាក្ខុតាត់ បដិទេក្លុទេបតៈ

ចិត្តាលាត្តិ ចិសិទេដ្ឋត ពាទលោត ឌាតិតព្ពាៈ តទេតា ឲច អតិឆស្សត់ អចក្លុចិទេត្តាឃ្យុំ អតិត្តិ៍យពោចទ៌ៈ អតត្តត្តិ អត្តទហិតំ, តិច្ចត្តិ អទេត្វាៈ សត្តុទេតា បតត្តិ កិទេលសត្តពាទាកាចទេតា ច សយត្តុទេតា បតស្សទ៌ៈ “សត្តុទេតា បប”ត្តិ ចា បាទោ, សត្តុទេតា បតតិត្តត្តិ អទេត្វាៈ ចត្តាទិសពយុដ្ឋាតសក្ខារតហិ តិទេត្វហិ ឌួតទិត្វា អតុបចិសិតត្តុ អយតសទត្តិ ចុត្តុ ទេហាតិៈ អតុបាទា ពញ្ចិ ឆយុំ អក្កុទេហត្វា ចិយុច្ចត្តិ ឲត្វាតិ អតុបាទាចិទេយាទេក្លា, តិត្តាត់ៈ អតុបាទា ចិយុច្ចតិ ឲទេតតាតិ អតុបាទាចិទេយាទេក្លា, អក្កុយទេក្កាៈ អតុបាទាចិទេយាក្លុត្តិពតាយ បត អទហត្តុចល់

អត្ថបិដាចិរេយាគេក្លាតិ ចុត្តំ៉ រេសំ សុចិរេញ្ញាឃ្យរេចៈ

បញ្ចាត្តឃសុត្តចណ្ណាតាឃ លឹតត្វប្បកាសតា សយត្តា៉

១៉ កិត្តិសុត្តចណ្ណាតា

១៣ៈកតេចាតិ បរិវត្តោ៉ អកតេចាតិ ឃហតេត្តា៉ ចុត្តិអតេ្ថា ហិ អឃំ អ-កាតេរា, "សំចរាសំចតេរា, ផលិផល"ត្តិអាឌិសុ ចិឃ, តស្មា កចាកចតេហត្យូតិ ឋុដ្ឋកាស្ស ឃហត្តស្ស ចា កចស្ស តេហតុ, តំ បច្ចាឃិសឃាតេតាតិ អតេ្ថា៉ តេតាហ – "តស្មិំ តស្មិំ កតេច សុចំ តេចឌិស្សាឃី"តិអាឌិ៉

១៤៉ តេលិកុត្តរតេនាឌិបក្លិឃឆតេឃុ វុឌ្ឍិស្ស បុច្ចជ្ឈតាតំ ចិចាតេឌា សឃុចតីតិ អាហ – "តេលិកិឃតេលិកុត្តរាច កធិតា"តិ៉ តេលិកិឃាបិ ហិ តេនាឌិបក្លិឃឆឃ្ា តេលិកុត្តរឆឃ្ាឌិកាឃស្ស អាសត្តការណត្តា ចិតេសសការណត្តិ ឃាច អតេញ្ញាហិ តេលិកិឃឆតេឃហិ អតិចិសិដេ្ឋាតិ កត្វា, "ត្ថរេឃសុ សត្តតិំសតេនាឌិបក្លិឃឆតេឃ្ឃុ"តិ អចិតេសតេសត ចុត្តំ៉ អត្វតេតា តាតំ តេហាតីតិ អត្វតេតា តេកតេឌា តេហាតិ តេនាឌិបក្លិឃឆឃ្ាតំ សឃឆិកាតត្តា៉ ត ហិ កាឃាតេឃា កាតេចតន្តា, សតិតេឃច បត កាតេចតន្តាតិ៉ ញ្យញ្ញាតតេតា តាតំ តេកឌំ៉ ត្ថឃិតាបិ ការតេណតាតិ ត្ថឃាឃបិ ឃុត្តិឃា៉ ត្ថឌាតិ តំ ឃុត្តិំ ឌតេស្សតេត្តា – "អត្វញ្ញា ញ្យញ្ញាតញ្ញា"តិអាឌិឃាហ ៉ តត្វ សឃាតេត្វាតិ សុត្តត្តរតេតា សឃាតេត្វា, សុត្តត្តរបតេឌហិ ច សឃាតេត្វា៉ អញ្ញាធាតិ អញ្ញាតេតា, ក្វាតេតា អបកាតំ កត្វាតិ អតេ្ថា៉ ឃិដ្ឋា តេរាបិតកាតេចាតិ អឃាធាចតេតា ឆបិតកាតេចា៉ អត្វញ្ញា ញ្យញ្ញាតញ្ញា ចិញ្ញាបតការណតេឃចាតិ អចិបរឹតត្វស្ស សឌ្ឍស្ស ច ត្ថញ្ញាតតេហតុតាឃ៉

១៥៉ ត្ថឆ ឆឃុចិតឃដ្ឋាតេត សតិតេឃច សតិបដ្ឋាតត្តិ កហិតា, អត្វតេតា សតេឃតិ តាឃ ឃាធាចតេតា អត្វស្ស កហិតត្តា៉ អសកាចតិកុត្តិកាចតេតា ញ្យញ្ញាតតេតា តាតត្តត្តិ តំ លិក្ខតេកតេឆត ចចតតេកតេឆត ច ឌតេស្សតេត្តា, "សតិបដ្ឋាតេតាតិ ចា សតិបដ្ឋាតាតិ ចា ឃិដ្ឋា តេរាតេបធា"តិ អាហ៉ អប្បឃត្តកត្តិ អណុឃត្តំ សល្លហុកំ, ត កុតាទិ អឆតិតំ កត្វា ចត្តញ្ញឃិ ឆតិតំ តេឈាសចត្តំ កត្វា តេរាបិតេត ចុត្តតេឌាសាកាចតេតាតិ តេតាតាហ – "តិត្ថុតិំ បត្តុំ សក្កា តេហាតី"តិ៉

ញ្យញ្ញាតស្ស ឃិដ្ឋាតេរាបតំ ត ចិតេសសត្តរាឃកាទិ តេហាតីតិ ឆាបតត្វំ, ចត្យសុ ឃតេក្កសុ បញ្ចាកតេធត្វាច បរិតិត្ថុតេតា៉ សុត្តត្តញ្យញ្ញាតំ សត្ថាតេឃតំ ចុត្តំ – "អប្បឃត្តកំ តេណា បតា"តិ៉

១៦៉អធ ចត្យត្វចាតេរ ចិចាតេឌា កស្មា ឌាតេតា? ឃាចតា តេតសំ ចចតំ អត្វតេតា តេចច សតេឃតិ ញ្យញ្ញាតតេតា ចាតិ អឆិប្បាតេឃា៉ សញ្ញាឃ ចិចាតេឌាតិ កិញ្ចាបិ សតេឃតិ អត្វតេតា តេចច ញ្យញ្ញាតតេតា ច, សញ្ញា បត តេតសំ អចិសុទ្ធា, តាឃ សញ្ញាឃ ចតេសត ចិចាតេឌា ឌាតេតាតិ ឌតេស្សតេត្តា "អហ"ត្តិអាឌិឃាហ៉ អហំ សតិបដ្ឋាតត្តិ ចឌាឃិ, អឃំ សតិបដ្ឋាតេតាតិ ចឌតីតិ ឲចំ តេតសំ ឆាកណំ តេហាតីតិ ត្ថឃឃត្វំ, "ឲតេសច តតេឃា"តិ ត្ថឃិតា អតិឌិសតិ៉

᪒᪙᪨ ᨶ ᨧᩮᩣᨴᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨧᩮᨲᩣᨿᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨳᩥᩁᩴ ᨳᩥᩁᩴ ᨶ ᨧᩮᩣᨴᨶᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᨳᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᩏᨠ᩠ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣ ᨣᩮᩣᨧᩁᨠᩣᩁᩮᨶ ᩑᩅᩴ ᨸᨭᩥᨸᨩ᩠ᨩᩥ, ᨲᨳᩣ᪨ ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨶ᩠ᨴᩦᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨶ᩠ᨴᩦ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᨭᩣᩉᩥ᪨ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿᩣᨲᩥ ᨣᩥᩃᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ᪨

ᩏᨸᨥᩣᨲᩮᩣᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩪᨸᨥᩣᨲᩮᩣ ᨧᩮᩣᩁᩔᩪᨸᨥᩣᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ᪨ ᩅᨶᨩ᩠ᨫᨭ᩠ᨮᩥᨲᩔ ᩅᩥᨿᩣᨲᩥ ᩅᨶᩮ ᨩ᩠ᨫᨭ᩠ᨮᩥᨲᩔ ᩅᩥᨿ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨴᩩᨠ᩠ᨡᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩅᩣᩁᩮ ᩅᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᩅᩥᩈᨭ᩠ᨮᩦᨲᩥ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩦ ᩑᩅᩴ ᨸᨶᩮᩅ ᨧᩮᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩅᩥᩈᨭ᩠ᨮᩦᨲᩥ ᨶᩮᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᨥᨭ᩠ᨭᨶᩅᩈᩮᨶ ᨶ ᨠᩣᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩥᩃᨾᨳᩮᩣ᪨ ᩏᨴ᩠ᨴᩅᩮᨸᩦᨲᩥ ᩅᩥᩉᩮᩈᩣ ᩋᩅᩥᩔᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨧᩮᩣᨴᨠᩔ ᩅᩥᩉᩮᩈᩣᩅᩣᩁᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᩋᨠᩮᩣᨵᨶᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ᪨

ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣᨲᩥ ᨿᩮᨶ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮ ᩋᨩ᩠ᨫᩩᨸᩮᨠ᩠ᨡᨶᩣ᪨ ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨲᩥᨾᨬ᩠ᨬᨲᩦᨲᩥ ᨲᩣᨿ ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨴᩁᩔ ᩋᨩ᩠ᨫᩩᨸᩮᨠ᩠ᨡᨶᨲᩮᩣ᪨

᪓᪐᪨ ᩅᨧᨶᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᩅᩮᩈᩩᨬ᩠ᨬᩅᩈᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩅᩥᨷ᩠ᨸᩅᩣᩈᩣ᪨ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨷ᩠ᨷᩈᩣᨴᩮᩣᨲᩥ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᩉᩅᩈᩮᨶ ᩃᨴ᩠ᨵᩥ᪨ ᩈᩣ ᨸᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᩁᩣᨵᨶᩦᨿᨠᩣᩁᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᩁᩣᨵᨠᨠᩣᩁᩮᩣ᪨ ᩌᩃᩮᩣᩉᩣᨲᩥ ᩋᨽᩥᨣᩁᩉᨸ᩠ᨸᩣᨿᩅᩈᩮᨶ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩣ ᨠᩃᩉᩔ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨠᩣᩁᩣ᪨

ᨿᩮᨶ ᨣᩣᩁᩅᩮᨶᩣᨲᩥ ᨿᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨳᩩᩈᩣᩈᨶᩮᨶ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩉᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᨴᨲᩥ – “ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣᨲᩥ ᩈᩣᩁᩦᩁᩥᨠᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ “ᨵᨾ᩠ᨾᩔ ᩅᩤᨲᩩᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ”ᨲ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩔ ᨲᩔ ᨲᨳᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᨱᩴ ᨿᨳᩣ ᩅᩥᩅᩣᨴᩣᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ – “ᨲᩮᨶᩴ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨠᩁᨱ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩮᩅ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᨱᩴ ᩋᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣᨲᩥ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᨸᩅᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ – “ᨲᨳᩮᩅ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᨶᩣᨾᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨠᩮᩣᨧᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᨠᩮᩣᨧᩥ᪨ ᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩮᩣ ᩈᨠᩣᩁᨱᩮᩣ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨾ᩠ᩉᩮ ᨠᩥᩴ ᩈᨴ᩠ᨴᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ, ᨲᩔ ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨶ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᨣᩁᩉᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩈᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᨾᩮᩅ᪨

ᨠᩥᨶ᩠ᨲᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨿ ᩃᩦᨶᨲ᩠ᨳᨸ᩠ᨸᨠᩣᩈᨶᩣ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩣ᪨

᪓᪨ ᩈᩣᨾᨣᩣᨾᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪑᪨ ᨽᨱ᩠ᨯᨶᨩᩣᨲᩣᨲᩥ ᨩᩣᨲᨽᨱ᩠ᨯᨶᩣ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨲᨽᨱ᩠ᨯᨶᩣ᪨ ᨽᨱ᩠ᨯᨶᨩᩣᨲᩣᨲᩥ ᨴᩩᩅᩥᨵᩣᨲᩩᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨠᩃᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᩥᨽᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᨠᩃᩉᩴ, ᩅᩥᩁᩩᨴ᩠ᨵᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᩃᩉᩴ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩥᨭᨠᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩅᩥᨲᩩᨴᨶ᩠ᨲᩣ ᨾᩩᨡᩈᨲ᩠ᨲᩦᩉᩥ᪨ ᩈᩉᩥᨲᩴ ᨾᩮᨲᩥ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᩅᨧᨶᩴ ᩈᩉᩥᨲᩴ ᩈᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩣᨸᩁᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩋᨲ᩠ᨳᩈᩴᩉᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨵᩥᨧᩥᨱ᩠ᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨧᩥᨱ᩠ᨱᩴ᪨ ᩅᩥᨸᩁᩣᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨸᩁᩦᨲᨽᩣᩅᩔ ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᩴ᪨ ᨸᩁᩣᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ – “ᨴᩦᨥᨠᩣᩃᩅᩈᩮᨶ…ᨸᩮ… ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨸᩁᩥᨿᩮᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᩅᩁ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᩉᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᨧᩮ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩥ, ᨴᩮᩣᩈᩣᨶᩥᨾᩮᩅ ᨾᨿᩣ ᩅᩮᨮᩥᨲᩮᩣᩈᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩮᨮᩮᩉᩥ᪨ ᨾᩁᨱᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᨥᩣᨲᩅᩈᩮᨶ ᨾᩁᨱᨾᩮᩅ᪨

តាដបុត្តស្ស ញ្ញាយតិ តាដបុត្តិយា តេ បន តស្ស និស្សាតិ អាហ “អនេត្តចារិកោយ្ហ”តិ។ បុរិមបដិបត្តិតោ បដិតិចត្តតំ បដិចាតំ, តំ ទ្វយំ សការេចា ឲតោសត្តិ បដិចាតទ្វបិ។ តេនាហ “តិចត្តតសការចា”តិ។ កចតំ អត្តស្ស អាចិក្ខតំ។ បចេចតំ តស្ស ហេតុការណាតិ អាហរិត្វា ទេវិនតំ។ ត ខ្លបសយាឃ សំចត្តតិតិ អតុបសយសំចត្តតំ, តនេច អតុបសយសំចត្តតិកំ, តស្មិំ។ សមុស្សិតំ ហុត្វា បតិដ្ឋានហេតុកាចតោ ឆ្វយំ បតិដ្ឋាតិ អាហ – “កិត្តឆ្វេបតិ កិត្តបតិដ្ឋេ”តិ។ ឆ្វេបិតិ ចា ឆយុស្ស តិឃ្យាតការេចា ចេចិតន្តោ, អត្ថានយេ អកិកុឃ្យ សមុស្សិតដ្ឋេត។ សោ តិកាណស្ស សយយេ រោហិចិ អកិត្តសមូតោបិ កិតន្ត ចិតដ្ឋានេយច សន្ដោត សត្ថំ អកាចតោតិ កិត្តឆ្វេបិ។ សោ ឲច តិឃ្យាតការេចា ចដ្ឋក្ខតោ យុត្តិតុកាយាតំ បដិសរណំ, តំ ឲត្ត តត្តិតិ អប្បដិសរណោ, តស្មិំ កិត្តឆ្វេប អប្បដិសរណេតិ ឲចយេត្ត អត្ថោ ចេចិតន្តោ។

អាចរិយប្បយាណត្តិ អាចរិយបដ្ឋិ ហុត្វា បយាណក្ខតំ។ តាតាតិហារនេតាតិ តាតាការនេត។ “ចិចារេកា ត ខ្លប្បឌ្ឋិ”តិ ចត្វា តស្ស អតុប្បត្តិការណំ ចស្សនេត្ត, “សត្វា ហិ…បេ… អចិចារការណំ កត្វាច បរិតិត្ថាឃិ”តិ ចត្វា តំ ចិចរិតំ “កកចតា ហិ”តិអាទិ ចុត្តំ។ បតិដ្ឋា ច អចស្សយោ ច, “អយំ ឆយោ អយំ ចិតយោ ញ្ញាចំ សត្វាសាយត”ត្តិ ចិតិច្ឆយនេត យហាបចេសា, បញ្ញាញាការណាតិ ច, យស្មា តោសុ បតិដ្ឋាយ តេ អចស្សាយ ឆយុចិតយឆរា ច តិច្ឆយំ កច្ឆត្តិ។ តចា ហិ ស្វត្តត្តយហាបចេសតោ ចិតយេ រោតចិ បុច្ឆិតោ អត្វោ ចតុត្ថ បញ្ញាញាការណាតំ ចនេសត ស្វចិតិច្ឆិតទ្វបិ, តស្មា ឆយុចិតយោ ញ្ញាច សត្វ កិច្ចំ កាតុំ សក្កោតីតិ អាហ – “តោនេតចា”តិអាទិ, តស្មា ខ្លងអារាយ ចេសតាយ កាដតត្តិ អធិប្បាយោ។

៣១។ បដិបចិដ្ឋំ កត្វា អាហរិតព្វតោ, សច្ចំ ការិតព្វតោ បរិកតំ យុលត្តិ អាហ – “កចាបិកត”ត្តិ, ឆយុកចាយ យុលការណត្តិ អត្វោ។ យេយំ ចនេសត ចិចារេកា ខ្លប្បនេត្ត, តេនេយច អធិយុចាឌិនោ, តេសំ តាច សោ អហិតាយ ទុក្ខាយ សំចត្តតុ, តតោ អនេត្តាសំ ឆេចយត្តស្សាតំ កចត្តិ, ចោរគតា បរយុទាយ សំកិលេសចត្វកាចតោតិ បរិហារោ។ តេនាហ – “រោកាសត្តកក្ខត្ដរោ ចិយា”តិអាទិ។

៣២។ អកិត្តា ចេសិតាតិ អកិចិសិដ្ឋាយ បញ្ញាយ ញាតិត្វា ទេវិតិតា។ បតិស្សុយយាតទ្វបិតិ អបធិស្ស បតិស្សុយយាតា កទុកចនេសត តិស្សុយយាតសការចា។ តេនាហ – “ខ្លបតិស្សាយ ចិហរត្តី”តិ, កទុតទំ តិស្សុយំ កត្វា ចិហរត្តីតិ អត្វោ។ បរិចារេ បញ្ញាត្តាតីតិ, “អាឌីចហេតុ អាឌីចការណា”តិ, ឲចំ តិត្ថានេត្វា បរិចារបិញ្ញញ្ញុយំ (បរិ។ ១១៩) អារសត្តារចនេសត ធបិតាតិ។ “ឲចត្ថា បន, កិត្តចេ, ញ្ញាយំ សិក្ខាបចំ ខ្លត្តិនេសឃ្យា”តិ (បារា។ ១៨, ៣១, ៣២) ចិកច្ចបិធចនេសតេច ហិ តាតិ កកចតា បញ្ញាត្តាតិ។ តាតិ ធរបត្វា នេសសាតិ សត្ថាសិក្ខាបចាតិ អធិបិតិយោក្ខ តាយាតិ, ញ្ញាចំ រោកាចាលីពាត្តយាកាត ចុត្តត្តិ ចដ្ឋត្ថំ តោសយិ អធិបិតិយោក្ខកាចតោ។

៣៣ឆាយំ តនេយាតិ តស្មិំ សុប្បជហតាយ អប្បយត្តកការេច អយំ ចក្ខយាតោ។ តាតីតិ បហីតកោជតាតិ។ យោ រោកាឌីតិ កិក្ខុ ចា កិក្ខុតី ចា។ ទុក្ខដចត្វកត្តិ យំ កិញ្ចិ ទុក្ខដបត្តិចត្វកំ។ តេតាតិ សុប្បជហតការេចត យុលបត្តិឌីតិក្ខយស្ស អលុយត្តតាយ។

បុគ្គាកាយកក្តិ ខេលិកិយកក្ត។ ៣៤តាតិ តស្មិំ បុគ្គាកាយកក្ត តិស្សាយ ចិចាតុប្បារេឆ។ ឆ្ពកាសពាណត្តិ ឆ្ពកាសស្ស ខ្លប្បត្តិហេតុក្ខតំ ពាណំ។ តត្ត បត នេសា យកក្តសត្ថិការេចត យកេក្ខា ច ចតុត្ថិឆោតិ ស្វតត្វា, “បដ្ឋយកេក្ខា តាយា”តិអាទិយាហ។ ឲចត្តិ ឲចំ អសត្តិត្ថំ អបរិសត្តិតំ បរិច្ឆត្តំ

កត្វា កម្មដ្ឋានំ កថេតុំ ន សក្កោតីតិ។

នេតិយំ ន ទិដ្ឋត្តា តស្ស គតំ ឋបំ វទតិ។ និន្ទិយេ បុគ្គលការេ ឋិតំ បសំសំ អរិយការំ អារោបេត្វា តំ មិច្ឆាលទ្ធិំ អភិនិវិស្ស បក្ខេ វោហារតោ សកេបិ បរេបិ វាទិតោ វេទាតិ។ វុត្តញ្ហេតំ –

“យោ និន្ទិយំ បសំសតិ, តំ វា និន្ទតិ យោ បសំសិយោ;

វិចិនាតិ មុខេន សោ កលិំ, កលិនា តេន សុខំ ន វិន្ទតី”តិ។ (សុ· និ· ៦៦៣; សំ· និ· ១·១៨០-១៨១; អ· និ· ៤·៣; នេត្តិ· ៩៣);

“ឧបេហនេច អរហត្តំ បាបុណិត្វា សមត្ថកម្មដ្ឋានកថំ អាចិក្ខិស្សាមី”តិ ហិ វុត្តិតា តត្ថ ពោធិសត្តាបិ ជិស្សតិ; វុត្តវេទសុ បន ចត្តារោបេច នត្តិ។ ឧប្បាទេត្វាតិ ឧទ្ធរិត្វា។ “អមតន្តេ ភិក្ខវេ”តិអាទិ វេសំ នាម។ “អមតំ តេ បរិភុញ្ជន្តិ, យេ កាយគតាសតិំ បរិភុញ្ជន្តី”តិ (អ· និ· ១·៦០០) វចនំ ទក្ខហិតំ គណ្ហាបេត្វា, “ឧត្តាវតា វោ អមតំ បរិភុត្តំ នាម ភវិស្សតី”តិ អាហ។

៤៤· ឧបត្តិ អាការលក្ខណមេតំ, ន អាការនិយមនំ។ តេន វុត្តិនាវ ការេណេន វ យោ ចិចារេកោ ឧប្បជ្ជេយ្យាតិ វុត្តំ ហោតិ។ កុសិំ កុសិតិ បវត្តំ ចិត្តំ កុសិលយត្តា តំសហជាតត្តា កុ, តស្ស ករោ ការចំ, កុការណំ, តំ ឧត្តំ នត្ថីតិ អការោ។ តេនាហ “ការវចិរហិតោ”តិ។ កុស្ស ការវចនេន បតិស្សយនំ បតិស្សោតិ វុច្ចតិ និវុត្តិតា, តប្បដិបក្ខតោ អប្បតិស្សោតិ អាហ – “អប្បតិស្សយោ អនីចវុត្តី”តិ។ ឧត្ត យថាយំ បុគ្គលោ សត្តុ អការោ នាម ហោតិ, តំ ទស្សេតុំ, “ឧត្ត បនា”តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ តីសុការេសុ ឧបដ្ឋានំ ន យាតីតិអាទិ សមុទាយកិច្ចនអនុវត្តនសទស្សនំ, អចយវតោ បន អការវសិទ្ធិ យថា តំ សាមញ្ញតោ និក្ខមបទសមាទានំ តត្ថិវសវោ ភវេវោ ឧស នយោ សេវសុបិ។

សក្កច្ចំ ន ករោតីតិ អាទរវសេន ន ករោតិ។ សក្ខេ ករោតោ យេវ ហោតិ សក្ខបរិយាបន្នត្តា តស្ស, យថា សព្ពរុក្ខិស្ស ជិន្តំ ឧទកេន កិច្ចនា បដិគ្គហិតំ សព្ពស្ស ជិន្នមេវ ហោតិ។ អបរិបូរយមានោតិ និក្ខាម អការោ។ តេនាហ កវោ – “និក្ខាម ន បរិបូរការី”តិ (ឋ· និ· ៣· ១៣៥)។ អត្តនោ បរិនាម ឧប្បត្តិ ចិចាខម្ពុល ចិនេសនតោ អត្តនា ទុបសមេតព្ពតោ អត្តនោ ច អនត្តាចហតោ “អជ្ឈត្ត”ន្តេវ វុត្តំ។ ឧស នយោ តហិទ្ធាតិ ឧត្តាបិ។

៤៩· ឍរាតាតីតិ ឍម្ពលិនិ។ យថា សមនវសេន សមថានំ ចិចាខាឌីសុ អធិកត្តការវោ, ឧចំ ចិចាខាឌីនំ តេហិ អធិកត្តព្ពតាបីតិ អាហ – “ទុបសមនត្ថាយ…បេ… អធិករណានី”តិ។ តេន អធិករណសទ្ទស្ស កម្មត្ថំ អាហ។ សមថា វា សមនវសេន អធិកាទិយន្តិ ឧត្តាតិ អធិករណានិ, ចិចាខាទយោ។

ចិចារេកា ក្លប្បត្ថុយេត្វាច ហុត្វា បររេតា ពក្ខូឡឯអត្ថាយ រំចេត្វាតរេតា ឃំ ចត្តុំ គិឃ្យាឃ បជយំ ក្លប្បេត្វា ចិចារោត្យសារេរត ម្សលក់ ចិឃ អត្យពត្ថូរេរារេកា តរេយច តេឌ្ឍា ចា ចត្តុំ ពត្វា បចឌ្ឍេត្វា ចិចារោឝិករេហ៍ បត្វា ក្លបរិ ចឌ្ឍតិ តាយ, អត្យចារាបត្តិកិច្ចាឝិករេហ៍ បត្វា ចិចារេឃ្យ ច ចឌ្ឍតំ បំពាដរេយច៊ តេរតា ចុត្តំ – “ចត្វារិ អឝិពរលាតិ បត្វា ក្លបរិ ចឌ្ឍេត្វា រេសា ចិចារោ”តិ៊ ក្លប្បត្ថាតំ ក្លប្បត្ថាតត្តិ (ឌី៊ គិ៊ ជី៊ ១៊១១១) ក្លដ្ឋិតាតំ ក្លដ្ឋិតាតិ៊ សយេចត្វត្តិ សយេតត្តុំ

អដ្ឋារសហិ ចត្វហីតិ លក្ខលាចចតរេយតិ ឃចា “ឃឌិ រេយ ញ្ញាឝិ គារេហឃ្យំ ឌាតត្តាយិឌរេយាសជ”ត្តិ (សំ៊ គិ៊ ជី៊ ១៊១៊១៥-៣១; ពត្ថា៊ អគិ៊ ជី៊ អឝិពរលាសយេចចព្ហតា), តប្ហា រេតាស អឌ្ឍាតរេរត ចិចឌត្វា, “អដ្ឋារសហិ ចត្វហិ ចិចឌត្តិ”តិ ចុច្ចត្តិ៊ ក្លបចឌតាតិ អរេក្តារេសា៊ រេចារឌតាតិ អត្យឃារេកា៊

អឝិពរលាឃ្យ សយុលាច ចិតឃតរេតា សយុលាចិតរេឃា៊ សត្តិបតិតបរិឃាយ ឆយុចាឌីតំ រេឃក្សឃ្សតាយ រេឃក្សឃ្សឃិពពយុឃ្យ ពរេហ៍ រេឃក្សឃ្សឃិកា៊ ពារេពសឈ្ឍឃ្យ ឃាយក្កិចរេសត សយុលីការេចា, ត ឃចា តចា ពារេពបុក្កលិតំ សយុលតាយត្តុំ ក្សតតាតិ តច្ចតា៊ សច្ចបរិឃាររេឃា ហិ ត្តូឆ ឆយុ-សរេច្ហ “ឆយុចាឌី”តិអាឌីស្ប (ឌី៊ គិ៊ ១៊៥) ចិឃ៊ ចិរេតតិ ៤រេតតាតិ ចិតរេឃា, តឃ្យ តឃ្យ អឝិពរលាឃ្យ ច្ចបសយាឃ កកចតា ចុត្តចិឝិ, តឃ្យ ចិតឃឃ្យ សយុលតា ចិតឃសយុលតា៊ ចិចារេចត្វសដ្ឋារេត អរេត្វ បច្ចត្តិកា អត្វបច្ចត្តិកា, រេតាសំ អត្វបច្ចត្តិកាតំ៊ សឈ្ឍសយុលតា បរិហាឃតិ សយុតបុក្កលរេហច ច្ចបសយតរេតា៊

តត្តិ ចិចារាឝិករេហ៍ “ត លក្ខាពតិ ពច្ចតី”តិអាឌិតា (បរិ៊ ១ប៉១) ចុត្តំ បញ្ញាក្តសយត្ថាពតិ៊ ក្យញហកាឌីស្ប អលឌ្ឍឃ្យត្ថាយ បរិឃាយ ក្យញហរេកា សលិកក្ការេហា ពាតរេឌ្ឍា; លឌ្ឍឃ្យត្ថាយ ចិចដរេកា, ឥលុឃ្យត្ថាយ សពល្លាឌបបរេកា៊ ឃឃ្យា កិរិឃាឃ ឆយុចាឌិរេតា ពហុតរា, សា រេឃក្សឃ្សឃិកាតិ អាហ – “ឆយុចាឌីតំ រេឃក្សឃ្សតាឃា”តិអាឌិ៊

៤ចំ ចិគិច្ចិតត្តិ អាបត្តិ ឌរេឃ្សត្វា ររាបតចរេសត ចិគិច្ចិតំ, បដិពយុំ បត អាបត្វាឝិករលាសយរេឆ បររេតា អាកាយិឃ្យតិ៊ ត សយលាសារុបប្បំ អឃ្សាយលាក់, សយរេលាហិ អពាតត្តុំ, តប្ហុ៊ អឌ្ឍាចារេរ ឌីតិក្កូរេយសតិ៊ បដិចររេតាតិ បដិច្ចារេឌត្ត្យ៊ បំបុឃ្យត្ថាយ បំបិរេឃា, បុក្ករេលាំ, តឃ្យ ពាតត្តាពយុំ តឃ្យបំបិឃឃិក៊

សយុលាចិតរេឃរេតច ច្ចបសរេយា តត្តិ បដិឌ្ឍាឃ, តចារុបំឃ ពត្តិឃា ចា ចិតា អច្ចបសយតរេតា ៊ ៤ត្វាតិ អាបត្តិរេឌសតាឃំ៊ បដិឌ្ឍារេត អាបត្ថការាចាឌិរេព ពរលាកិរិឃា, “អាឃតិ សំចររេឃ្សាឃី”តិ, បរិចារសឌាតាឌិចរេសត ច បចត្តុំ ចឌីពយុំ បដិឌ្ឍាតពរេហ៍

ឃចាត្យរុបត្តិ “ដ្ឋីហិ ចត្វហិ តិហិ ៤រេពតា”តិ ៤ចំ ចុត្តតរេឃត ឃចាត្យរុបំ៊ ៤ត្វាតិ ត្តូលបុ៊ ស្បុរេត្វ, ៤តប្បុ៊ ចា សយរេចចិចារេរ៊ ចិគិច្ចឃតរេឃាតិ ចិគិច្ចរេឃ តឃយត្តុំ៊ រេតតាហ “ចិត្វារេរា បតា”តិអាឌិ៊

៦៩៖ សង្ខេបតោច វុត្តា, ន សមយច្ឆន្ទេក ចិយ ចិត្តានេតា៖ តឆាតិ ឮយិតា “ឆយ្ខា”តិ បទំ អាកឌ្ឍតិ, ឲត្ថ ឮតិ-សន្ធេា អាទិអត្ថោ, ឲចយាទិតា ឮយិតា បកានេតាតិ ចាតិ វុត្តំ ហោតិ៖ នៅនិបក្ខិយឆយ្ខាតំ ឲកត្តាតចជ្ជកាចតោ តត្ថិ អឆយ្ខកាតេចា, កកចតោ

នេឧសិតាការំ ហាតេបត្វា ចេឆ្ឈត្វា ចា ពឆតំ យចាឆយ្ខំ អកតត្តិ កត្វា អឆយ្ខការេចាតិ ឌេស្សេត្វា អាហ – “តេយា សតិបដ្ឋាតា”តិអាទិ៖

តិឃ្យាតិកត្តិ សបិដិហិតំ អប្បដិចាតំ ហុត្វា បចត្តតិ៖ តេឆចាតិ ឮយិតា “ឲចំ អយ្យាកា”ត្តិអាទិតា វុត្តយត្ថំ អាកឌ្ឍតិ៖ ក្ខនេាត…បេ…

កាតត្តាកយ្ខំ ឆយ្ខា តាយ យចាឆយ្ខំ ករណតោ, វុត្តចិបរិយាយតោ ឮតោ បទំ អឆយ្ខា៖ អយំ ចិតេយា តាយ ទាកាឌិតំ សិចនេណតោ

បហាតតោ បដិសង្ខាតតោ ច៖ អយំ អចិតេយា តាយ ទាកាឌិតំ អចិតយតតោ៖ អយំ ចិតេយា តាយ យចាចិតយករណតោ,

វុត្តចិបរិយាយេត ឮតនេា អចិតេយា៖ ចត្ថុសយ្យត្តិអាទិតា ឲច សង្ខាហំ ចិតយកយ្ខាតំ អកុប្បតាតិ អាហ – “ចត្ថុសយ្យត្តិ…បេ… អយំ

ចិតេយា តាយា”តិ, តប្បដិបក្ខតោ អចិតេយា ចេទិតន្តោ៖ តេតាហ “ចត្ថុចិបត្តិ”តិអាទិ៖

សយ្ខាបដិបត្តិយា តយតដ្ឋេត យចាវុត្តា ឆយ្ខា ឲច តេត្តិ, តតោ ឲច សត្តស្ស ចិយ ទដ្ឋ អសិចិលបចត្តិហេតុតាយ ឆយ្ខទដ្ឋតិ អត្ថោ

វុត្តា៖ សុត្តត្តបរិយាយេត តាច ឌេស កុសលកយ្ខបចា ឆយ្ខាតិ ឲចំ វុត្តា៖ សា ឲច ចា ហោតុ ឆយ្ខតេត្តិ, យោ ឮឆ ឮយិស្សា ចល្លតាយ,

“លត្តិស នៅនិបក្ខិយឆយ្ខា”តិអាទិតា ឆយ្ខត ច ចិតេយត ច វុត្តា, សោ ឲច ចា ឆយ្ខតេត្តិ ហោតុតិ អាតេត្វា យោឌតា៖ តាយ

ឆយ្ខតេត្តិយា សយេតិ តាយ យចាវុត្តាយ ឆយ្ខតេត្តិយា សិសត្ថតិ, ឲកលក្ខណយេច ហោតីតិ អត្ថោ៖ ឲចំ ចិចាឌចត្ថុក្ខតោ ឆយ្ខា ចេច

“ឆយ្ខា”តិ, អឆយ្ខា ចេច “អឆយ្ខា”តិ, ចិតេយា ចេច “ចិតេយា”តិ, អចិតេយា ចេច “អចិតេយា”តិ តិទ្ធិតេត្តត ឲកទ្ធាតំ

ចិចាឌាឌិករណយេច ឌស្សិតំ តស្ស ក្ខបសយឆយ្ខាតំ អបរិយោសាបិតត្តា៖

៧០៖ តំ បតេតត្តិ ចិចាឌាឌិករណំ បច្ចាយសតិ៖ ចាតេន អត្ថសិចល្លតាចនេយត បតេត្តបិ៖ ទ្ធីហិតិ យស្មិ អាចាតេស ចិចាឌាឌិករណំ ដ្ឋប្បត្តិ, តត្ថ

ចាសីហិ ទ្ធីហិបិ កិក្ខុហិ អតិតេកតរា៖

៧៨៖ ឧត្តសាយត្តត្តិ អាបត្តិក្ខន្ធការេចត សយីបិ៖ អាបត្តិសាយត្តំ តាយ បុគ្គាកាកា អាបត្តិខ្ចិតត្តអាបត្តិ៖ សេឆុតទាកចនេយត កាយសិសេក្កេ ទុក្កដស្ស

ចត្ថុតិ អាហ – “បឆយបិទាឌិកស្ស បុគ្គាការេក ទុក្កដ”ត្តិ៖ សេសាតំ តិណ្ណំ បិទាឌិកាតំ បុគ្គាការេក ទុល្លច្ចយេច៖

៨០៖ បរិក្កមិត្វា ដ្ឋបក្កមិត្វា៖ អាបត្តាឌិករណំ ឌស្សិតំ តេត្តច ចិសេសតោ បដិញ្ញាយ ការេតត្តាតាយ ឮទ្ធិតត្តាត្តា៖

៨១៖ កយ្ខស្ស ចត្ថុ ឌស្សិតំ ន សយេចាតិ អឌិប្បាយោ៖ តត្ថ ចាយំ សយេចាឌិការោតិ? សត្ថំ, សយេចស្ស បត ការេណា ឌស្សិតោ សយេចា

ឌស្សិតោច ហោតីតិ ឌេស្សតុំ “ឲចទ្ធុបស្ស ហិ”តិអាទិ វុត្តំ៖

៨២៖ ឮទំ កយ្ខត្តិ “ឮទំ អយ្យាកា កល្ឈតឌាតាត”ត្តិអាទិតា វុត្តកយ្ខំ៖ តិលចត្វាកសទិសត្តាតិ តំសទិសតាយ តន្នាហាតេតិ ឌេស្សតិ យចា –

“ឯវ ព្រាហ្មណេត្តា”តិ។ អាការមត្តេន តិណចត្វារកកម្មំ នាម, ន បន តស្ស សព្ពសោ ករណបដិសេធោ។ តេនាហ “ឧត្តរេ”តិអាទិ។ កិំ ហិ តេន ពុទ្ធវចនំ យថា “តិលសំគុឡិកា នត្ថី”តិ។ ធម្មិកបដិបស្សេសុ ចិរំចារិតចេតសោ អាបត្តា អាបត្តិ។ អស្សាតិ កិច្ចាធិករណស្ស។ សម្មុខាវិនយេនេវ វូបសមោ, សង្ឃសម្មុខាវិនយេន វូបសមនតោ។

៥៤. សោតាបត្តិផលសច្ឆិកិរិយបដិបន្នោ កោសម្ពិយសុត្តេ (ម. និ. ១.៤៩៨) សោតាបត្តិមគ្គសមង្គី គហិតោ, ឥធ បន “ទិដ្ឋិសាមញ្ញគតោ វិហរតី”តិ ច វុត្តត្តា, “ឥមស្មិំ សុត្តេ សោតាបត្តិផលសមង្គី វុត្តោតិ វេទិតព្ពោ”តិ វុត្តំ។ បឋមកម្មស្ស អប្បតា មហន្តតា សាវជ្ជកាមស្ស មុទុតិក្ខការេន វេទិតព្ពាតិ អាហ “អណុន្តិ អប្បសាវជ្ជេ។ ថូលន្តិ មហាសាវជ្ជេ”ន្តិ។ សេសំ សុវិញ្ញេយ្យមេវ។

សាមគាមសុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា។

៥. សុនក្ខត្តសុត្តវណ្ណនា

៥៥. តេហិ មគ្គេហិ ញាតមរិយាទាយ បជានតោ អញ្ញា, មគ្គបញ្ញា។ តស្ស ផលភូតោ អគ្គផលបញ្ញា, តំសហគតា សម្មាសង្កប្បាទយោ ច “អញ្ញា”តិ វុត្តាតិ អាហ “អញ្ញាតិ អរហត្ត”ន្តិ។ ចតូហិ បទេហិ គហិតា, “បរិនិដ្ឋិតា ខេម ភវចា”តិអាទីសុ វិយ ន ឧភយបទេនេវ។ “លោកុត្តរោ ធម្មោ អធិគតោ មយា”តិ មញ្ញនាមត្តំ អធិមានោតិ ទស្សេន្តោ, “អប្បត្តេ បត្តសញ្ញិនោ”តិអាទិមាហ។

៥៦. តំ ធាតុន្តិ តំ ឧបការសាទិសមុទីរហេតុភូតំ វិញ្ញាណាទិតនំ វិធម្ពនុបាតោ, ... ហិ តំ មគ្គផលបញ្ញាយ បច្ចយោ ហុត្វា វិនាចេតោ ... ចិបស្សតិ ចិន្តាចេតិ។ តេនាហ “អចិន្តំ អន្តការ”ន្តិ។ ... លោកុត្តរបដិសំយុត្ត អត្ថតា ... តេនាហ “អជានិត្វា”តិ។ ចិរេសចយានាតិ កិលេសវិរេស អចយានេត្តា, សារតស្ស ចា អនុបការចិន្តុបបច្ចយេ សេចយាតា។ ឧចមស្សាតិ ឧចំ វុត្តនយេន តេសំ ករណហេតុ អស្ស ចិត្តស្ស ... បចត្តស្ស។ អញ្ញាធាការេចា អនេកសេតុកាយតា ហោតិ។ តត្ថ យថាវុត្តមត្ថំ សន្ធាយ។ ឧតត្ថិ “តស្សបិ ហោតិ អញ្ញាធត្ត”ន្តិ ឧចំ វុត្តំ។

៥៧. កិលេសេហិ អាមសីយតីតិ អាមិសំ, លោកបរិយាបន្នំ អាមិសន្តិ ឥធ បញ្ចកាមគុណា អធិប្បេតាតិ តេសុ ចតុរាមិសការេបិ លភិតេ កាយាមិសការេចា សិទ្ធាតិ អាហ – “ចតុរាមិសកាយាមិសលោកាមិសភូតេសុ”តិ។ កាមគុណា ហិ ចតុស្ស ចន្ទនតោ ចតុរាមិសំ, ការេមតព្ពតោ កាមតណ្ហាយ អាមសិតព្ពតោ កាយាមិសំ, មេធ្យាតោ សត្តលោកស្ស អាមិសការេចា លោកាមិសំ។ កាមគុណសកាកាតិ កាមគុណានុលោមា កាមគុណបដិសំយុត្តា។ អានេញ្ជសមាបត្តិបដិសំយុត្តាមាតិ កិលេសិញ្ជនរហិតតាយ ឥធ អានេញ្ជាតិ អធិប្បេតាហិ ហេដ្ឋិមាហិ អរូបសមាបត្តីហិ បដិសំយុត្តាយ។ ឧចរូបេបិតិ លោកាមិសភូតេសុ បញ្ចសុ អធិមុត្តោ តន្និន្នោ តគ្គរុកោ តប្បព្ភារោ។ ឧត្តានតាតិ ឧចំ សន្ធាយ មនុស្សានំ ទស្សនេន តេសំ បវត្តិតាកាមេន ច។ សីសំ និព្ពត្តំ ហោតីតិ លិកាសាយ សីសំ ជាហិ និព្ពត្តំ វិយ ហោតិ។

ឧទរំ ផលិតន្តិ អតិពហុកណ្ឌំ បក្ខិបិយមានំ បរិត្តាកំ វិយ លទ្ធត្តាស្ស អតិពហុតការេន ឧទរំ ផីតំ ហោតិ។

៨៩។ យថា បុរិមា ឯត្ថ អនុបសមាបត្តិយោ អត្តនោ បច្ចត្តិកកិលេសេហិ អតិក្កន្តតោ "អតិក្កន្តា"តិ វុច្ចន្តិ, ឯវំ ឥតរាបិ។ តំ បច្ចត្តិ លោកាមិសសំយោគំ វិគតំ។

៩០។ តិរិយន្តិ "ឧត្តរោ អធោ"ន្តិ បរិច្ឆេទន្តិ អត្ថោ។ និលេសេនាតិ ចម្មការនិលេសាទិនិលេសេន, ចមិរលេបនិលេសេ ចត្តក្ខរេមេច តត្ថិ។ តំ កិត្តិ អាសេតញ្ញសំយោគំ កិត្តិ វិធមិតំ សមតិក្កន្តំ តាសុ សមាបត្តីសុ អបេក្ខាភាវតោ។ អញ្ញាសយេន អសម្ពន្ធតា វុត្តំ – "ខេត្តនាកិត្តា សេលា វិយ ហោតី"តិ។ តេនាហ – "តំ សមាបជ្ជិស្សាមីតិ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតី"តិ។

៩១។ ចត្តន្តិ ឆឌ្ឌិតំ, វិស្សដ្ឋន្តិ អត្ថោ។

៩២។ ឧបរិសមាបត្តិលាភិនោតិ ឯត្ថ ឧបរិសមាបត្តីតិ អរហត្តផលសមាបត្តិ អធិប្បេតា, អរហតោ ច យគ្គាធិគេនេវ អនាគាមិផលសមាបត្តិ, សេក្ខានំ វិសយា ហេដ្ឋិមា ផលសមាបត្តិយោ បដិប្បស្សទ្ធា លោកិយា បន និកន្តិប្បហានេន បដិនិស្សដ្ឋាតិ អាហ – "ហេដ្ឋា...បេ... ន ឧប្បជ្ជតី"តិ។

៩៣។ "បញ្ច ខោ ឥមេ, សុនក្ខត្ត, កាមគុណា"តិអាទិនា អារទ្ធទេសនា, "សម្មា និព្វានាធិមុត្តោ បុរិសបុគ្គលោ"តិ អរហត្តកិត្តនេន និដ្ឋាបិតាតិ តតោ បរំ, "ឋានំ ខោ បនា"តិអាទិកា ទេសនា, "វិជិមេយ្យ អត្តមត្តី"តិ វុត្តា។ តេនាហ "ហេដ្ឋា ហិ"តិអាទិ។ តត្ថ យថា លីនាសវស្ស សមាបត្តិលាភិនោតិ យោជនា, ឯវំ វា លីនាសវស្ស សុក្កវិបស្សកស្សាតិ យោជេតព្ពា។ បដិក្ខិត្តំ អដ្ឋកថាយំ។ តស្ស បដិក្ខេបស្ស ការណំ ទស្សេតុំ "សមាបត្តិលាភិនោ ហី"តិអាទិ វុត្តំ។ យថា សុក្ខវិបស្សកោ អធិមានិកោ សមាបត្តិលាភិនោ សមានយោគក្ខមោ អប្បត្តេ បត្តសញ្ញិតាយ ទេវាភាវតោ, ឯវំ សុក្ខវិបស្សកោ លីនាសវោ សមានយោគក្ខមោ លីនាសវការេន វិសេសាភាវតោ, តស្មា "សមាបត្តិលាភិមគ្គេន ខិណាសវោ គមិតោ ហោតី"តិ វុត្តំ។ ឥទ្ធិ ភិក្ខុតន្តិ សមាបត្តិលាភិនោ អធិមានិកស្ស លីនាសវស្ស ច។ តេនេវាហ "បុថុជ្ជនស្ស តាវា"តិអាទិ។

យទេក្កតាតិ យេន ការណេន។ យទិបិ លីនាសវស្ស អសប្បាយាហារមុណ្ហំ កិលេសានំ ឧប្បត្តិយា បច្ចយោ ន ហោតិ តេសំ សព្ពសោ សមុច្ឆិន្នត្តា។ សត្តវិហារបរិបន្ថោ បន សិយា វិសភាគតោតិ វុត្តំ – "លីនាសវស្សបិ អសប្បាយមេវា"តិ។ តេនាហ – "វិសំ ជានំ...បេ... វិសមេវា"តិ។ ឯតេន "យថា វិសជានកំ អប្បមាណំ, វិការុប្បាទកតោ បន តំ បរិហរិតព្ពំ, ឯវំ បរិញ្ញាតមបិ វត្ថុ អត្តវិសមាការេន ឯកន្តបរមេវាតិ តំ បរិហរិតព្ពមេវា"តិ ទស្សេតិ។ តេនាហ "ន ហី"តិអាទិ។ ន ហិ អសំវុតេន គមិតព្ពំ អសារុប្បកាចតោ។ សុត្តបសុត្តេនេវាតិ សមាការមុណ្ហស្ស អាលោកនាទីសុ សុត្តេនេវ គមិតំ ចដ្ឋតិ។

១៣. យត្ថ សយំ និបតតិ ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស សត្តានស្ស វិប្បសត្ថវេសេន រុប្បនតោ, វិសសល្លាតស្ស ទុក្ខស្ស មូលការណតោ ច “អវិជ្ជាសល្លាតោ វិសទោសា”តិ វុត្តំ។ រុប្បតីតិ កត្តព្ពានុដ្ឋាបិនេតេន វិការំ ឧប្បាទេតិ។ អត្ថន្តិ សម្បាតិ វិនាសេយ្យ។ រាគោ ហិ ឧប្បជ្ជមានោ កុសលចិត្តប្បវត្តិយា ឱកាសំ អទេន្តោ តំ វិនាសេតិ; តថា ហុតោ សទ្ធាទិនេហស្ស សមថវិបស្សនាភិវុទ្ធិយា វមនេន ច តំ វិនាសេតិ មិលាបេតិ។ តេនាហ “សោសេយ្យ មិលាបេយ្យា”តិ។ សកាហរណេសន្តិ ករហតព្ពវិសំ សាវសេសំ កត្វាតិ អធិប្បាយោ។ ន អលំ ន សមត្ថន្តិ អនលំ។ ហ្វាកបរិយាយោ បិណ្ឌាយំ វុត្តោ ហុក-សទ្ទោតិ អាហ – “ឧហិហុការិ ច ហ្វក”ន្តិ។

និរាបិការសល្លក្ខណាទីហិ អប្បហិតោ អវិជ្ជាវិសទោសោ ឧទ្ធិត្តោ មហានត្ថប្បាទនតោ។ អសប្បាយ...បេ... អសំវុតការេលី ឧទ្ធិត្តោ អត្តការស្ស អបរិហរណការណតោ។ មរណំ វិយ សិក្ខំ បច្ចក្ខាយ ហីនាយាវត្តនំ អធិសីលសល្លាតស្ស អាយុនោ អភាវតោ។ មរណមត្តំ ទុក្ខំ វិយ អាបត្តិយា អាបជ្ជនំ មហាវុត្តស្ស អាយុនោ ឧបឃាតការណតោ។ ព្ហឹនាវ នយេន ឧបមេយ្យសំសន្ទនត្តិ វេទិតព្ពោ អនុបាទិសេសសល្លក្ខណោ វិយ បហីនោ អវិជ្ជាវិសទោសោ; សប្បាយ...បេ... សុសំវុតការេលី, តជុននយេន ចរណ បុទ្ធត្តំ ន ហោតិ មរណាការោ វិយ សិក្ខាយ អបច្ចក្ខានំ, មរណមត្តទុក្ខាការោ វិយ អញ្ញតរាយ សំកិលិដ្ឋាយ អាបត្តិយា អនាបជ្ជនន្តិ យោជនា វេទិតព្ពា។

១៤. សតិយាតិ ឯត្ថ យស្មា “អរិយាយា”តិ ន វិសេសិតន្តិ អាហ – “សតិ បញ្ញាគតិកា”តិអាទិ។ បញ្ញា ចេត្ថ លោកិយា អធិប្បេតា, ន លោកុត្តរាតិ អាហ – “បរិសុទ្ធាយ វិបស្សនាបញ្ញាយា”តិ។

ឃិណាសវស្ស ពលន្តិ ឧញអារតមេសុ និព្ពានំសេសុបិ អារម្មណេសុ មតច្ឆន្ទាតំ ព្ពត្រិយាតំ អនុបនមនហេតុភូតំ សុសំវុតការិសល្លាតំ ឃិណាសវពលំ ទស្សេន្តោ, “សំវុតការី”តិ វុត្តំ, ឧក្កំសគតសតិវេបុល្លតា មហា អសំវរស្ស អសំវរោ ហោតិ, ឯវំ សតិសម្បជញ្ញពលេន វក្ខាទិន្ទ្រិយានិ សំវរិត្វា ទស្សនាទិកិច្ចការី។ ឯវំ ជានិត្វាតិ “ឧបធិ ទុក្ខស្ស មូល”ន្តិ ឯវំ វិបស្សនាបញ្ញាសហិតាយ មគ្គបញ្ញាយ ជានិត្វា។ ឧបធីយតិ ទុក្ខំ ឯតេហីតិ ឧបធិ, កិលេសាតិ អាហ – “កិលេសុបធិបហានា និរុបធី”តិ។ តតោ ឯវ ឧបធីយតិ ទុក្ខំ ឯតេហីតិ កិលេសា “ឧបធយោ”តិបិ វុច្ចន្តីតិ អាហ – “និរុបធានោតិ អត្ថោ”តិ។ ឧបធិ សមុទេវ លីយន្តិ ឯត្ថាតិ ឧបធិសង្ខយោ, និព្ពានន្តិ អាហ – “ឧបធីនំ សង្ខយភូតេ និព្ពានេ”តិ។ អារម្មណតោតិ អារម្មណំ កត្វា តទារម្មណាយ ផលវិមុត្តិយា វិមុត្តោ។ កាយុបសំហារំ កាយំ ឧបសំហរិស្សតីតិ “កាយមេវ វិស្សជី”តិ តត្ថ កាយំ ឧបនាមេស្សតិ; កាយូបសំហារោ នាម ពិជ្ជ, តថា ចិត្តំ វា ឧប្បាទេស្សតីតិ ឯតំ ការណំ នត្ថីតិ។ សេសំ សុវិញ្ញេយ្យមេវ។

សុនក្ខត្តសុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា។

៦. អានេញ្ជសប្បាយសុត្តវណ្ណនា

៩៩៍ ពលបកក្ខតាយ ត តិច្ចា ត ឥុចាតិ អតិច្ចា៍ តទេតា ឲច បល្លិទេតហិ ត ឮច្ចា ត ឪបកត្តញ្ញាតិបិ អតិច្ចា៍ ទឃា ចាយំ អតិច្ចទេ្វា ឪឥយចយបរិច្ឆិត្តតាយ ទចឥិតទេ្ញាតិ ឥទស្សទេ្តា, “ហុត្វា អភាចទេ្ឋត អតិច្ចា”តិ អាហ; ឪប្បជ្ជិត្វា ចិតស្សតទេតាតិ អទេ្វា៍ អយច្ចា អតិច្ចតា ចក្ខុយាតា ច ឮច្ឆាឥិតា ច្ឆិត្តប្បិ កាយាតំ ឃាឆារទណាតិ អាហ – “ចត្វុកាយាបិ កិទលឃកាយាបិ”តិ៍ ទិត្វា ចិចិត្វា, ទេតឃំ តិច្ចឃារាឥិតំ អត្តតិ អភាចទេតា ទេតហិ ចិឃុំក្ខតា៍ យឆា បត ឃញ្ញុទឃា ឃភាចទហិតយាកាឃំ “ឮច្ឆំ ទិត្វា”ត្តិ ចុច្ចតិ, ត ឲចទយទេត៍ ឲទេត បត ទេពចលំ តិច្ចឃារាឥិចិទហទេតា ឲច ឮច្ឆា ទិត្វាតិ ឥទស្សទេ្តា “ត បភា”តិអាឥិយាហ៍ “ត ហិ ឮច្ឆយច្ឋិ ភាយ ភតី្វ”តិ ឮធំ ទលិកឃយញ្ញាចទឃត ចុត្តំ, ទលិកឃយញ្ញា ទលិកិយកឆា ត លច្ឈិតញ្ញា៍

យុឃាតិ ឮត្តុទបច្ចុបដ្ឋាតតាយ ត ឥិស្សតីតិ អាហ “យុឃាតិ ភាឃតកា”តិ៍ ចិឃំចាឥតទេ្ឋត ចា យុឃា៍ ឲទេត ហិ អឃុកាឥិឃកាចាបិ ឆាលិតំ ឃុកាឥិកាទចត ឪបដ្ឋហត្តា ឃុកាឥិក្កហលស្ស បច្ចក្ខកាទចត ឃទេត្ត ចិឃំចាទឥត្តិ៍ តស្សតឃកាចាតិ ពលកក្ខត្តា ឮត្តុទបច្ចុបដ្ឋាតតាយ ឥិស្សយាតា ចិយបិ ហុត្វា អបញ្ញាយតកបកតិកា៍ ទេតភាហ “ទេពត្តំ ចិយា”តិអាឥិ៍ ឆយុឃទេ្ឋា ទេចត្វ “ឌាតិឆយុាត”ត្តិអាឥិឃុ (ឥី៍ តិ៍ ១៍ ១៥៥) ចិយ បកតិបរិយាទេយា, តឆា ឃកាចឃទេ្ឋា ចាតិ ឥដ្ឋញ្ញំ៍ ទេយាឃឆយុាតិ ទេយាឃតបកតិកា, ក្បុឃលកល្លហទលាឃកាចាតិ អទេ្វា៍ យាឃាកតត្តិ យាឃាយ កតំ ឪឥកាឥិយលំអាឥិអាកាទេឥត យាឃាឥិតា ឪបដ្ឋាបិតំ; យាឃាកតំ ចិយ យាឃាកតំ អញ្ញឃកាចា ហុត្វា អតឆា ឪបដ្ឋហតទេតា៍ ទេតភាហ “យឆា”តិអាឥិ៍ ចក្ខុបទេឆ ឲច កតចិជ្ជាយ, ត តទេតា បទត្តិ ចុត្តំ – “ឥស្សត្តុបចាទេទ ចិតទេស្សច តឆា បញ្ញាយតី”តិ៍ តឃិធំ ឃញ្ញុទចិជ្ជាចទឃត ចុត្តំ៍

ឲចំ តាចកាលិកកាទចត កាយាតំ យាឃាកតកាចំ ឥទស្សទេ្វា ឮធាតិ តទេតា អទេញ្ញាតបិ បកាទេឥត ឥទស្សទេតុំ “យឆា ចា”តិអាឥិ ចុត្តំ៍ អតិច្ចាឥិឃកាចាតំ កាយាតំ តិច្ចាឥិឃកាចឥស្សតំ ចិបល្លាឃឃហកតតាយ ទចឥិតញ្ញំ៍ ឆាលិតំ លិបតទេតាតិ អបរិញ្ញាតចត្វុកាតំ អត្ថឆាលិតំ បុក្កលិតំ ចិបល្លាឃទេហតុទេតា៍ យត្តុស្សទលិទេក ឥទេ្វា យត្តុស្សាតំ ចា ចទឃត កកចតា កាឃិតត្តា ចុត្តំ – “ឥិដ្ឋឆយុិកា កាយាតិ យាត្តុឃកា បច្ចា កាយក្បុលា”តិ ៍ តទេតា ឲច ច “ឃយ្បទាឃិកាតិ ទេត ឥទេបត្វា អចទឃឃា”តិអាឥិ ចុត្តំ៍ តត្វ ឥិដ្ឋឆយុា បច្ចក្ខឃកាចា អាទយុលក្ខតា ឲតាឃំ អតី្វតិ ឥិដ្ឋឆយុិកា៍ ឃយ្បទាឃិទេក កាទេយ អាទេក្ខ ឪប្បត្តឃញ្ញា ឃយ្បទាឃិកា៍ ទេត ឃទេយច្ច ឥីយតិ ឲត្វ អាលាតិ ទេឆយ្ជំ, អាលាបចត្តិដ្ឋាតំ៍ យាទេឃ្ស ទេឆយ្ជត្តិ យាទេទេឆយ្ជំ តស្ស ឮស្សទិយបចត្តតត្តា៍ ទេតភាហ “ទេយហី”តិអាឥិ៍ កហិតត្តិ ចិឃយចិឃឃីកាទេចត កហិតំ, អាទយុលចទឃត អាទយុលកទលចទឃត ច កហិតត្តិ អទេ្វា៍ តត្វ អាទយុលកទលចទឃត កហលំ ភាយ “ឮធំ យឃ្បា”ត្តិ អចិកាទេកត បរិក្កហកទលំ; អាទយុលចទឃត បត កហលំ ភាកទឃា អាទយុលាត្កុកចតត្តិ ចឥត្តិ៍ ឪកយស្សបិ បត តល្បាទាកចទឃត កហលំ ឃត្ថាយ, “ឪកយទេយតំ កហិត”ត្តិ ចុត្តំ៍ យាទេទាតិ កិទលឃយាទេទា៍ យឥទេក្កត កិទលឃយាទេទា, តឥទេក្កត ទេឥចបុត្តយាទេទាបិ ទេត អត្តទេភា ចឃំ ចទេត្តតិ៍ តំ ឃត្ថាយាតិ ឆយុយុទេពត បុក្កលក្កហលំ ឃត្ថាយ៍

អប្បហីតចិបល្លាឃា ហិ បុក្កលិ កាយាឆិយុត្តា យាទេឃ្ស ឮស្សទិយចត្តតដ្ឋាតតាយ “យាទេទេឆយ្ជ”ត្តិ ចុត្តា, តឆា យាទេឃ្ស តិចាបទេកាចទបរិយាទេយហិបិ ទេត ឲចំ ចុត្តាតិ ឥទស្សទេ្តា, “យឆា ទេចាឮអស្សា”តិអាឥិយាហ៍ តិចបតីតិ តិចាទេបិ, ទឃា ឲច ពីឌត្តិ តិចាបពីឌ៍ ទេតតិ កាយក្បុលា៍ យត្វាតិ យឃ្ចិ បទេឥទេឃ៍

មនសិ កថាតិ មានសាតិ អាហ “ចិត្តសមុក្ខតា”តិ។ តេ បន អធិដ្ឋានយោ បិញ្ញត្តាយំ អាគតា។ ឯចក្ខ្យលោហិតសន្និស្សយោ បុព្វោ ចិយ

អតុរោធ្នុបនិស្សយោ ចិរោណោតិ ទស្សេត្វា, “មមាយិតេ ចត្តុស្មិ”ន្តិអាទិមាហ។ តេណោតិ ឯត្ថ ព្ទណាតិ តិបិតមត្តំ “ព្ទណាហំ, កិច្ចេន,

កិច្ចាចិ អស្ស”ន្តិអាទីសុ (ម॰ និ॰ ១॰១០) ចិយ។ កាមលោកន្តិ កាមគុណសត្តានំ សត្តានលោកំ, យត្ថ ចា លោកេ កាមគុណចត្តំ លោកំ។

ចិរេត្តន អធិដ្ឋហិត្វាតិ ទសានារម្មណំ បដិការតិមិត្តំ កាចនាចិរេត្តន ឧប្បាទេត្វា។ បរិត្តំ នាម ចិក្ខុក្ខនអសមត្ថតា កិលេសេហិ បរិទោ ចច្ចិតំ

ចិយ ហោតិ។ តស្ស បដិក្ខេបនាតិ បរិត្តកាចបដិក្ខេបនំ។ បមាណត្តិបិ កាមាចចរេចេ បិបកានំ បមាណការណដ្ឋានំ ចិក្ខុក្ខនចេនេន

អប្បដិហតតោ។ តប្បដិក្ខេបចេនេន អប្បមាណំ នាម មហគ្គតន្តិ អាហ – “រូបិចចរំ អរូបិចចរ”ន្តិ។ សមុច្ឆេទចេនេន កិលេសានំ

អប្បហានេន មហគ្គតញ្ញាណម្បិ សុកាចិតំ នាម ន ហោតិ, បគេវ បរិត្តញ្ញាណន្តិ អាហ – “សុកាចិតន្តិ…បេ… លោកុត្តរស្សេចតំ នាម”ន្តិ។

ឯតស្ស ចេនេនាតិ “សុកាចិត”ន្តិ បទស្ស ចេនេន។

តមេវ បដិបត្តិ តមេវ អក្ខិញ្ញាធិបហានាចតំ ទសានបដិបទំ។ អរហត្ត តស្ស ឧបាយភូតាយ ចិបស្សនាយ ចា ចតុត្ថជ្ឈានេ តស្ស

ឧបាយភូតេ ឧបចារេ ចា សតិ ចិត្តំ បសត្ថមេវ ហោតីតិ អាហ – “អរហត្តំ ចា…បេ… ឧបចារំ ចា”តិ។ អធិមោក្ខសម្បសាទោតិ “អទ្ធា

អរហត្តំ បាបុណិស្សាមី”តិ ចា ចិបស្សនាយ ចិធិបដិបន្នត្តា; “អទ្ធា ចតុត្ថជ្ឈានំ និព្វត្តេស្សាមី”តិ ចា ឧបចារសមាធិនា ចិត្តស្ស សមាហិតត្តា

អធិមុច្ចនកតោ សម្បសាទោ។ បដិលាភសម្បសាទោតិ អរហត្តស្ស ចតុត្ថជ្ឈានស្ស ចា អធិគមសន្តោ សម្បសាទោ។ បដិលទ្ធេកាបិ ហិ

កិលេសកាលុស្សិយាភិកចនតោ ចិត្តស្ស សុប្បសន្នកាចាចហត្តា “សម្បសាទោ”តិ ចុត្តោ។ បច្ចយាតិ នាមរូបបច្ចយា អធិដ្ឋានយោ

សទ្ធាទិ សមុទយតោ អត្ថង្គមតោ អស្សាទតោ អាទីនចតោ និស្សរណតោតិ សត្តប្បការេន។ អាសាតិ អធិមុច្ចនចេនេន អាសីសនា។

តេនាហ – “អាសា សន្តិដ្ឋតិ, អធិមោក្ខំ បដិលភតី”តិ។

បិទកន្តិ បទដ្ឋានំ។ កិលេសា សន្និសីទន្តីតិ នីចរណសហគតា ឯច កិលេសា ចិក្ខុក្ខនចេនេន ចូបសមន្តិ។ សតីតិ ឧបចារញ្ញាណាចហា សតិ

សន្តិដ្ឋតិ។ សន្តារកតន្តិ កាចនាយ សមតាយ បចត្តមានត្តា, ព្ទសេ ឆឡុចិទយសម្ពោជ្ឈង្គានយោ ឯការសា ហុត្វា បចត្តន្តីតិ,

កាចនាចិត្តប្បាទបរិយាបន្នំ សន្តារកតំ ចិក្ខុតំ បីណនំ ហុត្វា ឧបដ្ឋាតិ។ ចិត្តប្បាទោតិ កាចនាចិត្តប្បាទោ។ លេបបិណ្ឌោតិ សិលេសបិណ្ឌោ

លក្ខណោ ចិយ អប្បិតោ ចិយ ហោតិ។ ឧបចារេន សមាធិយតិ ឧបចារញ្ញាណេន សមាធិយតិ។ អយន្តិ អយំ ទុចិធោបិ អធិមុច្ចនាការោ

អធិមោក្ខសម្បសាទោ នាម។ តស្មិំ សម្បសាទេ សតីតិ ឯតស្មិំ ចិបស្សនាលក្ខណេ, ឧបចារញ្ញាណេ ចា អធិមោក្ខសម្បសាទេ សតិ។ សោ បន

អរហត្តំ ចា បដិលភតិ ចតុត្ថជ្ឈានំ ចា, តស្ស ចិត្តំ ចិប្បសន្នំ ហោតិយេច, អយំ និប្បរិយាយតោ បដិលាភសម្បសាទោ, ឯចំ សន្តេបិ

ព្ទណាមិប្បេតមេច ទស្សេតុំ, “ព្ទណ បនា”តិអាទិ ចុត្តំ។ ចិបស្សនា ហីតិអាទិ ចុត្តស្ស សមត្ថនំ។ តត្ថ បញ្ញាយាតិ អរហត្តបញ្ញាយ។

អធិមុច្ចនស្សាតិ សទ្ទហនំ ឧស្សុក្កាបនកស្ស។ ឧបចារន្តិ ឧបចារញ្ញាណំ។ អានេញ្ជសមាបត្តិយា អធិមុច្ចនស្ស ការណន្តិ យោជនា។

ឯតរហិ ចាតិ ព្ទនាតិមេច។ អានេញ្ជា ចាតិ ចតុត្ថជ្ឈានំ ចា។ សមាបជ្ជតីតិ អធិគច្ឆតិ។ ព្ទណំ ហីតិអាទិនា សង្ខេបតោ ចុត្តមត្ថំ ចិចរតិ។

អរហត្តសច្ឆិកិរិយា នាម អគ្គមគ្គកាចនាយ សតិ អត្ថតោ អាបន្នា ហោតិ, អគ្គមគ្គបញ្ញា ឯច តទត្ថំ អធិមុច្ចិតព្វាតិ ទស្សេត្វា, “អថ

ចា”តិ ចិកប្បត្តូរយាហៈ តត្ថ យធា តាយ បិរោងឃ្ស អត្ថាយ ឞយាតិតងត្ថានយ្ហុរាចយធេច អប្បធោហាធត្តា ក្បងិការទំ កាតុំ ត បឋោហាត្តិធយធ, ឲុចំឞយ្បងយិងត្តិ ឱធឃ្សធត្តា, “តំ អតកិបយ្ហុលាធត្តា អាធតញ្ចា ចា ឞយាបឌ្ចតី”តិ អាហៈ ចត្បឞង្ខចា ឞង្ហិកធរាតិ ធហង្គិយយក្កាឆិកយតចធឞត អាធតញ្ចា ចា ឞយាបឌ្ចតិ ក្ខកយឃ្សបិ ធហត្បរិក្កហិតត្តាៈ

តព្រាតិ តស្មិ “បញ្ញាយ ចា អឌិយុច្ចតិ, អាធតញ្ចា ចា ឞយាបឌ្ចតី”តិ យធាចុធត្តា ចិធឞឞាឆិកធយ អយំ ត្ថងាតិ ចុច្ចយាធតា ធយាឌតាតធយាៈ ឲុចំ ធហាតីតិ ត្ថងាតិ ចុច្ចយាតាកាធរត ចិត្តាកិតីហាធរា ធហាតិៈ កិច្ចត្តិ បត្ថាខិតកិច្ចៈ តធតាតិ អធហត្តាឆិកយតធតាៈ ឡូឞក្កិតយាតធឞាតិ ឞំកុចិតចិធត្តាៈ អត្តរា ត តិដ្ឋតីតិ អឞយាហិតក្ខុយិយំ ត តិដ្ឋតិៈ ត្ថងាតិ យធាចុត្តយត្ថំ ក្ខបយាយ ចិការធចតុំ “យធា”តិអាឌិ ចុត្តំៈ តព្រាយំ ឞធញ្ញបធត្ថា – យធា តឃ្ស បុរិឞឃ្ស ចតយហិំឞំ កធហតុំ ក្ខឃ្សាហចធតា ឡូឞក្កត្តឃ្ស ឞឞធកាឆាឌិក្កហធលាចត្ថត្ថាធយច តត្ថិ, ឲុចំ ត្ថយឃ្សបិ កិក្លធតា អធហត្តិ កធហតុំ ក្ខឃ្សាហចធតា តធតា ឡូឞក្កិត្ថា ចត្បត្ឆាតឞយាបឌ្ចធត ចត្ថត្ថាធយច តត្ថីតិៈ ឲុធឞច តធយាតិ យធាចុត្តំ ក្ខបយំ ក្ខបយាឞំឞត្ថតច្ចា យក្កាកាចតាធយាឌតាយំ ចត្បឞច្ចឞង្ហិកិរិយាធយាឌតាយច្ចា អតិឌិឞតិៈ

ធហត្បអត្ថធឌាតធតា យត្តិ តិបិធតា, ករធលា ចា ឲុតំ បច្ចត្តចឌត្តិ អាហ “ធយត ការធលតា”តិៈ តឃ្ស ឞំចត្តតំ អធហតិ, តំ ចា បធយាឌតំ ឲុតឃ្សាតិ តំឞំចត្តតិកំៈ ចិញ្ញាលាត្តិ ចិបិាកចិញ្ញាលំៈ អាធតញ្ចឞកាចំ ក្ខបកច្ឆតីតិ អាធតញ្ចបកំៈ យធា ក្បឞលំ អាធតញ្ចឞកាចំ, ឲុចំ តំ ចិបិាកចិញ្ញាលយ្បិ អាធតញ្ចឞកាចំ ក្ខបកតំ អឃ្ស កធចឃ្យៈ ធតតាហ – “កាឌិឞធយច កធចឃ្យាតិ អធត្ថា”តិៈ ធកឌីតិ អកយកិរិចាឞិធតាៈ ក្បឞលចិញ្ញាលត្តិ ចិបិាកចិញ្ញាលយ្បិ តំ ក្បឞលំ ចិយ ចឌត្តិៈ តត្ថាយកធយចាតិ ក្បឞលំ ចិយ អាធតញ្ចាតាយកធយច ឞិយាៈ ឲុត្ថ ច បុរិយចិកធប្យ “អាធតញ្ចបក”ត្តិ តំឞឌិឞតា ចុត្តា, ក្ងតិយចិកធប្យ តធតា ឲុច តំឞយញ្ញាតាៈ ធឞា បតាយធត្ថាតិ អាធតញ្ចឞឌិឞតាយ ចិបិាកការលបិ តំតាយកធយច អឃ្សាតិ យធាចុធត្តា អធត្ថាៈ ត្ថយិតា តធយតាតិ ត្ថយិតា ចុត្តតធយតៈ ឲុត្ថ ហិ អាធតញ្ចាកិឞត្លារធហត្បចិបិាកចិញ្ញាលំ “អាធតញ្ចបកំ ធហាតិ ចិញ្ញាល”ត្តិ ចុត្តត្តា តំតាយកធយច កត្ថា ឌីបិតំៈ អធហត្តឃ្សាបីតិ អបិឞធ្ឌត អក្កយក្កកាចតាយបិ ធហង្គិយក្កកាចតាយបីតិ អធត្ថា ឞក្កហិធតាតិ ឌដ្ឋធត្ថាៈ ឞយាឆិចធឞត ឡូឞក្កតា កឆិតាតិ “ចិបុធលត យហក្កធតត ធចតឞា ចិហធរឃ្យ”ត្តិ ឞយឆតយំ ឱធឃ្សត្ថា ធឌឞតា កឆិតាៈ

ឲលិៈអយតិក្យាកិក្លតិ យំ ក្ខិឌ្ឍិឃ្ស អយំ ក្ងតិយាធតញ្ចឞប្យាយធឌឞតាយ កិក្ល ចុធត្តាៈ បញ្ញាចត្តតធរាតិ ចត្ថា តំ ឱធឃ្សតុំ, “ក្ខិត្តុយ្បិ កយ្ហដ្ឋាតំ ឲុកធតា កត្ថា ឞយុឞតី”តិ ចុត្តំៈ ធហង្គិយឃ្ស ហិ “ធយ ច ឌិដ្ឋឆយ្ហិកា កាយា”តិអាឌិតា ក្ខុបឞធ្ឌកត្ថរឞធឋាដ្ឋត្ថាធតច ក្ខុបយុធលត ចិបឃ្សតាកិតិធចធឞា កធតា, ត្ថយឃ្ស បត “យំ កិញ្ចិ ក្ខុប”ត្តិអាឌិតា ឞកលក្ខុបឆយុចធឞតៈ កកចា ហិ កយ្ហដ្ឋាតំ កធឆធត្តា កយ្ហដ្ឋាតិកឃ្ស កិក្លធតា ការលាលិក្ខុបធយច បឆយំ កាចតាកិតិធចឞំ ឱធឃ្សតិ; ធឞា បច្ឆា ឌារធល ចិបុលំ កច្ឆធត្ត អតចធឞឞធតា ឆយុំ បរិក្កល្ហាតិៈ ក្ខុបបដិឌាហធតតាតិ ក្ខុបចិរាកកាចតាយ ឞត្ថធឞា ឞយតិក្កធយតៈ ឞត្ថត្ថាតិ ឞធត្ថាឞុ តតិយាធតញ្ចាឌីឞុៈ

បញ្ញាចត្តតធរាតិ បញ្ញុត្តធរាៈ តិណ្ហយ្បិ កយ្ហដ្ឋាតំ ឲុកធតា កត្ថាតិ កាយក្បលា ឞត្ថក្ខុបឆយុា កាយឞញ្ញាតិ ឲុចំ តិណ្ហំ បុក្កលិតំ កយ្ហដ្ឋាតចធឞត តិឆា ចុធត្តា ឞយុឞក្ខុបកឆធយុ ឲុកធតា កត្ថា, “ឞត្ថធយតំ អតិច្ច”ត្តិ ឲុកញ្ចកធហត្ថា, ឞយុឞតិ យធា – “យំ កិញ្ចិ

សមុទយធម្មំ, សព្ពំ តំ និរោធធម្ម”ន្តិ (ទី. និ. ១.២៩៨; សំ. និ. ៥.១០៨១; មហាវ. ១៦; ចូឡនិ. អជិតមាណវបុច្ឆានិទ្ទេស ៥, ៧, ៨; តិស្សមេត្តេយ្យមាណវបុច្ឆានិទ្ទេស ១០, ១១; បដិ. ម. ២.៣០)។ តេនាហ – “ខយវយតំ អនិច្ច”ន្តិអាទិ។ កាមរូបសញ្ញាទយោ ទិដ្ឋធម្មិកសម្បរាយិកភេទតោ អដ្ឋ ឧទ្ធម្ភាគិយានីតិ ឧចំ តតំ ខយវត្តិ ចុត្តន្តិ អាហ – “ទិដ្ឋធម្មិក...បេ... នយេន សព្ពិបិត្វា ខយវត្តិ ចុត្ត”ន្តិ។ តណ្ហាទិដ្ឋិនយេនាតិ តណ្ហាគាហនយេន “ឧតំ មម”តិ, ទិដ្ឋិគាហនយេន “ឧសោ មេ អត្តា”តិ ឧចំ អភិនិវិសិត្វា ឧសេច នយោតិ ពុទ្ធិតា តណ្ហាទិដ្ឋិនយេន “ឧតំ មម, ឧសោ មេ អត្តា”តិ អភិនិវិសិត្វា អញ្ញោញ្ញសាយ ពិលិត្វា បរិនិដ្ឋាបេត្វា ឋាតុន្តិ ពុទ្ធមត្ថំ អតិទិស្សតិ។ កាមបដិពាហតោតិ ពុទ្ធំ អាកាមនបដិបជ្ជានស្សនត្ថំ, ចណ្ឌកលនត្ថុប្បា ចុត្តំ។ រូបបដិពាហតំ ហិស្ស អាសត្តំ, តតោបិ អាកាសានញ្ចាយតនសមតិក្កមា, តំសមតិក្កមេន សមេច សទ្ធោ តា ឧបស្សនាចនយេន ឧនក្កតា គមិតា “ខយវយតំ អនិច្ច”ន្តិអាទិចចុនតោ។

៩៥។ ពុទ្ធ អត្តនោ នាតិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនគមទ្ធានំ សត្តាយាហ។ និទ្ធេត្តិ តម្បិ ពទ្ធលត្ថរាគនិរោធេន, សមាបជ្ជនក្កលោ បន អត្តប្បាទកេនបិ។ តេនាហ “អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ បត្វា”តិ។ អតម្បាគទ្ធនាតិ ខ្ញុអារតាទកាទេន សោននសមាបត្តិយា អតិត្តិកទកាទេន។ តយេច បដិបជ្ជតិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនកាចនយាហ។ សមាធិនយេន ឧនក្កតា គមិតា តតិយារុប្បគទ្ធានស្ស ចុត្តត្តា “មទត្តា”តិអាទិនា។

ពុទ្ធ អត្តនោតិ ខ្ញុំកោដិកប្បញ្ញតាមនតិការសព្ពាតំ ឧបស្សនាគទ្ធានំ។ ហេដ្ឋា ចុត្តបដិបជ្ជតិ អនត្ថន្ទំ ចុត្តអាកិញ្ចញ្ញាយតនគទ្ធានំ។ សតិ សមេចកាចនាយំ បុញ្ញាតាមនតិការស្ស ពុទ្ធ សាតិសមត្តា ចុត្តំ “ចតុត្ថរាកិញ្ចញ្ញាយតនេ ឧបស្សនាចនយេន ឧនក្កតា គមិតា”តិ។

៩៦។ តតិយារាកិញ្ចញ្ញាយតនេ អត្តនោតិ ចតុកោដិកប្បញ្ញតាមនតិការសព្ពាតំ ឧបស្សនាគទ្ធានំ។ ឧត្តាតិ ឧតម្ពិ បុញ្ញាតាចុបស្សនាធិការេ។ ក្វចីតិ កត្ថចិ ឋានេ, កាលេ, ធម្មេ ចា។ អថ ចា ក្វចីតិ អជ្ឈត្តំ, ពហិទ្ធា ចា។ អត្តនោ អត្តានន្តិ សកត្តានំ “អហំ នោ, នេកា (មហា...បេ... ចនី បិតា ក្ខតកញ្ញាត”ន្តិអាទិនា (ទី. និ. ១.៣១) បរបរិកប្បិតំ អត្តានញ្ច កស្សចិ កិញ្ចនត្ថំ ន បស្សតីតិ ទស្សេន្តោ “កស្សចី”តិអាទិមាហ។ តត្ថ បរស្សាតិ “បរោ បជោ”តិ “បរោ បុរិសោ”តិ ច ឧចំ គហិតស្ស។ ន ច មម ក្វចនីតិ ឧត្ថ មម-សទ្ទោ អដ្ឋានបយុត្តោតិ អាហ “មមសទ្ទំ តាច ឋបេត្វា”តិ។ បរស្ស ចាតិ អត្តនោ អញ្ញស្ស, “បរោ បុរិសោ នាម អត្ថិ មមត្ថាយ សមិតោ, តស្ស ចនេន មយ្ហំ សត្តិ ពុទ្ធី”តិ ឧចំ ឧកច្ចទិដ្ឋិកតិកបរិកប្បិតចនេន បរំ អត្តានំ, តញ្ច អត្តនោ កិញ្ចនត្ថំ ន បស្សតីតិ ទស្សេន្តោ, “ន ច ក្វចនី”តិអាទិមាហ។ ឧត្ថ ច នាហំ ក្វចនីតិ សកអត្តនោ អនាចំ បស្សតិ។ ន កស្សចិ កិញ្ចនតម្ពិន្តិ សកអត្តនោ ឧច កស្សចិ អនត្តនិយតំ បស្សតិ។ ន ច, មមាតិ ឧតំ ទ្វយំ មធាសង្ខ្យប្បវុត្តិតត្ថំ, អត្ថីតិ បទច្ចេកំ “ន ច ក្វចនិ បរស្ស អត្តា អត្ថី”តិ បរស្ស អត្តនោ អនាចំ បស្សតិ, “តស្ស បរស្ស អត្តនោ មម កិស្មិញ្ចិ កិញ្ចនតា ន ចត្ថី”តិ បរស្ស អត្តនោ អនត្តនិយតំ បស្សតិ។ ឧចំ អជ្ឈត្តំ ពហិទ្ធា ច លព្ភានំ អត្តត្តនិយសុញ្ញតា សុទ្ធសង្ខារបុញ្ជតា ចតុកោដិកសុញ្ញតាបរិគ្គហណេន ទិដ្ឋា ហោតិ។ ហេដ្ឋា ចុត្តបដិបជ្ជតិ ពុទ្ធនាបិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនគទ្ធានេ ឧចតិ។ ឧបស្សនាចនយេន ឧនក្កតា គមិតា ចតុកោដិកសុញ្ញតានស្សនេន ចោទិតោ, តម្បនាធិគត្តា ចស្ស មនតិការស្ស។

ឥធ អត្តេនាតិ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនកម្មដ្ឋានមាហ។ សព្ពសញ្ញាតិ រូបសញ្ញា បដិឃសញ្ញា នានត្តសញ្ញា ហេដ្ឋិមា តិស្សោ អរូបសញ្ញាតិ ឯវំ សព្ពសញ្ញា អនវសេសា និរុជ្ឈន្តីតិ វទន្តិ។ “ហេដ្ឋា វុត្តា”តិ បន វិសេសិតត្តា ឥមស្មិំ អាគតា ចតុត្ថជ្ឈានសញ្ញាទយោ អបិ សញ្ញាតិ អបរេ។ តត្ថ សមុតិយត្តំ កាយសញ្ញាបដិឃាតនវសេន តេសំ នានត្តសញ្ញាទិនិរោធស្ស អត្ថសិទ្ធត្តា។ សមាធិវសេន ឧសក្កតា គមិតា នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនភាវនាយ សមថកម្មដ្ឋានភាវនាតោ។

៦៨។ បុព្ពេ បច្ឆិមំ កម្មវដ្ដន្តិ បុរិមកម្មភវស្មិំ មោហោ អវិជ្ជា អាយូហនា សង្ខារា និកន្តិតណ្ហា ឧបគមនំ ឧបាទានំ ចេតនា ភវោតិ ឯវមាគតោ សបរិក្ខារោ កម្មប្បវត្តោ។ ន អាយូហិតំ អស្សាតិ ន ចេតិតំ បកប្បិតំ ភវេយ្យ។ ឯតរហិ ឯវំ បច្ឆិមំ វិបាកវដ្ដន្តិ វិញ្ញាណនាមរូបសឡាយតនផស្សវេទនាសង្ខាតោ បច្ចុប្បន្នោ វិបាកប្បវត្តោ នប្បវត្តេយ្យ ការណស្ស អភិប្បវត្តត្តា។ សចេ អាយូហិតំ ន ភវិស្សតីតិ យទិ ចេតិតំ បកប្បិតំ ន សិយា។ យំ អត្ថីតិ យំ បរមត្ថតោ វិជ្ជមានកំ។ តេនាហ “ភូត”ន្តិ។ តព្ភាវបច្ចយតិដ្ឋត្តតាយ “ភូត”ន្តិ វុច្ចតិ។ តំ បជហាយីតិ តប្បដិពទ្ធច្ឆន្ទរាគប្បហានេន តតោ ឯវ អាយតិំ អនុប្បត្តិធម្មតាបាទនវសេន បជហាយិ បរិច្ចជិ។

បរិនិព្ពាយីតិ សហ បរិកប្បេន អតីតត្តេតិ អាហ “បរិនិព្ពាយេយ្យា”តិ។ បរិនិព្ពាយេយ្យ ន្តុ ហោតិ វា បិធេ, សោ ឯវត្តេ។ ន កិញ្ចិ គមិតន្តិ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនសមាបត្តិយា សង្ខារាវសេសសុខុមភាវេន ជាតុត្តរេស្សវ វិសយភាវតោ សរូបតោ ន កិញ្ចិ គមិតំ, នយេន បនស្ស វិសេសំ ជានាបេតុកាមត្តា។ ភគវតោ កិរ ឯតទហោសិ – “ឥមិស្សាយេវ បរិសតិ និសិន្នោ អានន្ទោ អនុសត្តិកុសលតាយ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ វិហរំ គត្វា ឋិតស្ស កិច្ចោ បដិសត្តិ អរហត្តញ្ញ សត្ថារ បញ្ហាបុច្ឆិស្សតិ, ឥមិនា បុច្ឆានុសន្ធិកា តមត្ថំ ទេសេស្សាមី”តិ។ ឧសក្កតាយ ច ឥធាធិប្បេតត្តា កិន្នរសទេសនា ហោតីតិ បុច្ឆានុសន្ធិ បុច្ឆិតោ។ តស្មិំ ហិ អសតិ អនុសន្ធិកេ ទេសនា, ន ច ពុទ្ធាចិណ្ណា កិន្នរសទេសនាតិ។ វិបស្សនានិស្សិតន្តិ តន្និស្សិតំ។ តស្ស ភិក្ខុនោ។ ឧបដិយតិ ឯតេនាតិ ច ឧបបត្តិ។ ន បរិនិព្ពាយតិ បហាតព្ពស្ស អប្បហីនត្តា។ តេនាហ ភគវា – “ធម្មាបិ វោ, ភិក្ខវេ, បហាតព្វា, បគេវ អធម្មា”តិ (ម។ និ។ ១.១៣០)។ ឧបបាតហេតុន្តិ ឥទំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនភវស្ស សព្ពភវគ្គតាយស្សតបទំ, ន បន អរិយភវគ្គស្ស ឧបបាតហេតុតាបដិសេធបទំ។

៦៩។ និស្សាយាតិ ភវបរិយាបន្នំ នាម ធម្មំ និស្សាយ តប្បរិយាបន្នំ នាម និស្សាយ ឱឃនិត្ថរណា ភគវតា អក្ខាតា; អហោ អច្ឆរិយមេតំ, អហោ អព្ភុតមេតន្តិ។

នវសុបិ ឋានេសុ សមថយានិកស្សេវ វសេន ទេសនាយ អាគតត្តា, ឥធ ច កស្សចិបិ វិនកញ្ញតស្ស អនាមដ្ឋត្តា វុត្តំ – “អរិយសាវកោតិ សុក្ខវិបស្សកោ អរិយសាវកោ”តិ។ នវន្នម្បិ កម្មដ្ឋានំ ឯកតោ គត្វា សម្មសតីតិ ឥទំ ឈានធម្មេបិ អនុស្សវលទ្ធេ គហេត្វា សម្មសតំ សម្មសតីតិ កត្វា វុត្តំ; តេភូមកសង្ខារគតំ ឥធ វុត្តន្តិ អនវសេសតោ បរិគ្គហណំ សន្ធាយ វុត្តំ – “យាវតា សក្កាយោ”តិ។

ឯតំអយតត្តិ អយតំ តិន្នាតំ អារទ្ធ បចត្តិឃា ឯតំ អរហត្តំ អយតរសិ៍ តេតាហ – “ឯតំ អយតំ សត្តំ, ឯតំ បណីត”ន្តិ៍ “អត្យបិគាឃ កិញ្ចិបិ អក្កុហេត្វា ចិត្តំ ចិយុត្តិ”តិ ចុត្តត្តាបិ អត្យបិគា ចិត្តស្ស ចិយោក្លោ តិន្នាតំ អញ្ញាត្ត ស្យេត្ត ចុច្ចតិ៍

តិញ្ញាកិក្កុតត្តិ អកិតិចេសកេគត តិចិឆាតំ៍ បិគក់ កត្វា ចិតស្ស ឌ្ឍសក្កតាឃ អការេច ការហំ ហេដ្ឋា ចុត្តតឃេតេច ចេឌីតន្តា៍ សយោឆាតេត្វាតិ សយ្ចេច ឌ្ឍគហិត្វា តស្មិំ តស្មិំ ឆាតេ អសក្ករតោ ចចត្តបេត្វា៍ ស្យកមិតំ តាយ ហោតិ កេឆតន្តស្ស អតចសេសេត្វា កមិតត្តា៍

អារេតញ្ញសប្បាឃស្យត្តចណ្ណតាឃ លឹតត្តប្បការសតា សយត្តា៍

សិ៍ កណកយោក្កុលាតស្យត្តចណ្ណតា

សិ៣៍ ឃឆា ហេដ្ឋិមយោបិតចលក់ ឌ្ឍរាហត្តស្ស បដ្ឋិមំ តាយ ហោតិ, ឯចំ អារាហត្តស្ស បផមំ តាយ ហោតីតិ ចុត្តំ – “ឃាច បដ្ឋិមយោបិតកញ្ញឯចរាតិ ឃាច បផមយោបិតចលកា”តិ៍ ចត្តុំ សោឆេត្វាតិ ចត្តុចិឌ្ឍាចរិយេត ចុត្តចិធិតា បិសាគចត្តុតោ សោឆតចិធិ៍ កត្វា៍ ឯត្តាតិ បិសាគករលោ៍ សត្តឆា កិត្តស្ស ចាលក្កុស្ស អំស្យកោដិចេឆកោ ចាលចេធិ តាយ៍ ផាតសប្បាគតត្តិ ចេសាឍយណ្ឌលិឌីតំ សប្បាគតំ៍ យដ្ឋិករលាឌីហិតិ ដ្ឋស្យយដ្ឋិករលឌិឃាកាហឌិឃាចិញ្ញឌីហិ៍ ឯចំ កណាបេយាតិ ឯកំ តាយ ឯកយេច, ទេ្វ ទ្យកា ចត្តារិ, តីណិ តិកាតិ តច, ចត្តារិ ចត្យក្កាតិ សោឡអសាតិអាឌិតា ឯចំ កណតំ សិក្លាបេយ៍

សិ៥៍ កេរាឌិកា ហោត្តីតិ សយឃស្ស អត្យបក្កិលិដ្ឋករលយាឃាសារផេឃ្យត សយត្តាកតា ហោត្តិ៍ តំ ធយតំ ឌីចិតហេត្យបិ តាតិក្កយតិ, អឃយស្ស ឌាតិគាសាការចោ៍

សិ៦៍ សតិសប្បជញ្ញាហិ សយក្កិកាចត្តឃាតិ សតតចិហារិកាចសាឆតេហិ សតិសប្បជញ្ញាហិ សយត្តាកយត្តឃ៍ តត្រ ច លឹណាសចា សតិចេប្យល្លប្បត្តា បញ្ញាចេប្យល្លប្បត្តា ច, កធំ តស្ស សតិសប្បជញ្ញា បយោកសាឆតឹឃំ បចត្តត្តិ អាហ “ទេ្វ ហិ”តិអាឌិ៍ សតតចិហារីតិ សតតំ សយាបត្តិចិហារិតាហ្យលិ, តស្មា តេ ត្តដ្ឋិតិដ្ឋិតក្លលោ ចលសយាបត្តិ សយាបជ្ជត្តិ៍ ចុត្តចិបរិឃាយេត តោសតតចិហារិតោ ផដ្ឋញ្ញា៍ តេតាហ “តត្វា”តិអាឌិ៍ អបេ្បតុំ ត សក្កោតិ អតាចិណ្ណកាចតោ៍

តំ ចិតក្កេត្តាតិ “សាយលោរស្ស សេតាសតំ តត្វំ, អរញ្ញាទ្ធា សីហាឌីហិ សបរិស្សយំ, កិំ ត្យ តោ តស្ស កចិស្សតី”តិ តំ ចិតក្កេត្តា៍ ឯចទ្ធេបិតិ ឯឌីសោ ឃឆាចុត្តសាយលោរសឌីសោ លឹណាសចោ៍ ត្តាយ ឆយ្ចតិ ត្តាយស្មិំ ស្យេត្ត អាកតេ សីលិឌីឆយ្ច៍ អាចជ្ជិត្វាចាតិ អត្តតោ បរិស្យទ្ធសីលតាឌិអាចជ្ជតហេត្យ ឯច សយាបជ្ជិតុំ សក្កិស្សតិ៍

លិប៉ៈ“ខេឃខេយ, ខេកា ខេកាតយា”តិ ចចតស្ស សប្ពត្ថិ ឌខេស្សតុំ, “តឆាកខេត កិទា”តិអាឌិ ចុត្តំ ឲចត្តិ “ខេឃខេយ, ខេកា ខេកាតយា”តិអាឌិអាកាខេទហិ ចត្តុយាខេទន្ថា

អឌ្ឍឌខេប្ចុស្តុតិ អបុទាតតឌខេប្ចុស្តុ តក្កតយត្តាតិ ហិ ខេតហិ កខេប្យត្វា សឈំបឌិកាតំ ចិខេចិតាតិ បុទាតតតាឃ បទិបុណ្ណតាឃ ឲកត្តតិឃ្យាតិកតាឃ ច បខេខេយា ក្ខត្តខេយា ខេតភាហ – “ខេតសុ…ខេប… ក្ខត្តខេយាតិ អខេត្វា”តិ ខេសសំ សុចិខេឞ្ញាឃ្យខេយច

កលាកខេយាក្កុលាតសុត្តចណ្ណតាឃ លិតត្វប្យកាសតា សយត្តា

ប៉ ខេកាបកខេយាក្កុលាតសុត្តចណ្ណតា

លិ៥ កប្ចុំខេឃច កប្ចុខេត្តា, ខេសា ឲត្វ អត្វីតិ កប្ចុកខេលដ្ឋាតំ “កប្ចុខេត្តា”តិ ចុត្តំ ខេតភាហ “កប្ចុត្តដ្ឋាត”ត្តិ ខេតហិ ឌខេប្ចុហីតិ ឮទ្ធក្ខុខេលហិ ខេតបត សត្ថាឞ្ញាតឞ្ញាលាប្យបុលាតិ កត្វា អាហ “សត្ថាឞ្ញាតឞ្ញាលាឌខេប្ចុហី”តិ សខេត្ថាត សត្ថាត្តិ សត្ថាប្យកាខេទត អតចខេសសំ, ឲត្តខេកា ក្ខុលាតំ បកាខេទខេកខេកា, ខេតសុ កិញ្ចិបិ បកាទំ អតចខេសខេសត្វា សត្ថាខេកាដ្ឋាខេសហិ សត្ថាត្តិ ឃត្តកា ក្ខុលាកាកា, ខេតហិ សខេត្ថាហិ អតចខេសសំ តិខេស្សសខេយច កត្វា ខេឃាបិ អខេហាសីតិ ខេឃាបិ ខេកាសប្ពិចាសីតំ កិក្លុតំ ចខេសត ខេកាសប្ពិឃំ កលខេហា អខេហាសិ ខេសាបិ តខេត្វច ក្ខប្យត្តដ្ឋាតខេឃច ក្ខប្យត្តយខេត្វា ច្ឆុបសយិខេតា បទិតិឞ្ញតកាខេល បតស្សាតិ អស្ស សប្ចុាសប្ឞុឌ្ឍស្ស បទិតិឞ្ញតកាខេល បតៈ កិខេឃ្យាខេសាយត្តាឃ កិក្លុ សយក្កា ឌាតា, កឆញ្ចុ សំខេចខេកា ឌាខេតាតិ ឌខេស្សតុំ “អដ្ឋសដ្ឋី”តិអាឌិ ចុត្តំ សាតិសឃំ អភិលាញ្ចុ ក្ខបសយប្យត្តិឃា អតិចិឃ ក្ខបសត្តុបសត្តា អតុសំឃាឃយាខេតាតិ អតុ អតុ សប្ចុខេឆច ឌាតខេត្តា ចិចាខេខេត្តា ខេចាសាសយាខេតា “អតុសឞ្ញាឃយាខេតា”តិ ចា បរខេធា តត្វ ឃ-កាខេស្ស ចា-កាទំ កត្វា តិខេទ្ធសាតិ អាហ “អតុចិចខេយាខេតា”តិ

ប័០ៈខេហដ្ឋិយបុឆ្ឆខេយចាតិ ខេកាបកខេយាក្កុលាខេតត បុច្ឆិតបុឆ្ឆខេយច ខេសា ហិ “ខេតហិ ឌខេប្ចុហី”តិអាឌិតា, “អត្វិ ខេកាចិ ឮយញ្ញា សាសតស្ស សាទក្ខុខេតា កិក្លុ”តិ បុច្ឆិ អឃញ្ចុ តខេយច “បឌិសខេលា”តិ បទិឃាខេឃត បុច្ឆិ អប្យឌិសខេលាតិ ឃំ ឮខេយញ្ញកិក្លុ បឌិខេតាខេឆឃ្យាឆ, តាឌិសស្ស អភាខេចត អប្យឌិសខេលា តឆាកខេតត បខេចឌិខេតា ឌខេប្ចុា បឌិសខេលា ឲខេតសត្តិ ឌប្ចុបឌិសខេលា ខេតភាហ “ឌខេប្ចុា អចស្សខេឃា”តិ

ប័៨ៈអាកច្ឆតីតិ ចាក្ខុក្កតភាខេចត អាកច្ឆតិ ចត្វុចិតិក្កុយសត្ថាខេត ក្ខុក្ខុតខេលហុលហុតទាឌិខេកខេឆ អត្ថ្យាចាខេខេ អាបត្តិសយឞ្ញាតិ អាហ – “អាបត្តិ…ខេប… អាលាតិក្កុយតខេយចា”តិ ឃឆាឌប្ចុត្តិ ឌប្ចុាត្ថុប៉ ឃឆាសិដ្ឋត្តិ ឃឆាតុសិដ្ឋំ ឌខេប្ចុា ខេតាតិ ឲត្វ ខេតា-សខេទ្ធា អចធាខេលា “ត ខេតា សយំ អត្វិ តឆាកខេតតា”តិអាឌីសុ (លុ បិ ៩៦; សុ តិ ១១៩) ចិឃ ខេតខេតចាហ “ឌខេប្ចុាច កាខេទតី”តិ

ប័៩ “ឃឆា តំ ឮយញ្ញឌិខេសហិ ទក្ខុខេកហិ ខេកាបខេកហី”តិ ឲចំ បសត្តខេចខេសត អត្ថាតំ ក្ខក្កុសាខេបតុកាខេយា អទិឃ្ញុបចាឌបិបំ តយាបខេត សតិ អត្តុទាឃាឃ ត ខេហាតីតិ អាហ – “ញ្ញខេច្ចតំ ក្ខុសល”ត្តិ ខេកាតក្កុលយក្កុខេឌិតិ ខេកាតដ្ឋយក្កុខេឌិ

៨៣. អយំ ភិក្ខុសារីបុត្តំ ព្រុទ្ធិតំ មហារាជបុត្តំ ចិរំ ចារេតិ អចលិតមេវ ចលិតំ កត្វា កថេន្តោ; ព្រាហ្មណស្ស វចនស្ស បដិក្ខេបេន ព្រាហ្មណ

ទាតព្ពបិណ្ឌបាតស្ស អន្តរាយោ មា ហោតូតិ ឯវំ បិណ្ឌបាតំ រក្ខិតុំ ន ខោ បន សក្កាតិ យោជនា. ព្រូតន្តិ “ន ខោ, ព្រាហ្មណ, សោ

ភគវា”តិអាទិវចនតោ. អជ្ឈត្តំ ករិត្វាតិ និព្ពានតេត្ថាកសំ កត្វា, អន្តរំ វា តស្ស និស្សរណស្ស ការណំ កត្វា. កាមរាគបរេតោ ហិ តំ និស្សរណំ

ហោតីតិ. ព្រូសាតិ ព្រូមស្មិំ សុត្តបទេសេ. សព្ពសង្គាហិកជ្ឈានន្តិ លោកិយលោកុត្តរស្ស អន្តរាយោ មា ហោតូតិ ឯវំ កត្វាបិ រូបិវនស្ស

មគ្គសោតស្ស ផលសោតស្សាតិ សព្ពស្សបិ សង្គហនវសេន ទេសិតត្តា សព្ពសង្គាហកជ្ឈានំ នាម កថិតំ.

ឯវំ ខោ មយន្តិ ឯត្ថ ខោតិ និបាតមត្តំ. តំ ខោតិ ឯត្ថ បន ខោតិ អវធារណត្ថេ. ភូស្នមតិ រាជកិច្ចប្បសុតតាទីនតាយ

ឧក្កដ្ឋានិនិវេសនាវចនតោ. មគ្គបដ្ឋានាយ វស្សការាភិនិវេសស្សាភិក្ខុតនិក្ខិត្តតាយ បរិបុណ្ណំ កត្វា វុត្តម្បិ អត្ថំ អនុបធារេន្តោ អាហ –
“ឧកានេសមេច ករោសី”តិ. សេសំ សុវិញ្ញេយ្យមេវ.

គោបកមោគ្គល្លានសុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា.

៩. មហាបុណ្ណមសុត្តវណ្ណនា

៨៥. តស្មិំអហូតិ តស្មិំ អហនីតិ អាហ “តស្មិំ ទិវសេ”តិ. អនសនេនាតិ សព្ពសោ អាហារស្ស អភុញ្ជនេន សាសនិកសីលេន ពាហិរកអនសនេន

ឧបេតា ហុត្វាតិ យោជនា. វា-សទ្ទេន លីរបិតមច្ឆសាមតាទិចិង្សំ សង្គណ្ហាតិ. ឧបោស្ថ វសិតព្ពទោ ឧបោសថោ, បាតិមោក្ខុទ្ទេសោ.

ឧបេតោន សមន្នាគតេន ហុត្វា វសិតព្ពទោ សន្តានេ វាសេតព្ពទោ ឧបោសថោ, សីលំ. អនសនាទិឆព្ពាទិ វា ឧបោស្ថ វសតំ ឧបវាសោ

ឧបោសថោ. តថារូបេ ហត្ថិខាតិទិវសេ ឧបោសថោតិ សមញ្ញាមត្តត្តំ អាហ – “ឧបោសថោ នាម នានាខាតិអាទីសុ បញ្ញត្តី”តិ.

វុត្តនយេន ឧបវសន្តិ ឯត្ថាតិ ឧបោសថោ, ទិវសោ. ទេវ បនេស ឧបោសថោ. មាសបុណ្ណតាយាតិ មាសស្ស បុរិតភាវេន. សម្បុណ្ណាតិ

សព្ពសោ បុណ្ណា. តាយ ហិ រត្តិយា វសេន មាសោ អនវសេសតោ បុណ្ណោ ហោតិ. មាសទ្វមាសាទិកេន កាលំ មាតិ មិនន្តោ វិយ

ហោតីតិ វ “មា”តិ វន្តោ វុច្ចតិ. ឧត្វាតិ ឧតិស្សា រត្តិយា. បុណ្ណោ បរិបុណ្ណកលោ ជាតោតិ បុណ្ណមា. តនិញ្ញាវត្ថុបរិបូរិយា

មាសបរិបូរិយា ឧវមាហ. ឧបេតោ តស្ស ឧបោសថការំ នេស្សតិ.

ទិស្សតិ ផលំ សន្តិស្សតីតិ នេសា, ហេតូតិ អាហ “ទេសន្តិ ការណ”ន្តិ. សព្ពំ ករេន្តិ សព្ពំ អត្តនា បរិគ្គហិតប្បការំ ករេន្តិ. ករេយ្យំ ន

សក្កោន្តិ អធិសយត្តា. បិយាទបរិវេណេតិ បិយាទស្ស បុរតោ វិវដង្គណេ. ហេដ្ឋា វុត្តនយេនាតិ សេលសុត្តេ (ម. និ. អដ្ឋ. ១.១១)
វុត្តនយេន វិត្ថារេតព្ពំ.

៨៦. ឥមេ នុ ខោតិ ឯត្ថ នូតិ សំសយជោតនេតាតិ អាហ – “វិមតិបុច្ឆា វិយ កថិតា”តិ. ជានន្តោតិអាទិ បុច្ឆាវត្ថុស្សានបរំ ទដ្ឋព្វំ, ន

បុច្ឆកស្ស ឯត្ថ អត្ថោ អជានតការបដិបត្តិ។ ជានាតិ ហិ ភគវា។ អជានន្តេន វិយ ហុត្វា បុច្ឆិតោ។ យថាភូតសភាវំ ជានន្តោ វិយ បុច្ឆតិ កោហញ្ញេ ឋត្វា។ តេនាហ – "ខេទេរា ឯវរូបំ ចេតំ កឹ ករិស្សតី"តិ ការណស្ស សុប្បហិតត្តាតិ អធិប្បាយោ។

ឆន្ទមូលកាតិ តណ្ហាឆន្ទមូលកា។ តណ្ហា ហិ ទុក្ខសមុទយោ។ កុសលសញ្ញា វា ធីរធិសគតិបុណ្ណសញ្ញា វា, កុសលសង្ខារា វា តិលិណធីរធិសគសង្ខារា វា; សុចិសុទ្ធវិបុលោទារវិញ្ញាណោ វាតិ ឥមមត្ថំ "សញ្ញាទីសុបិ ឯសេវ នយោ"តិ ឥមិនា អតិទិសតិ។ កស្មា បនេត្ថ អនាគតកាលវសេនេវ ទេសនា អាគតាតិ អាហ "យស្មា បនា"តិអាទិ។

ខន្ធានំ ខន្ធបណ្ណត្តីតិ ខន្ធសទ្ទាភិធេយ្យានំ រូបវេទនាសញ្ញាភិសង្ខារវិញ្ញាណសភាវានំ អត្ថានំ "ខន្ធា"តិ អយំ សមញ្ញា។ កិត្តកេនាតិ កិំបរិយាយេន អនេន, រាសត្ថភាគត្ថាទីសុ កឹវិសេនាតិ អធិប្បាយោ។

ហេតុហេតូតិ ហេតុបច្ចយភូតោ ហេតុ។ សោ ហិ លោភាទីនំ សហជាតធម្មេសុ មូលដ្ឋុបការកភាវា និប្បរិយាយេន ហេតុហេតុ; សោ បន បថវីអាទីសុបិ បច្ចយភាវមត្តេន ហេតុបរិយាយទស្សនតោ ទុតិយេន ហេតុ-សទ្ទេន វិសេសេត្វា វុត្តោ "ហេតុហេតូ"តិ។ អវិជ្ជា បុញ្ញាភិសង្ខារាទីនំ សាធារណបច្ចយត្តា សាធារណហេតុ, "អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នានំ កម្មសមាទានានំ ឋានសោ ហេតុសោ វិបាក"ន្តិ ឯត្ថ វិជ្ជមានេសុបិ អញ្ញេសុ បច្ចយេសុ ឥដ្ឋានិដ្ឋវិបាកនិយាមកត្តា កម្មំ តស្ស បធានការណន្តិ អាហ – "កុសលាកុសលំ អត្តនោ អត្តនោ វិបាកទានេ ឧត្តមហេតូ"តិ។ "មហាភូតា ហេតូ"តិ អយមេវត្ថោ "មហាភូតា បច្ចយោ"តិ ឥមិនាបិ វុត្តោតិ ហេតុសទ្ទបច្ចយសទ្ទានំ សមានត្ថត្តា បច្ចយោ ឯវ ហេតុ បច្ចយហេតុ, យោ ច រូបក្ខន្ធស្ស ហេតុ, សោ ឯវ តស្ស បញ្ញាបនាយ បច្ចយោតិ វុត្តោតិ អាហ – "ឥធ បច្ចយហេតុ អធិប្បេតោ"តិ។ យេនេកេន បច្ចយធម្មោ អត្តនោ បច្ចយុប្បន្នស្ស ឧប្បាទាយ ឋិតិយា ច បច្ចយោ, តេនេកេន តស្ស ការណតោ សមញ្ញាតោ បញ្ញាបនាយបិ សោ បច្ចយោតិ វត្តព្វតំ អរហតីតិ។ បិណ្ឌេន ឥមំ អវិភាគេន វុត្តមត្ថំ វិភាគេន ទស្សេតុំ, "តត្ថ បថវីធាតូ"តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ បញ្ញាបនាយាតិ សហេតុអហេតុកត្តិអាទិអាការេហិ ទេសនាយ ។ តំ បន សន្តានំ ញាណេន ទស្សិតំ ហោតីតិ វុត្តំ "ទស្សនត្ថាយា"តិ។

ផស្សោតិ ផស្សសមង្គិភាវោ។ សោ ចេត្ថ សកិច្ចនិប្ផាទនសមត្ថស្ស ផស្សស្ស និព្ពត្តិ។ និព្ពត្តោ ហិ ផស្សោ តថារូបាយ វេទនាយ បច្ចយោ ហោតីតិ។ ឯតទត្ថមេវេត្ថ ភាវសាធនា បុគ្គលាធិដ្ឋានា ទេសនា កតា, តស្មា បច្ចុប្បន្នាតីតកាលវសេន ទ្វិកាលិកោ ផស្សសទ្ទោ វេទិតព្វោ។ ផស្សេ សតិ វេទេតិ ផស្សបច្ចយា វេទនាតិ ឥទំ វុត្តំ ហោតិ។ សេសបទេសុបិ ឯសេវ នយោ។ យថេវ ហិ វេទនាយ ឯវំ សញ្ញាយ សង្ខារានម្បិ ផស្សោ វិសេសបច្ចយោ តស្មិំ អសតិ អភាវតោ។ ចេតនាគ្គហណេន អាយូហនាភូតាយ តប្បធានត្តា សង្ខារក្ខន្ធោ គហិតោ។ តថា ហិ សុត្តន្តភាជនីយេ សង្ខារក្ខន្ធភាជនីយេ (វិភ ១០, ១១) ច "ចក្ខុសម្ផស្សជា ចេតនា"តិអាទិនា ចេតនាវ និទ្ទិដ្ឋា។ វិញ្ញាណក្ខន្ធស្សាតិ ឯត្ថ ឯកស្មិំ ភវេ អាទិភូតវិញ្ញាណស្ស នាមរូបបច្ចយតំ ទស្សេតុំ, "បដិសន្ធិវិញ្ញាណេន តាវា"តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ គព្ភសេយ្យកស្ស សភាវកស្ស រូបបវត្តិំ សន្ធាយ "ឧបរិមបរិច្ឆេទេនា"តិ វុត្តំ សមតិំសតោ ឧបរិ បដិសន្ធិក្ខណេ តស្ស រូបានំ អសម្ភវតោ។ ឥទានិ បវត្តិវិញ្ញាណស្ស នាមរូបបច្ចយំ ទ្វារវសេន ទស្សេតុំ, "ចក្ខុទ្វារេ"តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ ច វិញ្ញាណស្សបិ

ᨹᩔᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ, ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᨿᩮᩣ ᩑᩅ ᨡᨶ᩠ᨵᩣ ᨹᩔᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ? ᩈᨧ᩠ᨧᨾᩮᨲᩴ, ᨿᨳᩣ ᨸᨶ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩈᩉᩥᨲᩮᩣ ᨹᩔᩮᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣᨴᩦᨶᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ, ᨶ ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ. ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨽᨣᩅᩣ – “ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᨲᩥ ᨹᩔᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨾ. ᨶᩥ. ᪑.᪒᪐᪔; ᨾ. ᨶᩥ. ᪓.᪔᪒᪑, ᪔᪒᪕, ᪔᪒᪖; ᩈᩴ. ᨶᩥ. ᪒.᪔᪔, ᪔᪕; ᪔.᪖᪐) ᨹᩔᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨶᩣᨾᩁᩪᨸᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᩅᩥᩈᩮᩈᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᨿᨳᩣ ᨶᩣᨾᩁᩪᨸᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨸᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨶ᩠ᨲᩥ. ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩍᨾᩴ ᩅᩥᩈᩮᩈᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ ᨶᩣᨾᩁᩪᨸᩔᩮᩅ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨸᨧ᩠ᨧᨿᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨶ ᨹᩔᩔ.

᪕᪔. ᨿᩣᩅ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩈᨾᩩᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᩣᩅ ᩅᨭ᩠ᨭᩔ ᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩦᨶᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩮᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᩮ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨽᨾᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᨠᨳᩴ ᨸᨶ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ. ᨿᨳᩣ ᨧ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨩᩮᩣᨲᨠᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᩑᩅᩴ ᨲᨻ᩠ᨽᩮᨴᨩᩮᩣᨲᨠᩣ ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ.

᪕᪕. ᩋᨿᩴ ᩁᩪᨸᩮ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣᨲᩥ ᨿᩣᨳᩣᩅᨲᩮᩣ ᨴᩔᨶᩴ ᨸᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨽᩥᩈᨾᨿᩮᩣ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨧ᩠ᨧᨸᩁᩥᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩁᩪᨸᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨸᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩮᩣ ᨧᩮᩅ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨧ᩠ᨧᨬ᩠ᨧ ᨠᨳᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ. “ᨿᩴ ᩁᩪᨸᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᨧᩔ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨵᩦᨶᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨲᩣᨿ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᩈᨾᩩᨴᨿᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᩈᨾᩩᨴᨿᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᨶ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩈᨾᨿᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᨿᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨶ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᨾᨲ᩠ᨳᨾᩣᩉ – “ᨸᩉᩣᨶᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩮᩣ ᨧᩮᩅ ᩈᨾᩩᨴᨿᩈᨧ᩠ᨧᨬ᩠ᨧᩣ”ᨲᩥ. ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨦ᩠ᨡᨲᨶᩥᩔᩁᨱᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨽᩥᩈᨾᨿᩅᩈᩮᨶ ᨸᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᩦᨿᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩮᩣ ᨧᩮᩅ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩈᨧ᩠ᨧᨬ᩠ᨧᩣ”ᨲᩥ. ᩍᨾᩮᩈᩩ ᨲᩦᩈᩩ ᨮᩣᨶᩮᩈᩪᨲᩥ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨴᩦᩈᩩ ᨲᩦᩈᩩ ᩋᨽᩥᩈᨾᨿᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ. ᨿᩮ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩋᩣᨴᨿᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᨿᩮ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩋᩣᨴᨿᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮ, ᩈᨲ᩠ᨲ ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨽᩣᩅᨶᩣᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩣᩅᨶᩣᨽᩥᩈᨾᨿᩅᩈᩮᨶ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨧ᩠ᨧᩴ ᩈᩮᩈᨸᨴᩮᩈᩩᨸᩦᨲᩥ, “ᩋᨿᩴ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨸᨴᩮᩈᩩᨸᩥ.

᪕᪖. ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩈᨶ᩠ᨶᨸᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᨲᩣᨿ ᩈᨠᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩮᩣ ᨣᩉᩥᨲᩮᩣ, ᨲᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨸ᩠ᨸᨭᩥᨿᩮᩣᨣᩥᨲᩣᨿ, “ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᨸᩁᩔ ᩈᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨠᩮ ᨠᩣᨿᩮ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩈᨻ᩠ᨻᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩈᩪᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩁᩪᨸᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨴᩦᩈᩩᨸᩥ. ᨲᩣᨶᩥ ᨸᨶ ᩍᨶ᩠ᨴ᩠ᩁᩥᨿᨻᨴ᩠ᨵᩣᨶᩥᨸᩥ ᩋᨶᩥᨶ᩠ᨴ᩠ᩁᩥᨿᨻᨴ᩠ᨵᩣᨶᩥᨸᩥ ᨲᩴᩈᨾᩣᨶᩣᨶᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩋᨶᩥᨶ᩠ᨴ᩠ᩁᩥᨿᨻᨴ᩠ᨵᩁᩪᨸᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩦ”ᨲᩥ. ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨶᩮᩅ ᩅᩮᨴᨶᩣᨴᨿᩮᩣᨸᩥ ᨣᩉᩥᨲᩣ ᩋᩅᩥᨶᩣᨽᩣᩅᨲᩮᩣᨲᩥ, “ᩈᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨠᩮ ᨠᩣᨿᩮ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. “ᨠᩣᨿᩮᩣ”ᨲᩥ ᨧ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈᨾᩪᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ.

᪖᪐. ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨶᩥ ᨮᩥᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩁᩉᩥᨲᩮ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩈᨽᩣᩅᩮ ᨡᨶ᩠ᨵᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩮ ᨮᩥᨲᩣ ᨲᩴ ᩋᩣᨵᩣᩁᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩣᨶᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩥ. ᨠᨲᩁᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩥ ᨮᩥᨲᩣᨲᩥ ᨠᩦᨴᩥᩈᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩥ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩅᩥᨸᩣᨠᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨸᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ. ᩑᨲᩮᨶ ᨠᩣᩁᨠᩅᩮᨴᨠᩁᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨸᨧ᩠ᨧᨿᩥᨠᩣᨶᩥ ᨶ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩅᩥᩃᩮᩣᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᨠᨲᨶᩣᩈᩋᨠᨲᩣᨻ᩠ᨽᩣᨣᨾᨴᩮᩣᩈᩣ ᨧ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ.

ᨲᨲᩕᩣᨿᩴ (ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᩴ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪔; ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨳ. ᨭᩦ. ᪑.᪔) ᨧᩮᩣᨴᨶᩣᩈᩮᩣᨵᨶᩣᩅᩥᨵᩥ – ᨸᩣᨱᩣᨲᩥᨸᩣᨲᩅᩈᩮᨶ ᨲᩣᩅ ᨠᨾ᩠ᨾᨸᨳᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩅᩥᨽᩣᩅᨶᩣ, ᨡᨱᩮ ᨡᨱᩮ ᩉᩥ ᨶᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᨶᨠᩈᨽᩣᩅᩮᩈᩩ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩈᩩ ᨠᩮᩣ ᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᩉᨬ᩠ᨬᨲᩥ, ᨿᨴᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨧᩮᨲᩈᩥᨠᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᩋᩁᩪᨸᨲ᩠ᨲᩣ ᨶ ᨨᩮᨴᨶᨽᩮᨴᨶᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᩅᩥᨠᩮᩣᨸᨶᩈᨾᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᨶᨸᩥ ᩅᩥᨠᩮᩣᨸᨶᩦᨿᩮᩣ. ᩋᨳ ᩁᩪᨸᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᩋᨧᩮᨲᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᨭ᩠ᨮᨠᩃᩥᨦ᩠ᨣᩁᩪᨸᨾᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨨᩮᨴᨶᩣᨴᩥᨶᩣ

បាណាតិបាតាបុញ្ញ បសវតិ យថា មតសរីរេ។ បយោគោបិ បាណាតិបាតស្ស បហរណប្បហារាទិកោ អតីតេសុ វា សង្ខារេសុ ករេយ្យ, អនាគតេសុ, បច្ចុប្បន្នេសុ វា, តត្ថ ន តាវ អតីតានាគតេសុ សម្ភវតិ តេសំ អភាវតោ, បច្ចុប្បន្នេសុ ច សង្ខារានំ ខណិកត្តា សរសេនេវ និរុជ្ឈនសភាវតាយ វិនាសាភិមុខេសុ និប្បយោជនោ បយោគោ សិយា, វិនាសស្ស ច ការណរហិតត្តា ន បហរណប្បហារាទិប្បយោគហេតុកំ មរណំ, និរីហកតាយ ច សង្ខារានំ កស្ស កោ បយោគោ? ខណិកត្តា វធាធិប្បាយសមកាលកិច្ចកស្ស កិរិយាបរិយោសានកាលានវដ្ឋានតោ កស្ស បាណាតិបាតកម្មពទ្ធោតិ?

វុច្ចតេ យថាវុត្តវធកចេតនាសហិតោ សង្ខារបុញ្ជោ សត្តសង្ខាតោ ហត្ថិ។ តេន បវត្តិតវធប្បយោគនិមិត្តំ អបគតុស្មាវិញ្ញាណជីវិតិន្ទ្រិយោ មតវោហារបវត្តិនិពន្ធនោ យថាវុត្តវប្បយោគករណេ ឧប្បជ្ជនារហោ រូបារូបធម្មសមូហោ ហញ្ញតិ, កេវលោ វា ចិត្តចេតសិកសន្តានោ។ វធប្បយោគាវិសយភាវេបិ តស្ស បញ្ចវោការភវេ រូបសន្តានាធីនវុត្តិតាយ រូបសន្តានេ បរេន បយោជិតជីវិតិន្ទ្រិយុបច្ឆេទកប្បយោគវសេន តន្និន្នត្តិតវិពទ្ធកវិសទិសុប្បត្តិយា វិគតេ វិច្ឆេទោ ហោតីតិ ន បាណាតិបាតស្ស អសម្ភវោ; នាបិ អហេតុកោ បាណាតិបាតោ, ន ច បយោគោ និប្បយោជនោ បច្ចុប្បន្នេសុ សង្ខារេសុ កតប្បយោគវសេន តទនន្តរំ ឧប្បជ្ជនារហស្ស សង្ខារកលាបស្ស តថា អនុប្បត្តិតោ។ ខណិកានំ សង្ខារានំ ខណិកមរណស្ស ឥធ មរណភាវេន អនធិប្បេតត្តា សន្តតិមរណស្ស ច យថាវុត្តនយេន សហេតុកភាវតោ ន អហេតុកំ មរណំ ; ន ច កត្តុរហិតោ បាណាតិបាតប្បយោគោ និរីហកេសុបិ សង្ខារេសុ សន្និហិតតាមត្តេន ឧបការកេសុ អត្តនោ អត្តនោ អនុរូបផលុប្បាទនេ និយតេសុ ការណេសុ កត្តុវោហារសិទ្ធិតោ យថា – "បទីបោ បកាសេតិ, និសាករោ ចន្ទិមា"តិ។ ន ច កេវលស្ស វធាធិប្បាយសហភុនោ ចិត្តចេតសិកកលាបស្ស បាណាតិបាតោ ឥច្ឆិតោ សន្តានវសេន អវដ្ឋិតស្សេវ បដិឃាតតោ; សន្តានវសេន បវត្តមានានញ្ច បទីបាទីនំ អត្ថកិរិយសិទ្ធិ ទិស្សតីតិ អត្ថេវ បាណាតិបាតេន កម្មុនា ពទ្ធោ; តតោ ឯវ យស្មិំ សន្តានេ បាណាតិបាតចេតនា បវត្តា; តត្ថេវ សន្តានេ បច្ចយន្តរសមវាយេន ភវន្តរេ និរយាទីសុ តស្សា ផលប្បវត្តីតិ នេត្ថ កតវិនាសោ អកតព្ភាគមោ វា។ ឃ្លយិតា នយេន អទិន្នាទានាទីនម្បិ វសេន យថារហំ កម្មបថសម្ពន្ធវិភាវនា វេទិតព្វាតិ។

សព្វោ ទិដ្ឋិគ្គាហោ តណ្ហាវសគតស្សេវ ហោតីតិ អាហ "តណ្ហាធិបតេយ្យតា"តិ។ តេសុ តេសុ ធម្មេសូតិ មយា ទេសិយមានទស្សនធម្មេសុ។ បកតិកម្មដ្ឋានន្តិ តស្ស ថេរស្ស សន្តិកេ គហេត្វា បរិហរិយមានកម្មដ្ឋានំ។ អញ្ញំ នវកម្មដ្ឋានន្តិ ភាវេតោ ទេសនានុសារេន គហិតំ អញ្ញំ នវំ កម្មដ្ឋានំ។ សេសំ សុវិញ្ញេយ្យមេវ។

មហាបុណ្ណមសុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា។

១០។ ចូឡបុណ្ណមសុត្តវណ្ណនា

៥១។ តុណ្ហីភូតំ តុណ្ហីភូតន្តិ អាមេឌិតវចនំ ព្យាបនិច្ឆាវសេន វុត្តន្តិ អាហ – "យំ យំ ទិសំ"ន្តិអាទិ។ អនុវិលោកេត្វាតិ ឯត្ថ អនុសទ្ទោបិ

ញ្ញាបតិដ្ឋាយេយ្យាតិ អត្រ អត្រ វិលោកេត្វាតិ អត្ថោ។ តេនេវាហ – “តតោ តតោ វិលោកេត្វា”តិ។ អសន្តា នីចា បុរិសាតិ អសប្បុរិសោតិ អាហ – “បាបបុរិសោ លាមកបុរិសោ”តិ។ សោតិ អសប្បុរិសោ។ នត្ថិ អសប្បុរិសំ ជានិតុំ ន សក្កាតិ អសប្បុរិសធម្មាតិ យាថាវតោ អជាននតោ។ បាបធម្មសមន្នាគតោតិ កាយទុច្ចរិតាទិអសន្តុដ្ឋិតាទិលាមកធម្មសមន្នាគតោ។ អសប្បុរិសេ ភត្តិ ឯតស្សាតិ អសប្បុរិសភត្តិ។ តេនាហ – “អសប្បុរិសសេវនោ”តិ។ អសប្បុរិសធម្មោ អសប្បុរិសា វុត្តរូបកលោកេបន, តេនំ ចិន្តនសីលោតិ អសប្បុរិសចិន្តី។ តេនាហ “អសប្បុរិសចិន្តាយ ចិន្តកោ”តិ, ទុច្ចិន្តិតចិន្តីតិ អត្ថោ។ អសប្បុរិសមន្តីតិ អសាធុជនវិចារំ អសប្បុរិសវីមំសំ។ អសប្បុរិសវាចន្តិ ចតុព្ពិធំ ទុព្ភាសិតំ។ អសប្បុរិសកម្មំ នាម តិវិធម្បិ កាយទុច្ចរិតំ។ អសប្បុរិសទិដ្ឋិ នាម វិសេសតោ ទសវត្ថុកា មិច្ឆាទិដ្ឋិ, តាយ សមន្នាគតោ អសប្បុរិសទិដ្ឋិយា សមន្នាគតោ, អសប្បុរិសទានំ នាម អសក្កច្ចទានាទិ។ សន្ធាបយេត្វា បញ្ញត្តតោ ឯវ វិញ្ញាយតិ។

“បាបំ ហនិស្សាមី”តិអាទិកា ទេសនា កាមំ បរេញ្ញាណីយាមបិ ហោតិយេវ, យថា បន សា អត្ថតោ ពលវតរទុក្ខតាយ ហោតិ, តថា ន បស្សាតិ ឧភយត្ថំ ទស្សេតុំ, “អត្តនោ ទុក្ខតាយ ចិន្តេតី”តិ វុត្តំ។ យថា អស្សកោ អស្សកត្តិអាទីហិ បាបកោ បាបវិបាកកេនំ ពាលចំ ករុណំ វា បច្ចនុភោន្តោបិ យថា បរោ បច្ចនុភោតិ, ន តថា សមត្ថំ ទស្សេតិ។ តេនាហ “បរេញ្ញាណីយាមា”តិ។ ករោតិ វាតិ បាបកិរិយាយ សហាយភាវេន ករោតិ។

អសក្កច្ចន្តិ អនាទរំ កត្វា។ ទេយ្យធម្មស្ស អសក្ករណំ អប្បសន្នាការោ, បុគ្គលស្ស អសក្ករណំ អគារុករណន្តិ ឧភយម្បេតំ ទស្សេន្តោ, “ទេយ្យធម្មំ ន សក្ករោតិ នាមា”តិអាទិមាហ។ អចិត្តីកត្វាតិ ន ចិត្តេ កត្វា, ន បូជេត្វាតិ អត្ថោ។ បូជេន្តោ ហិ បូជេតព្ពវត្ថុំ ចិត្តេ ឋបេតិ, តតោ ន ពហិ ករោតិ។ ចិត្តំ វា អច្ឆរិយំ កត្វា បដិបត្តិ ចិត្តីករណំ, សម្ភាវនកិរិយា។ តប្បដិក្ខេបតោ អចិត្តីករណំ, អសម្ភាវនកិរិយា។ អបវិទ្ធន្តិ ឧច្ឆិដ្ឋាទិឆឌ្ឌនីយធម្មំ វិយ អវលិត្តកំ។ តេនាហ – “ឆឌ្ឌេតុកាមោ វិយា”តិអាទិ។ ថោកំ បក្ខិបន្តោ វិយាតិ ថោកិកសរីរំ ហត្ថគតាទីហិ បមជ្ជិត្វា វម្មិកេ ថោកំ បក្ខិបន្តោ វិយ។ អគ្គំ កតស្ស ទានស្ស ផលំ មមេវ អាគច្ឆតីតិ ឯវំ យស្ស តថា ទិដ្ឋិ អត្ថិ, សោ អាគមនទិដ្ឋិកោ, អយំ បន ន តាទិសោតិ អាហ “អនាគមនទិដ្ឋិកោ”តិ។ តេនាហ – “នោ ផលបាដិកង្ខី ហុត្វា ទេតី”តិ។

កាមញ្ចាយំ យថាវុត្តបុគ្គលោ អសទ្ធម្មេហិ បាបធម្មេហិ សមន្នាគតោ, តេហិ បន សព្ពេហិបិ មិច្ឆាទស្សនំ មហាសាវជ្ជន្តិ ទស្សេតុំ, “តាយ មិច្ឆាទិដ្ឋិយា និរយេ ឧប្បជ្ជតី”តិ វុត្តំ។ វុត្តបដិបក្ខនយេនាតិ កណ្ហបក្ខេ វុត្តស្ស អត្ថស្ស វិបរិយាយេន សុក្កបក្ខេ អត្ថោ វេទិតព្ពោ។ “សទេវកំ លោក”ន្តិអាទីសុ (បារា. ១) ទេវសទ្ទោ ឆកាមាវចរទេវេសុ, ឯវមិធាតិ អាហ “ឆកាមាវចរទេវា”តិ។ តត្ថ ព្រហ្មានំ វិសុំ គហិតត្តា កាមាវចរទេវគ្គហណន្តិ ចេ? ទានផលស្ស អធិប្បេតត្តា កាមាវចរទេវគ្គហណំ, តត្ថាបិ ឆកាមាវចរគ្គហណំ ទដ្ឋព្ពំ ទេវមហត្តតាទិវចនតោ។ តិណ្ណំ កុលានំ សម្បត្តីតិ ខត្តិយមហាសាលាទីនំ តិណ្ណំ កុលានំ សម្បត្តិ, ន កេវលំ កុលសម្បទា ឯវ អធិប្បេតា, អថ ខោ តត្ថ អាយុវណ្ណយសភោគិស្សរិយាទិសម្បទាបិ អធិប្បេតាតិ ទដ្ឋព្ពំ ឱឡារិកស្ស ទានមយបុញ្ញស្ស វសេន ទេសនាបិ សមិជ្ឈនតោ។ សុទ្ធវដ្ដវសេនេវ កថិតំ, សុក្កបក្ខេបិ សព្ពសោ វិវដ្ដស្ស អនាមដ្ឋត្តា។ សទ្ធាទយោ ហិ លោកិយកុសលសម្ភារា ឯវេត្ថ អធិប្បេតាតិ។ សេសំ សុវិញ្ញេយ្យមេវ។

ក្នុងអបុណ្ណកសុត្តចណ្ណភាយ លឹភត្តបុក្យាសភា សកត្តា៍

ភិដ្ឋិពា ច ឥចចឥហចក្កចណ្ណភា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪓᪨ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑᪨ ᨧᩪᩊᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪗᪖᪨ ᨠᩣᩃᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩈᨾᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨶᩣᨾ ᨠᩣᩃᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨸᨶ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨠᩁᨱᨲ᩠ᨳᩴ ᨠᩣᩃᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, “ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩮ ᨠᩣᩃᩮ ᩅᩦᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩣᨾ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨲᨠᩴᨿᩮᩅ ᩈᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩈᨾᩣᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨠᩣᩃᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩣᨹᩃᩈᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩑᨲᩮᨶ ᨻ᩠ᨿᨲᩮᩁ, “ᨶ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨶ᩠ᨶᩈᨠᨴᩣᨣᩣᨾᩦ ᨹᩃᩈᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩈᨾᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᩅᩣᨴᩴ ᨸᨭᩥᩈᩮᨵᩮᨲᩥ᪨ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᨧ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩉᩥᩴᩈᩩ᪨ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩥᨿᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩣᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩮᩣ ᨸᩥᩊᩮᩈᩥᨠᩮᩣ ᩈᩩᨡᩈᩩᨡᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩦᨶᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩮᩣ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩣᨠᨳᩴ ᩈᩮᩣᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᨩᩣᨲᩮᩣ᪨ ᨵᩩᩁᩮᨶ ᨵᩩᩁᩴ ᨸᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩥᨿᩣᨲᩥ ᩁᨳᨵᩩᩁᩮᨶ ᩁᨳᨵᩩᩁᩴ ᨸᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩥᨿ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨩᩩᨠᨾᩮᩅ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩣ…ᨸᩮ… ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩑᨠᩴ ᨸᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᩴ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩣᨸᨴᩴ᪨

ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮᨸᩣᩉᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨸᨮᨾᨻᩮᩣᨵᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩣᩅᩥᩉᩣᩁᨻᩉᩩᩃᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨠᩣᩈᩮᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᨸᨮᨾᨻᩮᩣᨵᩥᨿᨾ᩠ᨸᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᩑᨠᩮᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᨳᩮᩁᩔ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩣᨠᨳᩣᨿ ᨽᩣᨩᨶᨽᩣᩅᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᩈᩮᩣᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨶᩈᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨧᩮᨲᩈᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩮᩣᨲᩩᨾ᩠ᨸᩥ᪨ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲᩩᨾ᩠ᨸᩦᨲᩥ ᨿᨳᩣᩈᩩᨲᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨵᩣᩁᨱᨸᩁᩥᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨸᩁᩥᨧᨿᩅᩈᩮᨶ ᩉᨴᨿᩮᨶ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨽᩣᨩᨶᩮ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩈᩦᩉᩅᩈᩣ ᩅᩥᨿ ᩋᩅᩥᨶᨭ᩠ᨮᩴ ᨠᩣᨲᩩᨾ᩠ᨸᩥ᪨ ᨠᨳᩮᨲᩩᨾ᩠ᨸᩦᨲᩥ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨶ ᨸᩁᩮᩈᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨾᩥᨣᩣᩁᨾᩣᨲᩩᨸᩣᩈᩣᨴᩮ᪨ ᨠᨭ᩠ᨮᩁᩪᨸᨸᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩁᩪᨸᨧᩥᨲ᩠ᨲᩁᩪᨸᩅᩈᩮᨶ ᨠᨲᩣᨲᩥ ᨳᨾ᩠ᨽᩣᨴᩦᩈᩩ ᩏᨠ᩠ᨠᩥᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩣᨶᩴ ᨠᨭ᩠ᨮᩁᩪᨸᩣᨶᩴ, ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩪᩉᩣᨴᩦᩈᩩ ᨸᨭᩥᨾᩣᩅᩈᩮᨶ ᩁᨧᩥᨲᩣᨶᩴ ᨸᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩁᩪᨸᩣᨶᩴ, ᨽᩥᨲ᩠ᨲᩥᨸᨴᩔ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨾᩅᩈᩮᨶ ᩅᩥᩁᨧᩥᨲᩣᨶᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩁᩪᨸᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨠᨲᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨ ᩅᩮᩔᩅᨱᨾᨶ᩠ᨵᩣᨲᩣᨴᩦᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨭᩥᨾᩣᩁᩪᨸᩮᨶ ᨠᨲᩣᨶᩴ ᩅᩮᩔᩅᨱᨾᨶ᩠ᨵᩣᨲᩩᩈᨬ᩠ᨬᩦᨶᩴ᪨ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨾᩅᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᩣᩁᩣᨾᩣᨴᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨾᩅᩈᩮᨶ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩥᨲᨾ᩠ᨸᩦᨲᩥ ᩋᩅᨿᩅᨠᩣᩁᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᩥᨲᩴ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᨾ᩠ᨸᩥ᪨ ᨩᩥᨱ᩠ᨱᨸᨭᩥᩈᨦ᩠ᨡᩁᨱᨲ᩠ᨳᩴ ᨩᩥᨱ᩠ᨱᩣᨶᩴ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩪᩉᨠᩪᨭᩣᨣᩣᩁᨸᩁᩥᩈᩣᨣᩣᩅᨿᩅᩣᨶᩴ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩁᨱᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨲᩮᩈᩩ ᨲᩮᩈᩩ ᨮᩣᨶᩮᨶ ᩁᩉᩔᩈᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮᨶ ᨮᨸᩥᨲᩴ᪨ “ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩦᨱᩔᩣᨿᩦ”ᨲᩥ ᨲᩮᩈᩩ ᨲᩮᩈᩩ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩮᩈᩩ ᩅᩥᨶᩥᨿᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩦᨱᨲ᩠ᨲᩔ᪨ ᩑᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ, “ᩋᨿᩴ ᨾᩥᨣᩣᩁᨾᩣᨲᩩᨸᩣᩈᩣᨴᩮᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩣᩃᩴ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨬ᩠ᨧ ᨴᩥᩅᩣ ᨧ᪨ ᩑᨠᨽᩣᩅᩴ ᩑᨠᩴ ᩋᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩮ ᩏᨸᨿᩮᩣᨣᩅᨧᨶᩴ, ᩑᨠᨲ᩠ᨲ ᩑᨠᩮᩣ ᩋᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨣᩣᨾᩮᩣᨲᩥ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶᩅᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᨣᩮᩉᩈᨶ᩠ᨵᩥᩅᩮᩈᨾᩦᨵᩥᨧ᩠ᨨᩩᩁᩈᩥᩃ᩠ᩃᩣᨴᩥᨠᩮ ᩏᨸᩣᨴᩣᨿ ᨣᩣᨾᩮᩣᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᩅᩈᩮᨶ᪨ ᨠᩥᩃᩮᩈᩅᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨶᩩᨶᨿᨸᨭᩥᨥᩅᩈᩮᨶ᪨ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ “ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩅᩈᩮᨶ ᩅᩣ ᨠᩥᩃᩮᩈᩅᩈᩮᨶ ᩅᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᨾᨶᩩᩔᩈᨬ᩠ᨬ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨲᩥᨴᩥᩈᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨿᨳᩣ ᨣᩣᨾᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨶ ᨥᩁᩣᨴᩥᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣ, ᩑᩅᩴ ᨾᨶᩩᩔᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨶ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨸᩩᩁᩥᩈᩣᨴᩥᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩣᨴᩥᨠᩮ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᨻ᩠ᨻᨲᩅᨶᩈᨱ᩠ᨯᩣᨴᨿᩮᩣ ᩋᨶᩮᨠᩣᨠᩣᩁᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᩴ ᩅᩥᨠᩣᩁᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᩴ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩴᨿᩮᩅ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩈᨬ᩠ᨬᩴ ᨾᨶᩈᩥ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ᪨ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᩅᩥᩈᨲᩥ᪨ ᩋᨵᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ ᨶᩥᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨴᩁᨳᩣᨲᩥ ᨲᨳᩣᩁᩪᨸᩣᨿ ᨸᩔᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᩋᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᨡᩮᩣᨽᩣᨴᩥᨠᨾ᩠ᨸᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᩈᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᨴᩁᨳᩣ᪨ ᨠᩥᩃᩮᩈᨴᩁᨳᩣᨲᩥ ᩋᨶᩩᨶᨿᨸᨭᩥᨥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣ ᨠᩥᩃᩮᩈᨴᩁᨳᩣ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨸᨴᩮᨸᩥ “ᨿᩮ ᩋᩔᩩ ᨴᩁᨳᩣ ᨾᨶᩩᩔᩈᨬ᩠ᨬᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧᩣ”ᨲᩥ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᨴᩮ᪨

ᨿᨲᨶᩥᨠᩣᩁᩈᨲ᩠ᨲᩣᨿ, – “ᨶᩣᨿᩴ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨧᩥᨿ ᨩᩩᨬ᩠ᨬᩋᩣᩁᩥᨠᩣ, ᨴᩩᨷ᩠ᨷᨧᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩈᨷ᩠ᨷᩣᩁᨴᩔᨶᨴᩣᨶᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨿᨲᩣ ᩈᩃ᩠ᩃᩉᩩᨠᨲᩣ ᨧ ᨧᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩅᩮᨴᨶᩦᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥ᪨

ᨿᩴ ᨠᩥᩃᩮᩈᩅᩪᨷᩈᨾᨶᩴ, ᨲᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩥᩔᩣ ᩅᩮᨴᨶᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩅᩮᨴᨶᩦᨿᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩣᨿᨶᩮᩅ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᨲ᩠ᨳᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩣ ᩈᩉᨧᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨

᪑᪔᪙᪨ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᨠᨠᨧᩮᨲᩣ ᩑᩅᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᨿᩣᨲᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᨧᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩋᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᨲ᩠ᨲᩥ “ᨷᩁᩥᨿᩣᨲ᩠ᨲᩩᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩔᩮᩔᩣᨿᩦᨲᩥ᪨ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨧᩥᩁᩮᩈᩈᩣᨶᨯᩥᨠᩣᨿᨶᨲᩮᩣᨲᩥ, “ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩣ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨲᨶᩥᨠᩣᩁᩮᨶ ᨻᩈᩣᨶᩣᨴᩥᨧᩥᩁᩮᩈᩈᩔ ᩋᨯᩥᨠᨿᩣᨠᩣᨧᩮᨲᩣ, “ᨷᩔᩦ”ᨲᩥ ᨿᨲᨶᩥᨠᩣᩁᩮᨶ ᨧᩥᩁᩮᩈᩈᩣᨯᩥᨠᩣᨿᨶᨲᩮᩣ᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᨲᩮᨿᨧᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨷᨿᩣᨿ ᨧᩥᨠᩣᩁᩮᨧᨲ᩠ᨲᩴ “ᨿᨳᩣ ᩉᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨧᨷᩥᨲᩮᩣ ᩈᩣᩃᩥᩋᩣᨴᨿᩮᩣ ᩈᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩉᩩᨧᩁᩈᨧᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨿᨲᩁᩈᨧᨶᩴ ᨷᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᨠᨷ᩠ᨷᨴᩣᨶᩴ᪨ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨧᨶᩈᩮᩈᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᨲᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨷᩔᩥ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ᪨

ᨷᩔᩦᨠᨶᩥᩃᩮᩈᩮᩣ ᨷᩔᩦᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᨷᨠᨲᩥᨷᩔᩥᨿᩴ᪨ ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨷᩔᩦᨠᨶᩥᩃᩔ᪨ ᨲᩮᩉᩦᨲᩥ ᨠᨱ᩠ᨯᩣᨴᩦᩉᩥ᪨ ᩈᩩᨻ᩠ᨻ ᨧᩥᩉᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨧᩃᩥᨲᩴ ᩃᩮᩈᩮᩣᨷᩥ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᩮᨴᩮᨧ ᩋᩣᨠᩮᩣᨭᩥᨲᩴ᪨ ᨶᨴᩦᨲᨬ᩠ᨬᩋᩣᨠᩣᨴᩦᨶᩴ ᨲᩦᩁᨷ᩠ᨷᨴᩮᩈᩮᩣ ᩏᨴᨠᩔ ᩋᩣᨠᩁᨾ᩠ᨽᩮᨶ ᨣᩩᩃᩴ, ᩏᨴ᩠ᨵᨲᨠᩣᨧᩮᨲᩣ ᩏᨠ᩠ᨠᨲᩴ ᨣᩩᩃᩴ ᨧᩥᨿᩣᨲᩥ ᩏᨠ᩠ᨣᩩᩃᩴ, ᨣᩩᨿᩥᨿᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨽᩣᨲᩴ᪨ ᨧᩥᨠᨲᩴ ᨣᩩᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩥᨠ᩠ᨣᩩᩃᩴ, ᨶᩦᨧᨾ᩠ᨽᩣᨲᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩏᨴ᩠ᨵᨶᩦᨧ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨠᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᩴ ᨷᩔᩦᨲᩥᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿᩮᨿ᪨

᪑᪕᪐᪨ ᩈᨲᩥᨷᩥ ᩈᨷ᩠ᨷᩣᩁᨲᩥᨿᩥᨲ᩠ᨲᨧᩥᩁᩮᩉ ᨿᩣᨴᩥᩈᩣᨲᩴ ᨲᩥᨿᩥᨲ᩠ᨲᩣᨲᩴ ᩋᨠᩣᩁᩮᨧᨶ “ᩋᨲᩥᨿᩥᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᨲᩣᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ, “ᨲᩥᨧ᩠ᨧᨲᩥᨿᩥᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᨧᩥᩁᩉᩥᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨧᨲ᩠ᨲᩩᨿᩉᩣᨠ᩠ᨿᨲᩥᨠᩴ ᨧᨲ᩠ᨲᩩᨿᩉᩣᨠ᩠ᨿᨲᨲᩥᩔᩥᨲᩴ᪨ ᩈᨬ᩠ᨬᩋᩣᨿᨲᨶᨷᨭᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᨷ᩠ᨷᩣᨿᨲᨶᩣᨴᩥᩈᨬ᩠ᨬᩋᩣᨿᨲᨶᩈᩉᩥᨲᩴ᪨

᪑᪕᪑᪨ ᨧᩥᨷᩔᨶᩣᨿ ᨷᨭᩥᨧᩥᨷᩔᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨷ᩠ᨷᩣᨲᨷ᩠ᨷ ᨷᩩᨲ ᨧᩥᨷᩔᨲᩴ᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᨠᨿᨴᩣᨯᩥᨠᨲᨿᨠ᩠ᨠᨻᩃᩴ ᨧᨴᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᨧᩮᩅ ᩋᩁᩥᨿᨹᩃᩮ ᨧᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩏᨷᩥᨶᩥᩁᩮᩈᩅᨴᩔᨶᨴᩔᨶᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨷ᩠ᨷᩮᩣ ᨠᩥᩃᩮᩈᩈᩩᨷᨶᩥᨿᩣ ᨷᩉᩦᨶᩣᨿ ᩃᨴ᩠ᨵᩣᨷᨶᩥ ᩋᨧᩥᨶ᩠ᨲᩣ, ᨲᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨴᩁᨵᩣ ᩏᨷᩥᨶᩥᩁᩮᩈᩅᨴᩁᨵᩣ, ᨲᩴ ᨴᩔᨶᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨧᩥᩈᨿᨲᩮᩣ ᨠᩣᨿᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨩᩩᨬ᩠ᨬᩋᩣᩁᩥᨠᩣ, ᨿᨲ᩠ᨳᩩᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨿᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᨲ᩠ᨳᩩᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨠᩣᨿᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨲᩥᨧᩮᨲ᩠ᨲᩴᨲᩣ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᨲ ᨿᨲ᩠ᨳᩩᩈᨬ᩠ᨬᩣᨷᩥ ᩈᨠᩣᨠᨧᩮᨲ᩠ᨲᨷᩁᩥᨠ᩠ᨠᩉᨲᩮᩣ ᨩᩩᨬ᩠ᨬᩋᩣᩁᩥᨠᩣ, ᩈᨠᩣᨠᨧᩮᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨿᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨿᨲ᩠ᨳᩩᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨲᩥᨧᩮᨲ᩠ᨲᩴᨲᩣ᪨ ᨷᩔᩦᩈᨬ᩠ᨬᩣᨴᩦᩈᩩᨷᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩩᨷᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨿᨠ᩠ᨠᨷ᩠ᨷᩅᩥᨷᩥᨶᩥᨿᩣ᪨ ᨲᩥᨧ᩠ᨧᩈᩣᩁᩣᨴᩦᨶᩴ ᩈᨷ᩠ᨷᩮᩣ ᩋᨧᩮᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩋᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩈᩮᨿᩮᨧ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩣ ᩋᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩣ᪨

᪑᪕᪒᪨ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᨹᩃᩈᨾᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᨧᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩔ ᨹᩃᨽᩪᨲᩣ, ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩣᨶᩩᨷᩔᨶᩣᨿ ᨧᩈᩮᨶ ᩈᨾᩣᨷᨩ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᨧ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᨹᩃᩈᨾᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᨶᩣᨾᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨹᩃᩈᨾᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨲᩦᨲᩮ ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨠᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ, ᩋᨶᩣᨣᨲᩮ ᨧ ᨽᩅᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᨷᨲ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩣᩈᨶᩔ ᨴᩁᨿᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨠᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨠᨻᩩᨴ᩠ᨵᨣ᩠ᨣᩉᨱᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ, “ᩑᨲᩁᩉᩥᨷᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩣᨧᨠᩈᨷ᩠ᨷᩣᨲᩣ”ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨶ ᩉᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩣᩈᨶᩮ ᨴᩁᨶ᩠ᨲᩮ

បរេច្ចកញ្ចា កចត្តិ៍ ឧបនិ បុចិន្ទ្រាឃ្យូបេច៍

ក្ខ្សឮអបុទ្ភ្គាពបុត្ទចល្ហាភាឃ លឹតត្ធូប្យពាឃភា ឧបត្ទា៍

៧៍ បហាបុទ្ភ្គាពបុត្ទចល្ហាភា

១២៥៍លចិចណ្ហេតនោ កាឮឡ, ត ភាឧបត៍ បលិលឧត្តខ្ញាទេពិ អាឌីតិពិ អាឌី-ឧធ្ចេត ខេកាច្ឆថិឋិលិកាកឌ ឋាទាឌិតិ៍ ពហហ៍ ពហកិក្លូតត្តិ ពហាជាត្ទតឋទេត កិក្លូតិ៍

ឃឌី និឧយោ ភាឃ តត្តិ, "ឧប្ចហ្លិ ត្យ ខេហា"ពិ ព្ហដិ ពឆត្ដិ អាហ "ចិពក្ខុបុត្ចកាកា"ពិអាឌី៍ ពត្ត ចិពក្កា បុត្ចកាកា ឲពិឃ្សាពិ ចិពក្ខុបុត្ចកាកា, បុច្ឆា៍ ឋា "ឧប្ចហ្លិ ខេភា ឲត្ត កិក្លូចិហទត្តិ"ពិ ចចតិ, ចិពក្កា បត "ឧប្ចហ្លិ ត្យ ខេហា ព្ហឆ កិក្លូ ចិហទត្តិ"ពិ ព្ហឋិតា អាកាទេត ពឌា កកចខេពា ក្ខប្យេត្ថា ចិត្តឧក្ខូបេ្យា, ពឃ្ស បទិចិពក្ខឃ្ស ពក្ខាចខោពកោឃំ ត្យ-ពាខេរា ចុទ្ទ្តាពិ ជខេស្សត្តា អាហ – "ចិពក្ខុបុត្ចកាខេក ចាឃំ ត្យ-ពាខេរា តិបិពឋខេត្តា"ពិ៍ កិច្ចាបិ ពច្ឆត្តា ឌិឫា, "ឧប្ចហ្លិ ខេភា ឲត្ត កិក្លូ ចិហទត្តិ"ពិ បុច្ឆាចទេត កកចតា ចុខេត្តា, អឆ ខេហា "ត ខេហា, អាតត្ត, កិក្លូ ខេឋាកពិ ឧក្កហ្លិកាទាបោ"ពិអាឌី (ប៍ តិ៍ ៧៍១២៥) ក្ខបទិខេឌឧភាចទេត បត្តពំ ពច្ឆត្តិ អចិតិច្ឆិខេពា ភាឃ ត ខេហាពិ, អឆ ខេហា ចិឃំ ចិតិច្ឆិខេពា ឲច ខេហាពិ, ឌិឫា តិច្ឆិតិត្វាច ពឆាឃឧប្ចាបតត្តិ ពឆា បុច្ឆពិ៍ ពឆា ហិ ចុត្តិ – "ជាតត្តាបិ ពឆាពពា បុច្ឆត្តិ"ពិ (បិទា៍ ១៩)៍ ខេពភាហ "ព្ហខេពា កិទា"ពិអាឌី៍

ឃឆា តឌិច្ចពិល្ហិ ក្ខឌកំ ឃឆាតិត្តិ បក្ខូតពិ, ឲចំ ឧត្តា ឆាព្យឋា និឧត្តិ, ពឫា "ពហចាឋោ តឌិច្ចពិទិល្ហាឌកាឧឌិខេឋា"ពិ ចុត្តិ៍ ព្ហឌាតិ ពបត្តិ ចិត្តាខេពា ជខេស្សត្តិ – "តិទឃពិទច្ឆាតខេឃាតិ"ពិអាឌី ចុត្តិ៍ ក្យុចិត្ខាឌិត្យាតិឃក្ខូល្ហាតិ ឧហ្យុក្យុបកាចខេពា ភាឮព្ហឃំ បក្ខិត្តាតិ តិទត្តទាខេតច ពិឌត្តិពិ អាហ – "ក្យុល្ហកទិពា ភាឮព្ហ ចិឃា"ពិ៍ ឧត្តបល្ហាឧ ក្យុលឧពឧហឃ្សាតិពិ ឧត្តឧពឧហឃ្សាឆិកាតិ បត្ចាឧ ក្យុលិតិខេឃច ឧពឧហឃ្សាតិ, បត្យឃ្សាតិ បត ចខេឧត ឧត្ត ខេកាឌិខេឃា ពឌា ពត្ត ចឋិឋុ៍

ពខេពា ចិខេត្តឋិ, ពឆិ? កាបច្ចាឃំ ខេលិកបកពិ, បឃំ្យបត ឋាឧខេត អឃុខេត្តាច ខេឋាពិ អាហ – "បឃា"ពិអាឌី៍ ឆប្ចត្តិ ឧកាចឋិច្ចិ៍ និខេចខេកាពិ ឧខេហាត្តប្យោពាហ៍ ចុច្ចពិ៍ ត ខេហា បខេតពំ ឧក្កា ពិលិត្យបឌ្ចាតឮចាឌាត្យឋាឧតិអាឌិចខេឧត ឧបាកបឃ្ស ព្ហច្ឆិពត្តត្តា៍ ពហាខេកឌតត្តិ ពហាឧក្កហ្លិកាឃ ចិខេចចតិ៍

១២៩៍ពពបទិកល្ហត្តិ បុខេត្ត ពពនិចិឆាតឃ្ស ឌិចទឃ្ស ចុត្តាកាខេទត បឌិឧក្ខូទហ៍ ខេភាពិ អបក្យាកិ៍ អតត្តបខេភាពិ អភាទាឆិពចិខេត្តា៍

ឧពកខេហត ឧហកាចខេពា ឧក្កហ្លិកាពិ អាហ "ឧពបទិឧឧខេបាឆាត"ត្តិ៍ កខេហាពិ បត ព្ហឆ ឌតឧប្ចខេហាពិ ចុត្តិ "ភាភាឌតឧខេបាឆាត"ត្តិ៍

សោភតិ យថានុសិដ្ឋំ បដិបជ្ជមានោ កាយតោ និក្ខមតីតិ និក្ខមោ, ឯវំ និក្ខមេន បវត្តំ សុខំ។ គណសង្គណិកាកិលេសសង្គណិកាហិ បវិវិត្តិ បវិវេកោ។ បវិវេកេន បវត្តំ សុខំ។ រាគាទីនំ ឧបសមាយ បវត្តំ សុខំ ឧបសមសុខំ។ មគ្គសម្ពោធាយ បវត្តំ សុខំ សម្ពោធិសុខំ។ និកាមេតព្ពស្ស, និកាមំ វា លាភី និកាមលាភី។ និទុក្ខំ សុខេនេវ លភតីតិ អកិច្ឆលាភី។ កសិរំ វុច្ចតិ អប្បកន្តិ អាហ – “អកសិរលាភីតិ វិបុលលាភី”តិ។

សាមាយិកន្តិ សមយេ កិលេសវិមុច្ចនំ អច្ចន្តមេវាតិ សាមាយិកំ យ-ការេន អ-ការស្ស ទីឃំ កត្វា។ តេនាហ – “អប្បិតប្បិតសមយេ កិលេសេហិ វិមុត្ត”ន្តិ។ កន្តន្តិ អក្កន្តតាយ អារម្មណសន្តតាយ ច កមនីយំ មនោរម្មំ។ អសាមាយិកំ អច្ចន្តវិមុត្តំ។

ឧត្តានតាតិអាទិនា សង្គណិការាមស្ស វិបស្សនាធិការស្ស អន្តរាយិកភាវំ អន្វយតោ ព្យតិរេកតោ ច សហ និទស្សនេន ទស្សេតិ។ តត្ថ សា ទុវិធា អន្តរាយិកតា ទោសាគមមុខេន អនុប្បត្តិហេតុកា, សំកិលេសមុខេន ឧប្បត្តិហេតុកា ច។

តេ បនេវំ “សង្គណិការាមតា”តិអាទិនា វិភាវេត្វា វុត្តំ វិភាវេតុំ, “រូបាទិ ភោគុប្បត្តិ ទស្សេន្តោ”តិអាទិ វុត្តំ។ “អជ្ឈត្តា បច្ចត្តា និយកា បច្ចត្តា ធម្មា បច្ចត្តា ឥមំ សត្តា បច្ចត្តា អាការេសា បរិចារិតោ រូបក្ខន្ធ សព្វំ ពន្ធតី”តិអាទីសុ (ម។ និ។ ១។១០៩) វិយ ព្ភាន រូបក្ខន្ធ ការជាតយបរិយាយេនាតិ “រូបន្តិ សរីរ”ន្តិ អាហ។ “ភាវំ, អាគន្ត...បេ... ពោយតស្សុបិយោសា”តិ កស្មា វុត្តំ? តត្ថ កាយេ ច ជីវិតេ ច អនបេក្ខចិត្តានំ អារទ្ធវិបស្សកានម្បិ អសប្បាយរូបទស្សនសប្បាយសេវនេន កាយស្ស បរិហានិ ហោតីតិ? សច្ចំ, តំ បន យោ កល្លសរីរំ និស្សាយ ធម្មានុធម្មបដិបត្តិយា ហោតិ, តស្សេវ ធម្មានុធម្មបដិបត្តិ អនបេក្ខិត្វា អសប្បាយំ វជ្ជេត្វា សប្បាយសេវនេន បេសេត្វា វុឌ្ឍិំ ហុត្វា អនុយុញ្ជតោ កាយស្ស បរិហានិ, ន សោ កាយេ អភិរតោ នាម ហោតិ បច្ចវេក្ខណាយត្តត្តា អនបេក្ខាយ វិនោទិតត្តា តាទិសោតិ។ ឧបលិកាហបតិនោតិ ឯត្ថាបិ “ទសពលសាវកត្តុបាយនសក្ការេនា”តិ អានេត្វា យោជេតព្ពំ។

១០។ មហាករុណាវសេន បរិចុណ្ណាយ បរិសាយ មជ្ឈេ និសិន្នោបិ ឯកត្តវិវេកញ្ញស្សេវ ឯកកោវ។ ឯតេន សត្ថុនោ បវិវិត្តស្ស បវិវេកន្តេន វិវិត្តំ ទស្សេតិ។ រូបារូបបដិភាគនិមិត្តេហិ និវត្តនតោ “រូបាទីនំ សង្គតនិមិត្តាន”ន្តិ វុត្តំ។ អតិវិយ សត្តានុបលិតតាមនការេន វិវេសនតោ និវេតោតិ ធាតុតីតិ វិវេកោ, សោ ឯវ សសត្តិបរិយាបន្នតាយ អញ្ញត្ថំ។ កិំ បន តន្តិ អាហ – “សុញ្ញតន្តិ សុញ្ញតផលសមាបត្តិ”ន្តិ។ ឧបនិវិវេកតាយ អសង្ខតា ធាតុ ព្ភាន វិវេកោតិ អធិប្បេតោតិ អាហ – “វិវេកន្តិ វេក្កតា”តិអាទិ។ កង្ខមត្តម្បិ អនេសេត្វា អាសវក្ខយាភិញ្ញាណំ ខ្មានំ តត្ថ វិកតត្តា តេសំ វសេន វិកតវេក្កន, ឯវំក្ខតំ តេសំ ព្យត្តិកានំ បត្តត្តិ បិញ្ញាណំ “ព្យត្តិក្ខតោ”តិ វុត្តំ។ ឧច្ចារានំ វិស្សជ្ជនំ, តំ ឯតស្ស អត្ថិ, ឧច្ចារោតិ វិស្សជ្ជតីតិ វា ឧច្ចារកំ។ យស្មា ន សន្តកេ ឧច្ចារកេនេវ បវត្តតិ, តស្មា វុត្តំ “ឧច្ចារកបដិសំយុត្ត”ន្តិ។

តេលបត្តំ គណ្ហន្តោ វិយាតិ យថា តេលបត្តកោ នាម បរិច្ឆិន្នការសោ ន អតិក្កមិតព្ពោ, ឯវំ អត្តនោ សមាបត្តិកាលំ អនតិក្កមិត្វា។ យថា

ហិ ក្យសលោ ចេនេន្ថា តេសំ បចនេត្តា តំ តំ តេលកិច្ចំ ចិនេត្តត្វា យឌី ចា បត្តិត្ថបរិកោ, យឌី ចា យន្ថិយបរិកោ, យឌី ចា ឈបរិកោ ព្ថិតេន្ថា, តស្ស កាលំ ក្វបឆាទេត្វា បចតិ, ឲ្យចំ ភកចា ឆយុំ ឆេសេន្តា ចេតេឃ្យាតំ ពាណបរិបាកំ ក្វបឆាទេត្វា តំ តំ កាលំ អតតិក្កយិត្វា ឆយុំ ឆេសេត្វា បរិឋំ ក្វឃ្យាឌេន្តា ច ចិចេចកតិត្ថតេច ចិតេត្តត ក្វឃ្យាឌេតិ។ ឆេ្វ បញ្ចចិន្នាណាតិបិ តឆកិតិហតយតោចិន្នាណចេសេត តិន្ទាតតិត្ថតេច។ ព្យន្លាតញ្ញ៉ាសន្លាទាតំ ស្ជុ បរិន្នាតតាយ បឈឹតាតយ្យិ ទ្វបិឌីតំ អាបិធកយតេ បកោច ព្តាតទេស បឌីក្វលតាច ស្យបិពឌី ហុត្វា ក្វបដ្ឋាតិ, តស្មា ឈយ្មាកិតត្តស្ស ចិយ សឹតឌលដ្ឋាតតិត្ថតា តិន្ទាតតិត្ថយេច ចិត្តំ ហោតិ, តស្ស អតិចិយ សត្តបឈឹតកាចតោ។

១៧៧។ អន្ញត្តយេចាតិ ព្ថឆ ឆសាតាទេយ្យលំ អឆិបេ្យតត្តិ អាហ “ពោចន្ញត្តយេចា”តិ។ ព្ថឆ តិឃកន្ញត្តំ ស្យន្នាតំ។ អបក្យលបិឌកន្ទ្បាតញ្ញ៉ាឲ្យត្ត “តិឃកន្ញត្ត”ត្តិ អឆិបេ្យតំ ចិបស្សតាចិលេសស្ស អឆិបេ្យតត្តា, តិឃកន្ញត្តំ តិខ្ចឹចតិស្សត្តតំ, អតត្តតត្តិ អទេ្វា។ អសយ្បន្តកាចឌាតតេភាតិ ព្ថឆាតិ លេ កយ្ដ្ឋាតំ ចិធិបឌិបត្តិ ត ហោតិ, ក្វប្យធលេច បចត្តតីតិ ឌាតតេត។

កស្មា បតេត្វ ភកចតា ចិបស្សតាយ ឲ្យច បិឌកេ ឆសាតេ អចត្វា បិឌកន្ទ្បាតំ កហិតត្តិ អាហ – “អប្យក្យលបិឌកន្ទ្បាតតោ”តិអាឌិ។ ត បក្លត្តិ សយ្មា ត សយាហិតត្តា។ លោ បត “អន្ញត្តឆយ្មា យឃ្យ៉ាតិខ្ចឌី តិក្យុត្តា ហុត្វា ត ក្វបដ្ឋហត្តិ, ហត្ថាឋំ ពាហិន្លាឆយ្យេ យតសិ កទេឃ្យ ឲ្យកទេ្វស្យ សន្លាទេស្យ ក្វបដ្ឋិតេស្យ ព្តាតទេបិ ក្វបដ្ឋហេឃ្យុយេចា”តិ បទេស្ស...លេ... យតសិ កទេទាតិ។ បិឌកន្ទ្បាតចេសេត ចិយ សយ្មសិតន្ទ្បាតចេសេតបិ ក្លតោកាកចិយ្យេត្តា ហោតិយេចាតិ អាហ – “អទ្វបសយាបត្តិឃំ ត្យ លោ កធត្តិ អាតេឆ្នា យតសិ កទេទាតី”តិ។ ត លេ ចិត្តំ បក្លត្តីតិ យឃ្យ៉ាចិបស្សតាចិត្តំ ចិធិបឌិបត្តិ ហុត្វា ត ចហតីតិ។ បិឌកន្ទ្បាតយេចាតិ ចិបស្សតាយ បិឌកភ្វតយេច ឆសាតំ។ ប្យតប្យតំ យតសិ កាតព្តត្តិ ប្យតប្យតំ សយាបន្ទិតន្តំ ចិបស្សតាយ តិក្លចិសឌតាបិឌតាយ។ អចហត្តេ តិប្យណាកាចេត លេឆតកិរិយាយ អប្យចត្តត្តេ។ សយាបន្ទិត្វា ចិបស្សតាយ តិក្លកយ្មកទេលំ សយធចិបស្សតាចិហាទេតាតិ អាហ – “កយ្ដ្ឋាទេត យតសិកាទេទា ចហតី”តិ។

១៧៨។ សយ្បន្តតិ លេតិ ចិធិបឌិបត្តិយា ប្យទេ្តាតាបទំ ចិលេសសាកាចតោ សយ្បន្តតិ លេ កយ្ដ្ឋាតត្តិ ឌាតតេត។ ព្ថទិយាបធំ អហាទេបត្វាតិ យធា បរិស្សយា តាកន្ថតិ, ឲ្យចំ អត្តតោ ពលិត្យទ្វបំ តស្ស កាលំ តេត្វា បយាណយេច បចត្តតេត ព្ថទិយាបធំ អទេហាទេបត្វា។ សន្ទាចាទេស្វតិ ធាតតិសន្ទាសយតចាទេស្យ។ កធាចាទេស្យ បត ចិលេសំ តត្វ តត្វ ចឆត្តិ។ ព្ថឆំ ច្យត្តត្តិ ព្ថឆំ, “ព្ថយិភា ចិហាទេភា”តិអាឌិចចតំ ច្យត្តំ។

១៨០។ កាយចិតក្កាឆយោ ឌ្វត្យអាទិកកាយរាកត្យ៉ាបិឌសភាកាតិ អាហ – “ចិតក្កបហាតេភ ឆេ្វ យទេក្ក កទេធត្វា”តិ។ កាយក្យលេស្វតិ តិន្លាទេលោ ក្យយ្ម៉ំ កិម្បិឆ្វិឆេច កិលេសុប្បត្តិការណោតិ តស្ស ប្យក្កលស្ស កិលេសុប្បត្តិការណំ សន្លាយ ច្យត្តំ, អន្ញាធា សទេ្ទាបិ បច្ចា កាយក្យលា កិលេសុប្បត្តិការណយេច។ សយ្យភាចទេតីតិ សយ្យភាចាទេទាតិ អាហ “សយ្យភាចទេណតោ”តិ។ លោ បត យស្មា ចិត្តស្ស, ត សត្តស្ស, តស្មា ច្យត្តំ បិត្យព្តឃំ “ចេតលោ”តិ។ ឃ-កាទេទា បឆសន្ធិកទេទា ឲ្យ-ការស្ស ច អកាទេទា កតោតាតិ អាហ “ឲ្យចំ សទេត្ត ឲ្យតត្តិ។

១៥៦. អនុសយោតិ មានានុសយោ ភវរាគានុសយោ អវិជ្ជានុសយោតិ តិវិធោបិ អនុសយោ បហីយតិ អរហត្តមគ្គេន។ វុត្តនយេនេវាតិ, “តតោ មគ្គានន្តរំ ផលំ, ផលតោ វុដ្ឋាយ បច្ចវេក្ខមានោ បហីនភាវំ ជានាតិ, តស្ស ជានេន សម្បជានោ ហោតី”តិ វុត្តនយេន។

កុសលតោ អាយាតីតិ អាយតោ, សោ ឯតេសន្តិ កុសលាយតិកា។ តេនាហ “កុសលតោ អាគតា”តិ។ តំ បន តេសំ កុសលាយតិកត្តំ ឧបនិស្សយវសេន ហោតិ សហជាតវសេនបីតិ តទុភយំ ទស្សេតុំ, “សេយ្យថិទ”ន្តិអាទិ វុត្តំ។

យស្មា បន យថាវុត្តធម្មេសុ កេចិ លោកិយា, កេចិ លោកុត្តរា; អថ កស្មា វិសេសេន “លោកុត្តរា”តិ វុត្តន្តិ អាហ – “លោកេ ឧត្តរា វិសិដ្ឋា”តិ។ តេន លោកិយធម្មេសុ ឧត្តមភាវេន ផស្សាទយោ លោកុត្តរា វុត្តា, ន លោកស្ស ឧត្តរណតោតិ ទស្សេតិ។ យំ កិញ្ចិ មហគ្គតចិត្តំ មារស្ស អវិសយោ អកាមាវចរត្តា, បគេវ តំ វិបស្សនាយ បាទកភូតំ សុវិក្ខាលិតមលត្តា អាហ – “ជានិតុំ ន សក្កោតី”តិ។ ឯកោ អានិសំសោ អត្ថិ ភាវនានុយោគស្ស សប្បាយធម្មកថាបដិលាភោ។

១៥៧. ឯតទត្ថន្តិ កេវលស្ស សុតស្ស អត្ថាយ។ សប្បាយាសប្បាយវសេនាតិ កស្មា វុត្តំ? ននុ សប្បាយវសេន ទសកថាវត្ថូនិ អាគតានីតិ? សច្ចមេតំ, អសប្បាយកថាវជ្ជនបុព្វិកាយ សប្បាយ កថាយ វសេន អាគតត្តា “សប្បាយាសប្បាយវសេន អាគតានី”តិ វុត្តំ។ សុតបរិយត្តិវសេនាតិ សង្ខេបន តត្ថ អនាគតានិបិ ទសកថាវត្ថូនិ សុត្តគេយ្យាទិអន្តោគធត្តា, “សុតបរិយត្តិវសេន អាគតានី”តិ វុត្តំ។ បរិបុណ្ណវសេន សង្ខេបតោ អាគតត្តា ឧភយស្មិំ ឋានេ ឋត្វា កថេតព្ពានិ អេត្វាតិ សាមញ្ញតោ។

១៥៨. អនុអាវត្តន្តីតិ អនុអនុ អភិមុខា ហុត្វា វត្តន្តិ, បដិរូបសភាវាទិវសេន អនុកូលយន្តិ។ មុច្ឆនណ្ហន្តិ បច្ចយេសុ មុច្ឆនាការំ តណ្ហាយ បត្វា តាយ តេនាការេន បវត្តីតិ អាហ – “បេត្វតិ បវត្តតី”តិ។ កិលេសូបទ្ទវេនាតិ កិលេសសង្ខាតេន ឧបទ្ទវេន។ កិលេសា ហិ សត្តានំ មហានត្ថករណតោ “ឧបទ្ទវា”តិ វុច្ចន្តិ។ អត្តនោ អញ្ញត្រេ ឧប្បន្នេន កិលេសូបទ្ទវេន អន្តេវាសិនោ, ឧបទ្ទវា អន្តេវាសុបទ្ទវា, ព្រហ្មចរិយស្ស ឧបទ្ទវា ព្រហ្មចារុបទ្ទវាតិ ឥមមត្ថំ “សេសុបទ្ទវេសុបិ ឯសេវ នយោ”តិ ឥមិនា អតិទិសតិ។ គុណមរណំ កថិតំ, ន ជីវិតមរណំ។

អប្បលិកាតិ អប្បមត្តកលិកី វិសេសានំ។ ឯវំ វុត្តោតិ យថាវុត្តព្រហ្មចារុបទ្ទវា ទុក្ខវិបាកតរោ ចេវ កដុកវិបាកតរោ ចាតិ ឯវំ វុត្តោ។ អាចរិយន្តេវាសិកុបទ្ទវា ហិ ពាហិរកសមយវសេន វុត្តា, ព្រហ្មចារុបទ្ទវា បន សាសនវសេន។ ទុរក្ខាតេ ហិ ធម្មវិនយេ ទុប្បដិបត្តិ ន មហាសាវជ្ជា មិច្ឆាទិដ្ឋាភិនិវេសស្ស សិថិលវាយាមភាវតោ; ស្វាក្ខាតេ បន ធម្មវិនយេ ទុប្បដិបត្តិ មហាសាវជ្ជា មហតោ អត្ថស្ស ពាហិរភាវករណតោ។ តេនាហ “សាសនេ បនា”តិអាទិ។

១៥៩. តស្មាតិ ឋានំ បុព្ពាបរាបេក្ខ បុរិមស្ស ច អត្ថស្ស ការណភាវេន បច្ចាមសន្តិ អាហ “យស្មា”តិអាទិ។ មិត្តំ ឯតស្ស អត្ថីតិ មិត្តវា,

តស្ស ការណា មិត្តវតា, តាយ។ មិត្តវសេន បដិបជ្ជន្តិ អាហ “មិត្តបដិបត្តិយា”តិ។ សបត្តវតាយាតិ ឯត្ថាបិ ឯសេវ នយោ។

ឧក្កដឧក្ខានិសមត្តម្បីតិ ឥមិនា បនេន ឥនតំ វិតិក្កមន្តោតិ ននស្សតិ។ សាធុកោសុ ហិតបរក្កមនំ ឧបាកាទុសាសនីហិ បដិបជ្ជន្តិ អាហ – “តទា ន បដិបជ្ជិស្សាមី”តិ។ អាយតិមត្តត្តិ កុសលាការនំ ទុក្ខតិ។ នាហំ តុម្ហេសុ តទា បដិបជ្ជិស្សាមីតិ កុម្ភការោ វិយ អាមកាការនេសុ អហំ តុម្ហេសុ កេវលំ ធានាតបន្តោ ន បដិបជ្ជិស្សាមិ។ និគ្គហិត្វាតិ នីហរិត្វា។ លោកិយគុណាបិ ឯត្ថ សារេ រោបេត្វ អធិប្បេតា លោកុត្តរគុណានំ អធិដ្ឋានភាវតោ។ សេសំ សុវិញ្ញេយ្យមេវ។

មហាសុញ្ញតសុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា។

៣. អច្ឆរិយព្ភុតសុត្តវណ្ណនា

១៤៦។ ឆិន្នបបញ្ចេតិ ច និវត្តា ហោន្តីតិ មធារហំ តំតំឆិន្នបបញ្ចវដ្ដិបកា, ឯត្ថ បញ្ចុត្តវនេនា មគ្គសង្គេ, ហិសង្គេ ហេតុអទ្ធា, នាមសង្គេ ឥន្ទ្រិយទ្ធា, បវត្តមស្ស បន ឥន្ទ្រិយត្តនិទ្ទិដ្ឋតាយ “ឥន្ទ្រិយទ្ធ និវត្តា”តិ វុត្តំ។ ឧក្កំសតោ បវត្តំ បវត្តមំ។ តទា ហិ វរិត្តិ, “មគ្គាតិ និវត្តនេន អនាគតវដ្ដន្តិ”។ បបញ្ចសង្គេ ហេតុ វុត្តា។ ឆិន្នវដុមេតិ ឆិន្នកិលេសវដ្ដស្ស អកុសលកម្មវដ្ដស្ស ច ឆិន្នត្តា វិបាកវដ្ដស្ស ច ឧបរិ វដ្ដមានត្តា អាហ – “វដុមន្តិ កុសលាកុសលកម្មវដ្ដំ វុច្ចតី”តិ។ និវត្តនេន មគ្គសង្គខយាតោ។ អនាគតវដ្ដន្តិ ឯតំ អនាគតវដ្ដសង្ខាតំ វុត្តំ។ អនាគតត្តវាតំ ហិ អនាគតវដ្ដំ, អទ្ធា វេទ្ធ អតីតោតិ។ អតុស្សិតីតិ ឯតំ អតុស្សិតការំ សន្ធាយ វុត្តំ – “ន អតុស្សិស្សតី”តិ សង្គបយោគស្ស អតីតវិសយត្តា។ យទា បន តេហិ កិញ្ចិ យា កាចា បវត្តិតា, តតោ បដ្ឋាបិ ភាវតោ តេសំ ឧទ្ធានំ អតុស្សរណំ ហោតិមេវ។

វត្តិមជ្ឈាតិអាទិកាលតោ បដ្ឋាយ អសម្ពុទ្ធាយ វត្តិមជាតិយា ឧជុតោជាតាយ។ ព្រហ្មជ្ឈាតិ ព្រហ្មណជ្ឈា។ ឯវំគោត្តាបិ ឯសេវ នយោ។ លោកិយលោកុត្តរសីលេនាតិ បរិមិតាសម្មុតេន ឧទ្ធរេវិកត្វា អនញ្ញសាធារណេន លោកិយេន លោកុត្តរេន ច សីលេន។ ឯវំសីលាតិ អនវសេសសីលានំ វិសុំ បច្ចវេក្ខណាការេន ឯវំសីលាតិ អតុស្សរិស្សតិ។ ឯស នយោ សេសេសុ។ យថា វិជ្ជាភាគិយា វិជ្ជាសម្បយុត្តធម្មា, ឯវំ សមាធិបក្ខា សមាធិសម្បយុត្តធម្មាបិ សមាធិវីរិយាទយោតិ អាហ – “លោកិយ សមាធិបក្ខានំ ធម្មានំ គហិតត្តា វិហារោ គហិតោវា”តិ។ តស្មា សមាធិបក្ខធម្មវិនិមុត្តោ ឯវ ឯត្ថ វិហារោ អធិប្បេតោតិ វុត្តំ “ឯវំ វិ”តិអាទិ។

យថា ច អដ្ឋ សមាបត្តិវិបស្សនាមគ្គផលសង្គហិតា លោកិយលោកុត្តរា សមាធិបញ្ញា “ឯវំធម្មា ឯវំបញ្ញា”តិ បទេហិ ហេដ្ឋា គហិតាបិ មថាសកំ បដិបក្ខតោ មុត្តស្ស បវត្តិវិសេសំ ទីបេតុំ “ឯវំវិមុត្តា”តិ ឯត្ថ បុន គហិតា, តថា “ឯវំធម្មា”តិ ឯត្ថ គហិតាបិ សមាធិបក្ខធម្មា ទិព្ពព្រហ្មអានេញ្ជអរិយវិហារសង្ខាតំ អត្តនោ បវត្តិវិសេសំ ទីបេតុំ, “ឯវំវិហារី”តិ ឯត្ថ បុន គហិតាតិ វុច្ចមានេ ន កោចិ វិរោធោ។ ផលធម្មានំ បវត្តិការេណបិ កិលេសានំ បដិប្បស្សទ្ធិ ន តំអាវុកាវជាតា, អថ ខោ អរិយមគ្គេន កិលេសានំ

ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᩮᨶ ᨠᩥᩃᩮᩈᩣᨶᩴ ᨷᨭᩥᨷᩔᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ᪪ ᨿᩮᩣ ᨲᩴ ᨷᨩᩉᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨷᩉᩣᨿᨠᩮᩣ ᨷᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩅᩥᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᩣᨠᩣᩁᩮᨶᩣᨲᩥ ᨷᩉᩣᨶᩅᩥᨠᩣᩁᩮᨶ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨾᩣᨶᩮ ᩋᨷᩉᩣᨿᨠᩔ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩔ ᨠᨳᩴ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨲᩣ? ᩅᩥᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩉᩥ᪪ ᨲᨴᩥ᩠ᨿᨷᨠᨲᩥᨿᩣᩅ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ ᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩉᩥ ᩅᩥᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᩴ ᩅᩥᨶᩥᩔᨭᩴ ᩈᩩᩅᩥᨴᩪᩁᩅᩥᨴᩪᩁᩮ ᨮᩥᨲᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣᩔ ᨲᨲᩮᩣ ᨶᩥᩔᨭᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩥᩔᩁᨱᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᩔᩁᨱᨷᩉᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪪

᪑᪙᪙᪪ ᨷᩩᩮᨿ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨿᩋᨠ᩠ᨡᨲᨵᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ, ᨶ ᩈᩣᩅᨠᩅᩥᩈᨿᩣ, ᨿᨿ ᨷᨶ ᨴᩮᩈᨶᩣ ᨲᨿᩣ ᩈᩩᨲᩣ ᩅᨴᩣᨲᩥ ᨲᩮ ᨴᩮᩅᩮ ᩈ᩠ᨾᩁ ᨠᩣᩁᩮ ᨠᩮᩁᩣᨶ᩠ᨲᩣ, “ᨲᩴ ᨠᩥᩴᩈ᩠ᨾᩣ ᨾᩮᩣᩈᩣᨿᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪪ ᩈᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᩃᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩃᨴ᩠ᨵᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᩣᨶᨠᩣᩁᩴ ᩋᨶᩣᨾᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨲᩥᩅᩥᨠᩣᩁᩮᨶ ᨲᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ, “ᨴ᩠ᩅᩮ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᨬ᩠ᨬᩣᨶᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – ᩋᨭ᩠ᨮ ᩅᩔᩮ ᨣᨻ᩠ᨽᨣᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨳᩴ ᩅᩔᩮ ᨴᩮᩅᨲᩣ ᨴᩮᩅᩥ, ᨷᩩᩁᩥᩈᩔ ᨴᩦᨥᨿᩣᨶᨻ᩠ᨽᩣ ᨲᩴ ᨠᨳᩴ ᨷᩩᩁᩥᩈᩔ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᩣᨶᩦᨲᩥ? ᨠᨾ᩠ᨾᨩᩅᩮᨣᩮᨶ᪪ ᨿᨴᩥ ᩉᩥ ᨲᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᨿᩔ ᨲᩮᨷᨴᩮᩈᩮᨶ ᨹᩃᩴ ᩅᩥᨷᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᩅᩥᩅᩴ ᨴᩮᩅᨲᩣᨿ ᨲᩔ ᩅᩔᩴ ᨴᩦᨥᩴ, ᨻᩮᩣᨵᩮᨶ ᨧ ᩃᨴ᩠ᨵᩥ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ᪪ ᩋᨷᩥᨧ ᨷᩩᩁᩥᩈᩔ ᨷᨲ᩠ᨲᨲᩅᩔᩣᨶᩥ ᨶᩣᨿ ᩅᩥᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣᨶᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᨽᩪᨲᩣ ᨷᩁᩮᨿᩣᨠᩅᩥᩈᨿᩈᩮᩣᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ᪪ ᨲᩣᨶᩥ ᩅᩥᨷᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩮ ᩅᩮᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨶᩥᨷᩥ ᩋᨷᩮ᩠ᨿᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨴᩮᩅᨲᩣ – “ᩋᨿᨾᩔ ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᩣᨶᩔᨲᩥ, ᨶᩮᩣ”ᨲᩥ ᨶ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨷᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩅᩣ ᨲᩣᨶᩥ ᩅᩮᨠᨧ᩠ᨧᩴ ᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥᨿᩮᩅ᪪ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – “ᩈᨠ᩠ᨠᩮᨶ ᨷᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩦᨥᩴ ᩋᨭ᩠ᨮ ᩅᩔᩮ ᨣᨻ᩠ᨽᨣᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪪

ᨷᨮᨾᨧᩥᨲ᩠ᨲᨧᩣᩁᩮᨲᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩈᨻ᩠ᨻᨷᨮᨾᨧᩥᨲ᩠ᨲᨧᩣᩁᩮ᪪ ᩈᩮᩣ ᩉᩥ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᨠᩣᩁᨱᨲᩮᩣ ᩋᩅᩥᩈᨴᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨴᩮᩅᨠᩣᩁᩮᨶ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥᨧᩁᩮᨶ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨶᨲᩮᩣ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪪ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩉᩥ ᨴᩮᩅᨲᩣᩉᩥ ᩋᩈᩣᨵᩣᩁᨱᨩᩣᨶᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨴᩩᨲᩥᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᨧᩣᩁᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᨶᨲᩮᩣ᪪

ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨷᩥ ᨴᩮᩅᨲᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᨬ᩠ᨬᩮᨶᩅ ᨮᩥᨲᨠᩣᩃᩴ ᨻ᩠ᨿᨲᩥᩁᩮᨠᨾᩩᨡᩮᨶ ᩅᩥᨽᩣᩅᩮᨲᩥ᪪ ᩋᩣᩉᩣᩁᩪᨷᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᨶ ᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨻᩮᩣᨵᩥᩴ ᩃᩥᨶ᩠ᨴ᩠ᨵᩣᨷᨲᩮᩣᩈᨶᨠᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪪ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩮᨶᩣᨷᩥ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣᨣᩮᩉᩥ ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨷᨶ᩠ᨶᩣᨶᩴ ᨳᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᨬ᩠ᨬᩣᨠᩣᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥᨿᩮᩅ᪪ ᨠᩥᩴ ᨲᨳᩣᩁᩪᨷᩴ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣᩁᩪᨷᩴ ᩏᩊᩣᩁᩴ ᨷᨱᩦᨲᨬ᩠ᨧ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᨲᩮ ᨴᩮᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣ ᩋᩣᩉᩣᩁᩪᨷᨧ᩠ᨨᩮᨴᨾ᩠ᨷᩥ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩥᩴ ᨲᨳᩣᩁᩪᨷᩴ ᩏᩊᩣᩁᩴ ᨷᨱᩦᨲᨬ᩠ᨧ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᨬ᩠ᨬᩣᩅᨠᩣᩈᩴ ᩅᩥᨠᩣᩁᨾᩴ ᨧᩮᩣᨴᩮᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᩅᨲᩥ? ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩥ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩮ ᨴᩈᩉᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩉᩥ ᩋᨽᩥᨽᩩᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ, ᨷᨣᩮᩅ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴᩮᩅᨲᩣ, ᨲᨳᩣᨷᩥ “ᩈᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᩣᨶᩮᩣ”ᨲᩥ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨿᨽᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪪

᪑᪐᪐᪪ ᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮᨶ ᨴᩦᨥᩣᨿᩩᨠᨲᩣ ᨶᩣᨾ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨻᩃᩮᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᨾᩉᩣᨷᨬ᩠ᨬᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩮᨶ ᩅᩮᨶ ᨴᩦᨥᩣᨿᩩᨠᩮᨶ ᨠᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᨶ, “ᩈᩮᩈᩈᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᩮᨶ ᨠᩥᩴ ᨿᩣᩅᨲᩣᨿᩩᨠᩴ ᨶ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩦ”ᨲᩥ ᨧᩮᩣᨴᩮᨲᩥ᪪ ᨻᩮᩣᨵᩮᩣ “ᩋᩣᨿ ᨶ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩦ”ᨲᩥ ᨷᨭᩥᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ, “ᩋᨬ᩠ᨬᨴᩣ ᩉᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᩁᨱᨾᩣᩉ᪪ “ᨻᩮᩣᨵᩥ ᨶ ᨠᩅᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨶᩅᩈᩮᨶ ᨠᩣᩃᨠᩥᩁᩥᨿᩣ ᩋᨵᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᩃᨠᩥᩁᩥᨿᩣ᪪ ᨷᩣᩁᨾᩥᨿᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᨱᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨲᩔᩴ ᨲᩔᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩮ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᩈᨾᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᩉᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨶᩔ ᩅᩥᩈᩮᩈᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩈᩥᨶᩮᩉᩔ ᨲᨶᩩᨠᩣᩁᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨧ ᨾᩉᩣᨠᩁᩩᨱᩣᨿ ᩏᩊᩣᩁᨠᩣᩁᩮᨶ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩔ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᩅᩥᩈᨴᨠᩣᨿᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩣ ᩈᨾᩥᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᩈᩮᩈᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨠᩮᨿ᩠ᨿᩈᩩ ᨧ ᨲᩮᩈᩴ ᨧᩈᩥᨠᩣᩁᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᨲ᩠ᨳᩔ ᨷᩁᩥᨷᨠ᩠ᨠᩴ ᨷᩣᩁᨾᩥᨿᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨴᩮᨶ ᨷᩁᩥᨻᩕᩪᩉᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᨠᩣᩃᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ᪪ ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᩋᨿᩴ ᨾᩉᩣᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨿᩮᩅ ᨠᨷ᩠ᨷᩮ ᨶᩣᨶᩣᨩᩣᨲᩦᩈᩩ

ᩋᨸᩁᩥᩉᩦᨶᨩ᩠ᨫᩣᨶᩮᩣ ᨠᩣᩃᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨠᨾᩮᩅ ᨠᩣᩃᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨵ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ – “ᩋᨿᩴ ᨠᩣᩃᨠᩥᩁᩥᨿᩣ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨸᩣᩁᨾᩦᨶᩴ ᨸᩪᩁᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨸᨿᩮᩣᨣᨶᩣᨠᩣᩁᨲᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨽᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᩃᨠᩥᩁᩥᨿᩣ ᨲᩣᨿ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᩋᨸᩥᨧ ᨧᩁᩥᨿᨠᩮᩅ ᨧᨲᩩᨾᩉᩣᨶᩥᨵᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨿ ᨩᩥᨶ᩠ᨶᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩈᨩ᩠ᨩᩣᨿ ᨾᩉᩣᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨿ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᩈᨾ᩠ᨽᩅᨶᩣᨲᩣᨶᩥᨧᩮᩅᨶ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᩈᩣᨵᩣᩁᨱᩃᩥᨠ᩠ᨡᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨿ ᨧ ᩍᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᩉᩣᨸᩩᩁᩥᩈᩔ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᩋᨦ᩠ᨠᩩᩁᩴ ᨲᩣᨿ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨿᩣᨧᨲᩣᨿᩩᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨴᩔᩣᩉᨩᩣᨲᩔ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩈᨾ᩠ᨽᩣᩁᩔ ᩅᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᨵᨾ᩠ᨾᨲᩣ᪨

ᨾᨶᩩᩔᨠᩣᨿᨲᩣᩅᩈᩮᨶ, ᨶ ᨴᩮᩅᨠᩣᨿᨲᩣᩅᩈᩮᨶ᪨ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨲᩥ ᩉᩮᨲᩩᨽᩪᨲᩣ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ᪨ ᩋᨾᩥᩃᩣᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᨾᩥᩃᩣᨲᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨶᩮᩅ ᨲᩣᨶᩴ ᨾᩣᩃᩣᨶᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᩈᨾ᩠ᨸᨴᩣᨸᩥ ᨣᨶ᩠ᨵᩈᨾ᩠ᨸᨴᩣᨸᩥ ᩈᩮᩣᨽᩣᩈᨾ᩠ᨸᨴᩣᨸᩥ ᨴᩔᩥᨲᩣᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩅᩥᩉᩥᩁᨩ᩠ᨩᨲ᩠ᨲᩁᩣᨶᩴ ᩁᨩᩮᩣᨩᩃ᩠ᩃᩣᨶᩴ ᩃᩮᩈᩔᨸᩥ ᩋᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᩈᩁᩦᩁᨣᨲᩣᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩣᩃᩴ ᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᨸᨽᩔᩁᩣᨶᩮᩅ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩅᨲ᩠ᨳᩮᩈᩩᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩈᩦᨲᩴ ᨶ ᨻᩣᨵᨲᩥ ᨿᩔ ᩈᩦᨲᩔ ᨸᨭᩥᨠᩣᩁᩅᩈᩮᨶ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩴ ᩈᩮᩅᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩣᨴᩥᩈᩴ ᩈᩦᨲᩴ ᨶ ᨻᩣᨵᩮᨲᩦᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩣᩃᩮᨲᩥ ᨾᩁᨱᨠᩣᩃᩮ᪨ ᨻᩥᨶ᩠ᨴᩩᨻᩥᨶ᩠ᨴᩩᩅᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣᨠᩣᨿᨲᩥᨠᩣ ᩅᩥᨿ ᨻᩥᨶ᩠ᨴᩩ ᨻᩥᨶ᩠ᨴᩩ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩮᨴᩣ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨴᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨡᨱ᩠ᨯᩥᨲᨽᩣᩅᩮᩣ ᨡᨱ᩠ᨯᩥᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᨠᩮᩈᩣᨶᩴ ᨸᩃᩥᨲᨽᩣᩅᩮᩣ ᨸᩃᩥᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩅᩃᩥᨲ᩠ᨲᨧᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᨠᩥᩃᨶ᩠ᨲᩁᩪᨸᩮᩣᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᨸᨶ ᨡᨱ᩠ᨯᩥᨧ᩠ᨧᨸᩃᩥᨧ᩠ᨧᩣᨴᩦᩉᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩏᨠ᩠ᨠᨱ᩠ᨮᩥᨲᩣᨲᩥ ᩋᨶᨽᩥᩁᨲᩥ, ᩈᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩏᨸᨠ᩠ᨡᨸᩁᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨶᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩅᩈᩮᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᨲᩮᩣ ᨴᩩᩅᩥᨵᨽᩣᨣᩣᨲᩥ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣ ᩑᩅᩣᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩥᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᩑᩅ ᨴᩮᩅᨲᩣ᪨ ᨿᨳᩣ ᨴᩮᩅᨲᩣ “ᨿᨾ᩠ᩉᩥ ᨩᩣᨲᩣ ᨠᩥᩴᩅᩈᩮᨶ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩍᨵ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ, “ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨶᩣᨾ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩍᨵ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩋᨲᩦᨲᨽᩅᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨠᨲᩴ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅ ᨾᩉᩣᨸᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᨿᩮ ᨾᩉᩣᨸᩩᨬ᩠ᨬᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨

ᨶ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩥᩁᨲᩁᨠᩣᩃᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᨶ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩣᩅᩉᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᨽᩣᨩᨶᨽᩣᩅᨲᩮᩣ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨶ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩣᨿ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨳᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᨲᨴᩣ ᩉᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨻᩉᩩᨠᩥᩃᩮᩈᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮ – “ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩪ ᨾᨶᩩᩔᩃᩮᩣᨠᩮ ᩑᩅ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨴᩮᩅᨻᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩮᩈᩩ”ᨲᩥ᪨ ᨴᩮᩅᩃᩮᩣᨠᩮ ᨲᩣᩅ ᨶᩩᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩅᩣᩈᩔ ᩋᨶᩮᩣᨠᩣᩈᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᨲᨳᩣ ᩋᨧ᩠ᨨᩁᩥᨿᨽᩣᩅᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨧ᩠ᨨᩁᩥᨿᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩉᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨲᩮᩈᩴ ᩈᩣ ᩋᨧ᩠ᨨᩁᩥᨿᨵᨾ᩠ᨾᨲᩣ ᨴᩮᩅᨽᩪᨲᩣᨶᩴ ᨶ ᨸᨠᩣᩈᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨾᨶᩩᩔᨽᩪᨲᩣᨶᩴ᪨ ᨴᩮᩅᨽᩪᨲᩮ ᩉᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᨴᩥᩔᨾᩣᨶᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩩᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᨴᩉᨲᩥ, ᨶ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩩᨽᩣᩅᨲᩮᩣ, ᨲᨳᩣ ᩈᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᨶᩣᨵᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨶ ᩈᨾ᩠ᨸᩈᩦᨴᨲᩥ, ᩍᩔᩁᨠᩩᨲ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᩣᩉᩴ ᨶ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨲᩥ, ᨴᩮᩅᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩔ ᨧ ᨧᩥᩁᨠᩣᩃᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶᨲᩮᩣ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩈᩔᨲᩅᩣᨴᨲᩮᩣ ᨶ ᨸᩁᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ “ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩮ ᨶᩩᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨲᩣᨴᩥᩈᩣᨿ ᨣᩉᨱᩣᨶᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᨠᩁᩮᨶ᩠ᨲᩣ ᨾᨶᩩᩔᨽᩪᨲᩣᩅᩮᩅ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ; ᨶ ᨴᩮᩅᨽᩪᨲᩣ, ᨾᨶᩩᩔᨽᩪᨲᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩣᨸᩥ ᩒᨸᨸᩣᨲᩥᨠᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨲᩥ ᨧ ᩒᨸᨸᩣᨲᩥᨠᩪᨸᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨴᩮᩣᩈᩣᨶᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᨲᩮᩣ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩮᨶᩮᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨵᨾ᩠ᨾᨲᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨳᩪᨸᩔ ᩅᩥᨿ ᨵᩣᨲᩩᩅᩮᨶᩮᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨵᩣᨲᩪᨶᩴ ᨳᩪᨸᩔ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ᪨ ᨶ ᩉᩥ ᩒᨸᨸᩣᨲᩥᨠᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩣᨶᩴ ᨵᩣᨲᩩᨿᩮᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨶ ᩒᨸᨸᩣᨲᩥᨠᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨧᩁᩥᨿᩣᨿ ᨧ ᨾᩉᩣᨽᩥᨶᩦᩉᩣᩁᨲ᩠ᨲᩣ, ᨾᨶᩩᩔᨠᩣᨿᩔ ᨸᩥᨠᨭᩮᨠᩁᨱᩣᨿ ᨴᩣᩁᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᨾ᩠ᨸᩥ

ពេទាត្វា ឃាច បុត្តុយុលឧស្សតា អការយន្ត្យេតិក្ខត្តិ៍ បរិបិកពពតឹលតេក្កូយុបញ្ញានិបាទយិពាបិ ត អកិតិក្លុយត្តិ, កិ ចា ខុពាឃ ពារលចិត្តាឃ? បន្តាព្យេទ្ធហិ អាចិណ្ណបយាចិណ្ណា, ឃជិន៎ យត្យុស្សុក្វតាត់ឃេច អកិបប្បុឧ្ញ្ញា, ត ខេចក្វតាតត្តិ អឃយេពុ្ទ ឆយុតា៍ ពថា ហិ ពឧទេត្វា យហាកិតិហារទាបិ យត្យុស្សុក្វតាត់ឃេច ព្លូឧ្ញាតិ, ត ព្លពទេវសំ៍

ពស្មា បត បយ្មាបប្បុទ្ធា ឧប្បុទ្ធីបេឃេច ក្ខុប្បុឧ្ញត្តិ, ត បេបជីបេបុ្វតិ? ពេចិ ពាច អាហុ – "ឃស្មា បឆចិឃា តាកិក្វតា ព្យុទ្ធាតុកាចបហិតា អចលក្ខុាតក្វតា ពេ៊ាងិយណ្ណុក្វុយិ ឧប្បុទ្ធីបេឃេច ក្ខុប្បុឧ្ញតិ, ពស្មា ឧប្បុទ្ធីបេឃេច ក្ខុប្បុឧ្ញត្តី"តិ; "ពថា ព្លពទេវបយិ្យ អចិឧហិតក្ខុាតាត់ ពទេត្វច លក្ខុយាតទេតា"តិ៍ អឃំ បតេត្វ អយ្យាកំ លត្តិ – ឃស្មា បុរិយព្យុទ្ធាត់ យហារពេ៊ាងិបត្តាត់ បទេ្វកព្យុទ្ធាតត្វា តិទ្ធាតុិឃា សាចពពេ៊ាងិបត្តាត់ សាចពពេ៊ាងិឃា អកិតិហារទា សាចពបិទេយិត់ បប្បុកេលំ បរិបិចតត្វា ព្យុទ្ធេលត្តក្វុពេ ព្លុយស្មិ ចក្កចាព្យុខុ ឧប្បុទ្ធីបេឃេច ព្លូឧ្ញតិ, ត អញ្ញាត្វា៍ ខេចតេឃ្យាត់ ចិតឃតទេ្វា ច ព្យុទ្ធុប្បារេខាតិ អក្កសាចពានិចេតេឃ្យចិបេបារបក្លាឃ ខុពស្មិ ឧប្បុទ្ធីបេឃេច ព្យុទ្ធា តិទ្ធាតុតិ, ត បេបជីបេបុ៍ អឃត្វា តេឃា បន្តាព្យុទ្ធាត់ អាចិណ្ណបយាចិណ្ណាតិ ពេសំ ក្ខុត្តយបុរិបាត់ ពទេ្វច ក្ខុប្បុត្តិ បយុត្តិចក្កាត់ ចិឃ អញ្ញាយញ្ញាបតិស្សយេពា អបរាបទ៌ ចត្តតីតិ ខក្ខុត្តា៍ ពេតាហ – "តិសុ ជីបេសុ ព្យុទ្ធា ត តិទ្ធាតុត្តិ, ឧប្បុទ្ធីបេឃេច តិទ្ធាតុត្តិតិ ជីបំ បស្សុតី"តិ៍ ព្លុយិតា តឃេត ខេបតិឃយេបិ ពារលំ ចត្តត្វា៍

ព្លុខាតិ ច លត្តិឃក្បុលំ លេពបយុតំ ព្រាហ្មលាតយ្យិ បុ្វឧតិឃកាចពេតា៍ រាខា យេ បិតា កចិស្សុតីតិ ក្បុលំ បស្សិ បិព្យុចបេត ក្បុលស្ស តិក្ខុបិតព្វាពេតា ៍ ខបត្ថុ យាបាត់ ក្ខុបរិ បត្តុ ជិចបាតីតិ បស្សិ ពេតត អត្តុពេតា អត្តុទាឃាកាចំ អញ្ញានិ, ពស្សា ច ព្យុបិពកពេច ជិត្តាបយុត្តិបទេ្វតុកចត៍

តា ខេចតាតិ ខបបហស្សិចក្កចាព្យុអខេចតា៍ ពធំ បត តា ពេ៊ាងិបត្តុស្ស បុ្វរិពបិទេយិកាចំ កាចិតត្វា បប្បុទ្ធកាចំ ឧាតត្តីតិ? យពេហបក្លាត់ ខេចតាត់ ចពេត, ឃេក្យុឃេ្យត ច តា ខេចតា អកិបយឃកាពិពេតា៍ ពថា ហិ កកចពេតា ច ឆយុខាតសំចិការេព អពេតពចាទ៌ ខបបហស្សចក្កចាព្យុអចាសិខេចតាបត្តុបិពេតា អពេហាសិ៍

ចចាឃីតិ បឧាតាតិ ក្យុតិអាបត្តុឧចតេហិ ពាពលបហិពេហិ ក្យុតិឃា ក្ខុបក្ខុិតកាចស្ស បជិសំចិជិពត្វា៍ ក្យុតិចិត្តុ ត ឧាតាតិ ក្យុតិចិត្តុក្លុលស្ស ព្លុត្តុរកាចពេតា៍ ពថា ហិ ពំ ក្យុ្វបបិពពាពលស្សុបិ អចិបពេឃា ខុច៍ បជិបត្តុិចិពេត្តុបិ ខុពេបច តពេឃា៍ អាចឧ្ញតបរិឃារឃេតិ អាចឧ្ញតក្កពេយា៍ ឃស្មា ខុពចាទ៌ អាចឧ្ញិតយពេត្តុត អារពយុលំ តិទ្ធិតិត្យុ ត បក្កា, ពស្មា ពពេយចារពយុលំ ក្យុតិឃំ ពតិឃត្វា អាចឧ្ញិត្វា តិទ្ធិឃតិ, អាចឧ្ញតសិពេត ខេត្វ ឧចតចារេរា ពហិពេតា៍ ពេតាហ – "ក្យុតិឃពតិឃចិត្តុចារេឃេច ឧាតិស្សុតី"តិ៍ ក្យុតិឃា បុពេរពទ៌ ពតិបឃចិត្តុចារពេតា បក្ខុាឃ យពលំ យេ អាបត្តុត្តិ ឧាតតពេតា, "ក្យុតិក្លុពេលបិ ចចាឃីតិ បឧាតាតី"តិ ក្យុត្តា៍ បជិបត្តុិឃា បត អបុព្វាកាចពេតា បជិបត្តុិចិត្តុ ត ឧាតាតិ៍ តិពត្តុិឃា ក្ខុប្បុត្តុិពេតា បពេពោ អសុពស្មិ ឆាពេត យឃា បជិបត្តុិ ពហិពាតិ បឧាតាតិ, ក្យុតិឃឧចតពេតា បក្ខុាឃ ឧាតាតីតិ ចុពេត្វាចាឃយពេ្វា៍ ពស្មិ ពារលតិ បជិបត្តុិក្កហលពារល៍ ខបបហស្សិ ពយ្យតីតិ ខុត្វ ពយ្យតពារលំ ពេហក្ខុា ចុត្តុពេយច៍ យហាពារុលិពា ព្យុទ្ធា កកចពេ្វា បត្តាត់ ហិពសុលចិឆាតពប្យុរពាឃ ពាហុលំ ពេសាយតស្សិពាច ពេហាត្តីតិ ពេសំ

បឋយយហាចិបាកចិត្តេន បដិសន្ធិគ្គហណំ អដ្ឋកថាយំ (ឌី៍ តិ៍ អដ្ឋ៍ ១៍១លិ; ឆ៍ ឋ៍ ៣ដ៍ប័; ម៍ តិ៍ អដ្ឋ៍ ១៍១ដ៍ដ៍) ចុត្តំ៍ មហាសីចត្ថេរោ បត ឃដិបិ មហាកាទុលិកា ឰុឌ្ឍា កកចត្តោ សត្តាតំ ហិតសុលចិឆាតតប្បេរា, ចិចេកញ្ញាសឃា បត ចិសន្លាទតិត្តា សន្តាសន្លាទេសុ អញ្ញបព្ឆលាឆាហុលិតិ បច្ចាយេត មហាចិបាកចិត្តេត បដិសន្ធិគ្គហណមាហ៍

បុទេ បុណ្ណមាយ សត្តមដិចសេតា បដ្ឋាឃាតិ បុណ្ណមាយ បុទេ សត្តមដិចសេតា បដ្ឋាឃ, សុក្កបក្ខេ តចមិតោ បដ្ឋាឃាតិ អត្ថោ៍ សត្តមេ ដិចសេតិ អាសាឡ្ហីបុណ្ណមាយ៍ ព្ពូតំ សុបិតត្តិ ព្ពូដាតិ ចុច្ចមាតាកាទំ សុបិតំ៍ តេសំ ឝេចិឃោតិ មហាទាន្ទុតំ ឝេចិឃោ៍

សោ ច តោ បុទិសកត្ថុទា, ត ព្ពុត្តិកត្ថុទា, បុត្តោ តេ កចិស្សតីតិ ឲត្តកមេច តេ ទ្រាហ្ញណា អត្តតោ សុបិតសត្តតយេត កថេស៊ុ៍ សចេ អការំ អជ្ឈាចសិស្សតីតិអាឌិ បត ឝេចតាចិក្កហេត កាចិតមត្តំ ឃាឆាចតោ បចេឝេសុំ៍

កត្ថាចក្កត្តិឃោតិ ឲត្ថ កត្ថុទា ចុច្ចតិ មាតុក្កុច្ឆិ, តត្ថ ឋប្បត្តិ អចក្កត្តិ, តាច កត្ថាចក្កត្តិ, ឃាច ត តិក្ខមតិ៍ ជិតកាច តិក្ខមត្តិ ឆម្ពាសតតោ ឰតទេត្តា ឆម្ពូកដិកោ ចិឃ៍

១០១៍ ចត្តមាតសមីបេ ចត្តមាតេ ចិឃ ចោហទីឃតីតិ ឰក្កមតីតិ ចុត្តត្តិ អាហ – “ឰក្កត្តោ ហោតីតិ អត្ថោ”តិ៍ ឲចំ ហោតីតិ ឲចំ ចុត្តប្បការេតស្ស សប្បាតតា ហោតិ៍ ត ឰក្កមមាតេ បដិសន្ធិក្ខហស្ស ទុចិញ្ញោយ្យត្តា៍ តថា ច ចុត្តំ – “បដិសន្ធិចិត្តំ ត ជាតាតី”តិ៍ ឝសសហស្សចក្កចាឡអបត្ថទេលោត ចា អប្បមាណោ៍ អតិចិឃ សមុជ្ជលការេចត ឋឡអាទោ៍ ឝេចាតុកាចត្តិ ឝេចាតំ បកាតុកាចំ៍ ឝេចាតញ្ញាបកំសោ ឰការេសោ អឆិកចតិ, ត តេសំ អាឆិបច្ចំ៍ តេតាហ “ឝេចាត”ត្តិអាឌិ៍

ទុក្ខកត្ថាឌិតា កោតចិ ត ហញ្ញតីតិ អឈា, អចាឆា៍ តេតាហ “តិច្ចចិចដ៊ី”តិ៍ អសំចុតាតិ ហេដ្ឋា ឋបទិ ច កោត ចិ ត បិហិតា៍ តេតាហ “ហេដ្ឋាបិ អប្បតិដ្ឋា”តិ៍ តត្ថ បិ-សទ្ទេត មថា ហេដ្ឋា ឋកកស្ស បិឆាឃិកា បឆឌី តត្ថីតិ អសំចុតា លោកត្តទិកា, ឲចំ ឋបទិបិ ចក្កចាឡឲសុ ចិឃ ឝេចចិមាតាតំ អភាចតោ អសំចុតា អប្បតិដ្ឋាតិ ឝេស្សតិ៍ អន្ធការេទា ឲត្ថ អត្ថីតិ អន្ធការា៍ ចក្ខុចិញ្ញាណំ ត ជាឃតិ អាលោកស្សាភាចតោ, ត ចក្ខុតោ៍ តថា ហិ “តេត ឰការេសេត អញ្ញមញ្ញំ សញ្ជាតត្តី”តិ ចុត្តំ៍ ឌម្ពូដីបេ ជិតមជ្ឈត្តិកកាលេចលំ បុព្ពចិឝេហចាសីតំ អត្តក្កមតចេសេត ឋបដ្ឋំ សុទិឃមណ្ឌលំ បញ្ញាឃតិ, អបរកោឃាតចាសីតំ ឋក្កមតចេសេត, ឲចំ សេសដីបេសុបីតិ អាហ – “ឲកប្បហារេទេតច តីសុ ដីបេសុ បញ្ញាឃត្តី”តិ៍ ព្ពូតោ អញ្ញថា បត ត្តីសុ ឲច ដីបេសុ ឲកប្បហារេទេតច បញ្ញាឃតីតិ៍ ឲកេកាឃ ដិសាឃ តច តច ឃោជតសតសហស្សាតិ អន្ធការចិឆមតប្បិ ព្ពូមិតា តឃេត ឝដ្ឋត្តំ៍ បភាឃ តប្បហោត្តីតិ អត្តតោ បភាឃ ឰការសិតុំ ត អភិសម្ពុណត្តិ៍ ឃុកន្ធរបត្តតមត្តកប្បមាណេ អាកាសេ ចិចទណតោ, “ចក្កចាឡអបត្តតស្ស ចេមជ្ឈេត ចទត្តី”តិ ចុត្តំ៍

ចាចដ៊ីតិ លាឝតត្ថំ កហិញ្ចំ ឋបក្កមត្តា៍ ចិបទិចត្តិត្តាតិ ចិចដ្ដិត្តា៍ លិជ្ជិត្តាតិ មុច្ឆាបត្តិឃា ជិតដ្ឋាតតោ មុច្ចិត្តា, អជ្ជបច្ចជ្ជេច្ឆឝតចេសេត ចា លិជ្ជិត្តា៍ អច្ចត្តលាទេតិ អាតបសត្តាបិភាវេចត អតិសីតកាចំ សន្ធាឃ អច្ចត្តលាទតា ចុត្តា សិឃា៍ ត ហិ តំ កប្បសណ្ឋាទិតាឝកំ

ສມຸຕ຺ຕິກເຣມຫາເຣມລຸງ຺ຄໍ ປວຈີສຕ຺ຕາຣກໍ ກປ຺ປວິຕາສຣິກາຄກໍ ວິຍ ພາທໍ ກວິຕຸມເທຫຕິ. ຕຖາ ຫິ ສຕິ ປວຈີປິ ວິລີເສຍ຺ຍ. ເຕສໍ ວາ ປິປກມຸທາເລຕ ເປຕາຕໍ ປກຕິອຸທກສ຺ສ ປຸຕ຺ຕາເຣຍຸອກາວາປຕ຺ຕິ ວິຍ ຕສ຺ສ ອຸທກສ຺ສ ຕທາ ພາຣກາວາປຕ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ອງ຺ຄຕ຺ຕພາເຣ ອຸທເກ"ຕິ. ສມຸຕ຺ເຕາຕິ ສຕ຺ຕາກາເຄຕາ ລປ຺ປກາຣມິ.

໑໐໑. ຈຕຸຕ຺ຖໍ ມຫາຣາຊູນໍ ວເສນາຕິ ເວສ຺ສວຓາທິຈຕຸມຫາຣາຊກາວສາມເຕ຺ຕາ.

໑໐໒. ສກາເຈເຕນາຕິ ປຣສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ຄຫເຓນ ວິນາ ອຕ຺ຕໂນ ສກາເຈເຕນ ສຍເມວ ອທິຏ຺ຐຫິຕ຺ວາ ຍີລສມຸຕ຺ຖາ.

ມນຸສ຺ເສສູຕິ ປຸມໍ ປກຕິຈາຣິຕ຺ຕວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ – "ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖິຍາ ຕາຍ ມນຸສ຺ສປຸຣິເສສຸ ປຸຣິສາທິປ຺ປາຍຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປເຊ຺ຊຍ຺ຍາ"ຕິ, ໂພທິສຕ຺ຕມາຕຸ ປນ ເທເວສູປິ ຕາທິສໍ ຈິຕ຺ຕໍ ນຸປ຺ປຊ຺ຊເຕວ. ຍຖາ ໂພທິສຕ຺ຕສ຺ສ ອານຸພາເວນ ໂພທິສຕ຺ຕສ຺ສ ມາຕຸ ປຸຣິສາທິປ຺ປາຍຈິຕ຺ຕໍ ນຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເອວໍ ຕສ຺ສ ອານຸພາເວເນວ ສາ ເກນຈິ ປຸຣິເສນ ອນຕິກ຺ກມນີຍາຕິ ອາຫ – "ປາທາ ນ ວຫນ຺ຕິ, ຊິນ຺ນສຸຕ຺ຕລິກາ ວິຍ ພຊ຺ຌນ຺ຕິ"ຕິ.

ປຸເຣຕ຺ຕ "ກາຍຸປສໍຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ປຸນ "ປຕ຺ຕາຫິ ກາຍຄເຕຫິ ສຍປິຕາ ສຍຊ຺ຌກ຺ຂິຕາ ປຣິວາເຣຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມິໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ນ ວິຣຸຊ຺ຌຕີຕິ ອາຫ "ປຸເຣຕ຺ຕ"ຕິອາທິ. ຈຕ຺ຕປຕິເກ຺ຂເປຕິ ອຕ຺ຕໂຫຈຣິຍຈຕ຺ຕປຕິເສເທ. ເຕນາຫ "ປຸຣິສາທິປ຺ປາຍວເສນາ"ຕິ. ອາຣມ຺ມນປຕິລາເພາຕິ ຮູປາທິປຕ຺ຖກາຍຄນາຣມ຺ມເນສ຺ສ ປຕິລາເພາ.

໑໐໓. ກິລມເທາຕິ ເຂເທາ. ກາຍສ຺ສ ຫິ ຄຣຸກຈຄິຕກາຈາທເຍາປິ ຕສ຺ສາ ຕທາ ນ ໂຫນ຺ຕິ ເອວ. "ຕິເຣາກຸຈ຺ຈິຄຕໍ ປສ຺ສຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ກທາ ປຏ຺ຐາຍ ປສ຺ສຕີຕິ ອາຫ – "ກລລາທິກາລໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ"ຕິອາທິ. ທສ຺ເສຕ ປເຍາຊນໍ ສຍເມວ ວທຕິ, ຕສ຺ສ ອກາວເຕາ ກລລາທິກາເລ ນ ປສ຺ສຕິ. ປຸເຕ຺ຕນາຕິ ທເຫເຣນ ມເຕ຺ຕນ ອຸຕ຺ຕານເສຍ຺ຍເກນ. ຍໍ ຕໍ ມາຕູຕິອາທິ ປກຕິຈາຣິຕ຺ຕວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ. ຈກ຺ກວຕ຺ຕິຄພ຺ເພາປິ ຫິ ສຕິເສນໍ ໂພທິສຕ຺ຕຄພ຺ເພາ ປຣິຫາເຣ ລພຕິ ປຸຎ຺ຎສມ຺ພາຣສ຺ສ ສາຕິສຍຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ ໂພທິສຕ຺ຕມາຕາ ອຕິວິຍ ສປ຺ປາຍາຫາຣາຈາຣາ ຈ ຫຸຕ຺ວາ ສກ຺ກັຈ຺ຈໍ ປຣິຫຣຕິ. ປຸຣຕ຺ເຖກິມຸເຣາຕິ ມາຕຸ ປຸຣຕ຺ເຖກິມຸເຣາ. ປຸຄນ຺ຕິ ຕິເຣາກຸຈ຺ຈິຄຕສ຺ສ ວິສ຺ສມານຕາຍ ອກ຺ຂຕ຺ເທ ທາຫິເຣນ ກາເຣນ ທສ຺ສຸຕໍ, "ປຸເຣຕ຺ຕ ຄຕກມຸ"ຕ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອສ຺ສາຕິ ເທວິຍາ. ຈຕ຺ຕຕິ ກຸຈ຺ຈິ. ຜລິກອກ຺ຂປຕລິທິເນາ ວິຍ ໂພທິສຕ຺ຕມາຕຸກຸຈ຺ຈິຕຈສ຺ສ ປຕລກາເຣນ ອາເລາກສ຺ສ ວິຕ຺ຖາກາເວເຕາ ຍຖາ ໂພທິສຕ຺ຕມາຕາ ກຸຈ຺ຈິຄຕໍ ໂພທິສຕ຺ຕໍ ປສ຺ສຕິ, ກິເມວໍ ໂພທິສເຕ຺ຕາປິ ມາຕຣໍ ອຎ຺ຎຍຸ ປຸຣເຕາ ຮູປຄຕໍ ປສ຺ສຕິ, ເນາຕິ ອາຫ, "ໂພທິສເຕ຺ຕາ ປນາ"ຕິອາທິ. ກສ຺ມາ ປນ ສຕິ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາເຣາເລາເກ ຈ ນ ປສ຺ສຕີຕິ ອາຫ – "ນ ຫິ ອຕ຺ເຕາກຸຈ຺ຈິຍໍ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາໍຓໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ"ຕິ. ອສ຺ສາມສ຺ສາສາ ວິຍ ຫິ ຕຕ຺ຖ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓມ຺ປິ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຕຊ຺ຊາມຍຕ຺ຖາຫາຣສ຺ສາກາເວເຕາ.

໑໐໔. ຍຖາ ອຎ຺ຎາ ປຕຕ຺ຖິເຍາ ວິຊາຕປຊ຺ຈາ ຕາທິເສນ ເຣາເຄນ ອພິຫູຕາປິ ຫຸຕ຺ວາ ມຣນ຺ຕິ, ໂພທິສຕ຺ຕມາຕຸ ປນ ໂພທິສເຕ຺ຕ ກຸຈ຺ຈິເຕ ນ ເກາຈິ ເຣາເຄາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ; ເກວລໍ ອາຍຸປຣິກ຺ຂເຍເນວ ກາລໍ ກເຣາຕິ, ວິຍາຍນເຕ຺ຕ ເຫຏ຺ຐາ ວຸເຕ຺ຕາເຍວ. ໂພທິສເຕ຺ຕນ ວສິຕຏ຺ຐານໍ ຫີຕິອາທິນາ ຕຕ຺ຕ ກາຣນມາຫ. ອປເນຕ຺ວາຕິ ອກ຺ກມເຫສິຏ຺ຐາເນນ ນິຫຣິຕ຺ວາ. ອນຸຣກ຺ຂິຕຸໍ ນ ສກ຺ກາຕີຕິ ສມາ ກທ຺ທປຣິຫາຣໍ ນາຕຸມຍຸຊ຺ຊາຕິ,

ᨲᩮᨶ ᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᩣᨷᩣᨠᩣᩁᩥᨶᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨧᨲᩩᨾᩩᨡᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᨲᩣᩅᩮᩅᩣ ᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨾᩣᨲᩩ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩅᨿᩔ ᨲᨲᩥᨿᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩮ

ᨷᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᨠᨲ᩠ᨲᩣᨠᨾ᩠ᨾᨲᩣᨿ ᨲᩔᩣ ᩋᩣᨿᩩᨸᩁᩥᨾᩣᨱᨴᩦᨸᨠᩮᨶᩮᩅ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᨴᩮᩅᩣᨴᩮᩅᩮᨶ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨶᨠᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨷᩁᩥᨴᩦᨷᨶᨲᩮᩣ,

ᨬᨲ᩠ᩅᩣᨷᨠᩣᩁᩮᨶ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨶᨠᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨶ ᨷᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᨶᩮᩅ ᨴᩦᨷᨶᨾᩮᨲᩥ᪨

ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩣᩈᨩᩣᨲᩮᩣᨲᩥ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᨲᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩮ ᨾᩣᩈᩮ ᨩᩣᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᩉᩥ ᨲᨬ᩠ᨬᩮᨾᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲᩥᨴᩦᨥ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨾᩣᩃᨲᩣᨿ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩣᩈᨩᩣᨲᩮᩣ

ᨠᩣᨿᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩣᩈᨩᩣᨲᨲᩮᩣ ᨬᩣᨱᨲ᩠ᨳᨴᨿᨲᩮᩣ, ᩅᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᨷᨶ ᨴᩮᩣᨷᨴᩮᩈᩣ ᨬᩣᨱ ᨷᩥᨷᩣᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᨩᩦᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨶ ᩈᩉᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮᨶ ᩈᩮᩣ ᨶ ᨩᩦᩅᨲᩥ᪨

ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩣᩈᨩᩣᨲᩔ ᨷᨶ ᨶ ᨲᩣᩅ ᨲᩮ ᨩᩣᨲᩣᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᨮᩥᨲᩣᩅ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᩩᩴ ᨮᩥᨲᩣ ᩅᩮᨴ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᩉᩥ ᨷᩃᩅᨲᩣᨴᩮᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨾᩣᩉᨿᩣᨶᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨬᩣᨲᩥᨠᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᨴᩣ ᨶᩥᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᨴᩣ

ᩅᩥᨩᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩏᨷᩅᩥᨩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᩏᨷᨣᨲᩅᩥᨩᩣᨿᨶᨠᩣᩃᩣ᪨ ᩈᨠᩃᨶᨠᩁᨴᩣᩈᩥᨶᩮᩣᨲᩥ ᨠᨷᩥᩃᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨷᩁᩥᨴᩣᩈᩥᨶᩮᩣ ᩅᩥᨶᩮᨲᩩ ᨴᩮᨴᨴᩉᩣᨩᩦᨲᩩ ᩃᩩᨾ᩠ᨷᩥᨶᩦᨲᩩ

ᨴᩈᨶ᩠ᨲᩣ᪨

ᨴᩮᨴᩣ ᨲᩴ ᨷᨮᨾᩴ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᨶᩣᨳᩴ ᨾᩉᩣᨷᩩᩁᩥᩈᩴ ᨾᩣᨿᩮᨴᩮᩅ ᨷᨨᩴ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨾᩣᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩣᩁᨴᨩᩩᨶᩣᨠᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨾᨶᩣ ᨷᩦᨲᩥᩴ ᨷᩅᩮᨴᩮᨲ᩠ᨲᩣ

ᨧᩮᩣᩃᩣᩈᨶᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣᩅᩣᩈᨷ᩠ᨷᩉ᩠ᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᩣᨴᩥᨲᩮᩣ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩩᨲᩥᩅᩮᨴᩈᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨲᩥᨭᩥᨠᩮᨶᩣᨲᩥᩅᩮᨴᩴ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩅᩥᩉᩣᩁᩅᩣᩈᩥᨶᩮᩣ᪨ ᨾᩉᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩥᨷᨶᩥᩴ

ᩃᩅᩥᨵᩮᩅᩮᨶ᪨

᪑᪐᪙᪨ ᩋᨵᩥᨠᨷ᩠ᨷᩮᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨠᨴᩮᩅᩮᩉᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᨲᨷᨶ᩠ᨵᩮᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨿᩣ᪨ ᨾᩉᩣᨲᩮᨩᩣᨲᩥ ᨾᩉᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩣ᪨ ᨾᩉᩣᨿᩈᩣᨲᩥ ᨾᩉᩣᨷᩁᩥᩅᩣᩁᩣ

ᩅᩥᨷᩩᩃᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᩈᩮᩣᨽᩣᩈᩣ ᨧ᪨

ᨠᨠ᩠ᨠᩅᩥᨠᨠ᩠ᨠᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩥᨠᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᨠ᩠ᨠᩣ ᩅᩥᨠᨠ᩠ᨠᩣ ᩅᩥᨿ ᨶ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨲᩮᨶ ᨶᩮᩈᩴ ᩋᩅᩥᩈᨴᨠᩣᨶᩮᨾᩮᨶ ᨴᩮᩔᩮᨲᩥ᪨ ᩋᩃᩮᨠ᩠ᨠᩣ

ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᨳᩣᩈᩮᨾ ᩈᩮᩣᩈᩥᨷᨴᩮᩈᩮ ᨶ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᩋᩃᩮᨠ᩠ᨠᩣ ᩋᩈᨾ᩠ᨷᩥᨲ᩠ᨳᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩏᨴᨠᨷᩮᩣᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᨳᩣᩈᨿᨠᩮᨲᨶ ᩏᨴᨠᩮᨶ ᩋᨾᨠ᩠ᨡᩥᨲᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥ

ᩈᨾ᩠ᨾᨠ᩠ᨡᩥᨲᩔ ᨲᩣᨴᩥᩈᩔ ᩏᨴᨠᩮᩈᨾᩮᩉᩥᨠᩮᩈᩔ ᨲᨳᩣ ᩋᨠᩣᨶᩮᨲᩣ᪨ ᨴᩮᩣᨷᩥᨶᩥᩈ᩠ᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᩉᩥ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩮᨶ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨲᩴ ᨮᩣᨶᩴ

ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨷᩁᩥᩈᩩᨠ᩠ᨠᩈᩩᨠ᩠ᨠᩩᨴᩥ ᩅᩥᨿ ᨶᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩣᨿᨲ᩠ᨲᩴ ᨮᩥᨲᩥ᪨ ᩈᩩᨠ᩠ᨠᩅᨣ᩠ᨣᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᩩᨠ᩠ᨠᨠ᩠ᨠᩣ᪨

᪑᪑᪐᪨ ᨾᩩᩉᩩᨲ᩠ᨲᨩᩣᨲᩮᩣᨲᩥ ᨾᩩᩉᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨩᩣᨲᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩩᩉᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨧ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣᩁᩥᨿᨿᩣᨶᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩮᩣᨷᨧᨿᩮᨶ ᨶᩥᨿᩣᨶᩮ᪨ ᩋᩣᨠᩣᨲᩣᨶᨲᩣᨲᩥ ᨲᩴ ᨮᩣᨶᩴ

ᩏᨷᨣᨲᩣᨶᩥ ᩅᩮᩣ᪨

ᩋᨶᩮᨠᨠᩮᨠᩣᩃᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᨶᨾᩮᨿᩣᨶᩮᨠᨠᩈᨲᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩉᩥᩁᨬ᩠ᨬᩮ᪨ ᩈᩉᩔᨾᩮᨶ᩠ᨴᩃᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᩏᨷᩁᩥ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᩋᨶᩮᨠᨠᩈᩉᩔᨾᩮᨶ᩠ᨴᩃᩉᩥᩁᨬ᩠ᨬᩮ᪨ ᨾᩣᩉᩮᨲᩥ ᨴᩮᨴᩣ᪨

តលោ បនេតចំ ឥន្ទ្រញ្ញត្តិ សព្វបឌទីកិហារទោ បនេចា ឌិសាចិលេពិកស្ស ពពុក្កា៑ ខោតាហ “ឋហារេទ្ទា ហិ”តិអាឌិ៑ ឧក្កដ្ឋាតិតិ

ចិចិកការចេត ចិហារក្កុលបទិចេលក្កុលាតិ ចិឃ ឧក្កដ្ឋលសឌិសាតិ អនេហស៊ុំ៑ សឌិសោបិ តត្ថិតិ ព្យញ្ជ្រនំ ព្ពុឌំ ចិលេពិកំ ចិសិន្ទ្រ បស្សិតុំ ព្ពុឆ

ព្យេយ្ញា សឌិសោបិ តត្ថិ, ក្យោតា ង្គ្រតិទេទោតិ អាហំស្ុ៑ សព្វបធេយាតិ សព្វប្យឆារេតា៑ បឆាតបទិឃារេឃា ហិ ព្ពុឆ បធេយសន្ទ្រា៑ ខោតាហ

“ព្ពុតទាតិ”តិអាឌិ៑ ឧត្តុ ច យសេហេក្លា តាច ខេចា តធា ចក្តិ, ព្ពុតខេ បត ពធត្តិ? ឋហារត្តុស្ស អាត្យកាចឥស្សតេតច៑ យសេហេក្លាតព្យា

ខេចាតំ ឋហារត្តុស្ស អាត្យការចា ចិឃ ខោត សឌិសាតយ្បិ អាត្យការចា បច្ចខេក្លា អនេហាសិ៑ ព្ពុតខេ បត ខោសំ ចចតំ ស្ុក្វា សន្ទ្រហត្តា

អត្យុឋិតក្កា តធា អាហំស្ុ៑

ឌាតយត្តុស្សេច ខេវាធិសត្តុស្ស ផាតាឌិតិ ខេឃសំ ចិខេសាឌិកយាតំ ពុគ្គាតិបិត្តុក្វតាតិតិ ខោ តិន្ទ្រនេក្វា ឥស្សេត្កា, “ឧត្តុ ចា”តិអាឌិយាហ៑

តត្តុ បពិន្ទ្រាតំ ចត្យព្ពុត្ថិបិតេបដិលិកស្ស ពុគ្គាតិបិត្តុ ព្ពុត្ថិបិតចេសេត លេពិត្យុត្តទឆខេមួស្ុ ស្ុប្យតិប្ចិតកាចសបិន្ទ្ឋតោ៑ ង្គ្រតិទាកិឋ្យុលការចា

លេពិកស្ស ង្គ្រតិទលាចសេត ពយតស្ស ពុគ្គាតិបិត្តុ៑ សត្វបឌកយតំ សត្វខេវាធិឌ្ឋាឌិកយតស្ស ពុគ្គាតិបិត្តុ, ចិស្ុទ្ធលត្តុឆារលាំ

ស្ុចិស្ុទ្ធចិឋ្យត្តិលត្តុឆារលាស្ស ពុគ្គាតិបិត្តុ, បញ្ចារាឌពព្យុឆកណ្តាតិ បញ្ចចិឆចិឋ្យត្តិក្យុលបទិចារតាឃ ពុគ្គាតិបិត្តុ, អតាចកឌិសាត្យុចិលេពិកំ

អតាចកពាលាតាឃ ពុគ្គាតិបិត្តុ, “អខេក្កាហយស្ុំ”តិអាឌិចចតំ អប្បឥចត្តិឃឆឋ្យុចក្កុបចត្តុតស្ស ពុគ្គាតិបិត្តុ; អឃយត្តិយា ឌាតិតិ អាឃតិ

ឌាតិឃា អកាចកិត្តុតា អត្យុបិឌិ...បេ... ពុគ្គាតិបិត្តុត្តិ ខេចឌិតព្វំ; តស្ស តស្ស អតាកេត លន្ធ្រាចិសេសស្ស តំ តំ តិបិត្តុ អញ្ញកិចារីតិបិត្តុត្តិ

ឥន្ទ្រញ្ញំ៑ ត អាពេតាតិ ព្ពុឋស្ុំ ស្ុខេត្តុ អញ្ញាតុ ច ចក្លុយាតាឃ អត្យុបុព្ពិឃា អតាពតតំ សន្ធ្រាឃ ក្យុត្តុ៑ អាហទិក្វាតិ តស្ុំ តស្ុំ ស្ុខេត្តុ អឥពចាស្ុ

ច អាពតតឃេត អាហទិក្វា ឌីសេបតខេត្តា៑

ឥសសហស្សិលេពិកឆាត្យ ពយ្យិតិ បត ព្ពុឌំ សតិបិ ព្ពុឆ បិត្យព្ពុឃំ អាពតខេត្តុ ចក្លុយាតាតយន្ធ្រទិឃាតំ ឋ្យុលក្វតំ ឥស្សេតុំ ក្យុត្តុ, ឧចំ អញ្ញាឋ្យឹឌិសំ

ឥន្ទ្រញ្ញំ៑ តត្តិ ពាន្ធ្រ ទឹលា, ចឋ្យុពាន្ធ្រ ខេកទិយោតិ បញ្ចក្កិពត្យុទិឃស្ស តិឥស្សតយត្តុ, ច-សខេន្ទ្រត ចា ព្ពុតខេសយ្បិ សក្កេហោ ឥន្ទ្រខេត្តា៑ កិឌ្ឍស្ុតិ

បិខេឥស្ុ ពាន្ធ្រាតេស្យុឃេច កិឌ្ឍស្ុ៑ ចិកន្ធិស្ុតិ ច្ចុបសបិស្ុ៑ សពខេតឌាកាសិតាតិតិ អតិចិឃ សឋ្យុន្ធ្រលិឃ អត្តខេតា បកាឃ ឌ្ឍកាសិតាតិ

អនេហស៊ុំ៑ ត បចត្តិតិ ត សត្ថ៑ ចាខេតា ត ចាឃិតិ លខេទា ចាខេតា ត ចាឃិ, ឋ្យុត្យុខេលា បត សត្តាតំ ស្ុលាចខេហា ចាឃិ៑ បធចិពតា អនេហស៊ុំ

ង្គ្រន្ធ្រាតេ ផាត្យ អចិសហត្តា៑ ង្គ្រត្យសប្យខេត្តាតិ អត្យុល្យាឃិតតាសក្ខាតេត ង្គ្រត្យតា សប្យខេត្តា៑ ចាយហត្តុ ង្គ្រេទ ឥខេបត្វា តត្ថិលោត ប្ុត្យុបិលិតា

ហត្វតាត្យអតេត សន្ធ្រពលំ អបេយ្យាដតំ៑ យុខេលត ង្គ្រស្សត្យអតំ សន្ធ្រយុព្ចាតំ ខេសត្យអតំ៑ ឧពន្ធ្រឌយាលិ អនេហាឃិតិ ឧត្តុ ព្ពុតិ-សន្ធ្រា អាឌិអខេត្វា៑

ខោត ចិចិត្តុប្ុប្យស្ុកន្ធ្រប្ុប្យចស្សខេចា ចស្សិស្ុ, ស្ុទិឃេ ឌិត្តាយាតេ ឧច តាទេកា ឌ្ឍកាសិស្ុ, អន្និ ចិប្យសត្ថ ង្គ្រឥពំ បធចិតោ ង្គ្រត្ថិឌ្ឍិ,

ឌិលិរសឃា ឥទិសឃា តិខេន្ធ្រាតា អាសឃតោ តិក្លុបិស្ុ; ទាពឆាសេយាហាបិ តត្យ កចិស្ុ, បធចិឃំ ខេឌា ច្ចុបសបិ, អតិន្ទ្រពខេន្ធ្រ ចិកន្ធិ,

ឌិន្ទ្រាពខេន្ធ្រ ចាឃិ, ទ្ធុបិតោ ខេចា សទ្ធុបេតេច យត្យុស្សាតំ អាបិធេយកេបស្ុ , សត្តាតំ ក្យុត្យបបិតា តាខេហស្ុត្តិ ព្ពុខេយសំ សក្កេហោ ឥន្ទ្រខេត្តា៑

ឃាតិ ឋហាកិតិហារសសេឃ ង្គ្រប្យត្តាតិ ខ្លត្តិស ពុគ្គាតិបិត្តុតិ, តាតិ អតចសេសាតិ តធា អនេហស្ុត្តិ៑

តក្រាឃិតិ ខោសុបិ បធចិកយ្យាឌិស្ុ ឧចំ ពុគ្គាតិបិត្តុការចា ខេចឌិតខេក្វា, ត ពេចលំ សប្យតិឌាតស្ស ផាតាឌិស្ុ ឧចាតិ អឌិប្បាយេឃា៑

សព្វញ្ញាតញ្ញាលបដិលិកស្ស ពុគ្គាតិបិត្តុ សត្តស្ស ខោឃ្យស្ស តិត្តុពេយតស្ស ច ចាលតខេតា៑ ពេតឌិ អត្យុស្សាហិតាតំឃេច ព្ពុឋស្ុំឃេច

ឲកចក្កចាឮឲ សត្តិបិរេតា, រោគធិ អត្យុស្សាហិតាត៌រេយច ឲកប្យហាររេតច សត្តិបតិត្វា ឆលូបដិក្កហ្យតស្ស បុត្តាតិយិត្តា, បផយ៉ រេឆចតាត៌ បដិក្កហណ៌ គិត្តាចិហារបដិលិកស្ស, បន្ធា យត្យុស្សាត៌ បដិក្កហណ៌ តរេត្វច ផាតស្ស តិច្ចលសកាចរេតា អារេតឡាចិហារបដិលិកស្ស បុត្តាតិយិត្តា៓ ចិណាត៌ សឃ៌ ចឌ្ឍត៌ បទ្ទបរេឆរេសត ចិតា សឃរេយច អត្យុបុត្តាចិហារបដិលិកស្ស បុត្តាតិយិត្តា៓ រេកទិត៌ ចឌ្ឍត៌ ចក្កចាឮអបទិឃត្តាឃ បទិសាឃ បរេចឆតសយត្វស្ស ឆលូរេកទិឃា អត្យុសាចតស្ស អយតគ្គ្រុកិរេឈាសតស្ស បុត្តាតិយិត្តា៓ អត្ត្រុពាត្តតាឌិត៌ រេឈរេឆា យាតចិតិពាត្តរេឈឆតស្ស បុត្តាតិយិត្តា; ស្យុបដ្ឋតសយ្យាបុណាត៌ អត្វាឌិ អត្យុទ្ទុប៌ អត្វាឌិស្យុ ពាាណស្ស រេកឆាឆិកយស្ស បុត្តាតិយិត្តា៓

តិត្តាតរេរសតាតិ កិរេលសាត៌ តិត្តាឃតរេរសត៓ ឲករេសកាចស្សាតិ សាសតស្ស សត្តាត្វ ឲករេសកាចស្ស៓ ចាតស្ស អចាឃត៌ កិស្ស បុត្តាតិយិត្តត្តិ អាហ “ក្វាសដ្ឋិគិដ្ឋិកតកិក្តតស្សា”តិ៓ អាកាសាឌិអប្យតិដ្ឋចិសយចញ្ញាលដ្ឋាត៌ បហាឃ សក្យណាត៌ បឆចិកយត៌ តាឌិសំ យិន្ធាកាហ៌ បហាឃ សត្តាត៌ បិរេណហិ រតតត្តឃសរេណកយតស្ស បុត្តាតិយិត្តា៓ រេឆចតាត៌ អរេបឡាដតាឌិហិ កិឮអត៌ បរេយាឆត្យុប្យត្តិក្កឆាតស្ស កចចត្តកយរេតត ឆលូសកាចរេពាឆរេតត ច បរេយាឆចិកាចតស្ស បុត្តាតិយិត្តា៓ ឆលូរេចកចស្សតស្សាតិ រេឆសតាពាាណរេចរេកត ឆលូាយតស្ស ចស្សតស្ស បុត្តាតិយិត្តា៓ កាឃកតាសតិចរេសត លឆ្ឍ្យាត៌ បិឆក៌ កត្វា ដ្ឋប្យាឌិតយក្កឋលស្យុណាត្យុករេចា កាឃកតាសតិអយតបដិលិរេកា, តស្ស បត កាឃស្សបិ អតប្យកស្យុណាចហត្តា ឲ្យឆាបិបិសាបិឮអតាការេចា បុត្តាតិយិត្តា ចុរេត្តា៓ អទិឃត្ឋឌយាលិយាលិតាឃាតិ សរេឆចកស្ស រេលិកស្ស អទិឃយក្កុរេពាិត្តាញ្ញជ្ឈឆឌយាលិហិ យាលិតកាចស្ស បុត្តាតិយិត្តា៓ ឃ៌ បរេតត្វ អត្យុត្ឋដ៌, ត៌ ស្យុចិរេត្តាឃ្សរេយច៓

ឲត្វាតិ “សយ្យតិឌារេតា”តិអាឌិតា អាករេត ត្តាយស្លិ៍ ផារេត៓ ចិស្សឌ្ឍិរេតាច, តស្វា អរេយត្វា ត្តាឆ អបុត្តា ចត្តាត្តា តត្វិតិ អឆិប្បារេឃា៓ តឆា បឆចិឃ៌ កន្ធរេត្តាបិ យហាសរេត្តា អាកាសរេសត កន្ធរេត្តា ចិឃ យហាឌតស្ស ដ្ឋបដ្ឋាសិតិ អឃរេយត្វ តិឃតិ ឆលូតិឃារេយា រេពាិឆិសត្តាត៌ ឆលូតាតិ ត្តាឆំ តិឃតិចាឆចរេសត កឆត៌៓ “បុរេត្តា បុទិយឌាតិស្យុ តាឌិសស្ស បុត្តាសម្ពារកយូស្ស កតត្វា ដ្ឋបចិតត្វា យហាឌតស្ស តឆា ដ្ឋបដ្ឋាសិ”តិ ត្តាឆំ បុរេត្តាកតកយូចាឆចរេសត កឆត៌៓ ត្តារេយសំ សត្តាត៌ ដ្ឋបទិ ព្រាសតសិលតាឃ ឃឆាសក៌ កយូរេយច ត្តាស្សរេរា តាយ, តស្ស តិយូាត៌ អត្តរេតា ឋលស្ស តិត្តាត្តត៌, យហាបុទិរេសាបិ សរេឆចក៌ រេលិក៌ អកិកចិត៌ សយរេត្វត ដ្ឋឮអារេរត បុត្តាកយូតា តិត្តាត្តិរេតា រេតត ត្តាស្សរេរត តិយូិរេតា តាយ, តស្ស ចាឃ៌ តិយូាតចិរេសរេសា, ឃឌិឆំ យហាត្យុកាចតា៓ ឃាឃ យហាឌតស្ស តឆា ដ្ឋបដ្ឋាសិតិ ត្តាឆំ ត្តាស្សរតិយូាតចាឆចរេសត កឆត៌៓ ឲចំ ត៌ ត៌ ពាហ៌ ចត្វា កិ៍ ត្តាយាឃ បទិឃាឃកឆាឃាតិ អចសារេត ដ្ឋឌ្យុករេយច ឲចំ ឮ្យាកាសិ៓ សយ្យតិឌារេតា បឆចិឃ៌ កឆំ បឆសា កន្ធតិ, ឲចំយហាត្យុការេចា អាកាសរេសត យរេត្តា កន្ធតិតិ បទិកប្យតស្ស ចរេសត អាកាសរេសត កន្ធរេត្តា ចិឃ អរេហាសិ៓ សិឈតរ៉ បត សត្តបឆចិតិហារេរត កតត្វា ឌិស្សយាតទ្ទរេបិបិ យហាឌតស្ស អឌិស្សយារេតា ចិឃ អរេហាសិ៓ អរេចលកការេចា ឲ្យត្តកសទិរេតា ច តាឌិសស្ស ត្តាទិឃាបឆស្ស អតត្យុន្ធចិកាតិ កយូាត្យុកាចសឡាតិតបិដិហារិឃចរេសត អលក្ការបដិឃរេត្តា ចិឃ; រេសាឮអសចស្យុរេត្តសិរេកា ចិឃ ច យហាឌតស្ស ដ្ឋបដ្ឋាសិតិ រេចឌិតត្តា; ពាត្យុកាចាត្យុន្ធចិកស្ស រេពាិឆិសត្តាត្យុកាចស្ស ឃាឆាចរេតា បរេចឌិតត្តា ពាុរេត្តត ចិឃ...រេប... អត្តាយតា អរេហាសិ៓

បិកដិ ហុត្វាតិ ចិក្ខុតា ហុត្វា៓ ពាត្ឋាត៌ រេឃ រេឃ សញ្ញារេរ ចចត្វរេបតុកាយា, រេត រេត ដ្ឋប្យាឆក្លរេណាបិ សត្តារេសា ស្យុប្យដិចិឌិតា ស្យុបិកដិ ហត្វតរេល អាយលក៌ ចិឃ ស្យុត្វ ចិក្ខុតា ឲច ហុត្វា ដ្ឋបដ្ឋហត្តិ៓ រេតតាហ “ឃឆា ហិ”តិអាឌិ៓ អរេតាកាសករេតតិ បទិក្កហស្ស

អនោកាសកាលេ បចេត្តៈ តិប្បេទេសតិ តិទចេសសេៈ ឱ្យកាសប្បេត្តតិ ដោតកាយតាឌិកាលេ ឡប្បេត្តៈ, ទេ ហិ សម្ពុសតស្ស ទោយាឮ្យកាលេ ឡប្បត្តិយា ឱ្យកាសប្បត្តាតិ អធិប្បាយោ។ សត្តឌិចសក្ខត្តទេតិ ខ្ពង់ ញុទ្ធាត់ បិកតិកសម្ពុសតចេសត ចុត្តំ, អាកដ្ឋត្តា បត ទេ យដា កដាធិ ឡប្បត្តសន្ឋារេ សម្ពុសត្តិទេយច។ សេសំ សុចិទេញ្ញាឃ្យេយច។

អទ្ធរិយត្ថុតសុត្តចណ្ណតាយ លិតត្ថប្បកាសតា សយត្តា។

៣។ ខាកុលសុត្តចណ្ណតា

១០៨។ យឆា “ក្ខត្តិសា”តិ ចត្តទេត្តា ទ្ធិ-សទ្ធស្ស ខា-អារេធសំ កត្វា ខាត្តិសាតិ ចុច្ចតិ, ឧចំ ឧត្ត ខា-ការារេធសំ កត្វា ខាកុទេលិតិ សយញ្ញា អទេហាឃិ, សាឃំ តស្ស អក្ខត្តសញ្ញាតិ ឥទេស្សតុំ, “តស្ស ហឹ”តិអាឌិ ចុត្តំ។ ឃឹសំ ត្យាចេបត្វាតិ យក្កលត្តំ យហាកក្កាយ ឃឹសំ ត្យាចេបត្វា។ តិយុឌ្ឍតចេសតាតិ ឌណ្ណុបយារេណ ក្ខទេព ទធាក់ទេយច តិយុឌ្ឍតចេសត។ លទេដ្ឋត្វា បលិតា យទេណកយតឌ្ឍិតា។ បហរិយយាតា យទេត្តិ, ត ឌារេលត ខាត្តិតយទេត្តត។ ឌារេកស្ស ទេតទេឌតាតិ ឌារេកស្ស បុញ្ញាទេតទេឌត។ តឹហដយទេត្តាច យទេតា, តស្ស យទេណត្តំ ក្ខបក្កទេយា ត កទេតា, ទេយត ក្ខបក្កទេយត ឌារេកស្ស ខាទេឆា ឃិយា។ តត្តិ យច្ឆំ។ សកលទេយចាតិ បរិបុណ្ណាចយចទេយច។

ត ទេកលិយតឹតិ ត យយាឃតិ កិស្ចិច្ឆិ ត យញ្ញាតិ។ ឌារេកស្ស បុញ្ញាទេតទេឌត បិដ្ឋទេតា ឲាទេលត្តិ។ ឌារេក់ លកតឹតិ ក្ខទេឈ្លាសតចេសត ទេកទិ ចទារេបត្វា។ បចត្តិ អាធិក្លិ, អត្តទេភា បុត្តកាច់ កទេឆសិ។ កុច្ឆិយា ឆារិតត្តា អយាតា កាតុំ ត សក្កា ឌតតឹកាចទេតា។ យច្ឆំ កណ្ឌត្តាបឹតិ យច្ឆំ កិលិត្វា កណ្ឌត្តាបិ។ តឆា កណ្ឌត្តា ច តប្បរិយាបត្តំ សត្តំ កណ្យាតិ តាយាតិ អាហ – “ចក្កយកតាឌឹតិ ខាហិ កត្វា កណ្ឌត្តា តាយ តត្តិ”តិ។ អឃយ្យិ អយាតា កាតុំ ត សក្កា សាយិកកាចទេតា។ ឌារេកា ក្ខកិត្តយ្យិ កុលិត់ ឌាឃារេដា ទេហាតុ ក្ខិត្តំ បុត្តកាចទេតា។

អឃឹតិទេយតិ ឌាតិយា អឃឹតិទេយ ចទេស្ស។ បត្តាឌ្ឍាយទេត្តត កិទេលសាត់ អសយុច្ឆិឌ្ឍតទេតា ឌីតិក្កយិតុំ កាយសញ្ញា ក្ខប្បត្តបុត្តាតិ បុច្ឆា បត បុច្ឆិតត្តា។ ទេតតាហ – “ឧចត្ថ ទេលា យំ, អាចុទេសា កស្សប, បុច្ឆិតត្តា”ត្តិ។

១០០។ តិយទេយត្វាតិ តំ តំចារេទ ទេសសចារេទត តិយទេយត្វា។ កម្ពុបឆទេកឌទេកាតិ កម្ពុបឆចិទេសសកទេរា។ តត្ត កាយចិតទេក្កា យឆា កាឃចឹក្ខារេទសុ ទេចាបតប្បទេត្តា កម្ពុបឆប្បទេត្តា តាយ ទេហាតិ; យទេភាក្ខារេទ បទេកណ្ឌស្ស អត្តទេភា បរិណាយតចេសត បចត្តអកិញ្ញាសហការេតា; ឧចំ កាយសញ្ញាតិ, តឆា ឦ្យាបិឌចិហិំសាចិតក្កសញ្ញាតិ ទេឆទេរា, “ក្ខកយទេយ្យតំ កម្ពុបឆទេកឌកទេយចា”តិ អាហ។ កម្ពុបធំ អប្បត្តំ សញ្ញាំ សក្ខាយ, “សញ្ញា ក្ខប្បត្តយត្តាចា”តិ ចុច្ចយាទេត ចិតក្កិតយ្យិ សយាត់ កម្ពុបធំ អប្បត្តទេយច, ក្ខកយស្ស បត ចទេសត សុត្តបធំ បចត្តត្តិ ទេឆទេស្ស អធិប្បាទេយា។

១០៦។ អាឃ្វហតកម្មត្តិ អត្តតា អាឃ្វហិតត្ថកម្ពុំ ទេលិយកិលិដ្ឋាតឹតិ កិលិដ្ឋទេលិយាតិ, កិលិដ្ឋំ ឃ្វតឹតិ អទេត្វា។ កិទេយចំ ទេកាទេកាសុ បទេតិម្ពិតកទេច

វសវត្តិទេវានំ វិយ សព្វេសា អាយូហនកម្មេន ឋិតា អញ្ញស្សបិ បញ្ញត្តិតស្ស បច្ចយលាភោ ទិដ្ឋបុព្វោ សុតបុព្វោតិ អាហ “អនិន្ទ្រិយពទ្ធោ”ន្តិ។ គុលុបកគេហានមេវ កម្មំ, ទេវតា បន គេហាទិបិ គុលុបកោ នាមហោសិ។

គទ្ទូហនមត្តន្តិ គោទុហនមត្តកាលំ ថនេ បន សកលេ គោទុហនោ អធិប្បេតោតិ ទស្សេន្តោ, “គាវិំ...បេ... កាលមត្តម្បី”តិ អាហ។ និពទ្ធន្តិ និពទ្ធវត្តំ កត្វា ឋបេសិ។

សកិលេសបុគ្គលស្ស អនេសកិកាវករលោក រលោក សគិសតាយ រលោ, សកិលេសោ អញ្ញា ឧបនិធីតិ បនាហ, តស្មា អរហត្តំ ន បដិញ្ញាតន្តិ ទស្សេតិ។ តត្ថ តទា វនំ បដិជានំ វិយ ហោតីតិ អាហ “អបិច”តិអាទិ។

១១៧។ អចាបុនតិ ថ្វារំ ឧទេតតាតិ អចាបុនំ បឋមសង្ឃទោ បច្ឆា នេសិត្វា ទុតិយសង្ឃេហ សង្គំ សេសំ សុចិន្នោឃ្យមេច។

វារិក្យលសុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា។

៣។ ឥត្តក្ខុមិសុត្តវណ្ណនា

១១៨។ ផុសេយ្យាតិ នាលផុសនា នាម អធិប្បេតា, តស្មា លភេយ្យាតិ អធិគច្ឆេយ្យ។ ឯវំ បដិបន្នោតិ, “អប្បមត្តា អាតាបី បហិតត្តា”តិ វុត្តប្បការេន បដិបន្នោ។ អនាគតកោដ្ឋាសេ វេមាតិ អចរាវលោក អត្តនិ គតំ ទោសាវរោបនំ និវត្តេតិ។

១១៩។ អប្បនាព្ពន្ធន្តិ អប្បនទ្ធោច ឧបនាទ្ធោ បីឡេត្វា គណ្ហីតិ អត្ថំ វទន្តិ, អប្បនាសហិតោ បន ឧបនាទោ អប្បនាព្ពនាទោ, តំ បីឡេត្វា គណ្ហីតិ អត្ថោ។

និក្ខមតីតិ និក្ខមេយ្យ, អវក្កាហកាមេតា និក្ខមន្តំ និក្ខមេយ្យ ឯវ នេក្ខមេយ្យ, បធមញ្ញាតាទិ។ សតិ កិលេសកាមេ អត្តនោ ឧបហារំ ឧបនានេត្វា អស្សាទេត្វា បរិក្ខិត្តិ នាមាតិ អាហ – “ទុចិន្នេបិ កាមេ បរិក្ខិត្តមានោ”តិ។ ទុចិន្នេបីតិ ហីនបណីតាទិវសេន ទុចិន្នេ។

១២០។ ក្ខុបីការន្តិ កាឡហសាទេយ្យំ អប្បតិរូបេ ថានេ ឧព្ភគតបីតតាទិ។ ឧត្តាមន្តិ ឧត្តេហិ និព្ពីសេវនេហិ គណ្ឌាគតិ។ បត្តព្ពំ ក្ខមិត្តិ សមាកិរិយាយ លទ្ធព្ពសម្បត្តិ។

១២១។ ព្យតិហរណវសេន លគ្គំ វិលគ្គំ, អញ្ញមញ្ញហត្ថគ្គាហំ។ តេនាហ – “ហត្ថេន ហត្ថំ គហេត្វា”តិ។

១៨៤៉ ការេហតុំ សយទេ្វាតិ កលិការទហត្តិតិហិ ្ពបលិរេបត្វា អទ្រព្ឋាហត្តិ ចចតចទេសត ការេហតុំ សយទេ្វា៉ អតិបស្សិត្វា អតិដ្ឋាតចទេសត បស្សិត្វា៉ ឲត្វរេកឆាតិ ឲតស្មិ អទ្រព្ឋា តាកចទេត បចត្វរេកឆា៉ ស្វឍាឃតីតិ ស្វល៌ អឃតិ បចទេត្តតិ, “ស្វល៌ ហទតី”តិ ចា បរិទេឍ៉ ឌិស្តិទេយា អាតទេកា៉ តិហិតសព្ពចក្ករេភាទេសាតិ អបកតសព្ពសារេឍស្សេភាទេសា៉ អបតីតកសាទេចាតិ អទេបតសារយ្ហកសារេចា៉

១៨៥៉ បញ្ចាកាយក្សាតិស្សិតសីលិតត្តិ អក្សលិត៌៉ រកហស្សិតសីលិតត្តិ ចា ចដ្ឋសត្តិស្សិតសីលិត៌៉

១៩១៉ ឲសតទេឃា សព្ពត្វាតិ, “យដ្ឋិទេយា, ឌហទេទា”តិ អាកទេតស្ម ្ពបយាចាទេទស្ម, “ទេឆទេទា”តិអាឌិតា អាកទេតស្ម ្ពបទេឃ្សចាទេទស្មតិ បញ្ចាស្ម សំកិទេលសបក្ខិទេឃស្ម ចាទេទស្ម ឲស ឃឆាចុទេត្តាច តទេឃាតិ ទេចឌិតទេព្ឋា៉ ទេសសំ ស្វចិទេព្ឋាឃ្សទេយច៉

ឌត្ថក្សមិស្វត្តចណ្ណតាឃ លីតត្វប្សកាសតា សយត្វា៉

៩៉ ក្សមិឌស្វត្តចណ្ណតា

១៩២៉ អាសទេញ្ចបិកទិត្វាតិ, “ឍ្ពមិតាហំ ព្រាហ្មចទិទេឃត ទេឌទេចា ចា តទេចឃ្សំ ទេឌចព្ឋាតទេទា ចា, ក្សក្ខទេតា ចា យុទេច្ចឃ្ស”ត្តិ បត្វត៌ កត្វា ទេចបិ ចទត្តិ, អកដ្ឋា ចលស្ស អឌិកយាឃ តល្សាឃ ព្រាហ្មចទិឃស្ស ចិក្ខសិតត្តាតិ អឌិប្សាទេឃា៉ អតាសទេញ្ចបិ កទិត្វាតិ ក្សត្តតទេឃត បត្វត៌ អកត្វា៉ អកដ្ឋា ចលស្ស អឌិកយាឃ អតិឃមិតកាចទេតា៉ បលិឆាតចទេសត ហិ ប្សព្ឋាចល៌ តិឃតំ តាឃ ទេហាតិ, តឌកាចទេតា កតំ ប្សព្ឋាំ ត លកតីតិ អឌិប្សាទេឃា៉ តតិឃបទេក្ខ ្ពកឃដ្ឋាទេតហិ ក្សត្តំ, ចត្សត្វបទេក្ខា សយ្ហាចតាទេទា ឍ្ពតិ ចត្សទេកាឌិទេកា បទេញ្សា ឌាលចទេសត អាហទេដា, តត្វ អាសា តាឃ បត្វតា, យិដ្ឋាកាហស្មិ សតិ ត ចិបច្ចតិ, សយ្ហាកាហស្មិ សតិ ចិបច្ចតិ, ្ពកឃឆាបិ ្ពកឃារេបក្ខាតាឃ, ទេឃា យិដ្ឋត្វឌទេយ្ហ ប្សទក្ខត្វា ព្រាហ្មចទិឃំ ចទតិ, តស្ស ឃឆាឌិប្សាឃចល៌ សមិព្ឋាតីតិ ត ចត្តត្តំ អទេឃាតិទេសា ព្រាហ្មចទិឃស្ស ចិណ្ណត្តា; ទេឃា បត សយ្ហត្តំ ប្សទក្ខត្វា ព្រាហ្មចទិឃំ ចទតិ, តស្ស ឃឆាឌិប្សាឃំ ព្រាហ្មចទិឃចល៌ ត សមិព្ឋាតីតិ ត ចត្តត្តំ ទេឃាតិទេសា ព្រាហ្មចទិឃស្ស ចិណ្ណត្តា៉ ទេតត ក្សត្តំ –
“អាសទេញ្ចបិ កទិត្វា អទេឃាតិទេសា ព្រាហ្មចទិឃំ ចទត្តី”តិអាឌិ៉ ទេសសំ ស្វចិទេព្ឋាឃ្សទេយច៉

ក្សមិឌស្វត្តចណ្ណតាឃ លីតត្វប្សកាសតា សយត្វា៉

៤៉ អត្ស្សទ្ធស្វត្តចណ្ណតា

១៩៣៉ ្ពបសក្កមិត្វាឲចយាហំស្មតិ ក្សត្តំ ្ពបសក្កយតការេលំ ឌទេស្សទេត្តា, “តស្ស ្ពបិសកស្ស អចាស្វកការេលិ អទេហាសី”តិ អាហ៉ អចិទាឌិតត្តិ អចិទដ្ឋតកំ៉ ឃឌិ ចា ទេត ឌយ្ហា តាតត្វា, ឃឌិ ចា ឲកត្វា, ឃំ តត្វ អចិទដ្ឋតកំ, តំ តំទេឃច បដិកាត្សតិ ទេឃាឌតា៉ ឍសាតទេយចាតិ អប្សយាលព្ឋាតទេយច, “ទេចទេតាចិយុត្តី”តិ បត ក្សត្តត្តា ចិទេត្តកក្កតាទេឃច ឲចំ ក្សច្ចតីតិ ្ពបិសកស្ស អឌិប្សាទេឃា៉

១១៨។ យាវតា មជ្ឈន្ហិក កាលេ ឆាយា ផរតិ, និវាតេ បណ្ណានិ បតន្តិ, ឯត្តាវតា “រុក្ខមូល”ន្តិ វុច្ចតីតិ ឥទំ វុត្តំ

ឯករុក្ខមូលប្បមាណដ្ឋានំ។ កសិណនិមិត្តេន ឱត្ថរិត្វាតិ កសិណារម្មណំ ឈានំ សមាបជ្ជេត្វា តស្មិំ កសិណ…បេ… វិហរតីតិ វុត្តោ។ អាលោកោ ភត្តិ ឈានភព្វលោ។ កាមំ សមាបត្តិព្វលោ អាលោកោ ភត្តិ នលោ បន បុព្វេ វា សិយា លោ អាលោកោ, តម្បិ សន្ធាយ មហគ្គតន្តិ លោកំ។ ពុទ្ធានំ នាមំ ចេលោនាវិមុត្តីនំ សតិបិ លោកដ្ឋិ វិសេសេន អលេលេ វិសយាវិលោ លក្ខណានលេឌិ ឯលេស្សតំ, “ឯត្ថ”តិអាទិ វុត្តំ។ និមិត្តំ ន វឌ្ឍតិ វឌ្ឍិតព្ពស្ស និមិត្តស្សេវ អភាវតោ។ បដិវិកសិណាទីនំ វិយ អាកាសភាវតាយ ឧគ្ឃាដនំ ន ឧបេតិ។ តានិ ឈានានីតិ ព្រហ្មវិហារជ្ឈានានិ។ ឧទ្ធុមាតវិសេសេន បរិច្ឆេទភាវតោ អភិញ្ញានំ បាទកានិ ន ហោន្តិ។ និមិត្តុគ្ឃាដនស្សេវ អភាវតោ អរូបជ្ឈានានំ អនធិដ្ឋានតាយ និរោធស្ស បាទកានិ ន ហោន្តីតិ។ កម្មដ្ឋានេន កិលេសវដ្ដវិបាកវដ្ដានំ ឆិន្នា វដ្ដានំ បច្ចយភាវេន វដ្ដបាទកតា។ ឧបបជ្ជនវសេនេវ តំ តំ ភវំ ឧក្កមតីតិ ឯវមាទីនិ ភវោក្កមនានិ។ ទុតិយតតិយស្ស វុត្តវិបរិយាយេន អត្ថោ វេទិតព្ពោ។ ឧគ្ឃាដនស្ស លព្ភនតោ អរូបជ្ឈានបាទកបរិ សមតិក្កមោ ហោតីតិ អយមេត្ថ វិសេសោ។ ឯវន្តិ យថាវុត្តេន

និមិត្តវឌ្ឍននិមិត្តវឌ្ឍនាទិប្បការេន។ ភានត្តាតិ ភាវនាវសេន។ ឯវន្តិ អប្បមាណមហគ្គតសង្ខេបនីយតាយ ភាវនាវិជ្ជោតា។ កាមវត្ថុ អប្បមាណសមាបត្តីនម្បិ តីហវិត្វា វិក្ខម្ភកវុត្តិប្បការំ ឯវេស្សតំ សក្កា, អដ្ឋកថាយំ បន កសិណវសេនេវ តីហវិត្វា វោហារា កតាតិ វទា វុត្តំ។ អថ វា មហគ្គតកថាលោកត្ថ អប្បមាណាតិ វុត្តព្រហ្មវិហារានម្បិ សង្គហោ វេទិតព្ពោ តស្មា សមញ្ញាយ

ឧគ្គហេតព្ពំ សាធារណភាវតោ។

១១៩។ ឥទំ វុត្តន្តិ អសតិបិ វចនាន្តរេ អាលោកេ “បរិច្ឆិន្នាកាសំ ឆិទ្ទំ អសិន្ធុន្ហិត្វា វិហរតី”តិ វុត្តំ។ អប្បមាណំ កត្វា កសិណំ វឌ្ឍេន្តស្ស កសិណវឌ្ឍនវសេន ពាហុល្លការណមក្ខវេតា សិយា ឈានស្ស ពលវតរតា, តនុការេន ច ទុព្ពលតា, អាទិណ្ណវសិតាយ បន បគុណីកតផ្ញ្ញាតំ សមុ អបរិសោធនេន វត្តព្ពមេវ ភត្តិតិ បញ្ហាកាលេហិ ឈានស្ស អប្បគុណតំ ឯសេស្សន្តោ, “សុប្បមេត្ត វា”តិអាទិមាហ។ ឈានស្ស អប្បគុណតាយ ឯវ តត្តិមិត្តា បកាបិ អប្បតរា អបរិសុទ្ធាវ ហោតីតិ អាហ – “វណ្ណា…បេ… សំកិលិដ្ឋោ វា”តិ។ ទុតិយតតិយស្ស វុត្តវិបរិយាយេន វេទិតព្ពោ។ តត្ថាបិ កសិណស្ស បរិត្តភាវេន វណ្ណស្ស បរិត្តតា, បរិត្តារម្មណាយ អត្តរូបតាយ វា និមិត្តំ បការម្ភលកម្បិ បរិត្តមេវ សិយាតិ អធិប្បាយោ។ វិបុលបរិកម្មន្តិ វិបុលការេន បរិកម្មំ។ សេសំ ចតុត្ថចតុត្ថកស្ស វុត្តនយានុសារេន បញ្ចមទុតិយកស្ស វុត្តនយេនេវ។

វណ្ណកសិណត្តន្តិ យទិ បីតំ យទិ លោហិតំ យទិ វា ឱទាតន្តិ សទិសវណ្ណកសិណត្តំ។ អាកាសកសិណត្តន្តិ បរិត្តវិបុលតាវសេន បការ ភាវត្តំ។ អដ្ឋិកសិណត្តន្តិ តេសំ ពាលាទិកស្ស ទីឃាទិវសេន វេមត្តតា។ អភិភវិតព្ពន្តិ អភិភវិតព្ពវសេន និវិតព្ពំ និមិត្តំ វិដ្ឋន្តំ។ តេនាហ “វសន្តិ”តិ។

១២០។ អាកត្តិ ទិដ្ឋន្តីតិ អាកាតិ អាហ “អាកាសមជ្ឈេ”តិ។ តទេកត្តាតិ វា តស្សា បរិត្តតាយ អប្បមាណតាយ ច អាកាការំ, តំ បន អត្ថតោ កប្បបត្តិការណមេវាតិ អាហ – “តស្សា កប្បបត្តិយា អនេកតា”តិ។ កាយាលម្ពិយការេវា តត្ថិអាទីនំ ហេតុភូតា កាយស្ស វិត្ថាយិតតា។

᪑᪑᪘᪨ ᨸᩣᩁᨾᩥᨿᩮᩣᨲᩥ ᨾᩉᩣᩈᩣᩅᨠᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᩈᩣᩅᨠᨸᩣᩁᨾᩥᨿᩮᩣ ᨸᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨻ᩠ᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ ᨻ᩠ᩕᩉ᩠ᨾᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩮ, ᨻ᩠ᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩮ ᩅᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᨭᩥᩃᨽᩥ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨧᩮᨲᩴ ᨨᩮᩁᨠᩣᨨᩣᩁᩩ᪨ ᩋᩅᩣᨠᩥᨱ᩠ᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᨬ᩠ᨧᩣᩁᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲᩦᨲᨽᩅᩮᩈᩩ ᨩᩣᨲᩥᩅᩈᩮᨶ ᩈᨬ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨾᨾ, ᩈᨬ᩠ᨧᩣᩁᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩴ ᨾᨾᩔᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩈᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᨾᩮᩅ᪨

ᩋᨶᩩᩁᩩᨴ᩠ᨵᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨿ ᩃᩦᨶᨲ᩠ᨳᨸ᩠ᨸᨠᩣᩈᨶᩣ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩣ᪨

᪘᪨ ᩏᨸᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪑᪙᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨠᩣᨾᨲᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ, ᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨶᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩣ᪨ ᨿᩮ ᨸᨶ ᨲᨴᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩩᩅᨧᨶᩴ ᨶ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᩴᩈᩩ, ᨲᩮ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩩᨱ᩠ᩉᩦᨽᩪᨲᩣ ᨾᨦ᩠ᨠᩩᨽᩪᨲᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩴᩈᩩ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩏᨽᨿᩮᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᩋᨣᩣᩁᩅᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᩣᩉᩮᩣᩈᩥ᪨

ᨿᩮᨶᨸᩥ ᨩᨶᩮᨶ ᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣᨲᩥ ᨿᩮᨶ ᩏᨽᨿᨩᨶᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᩉᩥᨲᨲᩣᨿ ᨠᩩᨴ᩠ᨵᨠᩣᩅᩣᩈᩥᨠᨲ᩠ᨳᩥᨠᨲᩣᨿ ᩅᩣ ᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ᪨ ᨴᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᩉᩥ ᩏᨸᩣᩈᨠᩮᩉᩥ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩣᨠᩣᩁᩴ ᩋᩣᨸᩣᨴᩥᨲᩣᨶᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨴᨿᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᨸᨿᩥᩴᩈᩩᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᨸᨮᨾᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨴᩮᨲᩥ, ᨲᩔ ᩈᨲᩴ ᨴᨱ᩠ᨯᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩉᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪑᪒᪐᪨ ᩅᨣ᩠ᨣᨽᩣᩅᩮᨶᩮᩅ (ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨳ᪨ ᨭᩦ᪨ ᨾᩉᩣᩅᨣ᩠ᨣ ᪓᪨᪓᪙᪓) ᨶᩣᨶᩣᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᨸᩩᨳᩩᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ᪨ ᩈᨾᨩᨶᩮᩣᨲᩥ ᨽᨱ᩠ᨯᨶᩮ ᩈᨾᨬ᩠ᨬᩣᩈᨿᩮᩣ ᨩᨶᩮᩣ᪨ ᨻᩣᩃᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣᨸᩥ “ᩋᩉᩴ ᨻᩣᩃᩮᩣ”ᨲᩥ ᨶ ᨾᨬ᩠ᨬᨲᩥ᪨ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨻᩣᩃᨽᩣᩅᩔ ᩋᨩᩣᨶᨶᨲᩮᩣᨸᩥ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨧ ᨽᨱ᩠ᨯᨶᩔ ᩏᨸᩁᩥ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩥᨿ ᩈᨦ᩠ᨥᨽᩮᨴᩔ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᩣᩁᨱᨽᩣᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩴ ᨶ ᨾᨬ᩠ᨬᩥ ᨶᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥ᪨

ᨠᩃᩉᩅᩈᩮᨶ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩅᩣᨧᩣᨾᨿᩮᩅ ᨣᩮᩣᨧᩁᩮᩣ ᩑᨲᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣᨧᩣᨣᩮᩣᨧᩁᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨾᩩᨡᩣᨿᩣᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩅᩣᨴᩅᩈᩮᨶ ᨾᩩᨡᩴ ᩋᩣᨿᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩣᨱᩥᨶᩮᩣ᪨ ᨶ ᨲᩴ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨲᩴ ᨠᩃᩉᩴ ᨶ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᩃᩉᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩣ ᨧ ᨲᩴ ᨶ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩣ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᨿᨳᩣ ᨸᨶ ᨶ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ ᩋᩣᩉ – “ᩑᩅᩴ ᩈᩣᨵᩥᨲᩮᩅ ᩋᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨠᩃᩉᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨸᩁᩮᩈᨬ᩠ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨸᨶᨲᩮᩣ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᨶᨲᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᨧ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᨾ᩠ᨸᩁᩣᨿᩮ ᨧ ᩈᩣᨴᩦᨶᩅᩮᩣ, ᩈᨽᨿᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᩏᨸᨶᨿ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩏᨸᨶᩣᩉᩅᩈᩮᨶ ᩋᨶᩩᨻᨶ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨸᩮᩣᩁᩣᨱᩮᩣᨲᩥ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩉᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨴᩦᩉᩥ ᩋᩣᨧᩥᨱ᩠ᨱᩈᨾᩣᨧᩥᨱ᩠ᨱᨲᩣᨿ ᨸᩮᩣᩁᩣᨱᩮᩣ᪨

ᨶ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨶ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸᨭ᩠ᨮᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨲᨳᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩅᩮᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᩃᩮᨡᩣᨴᩥᨠᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩏᨸᨶᨿ᩠ᩉᨶᩅᩈᩮᨶ ᨧᩥᩁᨠᩣᩃᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩅᩮᩁᩴ᪨

ឥ៌លឧសហាឃតាឃ ព្ចុរេយ កិក្ល ពលហបរុតា, បណ្ឌិតឧសហាឃាត៌ បត ព្ចុង៌ ត ឧិឃាតិ បណ្ឌិតឧសហាឃឃ្ស ឥ៌លឧសហាឃឃ្ស ច ចណ្ហាចណ្ហឹបតត្ថ៌ ចុត្តា៑ ឧឹហញ្ញ្ឈឹរេព បិពដបរិយ្សេឃ ទាកេឆាឧាឌឹរេព បដិឆ្លគ្គបរិយ្សេឃ ច អគិកចិត្វា៑

យាតឌេក្កា អឧរេគ្គា យាតក្កុទឧរេគ្គាតិ ឧទេលើេបត ឧត្ថិ៑ យាតក្កុឧខេត្តច ហត្តិកាចឃ្ស ចុត្តត្តា តាកចត៌ តឃ្ស យហត្តចិកាចតត្តិ អាហ – "តាកេកាតិ យហត្តាឌិចតយោត"ត្តិ៑ យហត្តបរិឃាលេឃាបិ ហិ តាក-ឧខេ្ទា ហោតិ "ខុចំ តាកឃ្ស តាលេកត, ច្រូឧាគត្តឃ្ស ហត្តិតោ"តិអាឌឹរុ (ព្ទា៑ ៦ថ្ង; យហាច៑ ៣៦លិ)៑

១១៦៑ កិរឧខេ្ទា អត្សុច ឃុចតេត្វា តិបិតោ៑ ខោត អឃេយត្វ រុតិបឧេ្យទាតិ ជឃ្សតិ៑ ភកចតា ហិ លេឌា អាឌឹតេចា បកេច បរិគ្គាកោតា, ត ខោត ឧត្វា តិគ្គិលេ្ហា ហោតិ; តស្មិ បត អខេត្តាចឃ្ស ព៍ចិ ឌារួចតឃ្យា តាលេហឹ; ខោត អគ្គាត្វា កយត៌ ខោឌំ កិក្លត៌ ជយត្សិលេឃាតិ បិលិលេឃ្យាក់ ក្ខឹឃ្ស កទ្ឋត្តា ខុពចិហាទិ អាឃម្ទុត្ត ភក៌, ឧយក្កុចាឌំ ចឧត្ត ច អត្សុទ្ធត្វទាឌឹរេព ឧយ្យាំឧឌាំ អត្សុទ្ធត្វទឃ្ស ច៑ ព្ចុំ ក្ខបក្កិលេឧាចាគ ឌាក់ តត្វ កោតា, តម្ហា ពលហកាទេព កិទឃ្សាតិ ខុត្វាបិ កិរឧខ្ចុហលោ ខុឧេច តយោ៑ ចុត្តតឃេច ហោឃិក្ខឧាលរុត្ត (យ៑ តិ៑ ១៑៦៦ថ្ង អាជឃោ)៑

១៣១៑ "ឃចា ពចំ បតា"តិ ចុត្តបុឆ្ឋាគ៌ បឆ្ឋិយកាចតោ "អត្តិ បត ចោតិ បឆ្ឋិយបុឆ្ឋាឃា"តិ ចុត្តំ, ត បុត "អត្តិ បត ចោ"តិ បចត្តតឃ្ស បុឆ្ឋតឃ្ស អត្តិកាចតោ៑ លេឌា បត លើកុត្តទឆេយ្យ៑ ឆេទាតត្តិ អត្សុទ្ធត្វទាឌឹត៌ តត្តិ៑ បរិកេយ្ញាកាឌំ បុឆ្ឋតឹតិ ឌិគ្ឃចក្លុឧាលោ ពតាឌិកាទត្វា តឃ្ស ក្ខប្យាគត្ត៌ បរិកេយ្ញាកាឌំ បុឆ្ឋតិ៑ បរិកេយ្ញាកាឧត្តិ បរិកយ្យឧយាឌិតិឌ្ឋត្ត ខ្ចុកាឌំ, ក្ខបចាទគ្គាតឧខ្ចុតិត់ ខ្ចុកាឧត្តិ អតេត្វា៑ ចត្វព្គាតលិកឹ ហិ ឌិគ្ឃចក្លុបរិកយ្យត្វ ខ្ចុកាឧពឧិល់ កាចេត្វា ក្ខបចាទេ ជបិតោ ឧយាឌិ បរិកយ្យឧយាឌិ, តត្វ ខ្ចុកាលេឌា បរិកេយ្ញាកាលេឌាតិ ចុត្តា៑ ត់ ឧគ្គឃាហ – "ខ្ចុកាឧតេ្ចច ឧគ្គាតាយាតិ បរិកេយ្ញាកាឌំ ឧគ្គាតាយា"តិ៑ ឃត្តេព ហិ ជាតេត ឌិគ្ឃចក្លុតា ទុបកត់ ជក្ខុកាលេយា, តត្វាក់ ជាត៌ ខ្ចុកាឧពឧិល់ ចិតេ្វា ជិតោ៑ ត់ ខ្ចុកាឌំ តត្វ ច ទុបកត់ ឌិគ្ឃចក្លុឧាលោត បឃ្សតិ, ឆេទា ច តឆា បដិបត្តិរុ៑ ខោត ចុត្ត – "ខ្ចុកាឧតេ្ចច ឧគ្គាតាយ ជឃ្សតគ្គា ទុបិត"ត្តិ៑ ឃម្ហា បត ខោឌំ ទុបកត់ បឃ្សត្តាត៌ បរិកយ្យចាទោ អតិក្លមិ, តតោ ខ្ចុកាលេឌា អគ្គាទឆាឃិ, តស្មិ អគ្គាទហិតោ ទុបកតយ្ឃិ ត បគ្គាឃតិ៑ បរិកយ្យត្តិ ហិ ឃចាចុត្តពឧិលាទេយ្យ៑ ក្ខបចាទគ្គាត៌, ទុបកត់ បឃ្សត្តាត៌ ពឧិលោកាឧចេឧេត ទុបកតជឃ្សត៌, ពឧិលោកាលេឌា ច បរិកយ្យចេឧេតាតិ តត្វឃយ្យិ បរិកយ្យឃ្ស អប្យចត្តិឃា តាលេហាឧិ, តឃិជំ ពាទល់ អាឌិកយ្យិកកាចតោ ឆេទា ត យត្តិ្យរុ, តម្ហា ចុត្ត "តប្យដិចិត្ត្យា"តិ៑

តិមិត្តំ បដិចិត្ត្យាព្វត្តិ ពាទល់ បច្ចុត្តតោ ជឃ្សេត្វា រុចិរុទ្ធឌិគ្ឃចក្លុឧាលោ ឆេទំ បតិក្ខាបតុពាលេយា ឧត្វា ចជតិ៑ កិ ត អាព្យក្ខលេឃ្សត្តិតិ កិ ត ព្យាលេយាហេឃ្សត្តិ, ព្យាលេយាហេឃ្សត្តិ ខុចាតិ អតេត្វា៑ ចិចិកិច្ឆា ក្ខជបិឌឹតិ ឌិគ្ឃចក្លុតា ឃចាក្ខបដ្ឋិតេរុ ទុបកេតុ អរុព្គាតាឃ, "ព្ចុង៌ ត្ ខោ ទុបកត់ កិ, ព្ចុង៌ ត្ ខោ កិ"ត្តិ យកក្កុត អឧយត្ថិតត្តា ចិចិកិច្ឆា ឌំឧេយា ក្ខប្យឌ្ឋិ៑ ឧយាឌិ ចឌឹតិ ចិចិកិច្ឆាឃ ក្ខប្យត្តត្តា បរិកយ្យឧយាឌិ ចិកច្ឆិ៑ តតោ ខុច ហិ បរិកេយ្ញាកាលេឌាបិ អគ្គាទឆាឃិ, ឌិគ្ឃចក្លុតាបិ ទុបំ ត បឃ្សិ៑ ត យតឧិ ពទិឃ្សាឃឹតិ យតឧិពាទចេឧេត លេយ ទុបិតិ

ឧបដ្ឋហិស្សុ, រូបាទិ បស្សតោ ចិចិកិច្ឆា ឧប្បជ្ជតិ, តស្មា ព្ពជាតិ កិច្ចិ ត យតសិ កទិស្សាមីតិ ត្យល្បអតោហាសិ តំ បត ត្យល្បកាចប្បត្តិ សន្ធាយាហ “អយតសិការោ ឧដបាតិ”តិ។

តថាក្វតស្ស អយតសិការស្ស អកាចំ អាកប្ឋុ ឧប្បិលំ ឧដបាទិ។ ចិទិយំ កាឡហំ បក្កហិតត្តិ ចិតយិទ្ធលយ្គិតត្វាតំ ច្វបសយតត្វំ អច្ចាទ្ធចិទិយំ អតោហាសិ, តោត ចិតត្ត សយាឌិទ្វសិកា តកហស្សិតា ពាលចបីតិ ឧប្បត្តា។ តោតាហ “ឧប្បិលំ ឧប្បត្ត”ត្តិ។ តតោតិ សិចិលចិទិយត្វា។ បតតយឃ្យាតិ អតិចិយ លិត្តំ កតចឃ្យ។ តំ យយាតិ បត្តតាអកិកចតឹយយតសីតសត ឌតប្យតីតិ អកិឌប្យា, តឈ្យា។ តាតត្វា តាតាសកាចា សព្ហា តាតត្វសព្ហា។ អតិចិយ ឧបទិ កត្វា តិព្ឋាតំ តបក្លតំ អតិតិព្ឋាយិតត្វំ។

១៣៦។ បទិកតយ្ជាការសតយចាតិ បទិកយ្ជសយដ្ឋិតំ ឱការសតយច។ ត ច រូបាតិ បស្សាមីតិ ឱការសយតសិការបស្វតតាយ ជិព្ហចក្លតា រូបាតិ ត បស្សាមិ។ ចិសយរូបតយចាតិ តោត ឋទិត្វា ជិតដ្ឋាតេច ជិព្ហចក្លតោ ចិសយក្វតំ រូបកតតយច យតសិ កតទាមិ។

កសិលរូបាតំ ចតសតតត្វ ឱការស្ស បទិត្តតាតិ អាហ “បទិត្តដ្ឋាតេ ឱការ”ត្តិ។ បទិត្តាតិ រូបាតីតិ កតិបយាតិ, សា ច តតសំ បទិត្តតា ឌាតចតសតតចាតិ អាហ “បទិត្តកដ្ឋាតេ រូបាតី”តិ។ “អប្បយាលតញ្ចចា”តិអាឌិតា ចុតត្វា ក្យតិយចាតទា។ ឱការសបទិត្តតំ សន្ធាយ បទិកយ្ជសយាឌិ “បទិតត្វា”តិ ចុតត្វា តតស្សច ឱការស្ស អប្បយាលតាយ អប្បយាលសយាឌីតិ ចចតតោតា។ តស្មិ សយតយតិ តស្មិ បទិត្តសយាឌិតោ ឧប្បត្តសយតយ។ ជិព្ហចក្លុបិ បទិត្តកំ តោហាតិ បទិត្តរូបកតឌស្សតតោតា។

១៣៥។ ក្យកតិកព្ឋាតសយាឌិត្តិ ចត្យក្កតតយ ក្យកព្ឋាតសយាឌិ, បញ្ចកតតយ តិកព្ឋាតសយាឌិត្តិ តយាឌតា។ ក្យកព្ឋាតសយាឌិត្តិ ចត្យក្កតតយ តតិយចត្យត្វចតសត ក្យកព្ឋាតសយាឌិ, បញ្ចកតតយ ចត្យត្វបញ្ចាយចតសត ក្យកព្ឋាតសយាឌិ។ តិកចត្យក្កព្ឋាតសយាឌិត្តិ ចត្យក្កតតយ តិកព្ឋាតសយាឌិ, បញ្ចកតតយ ចត្យក្កព្ឋាតសយាឌិត្តិ តយាឌតា។

តិចិឆត្តិ សប្បីតិកចតសត តិប្បកាទំ សយាឌិ។ តឌតត្វាកឆាតិ សប្បីតិកាឌិសកាចា។ កាយំ កកចា បុទិយឃាតយ បុតព្ហតិចាសាត្វស្សតិតាលំ, បច្ឆិយឃាតយ ជិព្ហចក្លុតាលំ តិព្ហតត្វតត្វាបិ ព្ពយាតិ តាលាតិ កាតចសិតយច។ ចិបស្សតាបាឌកាតិ បត តាលាតិ សន្ធាយ, “បច្ឆិយឃាតយ”តិ ចុត្តំ, តោតាហ “កកចតោតា ហិ”តិអាឌិ។ បញ្ចាយព្ឋាតស្សាតិ បញ្ចាយព្ឋាតិកស្ស ចតសត បឌយព្ឋាតិតកា យតក្កា តត្វិ។ តសាតិ បញ្ចាកតតយា កកចតោតា តលិកិតយា អតោហាសិ។ ឲតត្តិ ឲតំ, “សចិតក្កយ្បិ សចិចាទំ សយាឌិ កាតចយី”តិអាឌិចចតំ។ តលិកិយតលិក្យត្តទយិស្សកំ សន្ធាយ ចុត្តំ, ត “តលិកិយំ ចា តលិក្យត្តទតយច ចា”តិ។ តសសំ សុចិតព្ហាឃ្យតយចាតិ។

ឧបក្កិតលសស្វត្តចល្ហតាយ លីតត្វប្បកាសតា សយត្វា។

៥។ ឌាលបឋ្លិតស្វត្តចល្ហតា

᪁᪃᪇᪨ ᩑᨲᩮᩉᩦᨲᩥ ᨴᩩᨧᩥᨶ᩠ᨲᩥᨲᩣᨴᩦᩉᩥ᪨ ᩑᨲᩮᨶ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩈᨴ᩠ᨴᩔ ᨠᩁᨱᨲ᩠ᨳᨲᨾᩣᩉ᪨ ᨲᩣᨶᩮᩅᩣᨲᩥ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣᨶᩥ ᩑᩅ᪨ ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨻᩣᩃᩔ᪨ “ᩋᨿᩴ ᨻᩣᩃᩮᩣ”ᨲᩥ ᨶᩥᨾᩦᨿᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶᩦᨿᨲᩥ ᩑᨲᩮᩉᩦᨲᩥ ᨻᩣᩃᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ᪨ ᩋᨸᨴᩣᨶᩴ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩩᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ᪨ ᨴᩩᨧᩥᨶ᩠ᨲᩥᨲᩣᨴᩦᨶᩥ ᨧ ᨻᩣᩃᩮᨶ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣᨶᩥ, ᩋᨧᨨᩣᩁᨱᩣᨠᩣᩁᩮᨧ ᨧᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨻᩣᩃᩔ ᩋᨸᨴᩣᨶᩣᨶᩦᨲᩥ ᨻᩣᩃᩮᩣᨸᨴᩣᨶᩣᨶᩥ᪨ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨴᩦᩉᩥ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᨴᩪᩈᩥᨲᩴ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲᩦᨲᩥ ᨴᩩᨧᩥᨶ᩠ᨲᩥᨲᨧᩥᨶ᩠ᨲᩦ᪨ ᩃᩮᩣᨽᩣᨴᩦᩉᩥ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᨽᩣᩈᩥᨲᩴ ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩣᨴᩥᩴ ᨽᩣᩈᨲᩦᨲᩥ ᨴᩩᨻ᩠ᨽᩣᩈᩥᨲᨽᩣᩈᩦ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᨲᩮᩈᩴᨿᩮᩅ ᩅᩈᩮᨶ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᩣᨱᩣᨲᩥᨸᩣᨲᩣᨴᩥᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨠᨾ᩠ᨾᨠᩣᩁᩦ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨧᩥᨶ᩠ᨲᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨲᩣᨶᩥ ᩏᨸᨶᩥᩔᩣᨿ ᨩᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᨩ᩠ᨩᩴ᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᩑᩅ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᩣᩁᩩᨸ᩠ᨸᩴ ᩋᨶᩩᩁᩪᨸᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩔᩣᩁᩩᨸ᩠ᨸᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨲᨩ᩠ᨩᩣᨲᩥᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨠᨳ᩠ᨿᨾᩣᨶᩣᨿᩣᨲᩥ ᨠᨳᩥᨿᨾᩣᨶᩣᨿ᪨

᪁᪃᪈᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨿᨳᩪᨸᨧᩥᨲᩣᨶᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩥ ᨠᨲᩮᩣᨠᩣᩈᩣᨶᩥ ᨲᨴᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨸᩥᨲᩣᨶᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᨣᨲᩥᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨾᩁᨱᩔ ᩋᩣᩈᨶ᩠ᨶᨠᩣᩃᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᨸᩣᨳᩴ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨴᩣ ᩒᩃᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩅᩥᨿ ᩋᨽᩥᩃᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩅᩥᨿ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᨲ᩠ᨳᩁᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩅᩥᨿ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – “ᩒᩃᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩣᨴᩥᩋᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩉᩥ ᨲᩣᨶᩥ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩉᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨠᩣᩁᩮᩣ ᩑᩅ ᨲᨴᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨣᩮᩣᨧᩁᨽᩣᩅᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨠᩣᩁᩮ ᩋᩣᨸᩣᨳᨣᨲᩮ”ᨲᩥ᪨

᪁᪃᪉᪨ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨲᩥ ᨶ ᩅᨴᨲᩦᨲᩥ ᩑᨲᩮᨶ ᩈᩮᩣᨸᩥ ᨸᨭᩥᩈᩮᨵᩮᩣ ᨸᨠᨲᩥᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣᨲᩥ ᩋᨿᨾᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨶ ᩈᩩᨠᩁᩣᨲᩥ ᨸᨶ ᩅᩥᨶᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᩁᨠᩣᩁᩅᩮᩣ ᨴᩦᨸᩥᨲᩮᩣ, ᨴᩩᨠ᩠ᨠᩁᨭ᩠ᨮᩣ ᨲᩣᩅ ᩏᨸᨾᩣᨿ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨠᩣᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉ – “ᨶ ᩈᩩᨠᩁᩣ ᨸᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᩅᩥᨶᩥᩅᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᨣᨾᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᩴᩅᩥᨴ᩠ᨵᩮᨶ᪨ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᨧᩮᩣᩁᩔ᪨ ᨸᩪᨲᩮᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᨾ᩠ᨸᩦᨲᩥ ᨾᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᩉᩥᨠᩈᨾᨿᩴ ᩈᩣᨿᨶ᩠ᩉᩈᨾᨿᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩥᩈᨲᩮᨶ᪨

᪁᪄᪀᪨ ᩈᨠᩃᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᩏᨸᩮᨲᩦᨲᩥ ᨷᩣᨾᩥᨶᩣ ᩈᩃ᩠ᩃᩣᨲᨭ᩠ᨮᩣᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨴᩦᨸᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᨣᨱᨶᩣᨾᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩏᨸᨶᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᨶᨾᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᨠᩃᨽᩣᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩃᩥᩴ ᩈᨦ᩠ᨡ᩠ᨿᩣᨶᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩈᨲᩥᨾᩴ ᨠᩃ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨴᩪᩃᩥᨠᩥᨲᨾᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩦᨲᩥ ᩏᨸᨶᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᨶᩅᩈᩮᨶ ᨴᩪᩃᩥᨠᨶᨾᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨸᩥ᪨ ᨲᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᨠᩣᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᩅᩥᨵᨻᨶ᩠ᨵᨶᨠᨾ᩠ᨾᨠᩣᩁᨱᩴ ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩔᩣᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨴᩥᩅᩮᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩣ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅ, ᨸᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᩴ ᨸᨶ ᩅᨠᨸᩔᨶᩮᨶ ᩋᩣᨣᨲᩣ᪨ ᨣᩮᩉᩔᩣᨲᩥ ᨾᩉᨲᩮᩣ ᨣᩮᩉᩔ᪨ ᩈᨭ᩠ᨮᩮᨲᩣᨲᩥ ᩈᨭ᩠ᨮᩣᨶᨿᨶᨲᩮᩣ᪨ ᩈᨾᨩ᩠ᨩᩃᩥᨲᩮ ᩅᨠᨡᩣᩃᩥᨠ᩠ᨡᩮᨲᩮ᪨ ᩈᩩᨸᨠ᩠ᨠᨵᩥᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᨶᩥᨸᨠ᩠ᨠᩣᨿ᪨

ᩅᩥᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᨠᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᩣᨵᩣᩁᨱᨠᨾ᩠ᨾᩩᨶᩣ ᩅᩥᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨿᩮᩣᨸᩥᨠᩣᩁᩮᨶ ᨸᩁᩥᨲᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨣᩉᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨿᩮᩣᨸᩥᨠᩣᩁᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨

ᨿᨾᨠᨠᩮᩣᩊᨠᩣᨲᩥ ᨴᩣᩁᨠᩣᨶᩴ ᨠᩦᩊᨶᨿᩩᨣᩊᩣ᪨ ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣᨧᩩᨴ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᨲᩣᩔᨣᨲᩥᩁᨿᩮᩅᩈᩮᨶᨸᩥ ᩈᩮᩣᨲ-ᨥᩣᨶ-ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣ-ᨠᩣᨿ-ᨾᨶᩮᩣ-ᨠᩮᩣᨵᩁᨲᩣᩅᩈᩮᨶᨸᩥ ᨷᩣᨾᩥᨶᩣ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣᨲᩥ᪨

᪁᪄᪁᪨ ᨴᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩏᩃ᩠ᩃᩥᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᨴᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩁᩈᩅᩈᩮᨶ ᩋᨲᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩔᩣᨴᩣ ᩁᩈᩣᨴᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩁᩈᨣᩮᨵᩮᨶ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩁᩈᩣ”ᨲᩥ᪨

១៥១. កុណ្ឋោបាតិ ឆិន្នោបា. ខញ្ជោតិ តេនេវ ឆិន្នបការេន អតិដ្ឋទស្សតោ. លកុណ្ឌកោតិ រស្សោ. បវិដ្ឋគីវោតិ ខន្ធន្តរំ អនុបវិដ្ឋគីវោ. មហោទរោតិ វិបុលកុច្ឆិ. យេភុយ្យេន ហិ លកុណ្ឌកា សត្តា រស្សគីវា បុថុលកុច្ឆិកា ច ហោន្តីតិ តថា វុត្តំ. កាណោ នាម ចក្ខុវិកលោតិ វុត្តំ – “ឯកក្ខិកាណោ វា ឧភយក្ខិកាណោ វា”តិ. កុណីតិ ហត្ថវិកលោ វុច្ចតីតិ អាហ – “ឯកហត្ថកុណី វា ឧភយហត្ថកុណី វា”តិ. វាតាទិនា ឧបហតកាយបក្ខោ ឥធ បក្ខហតោតិ អធិប្បេតោ, ន បក្ខហតោតិ អាហ – “បក្ខហតោតិ បីឋសប្បី”តិ. ទុក្ខានុបពន្ធនស្សតត្តំ អបរាបរជាតីសុ វិបាកទុក្ខស្ស អនុបពន្ធនេន បវត្តនស្សតត្តំ.

កលីយតិ ពលីយតិ អប្បហីយតិ សាសនំ ឯតេនាតិ កលិ, ជូតបរាជយោ. សោ ឯវ គហសទិសតាយ “កលិគ្គហោ”តិ វុត្តោ. អធិបត្តិ កុដុម្ពស្ស អធិបុត្តស្ស មូលត្ថស្ស អត្តនោ ជានិតព្វំ. តេនាហ “អត្តនាបិ ជានិំ និគច្ឆេយ្យា”តិ. ពាលលក្ខណីយា ពាលភាវស្ស យត្តកប្បត្តិ និរយាទិកម្មការិតាតិ “និរយេ និព្ពត្តតី”ន្តិ វុត្តំ. តក្កហេតុកេន បន តេន យុត្តាយុត្តាទិកម្មវសេន សេសាបិ យោសុ អបរាបរនិព្ពត្តាទិពាលលក្ខណិ វិការិតា ហោតីតិ.

១៥២. វុត្តានុសារេនាតិ “ពាលោ អយ”ន្តិអាទិនា វុត្តស្ស អត្ថវចនស្ស “បណ្ឌិតោ អយ”ន្តិ ឯតេហិ លក្ខីយតីតិអាទិនា អនុសារេន. មនោសុចរិតានីតិ វចនេនាតិ ចិន្តេន្តោ អភិជ្ឈា-អព្យាបាទ-សម្មាទស្សនំ សុចិន្តិតមេវ ចិន្តេតីតិអាទិនា មនោសុចរិតានំ តិណ្ណំ សុចរិតានំ វសេន យោជេតព្វានិ.

ចក្ករតនវណ្ណនា

១៥៩. ឧបោសថំ (ទី. និ. ដី. ១.១៥១) វុច្ចតិ អដ្ឋង្គសមន្នាគតំ សព្វទិវសេសុ គហដ្ឋេហិ រក្ខិតព្ពសីលំ, សមាទានវសេន តំ ឯតស្ស អត្ថីតិ ឧបោសថិកោ, តស្ស. តេនាហ “សមាទិន្នុបោសថង្គស្សា”តិ. តទាតិ តស្មិំ កាលេ, យស្មិំ បន កាលេ ចក្កវត្តិភាវសំវត្តនិយ-ទាន-សីលាទិ-បុញ្ញសម្ភារសមុទាគមសម្បន្នោ បូរិតចក្កវត្តិវត្តោ កាលទីបទេសវិសេសបច្ចាជាតិយា ចេវ កុលរូបភោគាធិបតេយ្យាទិគុណវិសេសសម្បត្តិយា ច តទនុរូបេ អត្តភាវេ ឋិតោ ហោតិ, តស្មិំ កាលេ. តាទិសេ ហិ កាលេ ចក្កវត្តិភាវី បុរិសុត្តមោ យថាវុត្តគុណសមន្នាគតោ រាជា ខត្តិយោ ហុត្វា មុទ្ធាវសិត្តោ វិសុទ្ធសីលោ អនុបោសថំ សតសហស្សវិស្សជ្ជនាទិនា សម្មាបដិបត្តិំ បដិបជ្ជតិ, ន យទា ចក្ករតនំ ឧប្បជ្ជតិ, តទា ឯវ. តេនាហ – “បតោ…បេ… សមុតា”តិ. (តត្ថ ទមោ ឥន្ទ្រិយសំវរោ, សំយមោ សីលសំវរោ.)

វុត្តប្បការបុញ្ញកម្មបច្ចយន្តិ ចក្កវត្តិភាវាវហទានទមសំយមាទិបុញ្ញកម្មហេតុកំ. នីលមណិសង្ឃាតសទិសន្តិ ឥន្ទនីលមណិសង្ឃាតសមានំ. ទិព្វានុភាវយុត្តត្តាតិ ទស្សនីយតា មនុញ្ញឃោសតា អាកាសគាមិតា ឱភាសវិស្សជ្ជតា អប្បដិឃាតតា រញ្ញោ ឥច្ឆិតត្ថនិប្ផត្តិការណតាតិ ឯវមាទីហិ ទិព្វសទិសេហិ អានុភាវេហិ សមន្នាគតត្តា. សេដ្ឋេហិ អាការេហីតិ សេដ្ឋេហិ សុន្ទរេហិ អាការេហិ.

បរិប្វុទត្តិ បរិបុណ្ណិ៍ នា ចស្ស បរិបុរិ ព្វាការតច ចិត្តារឹយតិ៍

បតាឭ្រ្ទាតិ លិទ្ធ៍ ស្វុទ្ធសិតិទ្ធងត្តបត្តិយា តិព្ពិចរាយាតិ អឆិប្យារយា៍ តាកិបតាឭព្ព បរិរក្លបបរដ្ឋ ស្វុតិ តាកិបរិរក្លបបរដ្ឋ រចច តាកិយា បតាឭព្ពបរិរក្លបបរដ្ឋ ច៍ ស្វុចិកត្តាចាតិ អព្ពាយព្ពា អរ៉ុកិណ្ណត្តា ស្វុ្ទ ចិកត្តា៍ បរិរច្ឆងរលលត្តររស្វុ យលិកា ស្វុចិកត្តា ហុត្វា បព្ពាយត្តិតិ ចងត្តិ៍

បរិរច្ឆងរលលាឌីតិតិ អាឌិ-សរទ្ធត យាលិពយ្ខាឌិ សក្កល្យាតិ៍ ស្វុរត្តាតិអាឌីស្វុ ស្វុរត្តក្កហរលាត យហាតាយចណ្ណតំ បដិក្លិបតិ, ស្វុទ្ធក្កហរលាត រ៉ុកិលិដ្ឋតំ, សិតិទ្ធក្កហរលាត ល្វុលតំ៍ កាយំ តស្ស ចក្កុរតតស្ស រតយិយណ្ណលំ អសត្តិកំច តិព្ពាត្តំ, សព្ពាត្តុករយច បត រពចលំ បចាឭអចណ្ណាច ត រសាកតីតិ បកតិចក្កុស្ស សត្តិយុរត្តស្វុ ផារតស្វុ រត្តឌព្ឭតងបរិក្លតំ អរហាសិ, តំ សត្តាយ ចុត្តំ "សត្តិស្វុ បតស្យា"តិអាឌិ៍

រតយិយណ្ណលបិដ្ឋិយត្តិ រតយិយណ្ណលស្ស បិដ្ឋិបររងរស៍ ងសត្តុំ ងសត្តុំ អរាតយត្តររតិ ងសត្តុំ ងសត្តុំ អរាតំ អត្តុរសយឹរប បររងរស៍ លិទ្ធយណ្ណលចិរត្តាតិ យណ្ណលសណ្ណាតលិទ្ធចិចិរត្តា៍ ស្វុក្យុសលសយត្តាហតស្សាតិ ស្វុ្ទ ក្យុសរលត សិបុ្យិតា បហតស្ស, ចាឌិតស្សាតិ អរត្វា៍ ចក្កុតិ យរតាររយា រឌតឹរយាតិ ស្វុលត្តាតំ រាក្យប្យារឌរកា៍ កយតឹរយាតិ ករត្តា៍ សរយាសរិតក្យុស្វុយងាយាតិ ព្ចលព្ពិតស្វុកត្តក្យុស្វុយងាយា៍ រតយិបរិរក្លបស្សាតិ រតយិបរិយត្តបរិរក្លបស្ស៍ តាកិបតាឭព្ពយា ទ្វិត្តុំ បស្សាតំ ចរសត "ទ្វិត្តុយិ តាកិបតាឭ្រ្ទាត"ត្តិ ចុត្តំ៍ ៩កា ៩ច ហិ សា បតាឭព្ព៍ រយហីតិ រយហិ ទ្វីហិ សីហយុរលហិ៍ បុត រយហីតិ យុត្តាកលិរបហិ៍

ព្ចឆាបយយាតត្តិ រសាតំុ អចហិតាតិ ក្យុរុយាតំ៍ ចរត្តា បុររតា, ចក្កុរតតំ បច្ឆាតិ ៩ចំ បុព្ពាបរិរយត បុព្ពាបររការកត៍

អរត្ត បុរស្សាតិ អត្វុរាឆបុររ ររព្ពា អរត្តបុរស្ស វ្គត្តរសីហបព្ពូរអាសរត្ត តងា ររព្ពា បិសារង តាឌិសស្ស វ្គត្តរឌិសាយ សីហបព្ពូរស្ស លព្ភយាតត្តា ចុត្តំ៍ ស្វុរលត សក្កាតិ កិព្ពិ អតាវុហិត្វា សឹរព្វ អត្វុល្លឌ្ឍិត្តា យឆាឌំរតរតច ហរត្វត បុប្បុយដ្ឋិរយា លិបិត្វា ស្វុរលត សក្កា រហាតិ ប្វុរឌតំុ៍

តាតាចិរាករតតប្យការសយុព្ចលត្តិ តាតាចិឆចិត្តចណ្ណុរតរតាការសបកស្សុរំ៍ អាកាសំ អត្ឭក្យុកត្វា បចរត្តតិ៍ អាកត្វា ចិតដ្ឋាតរតា វ្គបរិ អាកាសំ អត្ឭក្យុកត្វា បចរត្តា៍

សត្តុំរចសក្លរយាតិ លត្តចារសត្តុំរចសរយារព្យា៍ ស្វុលកាហារ្វុបករលាតិ ស្វុរលរតច លទ្ធព្ពាឆព្ពារការសងាវុតិលាឌិរកាឌតសាឆរតា៍ បរចក្កត្តិ បរស្ស ររព្ពា រសតា, អាលា ចា៍

អាកតតត្ថរតាតិ អាករតា ហុត្វា តត្ថិឌតរតា៍ អាកតំ ចា អាកយតំ, រតត តត្ថតីតិ អាកតតត្ថរតា៍ កយរតត រសារចតីតិ

កយតសោចនោ ុបកប្យេធាតិ ុបទ្វបរិ កប្យេធ សំចិដហធ, ុបតេធាតិ អទេត្វា ុបបរិក្លិត្វាតិ ហេត្យុតោបិ សកាចតោបិ ថលតោបិ ឌិដ្ឋុឩយ្ញិកឈយ្យទាឃិកអាឌឹតចតោបិ ឌឹយំសិត្វា

ចិការេចត្តិ បញ្ញាឃ អត្តិ ចិក្ខតំ កទេរាត្តិតិ ចិការចិតោ, បញ្ញាចនេត្តា អត្យឃត្តាតិ អត្យចត្តកា ខ្ចកន្ធយាតត្តិ ខ្ចឹងត្តិ ឃោះតយត្តត្តិ ចិត្វារតោ ឃោះតយត្តិ បតេឆិ កឡឹកការេចត បត ឃធា ក្ខយិ ឌិស្សតិ, ៧ចំ ខ្ចកន្ធតិ តេតាហ “យហាសយុក្ខតល”ត្តិអាឌិ អទេត្ត ចក្កទតតំ ុឌកាត សេតាឃ អតឡ្លោត្វទលត្តិ

៦ះលិ បុទត្តិយោ សយុទ្ខោ បរិឃត្តោ អស្សាតិ បុទត្តិយសយុក្ខបរិឃត្តោ, បុទត្តិយសយុក្ខំ បរិឃត្តិ កត្វា ធាត្យុទត្តាឃាតិ ធាត្យុសយុក្ខត្តាឃ បុឡ្ខុចិងហាឌិចត្យុកោឌ្ឋាសត្តាឃ

ហត្តិទតតចណ្ណតា

៦ះប ហរិចត្តតាឌឹហឹតិ អាឌិ-សទេក្ខត ចត្យុឌ្ឍាតិឃកត្តាឌិ សក្ខណ្យាតិ អាកយតំ ចិទេត្តធាតិ ចឌត្តិ ចក្កចត្តិចត្តស្ស ប្ដូរិតតាឃ បរិចិតត្វា ក្ខយិថ្យុសតកេហិ ធាលឆិ, ចទក្ខិ ហទេត្វាតិ ត្ញយេហិ ធ តីហិ, ចត្យុហិ បំឌេហិ ធាតិ សត្តហិ អចឃចេហិ ជិតត្វា សត្តបតិដ្ឋោ ត្ញតទេសំ អយក្ខាឌឹតំ ចិត្តឃត្តាតំ ត អាកន្ធតិ អបតេត្វាតិ អត្តតោ អាត្យការេចត អបតេត្វា កត្តយេច ហិ តស្ស ត្ញតទេ ហត្តិតោ ត សហត្តិ

អស្សទតតចណ្ណតា

សិត្តចក្យុលតោតិ សិត្តចស្សាឌាតឹឃក្យុលតោ

យហិទតតចណ្ណតា

សកដតាកិសយប្យយាលត្តិ បរិណាហតោ យហាសកដស្ស តាកិឃា សយប្យយាលំ ុឌកាស្វ អទេត្តស្វតិ ហេដ្ឋា ុបរិ ធាតិ ត្វិស្វ អទេត្តស្វ កណ្ណិកបរិឃត្តតោតិ ត្ខិត្តំ កត្លាតបត្យុយាតំ កណ្ណិកាឃ បរិឃត្តតោ យុត្តាឌាលកេ ឌតេបត្វាតិ ស្វចិស្វចេត្ត យុត្តាយឃេ ឌាលកេ បតិដ្ឋបេត្វា

ត្ញត្តិទតតចណ្ណតា

“ត្ញត្តិទតតំបិត្យុកចតី”តិ ចត្វា អស្ស បិត្យុកចតាកាទំ ឌតស្សេត្យុំ, “យក្ខទាឌក្យុលតោ ចា”តិអាឌិ ចុត្តិ យក្ខទដ្ឋ ពិទ អកិទ្វបិតំ ត្ញត្តិតំ ុបព្យត្តិដ្ឋាតំ សណ្ណាតបិទិប្វរិឃាតិ ហត្វបិងាឌិសទិទាចឃចាតំ ស្វសណ្ណិតតាឃ អចឃចបិទិប្វរិឃា ហិ សយុកាឃបិទិប្វរិសិត្តិ ទ្វបត្តិ សទិទំ

ឥស្សុកីយាតិ សុន្ទរការេន បស្សិតព្ពយុត្តំ សោភគ្យចរេសំ ចិត្តំ បរាភេតិ ឃោតិសោ ចិន្តេត្តាតំ កបូលសង្ខាយ ចរេសំ បរាភាចហត្តាតិ ការណចជេតន យថា បិរាជិកតាយ ចល្លេបិក្កូឧតាសិទ្ធិ ចុត្តា, ឲចំ ឥស្សុកីយតាយ បិរាជិកតាសិទ្ធិ, អកិន្ទុបតាយ ច ឥស្សុកីយតាសិទ្ធិ ចត្តព្ពាតិ តយំ ឥស្សុតិំ បដិសេវិយតោ ចា ចល្លេបិក្កូឧតាយ បិរាជិកតាសិទ្ធិ, បិរាជិកតាយ ឥស្សុកីយតាសិទ្ធិ, ឥស្សុកីយតាយ អកិន្ទុបតាសិទ្ធិ ឃោរេខតព្ពាំ ឲចំ សទិសេយ្យត្តិចរេសត អកិន្ទុបតាជិកេ ឥស្សុត្វា ឮខាតិ សទិសេ ឥតោរាភាចចរេសតបិ តេ ឥស្សុត្វំ, “អកិន្ទុបិ ចា”តិអាទិ ចុត្តំ តត្ថ យថា បយាណយុត្តា, ឲចំ អារោហបរិណាហឃោរកេតា ច បិរាជិកា តាតិទិឈតាឥឃោំ ឲចំ យតុស្សាតំ ជិទ្ធាទុបតាសេយ្យត្តិបីតិ “អប្បត្តា ជិទ្ធាចល្លេ”ត្តិ ចុត្តំ កាយចិបត្តិយាតិ សទិសោរាសស្សំ អការេចាតិ អច្ឆត្តរេបច ទុទិការេចាំ

សតចិហតស្សាតិ សតក្ខត្តុំ ចិហតស្សំ សតចិហតស្សាតិ ច ឮខំ កប្បាសបិចុចរេសត ចុត្តំ, តុលបិចុតោ បត ចិហតតរេបច តត្ថិំ កុក្កុដយតការតុរុក្ខយចតបុប្បាតិ ចតុឌ្ឍាតិំ តយាលតការតុរុក្ខយចតបុប្បាតីតិ អបរេំ

អក្កិឥន្ធា ចិយាតិ អាសតកេតត អក្កិតា ឥន្ធា ចិយំ បជយរេបចាតិ អញ្ញាកិច្ចតោ បជយរេបច, ឥស្សុតសយកាលរេបចាតិ អតេត្ថំ តំ តំ អត្តតា ទរេញ្ញា កាតព្ពកិច្ចំ កិំ ករោរាបីតិ បុដ្ឋិតព្ពតាយ កិំ ករោត្តុ បដិស្សារេចតីតិ កិក្ការបដិស្សាចិតិំ

យាតុការេយា តាយ ឃេកុឃ្យេត សជ្ឈាតិកោ, ឮត្តិទ្រតតស្ស បត តំ តត្តិតិ ឥស្សុត្វំ, “ស្វាស្សា”តិអាទិ ចុត្តំ កុណាតិ ទុបកុណា ចេច អាចារកុណា ចំ បុទ្ធិយកយ្ហាតុការេចតាតិ តស្សា បុទ្ធិយកយ្ហាតុការេចតំ ឮត្តិទ្រតតស្ស តក្ខាចរំចត្តតិយបុទ្ធិយកយ្ហស្ស អាតុការេចត, ចក្កចត្តិតោបិ បទិចារំចត្តតិយំ បុញ្ញកម្មំ តាជិសស្ស ឋលចិសេសស្ស ឧបតិស្សឃោ ហោតិឃេចំ តេតាហ “ចក្កចត្តិតោ បុញ្ញា ឧបតិស្សាយា”តិំ ឲតេត សេសទេតេតស្សុបិ តេសំ ចិសេសាតំ តទុបតិស្សយតា ចិកាចិតា ឲចាតិ ឥដ្ឋព្ពាំ បុព្ពេ ឲកេឥសចរេសត លក្ខយាតបិទិបូទិ ទរេញ្ញា ចក្កចត្តិកាចុបកយតតោ បឌ្ឍាយ សព្ពាការបិទិបូទា ឌាតាំ

កហបតិទ្រតតចល្លេតា

បកតិយាចាតិ សការេចតេច, ចក្កទ្រតតបិតុកាចតោ បុព្ពេបិំ

បទិណាយកទ្រតតចល្លេតា

តិស្សាយាតិ ឧបតិស្សាយំ

១៩០ំ កឌក្កហោ ចុច្ចតិ ឌយក្កហោ សកាតំ បណាតំ កឌការេចត អត្តសិទ្ធិចរេសត សក្កណាត្តំ កត្វាំ តេតាហ “ឌយក្កេហតា”តិំ ឲកប្បហារទេតចាតិ ឲកប្បឃោរកេតច សតសហស្សាតិ អភិកច្ឆិយ្យាតិ ឃោឌតាំ សេសំ ចុត្តតយត្តា សុចិញ្ញេយ្យរេបចំ

ឌីលបក្ខិតឃុត្តចណ្ណតាយ លិតត្តប្យការសតា សយត្តា៍

១០៍ ឧេចក្ខុតឃុត្តចណ្ណតា

១៩១៍ ឧេក្ខអការទាតិអាឌីតិ អាឌិ-សឧេក្កត "សក្កាទា...ឧេប... អត្ថចិឆឧេត្តូបិ"តិ ខុតយត្តិ សក្កញ្ញាតិ៍ ខុត្តកឧេយច ហិ អឃ្សុបុទឃុឧេត្ត (យ៍ តិ៍ ១៍ ៣១១; យ៍ តិ៍ អដ្ឋ៍ ១៍៣១១) ចិត្តាទិត់ ឧេចឌិតត្ថា៍ "ឌិឧេត្តាត ធក្កតា"តិអាឌិ បត ចិឃុត្តិយក្កេ (ចិឃុត្តិ៍ ១៍១ឆ៍លិ) តឆា ចិត្តាទិតយ្យិ ឃុត្តសំចណ្ណតា ឧេហាតីតិ កត្វា, "អឃ្សុបុទឃុឧេត្ត ចិត្តាទិតឧេយចា"តិ ចុត្តំ៍

១៩១៍ តិទឧេយឧេតា បដ្ឋាយ ឧេឥសត់ ឧេឥចឧេលិឧេកត ឌូសាឧេបតីតិ សំកិឧេលសឆឧេយ្យហិ សំឧេចឧេឌត្វា ឧេចាឌាតឆឧេយ្យហិ តិដ្ឋាឧេបត្វា៍ ចុតិឃំ បត ចុត្តចិបរិយាឧេយត ឧេចឌិតត្ថា, តឌិធំ ឧេចឧេតឃ្សុញ្ញាសយចិសិដ្ឋត្តិ ឥដ្ឋត្ថា៍ ឌ្កុឌាតិ សក្ខិបិត្វា ចុត្តយត្តិ ចិចទិត្យ, "សឧេច"តិអាឌិ ចុត្តំ៍ ឧេសាតិ កកចា៍

ខុកឧេក្កុឆទាតិ (កឆា៍ អត្ថដី៍ ប័៩៩-ប័៩ប័; អ៍ តិ៍ ដី៍ ១៍១៍១៩) អត្ថកាឌិឧេក, ចិញ្ញាណចាឌិឧេតា ឧ សក្តាយ ចឥតិ៍ ឧេតទឃិឧេក តិទឧេយ បិឧេលត្តិ តឧេតា តិក្កត្តុយប្យឌាតចឧេសត ទក្ខត្តិតិ តិទឧេយបិលិ៍ ឧេតទឃិកាត់ តទកចុឧេក្ខត បរិឧេយាតឆ្កាយ អលំ សយត្វាតិ ចា តិទឧេយបិលិ៍ តត្តិ "តត្តិ តិទឧេយបិលិ"តិចចត់៍ បដិឧេសឌិតឧេយចាតិ "អត្តិ តិទឧេយ តិទឧេយបិលិ, អត្តិ ឧ ការលិកា"តិអាឌិតា តឧេយត អភិឆឧេយ្យ (កឆា៍ ប័៩៩) បដិឧេសឌិតឧេយច៍ យឌិ តិទឧេយបិលិ តាយ ត សិយ្យ, កយុការលាបិ ត កឧេចយ្យ៍ សតិ ហិ ការលិឧេក កយុការលាយ កចិតព្វត្តិ អធិប្យាឧេយា៍ ឧេតតាហ "យឆា ហី"តិអាឌិ៍ ខុត្តាហ – "កិ បឧេតឧេត តិទឧេយបិលិ ឧេតទឃិកា, ក្ខឌាហុ អឧេតទឃិកា"តិ៍ កិឧេច្ចាត្ត – យឌិ តាច ឧេតទឃិកា, ព្កុឧេយ តិទឧេយសំចត្តតិឧេយត កយុតា តិព្វត្តាតិ សយយ្យិ តិទឧេយចុក្ខ អត្ថកឧេចយ្យ, តឆា សតិ អឧេញ្ញាសំ ឧេតទឃិកាត់ យាតតាយ អសយត្វា សិយ្យ, "ព្កុឧេយ ឧេតទឃិកា, ព្កុឧេយ តិទឧេយបិលិ"តិ ចចត្វាតត្ថា ត សិយា, ឧេយ ឧ ឧេយ យាឧេតត្តិ, ឧេតហិ សយាតឡបពលប្យាឧេលាហិ ព្កុតឧេទសំ កយសត្តាសា ត សិយ្យ៍ អឆ អឧេតទឃិកា, ឧេតសំ តត្ត កឆំ សយ្កុឧេចាតិ ចុច្ចឧេត – អឧេតទឃិកា តិទឧេយបិលិ អតិទឧេយកាតិសំចត្តតិយកយុតិព្វត្តិឧេតា៍ តិទឃុបបត្តិសំចត្តតិយកយុឧេតា ហិ អឧេញ្ញាឧេតច កយុតា ឧេត តិព្វត្តតិ ទក្ខសឌាតិកត្វា៍ តឆា ហិ ចឥត្តិ សព្វត្តិចាឌិឧេតា –

"ឧេកាឆតា កុក្កុកយុត្តា, បិបិកិចុចិឧេតា សឌា;

ចុក្ខិឧេតឃុ ឧ តត្តត្តិ, ឌាយត្តិ យយទក្ខសា"តិ៍ (កឆា៍ អត្ថដី៍ ប័៩៩-ប័៩ប័; អ៍ តិ៍ ដី៍ ១៍១៍១៩);

តត្ត យឧេឥឧេក ចឥត្តិ "យាតតាចុក្ខ បដិសំឧេចឧេឥយ្យ, អឆ ចា អញ្ញាយត្ថា យាឧេតយ្យ"ត្តិអាឌិ, តឃិធំ អសារំ តិទឧេយបិលិត់

ខេនរយិកកាចស្សេច អកាចេនតា យទិបិ អខេនរយិកា តិរយបាលិ, អឈោយឃាយ បត អាឌិត្តាយ សយ្យុជ្ជលិតាយ សជោតិភូតាយ តិរយភូមិយា បរិក្គយមាតា កថំ ទាហទុក្ខំ តាភុកចន្តីតិ? កម្មាភុកាចេនតា យថា ហិ ព្ទដ្ដិមន្តោ ឧទេតាចសិប្បត្វា មហារយាក្គលួាតាឌេឃា ខេនរយិកេ អភុកម្បន្តា ព្ទដ្ដិពាលេត តិរយភូមិ វ្ថបាកតា ទាហទុក្ខេត ត ពាធឹយន្តិ, ឲ្ចំសម្បដមិឌំ ឌដ្ឋព្វំ

ព្ទដ្ដិចិសយស្ស អចិន្តេយ្យកាចេនតាតិ ខេ? ព្ទឌម្បិ ចំសមាតំ កម្មចិបាកស្ស អចិន្តេយ្យកាចេនតា តទាភូបេត ហិ កម្មតា ខេ តិព្វត្តា យថា តិរយទុក្ខេត អពាធិតា ឲ្ច ហុត្វា ខេនរយិកេ ឃាខេតន្តិ, ត ខេចត្តខេកត ពាហិរចិសយាកាខេចា យុជ្ជតិ ព្ទដ្ឋាតិដ្ឋតាយ បខេត្ថក ក្ខារបុរិសេសុ ចិកត្តសកាចត្តា តថា ហិ ឲ្កច្ចស្ស ក្ខារស្ស បុរិសស្ស ច ព្ទដ្ឋំ ឲ្កច្ចស្ស អតិដ្ឋំ, ឲ្កច្ចស្ស ច អតិដ្ឋំ ឲ្កច្ចស្ស ព្ទដ្ឋំ ហោតិ ឲ្ចញ្ច កត្វា យខេឌេក ចឌន្តិ – “តត្ថិ កម្មចខេសត ខេទជសា បទ្ធបតាបត”ន្តិអាទិ, តឌបាហតំ ហោតិ ឃំ បត ចឌន្តិ – “អខេនរយិកាតំ ខេតសំ កថំ តត្ថ សម្ភខេចា”តិ តិរខេយ ខេនរយិកាតំ ឃាតតាសព្ភាចេនតា ខេនរយិកសត្តឃាតតាខេឃាគ្យពីៗអត្តកាចំ តិព្វខេត្តត្តំ កម្មំ តាឌិសតិកន្តិចិតាមិតំ តិរយដ្ឋាខេតខេយច តិព្វខេត្តតិ ខេត ច ខេនរយិកេហិ អធិកតរពាលរែទាហបរិលាហា អតិចិយ ភឃាតកឌស្សតា ក្យុទ្ធតរបខេឃាកា ច ហោន្តិ ឲ្ខេតខេតច តត្ថ ខេនរយិកាតំ ចិពាធកាកាក្យុតលាឌឹតម្បិ តិព្វត្តិ សំចល្លិតាតិ ឌដ្ឋព្វំ

កថំ អព្ញាកតិកេហិ អព្ញាកតិកពាធតន្តិ ច ត ចត្តព្វំ អព្ញាត្វាបិ តថា ឌស្សតេនតា ឃំ បខេតេក ចឌន្តិ – “អសត្តសកាចា ឲ្ច តិរយបាលិ តិរយបុតលាឌខេឃា ចា”តិ តម្បិ ខេតសំ មតិមត្តំ អព្ញាត្វ តថា អឌស្សតេនតា ត ហិ កាចិ អត្ថិ តាឌិសី ធម្មប្បចត្តិ, ឃា អសត្តសកាចា, សម្បតិសទ្ធហិ អប្បខេឃាឌិតា ច សត្តកិច្ចំ សាខេឆន្តិ ដិដ្ឋបុព្វា ខេបតាតំ បិតឹយតិចារកាតំ ឌល្លាឌិហត្វបុរិសាតម្បិ សព្ភាខេច, អសត្តកាខេច ច ចិខេសសការរលំ តត្ថិ ឃុបិខេតាបឈាខេតាបិ អត្ថិ, កិច្ចសមត្ថតា បត អប្បមាលំ ឌស្សតាឌិមខេត្តតបិ តឌត្ថសិទ្ធិខេតា តថា ហិ ឃុបិខេត អាហាភូបខេភាកាឌិតា ត អត្ថសិទ្ធិ, ព្ទដ្ឋិតិម្មាតភូបំ បខេតត្ថ លទ្ធបរិហារំ ព្ទដ្ឋិចិសយស្ស អចិន្តេយ្យកាចេនតា ព្ទឌាបិ កម្មចិបាកស្ស អចិន្តេយ្យកាចេនតាតិ ខេច? តំ ត, អសិទ្ធត្តា ខេនរយិកាតំ កម្មចិបាកខេតា តិរយបាលិតិ អសិទ្ធមេតំ, ចុត្តតខេឃត បត បិញ្ញត្តខេតា ច ខេតសំ សត្តកាខេចា ឲ្ច សិទ្ធោតិ សក្កា ហិ ចត្តុំ, “សត្តសង្ខាតា តិរយបាលសព្ញាតា ធម្មប្បចត្តិ សាកិសន្តិកបទ្ធបឈាតី អត្ថិ កិច្ចសព្ភាចេនតា ឋ្យជាហាររាឌិរក្ខសសត្តតិ ចិឃា”តិ អកិសន្តិបុព្វកតា ខេចត្ថ ត សក្កា បដិក្ខិបិតុំ តថា តថា អកិសន្តិឃា ឃាតតខេតា, តខេតា ឲ្ច ត សញ្ឈាតបព្វតាឌឹហិ អនេកក្តិកតា ខេឃ បត ចឌន្តិ – “ភូតចិខេសសា ឲ្ច ឲ្ខេត ចណ្ឌសណ្ឋាតាឌិចិខេសសចត្តោ ខេករចាការា ‘តរកបាលិ’តិ សមញ្ញាំ លភន្តី”តិ តឌសិទ្ធំ វ្ថខេត្តកខេមច បិញ្ញត្តឃំ, – “អត្ថិ តិរខេយសុ តិរយបាលិ”តិ (កថា បំ៩៩) ចាឌស្ស បតិដ្ឋាបិតត្តា

អបិច យថា អរិយចិតខេយ តរកបាលិតំ ភូតមត្តតា អសិទ្ធា, តថា បព្ញាត្តិមត្តចាឌិខេតាបិ ខេតសំ ភូតមត្តតា អសិទ្ធាច សព្វខេសា ភូបធម្មាតំ អត្ថិ កាចស្សេច អប្បដិឌាតតេនតា ត ហិ តស្ស ភូតាតិ តាយ បរមត្ថខេតា សន្តិ ឃឌិ បរមត្ថំ កេហត្វា ខេចាហរតិ, អថ កម្មា ចក្ខុភូបាឌីតិ បដិក្ខិបតីតិ? តិដ្ឋខេតសា អតចដ្ឋិតតក្កាតំ អប្បហឹតសមខេយាហចិបល្លាសាតំ ចាឌចឹមំសា, ឲ្ចំ, “អខេត្វច តិរខេយ តិរយបាលិ”តិ តិដ្ឋមេត្វ កត្តព្វំ សតិ ច ខេតសំ សព្ភាខេច, អសតិបិ ពាហិខេរ ចិសខេយ តរខេក ចិយ ខេឌសាឌិតិយខេមា ហោតីតិ ចាខេទា ត សិជ្ឈតិ, សតិ ឲ្ច បត ពាហិខេរ ចិសខេយ ខេឌសាឌិតិយខេមាតិ ឌដ្ឋព្វំ

ឥេចត្វាឥទាបគចេនេត ឥទេត្ថ ឃត្វាបចិទេត បុញ្ញាកេយ្យ ឃទេយតិ តិឃទេយតីតិ ឃទេយា, តស្ស ឃយស្ស ទេចយាតិកទេបតាត៌ ទាខកាចទេតា

ទទេញ្ញា៉ ទេតភាហ – “ឃយទាខា ភាយ ទេចយាតិកទេបតទាខា”តិ៉ កយ្ចុចិបាកត្តិ អក្សុលកយ្ចុចិបាក៌៉ ទេចយាតិកទេបតាតិ កហ្សុក្កចទេសត

យិស្សកកយ្ចុំ កត្វា ចិតិបាតិកទេឌចតា ចិឃ ស្សុទេក្កត កយ្ចុតា បដិសន្ធិ កហ្សុត្តិ៉ តឆា ហិ ទេត យក្កផលកាកិទេតាបិ ទេហាត្តិ, បចត្តិឃំ បត

កយ្ចាត្វុបំ កឆាទិ បុញ្ញាផល់, កឆាទិ អបុញ្ញាផល់ បច្ចត្តុកចត្តិ៉ ទេឃសំ បត អទិឃយទេក្កា ឧប្បជ្ជតិ, ទេតសំ យក្កាឥកយទេតា បដ្ឋាឃ

បុញ្ញាផលទេយច ឧប្បជ្ជតីតិ ឥដ្ឋព្វំ៉ អបុញ្ញាផល់ បុទេព្វ ចិឃ កទុក៌ ត ទេហាតិ៉ យត្សុស្សត្តកាទេច ជិតាត៌ យុត្តកទេយច ទេហាតីតិ អបទេទ៉ ឥយ៌្ចទេកា

ទាខាតិ ៙ត្វ តស្ស ឥយ៌្ចកាទេចា ឥយ្ចុទេឌចបុត្តស្ស ចិឃ ឧប្បត្តិតិឃយិតឥយ្ចុចទេសទេតច ទេចឌិតទេព្វា៉ ក្ខាទេទស្វតិ អឌិឌិយហាតទកាស្ស ចត្វុស្សុ

ក្ខាទេទស្សុ៉

ឌាតិឥទេយ្ចាតិ កយ្ចុកិទេលសចទេសត ឌាតិបកតិទេកា៉ ទេតភាហ “ឌាតិសកាទេចា”តិ៉ សកាទេចា ច ភាយ ទេតទេឌាឥាត្សុឃា ឧហ្សុញ្ញា ចិឃ ត

កឆាទិបិ ចិកច្ឆតីតិ អាហ “អបទិយុទេត្តា ឌាតិឃា”តិអាឌិ៉

១៩៧៉ ព្ទកាតិ ឌាតិឃា ទេឌចត្វុតកាច៌ តិគ្គ្ទាទេទត្វា ឥទេស្សុត៌្ចុ, “ឥហទក្សុយាទេទា”តិអាឌិ ចុត្តុ៉ អត្វទេតា ៙ច៌ ចឥតិ ភាយាតិ ចាចាឃ

អចឥទេត្តាបិ អត្វាបត្តិទេតា ៙ច៌ ចឥទេត្តា ចិឃ ទេហាតិ ចិព្ញុតត្តិ អទេត្វា៉ ៙ច៌ ត្យុយ្យាកយ្យិ ឌាតិ អាកយិស្សតីតិ ៙ច៌

សំកិលិដ្ឋទេឌក្ខុអសយត្វឥហទាចត្វា ឌាតិ ត្យុយ្យាក៌ អាកយិស្សតិ៉ កាយឝ្ទាឃំ អាកតា ៙ច, សា បត អតីតាភាកតាឃ ឧបទិបិ អាកយភាឃ

បទេឃាទេកា ព្ទឆ្ឋិតទេព្វា, អភាកតាឃ ត ព្ទឆ្ឋិតទេព្វាតិ អាហ “ឌាតិ អាកយិស្សតី”តិ៉ ទេតទេតចាហ – “ព្ទតិ តស្សា...ទេប... កទេទាឆា”តិ៉

ទេតភាតិ ទេតត កាទេលាត ចិព្ញុត៌ ទេចឥចត្វុកាទេចភាតិ អទេត្វា៉

ឧាទ្យុពាលត្តិ ឧាទ្យុពាលិ៉ ទេតត ត្វុទេទបិ កយភាកយតលឃ្លភាឌិសយត្វត៌ ឥទេស្សុតិ, ពាហ្សុពាលត្តិ បត ព្ទយិភា ហទេត្វហិ កាតព្វាកិច្ចសយត្វត៌,

ឌចក្កហទេលាត ទេចកាស្ស បចត្តិសយត្វត៌៉ អត្តទហិតា តដ្ឋា៉ ទេសសំ បឥយទេឌចត្វុទេត ចុត្តតឃទេយច៉

ចិចិឥំ ត្យុក្ខុ អាឥហតីតិ ញ្យាឥិ, ចិទេសទេសត ចា អាឥឹឃតិ ៙ទេតភាតិ ញ្យាឥិ, ទេតត ញ្យាឥិភា៉ អភិហទេតាតិ ឥាឥិទេតា, ឧបទ្ទុទេតាតិ អទេត្វា៉

១៩៨៉ កាទេណា ភាយ “ហត្វទេច្ឆាឌិទេភឥា អឥិកបឹព្យអា កទឹឃតិ ៙តាឃា”តិ កត្វា ឃាតភា, សា ៙ច កាទេណិទេកហិ កាតព្វាទេដ្ឋត កយ្ចុត្តិ

កយ្ចុកាទេណា ឃាតភាកយ្ចុត្តិ អទេត្វា៉

១៩៩៉ពាហុំ បិបំ កតត្តិ ពាហុទេសា បិបំ កត៌៉ ទេតត បិបស្ស ពាហុលឹកទេណយាហ៉ ពាហ្វុតិ ចា យហត្តុ៉ យហទេត្វាបិ ហិ ពាហុសទេក្ខា ជិស្សតិ, “ពាហុ

ចត កត៌ អស្សា”តិអាឌីស្សុ, កទុកត្តិ ចុត្តុ ទេហាតិ៉ ទេសាតិ កទុក៌ ពាហុល៌ ចា បិបំ កត្វា ជិទេតា តិទទេឃ តិព្វត្តតិទេឃច, ត ឃយបុទិទេសហិ

ឃយស្ស សត្តិក៌ តឹឃតិ៉ បទិត្តត្តិ បយាណបទិត្តតាឃ កាលបទិត្តតាឃ ច បទិត្តុ, បុទិយស្មិំ បទេក្ខុ អកទុត្តិ អទេត្វា, ត្យុតិឃស្មិំ អពាហុលត្តិ៉

ឃឆាចុត្តយត្វ ឧបយាឃ ចិកាទេចត៌្ចុ, “ឃឆា ហឹ”តិអាឌិ ចុត្តុ៉ កត្តព្វាទេយចាតិ ឥល្ឋទេយច៉ អត្សុចិឌ្ចុត្វា ចិបំសិត្វា៉ ចិតិច្ឆឃដ្ឋាតត្តិ

អដ្ឋករណ្ឋានំ. បរិត្តវិបាកាយាតិ កុសលវិបាកាយ. តេ ហិ វិបាកាយុស្ស កុសលកម្មតោ កតូបចិតស្ស ច ឧក្កាសារម្មណកុសលកម្មស្ស ពលវការណតោ អត្តតោ ធម្មតាយបិ សន្តិ.

អាកាសចេតិយន្តិ កិរិនិមិត្តេ ចិត្តលក្កតេ កតចេតិយំ. អក្កិសាលសន្តិ “បជបជ”តិ បចត្តយាតំ អក្កិសាលិយ សន្តិ វុត្វា, “យេយា តទា អាកាសចេតិយេ បុនិតាវត្តបជា ចិយា”តិ អត្តតោ បុនិតបជំ អគុស្សរិ. បញ្ចាហិបិ ត សរតីតិ ពលវតា វិបាកយុត ញាណេយាហិតោ បញ្ចា សញ្ញាណាតិ ត កណ្ឌាតិ. ញុណ្ឌិធេហាតិ កយ្យារេហា អយន្តិ តត្ថ បតីកាវ៉ិ អបស្សន្តោ.

១៩៤. អចិចិយហាតិរេយោ ស្រេដ្ឋានេតបិ យោឌេតសតយេចាតិ ចេតិ្ត. តចតចយោឌេតិកា ហោតិ បុគ្គលតោ. យហាតិរេយស្ស យហត្តត្តា តទាបិ កិត្តិសតំ យោឌេតសហស្ស ហោតីតិ ស្រស្សេស្ស សន្តស្ស បរិក្កេបតោ “ឥសយោឌេតសហស្ស ហោតី”តិ វុត្តំ.

១៩៥. តាយតីតិ បជិបិឡកតិកំ ហោតិ. តាឌិសយេចាតិ បុរិយសជិសត្តា “ស្រេត្តំ សជិសយេច ហោតី”តិ ឧចិ វុត្តំ. ពហុសយេត្តាតិ ចា ពហុដ្ឋានំ អតិក្កមិត្វា បុរត្ថិមទ្វាវំ សយេត្តា ហោតិ.

លត្ថំ ឌាលិតន្តិ ចតុហិ ជិសាហិ ហេដ្ឋា ស្រុបរិ ច ស្រុត្តតាតំ លត្ថំ ឌាលិតំ. សត្តាតំ តិរន្តរតា តិរយសំចត្តតិយកយុកតាតញ្ចា ពហុការណតា ឌាលិតំ តាច សត្តាតញ្ចា តិរន្តរត្តា អចិចិ ហោតុ; ធុក្ខស្ស បត កចំ តិរន្តរតាតិ តំ ឥនេស្សន្តោ, “កាយទ្វារេ...បេ... ឧកំ ធុក្ខសហកត”ន្តិអាឌិយាហ. តត្ថ អាចដ្ឋតំ សយជិដ្ឋតំ សន្តីរណំ ចោដ្ឋព្ពតំ ចេ្ត តទារម្មណចិត្តានីតិ ល ស្រុបេក្ខាសហកតានិ. ឧចិ សន្តេបីតិ យជិបិ តត្ថ ស្រុបេក្ខាសហកតចិត្តានិបិ បចត្តន្តិ ស្រុបេក្ខាវេទនាបិ លទ្ធាចសរា; ធុក្ខវេទនា បត ពលវតរា តិសិតតិសិតេតត តិលិលេលាត សរេត្វត តិរន្តវំ សរីរំ លិត្តន្តិ ចិយ ធុក្ខំ ស្រុបនេតិ ចិយ តា វេទនា អភិភចតិ អវេច្ឆេត្វន្តិ ស្រុប្បជ្ជតិ តិរន្តរា ចិយ ហោតិ. តេនាហ “អត្យុហតពលវតាយា”តិអាឌិ. ស្រុបេក្ខាវេទនាតិ ចា តត្ថ អតិចិយ អតិដ្ឋផលតាយ អតិដ្ឋារម្មណា ស្រុបេក្ខាវេទនា ធុក្ខាតិ វុច្ចតិ, យថា ឥដ្ឋផលពហុតាយ ឥដ្ឋារម្មណា ឈាតាជិបរិយាបន្នេ ច សុកតិភវេ ច ស្រុបេក្ខាវេទនា សុខាតិ វុច្ចតិ, ឧចិ ធុក្ខស្ស តិរន្តរតាយ អចិចីតិ វេជិតព្វំ.

១៩៦. ឧបេកាវិរោធា យហាតិរេយ ហោតិ, ឧបេកា កុចតិរេយ តិបតតិ, កយុទេចក្កិតត្វា អត្តរា បឥយាចហតិ សេសារម្មតាយ. ហត្ថិកិចប្បយាណា បរិណាហេន. ឧកឌោណិកតាចាប្បយាណា អាយាមេន.

បេវិក្ខរបត្តាតីតិ លុរធារាសជិសាតិ តិលិលណក្កាតិ អយោសុលយយាតេច បត្យុបត្តាតិ. ហេដ្ឋា លុរធារាតិ ហេដ្ឋាក្កមិយំ តិក្ខិត្តា, វេចត្តលតាយោ ច តិលិលធារកណ្ឌកា អយោយយា ឧចា. តេនាហ – “សោ តត្ថ ធុក្ខា”តិអាឌិ. កុសតិណាតីតិ កុសតិណឌាតិតាយ តទា វុត្តាតិ. លរចាលិកាតិ លរា តិលិលណកោជិកា ហិញ្ជាដកសណ្ឋាតា ចាលិកា.

១៦០។ ទន្តេ សម្មុសេតីតិ ហេដ្ឋិមទន្តេ យថា កិញ្ចិ មុខេ បក្ខិបិតុំ ន សក្កា, ឯវំ សុផុសិតេ ករោតិ។ តម្ពលោហបានតោ បដ្ឋាយាតិ ទុត្តការណតោ បដិលោមតោបិ ឯវំ កម្មការណានំ ការណមាហ។ ទុតិយេនាតិ កុឋារីហិ តច្ឆន្តិ។ តតិយេនាតិ វាសីហិ តច្ឆន្តិ។ អវិជហិតមេវ សំវេគហេតុតាយ លោកស្ស មហតោ អត្ថស្ស សំវត្តនតោ។

១៦១។ ហីនកាយំ ហីនំ វា អត្តភាវំ ឧបគតា។ ឧបាទានេតិ ចតុព្ពិធេបិ ឧបាទានេ។ តំ អត្តនោ តណ្ហាទិដ្ឋិគ្គាហោតិ អាហ “តណ្ហាទិដ្ឋិគាហេណ”តិ។ សម្ភវតិ ជរាមរណំ ឯតេនាតិ សម្ភវោ, ឧបាទានន្តិ អាហ – “ជាតិយា មរណស្ស ច ការណភូតេ”តិ។ អនុបាទាតិ អនុបាទាយ។ តេនាហ “អនុបាទិយិត្វា”តិ។

ចក្កវាឡាតិក្កន្តា នាមាតិ សកលម្បិ ចក្កវាឡំ អតិក្កន្តា ឯវ ហោន្តិ ចរិមចិត្តនិរោធេន ចក្កវាឡលេសស្សបិ អសម្ភវតោ។

ទេវទូតសុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា។

និដ្ឋិតា ច សុញ្ញតវគ្គវណ្ណនា។

៣. សុញ្ញតវគ្គោ

១. ចូឡសុញ្ញតសុត្តវណ្ណនា

១៥៩. កាលបរិច្ឆេទំកត្វាតិ សមាបជ្ជន្តោហិ តាយ កាលបរិច្ឆេទោ កាតព្ពោ។ ទេវតា យត ឯកចេតា ចត្តករលត្វំ កាលបរិច្ឆេទំ ករោតិ, “ឯត្តកេ កាលេ ឋិតិចេត្ត ឥទំ តាយ ឯកចេតា កាតព្ព”ន្តិ។ សោ តត្វកំសេមេ សមាបត្តិំ សមាបជ្ជិត្វា វុដ្ឋាតិ, តំ សន្ធាយ វុត្តំ “កាលបរិច្ឆេទំ កត្វា”តិ។ សុញ្ញតាផលសមាបត្តិំ អបេក្ខិត្វាតិ ឯតេន ឥតរេ, “ន សោតាបន្នសកទាគាមី ផលសមាបត្តិំ សមាបជ្ជន្តី”តិ ចទន្តិ, តំ ចាទំ បដិសេធេតិ។ សុញ្ញតោតិ អត្តសុញ្ញតោ ច និច្ចសុញ្ញតោ ច សង្ខារា វុបដ្ឋហិំសុ។ សេក្ខានំពហុសុញ្ញតាបដិវេធោ បរិវេសិតោ សុភសុខសញ្ញានំ អបក្ខិតត្តា, តស្មា សោ ទេវតា សុញ្ញតាកថំ សោតុកាមោ ជាតោ។ វុទេត វុទំ បហរេន្តោ ចិយាតិ ទេវុទេត ទេវុទំ បហរេន្តោ ចិយ កត្វា វុត្តមេវ សុញ្ញតា…បេ… ចត្តំ ន សក្កាតិ យោជនា។ ឯកំ បទន្តិ ឯកំ សុញ្ញតាបទំ។

សុញ្ញបិហត្តិអាទីតា កថា បធមន្ទានិយមេិ អត្តនោ សុញ្ញតាចិហារទោហុល្លំ បកាសេតីតិ ទស្សេន្តោ “បធមន្ទានិយមេិ”តិ អាហ។ ឯកោតិអាទិ ទេវស្ស សុញ្ញតាកថាយ ភាជនភាចទស្សនត្ថំ។ សោតុន្តិ អដ្ឋំ កត្វា មនសិ កត្វា សព្ពចេតសា សមន្នាហរិត្វា សោតុមេិ។ វុគ្គហេតុមេិតិ យថាភូតំ ធម្មំ ធារណបរិបុច្ឆាបរិចយចសេន ហទយេន វុគ្គហិតំ សុចណ្ណកាជនេ បក្ខិត្តសីហចសា ចិយ អចិនដ្ឋំ កាតុមេិ។ ករេតុមេិតិ ចិត្តានេន បទេសំ ទស្សេតុមេិ សក្កា។ តត្ថាតិ មិការមាតុបាសាទេ។ កដ្ឋរូបបោត្ថករូបចិត្តរូបចសេន កតាតិ ធម្មាទីសុ វុត្តិទិត្វា កតានំ កដ្ឋរូបានំ, តិណ្ណហាទីសុ បដិមាចសេន ទចិតានំ បោត្ថករូបានំ, សិត្តិបស្សេ ចិត្តកម្មចសេន ចិទចិតានំ ចិត្តរូបានញ្ច កតា និដ្ឋបិតា។ ចេស្សចណមន្ធាតាទីនន្តិ បដិមារូបេន កតានំ ចេស្សចណមន្ធាតុសក្កាទីនំ។ ចិត្តកម្មចសេនាតិ អារាមាទិចិត្តកម្មចសេន។ សណ្ឋិតមេិតិ អចមចការេន សណ្ឋិតំ ហុត្វា ឋិតមេិ។ ទីឃបដិសន្ធរណត្តិ ទីឃានំ តិណ្ហហត្ថកការបិសាចាទមចានំ អតិសន្ធរណត្ថាយ តស្មិំ តស្មិំ ធានេ រហស្សសញ្ញាលោន ធបិតំ។ “បរិក្ខិត្តស្សាមី”តិ តស្មិំ តស្មិំ កិច្ចេ ចិនិយុញ្ជនចសេន បរិក្ខិត្តញ្ញស្ស។ ឯតំ វុត្តន្តិ, “អយំ មិការមាតុបាសាទោ សុញ្ញោ”តិអាទិកំ វុត្តំ។

និច្ចន្តិ សព្ពកាលំ ទត្តិញ្ញា ទិចា ច។ ឯកភាចំ ឯកំ អសុញ្ញតន្តិ បច្ចត្តេ វុបយោគចចនំ, ឯកត្តំ ឯកោ អសុញ្ញតោតិ អត្ថោ។ ការេមាតិ បចត្តនចសេនាតិ ពេហសន្តិំចេសចីចិនច្ចរសិល្បូដការិកេ វុបិនាយ ការេមាតិ សេវិតុប្បត្តិចសេន។ កិលេសចសេនាតិ តត្ថ អនុភយបដិឃចសេន។ ឯសេច នយោតិ ឥមិនា “បចត្តចសេន ចា កិលេសចសេន ចា វុប្បន្នំ មនុស្សសញ្ញា”ន្តិ ឥមមត្ថំ អតិទិសតិ។ ឯត្ថ ច យថា ការមក្ខហលោន ឈរាទិសញ្ញា សង្គហិតា, ឯចំ មនុស្សក្ខហលោន ឥត្ថិបុរិសាទិសញ្ញា សង្គហិតា។ យស្មា រុក្ខាទិកេ បដិច្ច អរញ្ញសញ្ញា តត្ថ បញ្ញតចតសណ្ឋានយោ អនេក្ខាកជា, តស្មា តត្ថ ចិជ្ជមានម្បិ តំ ចិការំ អក្ខហេត្វា ឯកំ អរញ្ញានមេវ បដិច្ច អរញ្ញាសញ្ញំ មនសិ ករោតិ។ ឣធិមុច្ចតីតិ អត្ថប្បចិសតិ។ អធិមុច្ចតីតិ និច្ឆិនោតិ។ បចត្តទរថាតិ ពថាភូបិយ បស្សទ្ធិយា អភាចតោ ឣធិអាទិកម្មប្បចត្តិសិទ្ធា ទរថា។ កិលេសទរថាតិ អនុភយបដិឃសម្ភវា កិលេសទរថា។ ទុតិយបទេតិ “ឯយ អស្ស ទរថា មនុស្សសញ្ញំ បដិច្ចា”តិ ឥមស្មិំ បទេ។

យតនិការសត្តាយ, – "តាឃំ បុរេដ្ឋ ចិឃ ខ្ញុំអារិកា, ឆយុប្បចត្តិ"តិ សប្លារគស្សតគរឆាតំ ស្វុលុយតា សល្លហ្វុកតា ច ចរិតត្តាតិ អាហ "បចត្តគរឆយត្តា អត្ថិ"តិៈ

ឃំ កិលេសគរឆខាតំ, តំ ខ្ពុយិស្សា គរឆសញ្ញាយ ត ហោតីតិ ឃោខតាៈ បចត្តគរឆយត្តំ អចសិដ្ឋំ ហោតិ, ចិន្ទយាតយេច អត្ថិ ខ្ពុគត្តិ បខាតាតីតិ ឃោខតាៈ ស្វញ្ញាតា តិដ្ឋាត្តីតិ ស្វញ្ញាតត្តិ បចត្តិៈ ស្វញ្ញាតា សហចរិតពៀស្វញ្ញាំ, ខ្ពុឆ ស្វញ្ញាតាតិ ចុត្តាៈ

១លិលិៈអស្សាតិ កកចតោ ឲចំ ខ្ពុគាតិ ចុច្ចុយាតាការរេត ចិត្តប្បចត្តិ អហោសិៈ អច្ចត្តស្វញ្ញាតត្តិ "បរយាតុត្តរ"ត្តិ ចុត្តំ អរហត្តំ គេរសស្សាយីតិៈ អរញ្ញាសញ្ញាយ ចិរេសសាតឆិកយតតោតិ, "អរញ្ញាំ អរញ្ញា"ត្តិ យតនិការេត ឈាតាឌិចិរេសសស្ស អឆិកយាកាចតោ, "បឆចី"តិ យតនិការេត ចិរេសសាឆិកយតតោៈ ខ្ពុគាតិ តរេយចត្តំ ដ្ឋបយាយ ចិការេចតំ "ឃឆា ហឹ"តិអាឌិ ចុត្តំៈ ឲចំ សរេត្តតិ ឲចំ ចបិរេត សាលិអាគឃោ សយ្យជ្ជត្តិៈ គុចរេសចតត្តិ តិឃតរេសចតំ បិរិហារិឃកយុដ្ឋាតំៈ បដិច្ចាតិ ឲត្ត "សយ្ហត"ត្តិ ចចតរេសឃោ ខ្ពុន្តិតោតិ អាហ "បដិច្ច សយ្ហត"ត្តិៈ បឆចិ បដិច្ច សយ្ហតា ហិ សញ្ញាតិៈ

បឆចីកសិលោសា បឆចីសញ្ញី ហោតិ, ត បកតិបឆចិឃំៈ តស្សាតិ បឆចីកសិណស្សៈ តេហីតិ កណ្ឌាឌីហិៈ ស្វដ្ឋ ចិហតត្តិ ឃឆា ចលឹតំ លេសាបិ ត ហោតិ, ឲចំ សយុគេច អារេកាខិតំៈ តឌឹតញ្ញអាកាឌីតំ តីរប្បគេសា ដ្ឋគកស្ស អាកររដ្ឋេត កូលំ, ដ្ឋត្តតកាចតោ ដ្ឋក្កតំ កូលំ ចិឃាតិ ដ្ឋក្កូលំ, ក្វុយិឃា ដ្ឋច្ឆដ្ឋាតំៈ ចិកតំ កូលត្តិ ចិក្កូលំ, តឹចដ្ឋាតំៈ តេតាហ "ដ្ឋច្ចតឹច"ត្តិៈ ឲកំ សញ្ញាត្តិ ឲកំ បឆចីតិសញ្ញំរេឃចៈ

១ប័៧ៈ សតិបិ សប្លារតិយិត្តចិររេហ ឃាឌិសាតំ តិយិត្តាតំ អការេចត "អតិយិត្ត"ត្តិ ចុច្ចតិ, តាតិ គរេស្សតំ, "តិច្ចតិយិត្តាឌិចិរហិតោ"តិ ចុត្តំៈ ចត្យហាក្វុតិកំ ចត្យហាក្វុតតិស្សិតំៈ សញ្ញអាឃតតបដិសំឃុត្តំ ចក្លាឃតតាឌិសញ្ញអាឃតតសហិតំៈ

១ប័៨ៈចិបស្សតាយ បដិចិបស្សតត្តិ ឆយុាតច្ចា បុត ចិបស្សតំៈ ខ្ពុឆាតិ អត្តតោ បច្ចក្លក្វុតឃឆាឆិកតយក្កផលំ ចគតីតិ អាហ – "អរិឃយក្កេចេច អរិឃផលេ ចា"តិៈ ដ្ឋបិឌិរេសសគរឆគស្សតត្តិ សត្តុរេសា កិលេសុបឆិឃា បហីតាយ លកេន្ទាបឆិ អចិសិដ្ឋា, តប្បច្ចឃា គរឆា ដ្ឋបិឌិរេសសគរឆា, តំ គស្សតត្តំៈ ឃស្វា ចិសឃតោ កាយសញ្ញា ខ្ញុំអារិកា, យត្សស្សសញ្ញា ស្វុលុយា, តស្វា យត្សស្សសញ្ញាយ កាយសញ្ញាំ តិចតេត្តត្វាៈ ឃស្វា បត យត្សស្សសញ្ញាបិ សកាកចត្តបរិក្កហតោ ខ្ញុំអារិកា, សកាកចត្តតោ អរញ្ញាសញ្ញា ស្វុលុយា, តស្វា អរញ្ញាសញ្ញាយ យត្សស្សសញ្ញាំ តិចតេត្តត្វាៈ បឆចីសញ្ញាឌិតិចត្តតេត ការលំ ហេដ្ឋា ស្វុត្តត្តរេស្វុ ច ចុត្តរេយចៈ អត្សុបុរេឌ្ឋតាតិ យក្កប្បដិបាដិឃាៈ តិច្ចសាររាឌីតំ សត្តុរេសា អចត្តតាយ អច្ចត្តរេយច ស្វញ្ញាតា អច្ចត្តស្វញ្ញាតាៈ

១ប័៩ៈស្វញ្ញាតផលសយាបត្តិត្តិ ស្វញ្ញាតចិរេយាក្លស្ស ផលក្វុតត្តា, ស្វញ្ញាតាត្សុបស្សតាយ ចរេសត សយាបឌ្ជិតព្វាត្តា ច ស្វញ្ញាតផលសយាបត្តិត្តិ លទ្ធតាយំ អរហត្តផលសយាបត្តិៈ ឃស្វា អតីតេត បច្ចេកសម្ពុទ្ធា អហេសុំ, អតាកតេត កចិស្សត្តិ, ខ្ពុគាតិ បត ពុទ្ធសាសតស្ស គរយាតត្តា បច្ចេកពុទ្ធា ត ចត្តត្តិ, តស្វា បច្ចេកពុទ្ធក្កហលំ អកត្វា, "ឲតរហិបិ ពុទ្ធពុទ្ធសាចកសប្លាតា"ខ្ពុរេច្ចច ចុត្តំៈ ត ហិ ពុទ្ធសាសរេត គរេត្ត

បច្ចេកញាណ្ហា កចត្តិ៍ សេមំ សុចិន្តោញ្ញេយច៍

ក្ខុញអសុញ្ញាតសុត្តចណ្ហតាឃ លិតត្ថប្បកាសតា សយត្តា៍

១. យហាសុញ្ញាតសុត្តចណ្ហតា

១៥៥៍ ៧ចិចណ្ហេតសោ កាញ្ញ, ត តាសេត៍ បលិលសត្វាទោតិ អាឌីតិតិ អាឌិ-សឆ្កេត កោឆ្ឋចិយិលិកាកាបសាទាឌីតិ៍ កហឈ៍ កឈកិក្លុតត្តិ កឈឆាត្ថតចសេត កិក្លុត៍

ឃឌិ សំសឈោ តាយ តត្ថិ, “សប្ពហុលិ តុ លោ”តិ ខ្ពង់ កឆត្តិ អាហ “ចិតក្កុបុព្ពកាកា”តិអាឌិ៍ តត្ថ ចិតក្កោ បុព្ពកាកោ ឲតិស្សាតិ ចិតក្កុបុព្ពកាកា, បុច្ឆា៍ សា “សប្ពហុលិ តោ ឲត្ថ កិក្លុចិហទត្តិ៍”តិ ចចត់, ចិតក្កោ បត “សប្ពហុលិ តុ លោ ខ្ពឆ កិក្លុ ចិហទត្តិ៍”តិ ខ្ពយិតា អាកាសេត តង់ា កកចលោ ក្ខុប្បត្តោ ចិត្តសក្កប្បា, តស្ស បរិចិតក្កស្ស តញ្ញាចខោតតោឃំ តុ-កាសោ ចុត្តោតិ ងស្សេត្វា អាហ –
“ចិតក្កុបុព្ពកាកោ ចាឃំ តុ-កាសោ តិបិតយត្តោ”តិ៍ កិច្ចាបិ កឆ្ឋត្តា ឌិស្វា, “សប្ពហុលិ តោ ឲត្ថ កិក្លុ ចិហទត្តិ៍”តិ បុច្ឆាចសេត កកចតា ចុត្តោ, អឆ លោ “ត លោ, អាគន្ត្ក, កិក្លុ សោកតិ សប្កហិកាទាសោយា”តិអាឌិ (យ៍ តិ៍ ១៍១៥៥) ក្ខុបរិងេសតាចសេត យត្ថកំ កឆ្ឋត្ត អចិតិក្ខិលោ តាយ ត ហោតិ, អឆ លោ ចិសុំ ចិតិក្ខិលោ ឲច ហោតិ, ឌិស្វា តិក្ខិតិត្វាច កឆាសឃុក្កាបតត្ថំ តឆា បុច្ឆតិ៍ តឆា ហិ ចុត្តំ –
“ខាតត្តាបិ តឆាកតា បុច្ឆន្តិ៍”តិ (បរិទា៍ ១៩)៍ លោតាហ “ខ្ពលោ កិទា”តិអាឌិ៍

ឃឆា តឌិឫតិណ្ហំ ក្ខុងកំ ឃឆាតិត្អំ បក្លុត្តតិ, ឲចំ សត្តា ឆាតុសោ សំសត្តិ, តស្វា “កឈចាសោ តឌិឫតិទិណ្ហាងកសឌិសោ”តិ ចុត្តំ៍ ខ្ពងាតិ តយត្ថំ ចិត្តាទលោ ងស្សេត្វាំ – “តិទឃតិទឆ្ឋាតឃោតិ៍”តិអាឌិ ចុត្តំ៍ ក្សុចិត្តាឌិត្យាតិឃចុណ្ហាតិ សល្យុកុយកាចលោ តាញ្ញខ្ពឃំ បក្លិត្តាតិ តិទត្តុទាតេច តិក្ខត្តិតិ អាហ – “ចុណ្ហកទិតា តាញ្ញខ្ព ចិឃា”តិ៍ សត្តបណ្ហាស កុលសតសហស្សាតិតិ សត្តសតសហស្សាឆិកាតិ បញ្ញាស កុលិតំឃេច សតសហស្សាតិ, យត្ថុស្សាតំ បត ចសេត សត្ត កោងិឃោ តងា តត្ថ ចសិសុ៍

តលោ ចិត្តសិ, កចំ? កាយច្ចាឃំ លោកបកតិ, យឃិ្យបត សាសេត អឃុត្តាច សោតិ អាហ – “យឃា”តិអាឌិ៍ ឆយ្ចត្តិ សកាចសិត្ថិ៍ សំចេកាតិ សហោត្តប្បញាកលំ ចុច្ចតិ៍ ត លោ បតេតំ សក្កា កិលិតុបក្កាតឫចាងាតុសាសតិអាឌិចសេត សយាកយស្ស ខ្ពត្ថិតញ្ញត្តា៍ កឈតេងតត្តិ កឈសក្កហិកាឃ ចិចេចត់៍

១៥៩៍ កតបរិកល្លត្តិ បុទ្ធោ កតសំចិឆាតស្ស ឌីចទស្ស ចុត្តាកាសេត បងិសក្ខុទលំ៍ តោតិ អឃក្សាកំ៍ អតត្តយតោតិ អតាទាឆិតចិត្តា៍

សកកលោត សហកាចលោ សក្កហិកាតិ អាហ “សកបរិសសយាឆាត”ត្តិ៍ កលោតិ បត ខ្ពឆ ឌតសឃុហោតិ ចុត្តំ “តាតាឌតសយាឆាត”ត្តិ៍

ននោកតិ ឃចាតុមិទ្ធំ បដិបជ្ជមានតោ កាយតោ តិក្ខមតីតិ តិក្ខមោ, ឲចំ តិក្ខមចនេត ឧប្បត្តំ ស្មុខំ គាមសង្កិលិកាកិលេសសង្កិលិកាហិ បចិចិត្តំ បចិនេចនេកា បចិនេចកចនេត ឧប្បត្តំ ស្មុខំ ទាកាឌីត់ ឧបសមាចហំ ស្មុខំ ឧបសមស្មុខំ យក្កសន្លោធាចហំ ស្មុខំ សន្លោធិស្មុខំ តិកាមេតព្វស្ស, តិកាមំ ចា លិកឹ តិកាមលិកឹ តិក្ខុំ ស្មុខលតេច លកតីតិ អក្ខុលិកឹ កសិទំ ចុច្ចតិ អប្បកត្តិ អាហ – “អកសិទលិកីតិ ចិបុលលិកី”តិ។

សាមាឃិកត្តិ សមនេម កិលេសចិមុច្ចត់ អច្ចត្តមេចាតិ សាមាឃិកំ ម-កានេទ អ-កានស្ស ឌីឈំ កត្វា តេតាហ – “អប្បិតប្បិតសមនេម កិលេសេសហិ ចិមុត្តំ”ត្តិ។ កត្តត្តិ អក្កសត្តាមាឃ អារម្មណសត្តាមាឃ ច កមតឹឃំ មតោនម្ពុំ អសាមាឃិកំ អច្ចត្តចិមុត្តំ។

ឲត្តាចតាតិអាឌិតា សង្កិលិកាទាមស្ស ចិនេសសាឌិកមស្ស អត្តទាឃិកកាចំ អត្ថឃតោ ញ្ញតិនេទកតោ ច សហ តិឌស្សតេត ឌស្សេតិ។ តត្ថ សា ឌុចិឆា អត្តទាឃិកតា នចាឌាតឆម្ពាត់ អត្ថុប្បត្តិហេតុកា, សំកិលេសឆម្ពាត់ ឧប្បត្តិហេតុកា ច។

តេ បធមំ “សង្កិលិកាទានេមា”តិអាឌិតា ចិកាតេចត្វា ព្លតទំ ចិកាតេចត្វំ, “ព្លឌាតិ នេឌាមុប្បត្តិ ឌស្សេត្វា”តិអាឌិ ចុត្តំ។ “អដ្ឋិញ្ញ បដិច្ច តាហារុញ្ញ បដិច្ច ចម្មញ្ញ បដិច្ច មំសញ្ញ បដិច្ច អាកាសោ បរិចាទិតោ ទូបន្តេ្វច សង្ខំ កច្ឆតី”តិអាឌីសុ (ម។ តិ។ ១។៣០៩) ចិឃ ព្លឆ ទូបសន្តោ កនេឌកាឃបរិឃារឃោតិ “ទូបត្តិ សទីទ”ត្តិ អាហ។ “តាហំ, អាតត្ត...បេ... នេឌាមតស្សុបិឃាសា”តិ កស្មា ចុត្តំ? តត្ថ កានេឃ ច ឌីចិតេ ច អតបេក្ខចិត្តាត់ អាទន្ធចិបស្សកាតម្បិ អសប្បាឃចជ្ជតសប្បាឃនេសចតចនេត កាឃស្ស បរិហទណំ ហោតីតិ? សច្ចំ, តំ បត ឃោ កល្លសទីទំ តិស្សាឃ ឆម្ពសាឆតាឃ អត្ថយុញ្ជិតុកានេមា ហោតិ, តស្សេច ឆម្ពសាឆតតាចនេត។ ឆម្ពសាឆតកាចញ្ញាអបេក្ខិត្វា អសប្បាឃំ ចជ្ជេត្វា សប្បាឃចនេត បេរិសេត្វា សុដ្ឋុតទំ ហុត្វា អត្ថយុញ្ជាតតោ កាឃស្ស បរិហទណំ, ត សោ កានេឃ អកិទតោ តាម ហោតិ បច្ចចេក្ខណាឃត្តត្តា អបេក្ខាឃ ចិតោឌិតន្តោ តាឌិនោតិ។ ឧបិលិកហបតិតោតិ ឲត្តាបិ “ឌសពលសាចកត្តុបកមតសន្លាតេតា”តិ អាតេត្វា ឃោនេដតព្វំ។

១ប័លិ។ មហាកទុណាចនេត បរិចុតាឃ បរិសាឃ មន្តេ្យតិសិន្តោ្ឋបិ ឲកត្តចិនេចកញ្ញ្យសឃត្តា ឲកនេកាច។ ឲតេត សត្ថុតោ បចិចិត្តស្ស បចិនេចកតេ្តត ចិចិត្តំ ឌស្សេតិ។ ទូបិទូបបដិភាកតិមិតេ្តហិ តិចត្តតត្ថំ “ទូបិឌីត់ សន្លាតិមិត្តាត”ត្តិ ចុត្តំ។ អតិចិឃ សត្តាតបេណិតាតយកានេចត ចិនេសសតោ សិតោតិ ឆាត្ឋតីតិ ចិសឃោ, សោ ឲច សសត្តតិបរិឃាបត្តាឃ អញ្ញុត្តំ។ កិំ បត តត្តិ អាហ – “សុញ្ញតត្តិ សុញ្ញតផលសមាបត្តិ”ត្តិ។ ឧបឆិចិនេចកតាឃ អសន្លតា ឆាតុ ព្លឆ ចិនេចនេកាតិ អឆិប្បេតោតិ អាហ – “ចិនេចកតិតេ្តតា”តិអាឌិ។ កក្កមត្តុម្បិ អនេសនេសត្វា អាសចឌ្ឍាតិឃាតញ្ញ ឆម្ពាត់ តត្ថ ចិកតត្តា តេតសំ ចនេសត ចិកតតេ្តត, ឲចំភូតំ តេតសំ ញ្ញត្តិកាចំ បត្តត្តិ បិញ្ញព្លឃំ “ញ្ញត្តិក្ខុតេតា”តិ ចុត្តំ។ ឧនេឃ្យាឌត់ ចិស្សជ្ជត់, តំ ឲតស្ស អត្ថិ, ឧនេឃ្យានេឌតិ ចិស្សនេជ្ជតីតិ ចា ឧនេឃ្យាឌតិកំ។ ឃស្មា ត សន្តាកចា ឧនេឃ្យាឌតចនេសនេតច បចត្តតិ, តស្មា ចុត្តំ “ឧនេឃ្យាឌតិកបដិសំយុត្ត”ត្តិ។

តេលបិកំ គណ្ឋត្តា ចិឃាតិ ឃចា តេលបិនេកា តាម បរិច្ឆិត្តកានេលិ ត អតិក្កមិតន្តោ, ឲចំ អត្តតោ សមាបត្តិកាលំ អតតិក្កមិត្វា។ ឃចា

ហិ ក្យសលេ ចេខ្លា តេលំ បចន្តា ចំ ចំ តេលកិច្ចំ ចិន្តេត្វា ឃេ ចា បត្តិត្ថបិកោ, ឃេ ចា យន្ថិយបិកោ, ឃេ ចា លេបិកោ ឮត្ថិ៍តន្តា, តរ្សួ កាលំ ក្ខបឆារេត្វា បចតិ, ខុចំ ករចា ឆយុំ ចេងសន្តា ចេចគេឃ្យាត់ ចាហាលបរិបិកំ ក្ខបឆារេត្វា ចំ ចំ កាលំ អគតិក្កយិត្វា ឆយុំ ចេងសត្វា បរិសំ ក្ខឃ្យោះខេន្តា ធ ចិចេចកតិន្តេគេច ចិតេត្វក ក្ខឃ្យោះខេតិៈ ខេ្ថ បត្តាចិន្លាណាគិបិ តេកិតឹហតយតោចិន្លាណចសេត តិន្លាគតិន្តាគេចៈ ព្យន្តាគពិ្យាសន្តាទាត់ ស្សួ បរិន្លាតតាឃ បលឹតាគយ្បិ ន្ទបិខឹត់ អាបិឆកយគេ បកេច ឮតេទេសំ បដិក្យលតាច ស្យុបិកដៀ ហ្យត្វា ក្ខបដ្តាតិ, តរ្ហា ឈយ្ខាកិតត្វរ្សួ ចិឃ ឹមតខលត្ថាគតិន្តតា តិន្លាគតិន្តយេច ចិត្តំ តេហាតិ, តរ្សួ អតិចិឃ សត្តបលឹតកាចតោៈ

១៤៤ៈ អត្តព្យាយេចាតិ ឮឆ ឍរាគារេ្យលំ អធិសេ្យាតត្តិ អាហ "តោចន្តព្យាយេចា"តិៈ ឮឆ តិឃកន្ត្យាំ ស្យុន្លាចំៈ អបក្យាលបិងកន្លាគពិ្យាខុត្វ "តិឃកន្ត្យា"ត្តិ អធិសេ្យាចំ ចិបរ្សួតាចិសេសរ្សួ អធិសេ្យាតត្វា, តិឃកន្ត្យាំ គិខ្ចិចតិស្យួត្វចំ, អគត្វតត្តិ អតេ្វាៈ អសយន្តគកាចខាគគេតាតិ ឮជាតិ សេ កយ្ដ្ឋាត់ ចឹចិបដិបត្តិ គ តេហាតិ, ក្ខប្យចយេច បចត្វតិតិ ខាគគេគៈ

កព្វា បគេត្វ ករចតា ចិបរ្សួតាឃ ខុច បិងកេ ឍរាគេ អចត្វា បិងកន្លាគត់ កហិតត្តិ អាហ – "អប្យក្យាលបិងកន្លាគតោ"តិអាទិៈ គ បក្លត្តិ សយ្ខា គ សយាហិតត្វាៈ តេរា បគ "អត្តព្យាឆយ្ខា យឃ្យាតិន្លដៀ តិក្យា ហ្យត្វា គ ក្ខបដ្តហត្តិ, ហក្តាហំ ពហិន្លាឆយុ យគសិ កតេឃ្យ ខុកន្តេស្យ សន្តាតេស្យ ក្ខបដ្តិតោស្យ ឮតេរេបិ ក្ខបដ្តតេឃ្យុយេចា"តិ បរេ្សួ...សេ... យគសិ កទេាតិៈ បិងកន្លាគចសេត ចិឃ សយ្ខសិតន្លាគចសេតបិ ក្ខកតោកាកាចិយុត្វា តេហាតិឃេចាតិ អាហ – "អន្ទបសយាបត្តិឃំ គ្យុ តោ កឆត្តិ អាគេត្វា យគសិ កទេាតី"តិៈ គ សេ ចិត្តំ បក្លត្តីតិ យឃ្យាចិបរ្សួតាចិត្តំ ចឹចិបដិបត្តិ ហ្យត្វា គ ចហតីតិៈ បិងកន្លាគយេចាតិ ចិបរ្សួតាឃ បិងកត្វតយេច ឍរាគំៈ បុគប្បុគំ យគសិ កាតព្វាតិ បុគប្បុគំ សយាបន្ទិ៍តត្វំ ចិបរ្សួតាឃ តិក្ខចិសងតាបិងគាឃៈ អចហន្តេ តិប្យុលាកាចេគ លេងគកិទិយាឃ អប្បចត្វន្តេៈ សយាបន្ទិ៍ត្វា ចិបរ្សួតាឃ តិក្កកយ្ខកទេលំ សយចចិបរ្សួតាចិហារេគាតិ អាហ – "កយ្ដ្ឋាគេ យគសិកាទេា ចហតី"តិៈ

១៤៥ៈ សយន្តតិ សេតិ ចឹចិបដិបត្តិឃា បុន្តេតាបទំ ចិសេសាកាចតោ សយន្តតិ សេ កយ្ដ្ឋាគត្តិ ខាគគេគៈ ឮទិឃាបចំ អហាបេត្វាតិ ឃឆា បរិរ្សួយេ តាកន្ធតិ, ខុចំ អត្វគោ ពលិត្ថន្ទបំ តរ្សួ កាលំ គេត្វា បយាណយេច បចត្វគេគ ឮទិឃាបចំ អតេហាបេត្វាៈ សន្តាចាទេស្យតិ ជាគតិសន្លាសឃគចាទេស្យៈ កចាចាទេស្យ បគ ចិសេសំ តត្វ តត្វ ចងត្តិៈ ឮខំ ចុត្វត្តិ ឮខំ, "ឮយិគា ចិហារេគា"តិអាទិចចត់ ចុត្តំៈ

១៤៦ៈ កាយចិតក្លាងឃោ ឱ្យអាទិកកាយរាកឮ្យាបិងសកាកាតិ អាហ – "ចិតក្លបហារេគេ ខេ្ថ យកេ្ក កតេចត្វា"តិៈ កាយក្យុលោស្សួតិ តិន្លាទេលោ ក្យុំៈ កិម្ពិ៍ស្តិខេច កិលេស្យុប្បត្តិការេណាតិ តរ្សួ បុក្កលរ្សួ កិលេស្យុប្បត្តិការលំ សន្តាឃ ចុត្តំ, អន្លាឆា សន្តេបិ បត្តា កាយក្យុលា កិលេស្យុប្បត្តិការលាយេចៈ សយុខាចទតីតិ សយុខាចាទាតិ អាហ "សយុខាចទេលាតា"តិៈ តេរា បគ ឃព្វា ចិត្តរ្សួ, គ សត្តរ្សួ, តព្វា ចុត្តំ បិន្យុឮឃំ "តេចតតោ"តិៈ យ-ការេា បងសន្ធិកទេា ខុ-ការរ្សួ ធ អការេា កតោតិ អាហ "ខុចំ សេគ្ត ខុតត្តិៈ

១៥៨. អត្យសេយាតិ យាតាត្យសេយា កចរាកាត្យសេយា អធិប្ពាត្យសេយាតិ ពិចិនោបិ អត្យសេយា បហឹយតិ អរហត្តយក្កេត ច្ចុត្តតយេតចាតិ, “តតោ យក្កាតត្តទំ ឋលំ, ឋលតោ ច្ចុង្គាយ បច្ចុចេក្ខូយាតោ បហឹតកាចំ ឌាតាតិ, តស្ស ឌាតេតត សយ្យឌាតោ តេហាតឹ”តិ ច្ចុត្តតយេត.

ក្សសលតោ អាឃាតឹតិ អាឃតោ, តេសា ឲតោសត្តិ ក្សសលិយតិកា. តោតាហ “ក្សសលតោ អាកតា”តិ. តំ បត តេតសំ ក្សសលិយតិកត្ត ង្កបតិស្សយចេសត តេហាតិ សហឌាតចេសតបឹតិ តក្សកយំ ឥស្សេតុំ, “សេឃ្យុមិឥ”ត្តិអាឌិ ច្ចុត្តំ.

យស្ថា បត យធាច្ចុត្តឆេយ្ហស្ស កេចិ លេិកិយា, កេចិ លេិក្សត្តរា; អធ កស្ថា ចិសេសេត “លេិក្សត្តរា”តិ ច្ចុត្តត្តិ អាហ – “លេិកេ ង្កត្តរា ចិសិង្គា”តិ. តេត លេិកិយឆេយ្ហស្ស ង្កត្តយការចេត ឥសាតាឥយោ លេិក្សត្តរា ច្ចុត្តា, ត លេិកស្ស ង្កត្តរណាេតាតិ ឥស្សេតិ. ឃំ កិច្ចុ យហក្កុតចិត្តំ យារស្ស អចិសយោ អកាយាចចរត្តា, បកេច តំ ចិបស្សតាឃ បិឥកក្ខតំ ស្សចិក្ខលិតយលត្តិ អាហ – “ឌាតិតុំ ត សក្កាតឹ”តិ. ឲកោ អាតិសំសោ អត្ថិ កាចតាត្យោកស្ស សប្បាយឆយ្យកធាបដិលេកា.

១៥៩. ឲតឥត្តត្តិ កេចលស្ស ស្សតស្ស អត្ថាយ. សប្បាឃាសប្បាយចេសតាតិ កស្ថា ច្ចុត្តំ? តត្ស សប្បាយចេសត ឥសកធាចត្តុតិ អាកតាតីតិ? សច្ចុយេតំ, អសប្បាយកធាចឌ្ឍតបុត្តិកាឃ សប្បាឃ កធាឃ ចេសត អាកតត្តា “សប្បាឃាសប្បាយចេសត អាកតាតឹ”តិ ច្ចុត្តំ. ស្សតបទិឃត្តិចេសតាតិ សទ្ទេបត តត្ថ អតាកតាតិបិ ឥសកធាចត្តុតិ ស្សត្តកេឃ្យាឌិអត្តោកឆត្តា, “ស្សតបទិឃត្តិចេសត អាកតាតឹ”តិ ច្ចុត្តំ. បទិប្ពុរណាចេសត សទ្ទបតោ អាកតត្តា ត្ពយស្ថិ ៥ាតេត ៥ត្វា កតេ៥តត្ពាតិ. អតេត្ថាតិ សាយត្ថាតេត្ថ.

១៥៩. អត្សអាចត្តត្តីតិ អត្សអត្ស អកិយុលា ហុត្វា ចត្តត្តិ, បឃិទ្ធបិសតាឌិចេសត អត្សក្សលយត្តិ. យុឆ្ចតតណ្ណត្តិ បច្ចុយេយ្ស យុឆ្ចតាកាទំ. តណ្ហាយ បត្តតា តាយ តោតាកាតេត បចត្តឹតិ អាហ – “បតេត្ថតិ បចតេត្តឹ”តិ. កិលេស្សបង្គុចេតាតិ កិលេសសង្ហារេតត ង្កបង្គុចេត. កិលេសា ហិ សត្តាតំ យហាតត្តកទេណាេតា “ង្កបង្គុចោ”តិ ច្ចុច្ចុត្តិ. អត្តតោ អត្តត្តទេ ង្កប្យេត្តត កិលេស្សបង្គុចេត អតេត្តចាសិតោ, ង្កបង្គុចោ អតេត្តចាស្សបង្គុចោ, ព្រហ្មចទិយស្ស ង្កបង្គុចោ ព្រហ្មចាទ្សបង្គុចោតិ ត្ពយយត្តំ “សេស្សបង្គុចស្សបិ ឲសេច តយោ”តិ ត្ពយិតា អតិឌិសតិ. ក្សណយទណ កឆិតំ, ត ឌីចិតយទណ.

អប្យលិកាតិ អប្យយត្តកលិកឹ ចិសេសសាតំ ឲចំ ចុតេត្តាតិ យធាច្ចុត្តព្រហ្មចាទ្សបង្គុចោ ក្សក្ខចិបិកតទេរា តេចច កក្សកចិបិកតទេរា ចាតិ ឲចំ ច្ចុតេត្តា. អាចទិឃតេត្តចាសិក្សបង្គុចោ ហិ ឥាហិទកសយឃចេសត ច្ចុតេត្តា, ព្រហ្មចាទ្សបង្គុចោ បត សាសតចេសត. ក្សទក្ខាតេត ហិ ឆយ្យុចិតយេ ក្សប្យដិបត្តិ ត យហាសាចឌ្ឍា យិឆ្ចាកិតិចេសស្ស សិចិលចាឃាយកាចតោ; ស្វាក្ខាតេត បត ឆយ្យុចិតយេ ក្សប្យដិបត្តិ យហាសាចឌ្ឍា យហតោ អត្ថស្ស ឥាហិទកាចកទណាេតា. តោតាហ “សាសតេ បតា”តិអាឌិ.

១៥៩. តស្ថាតិ ត្ពគំ បុព្ពបទាបេក្ខូ បុទិយស្ស ច អត្ថស្ស កាទណកាចេត បច្ចាយសតត្តិ អាហ “ឃស្ថា”តិអាឌិ. យិត្តំ ឲតស្ស អត្ថីតិ យិត្តចា,

តស្ស ការេចា យិត្តចតា, តាយ៑ យិត្តចេសត បដិបជ្ជតត្តិ អាហ “យិត្តបដិបត្តិយា”តិ៑ សបត្តចតាយាតិ ឯត្ថាបិ ឯសេវ តយោ៑

ទុក្ករទុក្ករាបិតយត្តប្បីតិ ឋបិតា បរេកេច ឋាតរំ ចីតិក្កមន្តោតិ ឥសេស្សតិ៑ សាចរេកេស្ស ហិតបរក្កមត៌ ឆ្មចាឥាត្តសាសតីហិ បដិបជ្ជតត្តិ អាហ –
“តថា ត បដិបជ្ជិស្សាមី”តិ៑ អាយកយត្តត្តិ ក្សិលការេត៌ ទុក្ខតិ៑ តាឃំ ត្សេយ្ស តថា បដិបជ្ជិស្សាមីតិ ក្សក្ការេរា ចិឃ អាយកការេតស្ស
អឃំ ត្សេយ្ស រេកចលំ ឌាតារេបន្តោ ត បដិបជ្ជិស្សាមិ៑ តិក្កលិព្វាតិ តឹហទិត្វា៑ លោកិយក្សលាបិ ឋាឆ សារេរាត្វច អធិប្បេតា
លោកុត្តរក្សលាត៌ អធិដ្ឋានការេតា៑ សេសំ សុចិត្តោឃ្យមេច៑

មហាសុត្តាតសុត្តចណ្ណតាឃ លីតត្វប្បការសតា សមត្តា៑

១៑ អឆ្ឆរិយត្តុតសុត្តចណ្ណតា

១៥៧៑ ចិកត្តិបតិទ្វបកា ច តិបិតា ហោន្តីតិ ឃឆារេហំ តំតំចិកត្តិអត្វឹបកា, ឋាឆ បក្ខត្តចចេតា ឃត្រាសរេន្តា, ហិសរេន្តា រេហត្សអរេត្វា,
តាយសរេន្តា អឆ្ឆរិយរេត្វា, បឥត្តឃស្ស បត អឆ្ឆរិយត្វតិដ្ឋិតាឃ “អឆ្ឆរិយរេត្វ តិបិរេតា”តិ ទុត្តំ៑ ឯកំសរេតា បរេតំ បឥត្តឃំ៑ តថា ហិ
ចក្ខតិ, “ឃត្រាតិ តិបិតចរេសត អតាកតចចត”ត្តិ៑ បបញ្ចសរេន្តា រេហដ្ឋា ទុរេត្វា៑ លិត្តចទុរេយតិ ឋាយិតា សព្ពកិលេសចជ្ជស្ស
អក្សលកម្មចជ្ជស្ស ច លិត្តត្វា ចិបិកចជ្ជស្ស ច ឋបរិ ចក្ខយាតត្វា អាហ – “ចទុយត្តិ ក្សលក្សលកម្មចជ្ជំ ទុក្ខតី”តិ៑ តិបិតចរេសត
ឃត្រាសឋរេឃារេកត៑ អតាកតចចតត្តិ ឋាឥំ អតាកតចចតសឹសត្វា ទុត្តំ៑ អតាកតត្វចាឹ ហិ អតាកតចចតំ, អរេត្វា រេចត្វ អតីរេតាតិ៑
អត្សស្សរីតិ ឋាឥំ អត្សស្សរិតកាចំ សត្តាឃ ទុត្តំ – “ត អត្សស្សរិស្សតី”តិ សដ្ឋបរេឃាកស្ស អតីតចិសឃត្វា៑ ឃថា បត រេតហិ កិក្ខុហិ ឃា កថា
បចត្តិតា, តរេតា បឆ្ឆាបិ ភកចរេតា រេតសំ ត្សដ្ឋាត៌ អត្សស្សរលំ រេហាតិរេឃច៑

ឥត្តិឃឌុក្ខាតិអាឥិកាលរេតា បដ្ឋាឃ អសម្ពុក្កាឃ ឥត្តិឃឌាតិឃា ឋឥិរេតាឥិតាឃ៑ ព្រាហ្មឌុក្ខាតិ ព្រាហ្មណឌុក្ខា៑ ឯចំការេត្តបិ ឯសេច
តរេឃា៑ លោកិយលោកុត្តរសីលេតាតិ បិរេមិតាសម្ពុរេតត ត្សដ្ឋាចេលិកត្វា អតញ្ញាសាធារេណេត លោកិរេឃត លោកុត្តររេត ច សីលេត៑
ឯចំសីលាតិ អតចសេសសីលាត៌ ចិរ៉ុ បឆ្ចេចក្ខណករេណេត ឯចំសីលាតិ អត្សស្សរិស្សតិ៑ ឯស តរេឃា សេសេស្ស៑ ឃថា ចិជ្ជាកាកិឃា
ចិជ្ជាសម្បយុត្តឆម្មា, ឯចំ សមាធិបក្ខា សមាធិសម្បយុត្តឆម្មាបិ សតិចិរិឃាឥរេឃាតិ អាហ – “រេហដ្ឋា សមាធិបក្ខាត៌ ឆម្មាត៌ កហិតត្វា
ចិហាររេរា កហិរេតាចា”តិ៑ តស្មា សមាធិបក្ខឆម្មចិតិមុរេត្វា ឯច ឋាឆ ចិហាររេរា អធិប្បេរេតាតិ ទុត្តំ “ឋាឥំ ហី”តិអាឥិ៑

ឃថា ចា អដ្ឋសមាបត្តិចិបស្សតាយក្កផលសក្កហិតា លោកិយលោកុត្តរា សមាធិបញ្ញា “ឯចំឆម្មា ឯចំបញ្ញា”តិ បរេឥហិ រេហដ្ឋា កហិតាបិ
ឃថាសកំ បដិបក្ខរេតា មុឆ្ឆតស្ស បចត្តិចិរេសសំ ឋបិធាឃ “ឯចំចិមុត្តា”តិ ឯត្វ បុត កហិតា, តថា “ឯចំឆម្មា”តិ ឯត្វ កហិតាបិ
សមាធិបក្ខឆម្មា ឌិព្ពព្រាហ្មអារេតញ្ជអរិយចិហារសង្ខាតំ អត្តរេតា បចត្តិចិរេសសំ ឋបិធាឃ, “ឯចំចិហារី”តិ ឯត្វ បុត កហិតាតិ ទុក្ខយារេត ត
រេកាឌិ ចិររេរាឆា៑ ផលឆម្មាត៌ បចត្តិការេលបិ កិលេសាត៌ បដិប្បស្សទ្ធិ ត តំអាត្សកាចឌាតា, អឆ រេលា អរិយមគ្គេត កិលេសាត៌

ᩈᨾᩩᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨠᩥᩃᩮᩈᩣᨶᩴ ᨸᨭᩥᨸᩔᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨿᩮᩣ ᨧ ᨸᨩᩉᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨸᩉᩣᨿᨠᩮᩣ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨶᩣᨠᩣᩁᨲᩮᩣᨲᩥ ᨸᩉᩣᨶᩅᩥᨵᩣᨶᨠᩮᨶ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨾᩣᨶᩮ ᩋᨸᩉᩣᨿᨠᩔ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩔ ᨠᨳᩴ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨲᩣ? ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨶᩣᨠᩣᩁᨲᩮᩣ ᩏᨧ᪨ ᨲᨬ᩠ᩉᩥ ᨸᨠᨲᩥᨿᩣᩅ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ ᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩉᩥ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨶᩥᩔᨭᩴ ᨴᩪᩁᩅᩥᨴᩪᩁᩮ ᨮᩥᨲᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᨴᩮᨲᩴ ᨶᩥᩔᨭᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩥᩔᩁᨱᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᩔᩁᨱᨸ᩠ᨸᩉᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨

᪑᪙᪙᪨ ᨽᩪᨿᩮ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᩋᨧ᩠ᨨᩁᩥᨿᩋᨻ᩠ᨽᩩᨲᨵᨾ᩠ᨾᩣ, ᨶ ᩈᩣᩅᨠᩅᩥᨿᩣ, ᨿᨴᩥ ᨸᨶ ᩈᩮᩈᨲᩣ ᨲᨳᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨧᩣᨲᩥ ᨲᩮ ᨲᩮᩈᩩ ᨧ ᨠᩣᩁᩴ ᨣᩁᩩᨠᨲ᩠ᩅᩣ, “ᨲᩴ ᨠᩥᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᩈᩣᨿᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨸᨭᩥᨠᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᩈᩮᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩣᨵᩮᨶᩣᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲ ᨠᩣᩃᩮᨠᩮᩈᩮᨶ ᩃᨷ᩠ᨽᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᩣᨵᨠᩣᩁᩴ ᩋᨶᩣᨿᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨲᩥᩅᩥᨠᩣᩁᨠᩮᨶ ᨲᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ, “ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩣᨵᨬ᩠ᨬᩣᨶᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – ᩋᨭ᩠ᨮ ᨧᩮᩁᩮ ᨣᩩᨿ᩠ᩉᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲ ᨠᩴ ᨧᩁᩮ ᨴᩮᩅᨲᩣ ᨴᩮᨲᩥ, ᨸᩁᩔ ᨴᩥᨿᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᨲᩴ ᨠᩴ ᨸᩁᩔ ᩈᨾ᩠ᨸᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩦᨲᩥ? ᨠᩩᨴᩣᩃᩮᨶᩮᨶ᪨ ᨿᨴᩥ ᩉᩥ ᨲᩴ ᨠᩩᩈᩴ ᨠᩮᨲᩣᨠᩣᩈᩴ ᨿᩔ ᨲᩮᨷᩮᨴᩮᩈᩮᨶ ᨹᩃᩴ ᩅᩥᨸᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᩏᨧ᩠ᨧᩴ ᨴᩮᩅᨲᩣᨿ ᨲᩔ ᨧᩁᩮ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ, ᨻᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮᨶ ᨧ ᩃᨴ᩠ᨵᩥ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ᪨ ᩋᨸᩥ ᨧ ᨸᩁᩔ ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨴᩣᨶᩣᨶᩥ ᨶᩣᨾ ᩅᩥᨸᨧ᩠ᨧᨾᩣᨶᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨽᩪᨲᩣ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩅᩥᩈᩮᩈᩣᨲᩥ ᨴᩔ᩠ᨳᩣ᪨ ᨲᩣᨶᩥ ᩅᩥᨸᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩮ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᨠᩣᨶᩥᨸᩥ ᩋᩈᨾ᩠ᨸᨠ᩠ᨠᩣ ᨴᩮᩅᨲᩣ – “ᩋᨿᨾᩔ ᨸᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᩥᨬ᩠ᨬᩔᨲᩥ, ᨶᩣ”ᨲᩥ ᨶ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨸᨶ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩅᩣ ᨲᩣᨶᩥ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩴ ᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – “ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨸᨶ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩩᩴ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᨲᩣ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨧᩮᩁᩮ ᨣᩩᨿ᩠ᩉᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨

ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨩᨶᩥᨲᨴᩣᩁᩮᨲᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩔ ᩈᨻ᩠ᨻᨸᨧ᩠ᨧᨿᨩᨶᩥᨲᨴᩣᩁᩮ᪨ ᩈᩮᩣ ᩉᩥ ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᩋᩣᩈᨶ᩠ᨶᨠᩣᩁᨲᩮᩣ ᩋᨸᩥᩈᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨴᩮᩅᨠᩣᩁᩮᨶ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᨲᩥᨸᩮᩈᩮᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶᨲᩮᩣ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩉᩥ ᨴᩮᩅᨲᩣᩉᩥ ᩋᩈᩣᨵᩣᩁᨱᨩᩣᨶᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨴᩩᨲᩥᨿᨩᨶᨶᨴᩣᩁᨲᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᩣᨿ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᨶᨲᩮᩣ᪨

ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨸᩥ ᨴᩮᩅᨲᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩣ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩮᨬ᩠ᨬᩣᨶᩮᨶ ᨮᩥᨲᨠᩣᩁᩴ ᨬᩣᨲᩥᩁᩮᨠᨸ᩠ᨸᨠᩮᨶ ᩅᩥᨠᩣᩁᩮᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩋᩣᩉᩣᩁᩪᨸᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᨶ ᨠᩣᩃᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᩁᩮᩣᨲᩮᨾᩥᨠᩮᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨠᩣᩁᨠᩮᩉᩥ ᨿᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨸᨠ᩠ᨠᩣᨶᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨬ᩠ᨬᩣᨠᩣᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩅ᪨ ᨠᩥᩴ ᨲᨳᩣᩁᩪᨸᩴ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣᩁᩪᨸᩴ ᩏᨩᩩᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᨷᩃᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᨲᩮ ᨴᩮᩅᩣ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᩋᩣᩉᩣᩁᩪᨸᨧ᩠ᨨᩮᨴᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩥᩴ ᨲᨳᩣᩁᩪᨸᩴ ᩏᨩᩩᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᨷᩃᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨬ᩠ᨬᩣᨠᩣᩁᩴ ᩅᩥᨠᩣᩁᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲᩥ? ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩥ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩮᩅᩮᩉᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩉᩥ ᩋᨽᩥᨽᩅᨲᩥ, ᨸᨠᩮᩅ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴᩮᩅᨲᩣ, ᨲᨳᩣᨸᩥ “ᩈᩮᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩣᨵᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨧ᩠ᨨᩁᩥᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨

᪒᪐᪐᪨ ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᩃᩮ ᨴᩦᨥᩣᨿᩩᨠᨲᩣ ᨶᩣᨾ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨾᩣᨶᩮᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᨾᩉᩣᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᩃᩮ ᨲᩮᨶ ᨴᩦᨥᩣᨿᩩᨠᩮᨶ ᨠᩣᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨽᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᨶ, “ᩈᩮᩈᩈᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᩮᨶᩩ ᨠᩥᩴ ᨿᩣᩅᨲᩣᨿᩩᨠᩴ ᨶ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩦ”ᨲᩥ ᨧᩮᩣᨴᩮᨲᩥ᪨ ᨻᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮᩣ “ᩋᩣᨿᩩ ᨶ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩦ”ᨲᩥ ᨸᨭᩥᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ, “ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨴᩣ ᩉᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᩁᨱᨾᩣᩉ᪨ “ᨻᩩᨴ᩠ᨵ ᨶ ᨠᨲᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩋᨽᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨶᩣᩈᩮᨶ ᨠᩣᩃᨠᩥᩁᩥᨿᩣ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᩃᨠᩥᩁᩥᨿᩣ᪨ ᨸᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨿᨾᩣᨶᨬ᩠ᩉᩥ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᩮᨶ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᩈᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᩉᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᩔ ᩅᩥᩈᩮᩈᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩈᩥᨶᩮᩉᩔ ᨲᨳᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᩔ ᨧ ᨾᩉᩣᨠᩁᩩᨱᩣᨿ ᩏᨸᩣᨿᨠᩣᩁᩮᨶ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩔ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᩅᩥᩈᨴᨠᩣᩅᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᨽᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩣ ᩈᨾᩥᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨿ ᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨧ ᨲᩮᩈᩴ ᩅᩈᩥᨠᩣᩁᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᨳᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲᩴ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩮᩅ ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᨠᩣᩃᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᩋᨿᩴ ᨾᩉᩣᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨾ᩠ᨽᩣᩁᩮ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩣᨶᩣᨩᩣᨲᩦᩈᩩ

អបរិហីតជ្ឈ្យាតោ កាលំ កត្វា ព្រាហ្មលោកេ តិព្វាតេត្វា អប្យកេយេច កាលំ តត្វ ធត្វា តតោ ចបិត្វា ព្ទឆ តិព្វាតេត្វា។ តេតាហ – “អយំ កាលកិរិយា អតេញ្ញាឞំ ត ហោតិ”តិ។ ឞព្វាបរិបរិយីតំ បុរិតត្តាតិ ព្ទយិតា បឞោយាឌតាភាចតោ តត្វ ធត្វា អឆិយុត្តិកាលកិរិយា តាយ ត ហោតីតិ ឥឞ្សុតិ។ អបិច ចរិយកេច ចត្យហាតិឆិឞយដ្ឋាតបុព្វិកាឃ ជិព្វាឞយ្យត្តិឞជិឞាឃ យហាឞយ្យត្តិឃា តិព្វាត្តិ ចិឃ ព្យទ្ធក្ខតឞ្ស អឞជិឞគាតាជិចឞេត អតញ្ញាឞាឆាររោលាកុប្បត្តិ ចិឃ ច ព្ទតោ បទំ យហាបុរិឞឞ្ស ជិព្វាឞយ្យត្តិអតុកចតំ តាយ តត្តិតិ ឃាចតាឃុកដ្ឋាតំ ត្ថឞ្សាហខាតឞ្ស បុញ្ញាឞម្ភារឞ្ស ចឞេតាតិ ឥដ្ឋព្វំ។ អឃតោព្យត្វ ឆយ្វតា។

យតុឞ្សកោលតាចឞេត, ត ទេចកោលតាចឞេត។ បុព្វាតិបិត្តាតិតិ ត្តាតិយា បុព្វាតិបិត្តាតិ។ អយិលិឃិត្វាតិ ឲត្វ អយិលិតក្កហលោតេច តាឞំ យាលិតំ ចណ្ណឞយ្យគាបិ កទ្ធឞយ្យគាបិ ឞោភាឞយ្យគាបិ ឥឞ្សិតាតិ ឥដ្ឋព្វំ។ ឥាហិរត្ខត្តរាតំ រឧខាឌល្លាតំ លេឞឞ្សបិ អភាចតោ ទេចាតំ ឞរីរកតាតិ ចត្វាតិ ឞព្វាកាលំ បរិឞុទ្ធបភឞ្សរាតេច ហុត្វា តិដ្ឋត្តីតិ អាហ “ចទេត្វុបិ ឲឞេច តយោ”តិ។ តេច ឞិតំ ត ត្ថលាត្តិ ឃឞ្ស ឞិតឞ្ស បតីការចឞេត អឆិកំ ឞេចិឃយាតំ ត្ថល៉ាឞឃេយេច ចា លទតទំ ហុត្វា អឆិកចត្តិ ឞរីរេ ឞេជំ ត្ថប្បាទេយ្យ, តាជិឞំ តេច ឞិតំ ត ត្ថល៉ាហោតិ។ តឞ្មិំ កាលេតិ ឃឆាក្ខុទេត្វ យទលាឞត្តកាលេ។ ឥិត្កឥិត្កចឞេតាតិ យុត្តក្ខជ្ជព្ទកា ចិឃ ឥិត្ក ឥិត្ក ហុត្វា ឞេគា យុត្តត្តិ។ ឥត្តាតំ លល្លិតភាចា លល្លិត្តំ។ កោឞាតំ បលិតភាចា បលិត្តំ។ អាជិ-ឞទ្ទេត ចលិត្តចតំ ឞក្កល្យាតិ។ កិលត្តត្វុបិ អត្តភាចា ហោតិ, ត បត លល្លិត្តបលិត្តាឌីហីតិ អឆិប្បាយោ។ ត្តក្កល្លិតាតិ អតកីរតិ, ឞា តត្វិ ត្ថបត្វុបរិ ត្ថឮអាត្យឮអារាតេយេច ភោកាតំ ចិឞោឞតោ ត្រចិឌតកាតំ ត្ថបតិដ្ឋតតោ។

បល្លិតា ឲចាតិ ព្យត្តិឞយ្យត្តា ឲច ទេចតា។ ឃឆា ទេចតា “ឞយ្យតិ ខាតា កីជិឞេត បុញ្ញាកម្មេត ព្ទឆ តិព្វាតត្វា”តិ ចិត្តេត្វា, “ព្ទយិតា តាយ បុញ្ញាកម្មេត ព្ទឆ តិព្វាតត្វា”តិ ខាតត្តិ, ឲចំ អតីតភចេ អត្តតា កតំ ឲកត្តំ អញ្ញាយបិ បុញ្ញាំ ខាតត្តិយេច យហាបុញ្ញាតិ អាហ – “ទេឃ យហាបុញ្ញា”តិអាជិ។

ត បញ្ញាឃត្តិ ចិរតរកាលត្តា បរយាឃុតោ។ អតិឃ្យាតិកត្តិ ត តិឃ្យាតាចហំ ឞត្តាតំ អភាឌតភាចតោ។ ឞត្តា ត បរយាឃុតោ ហោត្តិ តាយ បិបុឞ្សត្តតាឃាតិ អាហ – “តគា ហិ ឞត្តា ត្ថឞ្សត្តកិលេឞា ហោត្តិ”តិ។ ឲត្វាហ – “កម្មា ឞព្វុទ្ធ យតុឞ្សលោកេ ឲច ត្ថប្បជ្ជត្តិ, ត ទេចព្រាហ្មលោកេឞ្វ”តិ។ ទេចលោកេ តាច តុប្បជ្ជត្តិ ព្រាហ្មចរិឃចាឞឞ្ស អភោកាឞភាចតោ តឆា អតច្ឆរិឃភាចតោ។ អច្ឆរិឃឆម្មា ហិ ព្យទ្ធា ភកចត្តោ, តេឞំ ឞា អច្ឆរិឃឆម្មតា ទេចត្តភាចេ ជិតាតំ ត បិកដា ហោតិ ឃឆា យតុឞ្សក្ខតាតំ។ ទេចក្ខតេ ហិ ឞម្មាឞម្ពុទ្ធេ ជិឞ្សយាតំ ព្យទ្ធាត្តភាចំ ទេចាត្តភាចតោច លោកោ ឥហតិ, ត ព្យទ្ធាត្តភាចតោ, តឆា ឞតិ ឞម្មាឞម្ពុទ្ធេ តាឆិយុត្តិតិ ត ឞយ្យឞីឥតិ ព្ទឞ្សរក្ខត្តក្កាហំ ត ចិឞ្សជ្ជេតិ, ទេចត្តភាចឞ្ស ច ចិរកាលបចត្តតតោ ឲកត្តឞឞ្សតចាឥតោ ត បរិយុត្តតិ។ “ព្រាហ្មលោកេ តុប្បជ្ជត្តិ”តិ ឲត្វាបិ ឲឞេច តយោ។ ឞត្តាតំ តាជិឞកាហចិយោចតត្វជ្យាព្យទ្ធា ភកចត្តោ យតុឞ្សឞុកតិឃំយេច ត្ថប្បជ្ជត្តិ; ត ទេចឞុកតិឃំ, យតុឞ្សឞុកតិឃំ ត្ថប្បជ្ជត្តាបិ ឱបបាតិកា ត ហោត្តិ, ឞតិ ច ឱបបាតិក្ខុបបត្តិឃំ ត្តត្តទោឞាតតិចត្តតតោ។ ឆម្មទេចតឃ្យាតំ អត្វាឃ ឆម្មតត្តិឃា ឍបតឞ្ស ចិឃ ឆាត្យទេចតឃ្យាតំ អត្វាឃ ឆាត្យតំ ឍបតឞ្ស ព្ទត្ថិតព្វាត្តា ច។ ត ហិ ឱបបាតិកាតំ បរិតិព្វាតតោ ត្ថទ្ធ ឞរីរឆាត្យោឃា តិដ្ឋត្តិ, តម្មា ត ឱបបាតិកា ហោត្តិ, ចរិយកេច ច យហាទាតិឆិឞត្តា, យតុឞ្សភាចឞ្ស បិកដកោលាឃ គារបរិក្កហយ្បិ

កេទាត្តា យាវ បុត្តមុខទស្សនា អគារមជ្ឈេ តិដ្ឋន្តិ បរិបាកគតសីលនេក្ខម្មបញ្ញាទិបារមិកាបិ ន អភិនិក្ខមន្តិ, កិំ វា ឯតាយ ការណចិន្តាយ? សព្វពុទ្ធេហិ អាចិណ្ណសមាចិណ្ណា, យទិទំ មនុស្សភូតានំយេវ អភិសម្ពុជ្ឈនា, ន ទេវភូតានន្តិ អយមេត្ថ ធម្មតា។ តថា ហិ តទត្ថា មហាភិនីហារោបិ មនុស្សភូតានំយេវ ឥជ្ឈតិ, ន ឥតរេសំ។

កស្មា បន សម្មាសម្ពុទ្ធា ជម្ពុទីបេយេវ ឧប្បជ្ជន្តិ, ន សេសទីបេសូតិ? កេចិ តាវ អាហុ – “យស្មា បថវិយា នាភិភូតា ពុទ្ធានុភាវសហិតា អចលដ្ឋានភូតា ពោធិមណ្ឌភូមិ ជម្ពុទីបេយេវ ឧប្បជ្ជតិ, តស្មា ជម្ពុទីបេយេវ ឧប្បជ្ជន្តី”តិ; “តថា ឥតរេសម្បិ អវិជហិតដ្ឋានានំ តត្ថេវ លព្ភមានតោ”តិ។ អយំ បនេត្ថ អម្ហាកំ ខន្តិ – យស្មា បុរិមពុទ្ធានំ មហាពោធិសត្តានំ បច្ចេកពុទ្ធានញ្ច និព្វត្តិយា សាវកពោធិសត្តានំ សាវកពោធិយា អភិនីហារោ សាវកបារមីនំ សម្ភរណំ បរិបាចនញ្ច ពុទ្ធខេត្តភូតេ ឥមស្មិំ ចក្កវាឡេ ជម្ពុទីបេយេវ ឥជ្ឈតិ, ន អញ្ញត្ថ។ វេនេយ្យានំ វិនយនត្ថោ ច ពុទ្ធុប្បាទោតិ អគ្គសាវកាទិវេនេយ្យវិសេសាបេក្ខាយ ឯកស្មិំ ជម្ពុទីបេយេវ ពុទ្ធា និព្វត្តន្តិ, ន សេសទីបេសុ។ អយញ្ច នយោ សព្វពុទ្ធានំ អាចិណ្ណសមាចិណ្ណោតិ តេសំ ឧត្តមបុរិសានំ តទេវ ឧប្បត្តិ សម្បត្តិចក្កានំ វិយ អញ្ញមញ្ញូបនិស្សយតោ អបរាបរំ វត្តតីតិ ទដ្ឋព្វំ។ តេនាហ – “តីសុ ទីបេសុ ពុទ្ធា ន និព្វត្តន្តិ, ជម្ពុទីបេយេវ និព្វត្តន្តីតិ ទីបំ បស្សតី”តិ។ ឥមិនា នយេន ទេសនិយមេបិ ការណំ វត្តព្វំ។

ឥទានិ ច ខត្តិយកុលំ លោកសម្មតំ ព្រាហ្មណានម្បិ បូជនីយភាវតោ។ រាជា មេ បិតា ភវិស្សតីតិ កុលំ បស្សិ បិតុវសេន កុលស្ស និទ្ទិសិតព្វតោ។ ទសន្នំ មាសានំ ឧបរិ សត្ត ទិវសានីតិ បស្សិ តេន អត្តនោ អន្តរាយាភាវំ អញ្ញាសិ, តស្សា ច តុសិតភវេ និព្វានបច្ចត្ថុភាវំ។

តា ទេវតាតិ ទសសហស្សិចក្កវាឡទេវតា។ កថំ បន តា ពោធិសត្តស្ស បូរិតបារមិភាវំ ភាវិនត្ថា សម្ពុទ្ធភាវំ ជានន្តីតិ? មហេសក្ខានំ ទេវតានំ វសេន, មហេសក្ខា ច តា ទេវតា អភិសមយភាគិនោ។ តថា ហិ ភគវតោ ច ធម្មទានសំវិភាគេ អនេកវារំ ទសសហស្សចក្កវាឡវាសិទេវតាសន្និបាតោ អហោសិ។

ចវាមីតិ បជានាតីតិ ចុតិអាសន្នជវនេហិ ញាណសហិតេហិ ចុតិយា ឧបដ្ឋិតភាវស្ស បរិច្ឆិន្ទិតត្តា។ ចុតិចិត្តំ ន ជានាតិ ចុតិចិត្តក្ខណស្ស ឥត្តរភាវតោ។ តថា ហិ តំ ចុតូបបាតញាណស្សបិ អវិសយោ ឯវ។ បដិសន្ធិចិត្តេបិ ឯសេវ នយោ។ អាវជ្ជនបរិយាយោតិ អាវជ្ជនក្កមោ។ យស្មា ឯកវារំ អាវជ្ជិតមត្តេន អារម្មណំ និច្ឆិនិតុំ ន សក្កា, តស្មា តមេវារម្មណំ ទុតិយំ តតិយម្បិ អាវជ្ជិត្វា និច្ឆីយតិ, អាវជ្ជនសីសេន ចេត្ថ ជវនវារោ គហិតោ។ តេនាហ – “ទុតិយតតិយចិត្តវារេយេវ ជានិស្សតី”តិ។ ចុតិយា បុរេតរំ កតិបយចិត្តវារេតោ បដ្ឋាយ មរណំ មេ អាសន្នន្តិ ជានតោ, “ចុតិក្ខណេបិ ចវាមីតិ បជានាតី”តិ វុត្តំ។ បដិសន្ធិយា បន អបុព្វភាវតោ បដិសន្ធិចិត្តំ ន ជានាតិ។ និកន្តិយា ឧប្បត្តិតោ បរតោ អមុកស្មិំ ឋានេ មយា បដិសន្ធិ គហិតាតិ បជានាតិ, ទុតិយជវនតោ បដ្ឋាយ ជានាតីតិ វទន្តាចរិយា។ តស្មិំ កាលេតិ បដិសន្ធិគ្គហណកាលេ។ ទសសហស្សី កម្បតីតិ ឯត្ថ កម្បនការណំ ហេដ្ឋា វុត្តមេវ។ មហាការុណិកា ពុទ្ធា ភគវន្តោ សត្តានំ ហិតសុខវិធានតប្បរតាយ ពាហុល្លំ សោមនស្សិកាវ ហោន្តីតិ តេសំ

បឋមយហាចិបិកចិទ្ធតុ បដិសន្ធិក្កហណំ អដ្ឋកថាយំ (ទី។ និ។ អដ្ឋ។ ១។១៤៥; ឆ។ ឃ។ ៣៨៥; យ។ និ។ អដ្ឋ។ ១។១៨៨) ទុត្តំ។ យហាសីចទ្ធេទោ បត ឃតិបិ យហាកាទុលិកា ញុដ្ឋ កកចទេន្តា ឃត្តានំ ហិតឃុខចិឆាតតប្បទា, ចិទេចកព្ឍឃយា បត ចិឃន្ធាទតិត្ថា ឃន្ធឃន្ធាទេយុ អឆ្ឈុបក្កូលាពហុលិតិ បញ្ចូយេត យហាចិបិកចិទ្ធត បដិសន្ធិក្កហណយាហ។

ឃុទេ ឃុណ្ណយាឃ ឃត្តយឌិចឃទោតា បដ្ឋឃាតិ ឃុណ្ណយាឃ ឃុទេ ឃត្តយឌិចឃទោតា បដ្ឋឃ, ឃុក្កបទេក្ក តចឃិទោតា បដ្ឋឃាតិ អទេត្វា។ ឃត្តទេយ ឌិចទេឃតិ អាឃាញហិឃុណ្ណយាឃ។ ញ្ញគំ ឃុបិតត្តិ ញ្ញគាតិ ចុច្ចុយាតាកាទំ ឃុបិតំ។ ទេតឃំ ទេគចិទេឃាតិ យហាទាឌ្ឍតំ ទេគចិទេឃា។

ទេឃា ច ទេលា ឃុទិឃកក្ខុទា, ត ញ្ញត្តិកក្ខុទា, ឃុទេត្តា ទេត កចិឃ្សតីតិ ឲត្តកទេយច ទេត (ទ្រាហុលា អត្តទេតា ឃុបិតឃត្តទេឃត កទេឆឃុំ។ ឃទេច អកាទំ អឆ្ឈាចឃិឃ្សតីតិអាឌិ បត ទេគចតាចិក្កទេហត កាចិតយត្តំ ឃាឆាចទោតា បទេចទេគឃុំ។

កក្ខាចក្កត្តិទេឃាតិ ឲត្ត កក្ខុទា ចុច្ចុតិ យាតុក្កុឆ្ឋិ, តត្ត ក្ខប្បត្តិ អចក្កត្តិ, តាច កក្ខាចក្កត្តិ, ឃាច ត តិក្កូយតិ។ ចិតកាច តិក្កូយត្តិ ឆយ្ញាឃតទោតា ឃ្វតទេន្តា ឆយុកឆិទេកា ចិឃ។

១០១។ ចត្តយាតឃយីទេប ចត្តយាទេត ចិឃ ទេចាហទិឃតីតិ ឃ្វក្កយតីតិ ចុត្តត្តិ អាហ – "ឃ្វក្កទេន្តា ទេហាតីតិ អទេត្វា"តិ។ ឲចំ ទេហាតីតិ ឲចំ ចុត្តប្បកាទេតឃ្ស ឃយ្យឌាតតា ទេហាតិ។ ត ឃ្វក្កយយាទេត បដិឃន្ធិក្កូលាឃ្ស ក្ខុចិទេញាឃ្សត្តា។ តឆា ច ចុត្តំ – "បដិឃន្ធិចិត្តំ ត ឌាតាតី"តិ។ គឃឃហឃ្សចក្កចាញអបត្តទេលាត ចា អប្បយាទេលា។ អតិចិឃ ឃយុឆ្ឈូលកាទេចត ក្ខញអាទោ។ ទេគចាតុកាចត្តិ ទេគចាតំ បកាតុកាចំ។ ទេគចាតញ្ញាបកំទេឃា ឃ្វកាទេឃា អឆិកចតិ, ត ទេតឃំ អាឆិបញ្ចុំ។ ទេតតាហ "ទេគចាត"ត្តិអាឌិ។

ទុក្កកន្ឋាឌិតា ទេកតចិ ត ហញ្ញាតីតិ អឈា, អឆាឆា។ ទេតតាហ "តិច្ចុចិចដិ"តិ។ អឃំចុតាតិ ទេហដ្ឋា ក្ខបទិ ច ទេកត ចិ ត បិហិតា។ ទេតតាហ "ទេហដ្ឋាបិ អប្បតិដ្ឋា"តិ។ តត្ត បិ-ឃទេទ្ធត ឃឆា ទេហដ្ឋា ក្ខគកឃ្ស បិឆាឃិកា បឆចិ តត្តិតិ អឃំចុតា ទេលិកត្តទិកា, ឲចំ ក្ខបទិបិ ចក្កចាញឲឃុ ចិឃ ទេគចចិយាតាតំ អកាចទោតា អឃំចុតា អប្បតិដ្ឋាតិ គទេឃ្សតិ។ អត្តកាទោ ឲត្ត អត្តិតិ អត្តកាទោ។ ចក្កូចិញ្ញាណំ ត ឌាឃតិ អាទេលិកឃ្សាកាចទោតា, ត ចក្កូទេតា។ តឆា ហិ "ទេតត ឃ្វកាទេឃត អញ្ញាយញ្ញា ឃញ្ញាតត្តី"តិ ចុត្តំ។ ឌយ្យឌីទេប ចិតយឆ្ញត្តិញាទេចលិយំ ឃុញ្ញចិទេគហចាឃីតំ អត្តក្កយតចទេឃត ក្ខបឆ្ឋិ ឃុទិឃយល្លលំ បញ្ញាឃតិ, អបទេកាឃាតចាឃីតំ ក្ខក្កយតចទេឃត, ឲចំ ទេឃឃឌីទេបឃុបីតិ អាហ – "ឲកប្បហាទេទទេតច តីឃុ ឌីទេបឃុ បញ្ញាឃត្តី"តិ។ ញ្ញទោតា អញ្ញាឆា បត ក្ខឹឃុ ឲច ឌីទេបឃុ ឲកប្បហាទេទទេតច បញ្ញាឃតីតិ។ ឲទេកកាឃ ឌិឃាឃ តច តច ទេឃាឌតឃតឃហឃ្សាតិ អត្តកាទចិឆយតយិ ញ្ញយិតា តទេឃត គដ្ឋញ្ញា។ បកាឃ តប្បទេហាត្តីតិ អត្តទេតា បកាឃ ឃ្វកាឃិតុំ ត អកិឃយុត្តិ។ ឃុកន្តុបញ្ញាតយត្តកប្បយាទេលា អាកាទេឃ ចិចទលទោតា, "ចក្កចាញអបញ្ញាតឃ្ស ទេចយទេឆ្ឈូត ចទត្តី"តិ ចុត្តំ។

ចាចដិតិ លាគតត្តំ កល្យាណំ ក្ខបក្កយត្តា។ ចិបទិចត្តិត្តាតិ ចិចដ្ឋិត្តា។ លិឌ្ឍិត្តាតិ យុឆ្ឋាបត្តិឃា ចិតដ្ឋាតទោតា យុឆ្ឋិត្តា, អក្កបឆ្កក្ខទេឆ្ឋគតចទេឃត ចា លិឌ្ឍិត្តា។ អច្ចត្តលាទេទតិ អាតបឃត្តាបិកាទេចត អតិឃីតកាចំ ឃត្តាឃ អច្ចត្តលាទោតា ចុត្តា ឃិឃា។ ត ហិ តំ កប្បឃណ្ឋាទិតាគកំ

សព្យត្តិករយហារយឈចុដ្ឋំ បឆចិសន្តារក់ កព្យចិភាសទ៏កាគក់ ចិឃ លារ៉េ កចិត្យរហតិ៍ តឆា ហិ សតិ បឆចិបិ ចិលិឃេឃ្យ៍ ទោសំ ចា បិបកយ្យុតាលេភ ពេតាត់ បកតិ្វគកស្ស បុទ្ឋាលេញ្យអកាចាបត្តិ ចិឃ តស្ស ក្វគកស្ស តគា លារកាចាបត្តិ ហោតីតិ ចុត្តំ “អច្ឆត្តលារ ក្វគេក”តិ៍ សយត្តទោតាតិ សន្ធាកាកទោតា លប្យការឃិ៍

១០១៍ ចតុត្ថំ យហារាជុត់ ចរេសភាតិ ចេស្សចលាគិចតុយហារាជកាចសាយន្តេត៍

១០១៍ សការចេភចាតិ បរស្ស សត្តិក គហលោភ ចិភា អត្តភោ សការចេភច សឃយេច អឆិដ្ឋហិត្វា នឹលសយ្យត្តា៍

យត្យស្សុតិ ថ្លង់ បកតិចារិត្តចសេភ ចុត្តំ – “យត្យស្សិត្តិឃា ភាយ យត្យស្សបុរិសេសុ បុរិសាធិប្បាឃចិត្តំ ក្វប្បជ្ជេឃ្យា”តិ, ទៅឆិសត្តយាត្យ បភ គេចេស្វបិ តាឆិសំ ចិត្តំ ត្បប្បជ្ជតេច៍ ឃឆា ទៅឆិសត្តស្ស អាត្យកាចេភ ទៅឆិសត្តស្ស យាត្យ បុរិសាធិប្បាឃចិត្តំ ត្បប្បជ្ជតិ, ៩ច់ តស្ស អាត្យកាចេភច សា កោភចិ បុរិសេភ អភតិក្កយតីឃាតិ អាហ – “បិគា ភ ចហត្តិ, ចិន្ទាសក្ខលិកា ចិឃ ពន្ធន្តី”តិ៍

បុទ្ធា “កាយក្យល្វបសំហិតំ ចិត្តំ ត្បប្បជ្ជតី”តិ ចុត្តំ, បុភ “បញ្ញាហិ កាយក្យលោហិ សយប្បិតា សយក្កិក្វតា បរិចារេតី”តិ ចុត្តំ, កឆយិគំ អន្ធាយន្ធា ភ ចិទ្ធញ្ញាតិ អាហ “បុទ្ធា”តិអាគិ៍ ចត្តុបដិក្កេបាតិ អព្រាហ្មចរិឃចត្តុបដិសេធោ៍ ទេភាហ “បុរិសាធិប្បាឃចសេភា”តិ៍ អារយ្យុលបដិលិកេកាតិ ទ្វបិឆិបញ្ចកាយក្យលារយ្យុលស្សច បដិលិកេកា៍

១០៣៍ កិលយចេឆាតិ ពេចគា៍ កាឃស្ស ហិ កទ្យកាចកចិតកាចាគឃាបិ តស្សា តគា ភ ហោត្តិ ៩ច៍ “តិទោកក្ខិកាតំ បស្សតី”តិ ចុត្តំ, កគា បដ្ឋាឃ បស្សតីតិ អាហ – “កលលិឆិកាល់ អតិក្កយិត្វា”តិអាគិ៍ គស្សេភ បឃោឌត់ សឃយេច ចគតិ, តស្ស អកាចទោតា កលលិឆិកាលេ ភ បស្សតិ៍ បុទ្ធត្តភាតិ គហទេភ យត្ថេត ក្វត្តាតសេឃ្យកោភ៍ ឃំ តំ យាត្យតិអាគិ បកតិចារិត្តចសេភ ចុត្តំ៍ ចក្ខុចត្តិកាត្កទោតាបិ ហិ សចិសេសំ ទៅឆិសត្តកាក្កទា បរិហារ៉េ លកតិ បុញ្ញាសម្ភារស្ស សាតិសយត្តា, តស្មា ទៅឆិសត្តយាតា អតិចិឃ សប្បាឃាហារាចារា ច ហុត្វា សក្កច្ចំ បរិហរតិ៍ បុទ្ធ្វាកិឃុឆោតិ យាត្យ បុទ្ធ្វាកិឃុឆោ៍ ថ្លគាតិ តិទោកក្ខិកតស្ស ចិស្សយាភតាឃ អញ្ញត្តរ៉េ ឆាហិទ្ធា កាទលំ គទេស្សតុំ, “បុទ្ធា កតកយ្យុ”ត្តិអាគិ ចុត្តំ៍ អស្សាតិ គេចិឃា៍ ចត្វត្តិ ក្យស្តិ៍ ឋលិកអព្ភុបដលិឆិទោ ចិឃ ទៅឆិសត្តយាត្យក្ខិតចស្ស បដលកាចេភ អាទេលិកស្ស ចិពន្ធាកាចទោតា ឃឆា ទៅឆិសត្តយាតា ក្យស្តិកតំ ទៅឆិសត្តំ បស្សតិ, កិទេយចំ ទៅឆិសត្តាបិ យាតរ៉េ អញ្ញាញ្ញា បុរទោតា ទ្វបកតំ បស្សតិ, ភោតិ អាហ, “ទៅឆិសត្តា បភា”តិអាគិ៍ កស្មា បភ សតិ ចក្ខុយ្យអាទេលិកេ ច ភ បស្សតីតិ អាហ – “ភ ហិ អទេត្តាក្យស្តិឃំ ចក្ខុចិញ្ញាណំ ក្វប្បជ្ជតី”តិ៍ អស្សាសបស្សាសា ចិឃ ហិ តត្វ ចក្ខុចិញ្ញាណយ្យិ ភ ក្វប្បជ្ជតិ តជ្ជាសយត្ថាហារស្សាកាចទោតា៍

១០៤៍ ឃឆា អញ្ញា ថ្លត្តិឃា ចិឌាតបច្ឆឃា តាឆិសេភ ទេរាកេភ អកិក្វតាបិ ហុត្វា យទត្តិ, ទៅឆិសត្តយាត្យ បភ ទៅឆិសត្តា ក្យស្តិកេត ភ កោឆិ ទេរាកា ក្វប្បជ្ជតិ; កោចលំ អាឃុបរិក្ខឃភេច កាលំ កទោតិ, ស្វាឃយត្វា ហេដ្ឋា ចុត្តាឃេច៍ ទៅឆិសត្តភ ចសិតដ្ឋាត់ ហិតិអាគិភា តត្វ ការលាយាហ៍ អបភេត្វាតិ អក្កយហេសិដ្ឋាភទោតា តឹហរិត្វា៍ អត្យរក្ខិតំ ភ សក្កាតីតិ សម្មា កក្ខបរិហារ៉េ ភាត្យឃុញ្ញាតិ,

តេត កត្ថា ពាហ្វាតៃឆា ហោតិៈ ចត្តុខិសង់ ហោតីតិ កត្ថាសយោ បរិសុទ្ធោ ហោតិៈ យាត្យ យទ្ធីយចឃស្ស តតិឃកោដ្ឋានេស

តៅឌិសត្តស្ស កត្ថាក្លុយតបិ តស្សា អាឃុបរិយាឍចិលៃកតេតច សក្កហិតំ ចយោចសេត ក្ខុបជ្ជតកចិការស្ស បរិចជ្ជតតោ,

ត្តត្តិសការចេត ក្ខុបជ្ជតកចិការទោ បត តៅឌិសត្តស្ស អាត្យការចេតច ច្នុបសយុតិៈ

សត្តុយាសដាតោតិ បដិសត្តិក្កហលតោ សត្តុយេ យាសេ ដាតោៈ សោ ឃឹត្យញ្ញូយោ ត ហោតិ អតិខិឃ ស្យុយាលតាឃៈ អដ្ឋយាសដាតោ

កាយំ សត្តុយាសដាតតោ ត្យុទ្ធិអចឃចោ, ឲុកច្ចេ បត ចយុបេឆោ ត្យុទ្ធិ បិបុឈត្តា ឈដ្ឋតំ ត សហត្តិ, តេត សោ ត ឌឹចតិៈ

សត្តុយាសដាតស្ស បត ត តាច តេ ដាតាតិ ចឥត្តិៈ

ឌិតាច ហ្វត្វាតិ តិទ្យក្លុតាឃ ឌិតា ឲច ហ្វត្វាៈ ទ្យក្លុស្ស ហិ ពលចកាចតោ ថំ ទ្យក្លុ អសហយាតា អញ្ញា ត្តត្តិយោ តិសិត្តា ចា តិបត្តា ចា

ចិដាឃត្តិៈ ក្ខុបចិដញ្ញាតិ ក្ខុបកតចិដាឃតកាលិៈ សកលតករចាសិតោតិ កបិលចត្តុ បរិចារេទ្វា ឌិតេស្យ ឥចឥហាឌឹស្យ ឈស្យ តកេរស្យ

ចសត្តាៈ

ឥចា តំ បឋយំ បដិក្កញ្ញុត្តិតិ លៃកតាធំ យហាបុរិសំ យឃេយច បឋយំ បដិក្កញ្ញុយាតិ សញ្ញាតការចពាហ្យយាតា អត្តតោ ឃឹតិៈ បចេឥត្តា

ឈឹឈាសចា ស្យុទ្ធាចាស(ពាហ្វាតោ អាឌិតោ បដិក្កញ្ញុត្តិៈ ស្នុតិចេសត្តិ ស្នុតិដក្កតឆាតិចេសំៈ ឲកេតិ ក្ខុត្តទចិហារចាសិតោៈ យទ្ធក្លុសឌិសំ

ឈចិចេសតៈ

១០៩ៈអឌិតប្យចេលិឃាតិ អឌិតចយុហិ សិញ្ញត្វា កតបចេលិឃាៈ យហារតដាតិ យហាត្យការចាៈ យហាឃសោតិ យហាបរិចារោ

ចិបុលកិត្តិឈោរសោ ចៈ

កក្កចិកក្កាតិ សព្ទាឆដ្ឋាតតោ តិក្លុយតត ចិកាចិតត្តា កក្កា ចិកក្កា ចិឃ ច ហ្វត្វាៈ តេត តេសំ អចិសឥកាចយេច ឥស្សតិៈ អលក្កោ

ហ្វត្វាតិ កត្ថាសឃ ឃោតិបឆេស ច កត្តុធិ អលក្កោ អសត្តា ហ្វត្វាៈ ក្ខុឥកោតតាតិ កត្ថាសឃកតេត ក្ខុឥកោត អយក្លុតោ តិក្លុយតិ

សយុក្លុតស្ស តាឌិសស្ស ក្ខុឥកសយ្យាឌឹកស្យច តត្តុ អកាចតោៈ តៅឌិសត្តស្ស ហិ បុញ្ញាត្យការចេត បដិសត្តិក្កហលតោ បដ្ឋាឃ ថំ ឋាតំ

ចិស្យុទ្ធិ បទេយស្យកត្តុកត្តុក្យុដិ ចិឃ ចត្តុតកត្តុ ចាឃត្តិ តិដ្ឋតិៈ ក្ខុឥកចដ្ឋិឃោតិ ក្ខុឥកក្លុត្តាៈ

១០៥ៈយុហ្យត្តដាតោតិ យុហ្យតត្តត ដាតោ ហ្វត្វា យុហ្យត្តយតត្តាចៈ អត្យឆារិឃយាតតិ អត្យក្កុលចសេត តឹឃយាតៈ អាកតារតចាតិ ថំ ឋាតំ

ក្ខុបកតាតិ ឲចៈ

អតតកសាឈត្តិ រតតយឃាតកសតបតិដ្ឋាតហឹរកំៈ សហស្សយណ្ឌលត្តិ តេសំ ក្ខុបរិ បតិដ្ឋិតំ អតតកសហស្សយណ្ឌលហឹរកំៈ យទ្នុតិ ឥចាៈ

តលោ បវេតំ ឥដ្ឋត្តិ សត្តុបកឋិតិហារេតា បវេកច ចិសាចិលេកតស្ស កតត្តា៍ តេតាហ “យហាសតេ្តា ហិ”តិអាចិ៍ ឧកក្កលាតីតិ ចិចជការេចត ចិហារក្កលបរិចេលក្កលាតិ ចិឃ ឧកក្កលសចិសាតិ អហេសុំ៍ សចិសេាបិ តត្តីតិ ឲ្យបា្យ ភ្ជាតាំ ត្តចំ ចិលេកត់ ចិសិដ្ឋ បស្សិតុំ ត្តគ

ឲ្យយ្ហិ សចិសេាបិ តត្តិ, កុតោ ក្លត្តទិតទេរាតិ អាហំសុ៍ សត្តបផេយាតិ សត្តប្បឆារភា៍ បឆាតបរិឃារេឃា ហិ ត្តឆ បផេយស្ដេ៍ តេតាហ

“ត្តតរាតី”តិអាចិ៍ ឧត្តិ ច យហេសក្លា តាច ចេចា តឆា ចចត្តិ, ត្តតទេ បត កឆត្តិ? យហាសត្តស្ស អាតុកាចចស្សភេភេច៍ យហេសក្លាតញ្ញា ចេចាត់ យហាសត្តស្ស អាតុការេចា ចិឃ តេត សចិសាតយ្បិ អាតុការេចា បក្ខ្លេក្លា អហោសិ៍ ត្តតទេ បត តេសំ ចចត់ សុតា្ដ សឌ្ឍហត្តា អតុយិតត្តា តឆា អាហំសុ៍

ឌាតយត្តស្សេច តេវិឆិសត្តស្ស ជាតាឌិតិ តេឃសំ ចិសេសាឆិកយាត់ បុគ្គតិយិត្តក្វតាតីតិ តេ តិដ្ឋាទេត្វា ចស្សេត្តា, “ឧត្តិ ចា”តិអាចិយាហ៍ តត្តិ បតិដ្ឋាត់ ចត្តុត្តុដ្ឋិបិគេបចិលិកស្ស បុគ្គតិយិត្តំ ត្តុដ្ឋិបិគេចសេត លេកុត្តរឆតេយ្យុសុ សុប្បតិដ្ឋិតកាចសយិញ្ញុតេតា៍ ក្លត្តទាកិយុលការេចា លេកស្ស ក្លត្តលេចសេត កយតស្ស បុគ្គតិយិត្តំ៍ សត្តបកេយត់ សត្តតេវិញ្ញញាចិកយតស្ស បុគ្គតិយិត្តំ, ចិសុទ្ធលត្តឆារលំ សុចិសុទ្ធចិយុត្តិលត្តឆារលស្ស បុគ្គតិយិត្តំ, បច្ចាទាឌកកុឆកណ្ឌាតិ បច្ចចិឆចិយុត្តិក្កលបរិចារតាឃ បុគ្គតិយិត្តំ, អតាចជចិសាតុចិលេកត់ អតាចជគាលតាឃ បុគ្គតិយិត្តំ, “អកេ្កាហយដ្ឋិ”តិអាចិចចត់ អប្បដិចត្តិឃឆេយ្ចក្កបចត្តតស្ស បុគ្គតិយិត្តំ; អឃយត្តិយា ឌាតីតិ អាឃតិ៍ ឌាតិឃា អកាចកិត្តតា អតុបាចិ...បេ... បុគ្គតិយិត្តត្តិ ចេចិតត្តំ; តស្ស តស្ស អតាកតេ លច្ឆត្តចិសេសស្ស តំ តំ តិយិត្តំ អញ្ញកិចាទីតិយិត្តត្តិ ឥដ្ឋត្តំ៍ ត អាកេតាតិ ត្តុយដ្ឋិ សុតេ្ត អញ្ញាត្តិ ច ចក្លយាភាឃ អតុប្បត្តិឃា អតាកតតំ សត្ថាឃ ចុត្តំ៍ អាហទិត្វាតិ តដ្ឋិ តដ្ឋិ សុតេ្ត អដ្ឋកឆាសុ ច អាកតភេឃត អាហទិត្វា ឌិេបតេត្តា៍

ចសសហស្សិលេកឆាតុ កយ្បីតិ បត ត្តចំ សតិបិ ត្តឆ បិញ្ញត្តឃំ អាកតេត្ត ចក្លយាភាតយឆ្ឆទិឃាត់ ឃុលក្វតំ ចស្សេតុំ ចុត្តំ, ឧចំ អញ្ញាយ្បីចិសំ ឥដ្ឋត្តំ៍ តត្តិ ពឆ្លា ចិលា, ចយ្ចពឆ្លា តេកទិយោតិ បច្ចក្កិកត្វាទិឃស្ស តិចស្សតយត្តំ, ច-សេឆ្ឆត ចា ត្តតទេសយ្បិ សក្កហេា ឥដ្ឋតេ្តា៍ កិញ្ជិសុតិ បិតេចសុ ពឆ្លៈារតសុឃេច កិញ្ជិសុ៍ ចិកច្ឆិសុតិ ច្ចបសយិសុ៍ សកតេតឌាកាសិតាតីតិ អតិចិឃ សយុញ្ជលិឃ អត្តតោ បកាឃ ឬកាសិតាតិ អហេសុំ៍ ត បចត្តីតិ ត សត្ថិ៍ ចារតា ត ចាឃីតិ លទោ ចារតា ត ចាឃិ, យុក្សុលោ បត សត្តាត់ សុលាចហោ ចាឃិ៍ បឆចីកតា អហេសុំ ក្លឆ្ឆៈាទេត ជាតុំ អចិសហត្តា៍ ក្លតុសយុតេ្តាតិ អតុលា្យសីតតាសក្លាតេត ក្លតុតា សយុតេ្តា៍ ចាយហត្តំ ក្លទេ ផេបត្វា ចក្លិលេត បុឆុបិលិតា ហត្តតាញអតេត សឆ្កកាទលំ អបេ្យាជត៍ យុលេត ក្លស្សញអត់ សច្ចយុច្ចាត់ សេញអត៍ ឧកឆ្ឆជយាលិ អហោសីតិ ឧត្តិ ត្តតិ-សេឆ្ឆ អាចិអតេ្ត៍ តេត ចិចិត្តបុប្បសុកត្តបុប្បចស្សចេចា ចស្សិសុ, សុទិឃេ ចិត្តយាតេ ឧច តារកា ឬកាសិសុ, អដ្ឋ ចិប្បសត្តុំ ក្លគកំ បឆចិតោ ក្លត្តិត្តិ, តិលិសឃា ចរិសឃា តិរឆ្ឆាតា អាសឃតោ តិក្លុយិសុ; រាកចាសយោហាបិ តតុ កចិសុ, បឆចិឃំ រទេឌា ច្ចបសយិ, អតិដ្ឋកតេ្ត ចិកច្ឆិ, ចិត្តកតេ្ត ចាឃិ, ទ្វបិតោ ចេចា សទ្វបេតច យតុស្សាត់ អាបិឆយកយំសុ , សត្តាត់ ចុតុបបិតា តាទហសុត្តិ ត្តុយេសំ សក្កហោ ឥដ្ឋតេ្តា៍ ឃាតិ យហាកិតីហារសយេឃ ក្លប្បត្តាតិ ឥត្តិស បុគ្គតិយិត្តាតិ, តាតិ អតចេសសាតិ តឆា អហេសុត្តិ៍

តត្រាបីតិ តេសុបិ បឆចិកយ្យាឌីសុ ឧចំ បុគ្គតិយិត្តការេចា ចេចិតតេ្តា, ត តេកចលំ សយ្យតិឌាតស្ស ជាតាឌីសុ ឧចាតិ អធិប្បាយេឃា៍ សត្តញ្ញាតញ្ញាលបចិលិកស្ស បុគ្គតិយិត្តំ សត្តស្ស តោឃ្យស្ស តិត្តកេយតស្ស ច ចាលតោតា៍ តេកតចិ អតុស្សាហិតាត់ឃេច ត្តុយដ្ឋិឃេច

ឧកាចក្កបាទ្យឧ សត្ថិបិតេថា, កោតធិ អត្ថុស្សាហិថាត់ឈេចឧកាបហ្យាររគចសត្ថិបតិត្វា ឆយុបដិក្កូលត្សស្ស បុទ្ធាគិមិត្តំ, បផយំ ឌេចថាត់ បដិក្កហលំ ឌិទ្ធាចិហាររបដិលិកស្ស, បន្ធា យត្ថុស្សាត់ បដិក្កហលំ ថតេច្ចច ដាគស្ស គិច្ចលសកាចតេថា អារគច្ចាចិហាររបដិលិកស្ស បុទ្ធាគិមិត្តំ ចិលាត់ សឃំ ចឌ្ឍត់ បន្ទុបតេងេសគ ចិតា សឃរេបចអត្ថុបុទ្ធាចិហាររបដិលិកស្ស បុទ្ធាគិមិត្តំ គេរិត់ ចឌ្ឍត់ ចក្កចាឡ្យអបរិឃត្តាឃ បរិសាឃ បតេចគតសយថ្វស្ស ឆយុកេរិឃា អត្ថុសាចតស្ស អយថាក្កុតិឈោរគស្ស បុទ្ធាគិមិត្តំ អក្កុតាក្តុតាឌិត់ លេតោ យាតចិតិតាក្កលេគតស្ស បុទ្ធាគិមិត្តំ; សុបដ្ឋតសយ្យាបុលាត់ អថ្វាឌិ អត្ថុទ្ធបំ អថ្វាឌិសុ ធាលាស្ស តេគាឆិកយស្ស បុទ្ធាគិមិត្តំ

គិទ្ធាគររសគាថិ កិលេសាត់ គិទ្ធាឃគររសគ ឧកាសកាចស្សាថិ សាសតស្ស សទ្ធាថ្ងូ ឧកាសកាចស្ស ចាចស្ស អចាឃត់ កិស្ស បុទ្ធាគិមិត្តថ្តិ អាហ “ទ្វាសដ្ឋិដិដ្ឋិកថកិទ្ធុតស្សា”ថិ អាកាសាឌិអបហ្យាថិដ្ឋចិសយចក្ខលដ្ឋាត់ បហាឃ សក្យលាត់ បចចិកយត់ ថាឌិសំ មិន្ធាកាចំ បហាឃ សត្តាត់ បិតេលហិ វតាតគ្គឃសរលោកយតស្ស បុទ្ធាគិមិត្តំ ឌេចថាត់ អតេប្បាងតាឌិហិ កិច្ចអត់ បតេយាតគុបប្បត្តិស្កាតស្ស កចចគ្គាកយតេត ឆយុសកាចតេទាឆតេត ច បតេយាតចិកាចតស្ស បុទ្ធាគិមិត្តំ ឆយុតេចាចស្សុតស្សាថិ ឌេសតាតាលាតេចកោត ឆយ្យាយថស្ស ចស្សុតស្ស បុទ្ធាគិមិត្តំ កាឃកថាសថិចតេសគ លន្ត្បាត់ បិឌកាំ កថ្វា ដ្ឋប្បាឌិថយក្កុចលសុថាត្ថុកចោ កាឃកថាសថិអយថបដិលិតេកា, ថស្ស បត កាឃស្សបិ អថប្យាកសុថាចថត្តា ឲុកាបិបិសាបីច្យអតាកាតេចា បុទ្ធាគិមិត្តំ ចុតេត្វា អរិឃត្តុឌយាលិមាលិថាឃាថិ សតេចកស្ស តេលិកស្ស អរិឃយក្កុតេទាន្តុត្តុឌយាលិហិ យាលិថកាចស្ស បុទ្ធាគិមិត្តំ ឃំ បតេត្វ អត្ថុក្កដំ, ថំ សុចិតេទ្ធាឃ្យរេបច

ឧត្តាថិ “សយ្យាថិឌាតេថា”ថិអាឌិតា អាកតេថ ទ្ធុយស៊ិ ឆាតេគ ចិស្សឌ្ឍិតោច, ថស៊្វា អតេយ្យ៉ា ទ្ធុឆ អបុទ្ធំ ចត្តុត្តំ គត្តិថិ អឆិប្បាតេឃា ថគា បចចិឃំ កន្ធតេក្តាបិ យហាសតេត្វា អាកាតេសគ កន្ធតេក្តា ចិឃ យហាឌតស្ស ដ្ឋបដ្ឋាសីថិ អឃរេបត្វ គិឃថិ ឆយុគិឃាតេយា តេទាឆិសត្តាត់ ឆយុថាថិ ទ្ធុឌំ គិឃថិចាឌចតេសគ ពចត់ “បុតេទ្ធា បុរិយខាថិសុ ថាឌិសស្ស បុទ្ធាសម្ភារកយុស្ស កថត្វា ដ្ឋបចិថត្វា យហាឌតស្ស ថគា ដ្ឋបដ្ឋាសិ”ថិ ទ្ធុឌំ បុតេទ្ធាកថកយុចាឌចតេសគ ពចត់ ទ្ធុលេយំ សត្តាត់ ដ្ឋបរិ ព្វាសតសីលថាឃ ឃចាសកំ កយុរេបច ទ្ធុស្សតេទា គាយ, ថស្ស គិយុាត់ អត្តុតេគា ថលស្ស គិទ្ធាត្តុត់, យហាបុរិសោបិ សតេចកំ តេលិកំ អគិកចិត្យំ សយតេច្ចគ ដ្ឋច្យអាតេរគ បុទ្ធាកយុត្វា គិទ្ធាត្តិតេថា តេថត ទ្ធុស្សតេគ គិយុិតេថា គាយ, ថស្ស ចាឃំ គិយុាតចិតេសតោ, ឃដិដំ យហាត្ថុកាចថា ឃាឃ យហាឌតស្ស ថគា ដ្ឋបដ្ឋាសីថិ ទ្ធុឌំ ទ្ធុស្សតេគិយុាតចាឌចតេសគ ពចត់ ឧចំ ថំ ថំ ធាថុំ ចត្វា កិ ទ្ធុយាឃ បរិឃាឃកចាឃាថិ អចសាតេគ ដ្ឋក្កុកេបច ឧចំ ច្យាកាសិ សយ្យាថិឌាតេថា បចចិឃំ ពចំ បគសា កន្ធថិ,
ឧចំយហាត្ថុកាតេចា អាកាតេសគ យតេទ្ធា កន្ធថីថិ បរិកប្បតស្ស ចតេសគ អាកាតេសគ កន្ធតេក្តា ចិឃ អតេហាសិ សីឈថាទំ បត សត្តបងចិថិហាតេរគ កថត្វា ឌិស្សយាតទ្ធតេបបិ យហាឌតស្ស អឌិស្សយាតេគា ចិឃ អតេហាសិ អចេចលកាកាតេចា ឲុក្កកាសរិតេថា ច ថាឌិសស្ស ទ្ធុរិឃាបចស្ស អគត្ថុទ្ធចិកាថិ កយុាត្ថុកាចសទ្ធាគិថបិឌិហារិឃចតេសគ អលក្ការបដិឃតេត្វា ចិឃ; តេសាច្យអសចស្សុតេទ្ធិសិតោ ចិឃ ច យហាឌតស្ស ដ្ឋបដ្ឋាសីថិ តេចឌិថត្តំ; ច្យុក្កកាចាត្ថុទ្ធចិកស្ស តេទាឆិសត្តាត្ថុកាចស្ស ឃាចាចតេថា បតេចឌិថត្វា ច្យុតេគ្គត ចិឃ...បេ... អត្តយតា អតេហាសិ

បិកាដ៏ ហថ្វាថិ ចិក្ខថា ហថ្វា ច្យុក្កាត់ តេឃ តេឃ សក្ខាតេរ ចចត្វតេបត្យកាយា, តេថ តេថ ដ្ឋប្បាគក្ខលោបិ សទ្ធាតេសា សុប្បដិចិឌិថា សុបិកាដ៏ ហថ្វថាតេល អាយលកំ ចិឃ ស្សុដ្ឋ ចិក្ខថា ឧច ហថ្វា ដ្ឋបដ្ឋហត្ថិ តេថគាហ “ឃចា ហិ”ថិអាឌិ អតេគាកាសកតេថិ បរិក្កហស្ស

អនេកាការការេល បចេ្ចត្ត៉ តិប្បេដេវេតិ តិរេចវេសេ៉ ឌ្ហការេប្បេត្តតិ ផាតកាយតាឌិការេល ក្ខប្បេត្ត, តេ ហិ វេយ្ខវតស្ស យោគ្យការេល ក្ខប្បត្តិយា ឌ្ហការេប្បត្តាតិ អឌិប្បាយោ៉ វេត្តឌិចវេត្តត្តទេតិ ឡាធំ ញុដ្ឋាតំ បិកតិកវេយ្ខវតចវេត ចុត្តំ, អាកដ្ឋត្តា បត តេ យដា ពកាធិ ក្ខប្បត្តវេដ្ឋារេទ វេយ្ខវត្តិយេច៉ វេសំ ឋុចិឡោឃ្យេយេច៉

អដ្ឋទិយក្ខុតវុត្តចណ្ណតាយ លិតត្វប្បការេតា វេយត្តា៉

៣៉ ធាក្ុលវុត្តចណ្ណតា

១០៩៉ យធា "ក្ខត្តិំវេា"តិ ចត្តទេត្ត ក្ខ៊ិ-វេក្ខស្ស ធា-អារេដេវំ ពត្វា ធាត្តិំវេាតិ ចុច្ចតិ, ឯចំ ឯត្វ ធា-ការារេដេវំ ពត្វា ធាក្ុលេតិ វេយឡោា អទេហាសិ, វេាឈំ តស្ស អត្តត្វវេឡោាតិ ដេស្សេតុំ, "តស្ស ហិ"តិអាឌិ ចុត្តំ៉ វីវំ គ្យាបេត្វាតិ យដ្ហលត្វំ យហាកដ្ហាយ វីវំ គ្យាបេត្វា៉ តិយ្ឆុតចវេតាតិ ឌណ្ហុបយារេលា ក្ខដេព ចោកំេយេច តិយ្ឆុតចវេត៉ លេដ្ឋេត្វា បលិតា យទេហាកយតឌ្ឆិតា៉ បហទិយយាតា យទត្តិ, ត ឌារេលត ធាត្លិតយេត្តត៉ ដារេកស្ស ទេតេឌតាតិ ដារេកស្ស ឋុឡោាទេតេឌត៉ តិហដយេត្វាច យទេតា, តស្ស យទេហាត្វំ ក្ខបក្កេយា ត ពទេតា, ទេយត ក្ខបក្កេយត ដារេកស្ស ធាតេឆា វិយា៉ តត្តិ យដ្ឋិ៉ វេកលេយចាតិ បទិបុណ្ណាចយចេយេច៉

ត ទេកលិយតីតិ ត យយាយតិ កិវ្ខិឌ្ហិ ត យឡោាតិ៉ ដារេកស្ស ឋុឡោាទេតេឌត បិដ្ឋិទេតា ចារេលត្តី៉ ដារេកំ លកតីតិ ក្ខទ្ឈោារេតចវេត ទេកទិ ចទារេបត្វា៉ បចត្តិំ អាចិក្លិ, អត្តទេតា ឋុត្តកាចំ ពទេឆវិ៉ ក្ុដ្ឋិយា ឆាទិតត្តា អយាតា កាតំ ត វេក្កា ឌតតីកាចទេតា៉ យដ្ឋិ គាឈុត្តាបីតិ យដ្ឋិ កិលិត្វា គាឈុត្តាបិ៉ តធា គាឈុត្តា ច តប្បទិយាបត្តំ វេត្តិ គាឈុាតិ តាយាតិ អាហ – "ចក្កយកតាឌីតិ ធាហិ ពត្វា គាឈុត្តា តាយ តត្វី"តិ៉ អយយ្បិ អយាតា កាតំ ត វេក្កា វេាយិកកាចទេតា៉ ដារេកា ក្ខកិត្តយ្បិ ក្ុលិតំ ដាយារេដា ទេហាត្វ ក្ខិត្តំ ឋុត្តកាចទេតា៉

អវីតិទេយតិ ឌាតិយា អវីតិទេយ ចទេស្ស៉ បត្តឌ្ឆាយទេត្តត កិទេលវេាតំ អវេយ្ឆិឌ្ឆតទេតា ចីតិក្កយិតំ កាយវេឡោា ក្ខប្បត្តឋុត្តាតិ ឋុដ្ឋា បត ឋុដ្ឋិតត្តា៉ ទេតតាហ – "ឯចត្តា ទេលា យំ, អាចុវេា កស្សប, ឋុដ្ឋិតត្តា"ត្តិ៉

១១០៉ តិយទេយត្វាតិ តំ តំចារេទ វេយវេចារេទត តិយទេយត្វា៉ កយ្ខបឆទេកដទេកាតិ កយ្ខបឆចិទេយវេកទេរា៉ តត្វ កាយចិតទេក្កា យធា កាយចចីក្ខារេទស្ុ ចោបតប្បទេត្តា កយ្ខបឆប្បទេត្តា តាយ ទេហាតិ; យទេតាក្ខារេទ បទកល្ហស្ស អត្តទេតា បទិលាយតចវេត បចត្តអកិឡោាវេហាកេតា; ឯចំ កាយវេឡោាតិ, តធា ញ្យាបិឌចិហិំវេាចិតក្កវេឡោាតិ ទេឆទេរា, "ក្ខកយទេយ្យតំ កយ្ខបឆទេកដកទេយចា"តិ អាហ៉ កយ្ខបឆំ អប្បត្តំ វេឡោា វេត្ថាយ, "វេឡោា ក្ខប្បត្តយត្តាចា"តិ ចុច្ចយាទេត ចិតក្កិតយ្បិ វេយាតំ កយ្ខបឆំ អប្បត្តយេច, ក្ខកយស្ស បត ចវេត វុត្តបឆំ បចត្តត្តិ ទេឆទេស្ស អឌិប្បាយោ៉

១១១៉ អាឃ្មហតកយ្ខត្តិ អត្តតា អាឃ្មហិតត្តាកយ្ខំ៉ ទេលិយកិលិដ្ឋាតីតិ កិលិដ្ឋទេលិយាតិ, កិលិដ្ឋំវ្ហតីតិ អទេត្វា៉ កិទេយចំ ទេកាទេកាស្ុ បទតិយ្ខិតកទេច

ចរចត្តិរេចាត៌ ចិយ វព្ទុរោ អាឃ្វហគកេមូគ ចិគា អព្ញាឃ្យបិ បព្ទុខិតឃ្យ បច្ឆយលិកោ ឌិក្ខបុរព្ទោ ឃុតបុរព្ទោតិ អាហ “អគច្ឆទិយរញ្ចោត”ត្តិ៍ ក្សូលូបករឆទាគរេត៌ កម្ពុ, ទឆទោ បគ កកាចិបិ ក្សូលូបកោ គាទេហាសិ៍

កក្ខហគយត្តត្តិ រកាក្ខហគយត្តកាលិ៍ ព្ទុឆ បគ វករលិ រកាក្ខហគា អឆិរប្យតាតិ ឌេឃ្យទេត្តា, “កាចិ...រប... កាលយត្តប្បឹ”តិ អាហ៍ គិពាត្ថិតិ គិពាឌ្ឌាតព្ទុ កត្វា ឆបេសិ៍

វកិរលវបុក្កលឃ្យ អរេវទិកាចករលោគ ទលោគ វឌិវតាឃ ទលោ, វិកិរលវោ៍ អព្ញា ក្ខឌបិខិតិ បគាហ, តម្ពា អទហត្តិ គ បជិព្ញាតត្តិ ឌេឃ្យតិ៍ គត្ញ ពឆា ចចគ៌ បជិឌាគគ៌ ចិយ រហាតីតិ អាហ “អបិចា”តិអាឌិ៍

១១១៍ អចាបុទតិ ក្វាទ៌ ៦តេគាតិ អចាបុលា៌ បឆយវក្កហតេា បច្ឆា ឆេសិតត្តា ក្ឈតិឃវក្កហេ វក្កិត៌ រវវិ ឃុចិរព្ញាឃ្យយេច៍

ឌាក្សូលឃុត្តចល្លគាឃ លឹគត្វប្បកាវគា វយត្តា៍

៍ ឌត្តក្ខុមិឃុត្តចល្លគា

១១២៍ ឫរវឃ្យាតិ ឌាលហឫរគា គាយ អឆិរប្យតា, តម្ពា លរកឃ្យាតិ អឆិករច្ឆឃ្យ៍ ៦ចំ បជិបរត្តាតិ, “អប្បយរត្តា អាតាប៊ឹ បហិតរត្តា”តិ ក្ខត្តប្បការទគ បជិបរត្តា៍ អឌាគគកោក្ខារវឃចាតិ អចឆាទលោគ អត្តគិ កត៌ រចាវារទាបគ៌ គិចរត្តតិ៍

១១៣៍ អប្បគាក្ខបចារត្តិ អប្បគរញ្ចច ក្ខបចារញ្ច បិរបត្វា ករឆឹតិ អត្ថិ ចឌត្តិ, អប្បគាវហិតេា បគ ក្ខបចារទា អប្បគាក្ខបចារទា, ត៌ បិរបត្វា ករឆឹតិ អរត្តា៍

គិក្លួយតីតិ គិក្លួរយា, អចក្កាហកាយតេា គិក្លួយគ៌ គិក្លួរយា ៦ច រគក្លួរយ្វា, បឆយព្ញាគាឌិ៍ វតិ កិរលវការយ អត្តរគា ក្ខបហាទ៌ ក្ខបចារទត្វា អឃ្យារឌត្វា បទិក្សព្ទាតិ គាយាតិ អាហ – “ក្សចិរឆបិ ការយ បទិក្សព្ទាយារគា”តិ៍ ក្សចិរឆបីតិ ហឹគបឈឹតាឌិចរវគ ក្សចិរឆ៍

១១៤៍ ក្សូជិការត្តិ កាព្យហវាររឆឃ្ញ អប្បតិក្នុរប ឆារគ ពគ្គកាតបិតគាឌិ៍ ឌត្តកាយគត្តិ ឌរត្តហិ គិព្ទុរវចរគហិ កគ្គព្ទាកតិ៍ បត្តព្ទា ក្សមិត្តិ វម្វាកិទិឃាឃ លឌ្ឌព្ទាវយ្យត្តិ៍

១១៥៍ ព្យតិហទលាចរវគ លឃ្ឈក៌ ចិលឃ្ឈក៌, អព្ញាយព្ញាហត្វក្កហលា៌ រតគាហ – “ហរត្វគ ហត្វ កេហត្វា”តិ៍

១៨៤. ករោហតំ នយេត្វាតិ កលិការហេតុំហិ ឧបលិខេត្វា អនន្ញាហេតុំ ចេតចេនេត ករោហតំ នយេត្វា អតិបស្សិត្វា អតិដ្ឋាតចេនេត បស្សិត្វា ឲត្វកោតិ ឲតស្មិំ អនញ្ញា តាកចេត បចត្តកោ សុលាយតីតិ សុចំ អយតិ បចេត្តតិ, “សុចំ ហនតី”តិ ចា បរិចោ ជិល្ហិយោ អាតកោ តិហិតនត្តចក្កោកោនេតិ អបកតនត្តនាចេឈ្យកោនោ អបតិតកនាចោតិ អនេបតនារុក្កនាចោ

១៨៥. បញ្ចាកាយក្ឃាតិស្សិតឝីលិតត្តិ អក្ឃលិតំ ពេកហស្សិតឝីលិតត្តិ ចា ចដ្ឋនត្តិស្សិតឝីលិតំ

១៩១. ឲនតយោ នត្តាត្វាតិ, “យត្តិរយោ, ឥហនោ”តិ អាកេតស្ស ឧបយាចានស្ស, “រចនោ”តិអាជិតា អាកេតស្ស ឧបយោឈ្យចានស្សតិ បញ្ចាស្សំកិលេនបក្ខិយេស្ស ចានស្ស ឲន យចាទ្រុត្វាច តយោតិ ចេជិតត្វា ខេនំ សុចិត្តេញ្ញឃ្យយេច

ឥត្តក្ខុមិស្សត្តចណ្ណតាយ លឹតត្វប្បការនតា នយត្តា

៩. ក្ខុមិឌស្សត្តចណ្ណតា

១៩២. អានត្តោបិកទិត្វាតិ, “ទូមិតាហំ ព្រាហ្មចនិយេត ខេតចា ចា កចេឈ្យ ខេចណ្ណាតនោ ចា, ទក្ខុតោ ចា យុទ្ធិឃ្យ”ត្តិ បត្វតំ កត្វា ខេបិ ចនត្តិ, អកន្តា ចលស្ស អធិកយាយ តហ្យាយ ព្រាហ្មចនិយស្ស ចិត្តសិតត្តាតិ អធិប្បាយោ អគាលត្តោបិ កទិត្វាតិ ទុត្តតយេត បត្វតំ អកត្វា អកន្តា ចលស្ស អធិកយាយ អតិយមិតកាចេតោ បហិធាតចេនេត ហិ បុត្តាចលំ តិយតំ តាយ ហោតិ, តឥកាចេតោ កតំ បុត្តំ ត លកតីតិ អធិប្បាយោ តតិយបក្ខេ ឧកយដ្ឋាតេហិ ទុត្តំ, ចត្វត្វបក្ខោ នយ្ចតានោ ទូតិ ចត្វកោជំកោ បញ្ចោ ខាលចេនេត អាហជំ, តត្វ អានា តាយ បត្វតា, យិត្ថាកាហស្មិំ នតិ ត ចិបត្តតិ, នយ្ចាកាហស្មិំ នតិ ចិបត្តតិ, ឧកយចាបិ ឧកយានេបក្ខិតាយ, យោ យិត្ថត្តឥយ្ចុំ បុទក្ខត្វា ព្រាហ្មចនិយំ ចនតិ, តស្ស យចាធិប្បាយចលំ នមិជ្ឈតីតិ ត ចត្តត្តំ អយោតិនោ ព្រាហ្មចនិយស្ស ចិណ្ណត្តា; យោ បត នយ្ចត្តំ បុទក្ខត្វា ព្រាហ្មចនិយំ ចនតិ, តស្ស យចាធិប្បាយំ ព្រាហ្មចនិយចលំ ត នមិជ្ឈតីតិ ត ចត្តត្តំ យោតិនោ ព្រាហ្មចនិយស្ស ចិណ្ណត្តា ខេតត ទុត្តំ – “អានត្តោបិ កទិត្វា អយោតិនោ ព្រាហ្មចនិយំ ចនត្តិ”តិអាជិ ខេនំ សុចិត្តេញ្ញឃ្យយេច

ក្ខុមិឌស្សត្តចណ្ណតាយ លឹតត្វប្បការនតា នយត្តា

៤. អត្សុទ្ធស្សត្តចណ្ណតា

១៩០. ឧបនក្កមិត្វាឲចយាហំស្សតិ ទុត្តំ ឧបនក្កយតកាទេលំ ឥនេស្សត្តោ, “តស្ស ឧបិលកស្ស អចាសុកការេលិ អហោសី”តិ អាហ អចិទាជិតត្តិ អចិទត្តកកំ យជិ ចា ខេត ឥយ្ចា តាតត្វា, យជិ ចា ឲកត្វា, យំ តត្វ អចិទត្តកកំ, តំ តំខេយច បជិកាត្សតិ ខោធតា ឈាតខេយចាតិ អប្បយាលញ្ញាតខេយច, “ចេខេតាចិយុត្តិ”តិ បត ទុត្តត្តា ចិតត្តកក្កុតាខេយច ឲចំ ទុច្ចតីតិ ឧបិលកស្ស អធិប្បាយោ

១១៨. ឃាចតា យន្តកិច្ចា ការេល លាឃា ឆរតិ, តិចារេត បណ្ណាតិ បតត្តិ, ឲត្តាចតា “ទុក្ខប្បល”ត្តិ ចុទ្ធតីតិ ឲចំ ចុត្តំ ឲកទុក្ខប្បលប្បយាលដ្ឋាតំ. ករិលាតិយិរេត្តត ឌ្ឋត្តទិត្វាតិ ករិលារយុលំ ឥសាតំ នយាបដ្ឋេត្តា តឃ្វិ ករិលា...បេ... ចិហរតីតិ ចុរេត្តា. អារេការេកា តត្តិ ឥសាតក្ខលេលា. កាយំ នយាបត្តិក្ខលេលា អារេការេកា តត្តិ តរេតា បត បុរេគ្គា ចា និឃា រេសា អារេការេកា, តឃ្វិ នត្ថាឃ យហក្កតត្តិ រេកចិ. ត្ថាឌាតិ តានំ រេចរេតាចិយុត្តីតំ នតិបិ រេកតចិ ចិរេសរេសត អរេករេឌ ចិសឃាឌិរេតា លក្ខយាតរេកឌំ ឥរេស្សតុំ, “ឲត្តា”តិអាឌិ ចុត្តំ. តិយិត្តំ ត ចឌ្ឍតិ ចរេឌ្ឍតត្ថស្ស តិយិត្តរេស្សច អកាចរេតា. បឆចិកសិលាឌីតំ ចិឃ អាកាសកាចតាឃ ច្ឆក្ខរាងតំ ត ឌាឃតិ. តាតិ ឥសាតាតីតិ ព្រាហ្មចិហារឌ្ឋាតាតិ. ចុទ្ធសចិរេឆត បរិឌយតាកាចរេតា អកិឌ្ឋាតំ បិឌកាតិ ត រេហាត្តិ. តិយិត្តក្ខរាងរេស្សច អកាចរេតា អទុបដ្ឋាតាតំ អតឆិដ្ឋាតតាឃ តិរេទាឆស្ស បិឌកាតិ ត រេហាត្តីតិ. កយុចដ្ឋការេចត កិរេលសចដ្ឋចិបិកចដ្ឋាតំ តិណ្ណំ ចដ្ឋាតំ បច្ចឃការេចា ចដ្ឋបិឌកតា. ច្ឆបបដ្ឋតចរេសរេតច តំ តំ កចំ ឌ្ឋក្កយតិ ឲរេតហីតិ ករេចាក្កយតាតិ. ទុតិឃតឃស្ស ចុត្តចិបរិឃារេឃត អរេត្ថា រេចឌិតរេត្ថា. ច្ឆក្ខរាងតស្ស លក្ខតរេតា អទុបដ្ឋារេតាបរិ នយតិក្កយា រេហាតីតិ អឃរេយច ចិរេសរេសា. ឲចត្តិ ឃឆាចុរេត្តត តិយិត្តាចឌ្ឍតតិយិត្តចឌ្ឍតាឌិប្បការេទត. តាតត្វាតិ តាតាសកាចា. ឲចត្តិ អប្បយាលយហក្កតសឌ្ឍចតីឃតាឃ តាតាឦជ្ឈតា. កាយរេជ្ជាត្វ អប្បយាលនយាបត្តិរេតាបិ តីហរិត្វា ចក្ខយាតកច្ឆបបត្តិការលំ ឥរេស្សតុំ នក្កា, អដ្ឋកឆាយំ បត ករិលាឥសាតរេតាច តីហរិត្វា រេឃាឌតា កតាតិ តឆា ចុត្តំ. អឆ ចា យហក្កតាកហរេលារេតត្វ អប្បយាលាតិ ចុត្តព្រាហ្មចិហារាតឃ្វិ នក្ករេហា រេចឌិតរេត្ថា តស្សា នយដ្ឋាឃ ច្ឆករេឃនឃ្វិ សាឆារលកាចរេតា.

១១៩. ឲចំចុរេត្តាតិ អសតិបិ តឆាទុរេប អារេការេក “បរិត្តាកាតិ ឆរិត្វា អឆិយុត្តិត្វា ចិហរតី”តិ ចុរេត្តា. អប្បយាលំ កត្វា ករិលំ ចរេឌ្ឍត្តស្ស ករិលាចឌ្ឍតចរេសត ពាហុលីការនយុក្ខរេតា និឃា ឥសាតស្ស ពាលចតរេតា, តឌការេច ឥ ទុត្តាលតា, អាចិណ្ណចនិតាឃ បត បច្ចតីកឆយុាតំ នយុា អបរិរេសាឆរេត ចត្តត្ថរេយច តត្តីតិ បច្ចាហាការេរហិ ឥសាតស្ស អប្បក្កលាតំ ឥរេស្សរេត្ថា, “ឃុប្បយរេត្ត ចា”តិអាឌិយាហ. ឥសាតស្ស អប្បាត្តកាចតាឃ ឲច តត្តិយិត្តា បកាបិ អប្បតរា អបរិឃុឌ្ឍាច រេហាតីតិ អាហ – “ចរេណ្ណា...បេ... សំកិលិដ្ឋា ចា”តិ. ទុតិឃតរេឃា ចុត្តចិបរិឃារេឃត រេចឌិតរេត្ថា. តត្វាបិ ករិលស្ស បរិត្តការេចត ចណ្ណស្ស បរិត្តតា, បរិត្តារយុលាឃ អត្តទុបតាឃ ចា តិយិត្តំ បកាយឌ្ឍលកឃ្វិ បរិត្តរេយច និឃាតិ អឆិប្បារេឃា. ចិបុលបរិកយុត្តិ ចិបុលការេចត បរិកយុំ. រេសសំ តតិឃចតុត្វតរេឃឃុ ចត្តត្ថា បឆយទុតិឃតរេឃឃុ ចុត្តនឌិសរេយច.

ចណ្ណតាតត្តត្តិ ឃឌិ បីតំ ឃឌិ រេលាហិតំ ឃឌិ ចា ឌ្ឋឌាតត្តិ នទីរចណ្ណតាតត្តំ. អាកាតាតត្តត្តិ បរិត្តចិបុលតាចរេសត បកាឃ តាតត្តំ. អដ្ឋិតាតត្តត្តិ រេតរេឌាឆាតុស្ស ឌីឃាឌិចរេសត រេចយត្តតា. អកិតិចិសត្តីតិ អករតិចរេសត តិចិសត្តិ តិសីឌត្តិ តិដ្ឋត្តិ. រេតតាហ “ចសត្តី”តិ.

១២០. អាកត្តិ ឌិត្ថត្តីតិ អាកាតិ អាហ “អាកាសយុត្តា”តិ. តឌរេក្កតាតិ ចា តស្សា បរិត្តតាឃ អប្បយាលតាឃ ឥ អាកាការលំ, តំ បត អត្វរេតា កច្ឆបបត្តិការលរេយចាតិ អាហ – “តស្សា កច្ឆបបត្តិឃា អរេក្កតា”តិ. កាឃាលនិឃការេចា តត្ថិអាឌីតំ រេហតុក្ខតា កាឃស្ស ចិត្វាឃិតតា.

១៦៣. បារមិយោតិ មហាសាវកសំវត្តនិកា សាវកបារមិយោ បូរេត្វា. ព្រហ្មលោកេតិ ព្រហ្មត្តភាវេ, ព្រហ្មលោកេ វា ឧប្បត្តឹ បដិលភិ, ឯតម្បិ វេទំ វេទការាទស្ស. អវចាកិណ្ណន្តិ អញ្ញេហិ អសម្មិស្សន្តិ អត្ថោ. បុព្ពេ សត្តាទិនន្តិ អតីតភវេសុ ជាតិវសេន សត្តានំ មម, សត្តាទិនន្តិ តំ មមស្សាតិ អត្ថោ. សេសំ សុវិញ្ញេយ្យមេវ.

អនុរាធសុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា.

២. ឧបក្កិលេសសុត្តវណ្ណនា

១៦៤. តស្មាតិ អត្តកាមតា ឧបាទាយ, ន អនុបេនា វេនំ អនាទិយន្តោ. ឯវ បន តថា សត្តវេនំ ន កណ្ហិស្ស, តេ កិញ្ចិ អវត្វា តុណ្ហីភូតា មង្កុភូតា អដ្ឋំសុ, តស្មា ឧភយេសម្បិ សត្តានំ អការណបដិបត្តិ នាមេហាសិ.

យេនបិ ជនេន ន ជិនេយ្យាតិ យេន ឧភយជនេន អញ្ញាណហិតតាយ កុដ្ឋកវាជិជិអត្តទិកតាយ វា ន ជិនេយ្យ. ជនសត្តន្តិ តេហិ ឧបាសកេហិ ទិដ្ឋិកាវំ អាបាទិតានំ តេសំ ហិក្ខូនំ ជនសត្តំ ជនយិស្សតិ យោ ញ្ញាណេសំ ហិក្ខូនំ ជេតិ, តស្ស សតំ ជនេន្តាតិ, សហស្សន្តិ ច វទន្តិ.

១៦៥. វក្កលិវេនេន (សារត្ថ. ដី. មហាវគ្គ ៣.៣៩៣) នានាសន្តោ អស្សាតិ បុគ្គសន្តោ. សមជនោតិ កណ្ឌនេ សមញ្ញាសយោ ជនោ. ពាលលក្ខណេ ឋិតោបិ “អហំ ពាលោ”តិ ន មញ្ញតិ. កិមេវ្យា វាតិ អត្តនោ ពាលភាវស្ស អជានតតោបិ កិមេវ្យា ច កណ្ឌនស្ស ឧបរិ វេហាដេ ថិយ សង្ឃភេទស្ស អត្តនោ ការណភាវម្បិ ឧបជ្ឈាយន្តំ ន មញ្ញិ ឥត្តានិ.

ពលហវនេន បវត្តវាវាហេត វោកាវេរា ឲេនសន្តិ វាវាវោកាវេរា ហុត្វា. មុឍាមាយន្តិ ជិវាទវនេន មុឡ្ហំ អាមេយន្វា. ការិនោ. ន តំ ជានត្តីតិ តំ ពលហំ ន ជានត្តិ. ពលហំ ករោន្តា ច តំ ន ជានន្តា នាម នន្តិ. យថា បន ន ជានត្តិ, តំ ទស្សេតុំ អាហ – “ឲចំ សាធុនវា អយ”ន្តិ. អយំ ពលហោ នាម អត្តនោ បរេសញ្ច អត្ថជាបនតោ អនត្ថុប្បាទនតោ ជិនេដ្ឋ ធម្ម សម្បរាយេ ច សាធុនវោ, សទោសោតិ អត្ថោ.

ឧបនយ្ហន្តីតិ ឧបនាហវសេន អនុពន្ធន្តិ. វេរានំ នាតិ បុរិមេហិ ផុដ្ឋាធីហិ អានិណ្ណសមានិណ្ណតាយ បុរាណតោ.

ន ជានន្តីតិ អនិច្ចសញ្ញា ន បច្ចុបដ្ឋាបេន្តិ.

តថា បវត្តវេនានន្តិ អដ្ឋិច្ឆិន្នាជិកានំ និស្សាយ ឧបនយវសេន ចិរកាលំ បវត្តវេនានំ.

ពាលសហាយតាយ ភទ្ទេយ កិញ្ចិ កលហបសុតា, បណ្ឌិតសហាយានំ បន ភទ្ទំ ន សិយាតិ បណ្ឌិតសហាយស្ស ពាលសហាយស្ស ច ចណ្ឌាចណ្ឌីភូតត្តំ ញត្វា សីហព្យគ្ឃាទិកេ បាបកបរិវជ្ជេយ រាគទោសាទិកេ បដិបក្ខបរិវជ្ជេយ ច អភិភវិត្វា។

យាវតក្កា អនុញ្ញា យាវតក្កានុញ្ញាតិ សមាសេបន សន្ធិ យាវតកស្សេវ ហត្ថិកាចស្ស ទុត្តត្វា នាគចនំ តស្ស យហត្តចិកាចនត្ថិ អាហ – “នាគោតិ យហត្តានីចចនយេត”ន្តិ។ យហត្តបរិយាយោយាបិ ហិ នាគ-សទ្ទោ ហោតិ “ឯតំ នាគស្ស នាគេន, ឦសាទន្តស្ស ហត្ថិនោ”តិអាទីសុ (ឧទា. ៣៥; មហាវ. ៤៦៧)។

១១៦។ កិរសទ្ទោ អនុស្សវនសូចនត្ថោ តិបិតោ។ តេន អយមេត្ថ សុតិបរម្បរាតិ ទស្សេតិ។ ភវតា ហិ សោ អាទីនវោ បនេវ បរិញ្ញាតោ, ន តេន សត្ថា តិក្ខិតោណ្ហោ ហោតិ; តស្មិំ បន អនុត្តានស្ស កេចិ ព្យញ្ជនេនយា នាគេហសុំ; តេន អញ្ញត្ថ ភយតំ តេសំ កិច្ចំ ទយនុបិនេយាតិ បិលិលេយ្យកំ ភ្ជិស្ស កន្ទន្តា ឯកចិហាវិ អាយុវត្តិ កតំ, សយក្ខចាសំ ចរន្តោ ច អនុរុទ្ធត្ថេរាទិកេ សម្បុណ្ណេសតំ អនុរុទ្ធត្ថេរស្ស ច។ ភទ្ទំ ភ្ជកិលេសោចាទំ ទាតុំ តត្ថ គតោ, តស្មា កលហការកេ កិរស្សាតិ ឯត្ថាបិ កិរសទ្ទក្ខណោ ឯវមេវ នយោ។ ទុត្តនយេន ពោធិក្ខសាលសុត្ត (ម. និ. ៣.១១៣ អាទយោ)។

១៣០។ “យថា កថំ បនា”តិ ទុត្តបុច្ឆាតំ បដ្ឋិយកាចតោ “អត្ថិ បន ភោតិ បដ្ឋិយបុច្ឆាយា”តិ ទុត្តំ, ន បុន “អត្ថិ បន ភោ”តិ បចត្តនស្ស បុច្ឆនស្ស អត្ថិកាចតោ។ សោ បន លោកុត្តរធម្មោ។ ធេវាតន្តិ អនុរុទ្ធត្ថេរាទីនំ នត្ថិ។ បរិកម្មោភាសំ បុច្ឆតីតិ ទិព្វចក្ខុញាណេន កតានិការត្ថា តស្ស ភ្ជប្បាទនត្ថំ បរិកម្មោភាសំ បុច្ឆតិ។ បរិកម្មោភាសន្តិ បរិកម្មសមានិតិព្វត្ថំ ឱភាសំ, ភ្ជចារញ្ញាតសញ្ញាតិតំ ឱភាសន្តិ អត្ថោ។ ចតុត្ថញ្ញាតលាភី ហិ ទិព្វចក្ខុបរិកម្មត្ថំ ឱភាសកសិណំ ភាវេត្វា ភ្ជចារេ ឋបេតោ សមាធិ បរិកម្មសមាធិ, តត្ថ ឱភាសោ បរិកម្មោភាសោតិ ទុត្តោ។ តំ សន្ធាយាហ – “ឱភាសញ្ចេវ សញ្ជានាមាតិ បរិកម្មោភាសំ សញ្ជានាមា”តិ។ យត្តកេ ហិ ឋានេ ទិព្វចក្ខុនា រូបគតំ ទដ្ឋុកាមោ, តត្តកំ ឋានំ ឱភាសកសិណំ ផរិត្វា ឋិតោ។ តំ ឱភាសំ តត្ថ ច រូបគតំ ទិព្វចក្ខុញាណេន បស្សតិ, ធេវា ច តថា បដិបជ្ជិសុ។ តេន ទុត្តំ – “ឱភាសញ្ចេវ សញ្ជានាម ទស្សនញ្ច រូបាន”ន្តិ។ យស្មា បន តេសំ រូបគតំ បស្សន្តានំ បរិកម្មចារោ អតិក្កមិ, តតោ ឱភាសោ អន្តរធាយិ, តស្មិំ អន្តរហិតេ រូបគតម្បិ ន បញ្ញាយតិ។ បរិកម្មន្តិ ហិ យថាទុត្តកសិណារម្មណំ ភ្ជចារញ្ញាតំ, រូបគតំ បស្សន្តានំ កសិណោកាសចនេន រូបគតទស្សនំ, កសិណោកាសោ ច បរិកម្មចសេនាតិ តទុភយម្បិ បរិកម្មស្ស អប្បវត្តិយា នាហោសិ, តយិទំ ការណំ អាទិកម្មិកាចតោ ធេវា ន ជានិំសុ, តស្មា ទុត្តំ “នប្បដិវិជ្ឈាមា”តិ។

និមិត្តំ បដិវិជ្ឈិតព្វន្តិ ការណំ បច្ចក្ខតោ ទស្សេត្វា សុចិសុទ្ធទិព្វចក្ខុញាណេន ធេវំ បតិដ្ឋាបេតព្វការេយា សត្វា ចទតិ។ កិំ ន អាញុភ្ជលេស្សន្តីតិ កិំ ន ព្យាបាទេហិស្សន្តិ, ព្យាបាទេហិស្សន្តិ ឯវាតិ អត្ថោ។ វិចិកិច្ឆា ភ្ជុបាទីតិ ទិព្វចក្ខុនោ យថាភ្ជបដ្ឋិតេសុ រូបគតេសុ អបុព្វតាយ, “ឥទំ នុ ខោ រូបគតំ កិំ, ឥទំ នុ ខោ កិ”ន្តិ យេភុយ្យ អសម្បជានន្តស្ស វិចិកិច្ឆា សំសយោ ភ្ជប្បជ្ជិ។ សមាធិ ចលីតិ វិចិកិច្ឆាយ ភ្ជប្បន្នត្តា បរិកម្មសមាធិ វិគច្ឆិ។ តតោ ឯវ ហិ បរិកម្មោភាសោបិ អន្តរធាយិ, ទិព្វចក្ខុនាបិ រូបំ ន បស្សិ។ ន មនសិ ករិស្សាមីតិ មនសិការចសេន ធេ រូបានិ

ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩉᩥᩴᩈᩩ, ᩁᩪᨷᩤᨶᩥ ᨷᩔᨲᩮᩣ ᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨶ ᨾᨶᩈᩥ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᨲᩩᨱ᩠ᩉᩦᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᨲᩴ ᨷᨶ ᨲᩩᨱ᩠ᩉᩦᨽᩣᩅᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿᩣᩉ “ᩋᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩮᩣ ᩏᨴᨷᩤᨴᩦ”ᨲᩥ᪨

ᨲᨳᩣᨽᩪᨲᩔ ᩋᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩔ ᩋᨽᩣᩅᩴ ᩋᩣᨣᨾ᩠ᨾ ᩏᨷ᩠ᨷᩥᩃᩴ ᩏᨴᨷᩤᨴᩥ᪨ ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᨣᩣᩊ᩠ᩉᩴ ᨷᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᨽᩥᨶᨾᩥᨴ᩠ᨵᩃᨾ᩠ᨷᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩴ ᨣ᩠ᩅᨷᩈᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨧ᩠ᨧᩣᩁᨴ᩠ᨵᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨲᩮᨶ ᨧᩮᨲ᩠ᨲ ᩈᨾᩣᨵᩥᨽᩪᨾᩥᨠᩣ ᨽᩮᩉᩔᩥᨲᩣ ᨻᩣᩃᩅᨷᩦᨲᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩏᨷ᩠ᨷᩥᩃᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᩥᨳᩥᩃᩅᩦᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨷᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲᩥᩅᩥᨿ ᩃᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨲᩴ ᨿᨳᩣᨲᩥ ᨷᨲ᩠ᨳᩣᩋᨽᩥᨽᩅᨲᩥᨿᨲᩈᩦᩈᩮᨶ ᨯᩮᨷ᩠ᨷᩦᨲᩥ ᩋᨽᩥᨯᨷ᩠ᨷᩣ, ᨲᨱ᩠ᩉᩣ᪨ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩣᨶᩣᩈᨽᩣᩅᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩈᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᩋᨲᩥᩅᩥᨿ ᩏᨷᩁᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨩ᩠ᨫᩣᨶᩴ ᨷᩮᨠ᩠ᨡᨶᩴ ᩋᨲᩥᨶᩥᨩ᩠ᨫᩣᨿᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ᪨

᪑᪗᪗᪨ ᨷᩁᩥᨠᩮᨿ᩠ᨿᩣᨠᩣᩁᩮᨶᩣᨲᩥ ᨷᩁᩥᨠᨿᩈᨽᩣᩅᩴ ᩒᨽᩣᩈᩮᨶ᪨ ᨶ ᨧ ᩁᩪᨷᩤᨶᩥ ᨷᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᩒᨽᩣᩈᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᨷᩈᩩᨲᨲᩣᨿ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩁᩪᨷᩤᨶᩥ ᨶ ᨷᩔᩣᨾᩥ᪨ ᩅᩥᩈᨿᩁᩪᨷᩮᩈᩩᨿᩮᩅᩣᨲᩥ ᨲᩮᨶ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩈᨿᨽᩪᨲᩮᩈᩩ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩅᩥᩈᨿᨽᩪᨲᩴ ᩁᩪᨷᨣᨲᩴ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᨶᩈᩥ ᨠᩁᩮᩣᨾᩥ᪨

ᨠᩮᩅᩃᩁᩪᨷᩣᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶᩮᩅ ᩒᨽᩣᩈᩔ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᨲᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩒᨽᩣᩈ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩁᩪᨷᩣᨶᩦᨲᩥ ᨠᨲᩥᨷᨿᩣᨶᩥ, ᩈᩣ ᨧ ᨶᩮᩈᩴ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᨲᩣ ᨮᩣᨶᩅᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩁᩪᨷᩣᨶᩦ”ᨲᩥ᪨ “ᩋᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᨬ᩠ᨧᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩅᩣᩁᩮᩣ᪨ ᩒᨽᩣᩈᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᨷᩁᩥᨠᨾ᩠ᨾᩈᨾᩣᨵᩥ “ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩔᩮᩅ ᩒᨽᩣᩈᩔ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᨲᩣᨿ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩈᨾᩣᨵᩦᨲᩥ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨾᨿᩮᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩈᨾᩣᨵᩥᨶᩮᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩈᨾᨿᩮ᪨ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᨧᨠ᩠ᨡᩩᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩁᩪᨷᨣᨲᨴᩔᨶᨲᩮᩣ᪨

᪑᪗᪘᪨ ᨴ᩠ᩅᨠᨲᩥᨠᨩ᩠ᨫᩣᨶᩈᨾᩣᨵᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᨶᨿᩮ ᨴ᩠ᩅᨠᨩ᩠ᨫᩣᨶᩈᨾᩣᨵᩥᩴ, ᨷᨬ᩠ᨧᨠᨶᨿᩮ ᨲᩥᨠᨩ᩠ᨫᩣᨶᩈᨾᩣᨵᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᩣ᪨ ᨴ᩠ᩅᨠᨩ᩠ᨫᩣᨶᩈᨾᩣᨵᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᨶᨿᩮ ᨲᨲᩥᨿᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩅᩈᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᨠᨩ᩠ᨫᩣᨶᩈᨾᩣᨵᩥᩴ, ᨷᨬ᩠ᨧᨠᨶᨿᩮ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨷᨬ᩠ᨧᨾᩅᩈᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᨠᨩ᩠ᨫᩣᨶᩈᨾᩣᨵᩥᩴ᪨ ᨲᩥᨠᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᨩ᩠ᨫᩣᨶᩈᨾᩣᨵᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᨶᨿᩮ ᨲᩥᨠᨩ᩠ᨫᩣᨶᩈᨾᩣᨵᩥᩴ, ᨷᨬ᩠ᨧᨠᨶᨿᩮ ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᨩ᩠ᨫᩣᨶᩈᨾᩣᨵᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᩣ᪨

ᨲᩥᩅᩥᨵᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨷ᩠ᨷᩦᨲᩥᨠᩅᩈᩮᨶ ᨲᩥᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩴ ᩈᨾᩣᨵᩥᩴ᪨ ᨲᨴᨶ᩠ᨲᩁᩣᨣᨲᩣᨲᩥ ᩈᨷ᩠ᨷᩦᨲᩥᨠᩣᨴᩥᩈᨽᩣᩅᩣ᪨ ᨠᩣᨿᩴ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣᨿᩮ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨶᩥᩅᩣᩈᩣᨶᩩᩔᨲᩥᨬᩣᨱᩴ, ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩣᨿᩮ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᨧᨠ᩠ᨡᩩᨬᩣᨱᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᨬᩣᨱᩣᨶᩥ ᨽᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣᨷᩣᨴᨠᩣᨶᩥ ᨷᨶ ᨬᩣᨱᩣᨶᩥ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ, “ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩣᨿᩮ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨽᩣᩅᩮᨲᩮᩣ ᩉᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔᩣᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩥᨠᩔ ᩅᩈᩮᨶ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᨿᩮᨠᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᩈᩣᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩣᨿᩮᩣ ᨽᩣᩅᩮᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳᨠᩴ ᩑᨲᩴ, “ᩈᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᩅᩥᨧᩣᩁᩴ ᩈᨾᩣᨵᩥᩴ ᨽᩣᩅᩮᨾᩥ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᩅᨧᨶᩴ᪨ ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᨾᩥᩔᨠᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨶ “ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᩴ ᩅᩣ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮᨶ ᩅᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩈᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᨾᩮᩅᩣᨲᩥ᪨

ᩏᨷᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨿ ᩃᩦᨶᨲ᩠ᨳᨷ᩠ᨷᨠᩣᩈᨶᩣ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩣ᪨

᪙᪨ ᨻᩣᩃᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᭑᭓᭙᭞ ᬏᬓᬢᭀᬳᬷᬢᬶ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶᬕᬢᬾᬳᬶ᭞ ᬏᬓᬢᭀ ᬮᬓ᭄ᬔᬡᬲᬫᬜ᭄ᬜᬲ᭄ᬲ ᬓᬭᬡᬢ᭄ᬣᬢᬬᬵᬳ᭞ ᬢᬵᬦᬾᬯᬵᬢᬶ ᬮᬓ᭄ᬔᬡᬵᬦᬶ ᬏᬯ᭞ ᬢᬲ᭄ᬲᬵᬢᬶ ᬯᬵᬤᬲ᭄ᬲ᭞ “ᬅᬳᬂ ᬯᬵᬤᬾᬮᬶ”ᬢᬶ ᬦᬶᬬᬷᬬᬢᬶ ᬲᬜ᭄ᬜᬵᬦᬶᬬᬢᬶ ᬏᬓᬢᭀᬳᬷᬢᬶ ᬯᬵᬤᬦᬶᬬᬶᬢ᭄ᬢᬵᬦᬶ᭞ ᬅᬧᬭᬵᬦᬶ ᬤᬸᬯᬾᬢᬶ ᬘᬶᬦ᭄ᬢᬵᬦᬶ ᬓᬬᬶᬭᬵ᭞ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶᬕᬢᬵᬦᬶ ᬘ ᬯᬵᬤᬾ ᬘ ᬘᬶᬦ᭄ᬢᬵᬢᬶ, ᬅᬘ᭄ᬙᬭᬶᬬᬓᬵᬭᬾ ᬘ ᬘᬵ, ᬢᬲ᭄ᬫᬵ ᬯᬵᬤᬲ᭄ᬲ ᬅᬧᬭᬵᬦᬶᬢᬶ ᬯᬵᬤᬧᬭᬵᬦᬶ᭞ ᬅᬪᬶᬜ᭄ᬜᬵᬳᬶ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ ᬤᬲ᭄ᬲᬦᬂ ᬘᬾᬢᬷᬢᬶ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶᬕᬢᬘᬶᬢ᭄ᬢᬶ᭞ ᬮᭀᬓᬾᬳᬶ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶ ᬓᬵᬲᬶᬢᬂ ᬬᬸᬲᬵᬘᬵᬭᬶ ᬓᬵᬲᬢᬷᬢᬶ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬵᬲᬶᬢᬓᬵᬲᬷ᭞ ᬢᬾᬲᬂ ᬢᬾᬲᬂᬬᬾᬯ ᬘᬾᬢᬲᬵ ᬧᬯᬢ᭄ᬢᬸᬢᬾᬢᬵ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶᬕᬢᬶᬓᬵ ᬧᬶᬮᬵᬢᬶᬧᬶᬢᬵᬦᬶ ᬧᬭᬾᬢᬷᬢᬶ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶᬕᬢᬶᬓᬵᬦᬶ᭞ ᬢᬾᬦᬵᬳ “ᬘᬶᬢ᭄ᬢᬬᬾᬢ᭄ᬢᬵ”ᬢᬶᬆᬤᬶ᭞ ᬢᬵᬦᬶ ᬯᬶᬧᬦᬶᬲ᭄ᬲᬵᬬ ᬚᬵᬢᬢ᭄ᬢᬵ ᬢᬚ᭄ᬚᬵ᭞ ᬢᬢᭀ ᬏᬯ ᬢᬾᬲᬂ ᬲᬵᬭᬸᬧ᭄ᬧᬂ ᬅᬦᬸᬭᬸᬧᬢ᭄ᬢᬵ ᬢᬲ᭄ᬲᬵᬭᬸᬧ᭄ᬧᬂ᭞ ᬢᬾᬦᬵᬳ “ᬢᬚ᭄ᬚᬵᬢᬶᬓ”ᬢ᭄ᬢᬶᬆᬤᬶ᭞ ᬧᬝᬶᬬᬵᬦᬵᬬᬵᬢᬶ ᬧᬝᬶᬬᬵᬦᬵᬬ᭞

᭑᭔᭐᭞ ᬬᬲ᭄ᬫᬵ ᬲᬢ᭄ᬢᬵᬦᬂ ᬬᬣᬸᬧᬘᬶᬢᬵᬦᬶ ᬓᬫ᭄ᬫᬵᬦᬶ ᬧᬭᬾᬢᬵᬧᬶᬢᬵᬦᬶ ᬢᬤᬸᬧᬝ᭄ᬞᬵᬧᬶᬢᬵᬦᬶ ᬓᬫ᭄ᬫᬦᬶᬬᬶᬢ᭄ᬢᬕᬢᬶᬦᬶᬬᬶᬢ᭄ᬢᬵᬦᬶ ᬬᬤᬵᬬᬲ᭄ᬲ ᬆᬲᬬᬓ᭄ᬔᬧᬾᬮ ᬘᬶᬢ᭄ᬢᬲ᭄ᬲ ᬆᬧᬶᬣᬂ ᬆᬕᬢ᭄ᬣᬢ᭄ᬢᬵᬦᬶ, ᬢᬤᬵ ᬣᬸᬮᬩ᭄ᬪᬢ᭄ᬢᬵᬦᬶ ᬘᬶᬬ ᬅᬪᬶᬲᬦ᭄ᬢᬢ᭄ᬢᬵᬦᬶ ᬘᬶᬬ ᬅᬚ᭄ᬛᬵᬧᬦ᭄ᬦᬢ᭄ᬢᬵᬦᬶ ᬘᬶᬬ ᬯᬸᬧᬝ᭄ᬞᬳᬦ᭄ᬢᬶ, ᬢᬲ᭄ᬫᬵ ᬤᬸᬢ᭄ᬢᬂ – “ᬣᬸᬮᬩ᭄ᬪᬵᬦᬶᬆᬓᬵᬭᬾᬦ ᬳᬶ ᬢᬵᬦᬶ ᬯᬸᬧᬝ᭄ᬞᬳᬦ᭄ᬢᬶ”ᬢᬶ᭞ ᬯᬸᬧᬝ᭄ᬞᬵᬦᬵᬓᬵᬭᬾᬭᬵ ᬏᬘ ᬢᬤᬵ ᬘᬶᬢ᭄ᬢᬲ᭄ᬲ ᬓᭀᬘᬭᬓᬵᬘ ᬕᬘ᭄ᬙᬢᬷᬢᬶ ᬆᬳ – “ᬢᬲ᭄ᬫᬶᬂ ᬯᬸᬧᬝ᭄ᬞᬵᬦᬵᬓᬵᬭᬾ ᬆᬧᬶᬥᬕᬾᬢ”ᬢᬶ᭞

᭑᭔᭑᭞ ᬦ ᬲᬓ᭄ᬓᬵᬢᬶ ᬦ ᬘᬭᬢᬷᬢᬶ ᬏᬓᬢᭀ ᬲᬾᬧᬶ ᬧᬤᬶᬲᬲᬵ ᬧᬓᬢᬶᬅᬢ᭄ᬣᬵᬢᬶ ᬅᬬᬬᬢ᭄ᬣᬵ ᬤᬸᬢ᭄ᬣᬵ ᬳᭀᬢᬶ᭞ ᬦ ᬲᬸᬓᬭᬵᬢᬶ ᬧᬦ ᬧᬬᬶᬦᬵ ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶᬭᬓᬵᬭᬾᬘᬵ ᬤᬷᬧᬶᬢᭀ, ᬤᬶᬝ᭄ᬞᬶᬭᬸᬧᬵ ᬢᬵᬘ ᬯᬸᬧᬶᬬᬾᬦ ᬲᬓ᭄ᬓᬵ ᬓᬵᬢᬸᬢ᭄ᬢᬶ ᬤᬲ᭄ᬲᬾᬢ᭄ᬯᬵ ᬆᬳ – “ᬦ ᬲᬸᬓᬭᬾ ᬧᬦᬵ”ᬢᬶᬆᬤᬶ᭞ ᬢᬾᬦᬵᬢᬶ ᬘᬶᬦ᭄ᬢᬶᬘᬶᬦ᭄ᬢᬶᬢ᭄ᬯᬵ ᬓᬬᬾᬦᬾᬦ ᬅᬜ᭄ᬜᬵᬬᬜ᭄ᬜᬵ ᬲᬶᬘᬶᬦ᭄ᬢᬾᬦᬾᬦ᭞ ᬅᬲ᭄ᬲᬵᬢᬶ ᬘᭀᬤᬲ᭄ᬲ᭞ ᬤᬶᬢᭀ ᬯᬸᬢ᭄ᬢᬭᬶᬧᬶᬢᬶ ᬬᬜ᭄ᬜᬢ᭄ᬣᬶᬓᬲᬬᬂ ᬲᬵᬬᬦ᭄ᬢᬬᬬᬣᬵ ᬲᬢ᭄ᬢᬲᬾᬢᬦ᭞

᭑᭔᭒᭞ ᬲᬚ᭄ᬚᬢᬶ ᬦ ᬯᬾᬧᬢᬷᬢᬶ ᬤᬶᬬᬶᬦᬵ ᬲᬚ᭄ᬚᬵᬢᬤ᭄ᬤᬬᬢ᭄ᬢᬂ ᬦᬢ᭄ᬣᬶᬢᬶ ᬤᬷᬧᬶᬢᬂ ᬳᭀᬢᬷᬢᬶ ᬆᬳ – “ᬕᬡᬦᬵᬬᬢ᭄ᬢᬬᬶ ᬦ ᬕᬘ᭄ᬙᬢᬶ”ᬢᬶ᭞ ᬯᬸᬧᬦᬶᬓ᭄ᬔᬧᬦᬬᬢ᭄ᬢᬬᬷᬢᬶ ᬏᬢ᭄ᬣᬵᬧᬶ ᬏᬲᬾᬘ ᬦᬬᬵ᭞ ᬓᬮᬓᬵᬓᬢ᭄ᬢᬶ ᬓᬮᬶᬦᬂ ᬲᬫ᭄ᬮᬡᬦᬾᬓᬵᬝ᭄ᬞᬵᬲᬂ᭞ ᬢᬾᬦᬵᬳ “ᬲᬢᬶᬬᬂ ᬓᬮ”ᬢ᭄ᬢᬶᬆᬤᬶ᭞ ᬣᬸᬮᬾᬮᬶᬓᬶᬢᬬᬢ᭄ᬢᬬᬷᬢᬶ ᬯᬸᬧᬦᬶᬓ᭄ᬔᬧᬦᬘᬾᬲᬦ ᬣᬸᬮᬾᬮᬶᬓᬦᬬᬢ᭄ᬢᬓᬬᬶ᭞ ᬢᬂ ᬓᬬᬓᬵᬭᬡᬢ᭄ᬢᬶ ᬢᬂ ᬧᬜ᭄ᬘᬶᬤ᭄ᬥᬵᬦ᭄ᬥᬓᬬᬓᬵᬭᬡᬂ ᬘᬢᬸᬢ᭄ᬢᬬᬶ ᬧᬲ᭄ᬲᬵᬢᬶ ᬘᬾᬲᬦ ᬲᬬᬶᬭᬶᬘᬾᬢ᭄ᬢᬩ᭄ᬩᬵ ᬧᬭᬾᬢ᭄ᬢᬶᬬᬾᬘ, ᬧᬶᬜ᭄ᬜᬤᬬᬂ ᬧᬦ ᬏᬓᬧᬲ᭄ᬲᬘᬾᬲᬦ ᬆᬓᬢᬵ᭞ ᬓᬾᬳᬲ᭄ᬲᬵᬢᬶ ᬬᬳᬾᬢᬵ ᬓᬾᬳᬲ᭄ᬲ᭞ ᬲᬤ᭄ᬤᬾᬢᬵᬢᬶ ᬲᬤ᭄ᬤᬵᬘᬬᬘᬾᬢᬵ᭞ ᬲᬬᬚ᭄ᬚᬮᬶᬢᬾ ᬏᬓᬚᬵᬮᬶᬓ᭄ᬔᬾᬢᬵ᭞ ᬲᬸᬧᬓ᭄ᬓᬶᬥᬶᬢᬵᬬᬵᬢᬶ ᬲᬸᬧ᭄ᬧᬝ᭄ᬞ ᬦᬶᬧᬓ᭄ᬓᬵᬬ᭞

ᬘᬶᬓᬾᬢ᭄ᬢᬵᬢᬶ ᬢᬢ᭄ᬣ ᬦᬶᬤ᭄ᬤᬢ᭄ᬢᬓᬲᬢ᭄ᬢᬵᬦᬂ ᬲᬵᬰᬭᬡᬓᬬᬸᬦᬵ ᬘᬶᬓᬾᬢ᭄ᬢᬵ ᬘᬶᬬ ᬦᬶᬤ᭄ᬤᬾᬢ᭄ᬢᬵ᭞ ᬅᬬᬬᬵᬧᬶᬓᬵᬭᬾᬦ ᬧᬭᬶᬢᬵ ᬅᬢ᭄ᬢᬵ ᬓᬳᬶᬢᬵᬢᬶ ᬅᬬᬬᬵᬧᬶᬓᬵᬭᬧᬭᬶᬬᬢ᭄ᬢᬵ ᬧᬭᬶᬓ᭄ᬮᬶᬢ᭄ᬢᬵ᭞

ᬬᬬᬓᬓᭀᬜ᭄ᬚᬅᬓᬢᬶ ᬤᬭᬓᬵᬦᬶ ᬓᬷᬜ᭄ᬚᬅᬦᬬᬸᬓᬜ᭄ᬚᬅ᭞ ᬏᬘᬬᬶ ᬤᬸᬓ᭄ᬮᬵᬢᬶ ᬬᬥᬵᬤᬸᬭ᭄ᬢ᭄ᬢᬵᬲ᭄ᬲᬤᬦᬶᬭᬬᬘᬾᬲᬦᬧᬶ ᬲᭀᬢ-ᬖᬵᬦ-ᬚᬶᬯ᭄ᬳᬵ-ᬓᬵᬬ-ᬬᬦᬵ-ᬓᭀᬘᬭᬢᬵᬘᬾᬲᬦᬧᬶ ᬤᬶᬬᬶᬦᬵ ᬆᬓᬵᬭᬾᬦ ᬤᬸᬓ᭄ᬮᬵᬢᬶ᭞

᭑᭔᭓᭞ ᬭᬲᬾᬢ᭄ᬢᬳᬶ ᬯᬸᬮ᭄ᬮᬶᬳᬶᬢ᭄ᬯᬵᬢᬶ ᬯᬸᬢ᭄ᬢᬭᬲᬾᬢ᭄ᬢᬳᬶ ᬅᬚ᭄ᬛᬶᬢ᭄ᬯᬵ᭞ ᬭᬲᬘᬾᬲᬦ ᬅᬢᬶᬢᬾᬢ᭄ᬢᬵ ᬅᬲ᭄ᬲᬵᬤᬵ ᬭᬲᬵᬤᬵ᭞ ᬢᬾᬦᬵᬳ “ᬭᬲᬕᬾᬥᬾᬦ ᬧᬭᬶᬓ᭄ᬔᬢ᭄ᬢᬭᬲᬵ”ᬢᬶ᭞

១៣១. ខុជ្ជោបីតិ ចិន្នោបិ. ខុជ្ជេសាតិ តេនេវ វិប្បការេន អតិក្កន្តស្សតោ លក្ខណេកាតិ រស្សា. បវិដ្ឋកីចាតិ ពន្ធត្ថំ អនុបវិដ្ឋកីចា យេហាគេរាតិ វិបុលក្ខន្ធី. ឃោសុឃោសេន ហិ លក្ខណា សត្តា រស្សីចា ពុទ្ធលក្ខន្ធិកាច ហោន្តីតិ តថា វុត្តំ. កាណោ នាម ចក្ខុវិកលោតិ វុត្តំ – "ឯកក្ខិកាណោ ច ឧភយក្ខិកាណោ ច"តិ. កុណីតិ ហត្ថវិកលោ វុច្ចតីតិ អាហ – "ឯកហត្ថកុណី ច ឧភយហត្ថកុណី ច"តិ. វាតាទិនា ឧបហតកាយបក្ខោ ឥធ បក្ខហតោតិ អធិប្បេតោ, ន បក្ខហតោតិ អាហ – "បក្ខហតោតិ បីឋសប្បី"តិ. ទុក្ខានុពន្ធទស្សនត្ថំ អបរាបរជាតីសុ វិបាកទុក្ខស្ស អនុពន្ធនេន បវត្តិទស្សនត្ថំ.

កលីយតិ ពលីយតិ អប្បហីយតិ សាសតំ ឯតេនាតិ កលិ, ជូតបរាជយោ. សោ ឯវ គហណីយតាយ "កលិគ្គហោ"តិ វុត្តោ. អធិពន្ធន្តិ កុដុម្ពស្ស អធិវុត្ថស្ស មូលភូតស្ស អត្តនោ ពន្ធិតព្ពតំ. តេនាហ "អត្តនាបិ ពន្ធំ និគច្ឆេយ្យា"តិ. ពាលភូមិយា ពាលភាវស្ស យត្ថកប្បវត្តិ និរយគាមិកម្មការិតាតិ "និរយេ និព្ពត្តតី"តិ ឯវ វុត្តំ. តក្កហណេនេវ បន ឥតោ យុត្តយុត្តរាទិកម្មវសេន សេសាបាយេសុ អបរាបរនិព្ពត្តានិ ពាលភូមិ វិភាវិតា ហោតីតិ.

១៣២. វុត្តានុសារេនាតិ "ពាលោ អយ"ន្តិអាទិនា វុត្តស្ស អត្ថវចនស្ស "បណ្ឌិតោ អយ"ន្តិ ឯតេហិ លក្ខីយតីតិអាទិនា អនុសារេន. មនោសុចរិតាទីនំ វសេនាតិ ចិន្តេត្វា អនភិជ្ឈា-អព្យាបាទ-សម្មាទស្សនំ សុចិន្តិតមេវ ចិន្តេតីតិអាទិនា មនោសុចរិតានំ តិណ្ណំ សុចរិតានំ វសេន យោជេតព្ពានិ.

ចក្ករតនវណ្ណនា

១៣៤. ឧបោសថំ (ទី. និ. ដី. ១.១៣១) វុច្ចតិ អដ្ឋង្គសមន្នាគតំ សព្ពទិវសេសុ គហដ្ឋេហិ រក្ខិតព្ពសីលំ, សមាទានវសេន តំ ឯតស្ស អត្ថីតិ ឧបោសថិកោ, តស្ស. តេនាហ "សមាទិន្នឧបោសថង្គស្សា"តិ. តទាតិ តស្មិំ កាលេ, យស្មិំ បន កាលេ ចក្កវត្តិភាវសំវត្តនិយ-ទាន-សីលាទិ-បុញ្ញសម្ភារសមុទាយសម្បន្នោ បូរិតចក្កវត្តិវត្តោ កាលូបចយសិទ្ធសម្បត្តិយា ច កុលរូបភោគាធិបតេយ្យាទិគុណវិសេសសម្បត្តិយា ច តំសមុទាយេ អត្តភាវេ ឋិតោ ហោតិ, តស្មិំ កាលេ. តាទិសេ ហិ កាលេ ចក្កវត្តីនំ បុរិសុត្តមោ យថាវុត្តកុលសម្ភារតោ រាជា ខត្តិយោ ហុត្វា ពុទ្ធាចរិត្វា វិសុទ្ធសីលោ អនុបោសថំ សតសហស្សវិស្សជ្ជនាទិនា សម្មាបដិបត្តិំ បដិបជ្ជតិ, ន យទា ចក្ករតនំ ឧប្បជ្ជតិ, តទា ឯវ. តេនាហ – "បាតោ...បេ... ធម្មតា"តិ. (តត្ថ ទេយា ពុទ្ធីយមិចេរា, មិយោ សីលមិចេរា.)

វុត្តប្បការបុញ្ញកម្មបច្ចយន្តិ ចក្កវត្តិភាវាវហទានាទិបុញ្ញកម្មហេតុកំ. និលមណិសង្ឃាដសទិសន្តិ ឥន្ទនីលមណិសង្ឃាតសមានំ. ទិព្វានុភាវយុត្តត្តាតិ ទស្សនីយតា មនុញ្ញឃោសតា អាកាសគាមិតា ឧជុការវិស្សជ្ជនា អប្បដិឃាតតា រញ្ញោ ឥច្ឆិតត្ថនិប្ផត្តិការណតាតិ ឯវមាទីហិ ទិព្វសទិសេហិ អានុភាវេហិ សមន្នាគតត្តា. សទ្ទេហិ អាការេហីតិ សទ្ទេហិ ឧទ្ធេហិ អាការេហិ.

បរិបូរត្តិ បរិបុណ្ណា សា ចស្ស បារិបូរិ ព្ទជាតេច ចិត្តាទីយតិ៑

បតាញ្ញត្រាតិ លិង្គំ៑ សុទ្ធសិតិទ្ធតត្តបត្តិយា តិត្ថិចរាឃាតិ អឆិប្បាយេឃា៑ តាកិបតាញ្ញត្ត បរិក្លេបបង្វេស្វតិ តាកិបរិក្លេបបង្វេ ចេច តាកិឃា បតាញ្ញត្តបរិក្លេបបង្វេ ច៑ សុចិកត្តាចាតិ អញ្ញាយញ្ញា អសំកិណ្ណតា សុជ្ជ ចិកត្តា៑ បរិច្ឆេទលេខត្តទេសុ យហិកា សុចិកត្តា ហុត្វា បញ្ញាឃត្តិតិ ចតត្តិ៑

បរិច្ឆេទលេខាឌីតិតិ អាឌិ-សទ្ទេត យាលិកេយ្យាឌិ សង្កហាតិ៑ សុទត្តាតិអាឌិសុ សុទត្តក្កហណេត យហាតាយចណ្ណតំ បដិក្ខិបតិ, សុទ្ធក្កហណេត សំកិលិដ្ឋតំ, សិតិទ្ធក្កហណេត លុខតំ៑ កាយំ តស្ស ចក្ករតតស្ស តេយិយណ្ឌលំ អសត្តិកំច តិដ្ឋត្តំ, សដ្ឋត្តកេយច បត តេចលំ បចាញ្ញអចណ្ណាច ត សោកតីតិ បកតិចក្កស្ស សត្តិយុត្តេសុ ធានេសុ រត្តជដ្ឋតតបរិក្លេតំ អហោសិ, តំ សត្តាឃ ចុត្តំ "សត្តិសុ បតស្សា"តិអាឌិ៑

តេយិយណ្ឌលបិដ្ឋិយត្តិ តេយិយណ្ឌលស្ស បិដ្ឋិបទេសេ៑ តសត្តិ តសត្តិ អសាតយត្តទេតិ តសត្តិ តសត្តិ អសាតំ អត្តរសឃិបេ បទេសេ៑ លិង្គយណ្ឌលចិត្តាតិ យណ្ឌលសណ្ឋាតលិង្គចិចិត្តា៑ សុក្កុសលសយត្តាហតស្សាតិ សុជ្ជ កុសលេត សិប្បិតា បហតស្ស, ចាឌិតស្សាតិ អត្តេ៑ ចក្កុតិ យតេតាទេយា ទេឌតិយោតិ សុលត្តាតំ ទាក្កប្បាឆកោ៑ កយតិឃោតិ កត្តា៑ សយោសទិតក្កសុយតាយាតិ ឆ្លលម្ពិតសុកត្តក្កសុយតាយា៑ តេយិបរិក្លេបស្សាតិ តេយិបរិឃត្តបរិក្លេបស្ស៑ តាកិបតាញ្ញត្តឃា ខ្វិត្តំ បស្សាតំ ចេសត "ខ្វិត្តយ្បិ តាកិបតាញ្ញត្រាត"ត្តិ ចុត្តំ៑ ៤៣ ៤ច ហិ សា បតាញ្ញត្ត៑ ឃេហីតិ ឃេហិ ខ្វិហិ សីហយុខេហិ៑ បុត ឃេហីតិ យុត្តាកលិបេហិ៑

ឆ្លឆាបឃយាតត្តិ សោតំ អចហិតាតិ កុរុយាតំ៑ ចតេត្ថា បុរតោ, ចក្ករតតំ បដ្ឋាតិ ៤ចំ បុឌ្ឋាបរិឃេត បុឌ្ឋាបទកាតេកា៑

អត្តេ បុរស្សាតិ អត្តរាឆបុទេ រញ្ញោ អត្តេបុរស្ស ទ្វត្តទសីហបញ្ជរអាសត្តេ តកា រញ្ញោ បរិសាទេ តាឌិសស្ស ទ្វត្តទឌិសាឃ សីហបញ្ជរស្ស លក្ខយាតត្តា ចុត្តំ៑ សុខេត សក្កាតិ កិច្ឆិ អតារុហិត្វា សទិទេត្តា អត្តុឈ្លដ្ឋិត្វា ឃឆាឌិតេតេច ហត្វេត បុប្បយដ្ឋិឃោ លិបិត្វា សុខេត សក្កា ហោតិ ប្ញុជតំ៑

តាតាចិទាកទតតប្បកាសសមុជ្ជលត្តិ តាតាចិឆចិត្តចណ្ណទតតោកាសបកស្សទំ៑ អាកាសំ អព្ភុក្កិត្វា បចេត្តតិ៑ អាកត្វា ជិតដ្ឋាតតោ ទ្ធបរិ អាកាសំ អព្ភុក្កិត្វា បចេត្ត៑

សត្តិចេសក្លេយាតិ លត្តចារសត្តិចេសឃោគេវ្យា៑ សុលកាហារុបកទេណាតិ សុខេតេច លទ្ធត្តឆញ្ញាកោរសតារុតិណាឌិកោឌតសាឆតោ៑ បទចក្កត្តិ បទស្ស រញ្ញោ សេតា, អាណា ចា៑

អាកតតត្ថតោតិ អាកតោ ហុត្វា តត្ថិឌតតោ៑ អាកតំ ចា អាកយតំ, តេត តត្ថីតិ អាកតតត្ថតោ៑ កយតេត សោទេចីតិ

កាមតសោវតោ។ ឋបកប្បេឆាតិ ឋបេត្វាបិ កប្បេឆ ឯវមេវ, ឋបេតឆាតិ អត្ថោ។ ឋបបរិក្ខិត្វាតិ ហេតុតោបិ សភាវតោបិ ផលតោបិ

និដ្ឋមប្បិកសម្បរាយិកអាទីនវតោបិ ចិន្តេត្វា។

ចិកាវេន្តិ បញ្ញាយ អត្ថំ ចិន្តេត្វា ករោន្តីតិ ចិកាចិនោ, បញ្ញាវន្តោ។ អនុយន្តាតិ អនុវត្តកា។ ឧបក្ខយាតន្តិ ឧបវិនត្ថំ។ សេយាតយត្តន្តិ ចិត្តរនោ សេយាតយត្តំ បនេសំ ករិក្ខកាវេន បត យថា ក្វមិ ចិស្សតិ, ឥទំ ឧបក្ខតិ។ ទេនាហ "មហាសមុទ្ទនល"ន្តិអាទិ។ អនន្ត ចក្ករតនំ ឋិតរោក នេសនាយ អនុញ្ញាតរលត្តំ។

៤៦៨. បុរត្ថិមោ សមុទ្ទោ បរិយន្តោ អស្សាតិ បុរត្ថិមសមុទ្ទបរិយន្តោ, បុរត្ថិមសមុទ្ទំ បរិយន្តំ កត្វា។ វាតុរន្តាយាតិ វាតុសមុទ្ទន្តាយ បុព្វចិទេហាទិចតុទីបាទ្វារន្តាយ។

ហត្ថិរតនវណ្ណនា

៤៦៩. ហរិចន្ទនាទីហីតិ អាទិ-សទ្ទេន ចតុជ្ជាតិយគន្ធាទិំ សង្គណ្ហាតិ។ អាកាសំ ចិន្តេឆាតិ ចេន្តិ ចក្កវត្តិវត្តស្ស បូរិតតាយ បរិចិតត្តា។ ក្វមិប្បុសនកេហិ វាលេសិ, វរក្ខំ ហនេត្វាតិ ឆ្អេមហិ ច ពីហិ, វត្វហិ បិនេហិ វាតិ សត្តហិ អវយវេហិ ឋិតត្តា សត្តបតិដ្ឋោ។ ឆ្អនេរសំ អមច្ចាទីនំ ចិត្តយន្តានំ ន អាគច្ឆតិ។ អបនេត្វាតិ អត្តនោ អានុភាវេន អបនេត្វា។ កន្ធមេវ ហិ នស្ស ឆ្អនេរ ហត្ថិនោ ន សហន្តិ។

អស្សរតនវណ្ណនា

សិន្ធវកុលតោតិ សិន្ធវស្សាជានីយកុលតោ។

មណិរតនវណ្ណនា

សកដនាភិសមប្បមាណន្តិ បរិណាហតោ មហាសកដស្ស នាភិយា សមប្បមាណំ។ ឧភោសុ អន្តេសូតិ ហេដ្ឋា ឧបរិ ចាតិ ទ្វីសុ អន្តេសុ។ កណ្ណិកបរិយន្តតោតិ ទ្វិន្នំ កញ្ចនបទុមានំ កណ្ណិកាយ បរិយន្តតោ។ មុត្តាជាលកេ ឋបេត្វាតិ សុវិសុទ្ធេ មុត្តាជាលកេ បតិដ្ឋបេត្វា។

ឥត្ថិរតនវណ្ណនា

"ឥត្ថិរតនំ បាតុភវតី"តិ វត្វា អស្ស បាតុភាវការណំ ទស្សេតុំ, "មទ្ទរាជកុលតោ វា"តិអាទិ វុត្តំ។ មទ្ទរដ្ឋំ កិរ អភិរូបានំ ឥត្ថីនំ ឧប្បត្តិដ្ឋានំ។ សណ្ឋានបារិបូរិយាតិ ហត្ថបាទាទីនំ សុសណ្ឋិតតាយ។ អវយវបារិបូរិយា ហិ សមុទាយបារិបូរិសិទ្ធិ។ រូបន្តិ សរីរំ។

ឥស្សតីយាតិ ឧទ្ទិបការេន បស្សិតព្ពាយុត្តា៎ សោយតស្សចនេសត ឌិត្តំ បសាទេឥតិ ឃោតិសោ ធិគ្គត្តាតំ ពលុមលសទ្ធាយ ចនេសត៎ បសាទាចហត្តាតិ ការលាចនេតត យថា បិសាឌិកតាយ ចល្លរបិក្ខូទតាសិទ្ធិ ចុត្តា, ឲចំ ឥស្សតីយតាយ បិសាឌិកតាសិទ្ធិ, អកិទ្ធបតាយ ច ឥស្សតីយតាសិទ្ធិ ចត្តព្ពាតិ តឃំ ឥស្សេតិ៎ បដិសេលិយតោ ចា ចល្លរបិក្ខូទតាយ បិសាឌិកតាសិទ្ធិ, បិសាឌិកតាយ ឥស្សតីយតាសិទ្ធិ, ឥស្សតីយតាយ អកិទ្ធបតាសិទ្ធិ ឃោទេតព្ពា៎ ឲចំ សទិទសយត្តិចនេសត អកិទ្ធបតាឌិកេ ឥស្សេត្វា ព្ពុឥាតិ សទិទេ ទោសាកាចចនេសតបិ តោ ឥស្សេត្តំ, “អកិទ្ធបិ ចា”តិអាឌិ ចុត្តំ៎ តត្ថ យថា បយាលាយុត្តា, ឲចំ អានទាហបរិលាហនេយាកេតោ ច បិសាឌិកា តាតិឌីឈតាឥយោ៎ ឲចំ យតុស្សាតំ ឌិត្តាទ្ធបតាសយត្តិបិតិ “អបត្តា ឌិត្តាចល្លា”ត្តិ ចុត្តំ៎ កាយឌិបត្តិយាតិ សទិទទោសស្ស៎ អការេចាតិ អច្ឆត្តនេចេ ឝ្វិការេចា៎

សតឌិហតស្សាតិ សតល្លត្តំ ឌិហតស្ស៎ សតឌិហតស្សាតិ ច ព្ពុងំ កល្យាសបិទុចនេសត ចុត្តំ, ត្វាលបិទុតោ បត ឌិហតតនេចេ តត្តិ៍ ពុក្ខុយតារទុទ្ធូលយចតបុប្បាតិ ចតុ្ពុាតិ៎ តយាលតារទុទ្ធូលយចតបុប្បាតិតិ អបទេ៎

អក្កិឥទ្ធា ឌិយាតិ អាយតកេតាត អក្កិតា ឥទ្ធា ឌិយ៎ បឥយនេចាតិ អញ្ញាកិច្ចុតោ បឥយនេច, ឥស្សតសយកាលនេចាតិ អតេ្វា៎ ថំ ថំ អត្ថតា ទេញ្ញា កាតញ្ញាកិច្ចំ កិ កទោយីតិ បុច្ឆិតព្ពតាយ កិ កទេលត្តិ បដិស្សាទេចតីតិ កិក្ខាទបដិស្សាឌិតី៎

យាតុការយា តាយ ឃេកុឃ្យុត សឥឌាតិកោ, ព្ពត្តិទតត្ស បត ថំ តត្តិតិ ឥស្សេត្តំ, “ប្ចាស្សា”តិអាឌិ ចុត្តំ៎ គុលាតិ ទ្ធបគុលា ទេចច អាចាទគុលា ច៎ បុទិយពយ្វាតុការេចតាតិ តស្សា បុទិយពយ្វាតុការេចត៎ ព្ពត្តិទតត្ស តញ្ញាចសំចត្តតិយបុទិយពយុស្ស អាតុការេចត, ចក្កចត្តិទោតាបិ បទិចាទសំចត្តតិយំ បុញ្ញាកយ្យំ តាឌិសស្ស ថលឌិសេសស្ស ប្ចបតិស្សឃោ ទោតិឃេច៎ តេតាហ “ចក្កចត្តិទោតា បុញ្ញា ប្ចបតិស្សាយា”តិ៎ ឲទេត សេសទតេតុបិ តេសំ ឌិសេសាតំ តទុបតិស្សយតា ឌិកាឌិតា ឲចាតិ ឥដ្ឋព្ពំ៎ បុទេព្វ ឲពដេសចនេសត លព្ពុយាតបិទិប្ចទិ ទេញ្ញា ចក្កចត្តិកាទ្ធបកយតទោតា បដ្ឋាយ សព្ពាការបិទិប្ចទា ឌាតា៎

កហបតិទតតចល្លា

បកតិយាចាតិ សការេចនេតច, ចក្កទតតបិតុកាចទោតា បុទេព្វបិ៎

បទិលាយកទតតចល្លា

តិស្សាយាតិ ប្ចបតិស្សាយ៎

១៩០៎ពងក្កទេហា ចុច្ចតិ ឌយក្កទេហា សកាតំ បលាតំ ពងការេចត អត្វសិទ្ធិចនេសត សក្កលាត្តិ កត្វា៎ តេតាហ “ឌយក្កទេហតា”តិ៎ ឲកបុហាទទេតចាតិ ឲកបុឃោរកេតច សតសហស្សាតិ អឥកឆ្ចេយ្យាតិ ឃោឌតា៎ សេសំ ចុត្តតយត្តា សុឌិទេញ្ញាយ្យនេច៎

ឆាលបល្លិតឃុត្តចណ្ណតាឃ លិតត្ថប្យការឃតា ឃយត្តា៉

១០៉ ឧេចក្ខុតឃុត្តចណ្ណតា

១៩០៉ឧេក្ខអការទាតិអាឌីតិ អាឌិ-ឃឧេក្ខត “ឃក្ខាទា...ឧប... អត្ថុចិចទឧត្តប៊ី”តិ ឲតាយត្វំ ឃក្កឈាតិ៉ ឲត្តកឧយេច ហិ អឃ្សប្បុទឃុឧត្ត (យ៉ តិ៉ ៧៉ ៣១១; យ៉ តិ៉ អដ្ឋ៉ ៧៉៣១១) ចិត្តាទិតំ ឧចឌិតត្ថា៉ “ឌិឧត្ថត ចក្ខុតា”តិអាឌិ បត ចិឃុត្តិយឧក្ក (ចិឃុត្តិ៉ ១៉១ចស៊ិ) តឆា ចិត្តាទិតយ្បិ ឃុត្តឃំចណ្ណតា ឧហាតីតិ កត្វា, “អឃ្សប្បុទឃុឧត្ត ចិត្តាទិតឧយេចា”តិ ចុត្តំ៉

១៩១៉តិទឃឧតា បដ្ឋាឃ ឧេឃត់ ឧេចឧលិឧកត ឱ្យឃាឧបតីតិ ឃំកិឧលឃឆឧយុហិ ឃំឧចឧឌត្វា ឧចាឌាតឆឧយុហិ តិដ្ឋាឧបឧត្តា៉ ចុតិឃំ បត ចុត្តចិបទិយាឧយត ឧចឌិតត្ថា, តឌិឌំ ឧចឧតឃ្យុញ្ញាឃយចិឃិដ្ឋត្តិ ឌដ្ឋត្ថា៉ ត្ថាឌាតិ ឃត្តិបិត្វា ចុត្តយត្វំ ចិចទិតំ, “ឃឧច”តិអាឌិ ចុត្តំ៉ ឧឃាតិ តកចា៉

ឲកឧក្ខឆទាតិ (កឆា៉ អត្ថុឌី៉ ប័៩៩-ប័៩ប័; អ៉ តិ៉ ឌី៉ ១៉១៉១៩) អត្តកាឌិឧក, ចិត្តាលចាឌិឧតា ច ឃត្តាឃ ចឌតិ៉ ឧតទយិឧក តិទឧយ បំឧលត្តិ តឧតា តិក្កត្តុយប្យឌាតចឧឃត ទក្ខត្តិតិ តិទឃបំលិ៉ ឧតទយិកាតំ តទកចុឧក្ខត បទិឧយាតឌ្ឋាឃ អលំ ឃយត្វាតិ ចា តិទឃបំលិ៉ តត្តិ “តត្តិ តិទឃបំលិ”តិចចតំ៉ បដិឧឃឌិតឧយេចាតិ “អត្ថិ តិទឧយ តិទឃបំលិ, អត្ថិ ច ការណិកា”តិអាឌិតា តឧយត អតិឆឧយុ (កឆា៉ ប័៩៩) បដិឧឃឌិតឧយេច៉ យឌិ តិទឃបំលិ តាយ ត ឃិឃ្យុំ, កយុការណាបិ ត តឧចយ្យ៉ ឃតិ ហិ ការណិឧក កយុការណាឃ តចិតត្តិ អឌិប្យាឧយា៉ ឧតតាហ “យឆា ហិ”តិអាឌិ៉ ឲត្វាហ – “កិំ បឧតឧត តិទឃបំលិ ឧតទយិកា, ឧក្ខាហុ អឧតទយិកា”តិ៉ កិឧក្ខាត្វ – យឌិ តាច ឧតទយិកា, ត្ថាឧយ តិទឃឃំចត្តតិឧយត កយុតា តិត្តាតាតិ ឃយ្យិ តិទឃចុក្តិ អត្ថុតឧចយ្យ, តឆា ឃតិ អឧត្តាឃំ ឧតទយិកាតំ យាតតាឃ អឃយត្វា ឃិឃ្យុំ, “ត្ថាឧយ ឧតទយិកា, ត្ថាឧយ តិទឃបំលិ”តិ ចចត្វាតឃ្វា ត ឃិយា, ឧយ ច ឧយ យាឧតត្តិ, ឧតហិ ឃយាតទ្វបឆលប្យយាឧណហិ ត្ថាតឧទឃំ តឃឃត្តាឃា ត ឃិឃ្យុំ៉ អឆ អឧតទយិកា, ឧតឃំ តត្វ កចំ ឃយុក្ខឧចាតិ ចុក្ខឧត – អឧតទយិកា តិទឃបំលិ
អតិទឃកាតិឃំចត្តតិយកយុតិត្តាត្តិឧតា៉ តិទឃុបបត្តិឃំចត្តតិយកយុឧតា ហិ អឧត្តាឧតច កយុតា ឧត តិត្តាតត្តិ ទក្ខឃឌាតិកត្វា៉ តឆា ហិ ចឌត្តិ ឃត្តាត្វិចាឌិឧតា –

“ឧកាឆតា កុទ្ធុកយុត្តា, បំបំកិទុចិឧតា ឃឌា;

ចុក្តិឧតឃុ ច តត្តត្តិ, ឌាយត្តិ យយទក្ខឃា”តិ៉ (កឆា៉ អត្ថុឌី៉ ប័៩៩-ប័៩ប័; អ៉ តិ៉ ឌី៉ ១៉១៉១៩);

តត្វ យឧឌឧក ចឌត្តិ “យាតតាចុក្តិ បដិឃំឧចឧឌយ្យ, អឆ ចា អត្តាយត្ថា យាឧតយ្យ”ត្តិអាឌិ, តយិឌំ អឃាទំ តិទឃបំលិតំ

នេរយិកការណស្ស ច អការណតោ. យទិបិ អនេរយិកា និរយបាលា, អយោមយាយ បន អាទិត្តាយ សម្បជ្ជលិតាយ សជោតិភូតាយ និរយភូមិយា បរិក្កមមានា កថំ ទាហទុក្ខំ នានុភវន្តីតិ? កម្មានុភាវតោ. យថា ហិ ឥទ្ធិមន្តោ ចេតោវសិប្បត្តា មហាមោគ្គល្លានាទយោ នេរយិកេ អនុកម្បន្តា ឥទ្ធិពលេន និរយភូមិំ ឧបគតា ទាហទុក្ខេន ន ពាធីយន្តិ, ឯវំសម្បទមិទំ ទដ្ឋព្ពំ.

ឥទ្ធិវិសយស្ស អចិន្តេយ្យការណតោតិ ចេ? ឥធាបិ តំសមានំ កម្មវិបាកស្ស អចិន្តេយ្យការណតោ. តថារូបេន ហិ កម្មុនា តេ និព្ពត្តា យថា និរយទុក្ខេន អពាធិតា ឯវ ហុត្វា នេរយិកេ យាតេន្តិ, ន ចេត្តកេន ពាហិរវិសយាការេន យុជ្ជតិ ឥដ្ឋានិដ្ឋតាយ បច្ចេកំ ទ្វារបុរិសវិសេសការណត្តា. តថា ហិ ឯកស្ស ទ្វារស្ស បុរិសស្ស ច ឥដ្ឋំ ឯកស្ស អនិដ្ឋំ, ឯកស្ស ច អនិដ្ឋំ ឯកស្ស ឥដ្ឋំ ហោតិ. ឯវញ្ច កត្វា យទេកេ វទន្តិ – “នត្ថិ កម្មវសេន តេជសា បរូបតាបន”ន្តិអាទិ, តទបហតំ ហោតិ. យំ បន វទន្តិ – “អនេរយិកានំ នេសំ កថំ តត្ថ សម្ភវោ”តិ និរយេ នេរយិកានំ យាតនាសព្ភាវតោ នេរយិកសត្តយាតនាយោគ្យំ អត្តភាវំ និព្ពត្តេន្តំ កម្មំ តាទិសនិកន្តិវិនាមិតំ និរយដ្ឋានេយេវ និព្ពត្តេតិ. តេ ច នេរយិកេហិ អធិកតរពលារោហបរិណាហា អតិវិយ ភយានកសណ្ឋានា កក្ខឡតរបយោគា ច ហោន្តិ. ឯតេនេវ តត្ថ នេរយិកានំ វិពាធកកាកសុនខាទីនម្បិ និព្ពត្តិ សំវណ្ណិតាតិ ទដ្ឋព្ពំ.

កថំ អញ្ញគតិកេហិ អញ្ញគតិកពាធនន្តិ ច ន វត្តព្ពំ អញ្ញត្ថាបិ តថា ទស្សនតោ. យំ បនេកេ វទន្តិ – “អសត្តសភាវា ឯវ និរយបាលា និរយសុនខាទយោ ចា”តិ តម្បិ តេសំ មតិមត្តំ អញ្ញត្ថ តថា អទស្សនតោ. ន ហិ កាចិ អត្ថិ តាទិសី ធម្មប្បវត្តិ, យា អសត្តសភាវា, សប្បតិសត្តេហិ អប្បយោជិតា ច សត្តកិច្ចំ សាធេន្តី ទិដ្ឋបុព្ពា. បេតានំ បានីយនិវារកានំ ទណ្ឌាទិហត្ថបុរិសានម្បិ សព្ភាវេ, អសត្តភាវេ ច វិសេសការណំ នត្ថិ. សុបិនោបឃាតោបិ អត្ថិ, កិច្ចសមត្ថតា បន អប្បមាណំ ទស្សនាទិមត្តេនបិ តទត្ថសិទ្ធិតោ. តថា ហិ សុបិនេ អាហារូបភោគាទិនា ន អត្ថសិទ្ធិ, ឥទ្ធិនិម្មានរូបំ បនេត្ថ លទ្ធបរិហារំ ឥទ្ធិវិសយស្ស អចិន្តេយ្យការណតោ. ឥធាបិ កម្មវិបាកស្ស អចិន្តេយ្យការណតោតិ ចេ? តំ ន, អសិទ្ធត្តា. នេរយិកានំ កម្មវិបាកតោ និរយបាលាតិ អសិទ្ធមេតំ, វុត្តនយេន បន បាឡិតោ ច តេសំ សត្តភាវោ ឯវ សិទ្ធោតិ. សក្កា ហិ វត្តុំ, “សត្តសង្ខាតា និរយបាលសញ្ញិតា ធម្មប្បវត្តិ នានាសណ្ឋានរូបធារិនី អត្ថិ កិច្ចសមត្ថតោ ធូមាហារាទិរូបសមត្ថតិ វិយា”តិ. អភិសន្ធិបុព្ពកតា ចេត្ថ ន សក្កា បដិក្ខិបិតុំ តថា តថា អភិសន្ធិយា យាតនតោ, តតោ ឯវ ន សត្តបញ្ញត្តិតាទីហិ អនេកន្តិកតា. យេ បន វទន្តិ – “ភូតវិសេសា ឯវ ឯតេ វណ្ណសណ្ឋានាទិវិសេសវន្តោ ភេរវាការា ‘នរកបាលា’តិ សមញ្ញំ លភន្តី”តិ. តទសិទ្ធំ ឧជុកមេវ បាឡិយំ, – “អត្ថិ និរយេសុ និរយបាលា”តិ (កថា. ៨៦៦) វាទស្ស បតិដ្ឋាបិតត្តា.

អបិច យថា អរិយវិនយេ នរកបាលានំ ភូតមត្តតា អសិទ្ធា, តថា បញ្ញត្តិមត្តវាទិនោបិ តេសំ ភូតមត្តតា អសិទ្ធាវ សព្ពសោ រូបធម្មានំ អត្ថិ ការណស្ស ច អប្បដិជាននតោ. ន ហិ តស្ស ភូតានិ នាម បរមត្ថតោ សន្តិ. យទិ បរមត្ថំ គហេត្វា វោហរតិ, អថ កស្មា ចក្ខុរូបាទីនិ បដិក្ខិបតីតិ? តិដ្ឋតេសា អនធិដ្ឋិតតក្កានំ អប្បហីនសម្មោហវិបល្លាសានំ វាទវីមំសា, ឯវំ, “អត្ថេវ និរយេ និរយបាលា”តិ និដ្ឋមេត្ថ គន្តព្ពំ. សតិ ច តេសំ សព្ភាវេ, អសតិបិ ពាហិរេ វិសយេ នរកេ វិយ ទេសាទិនិយមោ ហោតីតិ វាទោ ន សិជ្ឈតិ, សតិ ឯវ បន ពាហិរេ វិសយេ ទេសាទិនិយមោតិ ទដ្ឋព្ពំ.

ននេចន្ទាតសរាបតចនេសត សទេត្ត ឃទ្ធបចិទេព បុញ្ញាកទេខ្ ឃទេបតិ តិឃទេបតីតិ ឃទេបា, តស្ស ឃបស្ស ទេចបាតិកទេបតាត៌ រាឌកាចទេតា

ទទេញ្ញា៍ តេតភាហ – “ឃបទាឌា ភាប ទេចបាតិកទេបតទាឌា”តិ៍ កបុ្ចិបិកត្តិ អក្សុលកបុ្ចិបិកំ៍ ទេចបាតិកទេបតាតិ កល្យាកុក្កចនេសត

បិស្សាកកបុ្ចំ កត្វា ចិតិបិតិកននេចតា ចិឃ ស្វទេក្កត កបុ្តា បដិសត្តិ កល្យាត្តិ៍ តធា ហិ ទេត បក្កបលកាកិទេតាបិ ទេហាត្តិ, បចត្តិឃំ បត

កបុ្ពាត្សុបំ កងាចិ បុញ្ញាចលំ, កងាចិ អបុញ្ញាចលំ បច្ចត្សុកចត្តិ៍ ទេឃសំ បត អទិឃបទេក្កា ប្បជ្ជតិ, ទេពសំ បក្កាឌិកបទេតា បដ្ឋាឃ

បុញ្ញាចលទេបច ប្បជ្ជតីតិ ឥដ្ឋញ្ញា៍ អបុញ្ញាចលំ បុទេត្ត ចិឃ កទេ្ក ត ទេហាតិ៍ បត្សុស្សត្តកាទេច ជិតាត៌ បុត្សុកទេបច ទេហាតីតិ អបទេទ៍ ឆបុ្ទេកា

រាឌាតិ ៧ត្ត តស្ស ឆបុ្កកាទេចា ឆបុ្ននេចបុត្តស្ស ចិឃ ប្បត្តិតិឃបិតឆបុ្ចទេសទេតច ទេចឌិតទេត្តា៍ ខ្ទានេសុតិ អចឹចិបហាតទកស្ស ចត្សុ

ខ្ទានេសុ៍

ឌាតិឆទេបុ្ចតិ កបុ្កិទេលសចទេសត ឌាតិបកតិទេកា៍ តេតភាហ “ឌាតិសកាទេចា”តិ៍ សកាទេចា ច ភាប ទេតទេឌាឆាត្សឃា ប្បល្បា ចិឃ ត

កងាចិបិ ចិកដ្ឋតីតិ អាហ “អបទិបុទេត្តា ឌាតិឃា”តិអាឌិ៍

១៩៧៍ ឌ្តងាតិ ឌាតិឃា ននេចន្ទាតកាចំ តិដ្ឋានេទត្វា ងទេស្សត៌, “ងហទក្សបាទេរា”តិអាឌិ ចុត្តំ៍ អត្ថទេតា ៧ចំ ចងតិ ភាបាតិ ចាចាឃ

អចងទេត្តាបិ អត្ថាបត្តិទេតា ៧ចំ ចងទេត្តា ចិឃ ទេហាតិ ចិញ្ញាតត្តិ អទេត្វា៍ ៧ចំ ត្សបត្សាបឹ ឌាតិ អាកបិស្សតីតិ ៧ចំ

សំកិលិដ្ឋទេឌក្ខដ្ឋអសបត្តងហទាចត្វា ឌាតិ ត្សបត្សាតំ អាកបិស្សតិ៍ កាបក្ខាឃំ អាកតា ៧ច, សា បត អតីតាភាកតាឃ ប្បទិបិ អាកបភាឃ

បទេឃាទេកា ឌ្តដ្ឋិតទេត្តា, អភាកតាឃ ត ឌ្តដ្ឋិតទេត្តាតិ អាហ “ឌាតិ អាកបិស្សតី”តិ៍ តេតតចាហ – “ឌ្តតិ តស្សា...ទេប... កទេរាធា”តិ៍

ទេតភាតិ ទេតត កាទេលាត ចិញ្ញាត៌ ទេចងចត្វកាទេចភាតិ អទេត្វា៍

ប្លាទ្សពាលត្តិ ប្លាទ្សពាលី៍ ទេតត ទ្ធទេបិ កបភាកបតលប្ឍត្តាឌិសបត្វត៌ ងទេស្សតិ, ឆាំហ្សពាលត្តិ បត ឌ្តបិតា ហទេត្វហិ កាតឌ្តាកិច្ចសបត្វត៌,

ឌចក្កហលាត ទេចកស្ស បចត្តិសបត្វត៌ អត្តទហិតា តដ្ឋ៍ ទេសសំ បធបននេចន្ទទេត ចុត្តតឃទេបច៍

ចិចិធំ ទ្សក្ខំ អាងហតីតិ ញ្ញាឌិ, ចិទេសទេសត ចា អាឌឹឃតិ ៧ទេតភាតិ ញ្ញាឌិ, ទេតត ញ្ញាឌិតា៍ អកិហទេតាតិ ឆាឌិទេតា, ប្បដ្តទេតាតិ អទេត្វា៍

១៩៥៍ កាទេលា ភាប “ហត្វទេន្ធងាឌិទេកងា អឆិកបិញ្ញអា កទិឃតិ ៧តាឃា”តិ កត្វា ឃាតភា, សា ៧ច កាទេលាំទេកហិ កាតឌ្តាទេដ្ឋត កបុ្ត្តិ

កបុ្កាទេលា ឃាតភាកបុ្ត្តិ អទេត្វា៍

១៩៩៍ឆាត្សំ បិបំ កតត្តិ ឆាត្សទេសា បិបំ កតំ៍ ទេតត បិបស្ស ឆាត្សលីកទេលាបាហ៍ ឆាត្សតិ ចា បហត្តិ៍ បហទេត្វាបិ ហិ ឆាត្សសទេ្ខា ឌិស្សតិ, “ឆាត្ស

ចត កតំ អស្សា”តិអាឌីសុ, កទ្សកត្តិ ចុត្តំ ទេហាតិ៍ ទេសាតិ កទ្សកំ ឆាត្សលំ ចា បិបំ កត្វា ជិទេតា តិទេរឃ តិត្ថត្តតិទេឃច, ត ឃបបុទិទេសហិ

ឃបស្ស សត្តិកំ តឹឃតិ៍ បទិត្តត្តិ បបាលាបទិត្តតាឃ កាលបទិត្តតាឃ ច បទិត្តំ, បុទិបុ្តំ បទេក្ខ អកទ្សត្តិ អទេត្វា, ទ្សតិឃបុ្តំ អឆាត្សលត្តិ៍

ឃធាចុត្តបត្វត៌ ប្បបាឃ ចិកាទេចត៌, “ឃធា ហី”តិអាឌិ ចុត្តំ៍ កត្តត្ថាទេបចាតិ ឥល្អទេបច៍ អត្សចិឌ្ជត្វា ចិបំសិត្វា៍ ចិតិដ្ឋឃដ្ឋាតត្តិ

អង្គការលង្ការតំ បរិត្តបិបកយ្យាតិ ទុក្ខលបិបកយ្យា តេ ហិ បិបកយ្យស្ស ទុក្ខលកាចតោ កត្វុបធិតស្ស ច ឌូកាយារហក្យសលកយ្យស្ស ពលចកាចតោ អត្ថតោ ឆយ្យតាយបិ សទត្តិ

អាកាសចេតិយត្តិ កិរិសិលេទ ចិចដក្កលោ កតចេតិយំ អគ្គិខាលសង្គត្តិ "បដបដា"តិ បចត្តយាតំ អគ្គិខាលិយ សទ្ធិ ស្វត្វា, "យយា តទា អាកាសចេតិយេ បូឌិតរត្តបដា ចិយា"តិ អត្ថតោ បូឌិតបដំ អត្យស្សរិ បញ្ញាហិបិ ត សទតិតិ ពលចតា បិបកយ្យត ញ្យាចយាហិតោ បញ្ញា សញ្ញាណាតិ ត គណ្យាតិ ឲ្យលិ្យហោតិ កយ្យារហោ អយត្តិ តត្ថ បតិការំ អបស្សន្តោ

១៩៤ លិ អឌិថិយហាតិរេយា ទុរន្តាឆេតបិ ឃោឌតសតយេចាតិ ចគត្តិ តចតចឃោឌតិកា ហោតិ បុត្តុលតោ យហាតិរេយស្ស យហត្តត្តា តធាបិ កិត្តិសតំ ឃោឌតសហស្សំ ហោតីតិ ក្លស្សគស្ស សន្តាស្ស បរិគ្គហតោ "គសឃោឌតសហស្សំ ហោតី"តិ វុត្តំ

១៩៥ ប៉ ឈាយតីតិ បដិបិឡកតិកំ ហោតិ តាឌិសយេចាតិ បុរិមសឌិសត្តា "ក្លត្តតំ សឌិសយេច ហោតី"តិ ឲចំ វុត្តំ ពហុសយ្យត្តាតិ ចា ពហុង្គាតំ អតិក្កមិត្វា បុរត្តិមទ្វារំ សយ្យត្តា ហោតិ

លត្តិ ខាលិតត្តិ ចត្យហិ ខិសាហិ ហេដ្ឋា ក្លបរិ ច ក្លត្តតាតំ លត្តិ ខាលិតំ សត្តាតំ តិរត្តរតា តិរយសំចត្តតិយកយ្យកតាតញ្ញា ពហុកាចតោ ខាលិតំ តាច សត្តាតញ្ញា តិរត្តរត្តា អឌិថិ ហោត្យ; ទុក្ខស្ស បត ពធំ តិរត្តរតាតិ តំ គស្សន្តោ, "កាយទ្វារេ...ប... ឲកំ ទុក្ខសហកត"ត្តិអាឌិមាហ តត្ថ អាចត្ថតំ សយ្យឌិត្ថតំ សត្តិរលំ ចោរុត្តត្តំ ចេ្ច តគារយ្យណចិត្តាតីតិ ល ក្លបក្ខាសហកតាតិ ឲចំ សត្តេបីតិ យឌិបិ តត្ថ ក្លបក្ខាសហកតចិត្តាតិបិ បចត្តត្តិ ក្លបក្ខាចគតាបិ លទ្ធាចសរា; ទុក្ខចគតា បត ពលចតរា តិសិតតិសិតេតត តិលិលោត សត្វេត តិរត្តរ សទិរ លិត្តត្តិ ចិយ ទុក្ខក្លបតេត្តិ ចិយ តា ចេគតា អភិភចត្តិ អទ្ឋោត្វេរត្តិ ក្លប្បន្តិត្តិ តិរត្តរា ចិយ ហោតិ តេតាហ "អត្យហតពលចតាយា"តិអាឌិ ក្លបក្ខាចេគតាតិ ចា តត្ថ អតិចិយ អតិដ្ឋបលតាយ អតិដ្ឋារយ្យណា ក្លបក្ខាចេគតា ទុក្ខាតិ វុត្តតិ, យធា ឪដ្ឋបលពហុតាយ ឪដ្ឋារយ្យណា ឈាតាឌិបរិយាបត្តេ ច ឃុកាតិកចេ ច ក្លបក្ខាចេគតា ឃុណាតិ វុត្តតិ, ឲចំ ទុក្ខស្ស តិរត្តរតាយ អឌិថីតិ ចេឌិតត្តំ

១៩៥ ឆ ឲរកាបរិចា យហាតិរេយ ហោតិ, ឲរកា ក្វុធតិរេយ តិបតតិ, កយ្យចេក្យក្លិត្តា អត្តរា បគយាចហតិ សេសារយ្យតាយ ហត្ថិកឹធប្បយាណា បរិណាហេត ឲកចោលិកតាចាប្បយាណា អាយាមេត

បេរិក្ខរបត្តាតីតិ ត្យុរឆារាសឌិសាតិ តិលិណក្កាតិ អយោឃុលយយាតេច បត្យបត្តាតំ ហេដ្ឋា ត្យុរឆារាតិ ហេដ្ឋាត្អុមិយំ តិក្ខិត្តា, ចេត្តលតាយោ ច តិលិណគារកណ្ឌកា អយោឃុយយា ឲចំ តេតាហ – "ឥយា តត្ថ ទុក្ខា"តិអាឌិ ក្យុសតិណាតីតិ ក្យុសតិណខាតិតាយ តធា វុត្តាតំ លរចាលិកាតិ លរា តិលិណកោឌិកា ហិឃ្លាដកាសណ្ឌាតា ចាលិកា

១៤០៊ ភន្តេ សម្យុសេតីតិ ហេដ្ឋិមភន្តេ យថា កិញ្ចិ មុខេ បក្ខិបិតុំ ន សក្កា, ឯវំ សុផុសិតេ ករោតិ៊ តម្ពលោហបិណ្ឌោ បដ្ឋាយាតិ

វុត្តការណតោ បដិលោមតោបិ ឯវំ កម្មការណានំ ការណមាហ៊ ទុតិយេនាតិ កុជាទីហិ តន្តេន៊ តតិយេនាតិ វាសីហិ តន្តេន៊

អវិជហិតមេវ និវេកហេតុតាយ លោកស្ស មហតោ អត្ថស្ស និវត្តនតោ៊

១៤១៊ ហីនកាយំ ហីនំ វា អត្តការំ រូបកតា៊ រូបាទានេនាតិ វត្តិត្តិឆេបិ រូបាទានេ៊ តំ អត្តតោ តណ្ហាទិដ្ឋិគ្គាហេហាតិ អាហ

“តណ្ហាទិដ្ឋិគាហេហ”តិ៊ សម្ពុវតិ ជរាមរណំ ឯតេនាតិ សម្ពុវោ, រូបាទានត្តិ អាហ – “ជាតិយា មរណស្ស វ ការណភូតេ”តិ៊ អនុបាទាតិ

អនុបាទាយ៊ តេនាហ “អនុបាទិយិត្វា”តិ៊

សណ្ឋានក្ខាតិគ្គតា នាមាតិ សកលម្បិ ចតុរក្ខំ អតិគ្គតា ឯវ ហោត្តិ វរិមធិត្តនិទេរានេន ចតុរក្ខលេសស្សបិ អសម្ពវតោ៊

ភេវច្ឆតសុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា៊

និដ្ឋិតា វ សុណ្ណាតវគ្គវណ្ណនា៊

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៤. វិភង្គវគ្គោ

១. ភទ្ទេករត្តសុត្តវណ្ណនា

២៧២. ឯកា រត្តិ ឯករត្តោ, ភទ្ទោ ឯករត្តោ ឯតស្សាតិ ភទ្ទេករត្តំ, វិបស្សនំ បរិព្រូហេន្តោ បុគ្គលោ។ តេនាហ – “វិបស្សនានុយោគសមន្នាគតត្តា”តិ។ តំ ឧទ្ទិស្ស បវត្តិយា បន ភទ្ទេករត្តសហចរណតោ ភទ្ទេករត្តោ។ តេនាហ ភគវា – “ភទ្ទេករត្តស្ស វោ, ភិក្ខវេ, ឧទ្ទេសញ្ច វិភង្គញ្ច ទេសេស្សាមី”តិ។ ទេសេតព្ពមត្ថំ ឧទ្ទិសតិ ឯតេនាតិ ឧទ្ទេសោ, សង្ខេបទេសនា ឯវ។ យស្មា បន និទ្ទេសបទានំ ជនកដ្ឋានេ ឋត្វា មាតា វិយាតិ មាតិកាតិ វុច្ចតិ, តស្មាហ “ឧទ្ទេសន្តិ មាតិក”ន្តិ។ ឧទ្ទិដ្ឋមត្ថំ វិភជតិ ឯតេនាតិ វិភង្គោ វិត្ថារទេសនា, តេនាហ – “វិត្ថារភាជនិយ”ន្តិ “យថាឧទ្ទិដ្ឋមត្ថំ វិត្ថារតោ ភាជេតិ វិភជតិ ឯតេនា”តិ កត្វា។

ឧប្បាទាទិខណត្តយំ បត្វា អតិក្កមំ អតិក្កន្តំ អតីតំ។ តំ បន អត្ថតោ វិគតំ ខន្ធបញ្ចកន្តិ អាហ “អតីតេ ខន្ធបញ្ចកេ”តិ។ តណ្ហាទិដ្ឋីហិ នានុគច្ឆេយ្យាតិ តណ្ហាទិដ្ឋាភិនន្ទនាហិ នានុភវេយ្យ, នាភិនន្ទេយ្យាតិ អត្ថោ។ យថា “នន្ទិ”ន្តិអាទិនា វិបរីតគ្គាហវសេន អតីតេសុ រូបាទីសុ មិច្ឆាអភិនិវិសនំ បរាមាសោ ទិដ្ឋាភិនន្ទនា; ឯវំ “នន្ទិ”ន្តិអាទិនា វិបរីតគ្គាហវសេន អនាគតេសុ រូបាទីសុ មិច្ឆាអភិនិវិសនំ បរាមាសោ ទិដ្ឋិ កមុសមាទានំ ទិដ្ឋិបត្វាតិ តំ បដិក្ខិបន្តោ អាហ – “តណ្ហាទិដ្ឋីហិ ន បត្ថេយ្យា”តិ។ យទតីតន្តិ ឯត្ថ ឥតិ-សទ្ទោ អាទិអត្ថោ។ តេន “អប្បត្ត”ន្តិ បទំ សង្គណ្ហាតិ។ តម្បិ ហិ ការណវចនំ។ តេនាហ “យស្មា ច”តិ។ តត្ថាយមធិប្បាយោ, “អតីតំ តណ្ហាទិវសេន នាភិនន្ទិតព្ពំ សព្ពសោ អវិជ្ជមានត្តា សសវិសាណំ វិយ, តថា អនាគតម្បិ ន បត្ថេតព្ព”ន្តិ។ តត្ថ សិយា – អតីតំ នាភិនន្ទិតព្ពំ អភិនន្ទនាយ និប្បយោជនត្តា, អនាគតបត្ថនា បន សផលាបិ សិយាតិ ន សព្ពសោ បដិក្ខិបិតព្ពាតិ? ន, តស្សាបិ សវិឃាតការេន បដិក្ខិបិតព្ពតោ។ តេនាហ “យស្មា”តិអាទិ។ តត្ថ បហីនន្តិ និស្សដ្ឋសភាវំ។ និរុទ្ធន្តិ ភគ្គំ។ អត្ថង្គតន្តិ វិនាសំ។ អប្បត្តន្តិ សភាវំ ឧប្បាទាទិកំ អសម្បត្តំ។ អជាតន្តិ ន ជាតំ។ អនិព្ពត្តន្តិ តស្សេវ វេវចនំ។

យត្ថ យត្ថាតិ យស្មិំ យស្មិំ ខណេ, យស្មិំ យស្មិំ វា ធម្មបុញ្ជេ ឧប្បន្នំ, តំ សព្ពម្បិ អសេសេត្វា។ អរញ្ញាទីសុ វាតិ វា-សទ្ទោ អនិយមត្ថោ។ តេន អរញ្ញេ វា រុក្ខមូលេ វា បព្ពតកន្ទរាទីសុ វាតិ ឋាននិយមាភាវា អនុបស្សនាយ សាតច្ចការិតំ ទស្សេតិ។ យមកាទិវសេន បរិព្រូហិយមានា វិបស្សនា វិយ បដិបក្ខេហិ អកោបនិយាវ ហោតីតិ អាហ – “អសំហីរំ អសំកុប្បន្តិ ឥទំ វិបស្សនាបដិវិបស្សនាទស្សនត្ថំ វុត្ត”ន្តិ។ គាថាយមយមត្ថោ វិបស្សនាវសេន យុជ្ជតីតិ អាហ – “វិបស្សនា ហី”តិអាទិ។ កិំ ឯតាយ បរិយាយកថាយាតិ និប្បរិយាយតោវ អសំហីរំ អសំកុប្បំ ទស្សេតុំ, “អថ វា”តិអាទិ វុត្តំ។ កថំ បន និច្ចស្ស និព្ពានស្ស អនុព្រូហនា ហោតីតិ អាហ “បុនប្បុន”ន្តិអាទិ។ ឯតេន តទារម្មណធម្មា ព្រូហនាយ, តេសំ អារម្មណម្បិ អត្ថតោ អនុព្រូហិតំ នាម ហោតិ ពាហុល្លមនសិការេនាតិ ទស្សេតិ។

អាភិតោ តាបនំ អាតាបនំ, តេន អារព្ភនាត្យាហ. បរិតោ តាបនំ បរិតាបនំ, តេន កិក្កមនាត្យបរក្កមនាត្យោ វាតិ. តស្ស សេនាតិ តស្ស មច្ចុនោ សហការោលក្ខេន សេនា វិយាតិ សេនា. សង្គហោតិអាទីសុ មិត្តាការគ្គហណេន សាមប្បយោគមាហ. លញ្ចគ្គហណេន លញ្ចទានំ, តេន ទានប្បយោគំ. ពលរាសីតិ ហត្ថិអស្សាទិពលកាយោ. តេន ទណ្ឌភេទំ វទតិ. កេនចាបិ ហិ ពលវតា ឧប ព្ពូហិតំ, ឋានំ ចតុត្ថិនោបិ ឧបាយយោគេន សម្បជ្ជតិ. តត្ថ តត្ថ ច សង្គំ អាសត្តិំ អទតិ ធនោតីតិ សង្គោ, ពុទ្ធការកេ ធម្មេ សង្គោលវនេន តស្ស បដិឃាតនវសេន បវត្តនតោ.

ឋ្ឋាហកំ ឋ្ឋានវីរិយសម្បត្តិ. សបទិហិតសីវនលក្ខណេន អសារទ្ធកាវបរទ្ទលកាវកាមនេន វា សន្តោ.

១៩២. មន្ទញ្ញូបវេសនេន ឧបចារេបិ អពោហសីត្តិ អតីតំ អន្វាគមេតិ តត្ថ នន្ទិយាសមន្នាគមនតោ. វេទនាទីសុបិ ឧបេន នយោ. កុសលាកុសលវិបាកកិរិយាទិសុ ... ពលវិនិមុត្តំ ...

១៩៣. ...

១៩៤. ...

១៤៩៉ ធាហិន្ទា បុទ្ធត្តារបូលេតា តិចទេត្តត្វា ឲកស្ថិ៍ឈេច អារបូលេ ចិត្តស្ស សបូឌេច លឃត៌ អប្បត៌ បដិសល្លាត៌, ឈេ ពោធិ សយាបត្តិចិហារេរ៉ា, ឰ្នឆ បត អទិឃចិហារេរ៉ា អឆិបេ្យតាតិ អាហ – "បដិសល្លាតា ចុដ្ជីតោ"តិអាឌិ៉ ឌាតទេត្តាច កកចា ពឆាសបដ្ជាបតត្តិ បុទ្ធិ៉ ចុត្តទេញ្ជាតិ – "ឌាតត្តាបិ តឆាកតា បុទ្ធត្តិ, ឌាតត្តាបិ ត បុទ្ធត្តិ"តិអាឌិ (បរិ៉ ១៩)៉

១៤៥៉សាឝ្លារបតាសីតិ សាឝ្សុបដ្ជិ សារចសិ៉ ត៌ បត បន៌សា ទោហាតីតិ បន៌សទេត្វា សាឝ្សុបទ្ជា៉ ទេតតាហ "ទេសត៌ បន៌សទេត្តា"តិ៉ ចិឌ្ឌយាទេតហិ ចណ្ណហិ ក្យុលាចទេត្ត ជ្ជកក្កតាកាទេ៌ា សប្យហ៌សត៌, ពេចល៌ ក្យុលាន៌កិត្តតចទេសត ទេឆាយតា បន៌សាតិ អឃទេយទេតន៌ ចិទេសទេសា៉

អាតត្ជកទេជ្ជារត្តរុត្តចណ្ណតាឃ លឹតត្វប្យការសតា សយត្តា៉

១៉ យហាពឆ្វាតកទេជ្ជារត្តរុត្តចណ្ណតា

១៤៥៉ ជ្ជល្យារចេត តបតទេតា តបំ ជ្ជឝក៌ ឲតស្សាតិ តទេបិឝា, រហទេឝា៉ ទេតតាហ "តទេត្តាឝកស្ស រហឝស្សា"តិ៉ សទេន្លទេបត ចុត្តយត្តិ ចិត្វារទេតា ឝទេស្សត៌, "ទេចការបន្តតស្សា"តិអាឌិ ចុត្តា៉ តទេតា ជ្ជឝកាទេហឝទេតា, ត៌ រហឝ៌ ជ្ជបតិស្សាឃាតិ អទេត្វា៉ តាកកចតាកទេតាបិ ហិ ទេសា រហទេឝា តទេតា ជ្ជបរិ យតុស្សទេលិទេក ឌលិសទេឃត សប្តទេន្លា ទេហាតិ៉ ទេតត ចុត្តិ – "តទេបិឝា តាយ តឌី សត្ជតី"តិ៉ ឲឌីសាតិ ក្យុធិតា ជ្ជល្យា, អត្ជត្វតាយចទេសត តទេបិឝាតិ ច ចុច្ចតីតិ អទេត្វា៉ ទេបតទេលិទេកាតិ ទេបតាត៌ ចសតដ្ជាត៌ បទេច្ចកតិទេឃំ សត្ថាឃាហ៉ ឰ្នយស្ស បត អារាយស្សាតិ តទេបិឝារាយស្ស៉ តទេតាតិ តទេបិឝាសត្តាតតឌិទេតា៉ យហាជ្ជឝការហឝឝាតិ យហាជ្ជឝកកទិត៌ បល្លល៌៉

១៥០៉សយិទេន្លាតិ ជ្ជត្យអារទេរ៉ា, បរិបុទេណ្ណាទេឃចាតិ អទេត្វា៉ អាឌិយិ ព្រោហ្វចរិឃយស្សាតិ អាឌិព្រោហ្វចរិទេឃា, ទេសា ឲច អាឌិព្រោហ្វចរិឃទេកា៉ ទេតតាហ "បុត្តកាកប្បដិបត្តិក្ចទេតា"តិ៉ "អតីត៌ អតាកត៌ បច្ចុប្បន្ន"ត្តិ អន្ទ្ទកឝយុទេលត សត្តតឆយូទេរ៉ៃឆចត៌៉

១៥១៉ កាយំ លត្ថាឌិចទេសត ចិកឌត៌ សាឆារលំ, បឆយ្ទុតិឃចត្យត្វសុទេត្តសុ បត លត្ថចទេសត ចិកឌត៌ កត្វា ឰ្នឆ តឆា អកត្វា ឲចំ ទេឝសតាឃ ឆបត៌ តទេតា អញ្ញឆា អាឃតតចទេសត ចិកឌតត្តិ៉ ឲចំ ចិកិត្តា ហិ សទេន្លបចិត្វារទេតា អតចទេសសា សបូសតុបកា ឆបូ ចិកឌិត្វា ឝស្សិតា ទេហាត្តិ; អឃំ កិទេទត្វ កកចទេតា អញ្ញាសទេឃា ទេឆទេរត តឃទេតា កហិទេតាតិ ឝទេស្សត៌, "ឰ្នយស្និ កិរា"តិអាឌិ ចុត្តិ៉ តត្វ ក្ខាឝសាឃតតចទេសទេតច យាតិក៌ ឆទេបសីតិ ទេលិកិឃាតិ ក្ខាឝសាឃតតាតិ ឲច សត្ថាឃ យាតិក៌ ឆទេបសិ, ឃឆា តឹសុ សុទេត្តសុ លត្ថចទេសត ចិកត្តិ, ឲចំ ឃឌិ កកចតា ឰ្នឆាបិ ចិកឌត៌ ឰ្នឆ្និត៌ សិឃា, តឆា ចិកទេឌយ្យ, ឃស្មា បត តឆា អចិកឌិត្វាច កត្ថក្យុដិ៉ បចិទេដ្ជា, តស្មា ក្ខាឝសាឃតតចទេសទេតទេចត្វ ចិកឌត៌ កកចតា ច អឆិបេ្យតត្តិ តឃក្កាទេហ ឆត្វា ទេឆទេរា ចិកឌិ៉ ទេតតាហ – "តឃំ បដិលកិត្វា ឲចយាហា"តិ៉ កាទិឃំ កតត្តិ ឝ្យក្កទ៌ កត៌៉ អបទេឝ បឝ៌ ឝស្សិត៌ អាកាទេស បឝ៌ កត៌ សាឆារលស្ស អត្វស្ស ចិសិដ្ជចិសឃតាឃ ឝស្សិតត្តា៉ តិកត្តិចិញ្ញាលត្តិ តិកត្តិតល្យាឃ សប្យឃុត្តិ ចិញ្ញាល៌, "លត្ថរាកប្បដិធន្ទិ ទេហាតី"តិ ចឆតទេតា៉ យទេតាតិ កចដ្ឋចិត្តិ យទេតាក្ខាទិកឌចតាត៌ ក្ខារក្ចត៌៉

២៨២. បត្តានេត ឋនេបសិតិ បត្តានេត ចិត្តំ បចនេត្តសិ។

មហាកច្ចានភទ្ទេករត្តសុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា

សមត្តា។

៤. លោមសកង្គិយភទ្ទេករត្តសុត្តវណ្ណនា

២៨៦. ឈតតិចិតលោមេយា លោមសោ, អយំ បន អប្បតាយ លោមសកោតិ អាហ – “ថ្ពសកលោមសាការតាយា”តិ, លោមសកោ អង្គិកោ លោមសកង្គិយោ, បទេយា ក-ការេន អប្បេត្វា, ទុតិយំ បន បចចន្ទនេវេន រត្តកប្បលបិលយន្តិ រត្តកប្បលចណ្ណបិលយំ។ ឋុរុឃ្យាតិ អាកាសតោ ឋុតរិត្វា។ បដិហារិយំ ទិស្វា ទិន្តលិកសក្ការស្ស អសាធិយតោ យតុស្សបនេ ត ចសន្តិ។

ជេសហិ ចក្កចាតុអសហស្សហីតិ គិស្សក្កចេនតោ អាកត្វាតិ អធិប្បាយោ។ សន្តិបតិតាហិ នេចតាហីតិ ការលចនំ។ បន្នាបយោកយត្ថតាយ បដិចិន្តិត្វា អសក្កោត្វានំ នេចានំ ចាតលស្ស តិក្កចិសនកាចាបិនេតត សមុទេត្តនេត្វា ឃំនេចកនេតត្វា...បេ... អការិ។ តព្វាតិ តស្មិំ នេចសន្និបាតេ, តិស្សំ ចា នេសតាយំ។ នេចត្តស្សាតិ នេចកាចស្ស, ឋិត្តរយត្តិយាតិ អត្វា។ ករទ្ទេករត្តស្ស សុត្តស្ស ឲតាតិ ករទ្ទេករត្តិយា។

សចតយុនេត ឡប្បឋាតសោ អត្តនោ ច ន្តបធារណំ ន្តក្កលត្តិ អាហ – “តុលិក្កតោ គិសិទិត្វា សុលកត្វា ន្តក្កលាតិ តាយា”តិ។ ចាទុក្កតកាណំ បរិឃាបុលតត្តិ អាហ – “ចាចាយ សន្នាយំ ការោនត្តា បរិឃាបុលាតិ តាយា”តិ។ កត្ថស្ស បរិហណំ ធារណំ, តំ បន បនេសុ បតិដ្ឋាបនំ បរិកដំ ហោតីតិ អាហ – “អនេន្នានំ ចានេចត្តា ធារេតិ តាយា”តិ។ សេសំ ហេដ្ឋា ចុត្តនយមេវ។

លោមសកង្គិយភទ្ទេករត្តសុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា

សមត្តា។

៥. ចូឡកម្មវិភង្គសុត្តវណ្ណនា

២៨៩. អង្គសុភតាយាតិ អង្គានំ ហត្ថបាទាទីនំ សុន្ទរតាយ សុភតាបនេត។ យំ អបរិ ព្រហ្មិតំ យុត្តិ ចា, តត្ថ លោកេ យាលចនេចាហារោ,

យេកុយ្យេន សត្តា ដេហរកាលេ សុទ្ធសាទិកា ហោន្តីតិ វុត្តំ, “តរុណកាលេ ចោហរិ យ្វ”តិ។ អធិបតិត្តាតិ ខ្លស្សរកាចេតា។

សមាហារត្តិ សត្តិចយំ បណ្ឌិតោ ឈរមាចរេសតិ ឃស្មា អប្បតរេបិ ញ្យឃមានេ ភោកា លិឃត្តិ, អប្បតរេបិ សញ្ញាឃមានេ ចឆ្នត្តិ, តស្មា ចិន្ហញ្ញាខាតិកោ កិច្ចិ ញ្យឃំ អកត្វា អឃមេច ជ្ជប្បារេនេត្វា ឈរាចារំ អតុតិដ្ឋេយ្យាតិ លោកានេសិតមត្ថំ ចនតិ។

ឆតលោកេត...បេ... តិខ្ពុតេត្វា លោកចសិកស្ស ហិ កតិ តិរេឃា ចា តិរច្ឆានឃោនិ ចា។ ចុត្តមេព្យាំ – “តិមិត្តស្សាឝកទិតំ ចា, ភិក្ខវេ, ចិន្ហញ្ញាណំ តិដ្ឋយាតំ តិដ្ឋតិ អតុញ្យញ្ជាតស្សាឝកទិតំ ចា។ តស្មិំ សមយេ កាលក្ករេយ្យ, ដ្ឋិត្ថ កតីតំ អញ្ញាតរំ កតិ ចតាមិ – តិរឃំ ចា តិរច្ឆានឃោនិំ ចា”តិ (ឆំ: តិ: ៣:១៦៤)។ តិរេឃ តិខ្ពត្តិស្សតិ កតោកាសស្ស កម្មស្ស បដិតាហិតំ អសក្កុណេយ្យកាចេតា។

បត្តក្ខន្ធអឆោមុខកាចំ សន្តាឃ “ខ្ពតាមេត្វា”តិ ចុត្តំ។ ព្រាហ្មណចារិត្តស្ស កាចិតតំ សន្តាឃាហ “ព្រាហ្មលោកេ តិខ្ពតេត្វា”តិ។ តំ បចត្តិ បុគ្គិតិ សុតមេតំ មឃា, “មឃំបិតា សុតលោ ហុត្វា តិខ្ពតេត្វា”តិ, ឧតំ ភោតា កោតមេត ចុត្តត្តិ។ កិមិឥ ចុត្តត្តិ ខ្ពមំ បចត្តិ បុគ្គិ។

តចេច ចត្វាតិ ឃឆា សុតលស្ស ចុត្តំ, តចេច ចត្វា។ អចិសំចាឝតត្តិ, “ទោតឝេយ្យព្រាហ្មណោ សុតលោ ខាតោ”តិ អត្តតោ ចចតស្ស អចិសំចាឝតត្តំ, ចិសំចាឝតាកាចឝស្សតត្តិ អធិប្បាយោ។ ខាតោតាមិត្វាមិតាតិ ខ្ពមិតា មម បុរេត្តត មឃំបុរិមខាតិឃំ បិតាតិ ឧចំ ខាតោតា អមីព្រុ ខាតិត្វា។ ញុទ្ធាតុការេចត កិរ សុតលោ តឆា ឆស្សតិ, ត ខាតិស្សរតាឃ។ កកចត្តំ ជិស្វា កុក្កុរំ បត បុរិមខាតិសិទ្ធចារសតាឃ។ កចបដិច្ឆត្តិ កចត្តរកាចេត បដិច្ឆត្តិ។ តាឃ-សទ្ធោ សម្មាចតោ។ បដិសត្តិអត្តរត្តិ អញ្ញាខាតិបដិសត្តិក្កហលោត ហេដ្ឋិមខាតំ កតិ។ អក្កចិខ្ជាបិឆលោ កិរេរ, ទោត អប្បាឃុកឌីឈាឃុកតាឌិចមេត ចុទ្ធម បមេព្យាអភិសច្ចិ; ឧចំ កិរស្ស អមោហាសិ, “ខ្ពមេសំ សត្តាតំ អប្បាឃុកតាឝឃា ចិមេសា អក្កបច្ចក្កចមេត សល្លក្ខិឃត្តិ។ ត ទោ បតេតំ ឃុត្តំ ‘អក្កបច្ចក្កាតិ ឃាច ទោសំ ទោសំ កាលោ’ត្តិ; តស្មា កចិតព្ពមេត្វ អនេញ្ញាតេច កាលោត។ សមលោ កោតមោ តំ កាលំ ចិកខិត្វា កថេស្សតិ, ឧចាឃំ សញ្ញាញ្ញាតិ តិច្ឆមោ មេ អបណ្ណកោ កចិស្សតី”តិ។ អបមេ បត កលត្តិ, “តិរច្ឆាតកតំ មតុស្សំ ចា អាចិសិត្វា ខ្ពច្ឆិតត្តកសាចតំ តាឃ មហាឃត្តចិខ្ជាចមេត ហោតិ; តស្មា ត ឧត្តាចតា សមលស្ស កោតមស្ស សញ្ញាញ្ញាតា សុតិច្ឆិតា ហោតិ។ ឃំ ត្វតាហំ កម្មផលមស្ស ជ្ជិដ្ឋស្ស បញ្ហាបុច្ឆេយ្យំ, តត្ថ ច មេ ចិត្តំ អារាធេត្វា បញ្ហាព្យាករិស្សតិ។ ឧចាឃំ សញ្ញាញ្ញាតិ ចិតិច្ឆមោ មេ កចិស្សតីតិ ទោ បមេព្យាបុច្ឆតី”តិ។

កល្ឌាកត្តិ សោបមេឃ្យំ, សត្តកត្តិ អមេត្ថោ។ កម្មុតា ឆាតត្ពំ អាឌិឃត្តីតិ កម្មឆាឃាឆា, អត្តតា កត្វបចិតកម្មផលកាកីតិ អមេត្ថោ។ តំ បត កម្មឆាឃជ្ជំ កាលោបចារេត ចតេត្វា, “កម្មំ ឧទោសំ ឆាឃជ្ជំ កល្ឌាកត្តិ អមេត្ថោ”តិ អាហ – ឃឆា “ក្យសលិតំ, ភិក្ខវេ, ឆម្មាតំ សមាឆាតហេតុ ឧចមិឥំ បុញ្ញាំ បចឌ្ឍតី”តិ (ឌី: តិ: ៣:៨០)។ ឃចតិ ឋលំ សកាចទោតា ភិត្តយិ អភិត្ថំ ចិឃ មិស្សិតំ ហោតិ, ឧទោតាតិ មោឃាតីតិ អាហ – “កម្មំ ឧទោសំ មោឃាតិ កាលោ”ត្តិ។ មមត្តចមេត ញាញ្ញាតិ សំញាញ្ញាតីតិ ញាទ្ធ, ញាតិ សាលោហិតោ ច។ កម្មំ បត ឧកត្តសម្ពន្ធមេចាតិ អាហ – “កម្មំ ឧទោសំ ញាទ្ធ”តិ។ បតិដ្ឋាតិ អចស្សឃោ។ កម្មសឌីមេសា ហិ សត្តាតំ អចស្សឃោ តត្តិ, អញ្ញោ ទោកាមិ ខ្ពស្សមោ ព្រាហ្មា ចា ត កមេរាតិ តាឌិសំ កត្តុំ សជ្ជីតុំ អសមត្តកាចេតា។ ឃំ បតេត្ត ចត្តខ្ពុំ, តំ ចិសុឌ្ឌិមក្កសំចល្ហតាឃំ ចុត្តតមេឃត ទោឌិតខ្ពុំ។

ពយ្វេយចាតិ ពម្វា អចឆារិតំ, តត្ត កិលេសាបិ សព្វាត់ ហីតបណីតកាចការលំ, ត លេចលត្តិ ? សច្ចេយតំ, កិលេសបយោគេត ចិបិពចត្ថិ តិត្ថាត្តំ ពយ្វបចត្តិតេយចាតិ ពត្វា ទុត្តំ “ពឆិតស្ស អត្តំ ត សញ្ញាភាសី”តិ សេច្ឆបតោ ចត្វា តត្ត កពចា យហាការ្យិលោ បទេរសំ ពោបតត្វេយច ឆយ៉ំ ឌេសេតីតិ អាហ – “យាតតិស្សិតោ កិនេរសា”តិអាឌិ។

១៥០។ សយេត្តកាតិ បរិយេត្តក, យឆា តំ ឋលំ ឌាតំ សយត្តំ ហោតិ, ឲចំ ពេតត, ស្តបទិតេតាតិ អតេត្វា។ តាឌិសំ បត អត្តនោ កិច្ចេ អត្ថត់ ភាយ ហោតីតិ អាហ “បរិបុណ្ណោតា”តិ។ សយាឌិតេក្ខាតិ ឲត្វ សយាឌាត់ ភាយ តញ្ញឌិត្ថីហិ ពហលំ បរាយសត្តិ អាហ – “ពហិតេត បរាយេច្ឆា”តិ។ បឌិបជ្ជតិ ឲតាឃ ស្សុកតិត្បក្កតីតិ បឌិបឌា, ពយ្វំ។ តឆា ហិ តំ “ពយ្វបឆា”តិ ទុច្ចតិ។

ឲសាតិ បឌិបឌា។ ត្វត្តលំ ស្តបឈាតពេយច សិឃាតិ ស្តបបឹឲ្យអពស្ស ចិសឃំ ឌស្សេតំ, “ពាលចពេយ្វតា”តិអាឌិ ទុត្តំ។ ពាលចពេយ្វតាតិ បុញ្ញាពេយ្វត។ ចឌតិ ភាយាតិ ចឌេត្វា ចិឃ ហោតិ ។ តិត្ថាត្តាបេយ្យត្តិ ពម្វា ទុត្តំ, តត្ត ស្តបបឹឲ្យអពសកាចំ ពយ្វំ ឌភពសកាចំ ត ហោតីតិ? សត្តេយតំ បរិពប្បតចឆត់, ឃឆា យត្តស្សា បច្ចត្តិពំ បឌិបក្ខំ កិច្ចិ៍ ពាតំ អសយត្វាបិ លេចិ អាលម្ពតចេសេត សយត្វា ចិឃ អត្ថាត់ ឌស្សេត្តិ, ឲចំសយ្យឌបិឌត្តិ លេចិ។ អបទេ បត កហត្តិ – ឃស្សិចំ ពយ្វស្សចិបិពំ បឹឲ្យឲតិ, សេច តស្សិ អតោពារេស ឲច សឃំ ចិបច្ចិតំ ឡពាសំ លេកឃ្យ, អបិឃេស្ស ឲច តំសយក្តិបុក្កលំ តិត្ថាត្តាបេយ្យ, ឃម្វា តំ ពយ្វំ ពាលចំ ហុត្វា អចេសេសបច្ចុឃសយចាឃេត ចិបច្ចិតំ អាទេច្ឆំ, តម្វា ត្តតទំ តស្ស ចិបិពំ ចិពាឌេត្តំ ស្តបបឹឲ្យអពំ ភាយ ឌាតំ។ ឲតឌត្វេយច ឆេត្វ “ពាលចពេយ្វត តិត្ថាត្ត”ត្តិ ពាលចក្កហលំ ពតំ។ កិច្ចចេសេត ហិ តេសំ ពយ្វាត់ ឲតា សយញ្ញា, ឃឌិចំ ស្តបបឹឲ្យអពំ ស្តបឆ្លេឌពំ ឌភពំ ស្តបត្វយ្យកត្តិ, ត ក្យុសលិតិ ចិឃ ស្តបត្វយ្យាតិ ហោត្តិ តិត្ថាត្តត្វាឃ។ បឹឲ្យឲត្វាតិ ចិហេច្ឆត្វា បឌិឈាងភាឌិចេសេត ស្ត្ហុទោលឃត្តាឌយោ ចិឃ ស្ត្ហុតិលិឌិពោ ចិពាឌេត្វា។ តិទោឌត្តិ តិទេត្តឌំ។ តិឃ្យុសត្តិ តិទេសំ។ ពសឌត្តិ តិស្សាទំ។ បរិស្សឃត្តិ ស្តបត្ថចំ។

ត្តឌាតិ បរិស្សឃស្ស ស្តបតឃភាពាទំ ឌស្សេត្តត តត្វ, “ឌាទេពស្សា”តិអាឌិ ចត្វា កោពាត់ ចិភាសភាពាទំ ឌស្សេតំ, បុត “ឌាទេពស្សា”តិអាឌិ ទុត្តំ។ ក្យុក្កទោហភាតិ ក្យុក្កបុទលីទា។ ពោឃណ្ឌលេតិ ពោឃុឆេ។

អដ្ឋ សកោយត់ពត្វាតិ អទិដ្ឋាសកប្បយាលំ បទេឌសំ បច្ចត្តិពំ ស្ត្ហិស្ស ឆត្យក្កហោ អត្យឃាឃិ ពត្វា។ តត្តិ សទំ។ អទេញ្ញាតិ បច្ចត្តិពោ។ តទេត្វច បិទោឃ្យ អច្ចាសត្តំ ពត្វា សទស្ស លិត្តត្តា។ ចាឲ្យអយឆ្លោឌពត្តិ យពទាឌិចាឲ្យអយឆ្លចត្តំ ស្តឌពំ។

បឌិសត្តិតិត្ថាត្តពំ ពយ្វំ ឌភពពយ្វំ ភាយ បរិបុណ្ណចិបិពឌាឃិកាចេតា, ត បចត្តិចិបិពយត្តតិត្ថាត្តពំ។ កោពសយ្យឌាឌីតិ អាឌិ-សទ្ទេត អាទោព្យសយ្យឌាឌិ-បរិចាទសយ្យឌាឌីតិ ពណ្យាតិ។ ត ឌីឈាឃ្យុពតាឌីតិ ហិ អប្បាឃ្យុពតាសំចត្តតិពោត ពយ្វតា តិត្ថាត្តាតិ; អញ្ញា ឌីឈាឃ្យុពតាពទេលាត ស្តបត្វយ្យកេតំ សេក្កាតិ; ត អតិត្វត្តាលុំ អបេយ្យសក្ខំ តីចក្យុលីត់ ត្វប្បញ្ញា ចា ចណ្ណចត្តតាឌិចេសេត។ តឆា ហិ ចក្ខតិ, “ត្តយស្សិ បត បញ្ញាចិស្សជ្ជេតេ”តិអាឌិ, តំ បត តិឌស្សតចេសេត ទុត្តត្តិ ឌដ្ឋព្វំ។

បុរិមានីតិ ឧបបីឡកកោបច្ឆេទកានិ។ ឧបបីឡកុបឃាតកា តាយ កុសលវិបាកបដិពាហកាតិ អធិប្បាយេន "ឥទំ អកុសលំ ទេតិ"តិ វុត្តំ។ ឧបត្ថម្ភកំ កុសលំ វទតីតិ ឯត្ថ យថា ជនកំ ឧបឃាតកំ, ឯវំ ពាធកម្បិ ឧបឃាតកតាយ វុត្តាយាតាយ ន កោចិ វិសេសោ។ ឧបច្ឆេទកានិ វិបាកានិ ពាធេតា អនុប្បន្នានិ បវត្តានិ ចិរកាលំ អកុសលកម្មវិបាកស្ស ឧបត្ថម្ភកុបបីឡកុបឃាតកានិ ន ន សម្ភវន្តិ។ ឯវញ្ច កត្វា យា ហេដ្ឋា ពហូសុ អាសន្នទិវសេសុ ឯវំ កតំ បដិសន្ធិកស្ស ពាធកំ តស្ស អនុពលប្បទាយិកា វុត្តា, សាបិ សមត្ថិតា ហោតិ។ យស្មិញ្ហិ កម្មេ កតេ ជនកនិព្ពត្តំ កុសលផលំ វា អកុសលផលំ វា ព្យាធិធាតុសមតាទិនិមិត្តំ វិពាធីយតិ, តទុបត្ថម្ភកំ។ យស្មិំ បន កតេ ជាតិសមតស្ស បដិសន្ធិំ បវត្តិយញ្ច វិបាកកដត្តារូបានំ ឧប្បត្តិ ហោតិ, តំ ជនកំ។ យស្មិំ បន កតេ អញ្ញេន ជនិតស្ស ឥដ្ឋស្ស វា អនិដ្ឋស្ស វា ផលស្ស វិពាធាវិច្ឆេទបច្ចយានុប្បត្តិយា ឧបព្រូហនបច្ចយុប្បត្តិយា ច ជនកសាមត្ថិយានុរូបំ បរិវុត្តិចិរតរបវត្តិ ហោតិ, ឯតំ ឧបត្ថម្ភកំ។ តថា យស្មិំ កតេ ជនកនិព្ពត្តំ កុសលផលំ អកុសលផលំ វា ព្យាធិធាតុសមតាទិនិមិត្តំ វិពាធីយតិ, តំ ឧបបីឡកំ។ យស្មិំ បន កតេ ជនកសាមត្ថិយេវ ចិរតរបវត្តនំ សមានំ ផលំ វិច្ឆេទកបច្ចយុប្បត្តិយា វិច្ឆិជ្ជតិ, តំ ឧបឃាតកន្តិ អយមេត្ថ សារោ។

តត្ថាតិ តេសុ កម្មេសុ។ ឧបច្ឆេទកកម្មនាតិ អាយុនោ ឧបឃាតកកម្មេន។ សាមយុបឃាតកការេន ឋិតា ពលវន្តោតិ តំ ទស្សេតុំ "បិណាតិបាតិនោ"តិអាទិ វុត្តំ។ ន សក្កោតីតិ បិណាតិបាតកម្មុនា សន្តានស្ស តថាភិសង្ខតត្តា។ យស្មិញ្ហិ សន្តានេ និព្ពត្តំ, តស្ស តេន អភិសង្ខតតា អវស្សំ ឋានំ តតោ វិបាកស្ស វិភិជ្ជនតោ។ ឯតេន កុសលស្ស កម្មស្ស អាយូហនក្ខណេយេវ បិណាតិបាតោ តាទិសំ សាមត្ថិយុបឃាតំ ករោតីតិ ទស្សេតិ, តតោ កម្មំ អប្បផលំ ហោតិ។ "ទីឃាយុកា"តិអាទិនា ឧបឃាតសាមត្ថិយេន ហេតុ ឧប្បត្តស្សាបិ វិយ ឧបបត្តិនិយាមកា ធម្មាតិ ទស្សេតិ។ ឧបបត្តិ និយតវិសេសេ វិបច្ចិតុំ អាការេ ករោន្តេ ឯវ កុសលកម្មំ អាកឌ្ឍិយមានបដិសន្ធិកំ បិណាតិបាតកម្មំ អប្បាយុកត្តាយ និយមេតីតិ អាហ – "បដិសន្ធិមេវ ច និយាមេត្វា អប្បាយុកំ ករោតី"តិ។ បិណាតិបាតចេតនាយ អច្ចន្តកដុកវិបាកត្តា សន្និដ្ឋានចេតនាយ និរយេ និព្ពត្តតិ តស្សា អត្ថស្ស វិភាវនតោ; ឋានេ បន ន តថា ការិយាតិ អាហ – "បុព្ពា...បេ... ហោតី"តិ។ ឋានំ បន យំ ហេដ្ឋា វុត្តសទិសំ, តំ វុត្តនយេន វេទិតព្ពំ។

យត្រស្សាយត្រស្សបរិយ្យាយាតិ យានុសកា អយានុសកា ច ឧបទ្ទវា។ បុរេតាតិ បុព្ពន្តរេតោ។ បច្ឆតោតិ បច្ឆិមវតោ។ បដិយាតាតិ បរិឌតស្ស, វេជតានំ ចា វេទនេន បដិយាតា។ បរេហីតិ បុរាតនេហិ បរេហិ។ សម្ពោធកាចត្តិ សារិកាចវេន បច្ចត្តំ អាហរិត្វា វេត្តិ ពលាយិកា។ កម្មន្តាតិ វសិដ្ឋាទិកម្មានិ។ អបិណាតិបាតកម្មន្តិ បិណាតិបាតស្ស បដិបក្ខភូតំ កម្មំ; បិណាតិបាតា វិរតិចេតនា បវត្តិតកម្មន្តិ អត្ថោ។ ទីឃាយុកសំវត្តនិកំ ហោតិ វិបាកស្ស កម្មសរិក្ខកាវតោ។ ឋយិតា នយេនាតិ ឋយិតា អប្បាយុកទីឃាយុកសំវត្តនិកេសុ កម្មេសុ យថាវុត្តេន តំ សំវត្តនិកវិភាវននយេន។

វិហេឋនកម្មាទីនីបីតិ បិ-សទ្ទេន គោបិសស្សាយនកម្មច្ឆេទទណ្ឌអភិទ្ធសុភាវទវសេន បវត្តិតកម្មានិ សង្គណ្ហាតិ។ តទេវាតិ យថា បិណាតិបាតកម្មំ អត្តនោ ឯវំ វទតិ តាយាតិ វុត្តំ, តទេវ វទយាតានិ វិយ "យំ យទេវាតិបត្តេត្តិ, សព្ពមេតេន លព្ភតី"តិ (ចូ៉ បិ៉ ប៉ ១០) វចនតោ យថា សព្ពកុសលំ សព្ពាសំ សម្បត្តីនំ ឧបនិស្សយោ, ឯវំ សព្ពំ អកុសលំ សព្ពាសំ វិបត្តីនំ ឧបនិស្សយោតិ, "ឧបបីឡកកេន

តិក្ខទោកតំ អាបាទេត្វា”តិអាទិ ចុត្តំ ។ តថា ហិ បិឡាតិបិតកម្មចេសតបិ អយំ តសេយា ចស្សិតោ។ អថិតេហចតាឌីតិតិ ឲតួ អាទិ-សទ្ទេត អនេក្កាឆត-អតិស្សាយត-ទាត-អតតិយាត-ចិន្ត្រុការេចត បចត្តកម្មាតិ សក្កល្បាតិ។

១៥៦៖ ខ្ញុស្សា យតោ ឲតស្សាតិ ខ្ញុស្សាយតកោតិ អាហ “ខ្ញុស្សាសម្បយុត្តចិត្តោ”តិ។ ៥្របក្កាសត្តោតិ អនេក្កាសចត្វ្ហិ អនេក្កាសត្តោ។ ខ្ញុស្សំ ពាគ្គតីតិ ខ្ញុស្សំ អត្ថាគ្គតិ ខ្ញុស្សាសហិតមេច ចិត្តំ អត្ថបចត្តតិ។ អបេស្សក្លោតិ អប្បាត្យការេថា អប្បញ្ញារេតា។ តេតាហ “ត បញ្ញាយតី”តិ។ សា បតស្ស អប្បាត្យកាចតា បរិចាទាការេចត បិណដ៏ ហោតីតិ អាហ “អប្បបរិចាទោរា”តិ។

១៥៧៖ មច្ឆរិយចេសេត ត ទាតា ហោតីតិ សព្ទសា ទេឃ្យធម្មស្ស អភាវេចត ត ទាតា ត ហោតិ។ អមច្ឆរី ហិ បុក្កលោ សតិ ទេឃ្យធម្មេ មចារហំ ទេតិមេច។

១៥៨៖ អភិចារេឆតត្ថំ រេលត្តចេសេត មត្តកប្បត្តំ ឆស្សេតុំ, “ខ្មាន្ត ចា”តិអាទិ ចុត្តំ។ អញ្ញោបិ មាត្របិត្រខេដ្ឋកាតទាឆមេយា អភិចាឆតាទិអទហា សត្តិ, តេសុ ឆន្ទាទិចសេត ករលំ តឹចក្បលសំចត្តកិរមេច។ ត ហិ បចទេត្ត សក្កា កាត្យត្តិ សម្ពត្តោ។ តេត បចត្តិចិបិណ្ឌាយិតោ កម្មស្ស ចិសមេយា ឲ្យាតិ ឆស្សេតិ។ តេតាហ “បដ៏សត្តិមេច បតា”តិអាទិ។

១៥៩៖ អបរិបុណ្ណតោតាតិ អបរិបុណ្ណាមត្តត តិររេម ត តិព្ពត្តតិ; អបរិបុណ្ណហេត្យ បត កត្តព្ពាករណាទីហិ សិយា តិរមតិព្ពត្តីតិ បិញ្ញាយំ, “ត បរិបុណ្ណិតា ហោតី”តិអាទិ ចុត្តត្តិ ឆស្សេត្វា, “អបរិបុណ្ណកោ បតា”តិអាទិមាហ។ មថាត្យសត្តិ បិលេបរិតិ ទេសតំ មថាត្យសត្តិតិដ្ឋាតំ បិលេបរិ។ សេសំ ចុត្តតយត្តា សុចិញ្ញេយ្យមេច។

ភូមអកម្មចិក្កុវត្តចណ្ណតាយ លីតត្ថប្បកាសតា សមត្តា។

៩៖ មហាកម្មចិក្កុវត្តចណ្ណតា

១៥ប៉៖ កម្មស្ស សេយាឈការេថា តាម ផលេត ឲ្យត្តតា ផលិកាថោតិ អាហ – “សេយាឈត្តិ ឲ្យត្តំ អផល”ត្តិ។ តថំ ក្ងតត្តិ សភ្ងសទ្ទស្ស អត្តមាហ។ បរិញ្ញាខេកោ បត “សភ្ង”ត្តិ ឡាមិតា តមេច សផលត្តិ ចទតិ។ សផលញ្ញាកម្មំ សត្វ អភិមតមនោកម្មត្តិ អធិប្បាមេយា។ ឡាឌក្កា “សេយាឈំ កាមកម្ម”ត្តិអាទិចចតំ។ តំ ករហត្វាតិ បរេយ្បរាម ករហត្វា។ ឲសាតិ បេតិតលិបុត្តា បរិញ្ញាខេកោ។ អភិសញ្ញាតិទោឆកថំ សត្វាម ចទតិ។ សាបិ ហិ តិត្តិយាតំ អត្តទេ បិណដ៏ ខាតាតិ។ ថេទោតិ សមិទ្ធិត្វទោ។ មថា កកចតា ចុត្តំ, តទោ ច អញ្ញាថាច ទោសារោបតកមេយត ករហត្វា តទោ កកចត្តំ ថេទោ ទក្លតីតិ អធិប្បាមេយត បរិញ្ញាខេកោ, “បរិទក្លិតត្ថំ មញ្ញាស្សតី”តិ អថោចាតិ អាហ – “បរិទក្លិតត្ថាតិ ករហតោ សេយាចតេត ទក្លិតត្ថ”ត្តិ។ សមេខ្លាតតា អស្ស អត្ថីតិ សមេខ្លាតតិកំ។ កម្មត្តិ សមេខ្លាតតិកស្សបិ កម្មស្ស អត្តនោ សមេម ឡាដ្ឋិតត្តា បរិញ្ញាខេកោត ចុត្តំ។

សង្ខតសង្ខារេតាយ ទ្វបទេន “តិលយត្តម្បិ សង្ខារេ”ត្តិ ចុត្តំ។ តេតាហ – “យំសចក្ខុតាច បស្សតី”តិ។ សយាកយឥស្សត៌ សង្គាយាតិ កត្វេនិបិ តស្ស ឥស្សត៌ សង្គាយ, ត បរិញ្ញាឥស្សត៌ តេតាហ កកចា – “កុតោ បតេចទ្វេបំ កឆាសល្លាប”ត្តិ។

១៥៥។ ចដ្ឋទុក្ខត្តិ សំសារទុក្ខំ។ កិលេសទុក្ខត្តិ កិលេសសមុទ្ទរាកបរិឡអាហទុក្ខំ។ សង្ខារទុក្ខត្តិ យឥតិទ្ធំ, តំ ទុក្ខត្តិ ឲចំ ចុត្តទុក្ខំ។ សចេ កាសិតំ កចេឃ្យាតិ ខ្លមំ ច្រានិសំ ទុក្ខំ សង្គាយ អាយម្ភុតា សមិទ្ធិតា កាសិតំ សិយា តុ កកចា, អចិកខិត្វា ឰ្យាកណំ យុត្តមេចាតិ អធិប្បាយោ។

១០០។ ខ្លួនត្តិ ខ្លួនំ, កឆាម្បូឡហេត អត្ថុទា អញ្ញាលចិសយបញ្ហា ខ្លួនំ។ តេតាហ – “បញ្ហាខ្លួន”ត្តិ តេច ជិន្នាចក្ខុតាតិ កម្មា ចុត្តំ។ ត ហិ តំ អយោតិសោ ខ្លួនំ ជិន្នាចក្ខុចិសយត្តិ? កាមខ្ញោតំ ត ជិន្នាចក្ខុចិសយំ, ជិន្នាចក្ខុបរិកណ្ឌូឈាចិសយំ បត សិយាតិ តឆា ចុត្តំ។ អធិប្បាយតេចាតិ ខ្លាឃិតេ្វស្ស អធិប្បាយតេច កឃ្យូសាតេត តំ អយោតិយោ ខ្លួនំ អញ្ញាសិ។ សត្តិសិជិតុំ បុទ្ធោ តិសិត្តាកាតេត សត្តិសិជិតុំ ត សក្កោតិ។ សមិទ្ធិតេ្វតេត អតកិសង្ខតស្សេច អត្វស្ស កចិតត្វា, “ឃំ អត្វតំ, តតេច កតេឆស្សតី”តិ ចុត្តំ។ តេតាហ “អយោតិសោ ខ្លួនិស្សតី”តិ។ តិស្សា តេចតា បុឆ្ឋិតា, “កិំ សោ តេចិយតី”តិ អចិកាតេត តេចិយាតស្ស ញាតិតត្វា។ សុលាយ តេចតាយ ហិតត្តិ សុលតេចតិយំ។ តេតាហ – “សុលតេចតាយ បច្ចយក្ខុត”ត្តិ។ សេសេសុតិ, “ទុក្ខតេចតិយ”ត្តិអាទីសុ។

ហេដ្ឋា តិកញ្ញាតតេចតាតិ ឲត្វ, “កុសលតោ”តិ អធិការតោ ទ្វេបិចទេតកុសលតោ ហេដ្ឋា តិកញ្ញាតតេចតាតិ អតេ្វា។ ឲត្វាតិ ឲតោសុ កាយាចទេតទ្វេបិចទេតសុលតេចតិយកម្មេសុ។ អទុក្ខមសុលម្បីតិ បិ-សត្តេត ខ្លដ្ឋារម្មណេ សុលម្បីតិ ខ្លមយត្វំ សម្បិណ្ឌតិ។

យទិ កាយដ្វារេ បចត្តតោ អញ្ញាត្វ អទុក្ខមសុខំ ឧតេតិ, អថ កម្មា, “ទុក្ខស្សេច ឧតតតោ”តិ ចុត្តត្តិ អាហ – “សា បត តេចតា”តិអាទិ។

ចតុត្ថញ្ញាតតេចតាតិ ឲត្វ អទ្វេបិចទេតកុសលតេចតាតិបិ ចត្តត្ថា។ យឆា ហិ “កាតេយត ចាចាយ យតសា”តិ ឲត្វ យឆាលិកក្កហលចសេត យតសា សុលតេចតិយំ អទុក្ខមសុលតេចតិយត្តិ អឃមត្វោ អទ្វេបិចទេតកុសលេបិ លក្ខតីតិ សុលម្បិ ឧតេតិ ខ្លុក្កដ្ឋស្ស ឈាលាសម្បយុត្តកុសលស្ស សោឡអសចិបិកចិត្តកិត្តាត្តតតោ, អឃញ្ចា តយោ ហេដ្ឋា, “អទុក្ខមសុលម្បី”តិ ឲត្វាបិ ចត្តតេត្ថា។ បុទ្ធោ បរិយាយតោ ទុក្ខតេចតា ចុត្តា, សុត្តត្តសិចណ្ណកា ហេសាតិ ខ្លុតាតិ តិប្បរិយាយតោ បុត ឥស្សេតុំ, “អបិចា”តិអាទិ ចុត្តំ។ តេត ឲត្វ ទុក្ខតេចតិយំ បចត្តិចសេតេច ចដ្ឋតីតិ។ ឲតស្សាតិ ទុក្ខតេចតិយស្ស បចត្តិចសេតេច យុជ្ជយាតត្វា ឲតស្ស ចសេត សត្ថា សុលតេចតិយំ អទុក្ខមសុលតេចតិយញ្ចា បចត្តិចសេតេច ចត្តុំ ចដ្ឋតិ។

អាលសោតិ អកិទុចិ។ មហាកម្មុចិកដ្កឈាលត្តិ មហតិ កម្មុចិកដេតេ ឈាលំ, មហត្តំ ចា កម្មុចិកដតឈាលំ កាឌតំ តាយ តិតេ្ថសា, អយំ បត ខ្លតេ្ថសាតិ កត្វា អាហ – “កតោម ចត្តារោ...បេ... មាតិកាដ្ឋបត”ត្តិ។

១០០. បដិនិទ្ទេសេ អនុសន្ធិ យថាវុត្តស្ស មហាកម្មវិភង្គញាណស្ស អការណភាវេន, បុព្ពានុសន្ធិអញ្ញាយ យថានុសន្ធិស្ស ច អភាវតោ ការណត្តា តេនាហ “ឥទំ ហិ”តិអាទិំ. ឥទំ អារម្មណំ កត្វាតិ ឥទំ, “បាណាតិបាតិំ អទិន្នាទាយិ”ន្តិអាទិនា បុគ្គលាធិដ្ឋានេន វុត្តំ កម្មវិភង្គំ អារព្ភ ឥមំ បច្ចយំ លភិត្វាតិ តស្សេវ វេវចនំ. ឥទំ វស្សំ កាលេន្តីតិ ឥទំ, “អត្ថិ កិរ, ភោ, បាបកានិ កម្មានិ, នត្ថិ កិរ, ភោ, បាបកានិ កម្មានី”តិ ច អាទីនិ ហត្ថិវស្សានុគ្គាហេន និព្ពត្តេ ឯវ វត្វា អធិប្បាយេនស្សត្ថោ វុត្តោ. ទិព្ពំ កិលេសានំ អាតាបនតោ អាតាបំ, វីរិយំ បទហនតោ បធានំ, បុនប្បុនំ យុញ្ជនតោ អនុយោគោ, តថា កាយំ នប្បមជ្ជតីតិ ឯតេនាតិ អប្បមាទោ, សម្មា យោនិសោ មនសិ ករោតីតិ ឯតេនាតិ សម្មាមនសិការោតិ ចតុព្ពិធំ អធិប្បាយេន, “បញ្ចបិ វីរិយស្សេវ នាមានី”តិ អាហ. អប្បមាទោ ច សតិយា អវិប្បវាសោ. យស្មិំ មនសិការេ សតិ តស្ស ទិព្ពចក្ខុញាណំ ឧប្បជ្ជតិ, អយមេត្ថ សម្មាមនសិការោតិ ឯត្ថ អត្ថោ ទដ្ឋព្ពោ. ចេតោសមាធិន្តិ ទិព្ពចក្ខុញាណសហគតំ ចិត្តសមាធិំ. តេនាហ “ទិព្ពចក្ខុសមាធិ”ន្តិ. អញ្ញថាតិ អកុសលកម្មករណតោ អញ្ញថា, តំ បន កុសលកម្មករណំ ហោតីតិ អាហ – “ទេវ នស្សន្តិ កុសលំ កម្មំ បរិបូរេត្វា”តិ. មិច្ឆាទស្សនេនាតិ មិច្ឆាទស្សនេន មិច្ឆាភិនិវេសេន. មិច្ឆាបរាមាសេនាតិ មិច្ឆាទស្សនេន ធម្មសភាវំ អតិក្កមិត្វា បរាមាសេន. អធិដ្ឋហិត្វាតិ, “ឥទមេវ សច្ចំ, មោឃមញ្ញ”ន្តិ អធិដ្ឋាយ អភិនិវិសិត្វា. អាទិយិត្វាតិ ទឡ្ហគ្គាហំ គហេត្វា. វោហរតីតិ អត្ថោ បតិដ្ឋហតិ បវទតិ ទីបេន្តោ វោហរតិ.

១០១. តថាគតោតិ ឯត្ថ ឥតិ-សទ្ទោ អាទិអត្ថោ. ឥទម្បីតិ ឥទំ បនេតំ “តថាគតោ”តិ ឯវមាទិវចនម្បីតិ អត្ថោ. ន មហាកម្មវិភង្គញាណស្ស ការណំ តស្ស អភិនិវេសភាវតោ. អស្សាតិ មហាកម្មវិភង្គញាណស្ស មាតិកាឋបនេន ទិព្ពចក្ខុកានំ សមណព្រាហ្មណានំ វសេន អនុញ្ញាតព្ពស្ស ច ទស្សនេន ឋានានុគ្គហភាវតោ. តេនាហ “ឯត្ថ បន”តិអាទិំ. តត្ថ ឯត្ថ បនាតិ “តថាគតោ”តិអាទិបាឋេ. ឯតេសំ ទិព្ពចក្ខុកានន្តិ ឯតេសំ ហេដ្ឋា វុត្តានំ ចតុន្នម្បិ វិសេសេ អាគតានំ ទិព្ពចក្ខុកានំ. ឯត្តកាតិ ឯត្តកំ វចនំ សច្ចំ, អនុញ្ញាតាតិ អនុជានិតា. អននុញ្ញាតាតិ បដិក្ខិត្តា. ឥទំ អននុញ្ញាតភាវេន ទីបិតំ អននុញ្ញាតការណម្បិ តថាគតាតិអាទិនា តថាតិ និទ្ទេសេន កមុត្តិ ទស្សេន្តោ, “តេសុ ចតូសុ មហាកម្មវិភង្គេស្វា”តិ អាហ. ឥទំ វចនំ “ឯត្ថ កិរ, ភោ…បេ… ទិដ្ឋោ”តិ ឥទំ ឯកំ វុត្តំ. អស្សាតិ តថាតថាទិនោ មហាកម្មវិភង្គស្ស. អនុញ្ញាតការណតោតិ “ភោ កិរ, ភោ”តិអាទិនា វុត្តការណតោ អនុញ្ញាត ការណេនាតិ ទ្វីសុ ឋានេសុ “អត្ថិ កិរ, ភោ…បេ… ទិដ្ឋោ”តិ ច, “អបាយំ…បេ… និរយំ ឧបបន្ន”ន្តិ ច ឥទមេវ ទ្វីសុ បដិបក្ខេសុ អនុញ្ញាតា តទត្ថស្ស អត្ថិភាវតោ. ទ្វីសុ ឋានេសុ “ភោ កិរ, ភោ…បេ… និរយំ ឧបបជ្ជតី”, “យោ ហិ ភោ…បេ… ទិ វិជ្ជានាតី”ន្តិ, “យេ ហិ ភោ យទេវ…បេ… មោឃមញ្ញ”ន្តិ ឥទមេវ ទ្វីសុ បដិបក្ខេសុ អននុញ្ញាតា តទត្ថស្សានេកន្តិកត្តា មិច្ឆាភិនិវេសវសេន ច. តេនាហ ភគវា – “អញ្ញថា ហិ, អានន្ទ, តថាគតស្ស មហាកម្មវិភង្គញាណ”ន្តិ. យថា តេ អប្បហិតចិត្តវិបល្លាសា បវេទនាកាលាវលោកិតា កម្មវិភង្គំ វិជានន្តិ, តតោ អញ្ញថាវ វិជានតោ បហីនចិត្តវិបល្លាសស្ស តថា អានុបុព្ពិអត្ថេន តថាគតស្ស វិភាគវិភត្តស្ស មហាកម្មវិភង្គញាណំ ហោតីតិ អត្ថោ.

១០២. ឥទានិ ទិព្ពចក្ខុកេ ឯវំ កម្មំ ករោន្តោ ទិដ្ឋោ, ឯតេន បុព្ពេតិ ទោសោ តេនាតិ តទា កិរិយាយកម្មតោ បុព្ពោ ហេត្វាតិ បុរេតរោ និរយេតិ ទ្វយស្សរោ និព្ពាយតោតិ ព្រហ្ម ទ្វយស្សនីហីតិ ទ្វស្សព្រហ្មបានាបិតិអាទីហិ. ធិរេតិ តិព្ពិតោ. មិច្ឆាទស្សនេនាតិ មិច្ឆាទស្សនេន សម្បន្នោ. យថ្វិ ឥមំ កម្មំ តទ្វាតិ ឯតស្ស បាណាតិបាតាទិនេន បទត្តកម្មស្ស ទិន្នេន ទស្សេតិ តស្មិំ ឯវ អត្តភាវេ ច វិបាកំ

បដិសំវេទេតីតិ យោជនា។ ឧប្បជ្ជិត្វាតិ ទុតិយភវេ និព្ពត្តិត្វា។ អបរស្មិំ បរិយាយេតិ អញ្ញស្មិំ យត្ថ កត្ថចិ ភវេ។

ឯកំ កម្មរាសិន្តិ បាណាតិបាតាទិភេទេន ឯកំ កម្មសមូហំ។ ឯកំ វិបាករាសិន្តិ តស្សេវ អង្គេន ឯកំ វិបាកសមូហំ។ ឥមិនាតិ យថាវុត្តេន ទិព្វចក្ខុកេន សមណេន ព្រាហ្មណេន វា អទិដ្ឋា។ តយោតិ “បុព្វេ វាស្ស តំ កតំ ហោតី”តិអាទិនា វុត្តា តយោ។ ទ្វេ វិបាករាសីតិ ទិដ្ឋធម្មវេទនីយោ អបរាបរិយាយវេទនីយោតិ ទ្វេ វិបាករាសី។ ឧបបជ្ជវេទនីយំ បន តេន ទិដ្ឋំ, តស្មា “ទ្វេ”តិ វុត្តំ។ ទិដ្ឋោ ឯកោ, អទិដ្ឋា តយោតិ ទិដ្ឋោ ច អទិដ្ឋោ ច ចត្តារោ កម្មរាសី, តថា ទិដ្ឋោ ឯកោ, អទិដ្ឋា ទ្វេតិ តយោ វិបាករាសី។ ឥមានិ សត្ត ឋានានីតិ យថាវុត្តានិ សត្ត ញាណស្ស បវត្តនដ្ឋានានិ។ “ឥមស្ស នាម កម្មស្ស ឥទំ ផលំ និព្ពត្ត”ន្តិ កម្មស្ស, ផលស្ស ច អទិដ្ឋត្តា, “ទុតិយវារេ ទិព្វចក្ខុកេន កិញ្ចិ ន ទិដ្ឋ”ន្តិ វុត្តំ។ បឋមំ វុត្តនយេន តយោ កម្មរាសី វេទិតព្វា, ឥធ ទិព្វចក្ខុកេន ទិដ្ឋស្ស អភាវតោ, “បញ្ចដ្ឋានានី”តិ វុត្តំ។

ភវតិ វឌ្ឍតិ ឯតេនាតិ ភព្វំ, វឌ្ឍិយុត្តំ។ ន ភព្វំ អភព្វន្តិ អាហ “ភូតវិរហិត”ន្តិ។ អត្តនោ ផលេ ភាសនំ ទិត្តំ អាភាសនន្តិ អាហ – “អាភាសតីតិ អភិភវតិ បដិពាហតី”តិ។ ពលវកម្មន្តិ មហាសាវជ្ជំ កម្មំ គរុសមាសេវិតាទិភេទំ។ អាសន្នន្តិ មរណេ, អភិណ្ហសមុបដ្ឋានេន វា តស្ស មរណចិត្តស្ស អាសន្នំ។ ពលវកម្មន្តិ គរុសមាសេវិតាទិភេទេន ពលវំ កុសលកម្មំ។ ទុព្វលកម្មស្សាតិ អត្តនោ ទុព្វលស្ស អាសន្នេ កុសលំ កតន្តិ ឥធាបិ អាសន្នា បុព្វេ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្វា។

ឧបដ្ឋានាការេនាតិ មរណស្ស អាសន្នកាលេ កម្មស្ស ឧបដ្ឋានាការេន។ តស្សាតិ តស្ស បុគ្គលស្ស។ និព្ពត្តិការណភូតំ ហុត្វា ឧបដ្ឋាតិ អកុសលន្តិ យោជនា។ តិត្ថិយា កម្មន្តរវិបាកន្តរេសុ អកុសលតាយ យំ កិញ្ចិ កម្មំ យស្ស កស្សចិ វិបាកស្ស ការណំ កត្វា គណ្ហន្តិ ហត្ថិទស្សកអន្ធកោ វិយ ទិដ្ឋមត្តាភិនិវេសិនោតិ, “អញ្ញតិត្ថិយា…បេ… ឧបដ្ឋាតី”តិ វុត្តំ។ ឥតរស្មិន្តិ ភព្វញ្ចេវ ភព្វាភាសញ្ច, ភព្វំ អភព្វាភាសន្តិ ឥមស្មិំ ទ្វយេ។ ឯសេវ នយោ បឋមទុតិយបុគ្គលវសេន បុរិមានំ ទ្វិន្នំ កម្មានំ យោជនានយោ វុត្តោ ឧបដ្ឋានាការវសេន។ អយមេវ តតិយចតុត្ថបុគ្គលវសេន បច្ឆិមានំ ទ្វិន្នំ កម្មានំ យោជនានយោ។ តតិយស្ស ហិ កម្មស្ស កុសលត្តា តស្ស ច សគ្គេ និព្ពត្តត្តា តត្ថ ការណភូតំ កុសលំ ហុត្វា ឧបដ្ឋាតិ; តថា ចតុត្ថស្សបិ កម្មស្ស កុសលត្តា, តស្ស បន និរយេ និព្ពត្តត្តា តត្ថ និព្ពត្តិការណភូតំ អញ្ញតិត្ថិយានំ អកុសលំ ហុត្វា ឧបដ្ឋាតីតិ។ យំ បនេត្ថ អត្ថតោ អវិភត្តំ, តំ សុវិញ្ញេយ្យមេវ។

មហាកម្មវិភង្គសុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា។

៧. សឡាយតនវិភង្គសុត្តវណ្ណនា

៣០៤. វេទិតព្វានីតិ ឯត្ថ យថា វិទិតានិ ឆ អជ្ឈត្តិកានិ អាយតនានិ វដ្ដទុក្ខសមតិក្កមាយ ហោន្តិ, តថា វេទនំ អធិប្បេតន្តិ អាហ – “សហវិបស្សនេន មគ្គេន ជានិតព្វានី”តិ។ តត្ថ វិបស្សនាយ អារម្មណតោ មគ្គេន អសម្មោហតោ ជាននំ ទដ្ឋព្វំ។ សេសបទេសុបិ ឯសេវ

ភយោ៍ យភោ សចិសេសំ វ្ទបចិទតិ អារម្មណេ បចត្តតិ ឲតេហិតិ យភោបចិទារា, ចិតក្កចិទារា៍ អារម្មណេ ហិ អកិភិទោបភាត្យជ្ជេភហិ ចិតក្កចិទារេហិ សហ ចិត្តំ បចត្តតិ, ភ តត្ថិទហិតំ៍ តេភាហ “ចិតក្កចិទារា”តិអាទិ៍ សត្តា បជ្ជត្តិ ឲតេហិ ឃទារហំ ចដ្ថំ ចិចដ្ឋញ្ញាតិ សត្តបគា, កេហតិស្សិតា ចដ្ឋបគា៍ ឃោក្កាតំ គយភអាចទិឃា ឃោក្កាចទិឃា៍ តេភាហ “គយតត្ថគយកាភ”ត្តិ៍ សេសត្តិ ចុត្តាចសេសំ ឲកសត្តតិចិឆចិញ្ញាណំ សឋស្សទ្ទុបកស្សេច អឆិប្បេតត្តា៍

១០៥៍ ព្ទឆាតិ ព្ទមិស្សំ លចិញ្ញាណកាឃគេសភាឃំ៍ យភោឆាតុត្តឃចិតិយុត្តយេច យភោចិញ្ញាណឆាតុតិ ចេចិតត្ថំ៍

ចក្ខុមិស្សយ្យស្សាតិ ចក្ខុំ តិស្សាឃ ដ្ឋប្បត្ថោ សយ្យស្សា៍ តេភាហ – “ចក្ខុចិញាណសយ្យយុត្តសយ្យស្សស្សតំ អឆិចចភ”ត្តិ៍

ឃទា កោចលេភ ចិញ្ញាណេណភ ទ្ទបគស្សតំ ភ ហោតិ, ឲចំ កោចលេភ ចក្ខុបសាទគភបីតិ ចុត្តំ “ចក្ខុចិញ្ញាណេណភា”តិ៍ តេភ បិញ្ញត្ថឃំ ចក្ខុភាតិ តិស្សាឃយុលេភ តិស្សិតកិច្ចំ ចុត្តត្តិ គស្សតិ៍ អារម្មណចសេភាតិ អារម្មណបច្ចយភាចេភ៍ “វិបចិទតិ”ច្ចេច កត្វា ចុត្តំ, ភត្រ តត្ថ ចិតក្កញ្ញាបិទោបិ អត្ថីតិ? សច្ចំ អត្ថិ៍ សោ បភេត្ថ តក្កតិកោតិ អាហ – “ចិតក្កោ តំសយ្យយុត្តោ ចា”តិ៍ សយ្យយុត្តគយ្យាភឃ្យិ វិបចិទណំ ចិតក្កចិទារាភំ ឃេចេត្ថ កិច្ចត្តិ “ចិតក្កចិទារសត្ថាតា យភោបចិទារា”តិ ចុត្តំ៍ សោឃភស្សយុត្តោ វិបចិទារោ សោឃភស្សុបចិទារោ ឃទា “អាគញ្ញាទចោ”តិ អាហ “សោឃភស្សេភ សទ្ធិ”ត្តិអាទិ៍

១០៩៍ វិបចិទារាតំ វិបស្សឃដ្ឋេភ កេហំ ចិឃាតិ កេហំ, ទ្ទមិគឃោតិ អាហ – “កេហស្សិតាតីតិ កាឃក្យាតិស្សិតាតី”តិ៍ តិច្ចសញ្ញាតិកិច្ចឃភភោ ភេកូចំ ចិបស្សភាតិ, “ភេកូចស្សិតាតីតិចិបស្សភាតិស្សិតាតី”តិ ចុត្តំ៍ ព្ទដ្ឋាភត្តិ កសិចណិដ្ឋាតិចសេភ បទិឃិដ្ឋាភត្តិ អាហ “បទិឃេសិតាភ”ត្តិ៍ បិឃកាចោ បភ កត្តសម្ពេភេច កឆិតោតិ កាឃិតត្ថាតំ យភោ ទយេតីតិ យភោទយាតំ៍ លេរិកោភ អាយសីឃតីតិ លេរិកាឃិសំ, តញ្ញា៍ តាឃ កេហតត្ថតាឃ ព្ទដ្ឋកាចាបិគេភេភ បដិសត្ថតាឃ ច បដិសំយុត្តាតំ៍ អតីតេ កតំ វិប្បជ្ជតិ អារម្មណិកអត្ថកចភស្ស អសម្ពុចតោតិ អឆិប្បាយោ៍ ឲដិសំ អត្ថស្សណំ ដ្ឋក្កហណាត្ថស្សេភ ច ហោតីតិ គស្សេតុំ, “ឃទាហ”ត្តិអាទិ ចុត្តំ៍

អតិច្ចាការត្តិ ហុត្វា អភាចាការំ៍ ចិបទិណាឃចិទាកតិទោឆត្តិ ជទាឃ ឃទណេភ ចាតិ ខេឆា ចិបទិណាឃេតត្ថព្ទេច, តតោ ឲច បលេកិតំ កក្កព្ទា៍ អដ្ឋកចាឃំ បភ ឃស្វា ដ្ឋប្បត្តំ ទ្ទបំ តេភេចាការេភ ភ តិដ្ឋតិ , អថ លោ ដ្ឋប្បាគាចត្វាសត្ថាតំ បកតិ ចិជហតិ, ចិជហិតព្ទា ជទាចត្វាឃ តតោ ចិកច្ឆតិ, ចិកច្ឆត្តព្ទា កក្ខប្បត្តិឃា តិទ្ទជ្ឈតីតិ ព្ទមំ ចិសេសំ គស្សេតុំ, “បកតិចិជហភតា”តិអាទិ ចុត្តំ៍ កាឃេព្ទេត្វ “ឃទាភុតំ សម្មប្បញ្ញាឃ បស្សតោ”តិ ចុត្តំ, អត្ថទោឆណោណំ បភ អឆិប្បេតំ ចីចិបដិបត្តាឃ ចិបស្សភាឃ ចសេភាតិ “ចិបស្សភាបញ្ញាឃា”តិ ចុត្តំ ដ្ឋបចិទារតិខេឌ្ឍកាចតោ៍ តថា ហិ ចក្ខតិ – “លស្វដ្ឋាទេស្វ ព្ទដ្ឋាទម្មណេ អាបាថកតេ”តិអាទិ៍ សដ្ឋាទាតំ ភេគំ បស្សតោតិ សេដ្ឋំសំ សដ្ឋាទាតំ លណេ លណេ កិជ្ជភសភាចំ ចីចិបដិបត្តេភ ចិបស្សភាតាភេណភ បស្សតោ៍ តេភាហ “សដ្ឋាទកតមិញ្ញា តិទោក្ខ”តិអាទិ៍ តត្វ សដ្ឋាកតមីត្តិ សដ្ឋាទកេតោ ចិសឃត្វតោ៍ តិទោក្ខតិ កាចភាតាលេភ ព្ទត្ត្រៃឃាភព្ទា សមតាឃ តិទោត្ថា៍ ស្ទុទេតិ បដិបទោក្ខហិ អភកិត្វតាឃ, តេសព្ទា អកិកចភសមត្វតាឃ ចិសគេ បដុត្វតោ បចត្តនេត្ថ៍

ᨠᩥᩃᩮᩈᩣᨶᩴ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨽᨶᩅᩈᩮᨶ ᩏᨸᩈᨶ᩠ᨲᨲᩣᨿ ᩈᨶ᩠ᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ, ᩈᩴᩈᩣᩁᩮ ᨽᨿᩔ ᩍᨠ᩠ᨡᨶᨲᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ, ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨾᨶᩩᩔᨵᨾ᩠ᨾᩈᨶ᩠ᨶᩥᩔᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨾᩣᨶᩩᩈᩦ ᩁᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᩁᨲᩥ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩁᨲᩥ᪨ ᨿᨲᩮᩣ ᨿᨲᩮᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨿᨳᩣ ᨶᨿᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨴᩦᩈᩩ ᨿᩮᨶ ᨿᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᩈᨶᩣᨠᩣᩁᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨡᨶ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩏᨴᨿᨻ᩠ᨻᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩩᨸᩣᨴᩣᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᨬ᩠ᨧ ᨽᨦ᩠ᨣᨬ᩠ᨧ᪨ ᩋᨾᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨩᩣᨶᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪᨶᩴ ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩅᩥᨸᩔᨠᩣᨶᩴ ᨲᩴ ᨸᩦᨲᩥᨸᩣᨾᩮᩣᨩ᩠ᨩᩴ ᩋᨾᨲᩣᨵᩥᨣᨾᩉᩮᨲᩩᨲᩣᨿ ᩋᨾᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᨨᩈᩩ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮᩈᩩ ᩍᨭ᩠ᨮᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩮ ᩋᩣᨸᩣᨳᨣᨲᩮᨲᩥ ᩁᩪᨸᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᨨᨻ᩠ᨻᩥᨵᩮ ᩍᨭ᩠ᨮᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩮ ᨿᨳᩣᩁᩉᩴ ᨨᩈᩩ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮᩈᩩ ᩋᩣᨸᩣᨳᨣᨲᩮ᪨ ᩅᩥᩈᨿᩮ ᩅᩮᨲᩴ ᨠᩩᨾ᩠ᨾᩅᨶᩴ᪨

᪁᪀᪄᪨ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᨲᩥᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩴ᪨ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᩍᨵ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲᩴ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᨶ᪨ ᨠᨳᩴ ᨸᨶ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩥᩉᩴ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᨸᩮᨲᩥ, ᨶ ᩉᩥ ᩋᨵᩥᨣᨲᩴ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᨧ ᨲᩴ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᨸᩥᩉᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ? ᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ – “ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩥᩉᩴ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᨸᩮᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨶᩩᩔᨲᩥᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᨸᨶ ᨸᩁᩥᨠᨸ᩠ᨸᩈᩥᨴ᩠ᨵᩴ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩔ ᨸᨲ᩠ᨳᩴ ᨮᨸᩮᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨱᩥᨴᩉᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨽᨣᩅᩣ – “ᨠᩩᨴᩣᩔᩩ ᨶᩣᨾᩣᩉᩴ ᨲᨴᩣᨿᨲᨶᩴ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨿᨲᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᨨᩊᨦ᩠ᨣᩈᨾᨲ᩠ᨳᩣᨿᩣᨵᩥᨠᩣᩁᨱᨽᩣᩅᨲᩮᩣ, ᨾᨶᩣᨿᨲᨶᨵᨾ᩠ᨾᩣᨿᨲᨶᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨲᨳᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩴ ᨸᨶᩮᨲᩴ ᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ ᨸᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᨭ᩠ᨮᨸᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨸᨲ᩠ᨳᨶᩣᨿ ᩈᩉᩅᨲ᩠ᨲᨶᨲᩮᩣ᪨ ᨶ ᩉᩥ ᩃᩮᩣᨽᨴᩮᩣᩈᩣᨶᩴ ᩈᩉ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᨸᨲ᩠ᨳᨶᩣᨾᩪᩃᨠᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨸᨿᨲᩮᩣ ᨸᨴᩔ ᩉᩮᨲᩩᩋᨲ᩠ᨳᨩᩮᩣᨲᨠᨲᨾᩣᩉ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩥ “ᨠᩩᨴᩣᩔᩩ ᨶᩣᨾᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩏᩔᩩᨠ᩠ᨠᩣᨸᩮᨲᩩᩴ ᨿᨳᩣ ᨿᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨥᨭᩮᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩏᩔᩩᨠ᩠ᨠᩣᨸᩮᨲᩩᩴ᪨

᪁᪀᪅᪨ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᩩᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᩈᩉᩥᨲᩣ ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣ ᩋᩈᨾᨸᩮᨠ᩠ᨡᨶᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨲᩮᨶ ᨲᩮᨶ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣᨵᩥᨲᩣ ᨲᩔ ᨲᩔ ᩋᨸᩣᨿᨣᨾᨶᩦᨿᨠᩥᩃᩮᩈᩣᨵᩥᩔ ᩋᨶᩅᩈᩮᩈᨲᩮᩣ ᨩᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩣ ᨶᩥᨸ᩠ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᨲᩮᩣ ᩒᨵᩥᨩᩥᨶᩮᩣ ᨶᩣᨾ; ᨲᨦᩣᨠᩣᩅᨲᩮᩣ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ ᨶᩥᨸ᩠ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᨲᩮᩣᩅ ᩋᨶᩮᩣᨵᩥᨩᩥᨶᩮᩣ ᨶᩣᨾ; ᩈᩮᨡᩣ ᨸᨶ ᩈᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᨲᩮᩣ ᩒᨵᩥᨩᩥᨶᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨿᩥᨴᩴ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ, “ᩋᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩔᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᩅᩥᨸᩣᨠᩴ ᨩᩥᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨠᩁᨱᩅᩈᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᩅᩥᨸᩣᨠᩴ ᨩᩥᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨩᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩣ ᨶᩥᨸ᩠ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᨲᩮᩣ ᩅᩥᨸᩣᨠᨩᩥᨶᩮᩣ ᨶᩣᨾ; ᨲᨦᩣᨠᩣᩅᨲᩮᩣ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ ᨶᩥᨸ᩠ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᨲᩮᩣ ᩋᩅᩥᨸᩣᨠᨩᩥᨶᩮᩣ ᨶᩣᨾ; ᩈᩮᨡᩣ ᨸᨶ ᩈᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᨲᩮᩣ ᩅᩥᨸᩣᨠᨩᩥᨶᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨿᩥᨴᩴ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᩋᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩔᩮᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᩋᨸᩔᨶ᩠ᨲᩔ ᩁᩪᨸᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᨸᨴᩴ ᩋᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨿᩴ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ “ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩔᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶ “ᩋᩔᩩᨲᩅᨲᩮᩣ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩔᩣ”ᨲᩥ ᩅᨧᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨵᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩔᩣᨿᩴ ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣ, ᨶ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩔᩣᨲᩥ ᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᨣᩮᩉᩔᩥᨲᩣ ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣ ᩉᩥ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩔᩮᩅ, ᨶ ᨲᩥᩁᩮᨠ᩠ᨡᩔᩣᨲᩥ ᩍᨭ᩠ᨮᩮ, ᩍᨭ᩠ᨮᨾᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᩣ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩮ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩍᨭ᩠ᨮᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩮ ᩋᩣᨸᩣᨳᨣᨲᩮ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮᨶ ᨸᨶ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨩ᩠ᨫᩩᨸᩮᨠ᩠ᨡᨶᩣᨠᩣᩁᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩁᩪᨸᩴ ᩋᨽᩥᨽᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨

ᩍᨭ᩠ᨮᩮ ᩋᩁᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᩋᨴᩩᩔᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩍᨭ᩠ᨮᩮ ᩁᨩ᩠ᨩᨶᩴ, ᩋᨶᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᨴᩩᩔᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩮᩣ ᩉᩥ ᨲᩴᨲᩴᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩅᩈᩮᨶ ᨶ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥᨸᩥ ᨩᩅᨶᩥᨿᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩅᩥᨸᩁᩦᨲᩮᨸᩥ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩮ ᩁᨩ᩠ᨩᨶᨴᩩᩔᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᨲᩥ, ᨲᨳᩣᨸᩥᩔ ᩁᨩ᩠ᨩᨶᨴᩩᩔᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ

បដិក្ខិត្តមេវាតិ ទឡ្ហំ។ អសមបេក្ខេតិ អសមំ អយុត្តកស្សេន អនោមាតិមោ សម្មោហបុដ្ឋាកំ អារម្មណស្ស គហណំ។

១០៨. បច្ចត្តវចនេនាតិ ឧប្បាទកវចនេន ចេវ ពាហុលិកានុលោមវចនេន ច។ និស្សាយ ចេវ អាការមុខាតិ អាការនដ្ឋានភូតេ និស្សយបច្ចយភូតេ ច កត្វា។ អតិក្កន្តានិ នាម ហោន្តិ ចិក្ខុមនេន ឧស្សារេន្តា សមុស្សារេន្តា។

សោមនស្សការណសាមញ្ញា កត្វា, “សទិក្ខេការេន សទិក្ខកំ ឧហារេបត្វា”តិ វុត្តំ។ ឡ្ហាបិ បហាយកំ នាម បហានដ្ឋេនា ពលវេមេវ, សំកិលេសឆព្ភាតំ ពលវការណេន សាតិសយំ បន ពលវការណំ សន្ធាយ “ឡ្ហានិ ពលវតា”តិអាទិ វុត្តំ។ ពលវការណេន វោទានឆព្ភាតំ អធិការស្ស អធិប្បេតត្តា ហេតុ នេក្ខម្មស្សិតទោមនស្សានម្បិ បហានំ ឧបាតិតំ។

ឧបេក្ខាយ បហាយកការណេន អធិប្បេតត្តា “ឧបេក្ខាកវា ចេតិវដ្ឋា”តិ វុត្តំ។ ឃានស្ស អលិកិនេនា ច លិកិនេនា ច បកិណ្ណកសង្ខារសមុសតំ សន្ធាយ, “សុទ្ធសង្ខារេ ច បិតរេក កត្វា”តិ។ ឧបេក្ខាសហគតាតិ ការណាយ បញ្ញាការំ អាការមុ គការំ អញ្ញូបេក្ខនវេសនំបិ ហិ សមុសតំ ហោតីតិ។ បិតកញ្ញាណវេសន, សមុបិតផលុវេសន វា អាការនវិបស្សនាយ ពាហុល់ សោមនស្សសហគតការណេន “វុដ្ឋានគាមិនី បន វិបស្សនា សោមនស្សសហគតាវា”តិ និយមេត្វា វុត្តំ។ ឧបេក្ខាសហគតា ហោតីតិ ឯត្ថាបិ ឯសេវ នយោ។ ចតុត្ថជ្ឈានាទីនីតិ អាទិ-សទ្ទេន អរូបជ្ឈានានិ សង្គណ្ហាតិ។ បុរិមសទិសាវាតិ បុរិមសទិសា ឯវ, ឧបេក្ខាសហគតា វា ហោតិ សោមនស្សសហគតា វាតិ អត្ថោ។ ឮធំ សន្ធាយាតិ យំ ចតុត្ថជ្ឈានាទិបិទកនេនា ឯវ ឧបេក្ខាសហគតំ វុដ្ឋានគាមិនីវិបស្សនំ និស្សាយ សោមនស្សសហគតាយ វិបស្សនាយ បហានំ, ឮធំ សន្ធាយ។ បហានន្តិ ចេតសិ សមតិក្កមលក្ខណំ ចេទិតត្ថំ។

ឯតំ វិសេសំ វិបស្សនាយ អាវជ្ជនដ្ឋានភូតំ។ វុដ្ឋានគាមិនិយា អាសន្នេ សមាបន្នញ្ញាណវិបស្សនា បិងកញ្ញាណវិបស្សនា, សមុបិតផលេមាតិ វិបស្សនាយ អារម្មណភូតា ពន្ធា។ បុគ្គលញ្ញាសយោតិ បិងកញ្ញាណស្ស សមុបិតញ្ញាណស្ស ច រករក សតិ បដិបជ្ជកស្ស បុគ្គលស្ស, “អនេហា វត មំយាបច្ចក្ខិកំ ឃានំ ករេយ្យ វត្យុរក្ខិក”ន្តិអាទិនា បុព្ពេ បវត្តអជ្ឈាសយោ។ នេសម្បិ វានេតិ ឯត្ថ បឋមទេរវានេ អមមេវ...
មេ... និយមេតិ តេនេ តេនេ ទុតិយាទិបិងកញ្ញាណេន ឧបេក្ខស្ស សង្ខារុបេក្ខាគោចរស្ស បិងកញ្ញាណាតិក្កន្តំ អង្គំ
អសមាបជ្ជិត្វាកាមនា វិរាគការណាការណេន ពលនស្ស ច អនត្ថការណេន។ ឯនេនេវ ហិ បឋមទេរវានេ អបិទកបឋមញ្ញាណបិទកមគ្គា បឋមញ្ញានិកាវ ហោន្តិ, ពលនេ ច ទុតិយញ្ញានិកាទិមគ្គា បិងកញ្ញាណវិបស្សនានិយមេហិ តំតំឃានិកាវ។ ឯវំ សេសវានេសុបិ វិបស្សនានិយមោ យថាសម្ភវំ យោជេតព្ពោ។ តេនាហ – “នេសម្បិ វានេ អមមេវ បុព្ពភាគេ វុដ្ឋានគាមិនីវិបស្សនាវ និយមេតី”តិ។ វុត្តាវ, តស្មា ន ឡ្ហ វត្តព្ពាតិ អធិប្បាយោ។

១១០. នានត្តានិ ការណាវនានិក្ខុសលិខិតិកាវនេន នានាទិធា។ នេនាហ “អនេកប្បការា”តិ។ នានត្តសិនាតិ
ឆ្សបសដ្ឋិតានាវមុលនិស្សយា។ ឯកត្តា ឯកសភាវា ឧបតិក្ខមអាទិចិកាការណេន។ ឯការម្មណនិស្សិតាតិ ឯកប្បការេនេន អារមេណ បវត្តា។ ហេដ្ឋា អញ្ញានុបេក្ខា វុត្តា “បាលស្ស មុខមស្សា”តិអាទិនា (ម. និ. ១.១០៧)។ ឧបរិ លមអដ្ឋុបេក្ខា វក្ខតិ “ឧបេក្ខា

វិហរតី”តិអាទិនា (ម។ និ។ ៣.៣១១)។ ឯត្ថ ឧបេក្ខា គហិតា ទ្វិន្នម្បិ ឯកត្តា, ឯកញ្ញាគេហតត្ថតោ, នានត្តសិតាយ ឧបេក្ខាយ បកាសិតាការតោ ច។

អញ្ញាណុបេក្ខា អញ្ញាណា សង្ខាធិំសុ តត្ថ តត្ថេវ វិជ្ឈយាកត្តា។ រូបស្សតិ ច ព្យឹភា ន កេវលំ រូបាយតនវិសេសា ឯវ គហិតា, អថ ខោ កសិណរូបាទីនិបីតិ អាហ – “រូប ឧបេក្ខាការូ អញ្ញា”តិអាទិ។ ឯកត្តនិស្សិតាការេនាបិ ព្យឆ ឯកត្តវិសមសម្បយោគវសេនេវ ព្យុត្តិតោ, ន អារម្មណវសេន ចាតិ ទស្សេតុំ, “យស្មា បនា”តិអាទិ វុត្តំ។ តេនេវាហ “តត្ថា”តិអាទិ។ សម្បយុត្តវសេនាតិ សម្បយោគវសេន។ អាកាសានញ្ចាយតនំ និស្សយតីតិ អាកាសានញ្ចាយតននិស្សិតា, អាកាសានញ្ចាយតនលក្ខណនិស្សិតា។ សេសាសុបីតិ វិញ្ញាណញ្ចាយតននិស្សិតាទីសុបិ។

អរូបាវចរវិបស្សនុបេក្ខាយាតិ អរូបាវចរជ្ឈានារម្មណាយ វិបស្សនុបេក្ខាយ។ រូបាវចរវិបស្សនុបេក្ខន្តិ ឯត្ថាបិ ឯសេវ នយោ។ តាយ កាយរូបិរូបកេហាយ តណ្ហាយ និព្វត្តត្តាតិ តម្មយា, តេភូមកធម្មា, តេសំ ភាវោ តម្មយតា, តណ្ហា យស្ស ពលស្ស វសេន អទេត្វ សង្គតិទេវនោ, តទភិនាសកោតិ អាហ – “តម្មយតា នាម តណ្ហា”តិ។ អតម្មយតា តម្មយតាយ បដិបក្ខោតិ កត្វា វិបស្សនុបេក្ខា, “យទត្ថិ យំ ភូតំ, តំ បជហតិ ឧបេក្ខំ បដិលភតី”តិ (ម។ និ។ ៣.៧១; អ។ និ។ ៧.៥៥) ឯវមាគតំ សង្ខារវិចិនេ មជ្ឈត្តភូតំ ឧបេក្ខំ។

៣១១។ យទរិយោតិ ឯត្ថ ទ-ការោ បទសន្ធិករោ, ឧបយោគបុច្ចនេ ច យ-សទ្ទោតិ ទស្សេន្តោ, “យេ សតិបដ្ឋានេ អរិយោ”តិ អាហ។ កាយំ “អរិយា”តិ បទំ សន្តានម្បិ បដិវិជ្ឈន្តានំ សាធារណំ, វក្ខមានស្ស បន វិសេសស្ស ពុទ្ធាវេណិកត្តា, “អរិយា សម្មាសម្ពុទ្ធា”តិ វុត្តំ។ ន ហិ បច្ចេកពុទ្ធាទីនំ អយមាការោ អត្ថិ។ តីសុ ឋានេសូតិ ន សុស្សូសន្តីតិ ច, ឯកច្ចេ ន សុស្សូសន្តិ ឯកច្ចេ សុស្សូសន្តីតិ ច, សុស្សូសន្តីតិ ច, បដិបន្នាបដិបន្នានំ សាធារណំ បដិបត្តិសន្តានេសុ តីសុ សតិបដ្ឋានេសុ។ សតិ ឧបដ្ឋបេន្តោតិ បដិឃានុនយេហិ អនវស្សុតត្តា សន្តតា សតិ ឧបដ្ឋបេន្តោ។ ពុទ្ធានមេវ សា និច្ចំ ឧបដ្ឋិតសតិតា, ន ព្ពាតេរេសំ អាវេណិកធម្មការោ។ អាទរេន សោតុមិច្ឆា ឯត្ថ សុស្សូសាតិ ទស្សេន្តោ, “សទ្ទហិត្វា សោតុំ ន ឥច្ឆន្តី”តិ អាហ។ ន អញ្ញាតិ “ន អញ្ញាយា”តិ វត្តព្វេ យការលោបេន និទ្ទេសោតិ អាហ “ន ជានត្ថាយា”តិ។ សត្ថុ ឱវាទស្ស អនាទិយនេន វោក្កមន្តីតិ អាហ – “អតិក្កមិត្វា...បេ... យន្តី”តិ។

គេហស្សិតទោមនស្សវសេនាតិ ព្ពតិ ព្ពធ បដិក្កូលិតព្ពបត្តស្សនំ ឧបដ្ឋានំ។ គេហស្សិតទោមនស្សស្សបិ សត្ថុ បវត្តិវសេន “ន ចេវ អត្តមនោ ហោតី”តិ អត្តមនបដិក្ខេបេន អនត្តមនតា វុត្តា វិយ ហោតីតិ តំ បដិសេធេន្តោ – “អប្បតីតោ ហោតីតិ ន វុត្តន្តោ ឧដ្ឋេន្តោ”តិ។ តស្ស សេវិតព្ពតា ហិ តថាគតានំ។ យទិ វិ កម្មា អនត្តមនតាបដិក្ខេបោតិ អាហ – “អប្បដិបន្នកេសុ បន អនត្តមនតាការណស្ស អការណត្តំ វុត្ត”ន្តិ។ បដិឃអវស្សុតាតិ បដិឃេហិ អវស្សុតេន, បដិឃវិស្សដ្ឋេន, បដិឃបច្ចត្ថិយាតិ អត្ថោ។ ឧបេក្ខិតោតិ ន ឧបេក្ខន្តោ ឧបេក្ខិតត្តស្ស តាទិម្បិ ឯវ បតីតត្តា។ បដិបន្នកេសូតិ ព្យតិ អធិការវសេន វុត្តំ, អប្បដិបន្នកេសុបិ តថាគតស្ស អនត្តមនតាការណំ នត្ថេវ។ ឯវំ វុត្តន្តិ ឯវំ “អត្តមនោ ចេវ ហោតី”តិអាទិនា វុត្តំ សាធារណំ

សយ្ខាបដ៏បត្តិយា សត្ថ អភចឌ្ឍាយ ចិត្តាទាឈភាយ សយ្ភចតោ៑

១១៧៑ឥយិតោតិ គិក្តិសេចភកាចាបិឥតេភ និក្លាបិតោ៑ ព្ភទិយាបធបទិចត្តភចសេភ អបទិចត្តិត្វា ៦ពឌិសាយ ៦ច សត្តឌិសាចិឆាចភស្ស ព្កឆាឆិប្យេតត្តា សាទិតាត៌ ហត្តិ៍ឥយ្ខាឌិត៌ ៦ពឌិសាឆាចភយ្បិ អភិចត្តភចសេភេច ឃុត្តត្តិ អាហ – “អភិចត្តិត្វា ឆាចតេក្ខា ៦ពិ៍ដេយច ឌិស៌ ឆាចតី”តិ៑ ពាដេយភ អភិចត្តិត្វាចាតិ ពាដេយភ អបទិចត្តិត្វា ៦ច៑ ចិតេយាក្លចសេភ អដ្ឋ ឌិសា ចិឆាចតិ, ភ បុទត្តិ៍យាឌិឌិសាចសេភ៑ ៦ពប្យហាទេតេចាតិ ៦ពតីហាទេតេច, ៦ពស្តិ៍ដេយច ចា ឌិចេស ៦ពភាពេភ៑ “បហាទោ”តិ ហិ ឌិចសស្ស តតិយោ ភាពោ ឌុទ្ធតិ៑ ចិឆាចតេត្វ៍ ឈាភសយាបន្ថភចសេភ អពលក្កយប្យតិសាត៌ ឌចភចិត្តបចត្តត្តិ អាហ “សយាបន្ថតិដេយចា”តិ៑ សេស៌ ឬចិតេក្កាឃ្យេចេ៑

សត្វអាយតភចិកក្តុត្តចណ្ហភាយ លិភត្វប្យពាសភា សយត្តា៑

ប័៑ ភ្នឌ្ហសចិកក្តុត្តចណ្ហភា

១១៨៑ ឥតេសតត្ថស្ស អត្វស្ស ភ្នឌ្ហសត៌ ភ្នឌ្ហសោ, ចិកឌត៌ ចិកតេក្ខាតិ អាហ – “យាតិពន្ធា ចិកឌភន្ធា”តិ ឲុលេឃ្យាតិអាឌិគិ ចត្តារិបិ បឆាតិ បន្តាឆេចចភាគិ៑ អធ ចា ឲុលេឃ្យាតិ ឲុលភគ្មាតាយ បន្តាយ តស្ស ឆយ្ខស្ស បក្កហាឌិចិឆិតា បទិឲុលេឃ្យ៑ តីទេឃ្យាតិ តីទលាគ្មាតាយ បន្តាយ តត្ថ ខាពលកិទិយាសយាបភចសេភ តីទេឃ្យ៑ បទិក្កុលាឃ្យាតិ តធាសយាបតេក្ខា អាគិសំសេ អស្សាឥអាឌីភចេ ឆ ចិចិភេឃ្យ៑ បទិច្ឆិត្ថេឃ្យាតិ បទិច្ឆិត្ថក្ខុតោភ ខាពលោភ អត្ថ៍ បទិច្ឆិត្តិ៍ត្វា ឌាទេភេឃ្យ៑ អាទម្ហុលាគ្មតិ ទ្ធាបិឌិបុធុត្តាទម្ហុលាប្ហុ៑ គិពត្តិចសេភាតិ គិពាយភចសេភ អបេក្ខាចសេភ៑ តិដ្ឋយាភត្តិ បចត្តយាត៌៑ ពោចទេឌ្ឍត្តតិ ឈាភាទម្ហលក្ខតោ៑ តឌ្យ៍ពាចភាចិទត្តភាគិក្ខុឃ្យ អចិស្សឌ្ឍិត្វា ពឃ្យួរាត៌ អឌ្ឍត្ថ ចិយ ហោតីតិ “ពោចទេឌ្ឍត្ថ”ត្តិ ឌុទ្ធតិ៑ កាចត៌ អាទឌ្ឍស្ស កិព្វតោ យឌិ កាចភាទម្ហលោ គិពត្តិ ភ្នឌ្ហេឌ្ឍឃ្យ, តាយ គិពត្តិយា ភ្នឌ្ហបទិ កាចត៌ ចិស្សឌ្ឍិត្វា ចិត្តសំពោចចសេភ សល្ហិត៌ តាយ, តឥភាចេភ អសល្ហិត៌ តាយ ហោតីតិ, “អឌ្ឍត្ថ អសល្ហិត”ត្តិ ឌុត្តត្តិ ឥស្សេក្ខា, “ពោចទេឌ្ឍត្ថ គិពត្តិចសេភ អសល្ហិត”ត្តិ អាហ៑ តធា ហិ ចក្ខតិ – “គិពត្តិចសេភ ហិ អតិដ្ឋយាត៌ ហាភភាពិឃ៌ ភ ហោតិ, ចិសេសភាពិយេច ហោតី”តិ៑ អក្កុហេត្វាតិ ទ្ធាបិឌិប្ហុ កិច្និ តព្យាឌិក្កាហចសេភ អក្កុហេត្វា៑ តធា អក្កុហេលាតេច ហិ តព្យាបទិតាសាឌិចសេភ ភ បទិតេស្សឃ្យ៑ អចសេសស្ស ឆ ឌក្ខស្សាតិ សោពាឌិឌុក្ខស្ស៑ អចសេសស្ស ឆ ឌក្ខស្សាតិ ចា ឌាតិឌាយទលាឈីសេភ ចិបិពឌុក្ខស្ស ពហិតត្វា កិលេសឌុក្ខស្ស ទេច សំសាទឌុក្ខស្ស ចាតិ អតេ្វ៑

១១៩៑ ទ្ធាបដេយច កិលេសុប្យត្តិយា ពាទលាភាចតោ ទ្ធាបគិបិត្តិ៑ ទាពាឌិចសេភ ត៌ អគ្វឆាចតីតិ ទ្ធាបគិបិត្តាគ្វសាទិ៑

១៨ប័៑គិពត្តិចសេភ អសល្ហិតត្តិ អបេក្ខាចសេភ សល្ហិត៌ គិពត្តិ បហាយ បចត្តយាត៌ ភ្នបទិ ចិសេសាចហតោតិ៑ តេភាហ “គិពត្តិចសេភ ហី”តិអាឌិ៑

១១០៓ អក្កុរេហត្វា អបរិតស្សតាតិ បញ្ហាបិកោតក្លូរេត្ថ, “ខុតំ យយា”តិអាឌិតា តញ្ញាឌិក្កាហេចរេងត ក្ខូបិឌិឃិត្វា តញ្ញាបរិតាវេងាឌិចរេងត បរិតស្សតា, ចុត្តចិបរិឃារេឃត អក្កុរេហត្វា អបរិតស្សតា រេចឌិតព្ពា៓ ពធំ បរេតងា អតុបិកោបរិតស្សតា រេហាតីតិ យហាន្ធេនស្ស អធិប្បាឃំ ចិចរិតុំ រេធាគតំ ងយ្ចុរេបតិ? ក្ខូបិកោតព្ពស្ស អកោចរេតាតិ តស្ស អតុបិកោបរិតស្សតាកោរេច ពារលេចចតំ៓ ឃឌិ ហឹតិអាឌិ តស្ស ងយត្តតំ៓ ក្ខូបិកោបរិតស្សតាច អស្ស តធា ក្ខូបិកោតព្ពស្ស តរេធច ក្ខូបិឌិត្តត្វា៓ ខុចត្តិ តិច្ឆាឌិអាពារេន៓ ក្ខូបិឌិត្វាឃឹតិ ពហិតបរាយ្ចាបិ៓ អតុបិឌិត្វាច រេហាត្តិ អរេឃាតិរេងា ពហិតត្វា, ចិញ្ញាហុ តិស្សាឃ ឌាតិតព្ពត្វា ច៓ ឌិជ្ចិចរេងតាតិ យិច្ឆាឌិជ្ចិ ឃា ពហលាពារចរេងត, តស្ស បត អឃធាក្ខតពាហិតាឃ បរេយត្វរេតា ច អកោចរេតា៓ អត្វរេតាតិ បរេយត្វរេតា៓ អតុបិកោបរិតស្សតារេឃច តាយ រេហាតិ ក្ខូបិកោតព្ពាពារស្ស អកោរេចត តំ អតុបិឌិឃិត្វា ខុច បរិតស្សតាតិ ពត្វា៓

បរិចត្តតីតិ ត តរេធច ទ្ធបំ អញ្ញាធា បចត្តំ បរិចត្តតិ, អធ រេលា បពតិឌហេតត ងកាចចិពរេយត តស្សតិ កិឌ្ជតិ៓ ចិបរិលាតត្តិ អញ្ញាធត្តំ ពតំ ចិតដ្ចំ៓ ពយ្ចុចិញ្ញាលាត្តិ អភិងដ្ឋារចិញ្ញាលាំ៓ “ទ្ធបំ អត្តា”តិអាឌិ យិច្ឆាពាហេចរេងត ចិញ្ញាលាស្ស ទ្ធបរេករេគត ចុត្តស្ស រេគឌាតុបរិចត្តិ រេហាតិ៓ ចិបរិលាមំ អតុពត្វា ចិបរិចត្តតតំ អារឌ្ឍ បចត្តំ ចិបរិលាយាតុបរិចត្តំ; តរេតា ងយុប្បត្វា បរិតស្សតា ចិបរិលាយាតុបរិចត្តឌា បរិតស្សតាតិ ឥរេស្សត្វា អាហ – “ចិបរិលាយស្ស...រេប... បរិតស្សតា”តិ៓ អក្សុងលធយ្ចុងយុប្បាគា ធាតិ, “ឃំ អហុ ចត រេយ, តំ ចត រេយ តត្ថិ”តិអាឌិតា បចត្វា អក្សុងលចិត្តុប្បាឌធយ្ចុ៓ រេលរេបត្វាតិ បចត្តិតុំ អប្បាគតចរេងត អតុប្បត្តិតិយិត្តតាឃ រេលរេបត្វា៓ កឃតារេងតាតិ កាឃតចរេងតបិ ចិត្តុព្រារេងត៓ តញ្ញាតារេងតាតិ តស្សរេតត៓ ងចិឈារេតាតិ ចិត្តចិឈាតតចិឈារេតត ងចិឈារេតា៓ តរេតា ខុច រេចរេតាភុរេក្លត ងភុរេក្លា៓ យលិពរេហ្វពរេងព្ពាឃាតិ ទិត្តពរេហ្វរេឃច យលិបរិបុណ្ណពរេហ្វាតិ ក្ខូប្បត្តងព្ពាឃ៓ អក្កុរេហត្វា បរិតស្សតាតិ ពរេហតព្ពស្ស អកោរេចត ពហលយ្ចិ អចិឌ្ជយាតបក្លិឃរេយចាតិ អក្កុរេហត្វា បរិតស្សតា តាយ រេហាតិ៓

១១១៓ ពយ្ចុចិញ្ញាលារេយច តត្ថិ ងតិ ពយ្ចុចិញ្ញារេលា ទ្ធបរេគឌាតុបរិចត្តិ ងិឃាតិ ពយ្ចុចិញ្ញាលាកោចឥស្សតយុរេលត ពឹលាងចស្ស ងព្ពរេងា កិរេលងាកោធំ ឥរេស្សតិ៓ រេងងំ ឃុចិរេញ្ញឃ្យរេយច៓

ក្ខរេក្ខងចិកក្កុចុត្តចណ្ណតាឃ លឹតត្វប្បាពាងតា ងយត្វា៓

៥៓ អទលាចិកក្កុចុត្តចណ្ណតា

១១២៓ ពរេហស្សិតចរេងតាតិ កិរេលងតិស្សិតចរេងត អតុទោឌចរេងត៓ រេតច ក្ខក្លិរេបឃ្យាតិ ត អតុក្កុរេញ្ញឃ្យ៓ ត អចក្លិរេបឃ្យាតិ ពរេហស្សិតចរេងត ចិទោឌចរេងត ត តិក្កុរេញ្ញឃ្យ៓ អតុទោឌត ចិតា ងយុហំងតចរេងត ឃធាក្ខតក្យុលាពធតំ រេតចុស្សាឌតា ចឌ្ឍាកោចរេតា; តធា ចិទោឌត ចិតា ចិរេចចតចរេងត ឃធាក្ខតឌាងពធតំ ត អបងាឌតំ៓ ងកាចរេយចាតិ ឃធាក្ខតងកាចរេយច ពស្សចិ បុក្កលស្ស អតាឥងពរេលចរេងត ពធេឃ្យ, រេងឃ្យធាបិ អាឃហ្វា ហុក្ខតិរេត្វទា៓ ចិតិច្ឆិតហុលត្តិ, “អដ្ឋត្តា អតចឌ្ជ”ត្តិអាឌិតា ចិរេងងរេតា ចិតិច្ឆិតហុលាឃ រេហាតិ៓ បរេយុលា អចណ្ណត្តិ ហ្វាឃំ ររេហាចារេឌា រេបហុញ្ញាបងំហារចរេងត បចរេត្វា ព្ពឌាឌិរេប្យរេតាតិ អាហ

“បិសុណវាចន្តិ អត្ថោ”តិ។ ពីណាតីតិ ពីណោ, យោ ភាសតិ, យត្ថា ជុម្ពិស្ស ភាសតិ, ស្វេបិ ហិំសតិ ជិវ៉ាតីតិ អត្ថោ, តំ ពីណវាចំ ស្វាយំ

យស្មា កិលេសេហិ អាកិណ្ណោ សំកិលិដ្ឋោ ហុត្វា ច ហោតិ, តស្មា វុត្តំ – “អាកិណ្ណសំកិលិដ្ឋំ ចាន”ន្តិ។ តេន អចរិដ្ឋំ តិចិវរំ

ចរីត្វា ទុរិតយោគ។ អសិដ្ឋហិតត្តាតិ, “ព្ពាសយេច សច្ច”ន្តិ អព្ពោសាយ។ អាភាយាតិ បក្កយ្យា ចោទនេយ្យាតិ សម្ភាវនេយ្យ។ លោកសម្ពន្ធាតិ

លោកសម្ពត្ត។

១១៣។ អារម្មណតោ សម្បយោគតោ កាមេហិ បដិសំហិតត្តា កាយបដិសន្ធិ, កាយស្សុភំ។ តេតាហ “កាយូបសំហិតេន សុខេតា”តិ។ សន្ទេរត្តាតិ

ជិបាកទុក្ខេន សំកិលេសទុក្ខេន សទុក្ខា។ តថា សបរិឡាហោតិ ជិបាកបរិឡាហេន ចេវ កិលេសបរិឡាហេន ច សបរិឡាហា។

១១៩។ ចដ្ឋោ តិស្សរិតំ អត្ថា តេត្ថេច សីតាបភតោ មិច្ឆាបដិបត្តិការេន សត្ត សំយោជេតីតិ សំយោជនំ, ជិនេសតោ

ភចសំយោជនំ តណ្ហាតិ អាហ “តណ្ហាយេតំ ភាវ”ន្តិ។ ន តណ្ហាយេច យាតាភយោបិ សំយោជនត្តំ សាធេន្តិ ភាវ សព្ពេសា សំយោជនតោ

វុដ្ឋ ពាត្ថភតោ។ តេន វុត្តំ – “អចិជ្ជាតីចរណាភំ, ភិក្ខវេ, សត្តានំ តណ្ហាសំយោជនានំ”ន្តិ (សំ. និ. ១។១១៣-១១៩)។

ព្ពាយំ ចត្តក្កន្តិ, “យេ កាយបដិសន្ធិស្សុរិតោ សោមនស្សានុយោគំ អនុយុត្តា, យេ អត្តកិលមថានុយោគំ អនុយុត្តា”តិ ឯវមាទិនំ ព្ពាយំ ចត្តក្កំ

តិស្សាយ “ឯតេភក្កេ ឧបិតោ”តិ, ចត្វា តំ តិស្សាយ ឧបិតការចំ ជិត្វានតោ ជនស្សតំ, “ភាវតោ ហី”តិអាទិ វុត្តំ។

វុស្សានភាអបសានភាបញ្ញាយន្តិ តថាភតេន ជិនេតព្ពបុគ្គលវសេន ឆម្មទេសនាយ បវត្តេតព្ពតោ។ អយំ បុគ្គលោ…បេ…

អាចារសម្បន្នោតិ ចា តត្ថ បទេសំ អនុដ្ឋេសាចវសេន ឆម្មទេសនាយ បចត្តភតោ។

១១៥។ បរម្មាតា អចណ្ណន្តិ តិក្ខិយស្ស ទោសស្ស តិត្តភំ។ ត ហិ ពភាទិ តិក្ខិយោ បសំសិយោ ហោតិ, តំ បត ភាលំ ញាត្វាច ភទេតព្ពន្តិ អាហ,

“យុត្តបត្តកាលំ ញាត្វា”តិ។ ពីណវាចនេបិ ឯវមេច ភយោ តស្ស ទហោចាទេន សយាភយោគក្ខមត្តា។

១២០។ ឈាតីយតីតិ ចនីយតិ។ សព្វាបិ កិច្ចតិ ភស្សតិ, ភេទោ ហោតីតិ អត្ថោ។ កាលញ្ញាបុគ្គលាតិ ពេធំ បរិស្សយំ បត្វា។ អបលិព្ពុទ្ធន្តិ

ទោសេហិ អនុបតិតំ។

១២៨។ អភិតិជិស្សចោទនតីតិ ឯវមេតំ, ត ព្ពតោ អញ្ញថាតិ តំ ឌភបភតិវុត្តិ អភិតិជិសិត្វា សម្ភាវនតិ។ អតិឆាចតន្តិ សមញ្ញា ភាវេតំ

លោកសម្ពត្តសិទ្ធា បញ្ញាត្តីតិ បញ្ញត្តិមត្ត អដ្ឋត្វា បរមត្ថតោ ឆាយសា បរាយស្ស ចោទនលំ។

១២១។ អបាយសន្តោតិ អតភិតិជិសន្តោ សមញ្ញាយត្តតោច ចោទនតិ។

១២២។ មរិយាភកាដតីយន្តិ មថាវុត្តសម្មាបដិបត្តាយ មិច្ឆាបដិបត្តាយ ច អញ្ញមញ្ញា សដ្ឋភាចជិភាដភំ ភណន្តិ សត្វា ឯតេហិ ពន្ធន្តិ

អកន្ទន្តាបិ កន្ទនការណភាវតោតិ រណា; រាគទោសមោហា, ទសបិ វា កិលេសា, សព្ពេបិ វា ឯកន្តាកុសលា, តេហិ នានប្បការទុក្ខនិព្ពត្តកេហិ អភិភូតា សត្តា កន្ទន្តិ; សហ រណេហីតិ សរណោ។ រណសទ្ទោ វា រាគាទិរណេសុ និរុឡ្ហោ។ តេនាហ "សរណា សកិលេសា"តិ។ បាឡិយំ បន "សទុក្ខោ ឯសោ ធម្មោ"តិអាទិនា អាគតត្តា កាមសុខានុយោគាទយោបិ "សរណា"តិ វុត្តាតិ ទុក្ខាទីនំ រណភាវតោ តន្និព្ពត្តកសភាវានំ អកុសលានំ សរណតា ច វេទិតព្ពា។ អរណាតិអាទីនំ បទានំ វុត្តវិបរិយាយេន អត្ថោ វេទិតព្ពោ។

វត្ថុំ សោធេតីតិ និរោធសមាបជ្ជនេន មហប្ផលភាវការណេន ទក្ខិណេយ្យវត្ថុំ អត្តានំ វិសោធេតិ; និរោធសមាបត្តិយា វត្ថុវិសោធនំ និរោធំ សមាបជ្ជិត្វា វុដ្ឋិតានំ បច្ចេកពុទ្ធានំ មហាកស្សបត្ថេរាទីនំ ទិន្នទក្ខិណាវិសុទ្ធិយា ទីបេតព្ពា។ តេនាហ "តថា ហិ"តិអាទិ។ តទេវាតិ ឋបិតា "បិណ្ឌាយ ចរន្តា"តិអាទិ ឧបសំហរតិ។ មេត្តាភាវនាយ មុទុភូតចិត្តតាហុយាតបុព្ពាកំ ទេន្តីតិ, "សុភូតិត្ថេរោ ទក្ខិណំ វិសោធេតី"តិ វុត្តំ។ តេន ទាយកតោបិ ទក្ខិណាវិសុទ្ធិ ទស្សិតា។ វត្ថុសោធនំ បន បដិការតោ។ ឯវំ បន កាតុំ សក្កាតិ សាវកានម្បិ កិមេវំ លហុវុដ្ឋានាធិដ្ឋានំ សាវកេសុ ចិណ្ណវសីភាវតោ សម្ភវតីតិ បុច្ឆតិ។ ឥតរោ អញ្ញសាវកមហាសាវកេសុ កិំ វត្តព្ពំ, បកតិសាវកេសុបិ វសិប្បត្តេសុ លព្ភតីតិ តេ ទស្សេន្តោ, "អាម សក្កា"តិអាទិមាហ។ សេសំ សុវិញ្ញេយ្យមេវ។

អរណវិភង្គសុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា។

១០. ធាតុវិភង្គសុត្តវណ្ណនា

៣៤៣. អបរិក្ខីណាយុកំ បុក្កុសាតិកុលបុត្តំ ឧទ្ទិស្ស គមនន្តិ គត្វា វុត្តំ "តុរិតគមនចារិក"ន្តិ។ មម វាសូបគមនេន តវ ចិត្តស្ស អផាសុកំ អនិដ្ឋំ សចេ នត្ថិ។ សោតិ បុព្ពបកតោ ទិន្នំ ទិន្នមេវ វដ្ដតីតិ ឯកចារិ ទិន្នំ ទិន្នមេវ យុត្តំ, ន បុន ទាតព្ពន្តិ អធិប្បាយោ។ កតំ កតមេវាតិ សង្គហត្ថំ កតំ អត្តជ្ឈិកកមំ កតមេវ, ន តំ បុន វិបរិវត្តេតព្ពន្តិ អធិប្បាយោ។

បុក្កុសាតិឧភយថាបិ កុលបុត្តភាវតោ បរិបុណ្ណោ ឯវាតិ អាហ – "ជាតិកុលបុត្តោបិ អាចារកុលបុត្តោបី"តិ។ តត្រាតិ តស្មិំ តក្កសីលតោ អាគមនេ។ អន្តេ និបន្ធការកំ វិយ ជនំ តោសេតិ តុដ្ឋិំ បីណេតិ។ រតនានិ ឧប្បជ្ជន្តិ បដ្ដនសមុទ្ទាទិសន្និស្សិតត្តា បច្ចន្តទេសស្ស។ ទស្សនីយន្តិ ទស្សនេនេវ សុខាវហំ។ ឯវរូបន្តិ ទស្សនីយំ សវនីយញ្ច។

អនគ្ឃកម្ពលេ មហគ្ឃកម្ពលេ។ សារករណ្ឌកេតិ ចន្ទនសារាទិសារមយករណ្ឌកេ។ លិខាបេត្វា ឧក្កិរាបេត្វា។ លាខាយ វដ្ដាបេត្វាតិ មុខំ បិទហិត្វា លាខាបរិកម្មំ ការេត្វា។

អន្តោ ទុស្សភណ្ឌិកំ អត្ថីតិ អញ្ញានិ នាតិគារុកភាវតោ។ អនគ្ឃា អហេសុន្តិ វណ្ណសម្បត្តិផស្សសម្បត្តិបមាណមហត្តទុក្ខិន្ទិយាបិយតាហិ មហគ្ឃា អហេសុំ, មហាបុញ្ញោ រាជា តស្ស អហោវាតិ អធិប្បាយោ។

យទិ ឯវំ, “កិន្នុ ខោ បេសេសី”តិ កស្មា ឥទំ អាបុច្ឆតីតិ អាហ – “អបិច ខោ បន”តិអាទិ។ សោតិ ពិម្ពិសារោ រាជា។ ចិន្តិតំ អារទ្ធោ ទូតស្ស អនេកចិត្តតា វុត្តវុត្តវិរុទ្ធា បណីតតរាទិកាចតោ។ សុចណ្ណរជតាទីតិ សុចណ្ណរជតបចាឡអយលោហុត្តាចេឡរុទ្ធិយាទិ។ ព្រត្ថិយវាទន្តិ ចក្ខាទិព្រត្ថិយបដិវាទន្តំ បតេសន្តិ ក្រុលចសេត ឯកតេនំ ត បិបុណាតិ។

សាមំ សច្ចាតំ អតិសម្ពុទ្ធតាសាមទេវ្ហាត, “ពុទ្ធរតតយម្បិ ក្របិឆ”ន្តិ វុត្តំ។ ពុទ្ធរតតសមំ រតនំ តាម តត្ថិ, យស្មា បត ព្រាមស្មិំ លោកេ បរស្មិំ ចា បត ពុទ្ធេត សតិសោ ត ចិន្តីតិ។ បឋមទោនិយំយេច បចត្តីតិ កត្វា វុត្តំ “ឈោសោបី”តិអាទិ។

រាជា តុដ្ឋោ ចិន្តេសិ, “ឥតោ អចិន្តេយ្យាតំយេច បេសេតុំ លទ្ធ”ន្តិ។ តស្មាតិ យស្មា បរិបុណ្ណំ ឯកទិចសម្បិ តស្មិំ បតេសេ ពុទ្ធាតំ អាចារបរិក្ខេហា តត្ថិ, តស្មា។ បុព្ពាទិសាយុពន្តិ បុព្ពាទិសាភិមុខំ សីហបញ្ជរំ។ ទូតស្ស សុចិក្ខតាលោកតំ ទស្សេតិ។

ឯវំ អនញ្ញសាធារណស្ស កាចតោ ព្រាទិសោ សមុទាគមោតិ ទស្សេតុំ, “ឯវំ ទស បារមិយោ បូរេត្វា”តិអាទិ វុត្តំ។ ឯវំ សម្មាសមុទាគមស្ស តទនុរូបំ អយំ ផលសម្ពទាតិ ទស្សេតុំ, “តុសិតកចតតោ”តិអាទិ វុត្តំ។

អរិយធម្មោ តាម អរិយបុគ្គលធារោតា, អរិយលោកោ ច សត្តតិសពោធិបក្ខិយសង្គហោ, សោ ច វុត្តសម្មត្តេតេច កថិតាតិ អាហ – “សត្តតិសពោធិបក្ខិយេ ឯកទេសេត លិខិត្វា”តិ។ ក្ខាអសីលាទីតិ (ពាហុជាលេ (ទី. និ. ១.២-៥) អាកតតយេត ទេទិតព្ពាតិ។ ឆទ្វារសំវរំ សតិសម្បជញ្ញន្តិ យតច្ឆដ្ឋាតំ ទ្វារាតំ សំវរាចសេត សត្ថដ្ឋាតិកំ សតិសម្បជញ្ញំ ទ្វាទសបបេកទំ ចីវរាទិចតុប្បច្ចយសន្តោសំ អរញ្ញរុក្ខមូលាទិតគ្គា ចិកដ្ឋំ កាចតាត្រក្ខំ សេតាសតំ “អភិជ្ឈំ លោកេ បហាយា”តិអាទិនា វុត្តំ តីវរណប្បហាតំ បរិកម្មន្តិ កសិណាទិបរិកម្មំ បិឡន្ធយំ អាកតតយេត អដ្ឋតិស កម្មដ្ឋាតាតិ។ ចិស្សុទ្ធិបដិបាដិយា យាច អាសវក្ខយា ព្រាមំ បដិបត្តិំ ឯកទេសេត លិខិ។ សោឡសអសចិឆត្តិ សោឡសអសចិឆកាចតាយ បសោយាតំ។

កិលញ្ជាយេយតិ តាតាចិឆកិត្តិចិកេត្ត សណ្ហសុខុមរតតបរិសិព្ពិតេ កិលញ្ជាយយសមុគ្គេ។ ពាហិ ចតត្ថេត ចេចេត្វាតិ បឋមំ សុខុមកម្ពលេត ចេចេត្វា បដិបាដិយា តេត្តិំសាយ សមុគ្គេសុ បក្ខិបិត្វា តតោ ពាហិ សុខុមចតត្ថេត ចេចេត្វា ឈាទេត្វា។ តិលាកច្ឆបហាតសម្ពជ្ជតាទិតា សោឡសពត្តកេយេច ហោតុ, កេសិបុណ្ណឈដជបតឆជបដាកុស្សាបតាទិអលង្ការេណេត យា តិដ្ឋាបេចាតិ អត្ថោ។ រាជាតុការេចត បដិយាទេចាតិ យយ រាជាតុរូបំ សវេជ្ជេច, អលង្ការោចាតិ អត្ថោ។ អត្តតោកាកិកាតន្តិ អត្តយុត្តរាជយោយត្តាតំ ជចតត្វេតាតិ លិបង្ក កដ្ឋត្តកច្ឆតបុរិសេ។ តាឡឯហិ សហ អចចរត្តីតិ តាឡអាចចរា។

រញ្ញោ បណ្ណាការំ វុឌ្ឍិស្ស កតបូជាសក្ការស្ស អយច្ឆតោ សុតត្វា បណ្ណាការំ វុច្ចដ្ឋាតេ ឋបេត្វា សយំ តីចាសតេ តិសិន្តោ។ តាយំ អញ្ញស្ស ទូតស្ស កចិស្សតីតិ អយំ បរិហារោ អញ្ញស្ស យលោហុត្តាទិកេឆស្ស ទូតស្ស ត កចិស្សតិ យលោហុត្តាទីហិ អភិសង្ខតត្តា។

ພລຈເນາຍຕສ຺ສຸປ຺ປ຺ຌ຺ຐິ ຈິຣຕກາລໍ ພຸທ຺ຘສາສເນ ກາຈິຕກາຈຕຕາຍ ຈາສິຕຈາສຕຕາຍ ຌເຣເຊ ຊີເປ ຈິຍ ອຏ຺ຏ຺ຐເຣ ໑ຈ ສຍຸຏ຺ຌລຍາຕປຣິປກ຺ກຕິເຫຕຸກກາຈເຕາ໌

ຆາເຣຍີຕິ ຫຼຸຕ຺ສາຍິ, ຄຓ຺ຫາຍີຕິ ອເຕ຺ຖາ໌ ເຣຑ຺ຌຌຕ຺ຕິ ເຣຏ຺ຐຫກກາເຣຈາ໌ ອຕ຺ຖໍ ກເຣາຕີຕິ ຊີ຺ຕ຺ຕໍ ປີຕາຕໍ ອຕ຺ຖໍ ຕໍ ເລຕໍ ກເຣາຕິ, ໑ເກາຕ ປິເຕຕ ອຕິກ຺ກຍີຕິ ອເຕ຺ຖາ໌ ຕສ຺ສາ ຄຕຍເກ຺ກຕາຕິ ຕາຍ ເສຈິຍາ ຈິຈຑ຺ຑຍາຕາຍ ຕາສິຕາຍ ຄຕຍເກ຺ກຕ໌ ຕໍ ປຕ ເລຕ຺ຕິ ປຸກ຺ຍສາຕິຕາ ກຕເລຕໍ໌ ປຬ຺ຬ຺ສຕ຺ຕກຕ຺ຕິ ຕາລປຕ຺ຕຍຑ຺ຑີ໌

ສຕ຺ຖການເຣຈຕາຕິ ສຕ຺ຖຣິ ຊຸປ຺ປຕ຺ຕປສາເສເປຍພາຫຸຍາຕສຍ຺ຸຄເຈຕ໌ ຕຄາ ສຕ຺ຖາຣເຍຈ ຍຕສິ ກຕ຺ຖາ ຕຕ຺ຕ຺ຕກາເຣຈຕ ຄສ຺ສເຕ຺ຕາ, “ປຸສ຺ສິສ຺ສາຍີ”ຕິປິ ຈິຕ຺ຕໍ ຕ ຊຸປ຺ປາເສສິ, “ຣຕ຺ຖ ຕຸ ເຂາ ສຕ຺ຖາ ຈສຕີ”ຕິ ປຣິຈິຕກ຺ກເຍ຺ສຈ ອກາຈເຕາ; ຣາຊກໍ ປຕ ປຕ຺ຖາ ຣເຍ຺ຍາ ເປສິຕສາສຕຈເສຕ ຕຕ຺ຖ ຈ ຈິຫາຣສ຺ສ ພາຫຸກາຈເຕາ ສຕ຺ຖາ ກໍ ຈສຕີຕິ ປຸສ຺ສິ໌ ສຕ຺ຖ ໑ກກເຍ຺ສຈ ຕິກ຺ກຍຕໍ ປຍ຺ຍຈຕ຺ຕາລີສ ເຍາຊຕາຕິ ປສາ ຄຍຕຍ຺ຍ ຆຍຸປຸຊາຈເສຕ ກຕຕ຺ຕິ ສຑ຺ຑຕ຺ຕໍ໌ ຆຍຸປຸຊາຍ ຈ ພຸທ຺ຘາຕໍ ອາຈິຬ຺ຬກາເຣຈາ ເຫຑ຺ຑາ ຈິຕ຺ຖາຣິເຕາເຍຈ໌ ພຸທ຺ຘເສາກໍ ປຕ ປຊິສ຺ສາເສຕ຺ຖາ ອຍ຺ຍາຕກເຣຈເສຕ ຕຕ຺ຖ ຄຍຕໍ ຕສ຺ສ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ຈິສ຺ສຕ຺ຖຈເສຕ ຍຄ຺ຄສຣຄປຊິປສ຺ສຍຸຄ຺ຕຕ຺ຖໍ໌ ອປ຺ປຊິປສ຺ສຑ຺ຑຍຄ຺ຄສຣເຄາ ຫິ ຆຍຸເສສຕາຍ ກາຊຕໍ ຕ ເຫາຕີຕິ໌ ຕຄາຫິ ຈກ຺ຕິ, “ຕຕ຺ຖ ຈ ກຄຈາ”ຕິອາທິ໌

ຊຸຣຑ຺ຓຕ຺ຕິ ຈິສາລຕ຺ຕິ ເກຈິ໌ ອຕິເຣກຕິເຍາຊຕສຕຕ຺ຕິອາທິຕາ ອຕ຺ຖຍເຕາ ພ຺ຍຕິເຣກເຕາ ຈ ຍເສ຺ສຣຈິຕຍເຕ ສປ຺ພຫຸຈາຣີຕໍ ຊຸຈາສຊາຕໍ໌ ອຣ຺ຕ຺ຕສຸລຸຍາເລາຕິອາທິຕາ ສຕ຺ຖ ຆຍຸການເຣຈຕ ສຑ຺ຘິ ຄຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສປິ ຆຍຸການຈໍ ສໍສຕ຺ຕິ ສເຍຕີຕິ ສເສ຺ສຕິ໌ ເຕຕ ກຄຈເຕາ ກຕສ຺ສ ປຕ຺ຍຄ຺ຄຍຕສ຺ສ ຌາຕຄຕກາຈໍ ຈິກາເຣຈເຕ຺ຕາ ອເຍ຺ຍາສຍິ ກຍ຺ຍ຺ຣປີຕໍ ຄຸລປຸຕ຺ຕາຕໍ ຍຄາຣໍ ສຄ຺ເຫາ ກາຕເຍ຺ຍາຕິ ສເສ຺ສຕິ໌

ພ຺ຍາຫຸເລາກປ຺ປຍາຬຕ຺ຕິ ຊຸຈ຺ຈການເຣຈຕ໌ ອາຕຸການເຣຈຕາຕິ ຫຸທ຺ຘາຕຸການເຣຈຕ ຍຄາ ເສາ ເສາຕປຈໍ ຕ ຊຸປກຕ຺ຕິ, ໑ຈໍ ຈຸປສເຍຕໍ ສເກ຺ກາຕິ໌ ອຈິຄ຺ຕຕ຺ຕຕ຺ຕິ ຈິຄ຺ຄຍຣຫິຕໍ ຕິເລ຺ລາລຸປ຺ປໍ໌ “ກາຈຕປ຺ຸສກໍ ປເຕຕ”ຕ຺ຕິ ຈຕ຺ຖາ ຕສ຺ສ ຈິຈຣຬຕ຺ຕໍ, “ປິສາທິເກາຕ ຫຸຣິຍາປເຄຕາ”ຕິ ຈຸຕ຺ຕໍ໌ ຫຸຕ຺ຕຍຸຕລກ຺ກເຬ ໑ຕໍ ກຣຬຈຈຕໍ ຑຑ຺ຑຕໍ໌ ເຕຕາຫ “ຍຄາ ຫຸຣິຍເຕາ”ຕິອາທິ໌ ອຍຕາເປິເຫາຕິ ປສ຺ສຕ຺ຕາຕໍ໌ ສີຫເສຍ຺ຍາຍ ຕິປຕ຺ຕສ຺ສປິ ຫິ ໑ກເຣ຺ສ ສຣີຣາຈຍຄາ ອເຆາລິຕ຺ຕຈິກ຺ຕຕ຺ຕາ ຈິຍ ຊິສ຺ສຕ຺ຕິ໌ ກຊິຍໍ ຊີ຺ຕ຺ຕໍ ຊຸຣຸສຑ຺ຘິຕໍ ຊີ຺ຕ຺ຕຍ຺ຍາ ຂາລຸສຑ຺ຘິຕໍ ຈເສຕ ຈຕຸສຑ຺ຘິກປລ຺ລໍ໌ ຕ ປຕິຑ຺ຑາຕີຕິ ຕປ຺ປຈຕ຺ຕິ, “ກໍສິ ຕ຺ຕ”ຕ຺ຕິອາທິຕາ ອປຸສ຺ສິເຕ ກຄາປຈຕ຺ຕິ ໑ຈ ຕ ເຫາຕິ໌ ອປ຺ປຕິຑ຺ຑິຕາຍ ກຄາຍ ຕ ສຑ຺ຑາຍຕີຕິ ຕຄາ ປຕ ປຸສ຺ສາຈເສຕ ກຄາຍ ອປ຺ປຈຕ຺ຕິຕາຍ ຊຸປຣິ ຆຍຸກຄາ ຕ ສຑ຺ຑາຍຕິ ຕ ຊຸປ຺ປຌ຺ຌຕິ໌ ຫຸຕີຕິ ຕ຺ຸຄາ໌ ກຄາປຕິຑ຺ຑາປຕຕ຺ຖໍ ກຄາປຈຕ຺ຕຕຕ຺ຖໍ ກຄາສຍຑ຺ຑາປຕຕ຺ຖໍ ຈາ ປຸສ຺ສິ໌

ສກາຈເຍຈກເຄຕີຕິ ອຕ຺ຕເຕາ ກຄຈເຕາ ອທິຏ຺ຐປຸພ຺ພຕ຺ຕາ “ອທິຏ຺ຐປຸພ຺ພໍ ກຄຍຕໍ ຊາເຕຍ຺ຍ”ຕ຺ຕິ ສກາຈເຍຈ ເກຈລໍ ອຕ຺ຕເຕາ ອຍ຺ຍາສຍເຍຈ ກເຄຕິ; ຕ ປຕ ສເສຈກສ຺ສ ເລາກສ຺ສ ສຸປິກຊໍ ສກາຈສິຑ຺ຘໍ ພຸທ຺ຘຣ຺ປກາຍສກາຈໍ໌ ອຄ ຈາ ສກາຈເຍຈ ກເຄຕີຕິ “ຫຸຄເຍຈ”ຕ຺ຕິ ຊາຕເຕ຺ຕາປິ ຕຄາ ກຄຈເຕາ ຣຸຈິຍາ ຕຄາປຈຕ຺ຕຍາຕໍ ຣຸປກາຍສກາຈເຍຈ ກເຄຕິ ອປ຺ປຈິກ຺ລຍຄ຺ຕິ ອສິປ຺ປາເຍາ໌ ເຕຕາຫ – “ຕຄາ ຫິ ຕ”ຕ຺ຕິອາທິ,

ចិបស្សតាលក្ខណេយេច បដិបត្តិ អធិប្បាយោ

១៣១· “បុព្ពភាគបដិបទំ អគណេត្វា”តិ ឯត្ថ បុព្ពភាគបដិបទាយ អគណនេ ការណំ បុព្ពភាគបដិបទាយ សរូបតោ ទស្សេតុំ, “យស្ស ហី”តិអាទិ វុត្តំ· អបរិសុទ្ធាយបិ បុព្ពភាគបដិបទាយ វិបស្សនា តថា ន កិច្ចការី, បគេវ អវិជ្ជាតាយាតិ, “យស្ស ហិ…បេ… អបរិសុទ្ធា ហោតី”ត្វេវ វុត្តំ· បុព្ពភាគបដិបទា ច នាម សង្ខេបតោ បន្នរស ចរណធម្មាតិ អាហ – “សីលសំវរោ…បេ… ឥមំ បុព្ពភាគបដិបទំ អាចិក្ខតី”តិ· យានកិច្ចំ សាធេតិ យុគ្គាយនេន អភិលក្ខិតសាធនត្តា· ចិរកាលំ បរិភាវិតាយ បរិបក្កតាយ ហេតុសម្បទាយ ឧបដ្ឋាបិតំ សាមញ្ញសីលម្បិ បរិបុណ្ណំ អលង្ការភាវប្បត្តិយា, ឯវំ បុព្ពហេតុត្តា “សីល”ន្តិ វុច្ចតិ·

ញាណេន បរេយត្តេ ចិជ្ជមានា, បញ្ញត្តិមត្តេ បុរិសោ អចិជ្ជមានោ· អថ កស្មា ភគវា អរហត្តស្ស បទដ្ឋានភូតំ វិបស្សនំ គហេត្វា “ញាណទេវា”តិ អវិជ្ជមានប្បញ្ញត្តិំ ទេសេតិ អារភីតិ អាហ – “ភគវា ហី”តិអាទិ· គត្វេវ “តេវិជ្ជា ឆឡភិញ្ញា”តិអាទីសុ វិជ្ជមានេន អវិជ្ជមានំ ទស្សេតិ· គត្វេវ – “ឥត្ថិរូបំ, ភិក្ខវេ, បុរិសស្ស ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតី”តិអាទីសុ (អ· និ· ១·១) អវិជ្ជមានេន វិជ្ជមានំ ទស្សេតិ· គត្វេវ “ចក្ខុវិញ្ញាណំ សោតវិញ្ញាណ”ន្តិអាទីសុ (វិភ· ១១១) វិជ្ជមានេន វិជ្ជមានំ ទស្សេតិ· គត្វេវ – “ឥត្ថិយកុមារោ (ទោវុលកណ្ណាយ សទ្ធិំ សំវាសំ កប្បេតី”តិអាទីសុ (ទី· និ· ១·១៤៦) អវិជ្ជមានេន អវិជ្ជមានំ ទស្សេតិ· ឥធ បន វិជ្ជមានេន អវិជ្ជមានំ ទស្សេតិ· “ញាណទេវា”តិ ហិ វទមានេន អវិជ្ជមានោ បុគ្គលវិសយត្តា, តស្ស បទស្ស អធិមុត្តេន បន អប្បញ្ញាតត្តេ វិជ្ជមានោ, សោ សង្កេតេន អប្បញាតោបិ អត្ថគ្គហណេន បញ្ញាតោតិ អាហ – “វិជ្ជមានេន អវិជ្ជមានំ ទស្សេន្តោ”តិ· បុគ្គលាធិដ្ឋានទេសនា ទេសនាយ ការណំ ទស្សេតុំ, “សចេ ហី”តិអាទិ វុត្តំ· ឧបដ្ឋាបេយ្យាតិ – “ញាណេវា”តិ ឥត្វេវ កុលបុត្តស្ស ចិត្តំ និវេសេយ្យ តថា សញ្ញាណេយ្យ, ឯវំ ញាយំ ទេសេយ្យាតិ អត្ថោ· សត្តំ គណេយ្យាតិ អសតិ បុរិសេ កោ គណោតិ? កោ បដិសំវេទេតិ, ញាណេវា ឯវាតិ កិំ នុ ខោ ឥធំ, គតំ នុ ខោ ឥទន្តិ សំសយំ ឧប្បាទេយ្យ? សម្មោហំ អាបជ្ជេយ្យាតិ វេទនាទីសុ អនត្តភាវេន វត្តមានំ វិយ ទេសិយមានេ អត្ថេ សម្មោហំ អាបជ្ជេយ្យ· តថារូបោ ច ទេសនាយ អភាជនភូតត្តា ទេសនំ សម្បដិច្ឆិតុំ ន សក្កុណេយ្យ· ឥវមាហាតិ ឯវំ “ញាណទេវា”តិ អាហ·

ឯវំ តំ បុរិសោតិ សញ្ញាតាសីតិ ឯវំ ឧបនិឧបធម្មសម្មុខំ បវត្តវចនេន បវត្តមានំ អធិដ្ឋានវិសេសវិនិច្ឆំ – “បុរិសោ សន្តោ ឋាតី”តិអាទិនា តំ សញ្ញាតានិ, សោ ញាណទេវោ· សន្តោបិ ញាណវិភិយុត្តេសុ ញាណត្ថទេសុ សុតាចក្ខុហានិតំ តថា វុត្តំ តក្កុហនេសេវ ច តេវំ គហេតព្ពតោ, ឋានយន្តេ ហេដ្ឋា ទស្សិតោ ឯវ· សេសបទេសុបិ “ញាណស្សាយតនោ”តិអាទិបទេសុបិ· ចត្តារិ អធិដ្ឋានានិ ចតស្សោ បតិដ្ឋា ឯតស្សាតិ ចតុរាធិដ្ឋានោ, អធិតិដ្ឋតិ បតិដ្ឋហតិ ឯតេនាតិ អធិដ្ឋានំ, យេសុ បតិដ្ឋាយ ឧត្តមត្ថំ អរហត្តំ អធិគច្ឆតិ, តេសំ បញ្ញាទីនំ ឯតំ អធិវចនំ· តេនាហ “ឋានំ ភិក្ខូ”តិអាទិ· ឯតេ ធាតុ វដ្ដតោ· ចិវដ្ដិត្វាតិ វិនិវដ្ដិត្វា អបសក្កិត្វា· ឯតេ ធាតុ ចា ឯតេហិ ញាណាទីហិ· ឯត្ថ ហិ និវិដ្ឋស្ស អាយត្តស្ស ឧត្តមាយ សិទ្ធិយា អសម្មោហាតិ· បតិដ្ឋិតត្តា អរិយមគ្គាធិគមនេន សុប្បតិដ្ឋិតំ· ឯវញ្ហិ សន្តោ បដិបក្ខសមុច្ឆិន្ទនេន តត្ថ បតិដ្ឋិតោ ហោតិ· មញ្ញស្សវា នប្បវត្តន្តីតិ ញហិបិ ទ្វារេហិ បវត្តមានសោតាយ មនោក វិសោសិតាយ សន្តោ វិកតាយ សន្តោ វិច្ឆិន្នប្បត្តិយា ន សន្តតិ· តេនាហ “នប្បវត្តន្តី”តិ· យស្មា មានោ សន្តោ សមុច្ឆិន្នោ អសមុច្ឆិន្នោ អនុបសន្តោ កិលេសោ នាម នត្ថិ, តស្មា អាហ – “មុនិ សន្តោតិ វុច្ចតី”តិ រាគក្ខិអាទីនំ និព្ពានេន និព្ពុតោ·

បញ្ញា តប្បយន្ទេឃ្យាតិ, “ឌិចរំ ចក្កុមេត តិរន្ទាយ អាចទលឹមេយហិ ឆមេ្វហិ ចិត្តំ បរិមេរាឆេតី”តិអាឌិតឃប្បចត្តាឃ (ឃៈ តិៈ ៧ៈ३១៦; ១ៈ១३; ១ៈលិ३័; រំៈ តិៈ ३ៈ១១០; អៈ តិៈ ១ៈ៧३័; ចិកៈ ३័១៨័; ឃហាតិៈ ១៩១) អប្បយាឥប្បឌិបត្តិឃា រយាឌិចិបឃ្សុតាបញ្ញា តប្បយន្ទេឃ្យៈ ៩មេពត ប្ញុត្តកាកិឃំ រយឆចិបឃ្សុតាកាចតយាហៈ រច្ចយត្សុរេក្កូឃ្យាតិ រច្ចាត្សុរក្កូតាបមេឥមេរត ឃឹលចិមេរាឆតយាហ; រមេច្ចុ ជិមេពា

រយាឌិត្ថឃឹលំ អចិមេកាមេបត្វា បរិប្ញុមេរមេត្តា រយាឆិរំចត្តតិឃតំ ពមេរាតិៈ មេពតាហ “ចឌឹរច្ចំ រមេក្កូឃ្យា”តិៈ កិមេលរបរិច្ចាកំ ថ្វាមេហឃ្យាតិ តឥក្កាឌិចមេរត កិមេលរាតំ បរិច្ចូឌតចិឌិ ចមេទ្ឌូឃ្យៈ កិមេលរច្វុបរយតំ រិមេក្កូឃ្យាតិ ឃឆា មេព កិមេលរា តឥក្កាឌិចមេរត បរិច្ចូត្តា ឃឆារយុឥាចារប្បចត្តិឃា រក្កាមេត បរិត្សូអាហំ ត ឌមេតត្តិ; ៩ចំ កិមេលរាតំ ច្វុបរយតចិឌិ រិមេក្កូឃ្យ បញ្ញាឆិដ្ឋាតាឌឹតត្តិ មេលាក្សុត្តទាតំ បញ្ញាឆិដ្ឋាតាឌឹតំៈ អឆិកយត្វាឃាតិ បឌិលិកត្វាឃៈ

១३លិៈប្ញុមេត្តច្សុត្តាតត្តិ, “ចត្សុរាឆិដ្ឋាមេតា, ឃត្វ ជិតំ យញ្ញាឃ្សុចា តប្បចត្តត្តី”តិ (ឃៈ តិៈ ១ៈ១३១) ៩ចំ ប្ញុមេត្ត ច្សុត្តាតំៈ

១३ប័ៈចត្តត្តំ កមេចឃ្យាតិ តិមេទ្ឌូរចមេរត ចត្តត្តំ កមេចឃ្យៈ អាឌឹហឹតិ ៩ចយាឌឹហិៈ កិច្ចំ តត្វិ កិច្ចាកាចមេពាៈ ដ្ឋប្បឌិបាឌិឆាត្សុកត្តិ អឃឆាត្សុប្ញុត្តិកំៈ ឃឆាឆយុចមេរមេតចាតិ មេឥមេរតត្តុឆយុាតំ ឃឆារកាមេចមេតចៈ រប្បាឃំ ត្សុតក្កត្តិ អត្តមេតា កិមេលរតិក្កុឃ្យកមេឃាកុំ ត្សុតក្កៈ ចិត្តស្សុចិតត្តិ អត្តមេតា ចិត្តបកតិឃា អាចទិមេឃហិ ចិមេរាមេចតត្តំ, ចទិឃាត្សុក្វុលត្តិ អមេត្វៈ ហត្វិបមេឆាបយត្សុត្តាឌឹស្សុតិ អាឌិ-រមេទ្ឌូត ចិស្សុទ្ឌិយក្កុឆាត្សុចិកក្កាឌិ រក្កុឃ្យាតិៈ

១३ដ្ឋៈអឃមេឃ្យត្វាតិ បិ-រមេទ្ឌូា រយ្សិល្ទុតមេត្វៈ មេពត “អឆាបទំ ដ្ឋមេបក្កូមេឃច អចរិឃ្សុតី”តិ ដ្ឋបរិមេឥរតំ រយ្សិមេល្ទុតិៈ មេរាបិ ហិ បាឌិមេឃមេក្កូ អត្សុរត្តិតិៈ តត្សុ ចាឃំ ឃឆាស្សុឌ្ឌិដ្ឋាឃ ចិញ្ញាលឆាត្សុឃា តិមេទ្ឌូមេរាបិ កចិឃ្សុតីតិ ឃឆាត្សុរត្តិតមេឃា ចិឌ្ឌូតីតិ? ត, ចិញ្ញាលឆាត្សុតិមេទ្ឌូរតមេឃត មេឥរតាឃ អប្បចត្តត្តា មេពតាហ “មេហដ្ឋមេពា”តិអាឌិៈ ឃំ ចា បតាតិអាឌិតា បត មេឥរតាឃ រាត្សុរត្តិតំ ចិកាមេចតិៈ ត ហិ ត្សុទ្ឌា កកចមេត្តា អតត្សុរត្តិកំ មេឥរតំ មេឥមេរត្តិៈ អាកយតឹឃចិបឃ្សុតាចមេរតាតិ ឃឃ្សុា ប្ញុមេត្ត បចត្តត្តា អាកយតឹឃដ្ឋាមេត ជិពា ចិបឃ្សុតា, តឃ្សុា ចមេរតៈ កយុការកចិញ្ញាលត្តិ “មេតតំ យយ មេតមេរាហយស្វិ, ត មេយមេរា អត្តា”តិ ៩ចំ ចិបឃ្សុតាកិច្ចការកំ ចិបឃ្សុតារហិតំ ចិញ្ញាលំៈ ចិញ្ញាលឆាត្សុចមេរតាតិ ឃឆាស្សុឌ្ឌិដ្ឋាឃ ចិញ្ញាលឆាត្សុឃា កាឌតចមេរតៈ រត្វុ កឆតត្វាឃាតិ រត្វាទា ដ្ឋមេទ្ឌូរមេយច កត្វា ឆបិតត្តា តិមេទ្ឌូរចមេរត កឆតត្វាឃៈ អកឆិតការមេចា ៩ច ហិឃ្សុ អចរិដ្ឋពា កឆតត្វាឃ បឌិចិឌ្ឌូតត្វាឃ ចៈ បឌិបក្កូចិកមេយត តឃ្សុ ចិត្តឃ្សុ បរិស្សុទ្ឌពាតិ អាហ “តិទ្សុបក្កិមេលរ”ត្តិៈ ដ្ឋបក្កិមេលរាតំ បត បហឹតកាចមេពា បរិមេឃាឥាតិៈ រយុឥឃចមេរត ដ្ឋឥឃឥឃ្សុតត្វមេទ្ឌូច បច្ចឃតិមេរាឆចមេរត អត្វក្កុយឥឃ្សុតត្វមេទ្ឌូៈ ការលកាមេចត ឃ្សុលាឃ មេចឥតាឃ ហិតត្តិ ឃ្សុលមេចឥតិឃំៈ មេពតាហ “ឃ្សុលមេចឥតាឃ បច្ចឃក្សុត”ត្តិៈ

១៩០ៈទ្សុបកយុដ្ឋាតយ្សិ ចត្សុឆាត្សុចចត្វាតចមេរត, អទ្សុបកយុដ្ឋាតយ្សិ ឃ្សុលឥក្កូមេចឥតាយុមេលត បក្សុលំ ឌាតិៈ

សត្ថុ កធតណ្ហាយេច អចសិស្សតីតិ, “កុលបុត្តស្ស បដិចិន្នាកត្តា”ន្តិ ទុត្តយេចត្តំ និវេទេតិ, តស្មា ទុត្តយេចត្តំ សយទេត្វាំ, “ធម្មស្មិំ ហិ”តិអាទិ ទុត្តំ កុលបុត្តស្ស ទ្វបិចចទន្ទ្យាតេតិ កុលបុត្តេត អធិកតទ្វបិចចទន្ទ្យាតេ តេតភាហ – “កិក្ខុ បក្ខុណំ តច ធ្លធំ ទ្វបិចចទចត្តត្ថ្យាត”ន្តិ ឃំ កិច្ចិ សុចណ្ណតាបភេឃាក្ង អជ្ជារកាជត់ ធ្លឆ “វក្កា”តិ អធិប្បេតន្តិ អាហ “អជ្ជារកបល្ល”ន្តិ សជ្ជេឃ្យាតិ ឃថា តត្ថ បក្កិត្តសុចណ្ណញ្ញា តប្បតិ, ឲចំ បដិឃាទិឃេឃ្យ និហជជោរេន្តិ ចិកតីក្មតកាឡអកំ អបតីតកសាចន្តិ អបកតស្វលុយកាឡអកំ

អទិឃបេក្ក បតិដ្ឋារបេត្កាយេត ភាយ សត្តស្មិំយ្យិ លៅកិឃធេយ្យ ចិទជ្ជតត្តាឃ ធេយ្យា កេធតេត្តាតិ អធិប្បាយេឃត, “កស្មា បភា”តិអាទិភា ទោឆេភា កតា ចិតេឃ្យឧយេតក្ខុទលេត ភកចតា ទេចតេឃ្យន្ទ្រោយឃចសេត តាច ចត្តត្ថ្យាត្តុសេបក្កាឃ ចណ្ណោ កធិតោតិ តស្ស បរិហារំ ចទទេត្តា, “កុលបុត្តស្សា”តិអាទិយាហ

១៩០. តទត្តរឆយ្យត្តិ តស្ស អទ្វបិចចទស្ស កុសលស្ស អត្ថុប្បជ្ជំ, ឃាឃ បដិបទាឃ តស្ស អធិកយោ ហោតិ, តស្ស បុត្តកាកបដិបទត្តិ អទេត្វា តេតភាហ “ទ្វបិចចទន្ទ្យាត”ន្តិ តក្កហលាតិ តស្ស កហលោត តស្សា បដិបត្តិឃា បដិបជ្ជយាតេភា ធ្លោតា វត្តទិន្តិ “ចិញ្ញាណញ្ចាឃតត”ន្តិអាទិសុ

១៩១. តស្សេចាតិ អទ្វបិចចទន្ទ្យាតស្ស ឲតំ បត សចិបាកំ អទ្វបិចចទន្ទ្យាតំ សមេច្ច សមុឃ្យ បច្ចេឃហិ កតត្តា សង្ខតំ បកប្បិតន្តិ បច្ចឃចសេត សចិហិតំ អាឃូហិតន្តិ សយ្យិណ្ឌិតំ កទេរាទេត្តត កទិឃតីតិ បដិបជ្ជតេកត បដិបជ្ជិឃតិ សង្ខរិឃតិ និត្តាតំ ចិឃ ត និច្ចំ ត សស្សតំ អឆ ទោ លទោ លទោ កិជ្ជតសភាចតាឃ តាចកាលិកំ តទោ ឲច ចចភាចិសភាចន្តិ សត្តយេតំ ទ្វបិចចទធេយ្យស្ស អាទីភចចិកាចតំ ទុទេក្ខ បតិដ្ឋិតន្តិ សក្ខារទុទេក្ខ បតិដ្ឋិតំ អតាលន្តិ ចចតសភាចាទិតាឃ តាលាទហិតំ អទេលន្តិ តទោតា អទក្កត្តា លិឃភដ្ឋាតទហិតំ អសទលន្តិ អប្បដិសរណំ អសទលីក្មតន្តិ សត្តកាលយ្យិ អប្បដិសរណំ

សមត្តបត្តចិទេស លក្ខាទិសុ កហិទោ ទុត្តិកិច្ចា សិឃាតិ, “លក្ខិ ចា សីសំ ចា កទេហតំ អឆត្វា”តិ ទុត្តំ ឲចទេមចាតិ ឲត្តាឃំ វុបមាសំសត្ថតា – ទេលទេកា កិសទេក្កា ចិឃ សមុសមុទ្ធោ ចិសចិកាទោ ចិឃ កិទេលសទុក្ខាត្តុធានទ្ធា, កិសក្កស្ស ចិសំ ធាតទោតា ធាទេចត្វា វុបទិ អាទោបតំ ចិឃ កកចទោតា ទេសភាត្តកាទេចត កុលបុត្តស្ស កាឃកទេច និកន្តិ បរិឃាភាឃ អទ្វបជ្ជាតេត កចតំ កិសក្កស្ស ចិសំ ធ្វតាទេត្វា បឆចិឃំ បិតតំ ចិឃ កុលបុត្តស្ស ធ្វទម្មាកិឃកិទេលសទុក្ខាបតឃតំ

អសម្បត្តស្សាតិ អទ្វបិចចទន្ទ្យាតំ អភធិកតស្ស អប្បដិលទ្ធស្សចាតិ តស្ស ទេចចតំ សត្តយេតន្តិ “អតិច្ចំ អធុច”ន្តិអាទិភា ចិត្តារទោតា ទុត្តំ សត្តយេតំ អាទីតចំ ឲកបទេឆតេច “សង្ខតយេត”ន្តិ កទេធសិ សង្ខតបទេឆតេច តស្ស អត្តស្ស អភចទេសសទោតា បរិឃាទិត្តត្តា

ភាឃូហតីតិ កចការលាទេចតភាចសេត ញ្ញាបិទំ ត សមុទេហតិ ត សយ្យិណ្ឌេតិ តេតភាហ – “ត រាសិំ កទោតី”តិ អភិសង្ខរំ ភាឃ ទេចតភាញ្ញាបិទោតិ អាហ – “ត អភិសទ្យោតឃតី”តិ តំ បត ចលុប្បាឆតសមត្តតាឃ ចទលេត កប្បតន្តិ អាហ “ត កប្បតី”តិ សទេច

អភិសង្ខារចេតនា បុញ្ញអារា, ផលទានសមត្ថតាយ វុឌ្ឍិយា ហោតិ, អបុញ្ញអារា ច អវុឌ្ឍិយាតិ អាហ – “វុឌ្ឍិយា ចា បរិហានិយា ចា”តិ។ វុឌ្ឍិបក្ខេ ឋត្វាតិ កថា អត្តនោ វុឌ្ឍិបុវុឌ្ឍិតាយ សីហនាទត្តតាយ ច ទេសនំ វុត្តនយេន សាធកេហិ បត្តុំ បិនេសិ អនវសេសេត្វា ឋិតា ចតិ, ន សាធកបិនំ អតិក្កមិត្វា អត្តនោ វុឌ្ឍិបក្ខេ ទេសេត្វា។ តេនាហ – “អរហត្តំ គណ្ហីតិ។ យទិ កុលបុត្តា អត្តនោ...បេ... បដិបិជ្ជិ អថ គណ្ហ កថា ទេសនាយ អរហត្តំ គណ្ហីតិ អាហ “យថា តាយា”តិអាទិ។

ឋិតោ វុឌ្ឍតិ ឋិតោ អនាគាមិផលនិយតោ វុត្តំ វុបរិ។ អស្សាតិ កុលបុត្តស្ស។ កេចិត្តស្ស កថេតោ ឆដ្ឋេ គេហ គណ្ហ ន ភិយតិ បឋមមគ្គេន គណ្ហាយ សម្ពន្ធិត្វា។ ឧគ្គហស្ស ឋានេសុតិ តថា ភិក្ខុឋានេសុ។ តថា ហិ អយម្បិ កុលបុត្តោ អនាគាមិផលំ បត្វា កថេត្វា សញ្ញាណំ ទេតិ វុត្តំ “យតោ អនេកា”តិអាទិ។

១៩១។ អនុល្លោមិកាតិ អនុល្លោមនីយាតិ អយមេត្ថាតិ អាហ – “គហិត្វា បរិនិដ្ឋាបេត្វា គហេតុំ ន យុត្តា”តិ។

១៩៣។ រាគោច អនុសយោ រាគានុសយោ, សោ ច បច្ចយសមវាយេ ឧប្បជ្ជនារហោតិ ចត្តារំ លក្ខីតិ វុត្តំ – “សុខវេទនំ អារព្ភ រាគានុសយោ ឧប្បជ្ជេយ្យា”តិ។ ន បន តស្ស ឧប្បាទនំ អត្ថិ សព្វត្តសមយាយោគាសម្ពន្ធតោ។ ឯស នយោ សេសេសុបិ។ ឋិតានត្ថិ អទុក្ខមសុខវេទនំ។ បិរិយុត្តាតិ គេតង សញ្ញាវេទនេ អវិយុត្តតាយ ឯវ និយតបិបជ្ជុត្វា។ កាយស្ស គេធំ បរេយា អត្តា ឯតស្សាតិ កាយគេធិកំ។ ទុតិយបទេតិ “ជីវិតបរិយន្តិក”ន្តិ ឋានម្បិ បទេ។ បិរិសេនស្សាតិ ឧបិនាតស្ស។ សីតីភវិស្សន្តីតិ បទស្ស “និរុជ្ឈិស្សន្តី”តិ អត្ថោ វុត្តោ, គតំ បន ទេវយិតានំ ទ្វារេសុ អាយតនេសុ និរុជ្ឈនំ សីតិភាវប្បត្តីតិ ទោសនំ សត្ថាយាហ – “កិលេសា ហី”តិអាទិ។ សមុទយបហានាតិ យថាវតិបដ្ឋានេ (ទី។ និ។ ១។៣០០; ម។ និ។ ១។១០៦) សមុទយបច្ចនិរោធបហានំ។ តត្ថ សព្ពសោ កិលេសបរិឡាហជិកេយ សីតិភាវោ នាម ទេវនាតិរោធយត្តន អធិប្បេតោ; តេន ឋាន ទេវយិតានិ វុត្តានិ, ន កិលេសានិ ទេវយិតានំ អច្ចន្តនិរោធសន្តាវេតា សីតិភាវោបិ កិលេសសមុច្ឆេទនេនាតិ អាហ “ទេវយិតានិបី”តិអាទិ។

១៩៤។ ឋានំឋបម្មំសន្ធតន្តិ ឯត្ថ សញ្ញាណតា ទីបសិខា ចិយ, អធិដ្ឋានកបល្លិកា ចិយ ទេវតាយ និស្សយភូតា ចត្តារោ ខន្ធា, តេលំ ចិយ កិលេសា, វដ្ដិ ចិយ កម្មវដ្ដំ, ឧបហរណកបុរិសោ ចិយ វដ្ដកាមី បុថុជ្ជនោ, តស្ស សីសច្ឆេទកបុរិសោ ចិយ អរហត្តមគ្គោ សត្តានស្ស សមុច្ឆេទករណតោ, អនាហារាយ ទីបសិខាយ និព្ពានំ ចិយ កម្មកិលេសានំ អភាវបច្ចយតោ អនាហារាយ ទេវតាយ អនុបាទិសេសនិព្ពានំ និព្ពានំ។

អាទិម្ហិ សមាធិចិបស្សនាបញ្ញាហីតិ បុព្ពភាគបដិបទាភូតា តយោ បកាសយាធិតោ អរហត្តស្ស បដិដ្ឋានភូតចិបស្សនាបញ្ញានោតា ឧ។ ឧត្តរិតរាតិ ចិសិដ្ឋតរា។ ឯថំ សមត្ថានោតាតិ ឯត្ថ ឯថំ-សទ្ទោ ឋានំសទ្ទត្ថចនោតិ អាហ – “ឋាបិតា ឧត្តមេន អរហត្តផលបញ្ញាធិដ្ឋានេនា”តិ។ សព្ពំ វដ្ដទុក្ខំ ខេបេតីតិ សព្ពទុក្ខក្ខយោ, អរិយមគ្គោ, តំបរិយាបន្នតាយ តត្ថ ញាណន្តិ អាហ – “សព្ពទុក្ខក្ខយេ ញាណំ នាម អរហត្តមគ្គេ ញាណ”ន្តិ។ អរហត្តផលេ ញាណំ អធិប្បេតំ វុត្តនយេន សព្ពទុក្ខក្ខយេ សន្តេ តន្និមិត្តំ ចា

ព្យត្តញាណត្ថិ កត្វា។ តស្សាតិ, “ឯវំ សមត្ថាការេតា កិញ្ចិ ឋបយិតា បរេមន បញ្ញាសិក្ខាយ សមត្ថាការេតា ហោតី”តិ វុត្តកិច្ចោ។

១៤៩។ ហីតិ យស្មា។ វិមុត្តីតិ អរហត្តផលវិមុត្តិ, តស្មា សព្ពទុក្ខក្ខយេ ញាណត្ថិ អរហត្តផលញាណំ អភិប្បេតំ។ សន្តិ បរមត្ថសន្ធិ និព្ពានំ, ន មគ្គសន្ធិំ។ កាមំ អរហត្តផលវិមុត្តិ បដិបន្នោហិ អនោបមីយតាយ អកុប្បា, “សន្តេ ឋិតា”តិ បន វចនតោ, “អកុប្បារម្មណាករណេន អកុប្បាតិ វុត្តា”តិ អាហ។ វិតក្កត្តិ នដ្ឋំ, ឧភយេ មរណេន ច វិបរិណាមេតព្ពតាយ យាទិសំ ព្យាបាទត្វាយ ឧតំ, តតោ អញ្ញាទិសត្តិ អនេត្វា។ តថា ហិ តំ ឧភយមរណេហិ បរិមុសិតព្ពរូបតាយ “មុសា”តិ វុត្តំ។ តេនាហ – “មោសធម្មត្តិ នស្សនសភាវ”ន្តិ។ តំ អវិតថន្តិ តំ វុត្តនយេន អវិតថំ នាម, តំ សភាវតោ សព្ពកាលំ តេនេវ លព្ភនតោ។ សមថវិបស្សនាវសេន វឌ្ឍិតតោតិ សមថវិបស្សនាវសេន យំ វិមុត្តិមគ្គំ វឌ្ឍិតំ, តតោ។ ទុក្ខសច្ចសមុទយសច្ចេហិ តច្ឆវិបល្លាសក្ខតសភាវេហិ។ ឋាតិ នេសំ យថាសកំ សភាវេន អវិតថភាវេន អមោសធម្មតាយ តេហិបិ អវិតថភាវា បរមត្ថសន្ធិ និព្ពានមេវ វុត្តិទានំ។ តស្មាតិ និព្ពានស្សេវ វុត្តិទាភាវតោ។

១៤៩។ ព្យសនីយតិ ឯត្ថ ទុក្ខត្តិ ព្យសនំ, ពន្ធា កាយគុណា ច។ ព្យសនហត្តិ ទុក្ខត្តិ ព្យសនំ, កិលេសាភិសង្ខារា។ បរិបុរា កាហិតា បរាមដ្ឋាតិ បរិមត្តការេន តណ្ហាយ កាហិតា ទិដ្ឋិយា បរាមដ្ឋា។ សមថវិបស្សនាវសេន កិលេសបរិច្ចាគតោតិ វិក្ខម្ភនវសេន តទង្គប្បហានវសេន ច កិលេសានំ បរិច្ចជនតោ។ វុត្តិទានំ វិសិដ្ឋតរស្ស បហានប្បការស្ស អភាវតោ។

១៤៩។ អាឃាតករណវសេនាតិ ចេតសិកាឃាតស្ស ព្យាបជ្ជនវសេន។ ព្យាបជ្ជនវសេនាតិ ចិត្តស្ស វិបត្តិភាវវសេន។ សម្បទុស្សនវសេនាតិ សព្ពសោ ទុស្សនវសេន។ តីហិ បទេហិ យទិ អរហត្តមគ្គេន កិលេសានំ បរិច្ចាគោ ទានាធិដ្ឋានំ, អរហត្តមគ្គេនេវ នេសំ ឧបសមោ ព្យសមាធិដ្ឋានំ ហោតីតិ ទស្សេតិ។ ឯត្ថ វិសេសេន បរិច្ចាគោ សម្បជហនំ អនុប្បត្តិធម្មតាបាទនំ ចាគោ, តថា បន បរិច្ចាគេន យោ សោ នេសំ តថា ឧបសន្តតាយ អភាវោ, អយំ ព្យសមោតិ អយមេតេសំ វិសេសោ។

១៤៩។ មញ្ញិតត្តិ មញ្ញនា, “ឯតំ មមា”តិអាទិនា កប្បនាតិ អត្ថោ។ អវិជ្ជាវិតក្កតណ្ហាកាហាទីនំ សាធារណភាវតោ អយមហត្តិ ឯត្ថ អហត្តិ ទិដ្ឋិមញ្ញនាឥស្សនំ, សា បន ទិដ្ឋិ មានមញ្ញនាយ អត្តនិយការវសេន ហោតីតិ វេទេ “អយ”ន្តិ ឋបេត្វា កាហិតោតិ អាហ – “អយមហត្តិ ឯកំ តណ្ហាមញ្ញិតមេវ ចដ្ឋតី”តិ។ អាពាធដ្ឋេនាតិ បដិបីឡនដ្ឋេន។ មញ្ញនាវសេន ហិ សត្តានំ តថា ហោតិ។ អន្តោទោសដ្ឋេនាតិ អព្ភន្តរដ្ឋេន ការេន។ មញ្ញនាទូសិតត្តា ហិ សត្តានំ អត្តការេន ទុក្ខតាមូលិយតោ, កិលេសាសុវិបជ្ជនតោ ព្យាធិទោសវេគកេហិ ព្យាហត្តិ បក្កបរិនោ្ត ហោតីតិ ផលុបចារេន “មញ្ញិតំ គណ្ឌោ”តិ វុត្តោ។ អនុបវិដ្ឋដ្ឋេនាតិ អនុបវិសិត្វា ហទយមាហច្ច អធិដ្ឋានេន។ មញ្ញិតសល្លបីឡអាឧធនតោ អន្តោតុទនតោ ទុរុទ្ធរណតោ សល្លំ។ លីណាសវមុនិ សព្ពសោ កិលេសានំ សន្តត្តា, តតោ ឯវ បរិឡាហានំ បរិនិព្ពុតត្តា ឧបសន្តត្តា សន្តោ ព្យសន្តោ និព្ពុតោតិ វុច្ចតិ។ យត្វ ឋិតន្តិ យស្មិំ អសេក្ខភូមិយំ ឋិតំ។ យទិ ភវោ អត្ថតោ ឯសនាទានាភាវូបំ ឯសនំ បចត្ថាវេយ្យ, យថាបច្ចយំ បត្វេត្វស្ស វិយ, អាការំ បសាទេត្វស្ស វិយ, អនត្ថាបរិយេយ្យលោកធាតុយោ បដិច្ច ទេសំ ឋិតាការំ អនុប្បុរំ វិចិនត្តស្ស វិយ ឯសនា បរិយោសានំ ន គច្ឆេយ្យ។ យស្មា បនស្ស វិនេយ្យញ្ញាណយាតុរូបមេវ ឯសនា បចត្តិ, ន តតោ បរំ អញ្ញមត្តម្បិ ចរតិ។ តស្មា វុត្តំ – “សព្ពាបិ ធម្មេសនា សំឃិត្តាច,

ចិត្តារេទេសតា តាយ តត្ថ"តិ។ តត្ថ សព្វបការេណទេសតា ចិត្តារកថាតិ? ន សាបិ ចិត្តារកថាតិ អាហ – "សមត្ថបដ្ឋានកថាបិ សំលិត្តាវេមថា"តិ។ សន្និបតិតទេវបរិសាយ អញ្ញាសយានុរូបមេវ ហិ តស្សាបិ បវត្តិ, ន សព្វទេសនានាណានុរូបត្តិ។ យថានុសន្ធិបិ ហេសិ យថាប្តិដ្ឋេ អនុបុព្វេន អនវសេសតោ វិភជនវសេន ទេសនាយ តិដ្ឋាបិតត្តា។ វិបញ្ចិតញ្ញូ...បេ... ពោធេសិ នាតិសង្ខេបវិត្ថារវសេន ទេសិតត្តា។

៦៤០. អដ្ឋន្នំ បរិក្ខារានន្តិ នយិទយនវសេសបរិយាទានំ, លក្ខណវចនំ បនេតំ, អញ្ញតរស្សាតិ វចនសេសោ។ តថា ហិ, "យស្មិំ ឋានេ ត្តិយបរិក្ខារលិកាយ បច្ចយោ ហោតុ"តិ បត្តំ បដិបត្វា បត្តចីវរំ, បត្តំ, ចីវរមេវ វា ជិនេត្វា វរិយកមេវ ត្តិយបរិក្ខារោ និដ្ឋាតព្វោតិ វទន្តិ។ អជិនត្វាតិ អគ្គហេត្វា, តេនាហ "កុលបុត្តោ"តិអាទិ។ ឧក្កាសាការវតោតិ ឧបសម្បទាលក្ខណស្ស អសម្ភវតោ។ តេនាហ – "កុលបុត្តស្ស អាយុបរិក្ខីណ"ន្តិ។ ឧបគតិត្វ...បេ... អារទ្ធោ បរិយេសិកាវតោ។

វិព្ភន្តាតិ ភន្តចិត្តា។ សិង្ឃេន វិស្សដ្ឋា សាខមសិ បុរិសាតិពទ្ធាសាតតាយាតិ វទន្តិ។

យានុសំ ហោណន្តិ មនុស្សត្តភាវំ។ អត្តភាវោ ហិ សុច្ចតិ កម្មកិលេសេហីតិ "ហោណោ"តិ វុច្ចតិ។ ឧបច្ចន្តិ ឧបកដ្ឋំ ឧបគោតិអាទិ ហេតុំ នាយាតិ។

ការកដ្ឋហីតិ វត្តកាការសត្តអលទេវទានុអាទីហិ ការកទានុហិ។ សេសំ សុវិញ្ញេយ្យមេវ។

ធាតុវិភង្គសុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា។

១១. សច្ចវិភង្គសុត្តវណ្ណនា

៦៤១. អាចិក្ខនាតិ – "ឥទំ ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ, អយំ ទុក្ខសមុទយោ អរិយសច្ច"ន្តិ អាទិតោ កថនំ។ ទេសនាតិ តស្សេវ អត្ថស្ស អតិសជ្ជនំ បពោធនំ។ បញ្ញាបនាតិ បការេហិ ញាបនា, សា បន យស្មា ឥត្ថយិនន្តិ ទេវតេយ្យានំ បច្ចក្ខតោ ជស្សតា, តេនំ វា សត្តានេ បតិដ្ឋាបនា ហោតិ, តស្មា អាហ – "ទុក្ខសច្ចាទីនំ ឋបនា"តិ។ បដ្ឋបនាតិ បតិដ្ឋាបនា។ យស្មា បដ្ឋបិយមានោ ទេសនា ការវតំ ឧបគច្ឆតិ វិយ ហោតិ, តស្មា វុត្តំ – "បញ្ញាបនា"តិ, ជានាបនាតិ អត្ថោ។ វិវរណាតិ ទេសិយមានស្ស អត្ថស្ស វិវរណកាវរណំ។ វិភាគកិរិយាតិ យថាវុត្តស្ស អត្ថវិភាគស្ស វិត្ថារណំ បិធានការណន្តិ អាបុច្ឆកាទាបិផនំ។ អបរោ នយោ – ធាតុបច្ចុបន្នាតស្ស អត្ថស្ស បច្ចេកំ សរូបតោ ជស្សនវសេន វុត្តន្តិ អាទិតោ វិក្ខាបនំ ពោធនំ អាចិក្ខនា, ឥទំ បរសន្តានេ បវោធនវសេន បវត្តាបនា ទេសនា, ឥទំ វិនេយ្យានំ វិត្តបរិតោសជននេន តេសំ ពុទ្ធិបរិបាចនំ "បញ្ញាបនា"តិ វុច្ចតិ។ ឥទំ បញ្ញាបេត្វា ច សា ទេសិយមានំ អត្ថំ វេនេយ្យសន្តានេ បការេហិ ឋបេតិ បតិដ្ឋបេតីតិ "បដ្ឋបនា"តិ វុច្ចតិ។ បការេហិ ឋបេត្វា បន សំលិត្តស្ស ចិត្តាវេហិ បដិវុត្តស្ស

ᨷᩩᨲᩣᨽᩥᨶᩣᨶᨲᩮᩣ “ᩅᩥᨧᩁᨱᩣ”ᨲᩥ, ᨲᩔᩮᩅ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩅᩥᨠᩣᩁᨱᨲᩮᩣ “ᩅᩥᨠᨭᨲᩣ”ᨲᩥ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨲᩣᨽᩥᨶᩣᨶᨲᩮᩣ ᩅᩥᨠᨲ᩠ᨲᩔ ᩉᩮᨲᩩᨽᩣᩅᩉᩁᨱᩔᨶᨲᩮᩣ, “ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᩣ”ᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ – “ᨸᩥᨠᨭᨠᩣᩁᨱᩣ”ᨲ᩠ᨲᩥ, ᩉᩮᨲᩩᨷᨿᩮᩣᨩᨶᨲ᩠ᨳᩔ ᨸᩥᨠᨭᨠᩣᩁᨱᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᩋᨶᩩᨠ᩠ᨠᩣᩉᨠᩣᨲᩥ ᩋᨶᩩᨠ᩠ᨠᨾᨶᨠᩣᨿᩣ᪨ ᨮᩣᨿᨶᩩᨠ᩠ᨠᩮᩉᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᨧᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨸᩥᨠᩮᨭᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩋᩣᨿᩥᩈᩈᨦ᩠ᨣᩮᩉᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨭᩮᨶᨲᩣ ᨭᩮᨶᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨭᨶᩥᨠᩣ ᨿᩣᨲᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥ ᨷᩁᩥᩈᩴ ᩋᩣᨷᩥᩁᩮᨧᩦᨲᩥ ᩋᩣᨷᩥᩁᩮᨧᨲᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩁᨷᩥᩁᩮᩈᨲᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨮᩣᨶᩣᨲᩥ ᨮᩥᨲᩥ ᨿᩉᩣᩁᨨᩁᩣᨶᩴ ᨿᨨᩣᨠ᩠ᨠᨿᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩉᩪᨧᩣᩁᩦᨶᩴ ᨣᨠᨧᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩉᩥ ᨭᨶᩥᨠᩮᨷᩥᩈᩥᨠᨿᩣᨲᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩮᩉᩥ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᨠᨲᩴ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨲᩮᩣ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ, “ᨭᨶᩥᨠᨿᩣᨲᩣ ᩉᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨷᩁᨲᩣᩁᩮᨩᩣᩁᩮᨶ ᩅᩥᨶᩣᨷᩥ ᩁᩪᨷᩁᩥᨿᨠ᩠ᨠᩣᨴᩥᨠᩁᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ “ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᨷᩩᩁᩥᩈᨠᩣᩁᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨷᨴᨿᩮᨠ᩠ᨠᩣ ᩑᩅ ᩉᩥ ᩈᩣᨧᨠᩣᨶᩴ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᨲᩣ ᩁᨩᩣᩈᩣᩁᨷᨠ᩠ᨠᩣᨲᩥ᪨ ᨷᨲ᩠ᨲᩈᩩᨸᩦᨲᩥ ᨷᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨷᨧᩮᩣ ᩋᨷ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩈᩩᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨣᨧ᩠ᨨ ᩋᨷ᩠ᨿᨿᨲ᩠ᨲᨠᨲᩣ ᨶᩣᨿ ᨮᨲ᩠ᨲᩁᨠᩣᩃᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᨿᨲ᩠ᨲᨿᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨭᩮᨶᨲᩣᨲᩥ ᨭᨶᩮᨠᩣ, ᨨᩮᩁᩣ ᨷᨶ ᩋᩁᩥᨿᩣᨿ ᨭᨶᨿᩥᨲᩣ᪨ ᩋᩣᨷᩥᩁᩮᨧᨲᩣᨲᩥ ᨧᩮᨯ᩠ᨰᨲᩣ ᨷᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᩉᩮᨲᩣ᪨ ᨷᩩᩁᩥᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩮᨿ ᩈᨿᩪᩈᨶᨠ᩠ᨠᩉᨱᩴ ᩁᩃᩥᨠᩥᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩔ, ᨮᩣᨶᩁᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨲᩔ ᩋᨠ᩠ᨠᩉᨱᩴ ᩁᩃᩥᨠ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩁᨲ᩠ᨲᩣ᪨

ᨠᩣᩁᨿᩉᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨦ᩠ᨠᩮᨷ᩠ᨿᩣ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨿᩪᩈᨦ᩠ᨠᩮᨷ᩠ᨿᩣ᪨ ᨮᩣᨿᨿᩔ ᨲᨶᩮᨲᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨿᨶᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩮᨲᩴ ᨷᨭᩥᨷᨠ᩠ᨡᨠᩣᨧᨲᩮᩣ ᨲᩮᨲᩥ ᩅᩥᩈᩴᩈᨦ᩠ᨣᩮᨲᩣ ᩅᩥᩁᨭ᩠ᨮᨶᨲᩮᩣ ᩈᨿᩪᨭ᩠ᨮᩥᨶᨲᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩣ ᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣᨧᨲᩮᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ, “ᨠᩣᨿᨷᨧ᩠ᨧᨶᩦᨠᨭ᩠ᨮᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᨿᨷᨴᩣᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᨨᩣ ᨠᩣᩁᨿᩣ ᨷᨭᩥ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨶ ᩃᨽᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩉᨶᨶᩴ, ᨠᩣᨿᩈᨿᩩᨶ᩠ᨴᩮᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨠᩣᩁᨿᩉᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩣ ᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩣᨿᩅᩥᩅᩮᨲ᩠ᨲᩣ, ᩋᩁᩥᨿᨿᩮᨠ᩠ᨠᩣ, ᨲᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩣ, ᩋᩁᩥᨿᨨᩃᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩣᨿᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩑᩅᩈᩮᩅ ᨶᨿᩣᨲᩥ ᨮᨿᩥᨲᩣ “ᨻ᩠ᨿᩣᨷᩥᨴᨷᨧ᩠ᨧᨶᩦᨠᨭ᩠ᨮᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨿᩮᩣᨩᨶᩴ ᩋᨲᩥᨴᩥᩈᨲᩥ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩣ ᩁᨧᩮᨲ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨿᩪᩈᨦ᩠ᨠᨷ᩠ᨿᩣᨴᨿᩮᩣ ᨶᩣᨶᩣᩅᩥᩁᨲ᩠ᨲᩈᩩ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨿᨴᩥ ᩑᨠᩅᩥᩁᨲ᩠ᨲ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ, ᨠᨳᩴ ᨶᩥᩅᩥᨴᨿᩥᨭ᩠ᨮᩣᩈᨦ᩠ᨠᨷ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᩈᨿᨬ᩠ᨬᩣᩁᨲᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨲᨲ᩠ᨳ ᩉᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨶ ᨶᩣᨶᩣ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩦᨲᩥ ᨮᨿᩥᨲᩣ ᨶᩥᩅᩥᨴᨠᩥᨧ᩠ᨧᨠᩣᩁᩥᨲᩴ ᩈᨿᩪᩈᨦ᩠ᨠᨷ᩠ᨿᩔ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨧᩮᩈᩮᨶ ᩉᩥ ᨲᩔ ᨶᩣᨿᩔ ᩃᩥᩁᨠᩣ᪨ ᩈᨿᩪᨧᩣᨧᩣᨴᩦᨶᨿ᩠ᨿᩥ ᨿᨣ᩠ᨣᨠ᩠ᨡᩮᩃ ᩑᨠᩅᩥᩁᨲ᩠ᨲ ᩃᨠ᩠ᨡᨿᩣᨶᩣᨶᨿ᩠ᨿᩥ ᨧᨲᩩᨠᩥᨧ᩠ᨧᨠᩣᩁᩥᨲᩣᨿ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩣᨾᨶᩣᨿᩣᨴᩥᨲᩣ ᩁᨧᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩈᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᨾᩮᩅ᪨

ᩈᨶ᩠ᨵᩥᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨿ ᩃᩦᨶᨲ᩠ᨳᨷ᩠ᨸᨠᩣᩈᨶᩣ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩣ᪨

᪑᪗᪨ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩣᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪗᪖-᪙᪨ ᨿᩉᩣᨷᨩᩣᨷᨲᩥᨣᩮᩣᨲᨾᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨣᩮᩣᨲᨾᩦᨲᩥ ᨲᩔ ᨣᩮᩣᨲᨾᨿᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᨲᩣ ᩋᩣᨠᨲᩴ ᨶᩣᨾᩴ, ᨿᩉᩣᨷᨩᩣᨷᨲᩥ ᨷᨶ ᨣᩩᨱᨲᩣ᪨ ᨲᩴ ᩅᩥᨧᩁᩥᨲᩩᩴ, “ᨶᩣᨾᨠᩁᨱᨴᩥᩅᩈᩮ ᨷᨶᩔᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨿᩉᨲᩥ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣᩋᩣᩁᩮ ᨷᨩᩴ ᨭᨶᨶᩮᨷᩥᩈᩮᨶᩉᩥ ᨷᩁᩥᩁᨠ᩠ᨡᨲᩦᨲᩥ ᨿᩉᩣᨷᨩᩣᨷᨲᩥ᪨ ᨷᩁᩥᩁᨣᩣᨧᩮᩈᩮᨶ ᨶ ᩉᨬ᩠ᨬᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᩉᨲᩴ᪨ ᨶᩥᨷ᩠ᨸᩥᨠᩣᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨲᨧᩣᨿᩣᨶᩴ᪨ ᨧᩣᨿᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩦᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᪨ ᨲᩣᨶᩥ ᨿᩴ ᨶ ᨲᩮᩣᩁᩈᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᨿᩥᨠᩔ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩔ ᩋᨠᩣᨧᨲᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ – “ᩈᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᨠᨲᩮᨿᨧᨿᩴ ᨲᩮᩣᩁᩈᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨷᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᨲ᩠ᨳᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩁᨷᩥᩁᨨᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩈᩩᨾᩩᨿᨠᩣᨧᩣᨷᩥᨴᨲ᩠ᨳᩴ ᨴᨿᩩᨣᩮᨶ ᨶᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨠᩣᩃᩥᨲᩩᨠᩣᩃᨻ᩠ᨷᩣ ᨴᩣᨲᩥᨠᩣᩃᨷᩁᩥᩅᩩᨲᩣ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᨧᨿᨣᩮᩣᨭᩥ ᩋᨠ᩠ᨠᩉᩮᩈᩥ ᩑᨠᨴᩥᨧᩈᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩑᩅᨾᩥᨶ᩠ᨴ“ᩑᨠᨴᩥᨧᩈᩴ ᨷᨶ…ᨷᩮ… ᩋᨠᩣᩈᩦ”ᨲᩥ ᨷᩩᩁᩥᨿᨧᨶᩮᨶ ᨲᩴ ᨶ ᩅᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ᪨

ល ចេតនាតិ លក្ខិតា ចេតនា។ ន ហិ តា លេយច ចេតនាតិ។ សេក្ខោ កោតបិ ទេហិ...បេ... សេក្ខា ចាតិ ព្ទេយច សុត្តបទំ។ សេក្ខោ កោតបិ ទេហីតិ សេក្ខស្ស ទានាយ ភិយ្យោ ឌេសិ, តស្មា សេក្ខោច ទក្ខិណេយ្យតរោតិ អយមេវេត្ថ អត្ថោ។ យទិ ឲចត្តិអាទិនា តត្ថ ញ្ញកិចារំ ទស្សេតិ។ រាឌបហាបត្តាទយោតិអាទិនា តត្ថ ញ្ញតិរេកតោ ភិទស្សតំ អាហ។ បហត្តតរា កចេយ្យុត្តិ អាត្សុកាចាទិនា បហត្តតរា កចេយ្យុំ, ន ច តំ អត្ថីតិ។ តស្មាតិ យស្មា ក្សុលចិសិដ្ឋហេត្សុកំ ទក្ខិណេយ្យតំ អនបេក្ខិត្វា អត្តនោ ឌីឃបានស្ស ទាបត៍ លភតិ, តស្មា។ បា ឲចំ កណ្យាតិ សព្វាសព្ទុត្តតោ សេក្ខោច ទក្ខិណេយ្យោ”តិ បា កណ្យា

តត្ថ ភិន្ទុយសានកំ សុត្តបទំ ទស្សេន្តោ, “នយិបស្មិំ លោកេ...បេ... ចិបុលផលេសិន”ន្តិ អាហ។ សុាយមេត្ថោ រតនសុត្តេ (ធុ។ បា។ ៩។១; សុ។ និ។ ១១៩), “យំ កិញ្ចិ ចិត្ត”ន្តិ កាថាយ, អក្កបសាទសុត្តាទីហិ (ព្ទតិចុ។ ៥០) ន ចិការេចតព្ទោតិ។ តេនាហ – “សត្វារា ក្កត្តិទិតរោ ទក្ខិណេយ្យា នាម នត្ថី”តិ។

កោតបិយា អត្ថិយកចិកតាយ ទានស្ស ឌីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយ អត្សុប្បាទនតោ ន តំ ករុតរំ សេក្ខស្ស បិទាបនេ ការណន្តិ អាហ – “បន្ធិបាយ ឌនតាយា”តិអាទិ។ ចនតោបីតិ តស្ស ចត្តយុកស្ស សត្វ ឲច បដិក្កហណាយ ចនតោបិ។ តេនាហ “ន ហី”តិអាទិ។

សត្តាសេក្ខបរិយាបន្នោច ព្រាទិសេ ធានេ អក្កផលដ្ឋតាយ អដ្ឋ-អរិយបុក្កលភាចតោ, សចេ បនស្ស ន សយំ សេក្ខបរិយាបន្នតា, កថំ សេក្ខ បុទិតោ សត្វា បុទិតោ នាម សិយាតិ អធិប្បាយោ។ តីហិ សរណកមនាតិ តយោ ឲច អក្កបសាទាតិ ចក្ខតីតិ អធិប្បាយោ។ អកិចេយ្យាត្សុប្បិតិ ហិ លិក្កចនាតិ។ ន រុហតិ អយាថាចបដិបត្តិភាចតោ, ន កិហិចេសក្កហណាទិនា កិហិភាចស្ស បដិក្ខិបិតត្តា។ ន ចត្តព្ទយេតំ “សត្វា សេក្ខបរិយាបន្នោ”តិ សត្វភាចតោ។ សាចកសម្ពុទ្ធោ ហិ សេក្ខា ៍ សេក្ខកេហ ហិ សត្វា ក្កត្តិទិតរោ អនត្ថានាសារណក្សុណហិ សមន្នាកតភាចតោ ម្ហុលរតនភាចតោ ច។

ឱលិលិ។ សម្បតិខាតស្ស បហាសត្តស្ស សត្តបទចិតិហារកមនំ ធម្មតាចសេន ខាតំ, បរំ តទញ្ញទហរសទីឃី បដិបត្តីតិ អាហ – “ហត្ថបិទកិច្ចំ អសាធេន្តស្ស”តិ។

ឱលិប័។ បច្ចុបការំ ន សុករំ ចទាបិ អត្សុដ្ឋិកកិរិយាយ កាតុំ អសក្កុណេយ្យត្តា។ អភិចាទន្តិ ឲតេនាតិ អភិចាទនំ។ ចន្ទយានតហិ អន្តេចាសិកេហិ អាចរិយំ “សុខី ហោតុ”តិអាទិនា អភិចាទន្តិ នាម។ តេន ចុត្តំ “អភិចាទន”ន្តិ។ តទភិមុខោ...បេ... ចន្ទិត្វា ភិបជ្ជតិ, សេយ្យថាបិ អាយស្មា សារិបុត្តោ។ កាលិត្សុកាលំ ក្កបដ្ឋានំ ទីឌយតបិទសម្ពាហនាទិ អត្សុដ្ឋិកកម្មស្ស ករណំ នាម។ អត្សុដ្ឋិកំ កិរិយំ កាតុំ ន សក្កោតិយេច, យស្មា អាចរិយេន កតស្ស ធម្មាត្សុក្កហស្ស អន្តេចាសិនា ករិយមានោ អាមិសាត្សុក្កហោ សក្ខម្បិ កលម្បិ កលភាកម្បិ ន ក្ខបេតិយេចាតិ។ តេន ចុត្តំ “ន សុប្បតិការំ ចទាមី”តិ។

៣៧៦· បាដិបុគ្គលិកំ ទក្ខិណំ អារព្ភ សមុដ្ឋិតំ, “តំ មេ ភគវា បដិគ្គណ្ហាតូ”តិ មហាបជាបតិគោតមិយា វចនំ និមិត្តំ កត្វា ទេសនាយ ឧដ្ឋិតត្តា· ន កេវលញ្ច តស្សា ឯវ វចនំ, អថ ខោ អានន្ទត្ថេរេនាបិ...បេ... សមាទបេសិ, តស្មា វិការេតា ទុក្ខស្ស...បេ... ហោតីតិ ទស្សេតុំ, ឥមំ ទេសនំ អារភិ· តត្ថ បតិបច្ចេកំ បុគ្គលំ ទីយតីតិ បាដិបុគ្គលិកា· បឋមសទ្ទោ យថា អគ្គេន, ឯវំ សេដ្ឋបរិយាយេនាបីតិ អាហ “ជេដ្ឋកវសេនាបី”តិ· អគ្គា ហុត្វេវ ទេសេត្វា បវត្តត្តា· ទុតិយតតិយាបិ បរមទក្ខិណាយេវ សព្វសោ សមុច្ឆិន្នរាគាទិកិលេសត្តា· រាគាទយោ ហិ អទក្ខិណេយ្យភាវស្ស ការណំ· តេនេវាហ – “តិណទោសានិ ខេត្តានិ, រាគទោសា អយំ បជា”តិអាទិ (ធ· ប· ៣៥៦)· យស្មា បន សវាសនំ សព្វសោ សមុច្ឆិន្នកិលេសេហិ តតោ ឯវ សព្វសោ អប្បដិហតញាណចារេហិ អនន្តាបរិមេយ្យគុណគណាធារេហិ សម្មាសម្ពុទ្ធេហិ សទិសោ សទេវកេ លោកេ កោចិ ទក្ខិណេយ្យោ នត្ថិ· តស្មា “បរមទក្ខិណេយ្យោ”តិ សាសន្តំ វទតិ· យស្មា បញ្ចាភិញ្ញា អដ្ឋសមាបត្តិលាភី ឯវ ហោតិ លោកិយាភិញ្ញានំ អដ្ឋសមាបត្តិអធិដ្ឋានត្តា, តស្មា “លោកិយបញ្ចាភិញ្ញោ”ត្វេវ វុត្តំ, ន “អដ្ឋសមាបត្តិលាភិម្ហី”តិ តាយ អត្ថសិទ្ធត្តា· កោសីលធាតុកោតិ កោសីលសភាវោ, សីលវតា សទិសសីលោតិ អត្ថោ· តេនាហ “អសឋោ”តិអាទិ· តេន ន អលជ្ជីធាតុកោ បកតិសិទ្ធោ ឯស បុថុជ្ជនសីលវាតិ អធិប្បេតោតិ ទស្សេតិ·

បរិច្ឆិន្នន្តាតិ ឯត្តកោតិ បច្ចេកប្បមាណតោ តតោ ឯវ អញ្ញមញ្ញា អសង្ករតោច បរិច្ឆិន្នន្តា· កថំ បន អសង្ខេយ្យភាវេន វុច្ចមានោ វិបាកោ បរិច្ឆិន្នោ ហោតិ? សោបិ តស្ស បរិច្ឆេទោ ឯវ ពុទ្ធេហិ អសំកិលិដ្ឋភាវទីបនតោ, ឯតេនេវ ពុទ្ធា អសង្ករគ្គហណំ កតំ· គុណវសេនាតិ លក្ខណសម្បត្តាទិគុណវសេន· ឧបការវសេនាតិ ភោគរក្ខាទិឧបការវសេន· យំ បវេសេត្វា ឥដ្ឋំ, ឥទំ ន គហិតំ ទានលក្ខណយោគតោ· អនុគ្គហបុព្វកិច្ចាវសេន ហិ អត្តនោ ទេយ្យវត្ថុបរិច្ចាគោ ទានំ· ភយរាគលជ្ជាយកុសលាទិវសេន សាវជ្ជាភាវតោ· តយិទំ ន គហិតំ អភាវិតត្តាអបរិបុណ្ណភាវេន យថាធិប្បេតផលទាតាសមត្ថភាវតោ· សមត្ថស្សាតិ សន្តិកាគតស្ស· តេន សម្បត្តិបយោជនេ អនបេក្ខតំ ទស្សេតិ· ផលំ បដិកង្ខិតព្វាតិ “ឥទំ មេ ទានមយំ បុញ្ញំ អាយតិំ សុខហិតាវហាយ ហោតូ”តិអាទិនា ផលំ បច្ចាសីសិត្វា· តេនស្ស ផលទានេ និយមំ ទស្សេតិ, យាវទត្តិ ឥមិនា បរិបុណ្ណផលំ· សតគុណាតិ ឯត្ថ គុណសទ្ទោ ន “គុណេន តាយំ ឧទ្ទេយ្យ”ន្តិអាទីសុ (ធ· ស· អដ្ឋ· ១៣១៣; ខុ· អដ្ឋ· ៤៣; បដិ· ម· អដ្ឋ· ១·១·៧៦; នេត្តិ· អដ្ឋ· ៣·៣៥) វិយ សម្បត្តិអត្ថោ, “ទិគុណ”ន្តិអាទីសុ វិយ ន ពន្ធនត្ថោ, “បញ្ច កាមគុណា លោកេ, មនោឆដ្ឋា បវេទិតា”តិអាទីសុ (សុ· និ· ១៧១) វិយ ន កោដ្ឋាសត្ថោ, “អន្តំ អន្តគុណ”ន្តិអាទីសុ (ទី· និ· ២·៣៧៧; ម· និ· ១·១១០; ខុ· បា· ៣) វិយ ន អន្តភាគត្ថោ, អថ ខោ អានិសំសត្ថោតិ ទស្សេន្តោ, “សតានិសំសា”តិ អាហ, តេ អានិសំសេ សរូបតោ ទស្សេតុំ, “អាយុសត”ន្តិអាទិ វុត្តំ· សតគុណាតិ វា សតវឌ្ឍិកាតិ ឯវមេត្ថ អត្ថោ ទដ្ឋព្វោ· និប្បរិតសំ ករោតីតិ អាយុអាទីនំ អានិសំសានំ អបរិត្តាសំ ករោតិ· អថ វា និប្បរិតសំ ករោតីតិ អាយុអាទិនិមិត្តំ អបរិត្តាសំ ករោតិ· អថ វា និប្បរិតសំ ករោតីតិ អាយុអាទីនិ តតោ ហុត្វាបិ អាហារាទិហេតុ អបរិត្តាសំ ករោតិ· អត្តភាវវិនិមុត្តសម្ពន្ធស្ស អភាវា, “ភវសតេបិ ទុគ្គតំ អភយេវត្តា”តិ វុត្តំ· សន្តាតិ, “បុថុជ្ជនទុស្សីលេ”តិអាទីសុ សព្ពាសុ នយោ នេតព្វោតិ, “អាយុសហស្សំ វណ្ណសហស្ស”ន្តិអាទិកោ នយោ·

សាសនាវតរេសំ តាយ យាវទេវ វដ្ដកូលិត្តរោណិ, តញ្ច មគ្គបដិវេធនំ, តស្មា និទ្ទេសកាលិយនយេនសំ សិក្ខាបទសមាទានំ បដ្ឋាយ ឧបសម្បទា សីលបរិបូរណំ អធិចិត្តសិក្ខានុយោគោ វិបស្សនាភាវនាតិ សព្វាបេសា សោតាបត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ បដិបត្តិ ឯវ ហោតីតិ

អាហ – “តិសទេហ៍ កទេតា ឯកបិសទេកាបឹ”តិអាទិ៍ តត្ថ ឃថា គិនេគ្គឆកាក្ខោឃា សយាឆិ តាច ភាយ បទេជ្យាឃ អទិឃយក្កាឆិកយស្ស បច្ចឃកាចទេតា ឯកតិស្សទេឃា; តថា គិនេគ្គឆកាក្ខិឃំ ឃឹលបទិប្ទោ ឯកសយ្យគា បគ្គេនា ឯកបិសកស្ស ដសឃុ បច្ចាឃុ ឃឹទេលឃុ បតិទ្ធ្ទាគំ អគ្គួយទេសា សទេណាឌិកយតយ្បិ គិនេគ្គឆកាក្ខិឃំ អទិឃយក្កាឆិកយស្ស ឯកតិស្សទេឃា ទេហាតិទេឃចាតិ, “សគ្គាទេបសា

ទេសាតាបត្តិចលសន្ធិកិទិឃាឃ បដិបត្តិ”តិ ចុត្តា៍ តត្ថ អតគ្គាសាឆាទណ-ចិគ្គាចទណាឌិ-អសទេវ្ហុបអបទិទេយ្យ-ក្យណ-សយុគឃប្ទិទេត កកចតិ សគ្គទេយូ អទិឃសទេឈ្ឍុឯទ្យអាទេតទេឧហ្យាភការទេចតំ កទេតា៍ “សយ្យាសយូទេគ្គា កកចា, ស្ទាលាទេតា ឆទេយា, សុប្បដិបទេគ្កា សទេឈ្ឍ”តិ តប្បាទាឃណតាឌិអាការប្បទេត្តា ខាណាបទិទេសាឆិទេតា បសាទេគា សទេណកយតត្តិ ទេតគ ចត្តុកទេតគ បសាទេគគ បទិកាចិទេត សត្តាទេត កតំ ប្ទគ្គាកេប្តួសយ្យតិឃា យហប្ឋលំ យហាតិសំសទេយច ទេហាតីតិ អាហ – “តស្មិ ឌិត្តគាតយ្បិ អសទេវ្ហុឋ អប្បទេយ្យ”ត្តិ៍ តឃិជំ សទេណំ ចត្ត្តុទេឃ បសាគកាទេចគ អគ្គាសឃសយ្យតិឃត្តំ, តាឌិសស្ស បគ បច្ចាឃឹលំ អគ្គាសឃសយ្យតិក្ខបចឃិក្ខទេតា កាឃចឌឹសំឃទេយាតិ តត្ថ ឌិត្តំ តទេតា ឯគ្គុទិ យហប្ឋលត្តិ, ដសឃឹលំ បគ បទិប្យណ្ហុទេបិសចឃឹលំ, តត្ថ ឌិត្តំ យហប្ឋលត្តិ, “តទេតា ឯគ្គុទិ យហប្ឋល”ត្តិ ចុត្តំ៍ សាយទេលាទឃឹលឹឌិតំ បគ ឯគ្គុទិ ចិសិទ្ធតទាឌិកាចទេតា តត្ថ តត្ថ ឌិត្តស្ស ចិទេសសយហប្ឋលតា ចុត្តា៍

យក្កសយក្កិតា ភាយ យក្កចិត្តក្កណបទិច្ឆិត្តា, តស្មិញ្ច លទេណ កចំ គាតុំ បដិក្កទេហត្វញ្ច សយ្គចតីតិ ទេចាទេគតិ “កិ បគ យក្កសយក្កិស្ស សក្កា គាតំ គាតុ”ត្តិ៍ ឌ្កតទេទា តាឌិទេស សតិ សយទេឃតិ គទេស្សទេគ្គា, “អាយ សក្កា”តិ បដិខាគិត្វា, “អាទេច្ចចិបស្សទេកា”តិអាឌិតា តយត្តំ ចិចទេតិ៍ តស្មិ លទេណតិ តស្មិ បក្ខិបតក្ខទេណ៍ ឃឌិ អទ្ធយកស្ស ទេសាតាបគ្គស្ស ឌិគ្គគាតំ ចលទេតា អសទេវ្ហុបទេយច, ទេកា ទេតសំ ចិទេសទេសាតិ អាហ

“តត្វា”តិអាឌិ៍ ទេតគ សតិបិ អសទេវ្ហុបកាចសាយទេគ្គា អត្ថិ ទេតសំ អប្បឧហុកាទេចា សំចទ្ធ្ទាឃឹ អសទេវ្ហុបយហាកប្បាសទេវ្ហុបាគំ ចិឃាតិ គទេស្សតិ៍ យក្កសយក្កិតំ ទេតគ ទេតគ ឌ្ឋឆិភា សំកិទេលសឆយាគំ បហឹឃយាភគ្គា ទេចាគាភឆយាគំ ចទ្ធយាភគ្គា អបទិទេឃាសិតកិច្ចគ្គា អបទិប្យណ្ហក្យណតា, បទិទេឃាសិតកិច្ចគ្គា ចលសយក្កិតំ បទិប្យណ្ហក្យណតាតិ តំតំយក្កទេទ្ធហិ ចលទ្ធ្ទាគំ ទេលគ្គាតិសឃតា ទេចឌិតគ្គា៍ ទេហទ្ធិយទេហទ្ធិទេយហិ បគ យក្កទេទ្ធហិ ឯបទិយាគំ យក្កទ្ធាគំ ចលទេទ្ធហិ ចលទ្ធាគំ ឯគ្គុទិតទេតា បិកដៃ ៩ច៍ តថា ហិ ឯបទិយាគំ ឌិត្តគាតស្ស យហប្ឋលតា ចុត្តា៍

ឲ្យប័០៍ កាយទេច្ចាត្ត ញុទ្ធប្បយុទេល ឯកទេតាសទេឈ្ឍុ ទេកចទេល ច កិក្កុសទេឈ្ឍគាតំ អត្ថិ ៩ច, គ បគ ញុទ្ធប្បយុទេល កិក្កុសទេឈ្ឍ, តំ បគ ញុទ្ធប្បយុទ្រិលាកទេតាសទេឈ្ឍគច សក្កហិតត្តិ អចិទុទ្ធិ៍ គ បិប្យណត្តិ យហប្ឋលកាទេចគ សឌិសតយ្បិ, ក្យទេតា អឆិកតំ៍

“តឆាកទេត បទិតិត្ថទេត ឯកទេតាសទេឈ្ឍស្ស” ខ្ពទេច្ចច ចុត្តត្តា – “កិ បគា”តិអាឌិតា ទេចាទេគតិ ៍ ឌ្កតទេទា បទិតិត្ថទេត តឆាកទេត តំ ឯទ្ធិស្ស កន្ទប្បុប្យាឌិបទិច្ចាទេកា ចិឃ ឌីចទាឌិបទិច្ចាទេកាបិ យហប្ឋទេលិ ទេហាតិទេឃចាតិ កត្វា បដិបន្ទតចិឆិ គទេស្សតំ, “ឯកទេតាសទេឈ្ឍស្សា”តិអាឌិ ចុត្តំ៍ “៩ត្តកាទេឃច, កិក្កុ ឯទ្ធិសថា”តិ ៩ចំ បទិទេច្ឆគស្ស អកទេណគ ឯបចាទឃឹយាបទិឃាបគ្គាគំ ទេលត្តបទិឃាបគ្គាគំ ចទេសគ អបទិច្ឆិត្តកយហាកិក្កុសទេឈ្ឍ៍

ទេកាត្តំ ចុច្ចតិ សាឆាទណភាយំ, យត្តសទេគ្គា លុត្តតិទ្ធិទេទ្ធា, តស្វា សយណាតិ ទេកាត្តយត្តំ អត្យកចត្តិ ឆាទេទត្តិតិ ទេកា(តក្យទេភា៍ ទេតភាហ

“ភាយបច្ចនយលា”តិ៍ ឌិឌ្ជិ ឹលនាយឡ្លោត និហតោ នយលាកលោ នស្ឈោ, តស្មា នស្ឈោ ទុស្សីលេវិ ភាយ តត្ថិ៍ ក្ស្លាយាតិ អាតិសំនកាលភាយ, យហប្សលតាយាតិ អតេ្ថា៍ ការបាច…បេ… អនត្ថេញ្ញ្យាតិ ទុត្តា នឈ្ជិ៍ក្ខ្ពិស្ស ឌិត្ថត្តា៍ យថា បត នឈ្ជិ៍ក្ខ្ពិស្ស ឌាត់ ហោតិ, ត់ ចិឌិ៍ ឌេស្សេត់, “នឈ្ឈកាតា ឌក្លិលា”តិអាឌិ ទុត្តំ៍ តត្ថ ចិត្តិការត្តិ ការចិ៍

នឈ្ឈតា ត បុក្កលតោ៍ អញ្ញាឆត្តំ អាបជ្ជតីតិ “ព្លយស្ស យយា ឌិត្តំ នឈ្ឈស្ស ឌិត្តំ ហោតី”តិ ឧចំ ចិត្តំ អត្យប្បារេឌត្វា, “នឈ្ឈស្ស ឌស្សាយី”តិ ឌេឃ្យឆយ៉ុ បដិឃារេឌត្វា នាយលោរស្ស ភាយ ឌាតត្ថំ ឌាតត្តិ អញ្ញាឆត្តំ អាបជ្ជតិ; តស្មា តស្ស ឌក្លិលា នឈ្ឈកាតា ត ហោតិយេច បុក្កលចសេត ចិត្តស្ស បរិលាយិតត្តា៍ តិឡ្លេយតិកោ ហុត្វាតិ “កិ ត្យ លោ យយា ព្លយស្ស ឌិត្តំ ហោតិ ចា ត ចា”តិ ចិយតិ៍ អត្យប្បារេឌត្វា, “យោ បភា”តិអាឌិភា ទុត្តាការេត ករោតិ៍

តត្វាតិអាឌិភា ទុត្តស្សចត្វស្ស បិកាដការលត្វំ ចត្ថុ តិឌស្សេតិ, “បរនយត្ថចាសិតោ”តិអាឌិភា៍ ឌ្លបុញ្ញារបេត្វា បរិកល្លំ ការេត្វា, ហរិតកាយយេត ក្លបលិប្បិត្វាតិ អតេ្ថា៍ ការបាចកល្ហនឈ្ឈស្សាតិ ការបាចកល្ហនម្ហហស្ស៍ កោ សោរឆតីតិ យហប្សលភាចករលោត កោ ចិសោរឆតិ៍ យហប្សលភាចាបត្តិយា ហិ ឌក្លិលា ចិស្សឡ្លាតិ ភាយ៍ តត្ថ យេនំ ហេត្ថ ឌិត្តំ, តេនំ ចសេត បដិក្កាហកតោ ឌក្លិលាយ ចិស្សឡ្លតា, – “តឌាបិហំ, អាតត្ថ, នឈ្ឈកត់ ឌក្លិលំ អនត្ថេញ្ញ្យំ អប្បយេឃ្យំ ចឌាយី”តិ (យ៍ តិ៍ ១៍១ប័០) ច ទុត្តំ, តស្មា កយ្យចសេតច ឌក្លិលាចិស្សឌ្ពិ បុច្ឆតិ៍ ព្លតោរា អរិយនស្ឈេ ឌិត្ថឌក្លិលាយ តិឡ្លិសិឌ្ជិ កត្វា ទុត្តត្តា យត្វកប្បត្តស្សេច អរិយនឈ្ឈស្ស ចសេត ឌក្លិលាចិស្សឌ្ពិ ឌស្សេត្វា, “នារិបុត្ត…បេ… សោរឆត្តិ”តិ ចត្វា បុត, “យេ កោចិ អរហត្តោ សោរឆត្តិ”តិ ឌស្សេត្វា, “អបិចា”តិអាឌិយាហ៍ ឆេរា ចិរបរិតិព្លាតាតិ ព្លាឌំ អជ្ជតាភាតប្បិ អរិយាតំ នាចកត់ ឌស្សេត្វត យក្កសោឆតចសេត ទុត្តត្តិ ឌដ្ឋំ, ត ក្ខ្ពិស្ស បុញ្ញាករលោ នតិ អការលប្បត្តិយា៍ ឧចត្យ៉ា“អឹតិយហារឆេរា សោរឆត្តិ”តិ ព្លាឌំ ស្យុទុត្តំ ហោតិ, ត អញ្ញាឆា៍

“នឈ្ឈកាតាយ ឌក្លិលាយា”តិ កាយឡ្លោត់ នាឆារលាចចត់, តឆាបិ តត្ថ តត្ថ បុក្កលចិសេសោ ឌាតាតឡ្លាតិ ឌស្សេត្វា, “អត្ថិ ញាឌ្ឌប្បយុលោ នស្ឈោ”តិអាឌិយាហ៍ ត ក្លបតេតឡ្លា កកចតោ ការេល កិក្ខត់ អកិញ្ញាបដិនម្ពិឌាក្សលចសេត អតិចិយ ក្លញ្ញអារកាចតោ, ឧតរហិ តឌកាចតោ៍ ឧតរហិ នស្ឈោ…បេ… ត ក្លបតេតឡ្លាតិ ឧត្វ តយាត្យនារេត អតេ្ថា ចត្តឡ្លា៍ តោត តោតេច នយយេភាតិ តស្ស តស្ស កាលស្ស នប្បត្តិចិបត្តិយុរេត បដិបត្តិយា ក្លញ្ញអារត់ អត្យញ្ញអារតញ្ញោ ក្លល្លិឡ្លក្កតិ៍ យត្វ ហិ កិក្ខ ក្សលេហិ នត្ថរោ បរិបុណ្ណា ហោត្តិ, តស្មិ នយយេ នឈ្ឈកាតា ឌក្លិលា ព្លតរស្មិ នយយេ ឌក្លិលតោ យហប្សលតរាតិ ឌដ្ឋា៍ នស្ឈេ ចិត្តិការេ ការត់ នកេ្កាត្តស្សាតិ ស្យប្បដិបត្ថតាឌិ នស្ឈេ អាចជ្ជិត្វា នឈ្ឈកតេត បសារេឌត នឈ្ឈស្ស នយុតា ចិយ តស្មិ បុក្កលេ ច ការចចសេត ឌេត្តស្ស បុត្យជ្ជតនយលោ ឌិត្តំ យហប្សលតរំ នឈ្ឈតា ក្ខ្ពិសិត្វា កហិតត្តា, “នឈ្ឈស្ស ឌេយី”តិយេច ឌិត្ថត្តា ច៍

ឧសេច តយាតិ ព្លយិភា, “សោតាបន្ថេ ឌិត្តំ យហប្សលតរ”ត្តិ ឧចយាឌិ៍ អតិឌិនតិ៍ អាឌិ-នឌ្ធេត ក្ខ្ពិសិត្វា កហិតោ នកឌាកាយី, បិដិបុក្កលិកោ អភាកាយីតិ ឧចយាឌិ នក្កហិត៍ យហប្សលតរយេច៍ តេភាហ កកចា – “ត ត្វេចាហំ, អាតត្ថ, កោតចិ បរិយារេយត នឈ្ឈកាតាយ ឌក្លិលាយ បិដិបុក្កលិកំ ឌាត់ យហប្សលតរំ ចឌាយី”តិ (យ៍ តិ៍ ១៍១ប័០)៍ យឌិ ពិលានចេច ឌិត្ថឌាតតោ នឈ្ឈតា ក្ខ្ពិសិត្វា

ᨣᩉᩥᨲᨴᩩᩔᩦᩃᩮᨸᩥ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨴᩣᨶᩴ ᨾᩉᨸ᩠ᨹᩃᩴ, ᩑᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩮ – “ᩈᩦᩃᩅᨲᩮᩣ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨾᩉᨸ᩠ᨹᩃᩴ, ᨶᩮᩣ ᨲᨳᩣ ᨴᩩᩔᩦᩃᩮ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᩉ – “ᨲᩴ ᩍᨾᩴ ᨶᨿᩴ ᨣᩉᩣᨿᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩉᨱᩅᩥᨵᩥᩴ ᨸᩉᩣᨿ ᨴᩩᩔᩦᩃᩔᩮᩅ ᨣᩉᨱᩅᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩮ ᩑᨠᨭ᩠ᨮᩣᨲ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩔ ᨸᨮᨾᩔ ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩔ ᩑᨠᨭ᩠ᨮᩴ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ “ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩣᩉᨠᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᩔᩦᩃᩣ ᨸᩣᨸᨵᨾ᩠ᨾᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᨣᨲᩴ.

᪑᪕᪖. ᩅᩥᩈᩩᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ ᨶ ᨠᩥᩃᩥᩔᨲᩥ, ᨾᩉᩣᨩᩩᨲᩥᨠᩣᩁᩦ ᨾᩉᩣᩅᩥᨸ᩠ᨹᩣᩁᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩈᩩᨧᩥᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣᨲᩥ ᩁᩣᨣᩣᨴᩥᩋᩈᩩᨧᩥᩅᩥᨵᨾᨶᩮᨶ ᩈᩩᨧᩥᩈᨽᩣᩅᩮᩣ. ᨶ ᨸᩣᨸᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᨶᩥᩉᩦᨶᩈᨽᩣᩅᩮᩣ ᨸᩣᨸᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ. ᩋᨠᩩᩈᩃᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩉᩥ ᩑᨠᨶ᩠ᨲᨶᩥᩉᩦᨶᩣ. ᨴᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ ᩈᩦᩃᩅᩣ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ. ᨲᩔ ᨾᩉᩣᩁᩮᩣᨴᩥᨵᨾ᩠ᨾᩔ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨴᩣᨶᩴ ᨴᩣᨶᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩣ ᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᨾᩉᩣᨸᨧ᩠ᨨᩥᨠᩣᨽᩣᩅᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᨬᩣᨲᩴ, ᩈᩮᩣᨾᩴ ᨴᩣᨶᨠᩩᩈᩃᩣ ᨧᩮᨲᩥᨿᩣᩁᩮᩣᨸᨶᩣ ᨠᩁᨱᩦᨿᩣᨲᩥ.

ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨴᩣᨶᩴ ᨠᩣᩃᨸᩁᩥᨠᨾ᩠ᨾᨠᩁᨱᨲᩮᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨲᩮᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ. ᨲᩔᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨾᨩ᩠ᨫᩮᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ.

ᨸᩮᨲᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᨲᩮᩣ ᨸᩮᨲᩮ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩔ ᨴᩣᨶᨲ᩠ᨲᨠᩣᩃᩴ ᨸᩥᨸᩥᨲᨠᩣᩃᩮᩃᨾᩮᩅᩣᨲᩥ, “ᩍᨴᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᩋᨾᩩᨠᩔ ᨸᩮᨲᩔ ᩉᩮᩣᨲᩪ”ᨲᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩅᩈᩮᨶ ᩅᩈᩮᨶ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩥᨸᩥᨲᨠᩣᩃᩮᩃᨾᩮᩅ. ᩋᩔᩣᨲᩥ ᨸᩮᨲᩔ. ᨸᩥᨸᩩᩃᩦᨲᩥ ᨹᩃᩅᩥᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᨾᩣ ᩅᩈᩮᨶ ᨸᩥᨸᩩᩃᩴ. ᩋᨾᩮᨲ᩠ᨲᩮᨸᩮᨲᩮ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩔ ᨴᩣᨶᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᨲᩣ.

ᨲᨴᩣ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧᩣᨣᩅᩈᩮᨶ ᩋᨲᩥᩅᩥᨿ ᩈᩩᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ, ᨵᨾ᩠ᨾᨷᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨧ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩈᩥᨴ᩠ᨵᩔ ᩈᩩᨠ᩠ᨠᨸᨠ᩠ᨡᨷᩁᩥᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿᩣᩉ, “ᩋᩈᨾ᩠ᨷᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩴ”ᨲᩥ.

ᩋᩈᩣᩁᨾ᩠ᨷᩥ ᨸᩮᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᩣᩁᨽᩪᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩈᨾᩮᨲᩥ ᨠᩈᩥᨶᩣᩁᩮ ᨠᩣᩃᩮ ᨸᩴᩈᩩ ᩋᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨸᩴᩈᩩ ᨶᩦᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩣᩁᨽᩪᨲᩣᨶᩦᨲᩥ ᩈᨠᩣᩅᨲᩮᩣ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᩣᩁᨽᩪᨲᩣᨶᩥ ᨽᩪᨩᩣᨶᩥ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩅᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ. ᩑᩅᨲ᩠ᨳᩥ ᨿᨳᩣ ᨠᩔᨠᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨸᨿᩮᩣᨣᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᩈᩣᩁᩮᨸᩥ ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩮ ᨹᩃᩴ ᩋᨵᩥᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩈᩦᩃᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨸᨿᩮᩣᨣᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨴᩩᩔᩦᩃᩔᨷᩥ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨹᩃᩴ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨵᩥᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ. ᩍᨴᩴ ᩈᩩᨸᩥᨶᩮᨾᨲᩣᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨸᨴᩮᨿᨷᩮᨴᩮ ᨯᩩᨲ᩠ᨲᨠᩮᩈᩮ ᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᨲ᩠ᨳᨸᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᩅᨴᩮᩃᨲᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨯᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᨲᩥᨿᨸᨴᩮ ᨸᨶ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᨾᩅ.

᪑᪕᪗. ᩋᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨴᩣᨶᩔᩮᩅ ᩋᨣ᩠ᨣᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᩮᩅᨲᩣᨿ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᩈᩩᨸᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩮᨶ ᩋᨶᩩᨸᨠ᩠ᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩣ, ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩣᩉᨠᩔ ᩋᨣ᩠ᨣᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩮᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩮᨶᩣᩉ – “ᨶᩅᩣᩃᨿᩔ ᨶᩅᨸᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩋᨶᩣᩅᨲᩮᩣ”ᨲᩥ, “ᩈᩩᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ”ᨲᩥ ᩅᩅᨶᩮᩈᩮᩣ ᨷᩦᨲᩣᩈᩅᨲᩮᩣ ᨴᩣᨶᨹᩃᩴ ᨶ ᩈᨴ᩠ᨴᩉᨲᩦᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨲᩔ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩦᨶᨠᩥᩃᩮᩈᨩᨶᩔ ᩅᩥᨿ ᨠᨾ᩠ᨾᨠᨾ᩠ᨾᨹᩃᩣᨶᩴ ᩈᨴ᩠ᨴᩉᨶᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨿᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᩣ “ᩋᩔᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᨠᨲᨬ᩠ᨬᩪ ᨧ…ᨸᩮ…ᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨵ᩠ᨾ. ᨸ. ᪙᪗) ᨳᩮᩣᨾᩦᨿᨲᩥ. ᩋᩈᨴ᩠ᨴᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿᩣᨲᨸᨠ᩠ᨠᩥᩃᩴ, ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿᩣᨲᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᩥᩈᨿᨷᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ, ᨶᩥᩔᨲ᩠ᨳᩥᨠᩮᨴ᩠ᨵᩣ ᨧ ᨠᨾ᩠ᨾᨠᨾ᩠ᨾᨹᩃᩮᩈᩩ ᨸᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᨠᩣᩁᩦ ᨣᨲᩣ. ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩉᩥ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨠᩣᩅᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥ ᨶᩥᩔᨲ᩠ᨳᩥᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ – “ᨴᩣᨶᨹᩃᩴ ᩈᨴ᩠ᨴᩉᨶ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨾᨶᩥ ᩑᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩮ ᨠᨲᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩃᨠ᩠ᨡᨱᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩅᩦᨲᩁᩣᨣᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ. ᩈᩮᨶᩮᩅᩣᩉ – “ᨶᩥᩁᩩᨷ᩠ᨷᩁᩣᨣᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ, ᩑᨲᩮᨶ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩅᨧᨶᩴ, ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮ ᨠᩥᩃᩮᩈᩮᨶ ᩋᨶᩩᨸᨠ᩠ᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ. ᩋᩔᩣᨲᩥ ᩅᩦᨲᩁᩣᨣᩔ ᨴᩣᨶᩴ.

ក៏ បត សខ្មាសឡ្មខ្លេតាតិអាឌិតា ឌាឃកទេតា ឥក្លិលាចិរុទ្ធិ ខេចាឌិតា, សារិបុត្តទេត្វេទេតាតិអាឌិតា បត បដិក្កាហកទេតាតិ ចឥត្តិ; តឥឃុត្តំ, សាចកស្ស យហបៀលកាទេច សំសឃាកាចទេតា, ទេហ្គ្វា តិន្ធិតត្តា ច, តស្មា ក្ខុកទេឃតបិ ឌាឃកទេតា ឥក្លិលាចិរុទ្ធិ ៦ច ខេចាឌិតា៍ សា ហិ ឰឆ សាឆារលាចទេសត តិន្ធិតត្តា សំសឃចត្វ៍ ទេតតាហ – “សខ្មាសឡ្មខ្លេត…ទេប… ចឥត្តី”តិ៍ សខ្មាសឡ្មខ្ចំ ហឹតិអាឌិ ឃឆាចុត្តអត្វស្ស ការលាចចត៌ អទេឡ្លា ឌាតស្ស ចិបិក៌ ឌាតិតុំ សយទេត្វា តាយ តត្វិ សឡ្តទេសា សត្តាត៌ កយុខិបិកចិកាកឌាតតកាលស្ស អតត្យឡ្លាតត្តា៍ ទេតតាហ កកចា – “ឃស្មា ច ទេលា, កិក្លទេច, សត្តា ត ឌាតត្តិ, ឌាតសំចិកាកស្ស ចិបិក៌ ឃឆាហំ ឌាតាយិ, តស្មា អឥត្វា កុឌ្ឋាត្តិ”តិអាឌិ (ឰតិច៊៍ ១៩)៍ ៦ទេតត ៦ត្វ កាលាចិទេសាឆត៌ តាយ កទិតំ, ត ឥក្លិលាឃ ចិរុទ្ធិ តាយ ឌាឃកទេតា បដិក្កាហកទេតា ច ចទេសត ទេហាតីតិ;

សខ្មាសឡ្មខ្លេត សារិបុត្តទេត្វេស្ស ជិត្តុឌាត៌ សឡ្តទេសា ក្ខបក្កិទេលសចិរុទ្ធិឃា កាលស្ស ច អតិចិឃ ក្ខឿអាទេត្តា យហាតុកាចំ តាយ សិឃា យហាទេតឌចត្តព្ឋា; ត យហបៀលំ ទេតសំ សត្តាទេត បរិបុណ្ណផលស្ស អសយ្ហុចទេតា៍ ឃជិ ជិត្តុឌាត៌ បរិបុណ្ណផលំ ត ទេហាតិ ក្ខុកឃចិបិកឌាតាកាចទេតា, បចត្តិចិបិកឌាឃឹ បត ទេហាតីតិ ឥទេស្សទេត្តា, “ឌាត៌ ហឹ”តិអាឌិយាហ៍

ចត្យហឹតិ សហទេឃាទេក ករលាចចត៌, ចត្យហិ សយ្យឌាហិ សហកតា សហិតំ កត្វាតិ អទេត្វ៍ ឰយា ចតទេស្សា សយ្យឌា សឡ្តសាឆារលាចទេសត ចុត្តា, ត ឃឆាឆិកតបុក្កលចទេសត៍ ទេតតាហ – “ទេឥឃ្យឆយ្មស្ស ឆទេយ្មតា”តិអាឌិ៍ តស្មិំទេឃច អត្តកាទេចតិ ឃស្មិំ អត្តកាទេច តំ ឌាតយមំ បុឡ្ឋា ក្ខុប្បត្តិ, តស្មិំទេឃច អត្តកាទេច ចិបិក៌ ទេឥតិ, ទេចតតាឃ យហត្តត្តា ជិក្ខុឆយ្មទេចឥតឹមំ ហុត្វា ចិបច្ចតីតិ អទេត្វ៍ បុឡ្តទេចតតាឌិចទេសតាតិ សត្តិដ្ឋាបកឌចតចឹមិទេតា បុឡ្តាបទេចឹមិទេចតតាចទេសត, អឡ្ឋាឆា សត្តិដ្ឋាបកចឹមិមំទេឃច បុឡ្តទេចតតាឌិចទេសតាតិ ចត្តឡ្តំ សិឃា៍ សា ហិ ទេចតតា ជិក្ខុឆយ្មទេចឥតឹឃក្ខុតា តស្មិំទេឃច អត្តកាទេច ចិបិក៌ ទេឥតិ, ត ឰតទា៍ យហត្តតាតិ បុឡ្តាកិសឡ្តាទេចទេសត

កាលសយ្យទេឃាកាឌិចទេសត ទេចតតាឃ ក្ខឿអាទេតា៍ លឹលាសចកាទេចតាតិ ឃស្ស ទេឥតិ, តស្ស លឹលាសចកាទេចត៍ ចត្វសយ្យត្តុតាតិ ៦ត្វ ឃឆា បដិឈសឡ្តា តាតត្តសឡ្តាត៌ ចិកទេយត ជិឡ្តចិហារាត៌ ចទេសត, ឰ្យាបិឥសឡ្តាឌឹត៌ ចិកទេយត ព្រាហ្មចិហារាត៌ ចទេសត, សឡ្តទេសា ទ្ធុបសឡ្តាតាតត្តសឡ្តាត៌ ចិកទេយត អាទេតឡ្ឋចិហារាត៌ ចទេសត សឡ្តទេសា តិច្ចសឡ្តាឌឹត៌ បដិប្បស្សទ្ធិឃា សឡ្តសឡ្តាទេចិយុលតាឃ អរិឃចិហារាត៌ ចទេសត ចត្វសយ្យត្តុតា ឰន្ធិតា៍ តំតំសយាបត្តិសយាបឌ្ឈទេតត សត្តាតស្ស តិទេរាឆសាឆតតា តំ ជិចសំ តិទេរាឆស្ស សាឆតតា តាយ៍ ចត្វសយ្យត្តុតាតិ សឡ្តទេសា តិទេរាឆសយាបត្តិសយាបឌ្ឈទេតត ចត្វសយ្យត្តុតា ឰន្ធិតា; ត សឡ្តទេសា អតចទេសសសឡ្តាតិទេរាឆតាឃាតិ អាហ – “តំ ជិចសំ តិទេរាឆទេតា ចុដ្ឋិតកាទេចត ចត្វសយ្យត្តុតា”តិ៍ សឡ្តាតិទេរាឆស្ស ទេចត្វ អច្ចាសត្តុតំ សត្ថាឃ, “តំ ជិចស”ត្តិ ចុត្តិ៍ មំ បទេតត្វ អត្វទេតា អចិកត្តិ, តំ បុចិទេឡ្លាឃ្យទេយច៍

ឥក្លិលាចិកក្ខុបុត្តចណ្ណតាឃ លឹតត្វប្យកាសតា សយត្តា៍

តិដ្ឋិតា ច ចិកក្ខុចក្កចណ្ណតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໕. ສຬາຍຕນວຄ຺ໂຄ

໑. ອນາຖປິຓ຺ຑິໂກວາທສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໓໘໓. ອຘິມຕ຺ຕຄິລາໂນຕິ ອຘິກາຍ ມຕ຺ຕາຍ ມຣຓສ຺ສ ອາສນ຺ນຕາຍ ອຕິວິຍ ຄິລາໂນຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເຕນາຫ “ມຣຓເສຍ຺ຍໍ ອຸປຄໂຕ”ຕິ. ອຂຓ຺ຑໍ ອກາສິ ຄຫປຕິໂນ ສຕ຺ຖຣິ ປຣມເປມຕ຺ຕາ. ຍຕ຺ຕກໍ ວສ຺ສາຕິ, “ສກິໍ ວາ ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ຍຕ຺ຕກໍ ອສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ.

໓໘໔. ໂອສກ຺ກນ຺ຕີຕິ ປຣິຫາຍນ຺ຕິ. ໂອຕ຺ຖຣນ຺ຕີຕິ ອຠິຠວນ຺ຕິ. ອຸສ຺ມາ ນາມ ກມ຺ມຊເຕໂຊຘາຕຸ, ສາ ສຫ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍນິໂຣຘາ ປຣິຍາທິຍຕິ, ຍາວ ຕາ ອາຍຸສ຺ມາ ວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ຕາວ ມຣຓນ຺ຕິກາ ເວທນາ ວຕ຺ຕນ຺ເຕວ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ອຕິທຸບ຺ພລຕ຺ຕາ. ເຕນາຫ “ຍາວ ອຸສ຺ມາ”ຕິອາທິ.

໓໘໕. ຕີຫິ ກາຣເຓຫີຕິ ຕຓ຺ຫາມານທິຏ຺ຐິຄ຺ຄາເຫຫິ. ປຏິພາຫິຕໍ ວິກ຺ຂມ຺ເຠຕໍ. ຈກ຺ຂຸໍ ຕີຫິ ກາຣເຓຫິ ນ ຄຓ຺ຫິສ຺ສາມີຕິ ມານຄ຺ຄາຫປຏິກ຺ເຂປມຸເຂນ ຈກ຺ຂຸສ຺ມິໍ ອນິຈ຺ຈານຸປສ຺ສນາຕິ ວທນ຺ຕິ. ອນິຈ຺ຈານຸປສ຺ສນາຍ ຫິ ສຕິ ອປ຺ປຕິຏ຺ໂຐ ມານຄ຺ຄາໂຫ, ທຸກ຺ຂານຸປສ຺ສນາຍ ສຕິ ອປ຺ປຕິຏ຺ໂຐ ຕຓ຺ຫາຄ຺ຄາໂຫ, ອນຕ຺ຕານຸປສ຺ສນາຍ ສຕິ ອປ຺ປຕິຏ຺ໂຐ ທິຏ຺ຐິຄ຺ຄາໂຫຕິ, ຄາໂຫ ຈ ນາມ ອຸປາທານໍ, ຕສ຺ມິໍ ວິກເຕປິ ນິກນ຺ຕິ ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍາຕິ ຕໍ ວິຊຫາເປຕຸກາເມນ, – “ນ ຈ ເມ ຈກ຺ຂຸນິສ຺ສິຕໍ ວິຎ຺ຎາຓໍ ຠວິສ຺ສຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ – “ວິຎ຺ຎາຓມ຺ປິ ເມ ຈກ຺ຂຸນິສ຺ສິຕໍ ນ ຠວິສ຺ສຕີ”ຕິ. ສພ຺ພໍ ກາຍຄນ຺ທປຕ຺ຕິ ກາຍຄຸມິປຣິຍາປນ຺ນໍ ສພ຺ພໍ ທຸປຕ຺ຕນ຺ທຍາຫ – “ກາຍທຸປຄນ຺ທຸປ”ນ຺ຕິ ວາ ປໂຍ. ເອໂສ ຍຸເຕ຺ຕາ ທ຺ວຍສ຺ສ ວາຣສ຺ສ ເອວ ອນເວສປຍ຺ຍາເວາກາຣຄວປຣິຍາປນ຺ເນາ. ຕທາ ຫິ ອຸປຣິ ວຸເຕ຺ຕາກາຣຄເວາ ອນເວສເສາ ວຸເຕ຺ຕາ.

໓໘໖. ອິທເລາກນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ສຄ຺ຄເລາກວິເສຍາຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນ, “ວສນ຺ຖາໍ ວາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຖາ ເອວ ປເຍຕ຺ຕິຍວາເຣຫິ ອິທເລາເກາ ຄຫິເຕາຕິ ກຕ຺ວາ ປເຍຕ຺ຕິຍວາເຣຫິ ປນ ອິທເລາເກາ ປຣເລາເກາຕິ ວິກາເຣນ ວິນາ ປຍ຺ຈເວາກາຣຄເວາ ຄຫິເຕາ;
ຕຖາ ຕຕິຍວາເຣ ປຍ຺ຈເວາກາຣຄເວາ ຈຕຸເວາກາຣຄເວາ ຈ ຄຫິເຕາຕິ ປຸນ ທິຏ຺ຐສຸຕມຸຕວິຎ຺ຎາເຕ ຕໍ ວິກຂິຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ, “ນ
ອິທເລາກ”ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອິທເລາກນ຺ຕິ ຈ ສຕ຺ຕສຄ຺ຄເຫ ນ ຄຫິຕໍ. ສພ຺ພມ຺ປິ ສຄ຺ຄເຫ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ, “ຍມ຺ປິ ເມ ທິຏ຺ຐ”ນ຺ຕິອາທິ
ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເກຈິ. ອປຣິຕສ຺ສນຕ຺ໂຖ ຕຓ຺ຫາປຣິຕສ຺ສນາຍ ອນຸປ຺ປາທນຕ຺ໂຖ. ຍສ຺ສ ທິຏ຺ຐສເມາຕິ ວຸຕ຺ຕິ, ຕສ຺ສ ປນ ອກາວເຕາ, “ມນຸສ຺ສເລາກໍ ທເປຕ຺ວາ
ເສສາ ປຣເລາກາ ນາມາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ເອວໍ ປນ “ອິທເລາກ”ນ຺ຕິ ອິມິນາ ສຕ຺ຕເລາກສ຺ສປິ ຄຫຓໍ ອິທຄິຕໍ. ເຕວໍ ມເຕນ, “ມນຸສ຺ສເລາກໍ
ທເປຕ຺ວາ”ຕິ ເຍາຊນາ.

໓໘໗. ໂອລີຍສີຕິ ອຕ຺ຕຠາເວ ເຠາເຄສຸ ຈ ອເປກ຺ຂໍ ກເຣາສີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕຕິ ຍາທິສໍ ຕໍ ຄໂນ ສເນາປຕິຕາ ກຕິຕາ, ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ຄໂນຄາ
ນ ສຸຕປຸຕ຺ຕາຕິ ຍຖາກຕິຕາກາຣເວນ ສກ຺ກາຍ ປຏິເກ຺ລເປ, ນ ສຸຕປຸຍກຄີຣສຸຕ຺ຕາຕາປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາຕາສາຍຕ຺ຕາ. ເຕນາຫ “ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ”ຕິອາທິ.

មយា គតមគ្គមេវ អនុគច្ឆតីតិ ញាណមយបញ្ញានាវសាមញ្ញំ គហេត្វា វទតិ, ន ទោសិនសត្តញាណក្ខុំ ញាណបរិយេតំ។ ន បដិភាតីតិ រុច្ចនវសេន វិនេត្វា ន ឧបតិដ្ឋតិ។ តេនាហ "ន រុច្ចតី"តិ។ តថា ហេស វង្កមិនេតាតិ។ ឧន្នមគ្គវហា វិបស្សនា អគវនា បនស្ស គវិតបញ្ញា។

១៥៥។ ឧសិតគុលត្តា ឧសិមយានគុលត្តា ច ឥសិ, អនេសក្កា នេសក្កា គល្យាលបុទ្ធជ្ជានា ច, ឥសីនំ សន្តេ, នេតន នីនេសវិតត្តិ ឥសិសន្តិនីនេសវិតំ។ គាមំ តស្ស វិហារស្ស គន្ធកុដិបរិវារកុដិការាទីវនេន នីនីវននិបជ្ជនាយ រុក្ខលតាទីវនេន គុមិសយាទីវនេន ច អនញ្ញាសាធារណា មហតី រមណីយតា អនេន្វិ, សា បន គោហស្សិនការេវន អរិយានំ វិត្តំ តថា ន ហោនេសិ; យថា អរិយានំ នីនេសវិនការេវនាតិ អាហ – "បវមគាថាយ ទេនវនស្ស វណ្ណំ គទេត្វា"តិ។ តេនាហ សគវា – "យត្ថ អរហន្តោ វិហរន្តិ, តំ ភូមិរាមណេយ្យក"ន្តិ (ធ៉ ប៉ ៥៥; ធេរគា៉ ៥៥១; សំ៉ និ៉ ១.២៦១)។ អបវយគាមិនី វេនគា សត្តានំ សុទ្ធិមាវហតីតិ អាហ – "គមត្តិ មគ្គវេនគា"តិ។ វត្តុំ អរិយសច្ចានំ វិវិនការលាវេន គិលេសានំ វិក្ខម្ភនវេន ច វិន្តា, មគ្គសម្មាទិដ្ឋីតិ អាហ – "វិន្តាតិ មគ្គបញ្ញា"តិ។ សមាធិបក្ខិកា ធម្មា នាម សម្មាវាយាមសតិសមាធយោ។ តថា ហិ វិន្តាគារិយោ សមាធិបិ សមាធិបក្ខិកោ។ សីលំ តស្ស អត្ថីតិ សីលន្តិ អាហ – "សីលេ បតិដ្ឋិតស្ស ឌីវិតំ ឧត្តម"ន្តិ។ ទិដ្ឋិសង្កប្បាតិ សម្មាសង្កប្បោ។ តត្ថ សម្មាសង្កប្បស្ស ឧបការកការេវន វិន្តាការកោ។ តថា ហិ សោ បញ្ញាក្ខន្ធសង្គហិតោតិ វុច្ចតិ, យថា សម្មាសង្កប្បោ បញ្ញាក្ខន្ធេន សង្គហិតោ, ឯវំ វាយាមសតិយោ សមាធិក្ខន្ធសង្គហិតាតិ។ តេនាហ – "ធម្មោតិ វាយាមសតិសមាធយោ"តិ។ "ធម្មោ"តិ ហិ ឥធ សម្មាសមាធិ អធិប្បេតោ, – "ឯវំ ធម្មា តេ គវនន្តោ អហេសុ"ន្តិអាទីសុ (ទី៍ និ៍ ២.១៣; ម៉ និ៍ ៣.១៥៥; សំ៉ និ៍ ៥.៣៧៥) វិយ។ វាវាគមគ្គាទីវាតិ សម្មាវាវាគមគ្គាទីវា មគ្គបរិយាបន្នា ឯវ, តេ សន្តេបិ គហិតាតិ។ តេនាហ – "ឯតេន អដ្ឋង្គិកោន មគ្គេនា"តិ។

ឧបរិយេនាតិ យេន វិនិនា អរិយមគ្គោ នារេវនេត្វា, តេន សមាធិបក្ខិយំ វិបស្សនាធម្មត្តេន មគ្គធម្មត្តា "អរិយំ វោ, ភិក្ខវេ, សម្មាសមាធិំ នេសេស្សាមិ ឧបនិសំ សបរិក្ខារ"ន្តិ (ម៉ និ៍ ៣.១៣៦) ហិ វុត្តតោ សម្មាសមាធិអាទយោ មគ្គធម្មាបិ សមាធិបក្ខិយា។ វិវិនេយ្យាតិ ឌីវំ សោយ្យ, គារេវយ្យាតិ អត្ថោ។ តត្វាតិ ហោត្វា ឧមុវនំ អរិយមគ្គហេតុកា ហិ សត្តានំ វិសុទ្ធិ។ តេនាហ – "តស្មិំ អរិយមគ្គេ វិសុជ្ឈតី"តិ។ បញ្ញាក្ខន្ធធម្មំ វិវិនេយ្យ, បញ្ញាបិនាគគ្គន្ធេ វិបស្សេយ្យ។ តេសុ ហិ វិបស្សិយមានេសុ វិបស្សនា ឧក្កំសកតា។ យធគ្គេន ទុក្ខសច្ចំ បរិញ្ញាបដិវេធេន បដិវិជ្ឈិយតិ, តធគ្គេន សមុទយសច្ចំ បហានបដិវេធេន និរោធសច្ចំ សច្ឆិកិរិយាបដិវេធេន, មគ្គសច្ចំ ភាវនាបដិវេធេន បដិវិជ្ឈិយតិ, ឯវំ អច្ចន្តវិសុទ្ធិយា សុជ្ឈតិ។ តេនាហ – "ឯវំ តេសុ វត្តុសុ សច្ចេសុ វិសុជ្ឈតី"តិ។ ឥធាបិ និមិត្តត្ថេ ភុម្មវចនំ។ សច្ចេសុ វា បដិវិជ្ឈិយមានេសូតិ វចនសេសោ។

អបសាទនាវចនត្តិ វចត្វាបនវចនំ, អបសាទនត្តិ អត្ថោ។ សារិបុត្តោវាតិ ច អបសាទនំ តស្ស សាវកការេនោ សាវកោសុ សារិបុត្តោវ សេដ្ឋោតិ ឥមមត្ថំ ទីបេតិ។ គិលេសវិនាបនសមតាតិ ឥមិនា មហាថេរស្ស តាទិសោ គិលេសប្បហានសមោតិ ទស្សេតិ, យស្ស សាវកស្ស វិនយេ បញ្ញាយ បារមិប្បត្តិ អហោសិ។ យទិ ឯវំ – "យោបិ បារង្គតោ ភិក្ខុ, ឯតាវបរមោ សិយា"តិ ឥទំ គវន្តិ? នេសំ នេសំ ពុទ្ធានំ សាសនេ បញ្ញាយ បារមិប្បត្តសាវកវនេសនេតំ វុត្តន្តិ ទដ្ឋព្វំ។ អថ វា – "នត្ថិ វិមុត្តិយា នានត្ត"ន្តិ (ទី៍ និ៍ ឌី៍ ១.៣១១; វិន៍

មូលដី។ សុត្តន្តភាជនីយវណ្ណនា) វចនតោ វាចកេហិ វិយុត្តិបញ្ញាយត្តំ សន្ធាយេតំ វុត្តំ។ តេនាហ – “បរិក្ខេតោតិ និដ្ឋានំ គតោ”តិអាទិ។ សេសំ សុវិញ្ញេយ្យមេវ។

អនាថបិណ្ឌិកោវាទសុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា។

១. ឆន្នោវាទសុត្តវណ្ណនា

១៦៩. ឆន្នោតិ ឥទំ តស្ស នាមន្តិ អាហ “ឯវំនាមកោ ថេរោ”តិ។ យស្ស បន សត្ថារា បរិនិព្ពានកាលេ ព្រហ្មទណ្ឌោ អាណត្តោ, អយំ សោ ន ហោតីតិ ទស្សេន្តោ អាហ – “ន អភិនិក្ខមនំ និក្ខន្តត្ថេរោ”តិ, លោកនាថស្ស អភិនិក្ខមនកាលេ កបិលបុរតោ និក្ខន្តោតិ អត្ថោ។ គិលានបុច្ឆកាតិ គិលានស្ស បុច្ឆកា, គិលានការស្ស អវត្ថំ សោតុកាមាតិ អត្ថោ។ សសនតោ ហិំសនតោ សត្ថន្តិ អាហ “ជីវិតហារកសត្ថ”ន្តិ។

១៧០. ឧបវជ្ជំ ឯតស្ស នត្ថីតិ អនុបវជ្ជំ, ករជកាយំ កត្វា អាយតិំ ឧប្បត្តិរហិតន្តិ អត្ថោ។ តេនាហ “អនុប្បត្តិក”ន្តិ។

១៧១. ខយវយំ ញត្វាតិ សង្ខារគតំ លោកន្តំ ញត្វា នានាវិធា យាថាវតោ ញត្វា។ ឯតំ មមាតិ ទុក្ខតោ សមនុបស្សតា សង្ខារេសុ និទ្ទេសុ មមិការាការេនតោ។ ឯសោហមស្មីតិ អនិច្ចតោ សមនុបស្សតា អនិច្ចតោ តេសុ និទ្ទេសុ អហំការាការេនតោ។ ន មេសោ អត្តាតិ អនត្តតោ សមនុបស្សតា អនត្តតោ តេសុ និទ្ទេសុ អត្តគាហាការេនតោតិ អាហ – “ឯតំ មម…បេ… អត្តាតិ សមនុបស្សាមី”តិ។

១៧២. តស្មា បុថុជ្ជនោតិ យស្មា អរិយោ សព្វសោ បរិញ្ញាតវត្ថុកោ ទុក្ខវេទនំ អធិវាសេតុំ អសក្កោន្តោ នាម នត្ថិ, តស្មា បុថុជ្ជនោ, កេវលំ បន អធិមានេនេវ – “នាភិកង្ខាមិ ជីវិតំ, បរិចិណ្ណោ មេ សត្ថា, និរាសំ និស្សា”តិ វទតីតិ អធិប្បាយោ។ ព្យាករីតិ ព្យាករិ, “និស្សិតស្ស ចលិត”ន្តិអាទិ។ តណ្ហានិស្សិតការេន ហិ អាយស្មា ឆន្នោ មារណន្តិកំ វេទនំ អធិវាសេតុំ អសក្កោន្តោ ព្ពេតា ជិតោ បរិវត្តេន្តោ ចលតិ វិប្ផន្ទតិ, តស្មា “និស្សិតស្ស ចលិត”ន្តិអាទិ វុត្តនិកាយត្ថំ, តេន ព្យាករិ សត្ថា តំ វិប្ផន្ទិតំ ន គមិស្សតីតិ អធិប្បាយោ។ កប្បសទ្ទោ កាលបរិយាយោបិ ហោតិ, ន កាលវិសេសវាចកោ ឯវាតិ អាហ – “និច្ចកប្បន្តិ និច្ចកាល”ន្តិ។ យថា អប្បហីនតណ្ហាទិដ្ឋិកោ បុគ្គលោ តំនិស្សិតោ អល្លីនោ, ឯវំ តាហិបិ និស្សិតោ អយុត្តការតោតិ អាហ – “តណ្ហាទិដ្ឋីហិ និស្សិតស្សា”តិ។ ចលិតន្តិ យថា យថា អសមារទ្ធាយ សម្មាបដិបត្តិយា អាវីកម្ពនេន ចលន្តិ បន យស្មា អរិយស្ស វិគមេ វិទ្ធំ ចលិតំ នាម ហោតិ, តស្មា អាហ – “វិប្ផន្ទិតំ ហោតី”តិ។ តាទិសេ បន បបញ្ចនិក្ខមនវសេន វិត្តស្ស ចលិតេ អសតិ កាយិកចេតសិកទរថានំ កិលេសបដិប្បស្សទ្ធិ ឯវ ហោតីតិ អាហ “ចលិតេ អសតិ បស្សទ្ធី”តិ។ តេន វុត្តំ – “កិលេសបស្សទ្ធិ នាម ហោតី”តិ។

នមត្ថេន និស្សា តណ្ហាយ នតិ។ តេនាហ – “នតិយា អសតីតិ នមត្ថាយ អាលយនិកន្តិបរិយុដ្ឋានស្ស អសតី”តិ។ បដិសន្ធិវសេន អាគតិ

តាយាតិ បដិសង្គ្កហលាចរេសត កចត្តរេតា ឋានេឆច អាកាយតំ តាយ, ទុតិចរេសត ឆចតចរេសត ឋានេតា កចត្តរស្ស កាយតំ តាយ ត ហោតិ អាកាតិកាតិយា អសតិ កាឡបចិតស្សបិ កាយ្ហស្ស ស្លប្បត្តិបរិកាប្បចរេសត បចត្តិយា អកាចរេតា៎ ឆចតចរេសតាតិ តិឌ្ឋាត្តកចរេតា ឆចតចរេសត ទុតិ, អាយតិ ស្លបបឌ្ឍតចរេសត ស្លបបិរេតា ត ហោតិ៎ យរេតា កាតិ អាកាតិ ឆចតំ ស្លបបិរេតា ត ហោតិ, តរេតា ឲច រេតចិឆ, ត ហុទំ, ត ស្លកឃយត្តរេត, កាយស្ស កាតិយា អាកាតិយា ច អកាចរេតា សឌ្ឍរេសា ទុត្បបិរេតា តត្តិ; រេតត ត ឋានេលិរេកា ជិរេតាតិ ចត្តរេឌ្ឋា៎ ត បររេលិរេកា ជិរេតាតិ ចត្តរេឌ្ឋា, ត ស្លកឃយត្តរេត ជិរេតាតិ ចត្តរេឌ្ឋា៎ រេតតាហ "តឃិឆ រេលិរេកា"តិអាជិ៎ តត្ត ឋានេលិកាបររេលិកាចិតិយុត្តស្ស សំសរេលាបរេឆសស្ស អកាចរេតា, "ត ស្លកឃយត្តរេតា"តិ ទុរេត្តាតិ ស្លកឃបរិយាបរេត្កា ត ហោតីតិ បដិក្លិបរេត្តា, "ត ស្លកឃត្ត ហោតី"តិ អាហ៎ អឃរេយច អរេត្តាតិ រេយា ឋានេលិរេកា បររេលិរេកា ច អកាចរេចា អចិឌ្ឍយាតតា អតុប្បឌ្ឍតំ, អឃរេយច សកាលស្ស ទុក្លុលស្ស អរេត្តា បរិរេយាសាតំ៎

១៨៥៖ កល្ណតាឡឋា លិក្ខិតិ តាឡឋា លិក្ខិតុំ អារកិ៎ តស្មិំ លិក្ខិតុំ អារឌ្ឍក្លរេលា រេលេរេតា ច ចត្តតិ; យរេលាកឃយ្ញា ឌ្ឍក្លុយិ អចិតរាកាកាចរេតា, តរេតា ឲច កាតិតិយិត្តំ ស្លបដ្ឋាតិ៎ "រេសាបិ តាយ សព្រាហ្មចារីតំ អតុបចឌ្ឍតំ ញ្ជាកាទិត្វា សរាកាយរេលំ យទិស្សតី"តិ សំចិក្កយាតរេសា សឌ្ឍារេទ អតិទ្ធាជិចរេសត បរិក្កល្បត្តា៎ អរេហត្តំ បត្វាតិ បុរេឌ្ឋា ពាហុរេសា ចិបស្សតាយ ស្លឃឋ្ឋាយពោកាលំ បរិចិតត្តា តាចរេឆច អរេហត្តំ បត្វា អរេហត្តផលបទ្ធរេចក្លលាតត្តទំ កល្ណតាឡឋាទ្ធេឆបទ្ធយា ឌីចិតតិរេរោរេឆត សយសីសី ហុត្វា បរិតិឌ្ឋាយិ៎ ត ហិ អត្តិយកចិកាស្ស អរេហត្តំ អប្បត្វា ឌីចិតត្តរារេយា ហោតិ៎ រេឆរេស្សាតិ អាយស្មរេតា លេត្តរេត្តរស្ស៎ ញ្ជាករេលាតាតិ រេហតុយិព្រាករេលាចចតំ "ញ្ជាករេលាត រេហតុតា"តិ៎ តត្តិយិត្តពិព្រារេឆរេទា ចិទិយំ បក្កល្បត្តា ចិបស្សតំ ស្លស្សុក្កាបតិ៎ ឋាយិតាតិ, "អត្តិ, កត្តេ"តិអាជិចចរេតត៎ រេឆរេទាតិ អាយស្មា សារិបុត្តរេត្តរោ៎ បុច្ឆតីតិ, កត្តេ, តឆា កុលសំសក្កបសុរេតា កាធំ បរិតិឌ្ឋាយិស្សតីតិ បុច្ឆតិ៎ "បុរេឌ្ឋា កុរេលសុ សំសដ្ឋចិហារី"តិ សព្រាហ្មចារីតំ បឌ្ឍាតស្សបិ ឋាយស្មិំ "រេហាត្តិ រេហរេត សារិបុត្តា"តិអាជិតា កកាចរេតា ទុត្ត-ដ្ឋារេត អសំសដ្ឋការេចា បរិកាដេរិ អរេហាសិ៎ បក្កយិ តិបក្កំ ចិយ សយ្ហាបដិបឌ្ឍយាតាបិ រេពធិ អសឌ្ឍាតា ស្លបដ្ឋហត្តិ៎ រេសសំ សុចិរេឌ្ឋាឃ្យរេយច៎

លរេត្កាចាឌសុត្តចល្ណតាយ លីតត្ថប្បកាសតា សយត្តា៎

១៣៎ បុរេល្ណាចាឌសុត្តចល្ណតា

១៨៥៖ អតត្តរសុរេត្ត "បដិសល្លាតាតិ ផលសយាបត្តិរេតា"តិ ទុត្តំ, តត្ត ឆយ្ហរេសតាបតិរេតា អទិយចិហារស្ស អធិប្បេតត្តា, ឋាឆ បត អកាតាកិទ្ធស្ស បដិសល្លាតំ តាយ កាយចិរេចរេកាតិ អាហ – "បដិសល្លាតាតិ ឲកីភាចា"តិ៎ "ចក្លុចិរេឌ្ឋាឃ្យា ទុបិ"តិ បរេតត្ត ចិរេឌ្ឋាឃ្យទុបំ ចិជាតត្តស្ស ក្វារក្វតំ ចក្លុត្តិ ស្លកឃំ អឌ្ឍត្តិកំ ឌាហិរេទ្ធា អាយតតំ អកិតត្តិតាជិសាយរេឌ្ឋាត តរេទ្ធាតិ ឲត្ត តំ-សរេឌ្កត ឲកាឌ្ឍប្បទ្ធាយដ្ឋត្តិ អាហ – "តរេទ្ធាតិ តំ ចក្លុរេទ្ធាច ទុបទ្ធា"តិ៎ ឃំ បរេតត្ត ចិរេឌ្ឋាឃ្យសរេឌ្កត រេជាតិតំ ចិឌ្ឋាកាលំ តំ សយ្យយុត្តឆយ្ហាតិ តក្ខកឃំ, "យរេតាចិរេឌ្ឋាឃ្យា ឆយ្ហា"តិ បរេឆត កាធិតរេយចាតិ ឋាឆ ត កាហិតំ៎ ឲស តរេយា រេសរេសសុបិ៎ សរេយាឆារេតតាតិ សហាចដ្ឋារេតត, ចិរេត្តត តត្តិយា តល្យាយ សហ បចត្តិយា ចិត្តសហុប្បត្តិយាតិ អរេត្វា៎ រេតតាហ – "ស្លប្បឌ្ឍតិ តត្តី"តិ៎ បទ្ធាក្លត្តទុក្លស្ស សរេយាឆាតត្តិ បទ្ធាក្លត្តសឌ្ឍាតស្ស ទុក្លសទ្ធស្ស

បច្ចេចាការេ នហប្បចត្តិ ហោតិ។ យស្មា ទុក្ខំ ឧប្បជ្ជយាតំ លត្ថំ ក្ខានាតំយេច ចនេត ឧប្បជ្ជតិ, តថា នយុគយោតិ, តស្មា អាហ – “ញាតិលស្ស ក្ខានេស្ស”តិអាទិ។ កិលេសវដ្ដស្ស កម្មវដ្ដស្ស វិបាកវដ្ដស្ស ច វសិតត្តា អាហ – “ចដ្ដំ យត្ថកំ បរិបេត្វា គនេស្សតី”តិ។ ទុតិយតយេតិ “សត្តិ ច លោ”តិអាទិកា ចុទេត្ត ទុតិយេ គេនតាតយេ។ បរិវេយណ្ណោ អតុសត្តិតិ ត យថាតុសត្តិ តាបិ អញ្ញាសយាតុសត្តិតិ អធិប្បាយោ, បុព្វាតុសត្តិស្ស បត ញាឍ សម្ពេចា ឲច តត្តិតិ។ សព្វស្ស ធានេតស្សតិ អនេក្កាសនេត បរិកាសនេត បរិហិប្បហារេន លេទ្ធប្បហារេន ទណ្ឌប្បហារេន សត្ថប្បហារេន ឌីចិតាចេចារេរាបនេតតិ ញាយេស្ស សព្វស្ស។ “កដ្ឋកា ចតិយេ”តិអាទិកា ពត្តិបដិសំឃុត្តំ សីហតាទំ តគារេបតុំ។

១៥៩។ ចណ្ឌាតិ កោធតា, តេត ទុសិតចិត្តតាយ ដដ្ឋាតិ ចុត្តា។ កិត្តិសាតិ បរិបិ។ ផរុសាតិ ច្រាសកម្បិ បសាគសិតេហាការេចត លុដ្ឋា។ ផរុសចេតតាយ ចា ផរុសា, តថាក្ខតា បត លុដ្ឋា តាយ ហោត្តិ, តស្មា ចុត្តំ “កក្ខឡអា”តិ។ ញាគព្វា តេតិ, “ហត្ថចេឆ្លំ តាសិកចេឆ្លំ”ត្តិ ឲចយាទិ ញាគព្វា អតិដ្ឋំ កវិស្សាយាតិ កឃគស្សតេត តទេជ្ជស្សត្តិ។

ឈដិកម្យក្កនេតាតិ គណ្ឌាតំ កិរ អក្កបនេស្ស ឈដិកាកាតំ គនេស្សត្តិ, តេត សោ “ឈដិកម្យក្កនេរា”តិ ចុច្ចតិ។ ឲកតោតាឆារាទិកា សទេត្ថត កាចាលលក្កាទិកា។ “ញាត្រ្គិយសំចនាទិតំ ឲតំ តាយ”ត្តិ ចត្វា យត្ថ យត្ថ ញាត្រ្គិយសំចនាគយោ “គយោ”តិ ចុត្តា, តំ បរិធបនេគសំ គនេស្សត្តោ “សច្ចេតា”តិអាទិយាហ។ យតច្ឆដ្ឋាតិ ញាត្រ្គិយាតិ គយេតិ សំចនេតីតិ ញាត្រ្គិយសំចនេរា, គយោ។ រាកាទិបិបធយេ គយេតិ ឧបនយេតីតិ គយោ, បញ្ញា។ បិលាតិបិតាទិកម្មកិលេសេ គយេតិ ឧបនយេតិ ចិក្កម្ពេតីតិ គយោ ឧបេនេចោ។ ឮប្បិគចិហេសាទិកេ គយេតិ ចិតេតីតិ គយោតិ អាហ – “ញាយស្មិំ បត សុទេត្ត ពត្តិ ‘គយោ’តិ ចេចិតព្វា”តិ។ ឧបនយោតិ តស្សេច គយស្ស ចេចចតំ, តស្មា គយោ ច សោ ឮប្បិតាទិតំ ចិតយតដ្ឋេត តោសំយេច ឧបនយតដ្ឋេត ឧបនយោ ចាតិ គម្បុនយោ, អធិចាសតពត្តិ។

១៥០។ តត្ថ ពត្តិយំ កតាធិការេរា តំ ឌតបគំ កត្តា យហាឌតស្ស អចស្សយោ ហោតិ, តស្មា តគស្ស អបគាតំ សមុគាកយតោ បដ្ឋាយ ចិការេចតុំ, “កោ បនេតស បុណ្ណោ”តិអាទិ អារទ្ធំ។ ឲត្វាតិ ឲតស្មិំ ឬតាបនេត្តឌតបគេ។ អសប្បាយចិហារេត្តិ កាចតាកិយោកស្ស ត សប្បាយំ ចិហារំ។

ឧត្វ កាតនេរាតិ អចិកត្តសាបតេឃ្យា អចិកត្តចោហារេសំយោកា។ តេតាហ “តេស្ស”តិអាទិ។ ឌតបគចារិកំ ចរេត្តា កណ្ឌំ កេហត្វា ឌតបគេស្ស ចិក្កយំ កនេរាត្តា។

“ញុទ្ធប្ងុំ ធម្មប្ងុំ សង្ឃប្ងុំ កវិស្សាយា”តិ តត្ថិត្វា។ អដ្ឋិយិញ្ជា អាហច្ច អដ្ឋាសីតិ, “ញុទ្ធោ”តិ ចចតំ អស្សុតបុព្វំ សោតបថំ ឧបកតំ អតប្បកំ បីតិសោមតស្ស សមុដ្ឋាបេត្តិ បីតិសមុដ្ឋាតបលិតទុបេហិ លចិចម្មាទីតិ លិត្ថិត្វា អដ្ឋិយិញ្ជា អាហច្ច អដ្ឋាសិ។ ចិស្សជ្ជិតត្តិ ចិក្កិលាតចនេត ចិតិយោឌិតំ។ កម្មដ្ឋាតំ ត ឧបដ្ឋាតីតិ កាចតាឌិធិ ត ញូតេតិ។ យឃ្យាអសប្បាយោតិ យឃ្យាកម្មដ្ឋាតកាចតាយ សប្បាយោ ឧបការេរា ត ហោតិ។

ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨧᩘᨠᨾᩥᨲᩩᩴ ᩈᨾᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨶᩤᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨾᩉᨲᩤ ᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩅᩦᨧᩥᩅᩮᨣᩮᨶ ᩏᨸᨴ᩠ᨴᩩᨲᨲ᩠ᨲᩤ ᨠᩤᨿᨶᩤᨾᨶᩈᩥᨠᩤᩁᩔ ᩋᨶᨽᩥᩈᨾ᩠ᨽᩩᨱᨶᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩅᩦᨧᩥᨿᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩤᨴᩥ᪨ ᩈᩮᩣᨲᩥ ᨾᨠᩕᨬ᩠ᨬᩋᨵᩥᩅᩤᩈᩮᩣ᪨

ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨾᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨣᨱ᩠ᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣᨶᩣ ᨿᨳᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᩮᨲᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᨴᩦᨸᨠᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩥ᪨

ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩣᨴᩥᨠᩴ ᩅᩥᨴ᩠ᨴᩣᩈᨸᩮᨲ᩠ᩅᩤᨲᩥ ᨾᩉᩣᩅᩤᨲᨾᨱ᩠ᨯᩃᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨸᨶᩮᨶ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᨴᩮᩈᩮ ᨾᩉᩣᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩴ ᩈᩴᨡᩮᩣᨽᩮᨶ᩠ᨲᩤ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩣᨴᩥᩴ ᩅᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᨸᩮᨲ᩠ᩅᩤ᪨

ᨳᩮᩁᩣ, “ᩋᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩩᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᩣ”ᨲᩥ ᨠᨲᩥᨸᨿᩔ ᩅᨧᨶᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣᨲᩥᩁᩣ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᨴᩣᨸᩥ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩤᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – “ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᨾᩮ ᩃᩮᩣᩃᩮᩣ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩣᨲᩥ”ᨲᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩃᩮᨲᩥ ᩈᩥᩁᩈᩣ ᩅᨶ᩠ᨴᩣᨶᩮᨶ᪨ ᨸᨭᩥᩅᩮᨴᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᨭᩥᩅᩮᨴᩮᨲᩩᩴ, ᩅᩥᨸᩣᨠᩣ ᨾᨿᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨲᩩᩴ᪨ ᨧᩪᩊᩥᨠᩣᨲᩥ ᨧᩪᩊᩥᨠᩤ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩮᨶ᪨ ᨾᨱ᩠ᨯᩃᨾᩤᩊᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨾᩩᨱ᩠ᨯᨾᨱ᩠ᨯᩃᨾᩤᩊᩋᩈᨶᩥᩴ ᨸᨭᩥᩔᨿᩴ᪨ ᨸᩁᩥᩅᩤᩁᨠᩣᨲᩥ ᩋᩅᩈᩮᩈᨠᩣᨿᩥᨠᩮᩣ᪨

ᩈᨧ᩠ᨧᨻᨶ᩠ᨵᩔ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨠᩣᩃᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩴ ᩏᨸᩣᨴᩤᨿ”ᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᨲᩴ ᨴᩥᩅᩈᩴ...ᨸᩮ... ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩮᩈᩥ, ᨲᩮᨶ ᩈᩮᩣ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨸᨶᩮᨲᩴ ᩈᩃᩥᨠᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤᨲᩥ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩴ ᨶᨸᩥᨲᩮᩣ᪨

ᩅᩤᩃᩥᨠᩣᨾᨿᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤᨲᩥ ᩅᩤᩃᩥᨠᩣᨾᨿᩈᨾᩥᨸᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ᪨ ᩅᩥᩈᩮᩈᨠᩣᩃᩥᨠᩮᩣᩉᩃᨲ᩠ᨳᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᨲᩥ ᩅᩥᨸᩣᨠᩴ ᨾᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩃᩤᨸᨠᩮᩣᩃᩣᩉᩃᩴ᪨

ᨾᩉᩣᨣᨶ᩠ᨵᨠᩩᨭᩥᩴ ᨾᩮᩣᨧᩮᨲᩥ ᨧᨶ᩠ᨴᨶᨾᩉᩣᨧᩥᨲᩮᨶ ᨾᩉᩣᨣᨶ᩠ᨵᨠᩩᨭᩥᩴ ᨾᩮᩣᨧ᪨ ᨸᩁᩥᩅᩥᨲᩩᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨸᩩᨭ᩠ᨮᩤᨲᨲ᩠ᨳᩥ᪨

ᨣᨶ᩠ᨵᨠᩩᨭᩦᨲᩥ ᨧᨶ᩠ᨴᨶᩋᨣᩁᩩᩈᩃᩥᨾᩤᨴᩥᨶᩥ ᩈᩩᨣᨶ᩠ᨵᨠᩩᨭᩥᨿᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩈᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᨾᩮᩅᩤᨲᩥ᪨

ᨸᩩᨱ᩠ᨱᩮᩣᩅᩤᨴᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩤᨿ ᩃᩦᨶᨲ᩠ᨳᨸ᩠ᨸᨠᩤᩈᨶᩤ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩤ᪨

᪓᪨ ᨶᨶ᩠ᨴᨠᩮᩣᩅᩤᨴᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩤ

᪓᪙᪘᪨ ᩈᨦ᩠ᨥᩔᨠᩤᨲᩥ ᩋᨠᩣᩈᩥ ᩏᨸᩣᩈᨠᩮᨶ ᨶᨶ᩠ᨴᨠᨲ᩠ᨳᩮᩁᩔ ᨽᩣᩁᩮᨶ ᩅᩥᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨶᩴ ᩅᩥᨶᨿᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨻ᩠ᨿᩴ ᨸᨶᩤ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨸᩁᩥᨿᩤᨿᩮᨲᩥ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩦᨲᩥ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᩣ, ᨸᨭᩥᨸᩣᨭᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᩅᩣᩁᩮᨶᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨩ᩠ᨩᩣᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨶᩴ᪨ ᩅᨴᩮᨸᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨶᩮᩣᨠᩣᩈᨠᨲᩴ᪨ ᨸᩁᩥᨿᩤᨿᩮᨶ ᩋᩮᩣᩅᨴᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᩮᩣᩅᨴᨲᩥᩴ ᨶᨿᩮᨶ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩥᨿᩮᩣ ᩅᩤᩁᩮᨶ ᩋᩮᩣᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᩮᩣᩅᩤᨴᩮᨶ ᩋᩮᩣᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥᩴ ᨲᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩮᩣᨠᩣᩈᩴ ᨴᩮᨲᩥ ᨸᩁᩥᩈᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᩥᩈᩮᩈᩮᨶ ᨠᩤᩁᨱᩮᨶᩤᨸᩥ ᨸᩩᨱ᩠ᨱᩮᩣᩅᩤᨴᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ᪨

កោតយីតិ យថាបដាបិតកោតយី។ សង្ខិប្បាតិ ឥរិយាបថិសង្ខិតោ។

ទេតិ បច្ចក្ខាតេ កិំ នុ ខោតិ បុច្ឆិ ចិរតរកាលំ បុញ្ញកិរិយាយ បរិភាជិតវត្ថាភតាយ, បច្ចក្ខាតេស្ស ច ការចតុរយាភតាយ។ ទុក្ខតេហិបិ សក្កា កាតុត្តិ ទុក្ខតេហិបិ យថាឋិតេន កតា កុដិ តុយ្ហំ ចសិតុំ សក្កាតិ បុច្ឆិ។

ហត្ថកម្មំ ទេថាតិ ហត្ថកម្មំ កត្វា ទេថាតិ អត្ថោ។ អាគិរំសំ អាចិក្ខិត្វាតិ “តាជិសាតំ យទេហិសិតំ កតំ ទេបយ្យាចន្តំ អយ្យាកាយិ ជីឈរត្តំ ហិតាយ ហោតិ។ អាចារសាតន្តា នាម យថាបរុល យថាតិរំសំ តិដ្ឋាតុដ្ឋានេ យថាវយ្យត្តិអាចហំ កចិស្សតី”តិអាជិតា អាតិរំសំ អាចិក្ខិត្វា។ កាឡូហោន ញ្ញចាទេន តទេដ្ឋត្វាតិ, “ខ្ពុយេបុ នាម កទេរាទេត្តសុ តុំ កន្ទា ន កទេរាសិ, យយ ទេដ្ឋកការវស្ស ករិយកាចំ ន ជាតាសិ។ វទេដ្ឋហិបិ កិរិយាភស្ស ហត្ថកម្មស្ស អករណេ តុយ្ហាខ្ពុតញ្ចុតញ្ចា ទុក្ខ អាកាមិស្សតី”តិ ករយេន តទេដ្ឋត្វា។ វតំ វតំ ហុត្វាតិ វតំ វតំ ការបុត្តា ឲកញ្ញុ ហុត្វា ឲកញ្ចា ឲកញ្ចា កុដិំ កត្វា អការសិ។ ចក្កយតាជិបរិចារត្តិ ចក្កយតរត្ថិដ្ឋានជិចាដ្ឋានទេកាដតាជិបរិចារដ្ឋានវហិតំ។ ដក្កិត្វា ដ្ឋបដ្ឋានបត្វា។ ចិស្សជ្ជានបសីតិ បរិច្ចជានបសិ។ បរិចត្តានបត្វាតិ ទេចតានបត្វា។ តិខីចរាតីតិ វហស្សល្លិកាតិ តិខីចរាតិ កត្វា អការសិ។ ការលេត កាលត្តិ ការលេ ការលេ, កិម្ពិញ្ចិ ការលេតិ អត្ថោ។ រទេដ្ឋ ជិតស្សាតិ វត្ថុក្ខុបការទេដ្ឋ ជិតស្ស។

តត្ថកទេត្តទេរាបីតិ តការ ទេដ្ឋកការទេវា ឲតារហិ តត្ថកទេត្តទេរា បត្តខិត្វា អរហត្តំ បត្តា។ ទេដ្ឋកការសិតីតា ...បេ... អក្កយទេហសិដ្ឋានេត ជិតាតិ យថាបដាបតិកោតយិ វត្ថាយ ចងតិ។ អឃយាឃន្ទា តត្ថកោតិ អឃយេច វយុការយតោ អាឃន្ទា តត្ថកទេត្តទេរា។ ឲតាច តា កិច្ចតិយោតិ ឲតាចតា វយុការយតោ បញ្ចវតា កិច្ចតិយោ។

២៩៩។ ហេតុភាតិ ភាការយេត អចិបរិតបជិបត្តិយា។ បុព្វកាកា ហិ បុរិយា បុរិយា បជិបការ បច្ឆិយាយ ការលំ។ យាឆាចវរវតោ ជិដ្ឋត្តិ យថាក្ខុតវការចតោ បច្ចក្ខ ចិយ។

៣០១។ តំ វការចំ តំវការចត្តិ តស្សា ចេការយ បច្ចយការចេត អត្ថុប្បំ។

៣០២។ បចយតាំទេយច អតិច្ចាតិ តស្សាបិ លាយាយ អតិច្ចការចេ បចយតាំទេយច សិទ្ធា។ ន ហិ កការទិ អតិច្ចំ តិស្សាយ បចត្តំ កិញ្ចិ តិច្ចំ នាម អត្ថីតិ។

៣០៣។ អនុបហតិត្វាតិ អចិតាទេវត្វា។ កធំ បត វំវកាយំ ចយុកាយញ្ចា អចិតាទេវត្វា ខ្ពុតទេវំ កត្តតំ ហោតីតិ ញុតិទេកយុលេត ជទេស្សតុំ, “តត្វា”តិអាជិ វុត្តំ។ ចយុំ អល្លិយារបទេត្វាតិ ចទេយុ លក្ខារបទេត្វា ចយុបជិពន្ធំ កទេរាទេត្វា។ ចយុំ ពន្ធំ កត្វាតិ ចិចរការលេ ន ថាលេទេត្វា ចយុពន្ធំ កត្វា។ ឲចំ អកត្វាតិ ឲចំ វំវចយុកាយាតំ ចិតាវតំ អកត្វា, ចិលិវំវាជិចិកត្តទេតត អញ្ញាយញ្ញា ចិទេចទេត្វា។ តត្វ ចិលិវំវត្តិ ចយុតិស្សិតវំវំ, បជិច្ឆត្តកិលេមិយកត្តិ ច ចងត្តិ។ ត្យាត្វតិ វុលុយត្យាត្វ។ ពន្ធតត្តិ ចយុវំវាតំ វប្បត្តំ។ ទេតតាហ – “វត្តចទេយុ

លក្កចិលិបតយំសសេយចា”តិ៍ អត្តុរកិលេសសេយចាតិ អត្តុរេ ចិរេត្ត ឌាតត្តា សត្តសត្តាតេត្តាកឆតាយ អត្តុត្តុរក្នុតកិលេសសេយច៍

១០៥៍ តឌ្ជំ ចាឃាយត្តិ តិឥស្សតយត្តំ ឥឌ្ឋំ៍ តឆា ហិ បុរិសេត ក្យុផារិតា លេឌ្ជំ លិត្តិទេត លេឌ្ជឌ្ឋាតស្ស សល្លក្កលំ ព្ពត្ថិតព្ពំ, តស្ស បដិឈាតការេចា ព្ពត្ថិតព្ពា, កាឃបរិត្យអាហាការេចា ព្ពត្ថិតព្ពា, តស្ស អចឌ្ឋាតំ ព្ពត្ថិតព្ពំ, កិច្ចត្តុរេ អញ្ញ្យុបក្កលំ ព្ពត្ថិតព្ពំ, ឲុចំ បព្ពាឃ កិលេសេ លិត្តុត្តស្ស ឃោកិតេតា ឌីរិឃពាលេត សត្ថិ សតិ-បីតិ-បស្សត្ថិ-សមាធិ-ឧបេក្ខាសព្ពោញ្ញុំ ព្ពត្ថិតព្ពាត្តិ អាហ – “ឲុចំ ត ចិតា លហិ…ទេប… សេក្កាតី”តិ៍

១០៦៍ តេតត ការលោតាតិ ឃេត តារំ កិក្កុតីតំ សា ឆយុឆេសតា សប្បាឃា, អាសេចតយត្ថតាឃ បត អញ្ញ្យសឃេត បរិបុណ្ណសក្កប្យា ត ឌាតារេឃច; បុត តឆា ឆេសតាឃ សតិ អាសេចតពាលចតាឃ បរិបុណ្ណសក្កប្យា កចិស្សត្តិ; តេតត ការលោត ត្ឋយ្យិ តា កិក្កុតិយោ តេតេតច ឰចាឆេត ឰចឆេឃ្យាសីតិ៍

១០៧៍ សព្ពាបត្ថិយិកាតិ សព្ពារំ កតិឌ្ឋា សោតាបត្តា, អតរិឃា តត្ត ការិ តត្តិតិ អតេត្ត៍ តេតាហ – “សេសា បត…ទេប… លីលាសចា ចា”តិ៍ ឃតិ ឲុចត្តិ អលីលាសចាបិ តាតិសា កិក្កុតិ អត្តិ៍ ឲុចំ សតិ សុក្កចិបស្សកការេចតបិ សតិ លីលាសចការេច អរិឃស្ស ចិតេឃ អបរិបុណ្ណសក្កប្យាចាតិ អតិប្យាឃេត ចោតេតិ, “កចំ បរិបុណ្ណសក្កប្យា”តិ? ព្ពតេរា អញ្ញ្យសឃបរិប្បុរិឃាតិ ការលំ ចត្តា, “ឃស្ស ហី”តិអាតិតា តយត្តំ ចិចរតិ៍ អញ្ញ្យសឃបរិប្បុរិឃាតិ តត្ត អតិប្យាឃបរិប្បុរិឃា, ត សព្ពសោ ក្យុលាបរិប្បុរិឃាតិ អតិប្យាឃោ៍ តេតាហ “កតា ត្យ តោ”តិអាតិ៍ ឲុតេត បរិកញ្ញ្យាតសយុលិតញ្ញ្យាតាតំ ចិសតិសតាឃ បុក្កលស្ស ចិបស្សតាការេល បចត្តអញ្ញ្យសឃចសេត អរិឃសក្ក តេពិញ្ញ្យុំយក្កត្ឋសាតក្កាតំ ចិតេសតាតិ អឃយេត្ត ឌីបិតេតាតិ ចេតិតព្ពា៍ សេសំ សុចិញ្ញោឃ្យសយច៍

តត្ថុការចាតស្សុត្តចណ្ណតាឃ លីតត្តប្យការសតា សយត្តា៍

៥៍ រាហុលេវិចាតស្សុត្តចណ្ណតា

១០៩៍ ចិយុត្តិបរិបិចេតីតិ កិលេសាតំ បដិប្យស្សត្ថិចិយុត្តិក្នុតំ អរហត្តំ សព្ពសោ បិចេត្តិ សាឆេត្តិ តិព្ពាបេត្តីតិ ចិយុត្តិបរិបិចតីយា៍ ឆយុតិ ការលាឆយុ៍ តេតាហ – “ចិស្សត្ថិការលាចសេតា”តិ, អរហត្តសព្ពាតាឃ ចិសុត្ថិឃា សប្យាឆតចសេតាតិ អតេត្ត៍ សត្ថិត្រ្តិឃាឆេឃា ចិស្សញ្ញ្យាតា យក្កបដិបិដិឃាច សព្ពសោ អស្សត្ថិឃាឌីហិ ចិត្តំ ចិសយាចេត្តា អក្កុបលចិយុត្តិ សប្យាឆេត្តិ៍ តេតំ បត ចិសុត្ថិ ពាលបរិចឌ្ជតេត បត្តិតបឃិរុបិសេតេត បសាឆាចហឆយុបច្ចចេក្កលាឃ ច ហោតិ៍ តតេតា ព្ពឆ បត្តុសឆយុ អតិសេប្យតាតិ ឆស្សុតេត្តា, “ចុត្តតេញ្ញា”ត្តិអាតិយាហ៍

តត្ត អស្សេត្ត បុក្កលេតិ សត្ថារហិតេត បុក្កល៍ តេ ហិ តិស្សាឃ ត កតាតិ សត្ថា សយុចតិ, តេតំ បត ឥឌ្ឋាត្យាតិអាបឌ្ជតេត អញ្ញាឆត្ត

អសទ្ធិយេន វឌ្ឍតិ, តស្មា តេ បដិភយមគ្គា វិយ ទូរតោ វជ្ជេតព្ពា។ អស្សទ្ធិយន្តិ ច សទ្ធាយ បដិបក្ខភូតា អសទ្ធេយ្យវត្ថុស្មិំ អធិមុច្ចនាការេន បវត្តា សំកិលេសធម្មា វេទិតព្ពា។ សទ្ធេ បុគ្គលេតិ សទ្ធាសម្បន្នេ បុគ្គលេ។ តេ ហិ និស្សាយ សទ្ធេយ្យវត្ថុស្មិំ អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នា ភិយ្យោភាវំ វេបុល្លំ អាបជ្ជតិ។ សទ្ធេយ្យវត្ថូតិ ច ពុទ្ធាទីនិ រតនានិ កម្មកម្មផលានិ ច។ សេវតោតិ លក្ខយាតិ សទ្ធាសម្បន្នំ ឧប្បាទេត្វា វឌ្ឍេត្វា និសេវតោ។ សេសបទានិ តស្សេវ វេវចនានិ។ អថ វា សេវតោ ឧបសង្កមតោ។ ភជតោ តេសំ បដិបត្តិយំ ភត្តិំ គរុតោ។ បយិរុបាសតោតិ តេសំ ឱវាទានុសាសនីករណវសេន ឧបដ្ឋហតោ។ បសាទនីយសុត្តន្តា នាម ពុទ្ធាទិគុណបដិសំយុត្តា បសាទាវហា សម្បសាទនីយសុត្តាទយោ។ តេ ហិ បច្ចវេក្ខតោ ពុទ្ធាទីសុ អនុប្បន្នា បសន្នា ឧប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នា ភិយ្យោភាវំ វេបុល្លំ អាបជ្ជតិ។ ឥមេហិ តីហាការេហីតិ ឥមេហិ យថាវុត្តេហិ តីហិ ការណេហិ។ បដិបក្ខទូរីភាវតោ បច្ចុបហារតោ ច អាសេវនំ ភាវនំ លភន្តិ។ សទ្ធិន្ទ្រិយំ វិសុជ្ឈតិ មគ្គផលាធិគមការេន អត្ថិ វិសុទ្ធិ បារិបូរណាតិ។ ឥមិនា នយេន សេសបទេសុបិ អត្ថោ វេទិតព្ពោ។

អយំ បន វិសេសោ – កុសីតោតិ អលសោ សម្មាបដិបត្តិយំ និក្ខិត្តធុរោ។ អារទ្ធវីរិយោតិ បគ្គហិតវីរិយោ សម្មាបដិបន្នោ។ សម្មប្បធានេតិ អនុប្បន្នានំ អកុសលានំ អនុប្បាទនាទិវសេន បវត្តេ ចត្តារោ ឧបាយប្បធានេ។ បច្ចវេក្ខតោ បដិបត្តិ អវេក្ខតោ។ តេ ហិ បច្ចវេក្ខតោ លីនំ អភិភវិត្វា សម្មទេវ អារព្ភធាតុអាទិ អនុប្បន្នានំ វិធិនា សតិសម្ពោធាយ ឧប្បាទាយ ភិយ្យោភាវាយ សំវត្តតិ។ អសមាហិតេ ភន្តមិគភត្តកោលាហលប្បដិភាគេ វិក្ខិត្តចិត្តេ។ សមាហិតេ ឧបចារសមាធិនា អប្បនាសមាធិនា ច សម្មទេវ សមាហិតចិត្តេ។ ឈានវិមោក្ខេតិ សវិតក្កសវិចារាទិឈានានិ បឋមាទិវិមោក្ខេ ច។ តេសញ្ច បច្ចវេក្ខណា ឧបរូបរិ អច្ចន្តមេវ សមាធានាយ សំវត្តតិ។ ទុប្បញ្ញោតិ និប្បញ្ញោ, អរិយធម្មស្ស ឧគ្គហបរិបុច្ឆាសវនសម្មសនាការេន សម្មូឡ្ហោ បញ្ញារហិតោ ច។ បញ្ញវន្តោតិ វិបស្សនាបញ្ញាយ ចេវ មគ្គបញ្ញាយ ច សមន្នាគតោ។ គម្ភីរញាណចរិយន្តិ គម្ភីរានំ ខន្ធាយតនធាតុសច្ចបដិច្ចសមុប្បាទាទីនំ ញាណស្ស ចរិតព្ពដ្ឋានំ, យត្ថ វា គម្ភីរញាណស្ស ចរិយំ បវត្តតិ។ តត្ថ ហិ បច្ចវេក្ខណា សម្មោហំ វិធមតិ, អនុប្បន្នាយ បញ្ញាយ ឧប្បាទាយ ភិយ្យោភាវាយ សំវត្តតិ។ សុត្តន្តក្ខន្ធោតិ សុត្តសមូហោ។

បុព្វេ សទ្ធិន្ទ្រិយាទីនំ វិសុទ្ធិការណានិ, “វិមុត្តិបរិបាចនីយា ធម្មា”តិ វុត្តានីតិ តានិ សទ្ធាទិកេ អញ្ញេ ច ធម្មេ គណ្ហន្តោ, “អបរេបី”តិអាទិមាហ។ តត្ថ សទ្ធាទីនំ វិមុត្តិបរិបាចនីយតា ទស្សិតា ឯវ, អនិច្ចសញ្ញាទីនំ បន វិមុត្តិបរិបាចនីយតាយ វត្តព្ពមេវ នត្ថិ វិបស្សនាភាវតោ។ តេនាហ – “ឥមេ បញ្ច និព្ពេធភាគិយា សញ្ញា”តិ។ កល្យាណមិត្តតាទយោតិ កល្យាណមិត្តតា សីលសំវរោ អភិសល្លេខកថា វីរិយារម្ភោ និព្ពេធិកា បញ្ញា ឥមេ កល្យាណមិត្តតាទយោ បញ្ច ធម្មា។ អយមេត្ថ សង្ខេបោ, វិត្ថារោ បន “មេឃិយសុត្តវណ្ណនាយំ” (ឧទា. អដ្ឋ. ៣១) វុត្តនយេន វេទិតព្ពោ។ លោកំ វោលោកេន្តស្សាតិ ពុទ្ធវេនេយ្យសត្តលោកំ ពុទ្ធចក្ខុនា វិសេសតោ ឱលោកេន្តស្ស។

៣០៨។ អាយស្មតោ រាហុលស្ស ឥន្ទ្រិយានំ បរិបក្កត្តា សទ្ធិំ បត្ថិតបត្ថនា ទេវតា ឧទិក្ខមានា តិដ្ឋន្តិ, – “កទា នុ ខោ ឧត្តរិ អាសវានំ ខយេ វិនេស្សាមី”តិ។ យទា បន សត្ថា ឯវំ បរិចិន្តេសិ, តាវទេវ សមានជ្ឈាសយតាយ សព្ពាសំ តាសំ អាកាសដ្ឋិយោ តា

ឌេចតារយា ត៌ា នយចាឃំ ឌីន្វា ឲកម្ពិ អត្ថចតម្ពិរឃេច នត្ថិបតិតា៉ ប្ដូលិស្ស កហបតិគោ ឌីឈតលបរិន្ត្តាឌកស្ស ចត្យនុច្ចុឆទម្យុ ឌស្សតកិច្ចេត បចទេត្តា រសាតាបត្តិយក្កោតិ ពេតុ យុទេត្តយុ (បដិ៉ យ៉ អដ្ឋ៉ ១៉១៉១០) បឌយយក្កោ “ឆយុចក្ក”ត្តិ ចុទេត្តា, តស្ស ឌស្សតគ្គស្ស នាតិនឃត្តា, (ឞាហុាឃុរគោ បត ឋលទាកោតិ ពេហដ្ឋិយាតិ តឹលិ នាតិនឃាតឹតិ (ឞាហុាឃុយុទេត្ត(យ៉ តិ៉ ១៉១ប័១ អាឌរឃា) តឹលិ ឋលិតិ “ឆយុចក្ក”ត្តិ ចុត្តាតិ៉ ត្ថឌំ បតេត្វ អាឃយុទេតា ទាហុលស្ស យក្កទាកោ ឋលទាកោឡ្ហ ឌស្សតទេត្វ នាតិនរឃា, តាហិ ច ឌេចតាហិ ឃំ ទាកោ អឆិកតំ, តំ នាតិនឃរយចាតិ ចុត្តំ – “ត្ថយម្ពិ យុទេត្ត ចត្តារទា យក្កា, ចត្តារិ ច ឋលិតិ ឆយុចក្កត្តិរចឌិតន្ត្តាតឹ”តិ៉ កិ បត នាចកាតំ នច្ចាកិនយឃទាករលា អត្ថិ ពោកាឌិ ចិរនរនាតិ? អាយ អត្ថិ៉ រនា ច រលា ប្យុត្តករក ចុដ្ឋាតកាយិតិចិបស្សតាឃ បចត្តិឃាការចិរនរនត លរកឃ្យ កាឌិ ចិរនរនយត្តា៉ ឌ្វាឃយទេត្វ អកិឆរយុ “រគា ច រលា ឃឆា ឌិដ្ឋិ ប្យត្តស្សា”តិ នន្ថាចិយុត្តរតា ឌិដ្ឋិ ប្យត្តស្ស កិរលនប្យហាតំ បតិ ចិរនរនកិត្តរតត ឌឹរបតទេត្តា៉ កិ បត អាឃយុា ទាហុរលិ ចិឃ តា ឌេចតា នន្តា ឲកឌិត្តា បរកច ចត្តារិ ឋលិតិ អឆិកហ៊ិ្យុតិ? រគាតិ ឌរស្សទេត្តា “តត្វ ហឹ”តិអាឌិយាហ៉ កិត្តកា បត តា ឌេចតាតិ អាហ “តានច្ចា បគា”តិអាឌិ៉

ទាហុរលិចាឌយុត្តចណ្ណតាឃ លឹតត្វប្យកានគា នយត្តា៉

៩៉ លលក្កយុត្តចណ្ណគា

៣១០៉អាឌិយិ៍កល្យាលត្តិ អាឌិរកាដ្ឋារន កល្យាលំ ឲតស្សាតិ ចា អាឌិកល្យារលា, តំ អាឌិកល្យាលំ, អាឌិកល្យាលការចា ច រឌាយចិករយត ត្ថន្ថិតទេត្តា៉ ឃតិ៍ាយន្តុរសា ចិកតរឌាឃំ, តំ បរិប្យណ្ណក្យលរយច រហាតឹតិ “តិទេគ្គាយ”ត្តិ ចុត្តំ៉ កត្វាតិ ច បឌំ, “កល្យាលំ កត្វា កដ្ឋកំ កត្វា”តិ ប្យុរិយបឌច្ចរឃតបិ រឃារឌតត្ថំ៉ ឌេរនគាការរទា ហិ ត្ថឆ កល្យាលនទេគ្គត កហិរតា៉ រតរតចាហ – “ឌេរនតន្តុឆយុស្ស កល្យាលតា ឌស្សិតា រហាតឹ”តិ, ក្យតិរឃ បត អតូចិករប្យ ឌេរនតន្តុឆយុស្ស កល្យាលតា យុរឡ្យរតច កឆិតា ត្ថតទស្ស អត្វាបត្តិរតា៉ យន្ថ្យាល្យាលំ បរិរឃានាតកល្យាលត្តិ ឲត្វាបិ ឲរនច តរឃា៉ អឃច្ចា ឌេរនតាឃ រឆាយគា ត្យន្ថាតំ អាចិណ្ណនយាចិណ្ណាចាតិ ឌរស្សតំ, “ត្ថតិ កកចា អទិឃចំនៈ”ត្តិអាឌិ ចុត្តំ៉ ឆយក្កហលយ្បិ ឌេរនតាឃ រឆាយគា ឲចាតិ “តចហិ បរឌហឹ”តិ ចុត្តំ៉

រចឌគា ឃាឆាចរតា ឌាតតំ, តច្ចា យក្កកិច្ចំ, តស្ស ប្ដូបិរឃា ចិបស្សតាតិអាហ – “នហចិបស្សរតត យរក្កត ឌាតិតន្តាតឹ”តិ៉ បទិន្តាកិនយឃាឌិកិរច្ចត តិន្តតត្តិឃា អនរយុាហរតា ច បដិចិន្តិ៍ារទេត្តា៉ រតក្យយកចិត្តរយច កឆិតំ នយុនតដ្ឋាតស្ស អឆិរប្យតត្តា៉ ឲន តរឃា ឆយុាឃតតាឌឹយុបិ៉ ឆយុាឃតតស្ស ចា អាឃតតកាចរតា ឌាហិន្ថាកហលំ, ត នន្តរនា អតឌ្ឍាត្តកាចរតា៉ ចិបិករចឌគាបច្ចឃា ឌចតក្កលរលា ប្ដូប្យត្តតល្យាតិ លត្តិ៍នចិបិករចឌគំ តិស្សាយ ឲចំ អស្សារឌត្តិ អត្យករចឃ្យុត្តិ អក្យុនលឌចតក្កលរតា ប្ដូប្យត្តតល្យា៉

៣១១៉បិដិរឃទេក្កា អត្យុនត្ថិតិ ឃឆាត្យុនត្ថិអាឌិតំ អនយ្ញុចរតាតិ អឆិប្យាយេត ចុត្តំ៉ រហដ្ឋាតិ ចិន្តាកាលឋស្សរចឌគាតល្យាតំ បច្ចឃាឃត្តចុត្តិតាឌស្សរតត ចក្កលាឃតតាឌិតំ ទ្វុបិឃតតាឌិតច្ចា បច្ចឃាឃត្តចុត្តិតា ឌឹបិតា អបច្ចយុប្យត្តស្ស បច្ចឃាកាចរតា, ឃច្ចា

បច្ចយាយត្តវុត្តិកំ, តំ អនិច្ចំ ឧប្បាទវយវន្តតោ, យទនិច្ចំ តំ ទុក្ខំ, យំ ទុក្ខំ តទនត្តាតិ លក្ខណត្តយំ ច ទិដ្ឋំ លក្ខណាទិវសេន ឃនវិនិព្ភោគាការេន អត្ថតោ អនត្តលក្ខណំ វិភាវិតំ។ ន សរូបតោតិ សរូបតោបិ តំ វិភាវេតុកាមោ វេនេយ្យានំ លក្ខណាទិវសេន ឃនវិនិព្ភោគវសេន ញាតិបរិញ្ញតោ ច អនត្តតោ ច ទស្សេន្តោ យថា – “ចក្ខុ អត្តាតិ យោ វទេយ្យា”តិអាទិនា វុត្តាតិ យថានុសន្ធិនា វសេន វិភាវិតោ។ តេនាហ “ហេដ្ឋា វណ្ណិតានំ ហិ”តិអាទិ។ ហេដ្ឋា បន លក្ខណាទិវសេន វិនិព្ភោគទស្សនមត្តំ, ន អនត្តលក្ខណំ វិភាវិតំ, ឥធ បន សរូបតោ អនត្តលក្ខណំ វិភាវិតន្តិ អធិប្បាយោ។ អនុសន្ធានការណនិទ្ទេសោ។ យទិបិ អនត្តការណា នាម វត្ថុម្បិ សព្ពស្ស ទុក្ខតោ, សព្ពម្បិ ហិ ទុក្ខំ អនត្តា, ឥធេវ បនេត្ថ ន្ទេបិ នយា សមុដ្ឋានវសេន បវត្តាតិ វុត្តំ – “ចក្ខុំ សុត្វាន អនត្តការណស្សេតន្តិ”។ ន ឧបបជ្ជតីតិ ឧបបត្តិសង្ខាតយុត្តិយា ន សមេតីតិ អយមេត្ថ អត្ថោតិ អាហ “ន យុជ្ជតី”តិ។ អត្ថវាទិនោ – “និច្ចោ ធុវោ សស្សតោ”តិ អភិមតោ, ចក្ខុញ្ច ឧប្បាទវន្តតាយ អនិច្ចំ, យំ បច្ចយាយត្តវុត្តិតា, តស្មា “ចក្ខុ អត្តាតិ យោ វទេយ្យ, តំ ន ឧបបជ្ជតី”តិអាទិ។ សក្កាយទិដ្ឋិ ចក្ខុ អនត្តា អនិច្ចការណតោ វេទិតព្វាបិ ឃដេតិ, ចក្ខុ អនិច្ចំ បច្ចយាយត្តវុត្តិការណតោ វេទិតព្វាបិ ឃដេតិ, ចក្ខុ បច្ចយាយត្តវុត្តិ ឧប្បាទាទិវន្តតោ វេទិតព្វាបិ ឃដេតិ។ វិគណ្ហតីតិ គណ្ហប្បត្តិយា សង្គាហវិគ្គហេន វិគណ្ហតិ។ តេនាហ “និគ្គណ្ហាតី”តិ។

១៦៣។ យស្មា កិលេសវដ្ដមូលកំ កម្មវដ្ដំ, កម្មវដ្ដមូលកញ្ច វិបាកវដ្ដំ។ កិលេសប្បវត្តិ ច តណ្ហាទិដ្ឋិគ្គាហបុព្ពិកា, តស្មា “តិណ្ណំ វា គាហានំ វសេន វដ្ដំ ទស្សេត្វា”តិ អាហ។ យស្មា បន តណ្ហាបក្ខិកា មានា សមុទយសច្ចំ, ទិដ្ឋាទយោ ទុក្ខសច្ចំ, តស្មា វុត្តំ – “តិណ្ណំ សច្ចានំ វសេន វដ្ដំ ទស្សេត្វា”តិ។ តណ្ហាមានទិដ្ឋិគ្គាហានំ វេទនាទិភាវេន សក្កាយកាយិកបរិបន្ថាយ អធិប្បេតត្តា។ “ឯតំ មមា”តិអាទិនា គហណាការេន អនុបស្សនាតិ អាហ – “គាហត្តយវសេន បស្សតី”តិ។

តិណ្ណំ គាហានំ បដិបក្ខវសេនាតិ តណ្ហាទិគ្គាហបដិបក្ខភូតានំ ទុក្ខានិច្ចានត្តានុបស្សនានំ វសេន, តាហិ វា តិណ្ណំ គាហានំ បដិបក្ខវសេន វិនិវេឋនវសេន អនុប្បាទនវសេនាតិ អត្ថោ។ បដិបក្ខវសេន វិវដ្ដំ ទស្សេត្វាតិ យោជនា។ សក្កាយនិរោធគាមិនី បដិបទាតិ ឯត្ថ និរោធគមនតោ សរូបេន ទស្សិតោតិ អាហ – “និរោធា…បេ… ទស្សេត្វា”តិ។ បដិវេធនានីតិ បដិវេធនានិ។

១៦៤។ តណ្ហាទីនំ អនុបាទិយនវសេនាតិ តណ្ហាទិដ្ឋិវសេន វុត្តានំ តណ្ហាទិដ្ឋីនំ វសេន អភិនន្ទនាទិវសេន បវត្តិសង្ខាតេន។ អប្បហីនត្តា អនុសយត្តាតិ អាហ – “អនុសេតីតិ អប្បហីនោ ហោតី”តិ។ អរិយមគ្គេន ហិ អប្បហីនោ ការណលាភេ រាគាទិកិលេសោ អនុសយោ ការណលាភេ សតិ ឧប្បជ្ជនារហភាវតោ។ យំ បនេត្ថ វត្តព្វំ, តំ ហេដ្ឋា វុត្តមេវ។ វដ្ដទុក្ខកិលេសទុក្ខស្សាតិ វដ្ដទុក្ខស្ស ចេវ កិលេសទុក្ខស្ស ច។ និស្សរណំ និព្វានន្តិ កិលេសទុក្ខស្ស អន្តករំ, អនុបាទិសេសនិព្វានំ វដ្ដទុក្ខស្ស។

១៦៥។ តេសន្តិ អនុសយានំ។ បដិក្ខេបវសេនាតិ បដិហននវសេន, អប្បវត្តិករណវសេនាតិ អត្ថោ។ អវិជ្ជំ បហាយាតិ អនវសេសតោ អវិជ្ជំ អប្បវត្តិធម្មំ អាបាទេត្វា។ កាមំ ហេដ្ឋិមមគ្គេហិបិ អវិជ្ជាបហានំ វិជ្ជា ច, តំ បន ន តាវ អវិជ្ជាយ អនវសេសប្បហានំ ន ហោតិ, អគ្គមគ្គេនេវ បន ឧប្បន្នេ អវិជ្ជាយ លេសោបិ នាវសិស្សតីតិ តថេវ អវិជ្ជាយ បហានន្តិ អាហ –

“អរហត្តមគ្គចិត្តំ ឧប្បាទេត្វា”តិ។

១៧៤. សឃេមច ពងាកេព អត្តនោ ញាណានុភាវេន ទេសេន្តេ សដ្ឋិ ភិក្ខូ អរហត្តំ បត្តាតិ អនន្តរិយមេវ, អថ កិំ អន្តរិយន្តិ អាហ “តមេ”ន្តិអាទិ។ កថេន្តេ្តបីតិ ឯតេ្ត តំតិសន្ថេ បការេត្វា, តមិនាច បការេនាតិ អត្ថោ។ បត្តា ឯចាតិ សដ្ឋិ ភិក្ខូ អរហត្តំ បត្តា ឯចាតិ យោជនា។ ឯតេវ អនន្តរិយំ, សត្ថុ សមុលា សាវកា សមុទាយោ មហាភិញ្ញា បភិន្នបដិសម្ភិទា តថា តថា សប្បាដិហារិយំ ធម្មំ ទេសេន្តីតិ។ ទេនាហ – “មហាភិញ្ញាប្បត្តា ហិ តេ សាវកា”តិ។

មហាមណ្ឌលេបតិ លោហបាសាទស្ស បុរតោ ឯច មហាភិក្ខុសង្ឃបរិវោរា ឋានតោតិ តេសំ បទេហាតកាចទេសេន ភតោ មហតិ សាលិមណ្ឌលេបតិ ចទន្តិ។ តេសុបិ ឋានេសុតិ តេសុ មធាចុត្តមហាមណ្ឌលបរិវេសុ ឋានេសុ។ មហាធម្មោ អត្ថីតិ បទំ អាទេត្វា សព្ពត្ថិតត្ថំ ទេវទត្តស្ស ពុទ្ធ សុត្វា បសន្នមានសោ មហាធម្មោ, តថាបិ ចត្តសមប្បត្តិយា បសីទិត្វា “ត្វំ បន តាទិសោបតិ”តិ អាហ។

ទេហន្តាបិសាទេតិ ច កល្យាណិយមហាវិហារេ ឧទេបិសមាការេ ទេហន្តាបិសាទេ ឯកោ ឧបរិបិសាទេ ឯកោ, កទេសីតិ។ ទ្វេអតាកស្ស តថា មហតី បរិសា ទេវតានុភាវេន អភិញ្ញាបាទកំ អទេហាសីតិ កោចិ ៑ ធម្មោ បន មហិន្ទិកោ អទេហាសិ, តស្មា តាច មហតី បរិសំ អភិញ្ញាទេបសីតិ អបរេ។

តទា តទាតិ តស្មិំ តស្មិំ ឋិសាយំ។ ឯកោវាតិ ឯកទេ្វា ឯវ, ន ពហុសោ, កតិបយាច បុថុជ្ជនា អទេហសុត្តិ អត្ថោ។ សេសំ ទេហន្តា ទុត្តានមត្តា សុវិញ្ញេយ្យមេវ។

ឆឆក្កសុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា។

៤. មហាសឡាយតនិកសុត្តវណ្ណនា

១៧៥. មហន្តានិ សឡាយតនានិ អធិកិច្ច បវត្តត្តា មហាសឡាយតនិកំ, មហន្តតា ច តេសំ មហន្តំ លោកសន្និវាសំ អភិព្យាបេត្វា ឋិតត្តា អទេយាតិកេសា កយ្យាតាតំ មហតោ អនត្តាយ និច្ចតរតោ, ទេយាតិកេសា កយ្យាតាតំ មហតោ អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ និច្ចតរតោ ច ឯដ្ឋា។ ខោតកត្តិ ទេសិកំ។

១៧៦. និលាប្បត្តាយ ចិបស្សតាយ ខាតតមិ្បិ មធាក្ខតខាតតមេច មគ្គេន ខាតតស្ស អាសន្នការលកាចទេតាតិ អាហ – “សមចិបស្សនេន មគ្គេន អខាតទេត្តា”តិ។ ចុដ្ឋិ កណ្ហីតិ បច្ចយសមោយាសាទេន កចទេយាតិកាតិឋិតិសត្តាចារបរិញ្ញាយ អបរាបរំ បរិចុដ្ឋិ កណ្ហី។ ឯចំក្ខតា បក្ខលកាចយាបិឋិតា សមឆចិបស្សនាធម្មា ចិយ សុទ្ធតរំ ចសីកាចំ បិបិតា ឃសាតាភិញ្ញា ចិយ ច ចសីក្ខតា ហុត្វា ឧបទ្ទបរិ ទ្វាទេហត្តីតិ

អាហ – “វសីភាវំ គច្ឆន្តី”តិ. តថា ហិ តេ ពលាទិ ភវប្បត្តិយា អនុប្បាទិតាយបិ អប្បហីនការណេនេវស្សា តិដ្ឋន្តិ. អកុសលា ធម្មាវ យេភុយ្យេន ទស្សនាយតនេន វិនាវទស្សនេន បវត្តន្តិ បរិវត្តន្តិ ច. បញ្ចទ្វារិកជវនានីតិ បញ្ចទ្វារិកជវនសហគតា អកុសលជវនា. ឯវំ មនោទ្វារិកជវនា វេទិតព្ពា. សត្តាបីតិ ជវនេហិ ពលវន្តា សម្បយុត្តធម្មានំ និស្សយស្ស ច សត្តាបនការា. បរិឡាហាតិ តេនាបិ ពលវតរា តេហិយេវ បរិឡាហការា.

១៦០. បញ្ចទ្វារិកសុខំ, ន កាយប្បសាទសន្និស្សិតសុខមេវ. មនោទ្វារិកសុខន្តិ មនោទ្វារិកចិត្តសន្និស្សិតសុខំ, ន យំ កិញ្ចិ ចេតសិកសុខំ តស្ស កាយិកសុខគ្គហណេនេវ គហិតត្តា. បញ្ចទ្វារិកជវនេន សមាបជ្ជនំ វា វុដ្ឋានំ វា នត្ថីតិ ឥទំ មនោទ្វារិកជវនេន តស្ស សម្ភវំ ទស្សេតុំ, មគ្គស្ស វសេន វុត្តំ, ន បន តប្បសង្ខាតិចត្តតោ. ចិត្តានិ ហិ យត្ថបិ ជនេតុំ អសមត្ថំ សមាបជ្ជនស្ស ពលំ បច្ចយោ ហោតិ, វុដ្ឋានំ បន ភវង្គានំ ហោតីតិ ចេ? តថាបិ តស្ស អាវជ្ជនេន បញ្ចទ្វារិកចិត្តប្បវត្តិយា អសម្ភវោ ឯវ តាទិសស្ស បុព្ពាភោគស្ស តស្មិំ កាលេ អសម្ភវតោ. ឯតេនេវ យា កេសញ្ចិ អរិយជនេ អភោជិតានំ ឈរសកាទាទីសុ វុដ្ឋិតុល្យការិតាបត្តិទោសតា; សា បដិក្ខិត្តាតិ ទដ្ឋព្ពា. តំតំបរិយាយេភាវេន តេន តេន បញ្ចទ្វារិកាភិនិយតមនោវិញ្ញាណស្ស បរតោ បវត្តមានមនោវិញ្ញាណេន តស្មិំ តស្មិំ អត្ថេ វណ្ណសណ្ឋានាទិវិសេសស្ស វិនិច្ឆិតត្តា. រូបក្ខន្ធមត្តមេវ ហោតីតិ បញ្ចទ្វារិកជវនំ នាទិសំ កិញ្ចិ អត្ថិតព្ពយកិច្ចំ កាតុំ ន សក្កោតិ, កេវលំ រូបក្ខន្ធមត្តមេវ ហោតិ. អយន្តិ “អាជីវចាតុបរិសុទ្ធោ”តិអាទិនា វុត្តា.

១៦១. កុសលចិត្ត…បេ… ភូតស្សាតិ វុដ្ឋានគាមិនិវិបស្សនាសហគតកុសលចិត្តស្ស សម្បយុត្តចេតោសុខសមង្គីភូតស្ស. បុព្ពសុទ្ធិកាតិ មគ្គុប្បត្តិតោ, វិបស្សនារម្ភតោបិ វា បុព្ពេវ សុទ្ធា. តេនាហ – “អាទិតោ បដ្ឋាយ បរិសុទ្ធោវ ហោតី”តិ. សព្ពត្ថកការាបកង្គានីតិ សីលវិសោធនស្ស ចិត្តសមាធានស្ស វិបស្សនាភិយោគស្ស មគ្គេន បហាតព្ពកិលេសប្បហានស្សាតិ សព្ពស្សបិ មគ្គសម្ភារកិច្ចស្ស ការាបកង្គានិ. អដ្ឋង្គិកោ វាតិ បឋមជ្ឈានិកោ វា អដ្ឋង្គិកោ, ទុតិយជ្ឈានិកោ វា សត្តង្គិកោ ហោតិ.

ឥមមេវ សុត្តបទេសំ គហេត្វាតិ, “យា តថាភូតស្ស ទិដ្ឋី”តិអាទិនា សម្មាទិដ្ឋិអាទីនំ បញ្ចន្នំយេវ តស្មិំ ឋានេ គហិតត្តា លោកុត្តរមគ្គោ បញ្ចង្គិកោតិ វទតិ. វោតិ តថា វទន្តោ វិតណ្ឌវាទី. អត្តនោវចនេនេវាតិ, “យា តថាភូតស្ស ទិដ្ឋី”តិអាទិវចនស្ស, “ឯវមស្សាយ”ន្តិអាទិនា អត្តនោវចនេន បដិសេធិតព្ពោតិ បដិក្ខិបិតព្ពោ. “អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ”តិ ហិ ឥទំ វចនំ អរិយមគ្គស្ស បញ្ចង្គិកតំ វុត្តមេវ បដិក្ខិបតិ. យទិ ឯវំ “យា តថាភូតស្ស ទិដ្ឋី”តិអាទិនា តត្ថ បញ្ចន្នំ ឯវ អង្គានំ គហណំ កិមត្ថិយន្តិ អាហ “វុត្តំ ចា”តិអាទិ. សម្មាវាចំ ភាវេតិ អរិយមគ្គសមង្គី. តេនាហ “មិច្ឆាវាចំ បជហតី”តិ. យស្មិំ ខណេ សម្មាវាចា ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ, តស្មិំយេវ មិច្ឆាវាចា បហីយតីតិ. សចេ វិរតិយា បូរេន្តិ សម្បយុត្តវិរតិយា វិនា ទុក្ខបរិញ្ញាទីនំ អសម្ភវតោ. អាទិតោ បដ្ឋាយ បរិសុទ្ធានេវ វត្តន្តិ បរិសុទ្ធេ សីលេ បតិដ្ឋិតស្សេវ ភាវនាយ ពុជ្ឈនតោ. យថាវុត្តមត្ថំ គន្ថន្តរេនបិ សមេន្តោ, “សុភទ្ទសុត្តម្បិ ចា”តិអាទិ វុត្តំ. អនេកេសុ សុត្តន្តេសុ អដ្ឋង្គិកោវ មគ្គោ អាគតោ, ន បញ្ចង្គិកោតិ អធិប្បាយោ.

សម្មាសតិ មគ្គក្ខណេ កាយានុបស្សនាទិចតុកិច្ចសាធិកា ហោតីតិ តំ ចតុព្ពិធំ កត្វា ទស្សេន្តោ, “មគ្គសម្បយុត្តាវ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា”តិ

ᩋᩣᩉ᪨ ᨶ ᨧᨲᩩᨾᨣ᩠ᨣᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᨲᩣᩅᩈᩮᨶ᪨ ᩑᩈ ᨶᨿᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᨸ᩠ᨸᨵᩣᨶᩣᨴᩦᩈᩩᨸᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩣᨶᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᩣ ᨡᨶ᩠ᨵᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨿ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᨡᨶ᩠ᨵᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᨸᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᨡᨶ᩠ᨵᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ – “ᩑᨠᨠ᩠ᨡᨱᩥᨠᨡᨶ᩠ᨵᩣ”ᨲᩥ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᩑᩅ ᩉᩥ ᩈᨾᨳᩅᩥᨸᩔᨶᩣ ᩑᨠᨠ᩠ᨡᨱᩥᨠᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨵᩩᩁᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅᩣᩉ “ᩑᨲᩮ ᩉᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨡᨱᩮ ᩈᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᩋᨵᩥᨠᨽᩣᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣ᪨ ᨶ ᩉᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩁᩉᩥᨲᩣ ᩈᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ, ᩈᨾᩣᨵᩥᩁᩉᩥᨲᩣ ᨧ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᨸᨶ ᩑᨠᨠ᩠ᨡᨱᩥᨠᩣ ᩈᨾᨵᩩᩁᨲᩣᨿ ᩑᨠᩁᩈᨽᩣᩅᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨹᩃᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨹᩃᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᨾᩮᩅ᪨

ᨾᩉᩣᩈᩊᩣᨿᨲᨶᩥᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨿ ᩃᩦᨶᨲ᩠ᨳᨸ᩠ᨸᨠᩣᩈᨶᩣ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩣ᪨

᪘᪨ ᨶᨣᩁᩅᩥᨶ᩠ᨴᩮᨿ᩠ᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪄᪃᪅᪨ ᩈᨾᩅᩥᩈᨾᩴ ᨧᩁᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨠᩣᨿᩈᨾᩣᨴᩥᩴ ᩈᨾᨬ᩠ᨬᩮᩅ, ᨠᩣᨿᩅᩥᩈᨾᩣᨴᩥᩴ ᩅᩥᩈᨾᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨭᩥᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩴ ᨸᨶ ᩈᨾᩅᩥᩈᨾᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᩥᩁᩩᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᩈᨴᩥᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨶ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩣᩃᩮ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᨠᩣᩃᩮᨶ ᩈᨾᩴ ᨠᩣᩃᩮᨶ ᩅᩥᩈᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨾᨧᩁᩥᨿᩣᨸᩥ ᩉᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᨾᨧᩁᩥᨿᩣᨿ ᨩᩮᩣᨲᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨

᪄᪃᪆᪨ ᩋᩣᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨬᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨠᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᩣ, ᨬᩣᨸᨠᨠᩣᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᨠᩮ ᩋᩣᨠᩣᩁᩣᨲᩥ ᨠᩣᨶᩥ ᨠᩣᩁᨱᩣᨶᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨶᩩᨻᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶᩩᨾᩣᨶᨬᩣᨱᩣᨶᩥ᪨ ᨲᨬ᩠ᨬᩣᨿᨵᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᩋᨶ᩠ᩅᩮᨲᩥ ᩋᨶᩩᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ “ᩋᨶ᩠ᩅᨿᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩉᩁᩥᨲᨲᩥᨱᨧᨾ᩠ᨸᨠᩅᨶᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᩉᩁᩥᨲᨠᨾ᩠ᨻᩃᩈᨴᩥᩈᨲᩥᨱᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩥᨲᨠᨶᨠᨸᨭ᩠ᨭᩈᨴᩥᩈᩅᩥᨠᩈᩥᨲᨧᨾ᩠ᨸᨠᩅᨶᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ᪨ ᩋᩣᨴᩥᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨧᩮᨲ᩠ᨳ ᨠᩥᩴᩅᨠᩮᩣᩅᩥᩊᩣᩁᩈᨾᩩᨸ᩠ᨹᩥᨲᩈᩁᩈᨹᩃᩥᨲᨹᩃᩅᩈᩮᨶ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣᩅᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ᪨ ᨧᨾ᩠ᨸᨠᩅᩈᩮᨶᩮᩅ ᨸᨶ ᨹᩔᩣᨠᨶ᩠ᨲᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣᩅᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ – “ᩁᩪᨸᩥᨶᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥ᪨ “ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩁᩪᨸᩣᨴᩦᨶᩥ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿᩮᨲᩴ ᨠᨳᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᨻᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ ᩁᩪᨸᩥᨶᩮᩣ ᩋᨶᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᨻᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨸᩥ ᨧᩮᨲᩮ ᨠᩥᩃᩮᩈᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᨲᩣᨿ ᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩣ ᩑᩅᩣᨲᩥ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩥᩈᨿᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᨲᩣ ᩁᩪᨸᩥᨶᩮᩣ ᩈᩅᩥᩈᩮᩈᩴ ᨠᩥᩃᩮᩈᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ, “ᨲᩣᨶᩥ ᩉᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩣᨶᩦᨲᩥ ᩁᩪᨸᩣᨴᩦᨶᩥ᪨ ᩉᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩉᩮᨲ᩠ᩅᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨾᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ, “ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩔ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨿᩣᨴᩣᨿ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩁᩪᨸᩣᨴᩦᨶᩥ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩑᨲᩴ ᨠᨳᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨸᩩᩁᩥᩈᩔ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩩᩁᩥᩈᩔ ᨧᨲᩩᨽᩪᨾᨠᩴ ᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨿᩣᨴᩣᨿ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩴ ᩅᩥᨿ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ᪨ “ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣᨿᩴ ᨸᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑᪨᪑᪒᪖) ᩉᩥ ᨣᩉᨱᩴ ᨸᩁᩥᨿᩣᨴᩣᨶᩴ ᨶᩣᨾ, “ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨠᩣᨾᩁᩣᨣᩴ ᨸᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨿᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪓᪨᪑᪐᪒) ᨡᩮᨸᨶᩴ ᨸᩁᩥᨿᩣᨴᩣᨶᩴ, ᩍᨵ ᩏᨽᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᩣᨵᩮᨲᩩᩴ, “ᨿᨳᩣᩉᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ “ᨶᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨶ-ᨠᩣᩁᩮᩣ ᨸᨭᩥᩈᩮᨵᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᩈᨲᩥ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᩃᨸᨲᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩁᩪᨸᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ᪨ ᩑᨠᩁᩪᨸᨾ᩠ᨸᩦᨲᩥ ᩑᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩁᩪᨸᩴ᪨ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᨬᩣᨱᩔ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᨶᩣ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲᩣ, ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨶ-ᨠᩣᩁᩴ ᩋᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨿᨬ᩠ᩉᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ – “ᩋᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨲᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩃᩮᩣᨠᩴ ᩅᩮᩣᩃᩮᩣᨠᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩑᨠᩁᩪᨸᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ

សមនុបស្សាមី”តិ។ យំ ឯវំ បុរិសស្ស ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតីតិ យំ រូបំ រូបគរុកស្ស បុរិសស្ស សព្ពម្បិ កុសលចិត្តំ បវត្តិតុំ អប្បទានវសេន បរិយាទិយិត្វា គហេត្វា ខេបេត្វា ច តិដ្ឋតិ។ យថយិទំ ឥត្ថិរូបន្តិ ឥត្ថិយា រូបកាយំ។ រូបសទ្ទោ ខន្ធាទិអនេកត្ថវាចកោ, ឥធ បន ឥត្ថិយា ចតុសមុដ្ឋានេ រូបាយតនេ វណ្ណធាតុយំ ទដ្ឋព្ពោ។ “ឥត្ថិរូបំ, ភិក្ខវេ, បុរិសស្ស ចិត្តំ បរិយាទាយ តិដ្ឋតី”តិ ឥទំ បុរិមស្សេវ ទឡ្ហីការណត្ថំ វុត្តំ។ បុរិមំ “យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ឥត្ថិរូប”ន្តិ ឥទំ ឱបម្មវសេន វុត្តំ, ឥទំ បរិយាទានាការេន និទស្សនត្ថំ ទដ្ឋព្ពំ។ សេសំ សុវិញ្ញេយ្យមេវ។

នគរវិន្ទេយ្យសុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា។

៩. បិណ្ឌបាតបារិសុទ្ធិសុត្តវណ្ណនា

៤៣៨. ធម្មសេនាបតិតោ បដិសល្លីយនស្ស អធិប្បេតត្តា, ឧបរិ ច បាឡិយំ, “សុញ្ញតាវិហារេន ខោ អហំ, ភន្តេ, ឯតរហិ ពហុលំ វិហរាមី”តិ (ម. និ. ៣.៤៣៨) វុត្តត្តា “បដិសល្លានាតិ ផលសមាបត្តិតោ”តិ អាហ។

វិប្បសន្នានីតិ វិសេសតោ បសន្នានិ។ ឱកាសវសេនាតិ ឥន្ទ្រិយានំ បតិដ្ឋិតោកាសវសេន។ ននុ តានិ ឥន្ទ្រិយានិ សភាវតោ វិប្បសន្នានិ ហោន្តីតិ? សច្ចំ ហោន្តិ, ន ហិទំ តាទិសំ បសន្នតំ សន្ធាយ វុត្តំ, ឥទំ បន សន្តបណីតសមាបត្តិសមុដ្ឋិតានំ បច្ចុបដ្ឋិតានំ ចិត្តជរូបានំ វសេន សេសតិសន្តតិរូបានំ សេដ្ឋតរំ បណីតភាវាបត្តិំ សន្ធាយ វុត្តំ។ ផលសមាបត្តិតោតិ សុញ្ញតានុបស្សនាវសេន សមាបន្នផលសមាបត្តិតោ។ មហន្តានំ ពុទ្ធាទីនំ បុរិសានំ វិហារោ មហាបុរិសវិហារោ។ តេនាហ – “ពុទ្ធ…បេ… វិហារោ”តិ។ វិហារតោ បដ្ឋាយាតិ បរិក្ខិត្តេ ច វិហារេ បរិក្ខេបតោ បដ្ឋាយ, អបរិក្ខិត្តេ ច បរិក្ខេបារហដ្ឋានតោ បដ្ឋាយ។ កេចិ បន “វិហារទ្វារតោ បដ្ឋាយា”តិ វទន្តិ។ យាវ គាមស្ស ឥន្ទខីលាតិ គាមស្ស អព្ភន្តរិន្ទខីលោ។ គេហបដិបាដិយា ចរិត្វាតិ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា។ យាវ នគរទ្វារេន និក្ខមនាតិ នគរទ្វារេន យាវ និក្ខមនបទេសា។ យាវ វិហារាតិ យាវ វិហារទ្វារា។ បដិក្កមន្តស្សាតិ និវត្តន្តស្ស។ អារម្មណេ បដិហញ្ញនាការេន បវត្តមានម្បិ បដិឃសម្បយុត្តំ ចិត្តំ បដិហតន្តំ វិយ បវត្តតីតិ អាហ – “ចិត្តេ បដិហញ្ញនកកិលេសជាត”ន្តិ។ ទិវសញ្ច រត្តិញ្ច អនុសិក្ខេន្តាតិ ឯវមេវ រាគាទិប្បហាយិនិ សម្មាបដិបត្តិំ ទិវា ច រត្តិញ្ច អត្ត អត្ត និក្ខេន្តេន ឧបរូបរិ វឌ្ឍេន្តេន។

៤៤០. បហីនា នុ ខោ មេ បញ្ច កាមគុណាតិ ឯត្ថ កាមគុណប្បហានំ នាម តប្បដិពទ្ធឆន្ទរាគប្បហានំ។ តថា ហិ វុត្តំ – “តិដ្ឋន្តិ ចិត្រានិ តថេវ លោកេ, អថេត្ថ ធីរា វិនយន្តិ ឆន្ទ”ន្តិ។ ឯកកិច្ចស្ស បច្ចវេក្ខណា នានាតិ ឯកស្សេវ កិច្ចតោ, “បហីនា នុ ខោ មេ បញ្ច កាមគុណា”តិអាទិនា បាឡិយំ អាគតា នានាបច្ចវេក្ខណា ហោន្តិ។ នានាកិច្ចន្តិ វិសុំ វិសុំ អនេកេសំ កិច្ចំ បច្ចវេក្ខណា នានាតិ វុត្តនានាបច្ចវេក្ខណា។ ពេទាតិ តមេវ សង្ខេបតោ វុត្តមត្ថំ វិត្ថារតោ ទស្សេតុំ, “កាម”ន្តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ “បច្ចវេក្ខតី”តិ វុត្តំ, កាមំ បន បច្ចវេក្ខតីតិ អាហ “បហីនា នុ ខោ”តិអាទិ។ វីរិយំ បគ្គណ្ហាតីតិ ចតុរង្គិកសម្មប្បធានវីរិយំ អារភិត្វា វិបស្សំ វឌ្ឍេត្វា មគ្គេន តេ អនាគាមិផលំ បត្វាតិ វចនសេសោ។ ផលិតន្តិ មគ្គន្តិ តស្មិំ អនាគាមិមគ្គេ ឋិតោ ផលសមាបត្តិតោ វុដ្ឋាយ អគ្គមគ្គាយ វិបស្សតិ

អារភិត្វា តស្មិំយេវ អាសនេ ន ចិរេនេវ វិបស្សនំ ឧស្សុក្កាបេត្វា អរហត្តមគ្គំ គណ្ហន្តា និរោធសមុប្បត្តិយា វិបស្សនាបរិវាសភាវតោ ផលន្តំ មគ្គប្បត្តោ នាម ហោតីតិ កត្វា.

តតោ វុដ្ឋាយាតិ មគ្គានន្តរផលតោ វុដ្ឋាយ. មគ្គានន្តរតោ ហិ វុដ្ឋិតោ មគ្គតោ វុដ្ឋិតោ វិយ ហោតីតិ. តថា វុត្តំ “ផលន្តំ មគ្គ”ន្តិ ឯត្ថ ផលំ អន្តំ ឯតស្សាតិ ផលន្តំ. “ផលន្តំ មគ្គ”ន្តិ បទទ្វយេនបិ អនាគាមិមគ្គផលានិ ចេវ វទតីតិ ឯវមេត្ថ អត្ថោ ទដ្ឋព្វោ. និវរណាទីសុបិ ឯសេវ នយោតិ ឯត្ថ, “បហីនា នុ ខោ មេ បញ្ច និវរណា”តិអាទិនា យោជនា វេទិតព្វា. ឯតេសន្តិ ឯត្ថ ឯតេសំ និវរណបញ្ចុបាទានក្ខន្ធសតិបដ្ឋានាទីនំ. បហានាទីនីតិ បហានបរិញ្ញាភាវនាសច្ឆិកិរិយា. នានាបច្ចវេក្ខណា ហោតីតិ តា បច្ចវេក្ខណា នានាតិ អធិប្បាយោ. ឯតាសុ បន បច្ចវេក្ខណាសូតិ ឯតាសុ កាមគុណបច្ចវេក្ខណាទីសុ ទ្វាទសសុ បច្ចវេក្ខណាសុ. ឯកំ បច្ចវេក្ខណំ បច្ចវេក្ខតិ ទ្វាទសសុ នយេសុ ឯកេនេវ កិច្ចសិទ្ធិតោ. អញ្ញោ ភិក្ខុ ឯកន្តិ អញ្ញំ បច្ចវេក្ខតិ. អញ្ញត្ថោ ហិ អយំ ឯកសទ្ទោ “ឥធេកច្ចោ”តិអាទីសុ (ម. និ. ៣.៣៩, ៣៥) វិយាតិ. នានាភិក្ខូនំ បន ឯកា បច្ចវេក្ខណា, នានាភិក្ខូនំ នានាបច្ចវេក្ខណាតិ ឯវំ ចតុក្កបច្ចវេក្ខណាយម្បិ ឯត្ថ សម្ភវតិ. ឧភយស្ស បន ទ្វយស្ស វសេន អភិសមយោ នត្ថីតិ តទុភយំ អដ្ឋកថាយំ ន វុត្តំ. សេសំ សុវិញ្ញេយ្យមេវ.

បិណ្ឌបាតបារិសុទ្ធិសុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា.

១០. ឥន្ទ្រិយភាវនាសុត្តវណ្ណនា

៤៥៣. ឯវំនាមកេតិ “គជង្គលា”តិ ឯវំ ឥត្ថិលិង្គវសេន លទ្ធនាមកេ មជ្ឈិមបទេសស្ស មរិយាទដ្ឋានភូតេ និគមេ. សុវេឡុ នាម និវលរុក្ខាតិ វទន្តិ. តតោ អញ្ញោ ឯវាតិ បន អធិប្បាយេន “ឯកា រុក្ខជាតី”តិ វុត្តំ. ចក្ខុសោតានំ យថាសកវិសយតោ និវារណំ ទមនំ ឥន្ទ្រិយភាវនា, តញ្ញា ខោ សព្ពេ អទស្សនេន អសវនេនាតិ អាហ – “ចក្ខុនា រូបំ ន បស្សតិ, សោតេន សទ្ទំ ន សុណាតី”តិ. សតិ ហិ ទស្សនេ សវនេ ច តានិ អទន្តានិ អភាវិតានេវាតិ អធិប្បាយោ. ចក្ខុសោតានិ ច អសម្បត្តគ្គាហិតាយ សុរក្ខិតានីតិ ព្រាហ្មណោ តេសំយេវ វិសយគ្គហណំ បដិក្ខិបិ. អសំវិធាយាតិ អញ្ញតិត្ថិយសមយេហិ អសាធារណាយ. អាលយន្តិ ករេឆត្យកាយតាការន្តិ អត្ថោ.

៤៥៤. វិបស្សនុបេក្ខាតិ អារទ្ធវិបស្សកស្ស វិបស្សនាញាណេន លក្ខណត្តយេ ទិដ្ឋេ សង្ខារានំ អនិច្ចភាវាទិវិចិនេនេ មជ្ឈត្តតា វិបស្សនាសង្ខាតា ឧបេក្ខា. សា បន យស្មា ភាវនាវិសេសប្បត្តិយា ហេដ្ឋិមេហិ វិបស្សនាញាណេហិ សន្តា ចេវ បណីតា ច, បគេវ ចក្ខុវិញ្ញាណាទិសហគតាហិ ឧបេក្ខាហិ, តស្មា អាហ – “ឯសា សន្តា ឯសា បណីតា”តិ. អតប្បិកាតិ សន្តបណីតភាវវសេន តិត្តិំ ន ជនេតិ. តេនេវាហ –

“សុញ្ញាគារំ បវិដ្ឋស្ស, សន្តចិត្តស្ស ភិក្ខុនោ;

អមានុសី រតី ហោតិ, សម្មា ធម្មំ វិបស្សតោ”តិ។ (ធ។ ប។ ៣៧៣);

ឥតីតិ ឯវំ វក្ខមានាការេនាតិ អត្ថោ។ អយំ ភិក្ខូតិ អយំ អារទ្ធវិបស្សកោ ភិក្ខូតិ យោជនា។ ចក្ខុទ្វារេ រូបារម្មណម្ហីតិ ចក្ខុទ្វារេ អាបាថគតេ រូបារម្មណេ។ មនាបន្តិ មនាបាការេន បវត្តកំ។ មជ្ឈត្តេ មនាបាមនាបន្តិ ឥដ្ឋមជ្ឈត្តេ មនាបាការេន អមនាបាការេន ច បវត្តកំ មនាបាមនាបំ នាមាតិ។ តេនាហ (“នេវ មនាបំ ន អមនាប”ន្តិ)។ ឥមិនា មនាបាការោ គហិតោ, “នេវ មនាប”ន្តិ ឥមិនា មនាបាការោ មជ្ឈត្តោ ច ឧភយំ ឯកទេសតោ លព្ភតីតិ, “មនាបាមនាប”ន្តិ វុត្តំ។ ឯវំ អារម្មណេ លព្ភមានវិសេសវសេន តទារម្មណស្ស ចិត្តស្ស បាកតិកំ បវត្តិអាការំ ទស្សេត្វា ឥទានិ តប្បដិសេធេន អរិយស្ស វិនយេ អនុត្តរំ ឥន្ទ្រិយភាវនំ ទស្សេតុំ, “តស្ស រជ្ជិតំ វា”តិអាទិ វុត្តំ។ តត្រាយំ យោជនា – តស្ស ចិត្តំ ឥដ្ឋេ អារម្មណេ រជ្ជិតំ វា អនិដ្ឋេ អារម្មណេ ទុស្សិតំ វា មជ្ឈត្តេ អារម្មណេ មុយ្ហិតំ វា។ អនេត្វាតិ និសេធេត្វា។ បរិគ្គហេត្វាតិ បរិជាននវសេន ញាណេន គហេត្វា ញាតតីរណបហានបរិញ្ញាហិ បរិជានិត្វា។ វិបស្សនំ មជ្ឈត្តេ ឋបេតីតិ អនុក្កមេន វិបស្សនុបេក្ខំ និព្ពត្តេត្វា តំ សង្ខារុបេក្ខំ បាបេត្វា ឋបេតិ។ ចក្ខុមាតិ ន បសាទចក្ខុនោ អត្ថិតាមត្តេនាតិ; អថ ខោ តស្ស អតិសយេន អត្ថិតាយាតិ, “សីលវា”តិអាទីសុ វិយាតិ អាហ – “ចក្ខុមាតិ សម្បន្នចក្ខុ វិសុទ្ធនេត្តោ”តិ។

៤៥៩។ ឦសកំ បោណេតិ មេឡុប្បដ្ឋំ ហុត្វា ឦសកំ បោណេ, ន អច្ចន្តេន វង្កេ។ តេនាហ – “រជីសា វិយ ឧដ្ឋហិត្វា វិនេ”តិ។

៤៦១។ បដិកូលេតិ អមនុញ្ញេ អារម្មណេ។ អប្បដិកូលសញ្ញីតិ ន បដិកូលសញ្ញី។ តំ បន អប្បដិកូលសញ្ញិតំ ទស្សេតុំ, “មេត្តាផរណេន វា”តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ បដិកូលេ អនិដ្ឋេ វត្ថុស្មិំ សត្តសញ្ញិតេ មេត្តាផរណេន វា ធាតុសោ ឧបសំហារេន វា, សង្ខារសញ្ញិតេ បន ធាតុសោ ឧបសំហារេន វាតិ យោជេតព្ពំ។ អប្បដិកូលសញ្ញី វិហរតីតិ ហិតេសិតាយ ធម្មសភាវចិន្តនាយ ច អប្បដិកូលសញ្ញី ហុត្វា ឥរិយាបថវិហារេន វិហរតិ។ អប្បដិកូលេ ឥដ្ឋេ វត្ថុស្មិំ សត្តសញ្ញិតេ កេសាទិអសុចិកោដ្ឋាសមត្តមេវាតិ អសុភផរណេន វាតិ អសុភតោ មនសិការវសេន។ ឥទំ រូបារូបមត្តំ អនិច្ចំ សង្ខតន្តិ អនិច្ចតោ ឧបសំហារេន វា។ តតោ ឯវ, “ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្ម”ន្តិ មនសិការេន្តោ បដិកូលសញ្ញី វិហរតិ។ សេសបទេសូតិ, “បដិកូលេ ច អប្បដិកូលេ ចា”តិអាទិនា អាគតេសុ សេសេសុ ទ្វីសុ បទេសុ។ តត្ថ ហិ ឥដ្ឋានិដ្ឋវត្ថូនិ ឯកជ្ឈំ គហេត្វា វុត្តំ យថា សត្តានំ បឋមំ បដិកូលតោ ឧបដ្ឋិតមេវ បច្ឆា គហណាការវសេន អបច្ចក្ខេន ច អប្បដិកូលតោ ឧបដ្ឋាតិ។ យញ្ច អប្បដិកូលតោ ឧបដ្ឋិតមេវ បច្ឆា បដិកូលតោ ឧបដ្ឋាតិ, តទុភយេបិ ចិណ្ណវសោ សចេ អាកង្ខតិ, វុត្តនយេន អប្បដិកូលសញ្ញី វិហរេយ្យ បដិកូលសញ្ញី វាតិ។

តទុភយំ អភិនិវជ្ជេត្វាតិ សភាវតោ ភាវនានុភាវតោ ច ឧបដ្ឋិតំ អារម្មណំ បដិកូលសភាវំ អប្បដិកូលសភាវំ វាតិ តំ ឧភយំ បហាយ អគ្គហេត្វា។ សព្ពស្មិំ វត្ថុស្មិំ បន, “មជ្ឈត្តោ ហុត្វា វិហរិតុកាមោ កិំ ករោតី”តិ, វត្វា តត្ថ បដិបជ្ជនវិធិំ ទស្សេន្តោ, “ឥដ្ឋានិដ្ឋេសុ...បេ... ទោមនស្សិតោ ហោតី”តិ អាហ។ ឥទានិ យថាវុត្តមត្ថំ បដិសម្ភិទាមគ្គបាឡិយា វិភាវេតុំ, “វុត្តំ ហេត”ន្តិអាទិមាហ។ តស្សត្ថោ ហេដ្ឋា វុត្តនយោ ឯវ។ សតោតិ សតិវេបុល្លប្បត្តិយា សតិមា។ សម្បជានោតិ បញ្ញាវេបុល្លប្បត្តិយា សម្បជានការី។ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វាតិ ការណវសេន ចក្ខូតិ លទ្ធវោហារេន រូបទស្សនសមត្ថេន ចក្ខុវិញ្ញាណេន, ចក្ខុនា វា ករណភូតេន រូបំ បស្សិត្វា។ នេវ សុមនោ ហោតិ

កេហង្សិតរោយតស្សបដិរក្ខបេត តេក្ខខ្ពបក្ខិកាឃ កិរិយារោយតស្សចេឥតាឃៈ

ញ្ចរបសុ ចាតិ “អញ្ញាទា ច បតាតត្ថ, អរិយស្ស ចិតរេឃ អតុត្តុរា ញ្ចត្រ្លឹយកាចតា រហាតី”តិអាឌិតា (យៈ តិៈ ៦ៈ៣៥៦), – “កេឆព្វាតត្ថ, រសរលា រហាតិ បដិបទោ”តិអាឌិតា (យៈ តិៈ ៦ៈ៣៩០); – “កេឆព្វាតត្ថ, អរិរឃា រហាតិ កាចិតិត្រ្លឹរឃា”តិអាឌិតា (យៈ តិៈ ៦ៈ៣៩១) ច អាកេតសុ តិចិរឆសុ តរេឃសុៈ យតាបំ អយតាបំ យតាបំយតាបត្តិ ៩ត្ត យតាបក្កហលោត រោយតស្សឃុត្តកុសលិកុសលិតំ, អយតាបក្កហលោត រោយតស្សឃុត្តអកុសលិតំ, យតាបំយតាបក្កហលោត តត្តិត្ថុរបក្ខាឃុត្តាតំ សក្កហិតត្តា បឆយតរេឃ “សំកិលេសំ ចដ្ឋតិ, តិក្កិលេសំ ចដ្ឋតី”តិ ចុត្តំៈ បឆយតរេឃ ហិ បុទុជ្ជតស្ស អឆិរេប្បតត្តា សំកិលេសកិលេសចិប្បឃុត្តយ្យិ ឃុជ្ជតិៈ ត្យតិឃតរេឃ បត “រសា...រប...
អដ្ឋិឃតី”តិអាឌិចចតរតា “បឆយំ សំកិលេសំ ចដ្ឋតី”តិ ចុត្តំៈ រសក្ខស្ស អឆិរេប្បតត្តា ចស្ស អប្បហិតកិលេសចរេត, “សំកិលេសយ្យិ ចដ្ឋតី”តិ ចុត្តំៈ តតិឃតរេឃ អរហរតា អឆិរេប្បតត្តា, “តតិឃំ តិក្កិលេសរេច ចដ្ឋតី”តិ ចុត្តំៈ រសក្ខចាររ បត “ចក្ខុយា បុរិរសា”តិអាឌិកា ក្ខបយា ៤ករេច អត្ថំ ពារបតំ អាហៈ តយ្ហា ចក្ខុទ្ធារស្ស ក្ខប្បរត្ថ ទាកាឌិរក ចិក្ខូខ្ទត្តា ចិបស្សតុរបក្ខាឃ បតិដ្ឋាតំ អរិឃា ញ្ចត្រ្លឹយកាចតាតិៈ បឆយតរឃា ចិបស្សកេចរេត អាកេរតា, ត្យតិរឃា រសក្ខស្ស ចរេត, បឆយត្យតិរឃា ច រសក្ខបុទុជ្ជតាតំ ឃ្ខលកយ្ចដ្ឋាតចរេត, តតិរឃា តិណាសចស្ស អរិឃចិហារចរេត អាកេរតាៈ បឆយតរេឃ ច បុទុជ្ជតស្ស ចរេត, ត្យតិឃតរេឃ រសក្ខស្ស ចរេត កុសលំ ចុត្តំ, តតិឃតរេឃ អរសក្ខស្ស ចរេត កិរិយាញ្យាកតំ ចុត្តត្តិ អឃំ ចិរសរសា រចឌិតព្វោៈ

បបព្វាស្វុតតិឃា ឃន្តិ្សតិកាឃដ្ឋកចាឃ

ញ្ចត្រ្លឹយកាចតាសុត្តចណ្ណតាឃ លិតត្ថប្បកាសតា សយត្តាៈ

តិដ្ឋិតា ច សត្យអាឃតតចក្កចណ្ណតាៈ

ក្ខបរិបណ្ណាសដីកា សយត្តាៈ